

Bible. N. T. Catalan
"

LO

NOU TESTAMENT

DE

NOSTRE SENYOR JESU-CHRIST;

TRADUHIT DE LA VULGATA LLATINA

EN LLENGUA CATALANA,

AB PRESENCIA DEL TEXT ORIGINAL.

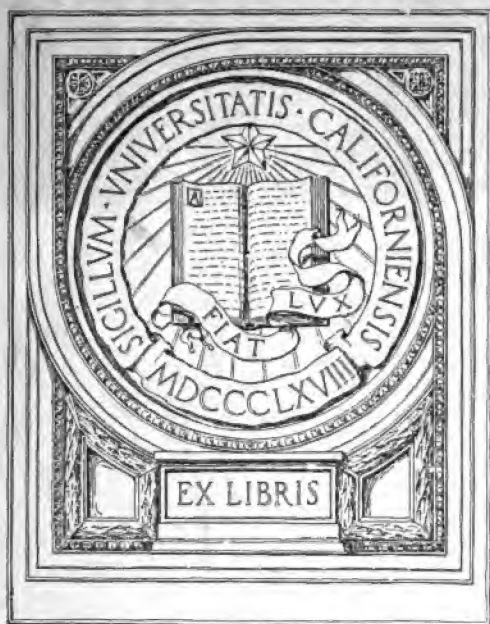
MADRID:

SE HALLA EN EL DEPÓSITO CENTRAL DE LA SOCIEDAD BÍBLICA B. Y E.

Calle de Preciados, número 34.

—
1888.

ELIJAH CLARENCE HILLS • 1867-1932

ELIJAH CLARENCE HILLS was, from 1922 till his death, first a Professor of Spanish and then Professor of Romance Philology at the University of California. A native of Illinois, reared in Florida, he graduated from Cornell in 1892 and studied in Paris; he was successively professor in Rollins College, in Colorado College, librarian of the Hispanic Society of America, and head for romance languages at Indiana University. For his distinguished achievements in Spanish philology, he was made Knight Commander of the Royal Order of Queen Isabel.

In Professor Hills were combined vast and precise learning with extraordinary humanity. Though a grammarian and philologist, his teaching implied the great world. He had a talent for friendship: capable of the seclusions of the scholar and editor and born to an inviolable personal dignity, he possessed also an uncommon social charm which exercised itself in widening circles. His charity showed as kindness, deference, tolerance, the sharing of the possessions his long labors had accumulated. He was a wise collector of books, and specialized in Spanish lexicons. Mrs. Hills presented to the University of California his collection of books, one of which is here inscribed to his memory.

ORDRE DELS LLIBRES,

AB LO NUMERO DELS CAPÍTOLS.

	<i>Cap.</i>		<i>Cap.</i>
S. Matheu.....	28	1. ^a à Timotéu.....	6
S. March.....	16	2. ^a à Timotéu.....	4
S. Lluch.....	24	A Tito.....	3
S. Joan.....	21	A Filemon.....	1
Los Fets dels Apóstols.....	28	Als Hebreus.....	13
Epístola als Romans.....	16	Epístola de S. Jaume.....	5
1. ^a als Corinthis.....	16	1. ^a de S. Pere.....	5
2. ^a als Corinthis.....	13	2. ^a de S. Pere.....	3
Als Galatas.....	6	1. ^a de S. Joan.....	5
Als Efesios.....	6	2. ^a de S. Joan.....	1
Als Filipians.....	4	3. ^a de S. Joan.....	1
Als Colossians.....	4	Epístola de S. Judas.....	1
1. ^a als Tessalónichs.....	5	L'Apocalipsi.....	22
2. ^a als Tessalónichs.....	3		

LO EVANGELI DE JESU-CHRIST

SEGONS

SANT MATHEU.

CAP. 1.

Genealogia de Jesu-Christ: sa concepció per obra del Esperit Sant, y son naixement.

LIBRE de la generació de Jesu-Christ, fill de David, fill d'Abraham.

2 Abraham engendrà á Isaach: y Isaach engendrà á Jacob: y Jacob engendrà á Judas y á sos germans:

3 Y Judas engendrà de Tamar á Phares y á Zara: y Phares engendrà á Esron: y Esron engendrà á Aram:

4 Y Aram engendrà á Aminadab: y Aminadab engendrà á Naasson: y Naasson engendrà á Salmó:

5 Y Salmó engendrà de Rahab á Booz: y Booz engendrà de Ruth á Obed: y Obed engendrà á Jessé: y Jessé engendrà á David lo rey:

6 Y David lo rey engendrà á Salomó d'aquella que fou d'Urias:

7 Y Salomó engendrà á Roboam: y Roboam engendrà á Abías: y Abías engendrà á Asá:

8 Y Asá engendrà á Josaphat: y Josaphat engendrà á Joram: y Joram engendrà á Ozías:

9 Y Ozías engendrà á Joatham:

y Joatham engendrà á Achaz: y Achaz engendrà á Ezechías:

10 Y Ezechías engendrà á Manassés: y Manassés engendrà á Amon: y Amon engendrà á Josías:

11 Y Josías engendrà á Jechonías y á sos germans, en la transmigració de Babilonia:

12 Y després de la transmigració de Babilonia, Jechonías engendrà á Salathiel: y Salathiel engendrà á Zorobabel:

13 Y Zorobabel engendrà á Abiud: y Abiud engendrà á Eliacim: y Eliacim engendrà á Azor:

14 Y Azor engendrà á Sadoc: y Sadoc engendrà á Achim: y Achim engendrà á Eliud:

15 Y Eliud engendrà á Eleazar: y Eleazar engendrà á Mathan: y Mathan engendrà á Jacob:

16 Y Jacob engendrà á Joseph espós de María, de la qual nasqué Jesús, que s'anomena lo Christo.

17 De manera que totes las generacions desd'Abraham fins á David, son catorse generacions; y desde David fins á la transmigració de Babilonia, catorse generacions; y desde la transmigració de Babilonia fins á Christo, catorse generacions.

SANT MATHEU, 1, 2.

18 Y la generació de Jesu-Christ fou d'aquesta manera: Estant Maria sa mare desposada ab Joseph, abans que visquessen junts, se trobá haver concebut en son ventre del Esperit Sant.

19 Y essent Joseph son espós just, y no volent infamarla, volgué deixarla secretament.

20 Y estant ell pensant en aixó, veus aquí l'àngel del Senyor se'l hi aparegué en somnis, dihent: Joseph, fill de David, no temis rébrer a Maria ta muller, perquè lo que en ella ha nat del Esperit Santes.

21 Y parirà un fill, y l'anomenarás JESÚS, perquè ell salvará á son poble dels pecats d'ells.

22 Mes tot aixó fou fet pera que's cumplís lo que digué lo Senyor per lo profeta, que diu:

23 Veus aquí la verge concebirá, y parirà fill; y l'anomenarán Emanuel, que vol dir, Ab nosaltres Deu.

24 Y despertant Joseph del somni, feu com l'àngel del Senyor li havia manat, y rebé á sa muller.

25 Y no la conegué fins que parí son fill primogénit; y l'anomená JESÚS.

CAP. 2.

Adoració dels Magos: fugida de Jesús á Egipte: cruel mort dels innocents en Bethlem: Jesús, María y Joseph tornan d'Egipte á la terra d'Israel.

HAVENT donchs nat Jesús en Bethlem de Judá en temps d'Herodes lo rey, veus aquí uns Magos vingueren del orient á Jerusalem,

2 Dihent: ¿Ahont es lo qui ha nat Rey dels Jueus? Perqué vegerem sa estrella en l'orient, y venim á adorar-lo.

3 Y lo rey Herodes quant ho ohí, se turbá, y ab ell tot Jerusalem.

4 Y convocant á tots los prínceps dels sacerdots y als escribes del poble, los preguntava: ¿Ahont havia de naixer lo Christo?

5 Y ells li digueren: En Bethlem de Judá, perquè així está escrit per lo profeta:

6 Y tu, Bethlem, terra de Judá, no ets la menor entre las principals de Judá, perquè de tu eixirá lo cap, que regirá mon poble d'Israel.

7 Llavors Herodes, cridant en secret als Magos, s'informá d'ells cuydadosament, del temps en que se'ls aparegué l'estrella.

8 Y enviantlos á Bethlem, los digué: Anau y informaus bé del infant, y quant l'hajau trobat, feu m'ho á saber, peraqué jo també vage á adorar-lo.

9 Luego que ells ohiren aixó del rey, marxaren. Y veus aquí l'estrella qu'havían vist en l'orient, anava devant d'ells, fins que arribant s'aturá sobre ahont estava l'infant.

10 Y quant vegeren l'estrella, se regositjaren en gran manera.

11 Y entrant en la casa, trobaren al infant ab María sa mare, y postrantse l'adoraren, y oberts sos tresors li oferiren dons, or, encens y mirra.

12 Y hagut avís en somnis de

SANT MATHEU, 2, 3.

que no tornassen á Herodes, regressaren á son país per un altre camí.

13 Després que ells se'n anaren, veus aquí un àngel del Senyor s'aparegué en somnis á Joseph, y li digué: Alsa't, y pren l'infant y sa mare, y fútg á Egipte, y está't allí fins que jo t'ho diga; perquè ha de succehir, que Herodes sercará l'infant pera matarlo.

14 Alsantse Joseph, prengué l'infant y sa mare de nit, y se retirá á Egipte:

15 Y permanesqué allí fins á la mort d'Herodes, peraqué's cumplís lo que havia dit lo Senyor per lo profeta, que diu: D'Egipte cridí á mon fill.

16 Llavors Herodes quant vegé que havia quedat burlat dels Magos, s'irritá molt; y enviant feu matar tots los infants que hi havia en Bethlem y en tota sa comarca, de dos anys y en avall, conforme al temps qu'havia averiguat dels Magos.

17 Llavors fou cumplert lo que s'havia dit per Jeremias lo profeta, que diu:

18 Veu fouhida en Ramá, plors, lamentacions y grans alarits, Rachel plorant sos fills, y no volent ser consolada, perquè no existeixen.

19 Y havent mort Herodes, veus aquí l'àngel del Senyor s'aparegué en somnis á Joseph en Egipte,

20 Dihent: Alsa't, y pren l'infant y sa mare, y veste'n á la terra d'Israel; perquè son morts los que volian matar al infant.

21 Alsantse Joseph, prengué l'infant y sa mare, y vingué á la terra d'Israel.

22 Emperó, ohint que Archelao regnava en la Judéa en lloch de Herodes son pare, temé anar allí: y avisat en somnis se retirá á las terras de Galiléa.

23 Y vingué á habitar en una ciutat que's diu Nazaret, peraqué's cumplís lo que havian dit los profetas: S'anomenará Nazareno.

CAP. 3.

Joan Baptista, precursor de Jesu-Christ, predica en lo desert: repren als Fariseus y Saducéus: bateja á Christo en lo Jordá.

Y EN aquells dias vingué Joan lo Baptista predicant en lo desert de la Judéa,

2 Y dihent: Arrepentius, perquè s'ha acercat lo regne del cel.

3 Puix aquest es de qui parlá lo profeta Isaías, dihent: Veu del que clama en lo desert: Aparellau lo camí del Senyor: feu drets sos camins.

4 Y lo mateix Joan tenia un vestit de pell de camell, y un cenyidor de cuyro al entorn de sos lloms, y lo seu menjar era llagostas y mel silvestre.

5 Llavors eixia envers ell Jerusalem, y tota la Judéa, y tota la terra de la comarca del Jordá:

6 Y eran batejats per ell en lo Jordá, confessant sos pecats.

7 Vehent emperó, que molts dels Fariseus y dels Saducéus venian á son baptisme, los digué: Rassa d'escursions, ¿qui us ha ensenyat á fugir de la ira venidera?

8 Feu donchs fruyt digne d'arrepentiment.

9 Y no vullau dir dintre de vossaltres: A Abraham tenim per pare. Perqué jo us dich, que Deu es poderós per'alsar d'aquestas pedras fills á Abraham.

10 Perqué ja está posada la destral al arrel dels arbres; puix tot arbre que no fa bon fruyt, será tallat y tirat al foch.

11 En veritat jo us batejo en aygua per'arrepentiment; emperó lo qui ha de venir després de mi, es més fort que jo, lo calsat del qual no so digne de portar: ell vos batejará en Esperit Sant y en foch.

12 Son ventador está en sa má, y netejará bé sa era, y arreplegará son blat en lo graner: mes cremará las pallas en un foch inextinguible.

13 Llavors vingué Jesús de la Galiléa al Jordá á Joan, pera ser batejat per ell.

14 Emperó Joan le'n destorbava, dihent: Jo he de ser batejat per vos, ¿y vos veniu á mi?

15 Y Jesús responhent, li digué: Deixa per ara, perquè així nos convé cumplir tota justícia. A las horas lo deixá.

16 Y després que Jesús fou batejat, pujá luego del aygua; y veus aquí se l'obrí lo cel, y vegé al Esperit de Deu que baixava com paloma, y venía sobre d'ell.

17 Y veus aquí una veu del cel que deya: Aquest es mon fill l'amat, en qui m'he complascut.

CAP. 4.

Dejuni y tentació de Jesu-Christ: dona principi á sa predicació: vocació de Pere, d'Andreu, de Jaume y de Joan: anuncia l'evangeli als Galiléus, y cura diferents mals.

LLA VORS Jesús fou impelit al desert per l'Esperit, peraqué fos tentat del diable.

2 Y havent dejunat quaranta dias y quaranta nits, després tingué fam.

3 Y acercantse á ell lo tentador, li digué: Si ets fill de Deu, digas qu'aquestas pedras se tornin pans.

4 Lo qual responhent li digué: Escrit está: No viu l'home de pá solament, sinó de tota paraula qu'ix de la boca de Deu.

5 Llavors lo prengué lo diable, y'l portá á la ciutat santa, y'l posá sobre lo pinacle del temple,

6 Y li digué: Si ets fill de Deu, tira't de dalt abaix, perquè escrit está: Enviará sos ángels cerca de tu, y te pendrán en sas mans, peraqué no ensopegui ton peu en pedra alguna.

7 Jesús li digué: També está escrit: No tentarás al Senyor ton Deu.

8 Altra vegada lo diable lo conduhí á una montanya molt alta, y li mostrá tots los regnes del mon y la gloria d'ells,

9 Y li digué: Tot aixó t'ho donaré, si postrante m'adorasses.

10 Llavors li digué Jesús: Aparta't d'aquí, Satanás, perquè escrit está: Adorarás al Senyor ton Deu, y á ell sol servirás.

SANT MATHEU, 4, 5.

11 A las horas lo diable lo deixá: y veus aquí los ángels arribaren y'l servían.

12 Y quant Jesús ohí que Joan estava pres, se retirá á Galiléa.

13 Y deixant la ciutat de Nazaret, vingué y habitá en Cafarnaum, ciutat marítima en los confins de Zabulon y de Nephthali:

14 Peraqué's cumplís lo que digué Isaiás lo profeta:

15 Terra de Zabulon, y terra de Nephthali, camí del mar, al altre costat del Jordá, Galiléa dels Gentils:

16 Poble que sentat en las tenebras vegé una granllum, y als que estavan sentats en la regió de la sombra de la mort, los nasquéllum.

17 Desd'aquella hora comensá Jesús á predicar, y á dir: Arrepentius, perquè s'ha acercat lo regne del cel.

18 Y anant Jesús per la ribera del mar de Galiléa, vegé á dos germans, Simó que s'anomena Pere, y Andreu son germá, los quals tiravan lo filat al mar, puix eran pescadors.

19 Y'ls digué: Seguiume, y jo faré que siau pescadors d'homes.

20 Y ells al instant deixaren los filats, y'l seguiren.

21 Y prosseguint d'allí en avant, vegé altres dos germans, Jaume, fill de Zebedeu, y son germá Joan, en una barca ab Zebedeu son pare, qu'adobavan sos filats, y'ls cridá.

22 Y ells al punt deixant los filats y son pare, lo seguiren.

23 Y anava Jesús recurrent tota

la Galiléa, ensenyant en las sinagogas d'ells, y predicant l'evangelí del regne, y curant tot mal y tota dolencia en lo poble.

24 Y correngué sa fama per tota la Syria, y li portavan tots los faltats de salut, y acomesos de diferents mals y dolors, y los possehits dels dimonis, y los llunatichs, y los parakítichs, y'ls curava.

25 Y'l seguía una gran multitut de gent de la Galiléa, y de Decapolis, y de Jerusalem, y de Judea, y de l'altra banda del Jordá.

CAP. 5.

Sermó de Jesu-Christ en la montanya: comensa ab las vuyt benaventuransas: anomena lo Senyor á sos apóstols sal yllum de la terra: declara que no ha vingut á destruír la ley, sinó á cumplirla y perfeccionarla.

VEHENT Jesús aquel gentiu se'n pujá á una montanya, y després d'haverse sentat, se li acercaren sos deixebles.

2 Y obrint sa boca los ensenyava, dihent:

3 Benaventurats los pobres d'esperit, perquè d'ells es lo regne del cel.

4 Benaventurats los mansos, perquè ells possehirán la terra.

5 Benaventurats los que ploran, perquè ells serán aconsolats.

6 Benaventurats los que tenen fam y sed de justicia, perquè ells serán saciats.

7 Benaventurats los misericordiosos, perquè ells alcansarán misericordia.

8 Benaventurats los nets de cor, perquè ells veurán á Deu.

SANT MATHEU, 5.

9 Benaventurats los pacífichs, perquè serán anomenats fills de Deu.

10 Benaventurats los que sufren persecució per amor de la justícia, perquè d'ells es lo regne del cel.

11 Seréu benaventurats quant per amor de mi vos malehescan y perseguescan, y digan mentint tota especie de mal contra vosaltres.

12 Alegraus y regositjaus, perquè es gran vostre gallardó en lo cel. Puix així perseguiren també als profetas qu'existiren abans de vosaltres.

13 Vosaltres sou la sal de la terra. Y si la sal se dessaborís, ¿ab que's salará? No serveix ja de res, sinó pera ser llansada, y trapijada dels homes.

14 Vosaltres sou la llum del mon. No's pot ocultar una ciutat situada sobre una montanya.

15 Ni s'encen una candela per posarla sota una mesura, sinó sobre un candelero, peraqué illumini á tots los que están en casa.

16 Brillí així vostra llum devant dels homes, peraqué vejín vostras obras bonas, y glorifiquin á vostre Pare qu'está en lo cel.

17 No penseu qu'he vingut á destruir la llei, o'ls profetas: no he vingut á destruirlos, sinó á donarlos cumpliment.

18 Perqué en veritat vos dich, que fins que passi lo cel y la terra, no passarà de la llei ni una jota, ni una titlla, sens que tot sia cumplert.

19 Qualsevol donchs que violi un d'aquestos mínims manaments, y ensenyi així als homes, será anomenat mínim en lo regne del cel; mes aquell que'ls guardi y ensenyi, será anomenat gran en lo regne del cel.

20 Puix jo us dich, que si vostra justícia no fos major que la dels escribas y dels Fariséus, no entraréu en lo regne del cel.

21 Haveu ohit que's digué á vos tres antepassats: No matarás; y lo qui mati será condemnat en judici.

22 Mes jo us dich, que qualsevol que tinga ira á son germá, estará subjecte á judici; y lo qui diga, Raca, á son germá, estará subjecte á consell; y lo qui li diga, Fattu, será reo del foch del infern.

23 Per lo tant quant vajas á oferir lo teu dó en l'altar, si allí te recordas que ton germá té alguna cosa contra de tu:

24 Deixa allí lo teu dó devant del altar, y veste'n primer á reconciliar ab ton germá, y llavors vina y ofereix ton dó.

25 Avente luego ab ton contrari, mentres que estás ab ell en lo camí; no sia que ton contrari t'entregui al jutge, y lo jutge t'entregui al aguil, y't portin á la presó.

26 En veritat te dich, que no eixirás d'allí fins que hajas pagat l'última malla.

27 Haveu ohit que's digué als antepassats: No cometrás adulteri.

28 Y jo us dich, que qualsevol que posi los ulls en una dona pe-

SANT MATHEU, 5, 6.

ra cobdiciarla, ja comet adulteri ab ella en son cor.

29 Y si ton ull dret te serveix d'escàndol, tráute'l, y llánsa'l fora de tu; perquè més te convé lo perdre un de tos membres, que no que ton cos sia llansat al infern.

30 Y si ta má dreta te serveix d'escàndol, tállala, y llánsala fora de tu; perquè més te val perdre un de tos membres, que no que ton cos vaja al infern.

31 També fou dit: Qualsevol que repudii á sa muller, donili carta de repudi.

32 Emperó jo us dich que aquell que repudii á sa muller, á no ser per causa de fornicació, la fa ser adúltera; y lo qui's casi ab la repudiada, comet adulteri.

33 Encara més ohiréu que fou dit als antepassats: No jurarás en va; ans bé cumplirás al Senyor tos juraments.

34 Mes jo us dich, de ninguna manera jureu; ni per lo cel, perquè es lo trono de Deu;

35 Ni per la terra, perquè es la peanya de sos peus; ni per Jerusalem, perquè es la ciutat del gran Rey:

36 Ni juris per ton cap, puix no pots fer que un cabell sia blanch ó negre.

37 Sia donchs lo vostre parlar, Si, si; No, no; perquè tot lo que excedeix d'assó, de mal proceheix.

38 Ohireu que fou dit: Ull per ull, y dent per dent.

39 Emperó jo us dich: No resistiu al mal, ans bé si algú't ferís

en la galta dreta, preséntali també l'altra.

40 Y al que't vulga mourer un plet, y pèndre't la túnica, cedeix-li també la capa.

41 Y al que t'obligui á anar carregat mil passos, vés ab ell altres dos mil.

42 Al qui't demani, dónali; y al qui't vulla enmanllevar, no li giris l'espatlla.

43 Ohireu que fou dit: Amarás á ton prohisme, y aborrirás á ton enemich.

44 Emperó jo us dich: Amau á vostres enemichs, feu bé als que us aborreixen, y pregau per los que us perseguescan y calumniin:

45 A fi de que siau fills de vostre Pare que está en lo cel, qui fa eixir lo seu sol sobre bons y mals, y plourer sobre justos y pecadors.

46 Perqué si amau als que us aman, quina recompensa tindréu? ¿No ho fan també los publicans?

47 Y si tant solament saludau á vostres germans, ¿que feu de més? ¿No ho fan també los Gentils?

48 Siau puix vosaltres perfets, així com es perfet vostre Pare celestial.

CAP. 6.

Jesu-Christ continua lo sermó: y parla del almocyn, de l'oració, y del dejuni: que no s'ha d'atresorar en la terra, sinó en lo cel: que no's pot servir á dos amos; y que debem confiar en la divina providencia.

TENIU compte en no fer vos-
tras bonas obras devant dels
homes ab lo fi de ser vistos d'ells:
d'altra manera no tendréu gallar-

dó de vostre Pare que está en lo cel.

2 Y així quant fassas almoyna, no ho publiquis abans á só de trompeta, com ho fan los hipócritas en las sinagogas y en los carrers, pera ser honrats dels homes. En veritat vos dich, que ja reberen son gallardó.

3 Emperó tu, quant fassas almoyna, que ta má esquerra no sapia lo que fa la dreta:

4 A fi de que la teva almoyna sia en ocult; y ton Pare, que veu en l'ocult, te premiará manifestament.

5 Y quant pregau, no feu com los hipócritas, que aman pregar estant drets en las sinagogas y en las cantonadas de las plassas, pera ser vistos dels homes. En veritat vos dich, que reberen son gallardó.

6 Emperó tu, quant preguis, entra en ton aposento, y tancada la porta, prega en ocult; y ton Pare, que veu en l'ocult, te recompensará manifestament.

7 Y quant pregueu, no parleu molt, com fan los Gentils. Puix pensan que parlant molt serán ohits.

8 No vullan semblarvos á ells; puix vostre Pare sab lo que us fa menester antes de demanarli.

9 Així donchs haveu de orar: Pare nostre que estáu en lo cel, sia santificat lo vostre nom.

10 Vinga lo vostre regne: fassas la vostra voluntat, així en la terra com en lo cel.

11 Lo nostre pá de cada dia, donáunoslo avuy.

12 Y perdonau nostres deutes, així com nosaltres perdonam á nostres deutors.

13 Y no permetau que nosaltres caigam en la tentació: ans deslliuraunos de mal. Amen.

14 Perqué si perdonau als homes sos pecats, també us perdonará vostre Pare celestial las vstras culpas.

15 Emperó, si no perdonau als homes, tampoch vostre Pare vos perdonará vostres pecats,

16 Y quant dejuneu, no us poseu tristos com los hipócritas. Puix desfiguran sos rostros, pera fer veurer als homes que dejunan. En veritat vos dich, que reberen son gallardó.

17 Ans bé tu, quant dejunis, ungeixte lo cap, y renta't la cara;

18 A fi de no apareixer als homes que dejunas, sinó sols á ton Pare que está en l'ocult; y ton Pare, que veu en l'ocult, te recompensará manifestament.

19 No vullau atresorar pera vosaltres tresors en la terra, ahont lo rovell y l'arna los consumeixen, y ahont los lladres los desenterran y roban.

20 Ans bé atresorau pera vosaltres tresors en lo cel, ahont ni lo rovell ni l'arna los consum, y ahont los lladres no'ls desenterran y roban.

21 Puix allá ahont es ton tresor, allí ton cor está també.

22 Llum de ton cos es ton ull. Si ton ull es sencill, tot ton cos será lluminós.

23 Emperó si ton ull es mal, tot

SANT MATHEU, 6, 7.

ton cos será tenebrós. Perqué si la llum que en tu tens, es tenebras, ¿quant grans no serán las mateixas tenebras?

24 Ningú pot servir á dos amos: perqué ó tindrà odi al un, y amará al altre; ó s'adherirá al un, y despreciará al altre. No podeu servir á Deu y á las riquezas.

25 Per lo tant vos dich: No us afaneu per la vostra vida, sobre qué menjaréu; ni per vostre cos, sobre qué vestiréu. ¿No val més la vida que l'aliment, y lo cos més que'l vestit?

26 Mirau los aucells del ayre, que no sembran, ni segan, ni juntan en graners; y vostre Pare celestial los alimenta. ¿Y no valeu vosaltres molt més qu'ells?

27 ¿Y qui de vosaltres per més que discorri pot anyadir á sa estatura un sol colse?

28 Y ¿perqué us afanau per lo vestir? Considerau com creixen los lliris del camp; ells no treballan ni filan:

29 Emperó, jo us dich, que ni Salomó en mitg de sa gloria aná vestit com un d'aquestos.

30 Puix siá l'herba del camp qu'avuy existeix, y demá es tirada al foch, vesteix Deu així, ¿quant més á vosaltres, homes de poca fe?

31 No us afanau donchs, dihent: ¿Qué menjarem, ó qué beurem, ó ab qué'ns cubrirem?

32 Perqué los Gentils s'afanan per totas aquestas cosas; y vostre Pare sab que teniu necessitat d'ellas.

33 Buscau donchs primerament

lo regne de Deu y sa justicia; y totas aqueixas cosas vos serán anyadidas.

34 Y així no aneu afanats per lo dia de demá; perqué lo dia de demá portará en si son cuydado. Bástali al dia son propi afany.

CAP. 7.

Continuació y fi del sermó de Jesu-Christ: condemna los judicis temeraris: diu que no se han de donar als cans las cosas santas: exorta á l'oració y á la caritat: parla de quant estret es lo camí del cel, y que s'han de distinguir los falsos profetas dels verdaders, així com l'arbre bó del dolent, per sos fruyts: siml de la casa fabricada sobre roca ó sobre arena.

NO vullau judicar, si no vuleu que us judiquin.

2 Puix ab lo judici ab que judicaréu, seréu judicats, y ab la mida ab que midaréu, seréu midats.

3 Y ¿perqué donchs veus la volva en l'ull de ton germá, y no veus la viga en lo teu?

4 O ¿com es que dius á ton germá: Deixa, jo't trauré la volva del ull, y ve't aquí tu tens una viga en lo teu?

5 Hipócrita! trau primerament la viga de ton ull, y á las horas hi veurás pera traurer la volva del ull de ton germá.

6 No doneu lo que's sant als cans, ni tireu vostras perlas als porchs, no sia que las trapitjin, y tornantse contra vosaltres vos despedassin.

7 Demanau, y se us donará: buscau, y trobaréu: trucau, y se us obrirá.

8 Perqué tot aquell que demana,

reb: y lo qui busca, troba: y al que truca, se li obrirá.

9 O ¿qui de vosaltres es l'home, á qui demanantli son fill pá, li dona una pedra?

10 ¿O si li demana un peix, li dona una serp?

11 Donchs si vosaltres sent mals, sabeu donar cosas bonas á vostres fills, ¿quant més vostre Pare que está en lo cel donará bens als que'ls hi demanin?

12 Y així tot alló que volen que'ls homes fassan pera vosaltres, feuhó també vosaltres per'ells; perquè aqueixa es la ley y los profetas.

13 Entrau per la porta estreta: perquè ampla es la porta, y espayós lo camí que guia á la perdició, y molts son los qu'entran per ell:

14 Perqué estreta es la porta, y estret lo camí que guia á la vida, y poch son los que'l troban.

15 Guardaus dels falsos profetas, que venen á vosaltres ab vestit d'ovellas, y per dins son llops robadors.

16 Per sos fruyts los coneixeréu. ¿Se cullen, per ventura, rahims dels arsos, ni figas dels esbarsers?

17 Així que tot arbre bó fa bon fruyt, y tot arbre mal fa mal fruyt.

18 L'arbre bó no pot donar mal fruyt, ni l'arbre mal fruyt bó.

19 Tot arbre que no porta bon fruyt, será tallat y llansat al foch.

20 Així donchs per sos fruyts los coneixeréu.

21 No tot aquell que'm diu: Senyor, Senyor, entrarà en lo regne

del cel; sinó lo qui fa la voluntat del meu Pare que está en lo cel, eix entrarà en lo regne del cel.

22 Molts me dirán en aquell dia: Senyor, Senyor, ¿no profetisarem donchs en ton nom, y en ton nom llansarem los dimonis, y en ton nom ferem molts miracles?

23 Y llavors jo'ls diré clarament: May vos coneguí; apartaus de mí vosaltres que obrau iniquitat.

24 Puix qualsevol que ou aquestas mas paraulas, y las compleix, será comparat á un home sensat qu'edificá sa casa sobre roca.

25 Y baixá la pluja, y vingueren los rius, y bufaren los vents, y arremeteren contra aquella casa; y no caygué, perquè estavá fundada sobre roca.

26 Y qualsevol que ou aquestas mas paraulas, y no las compleix, será semblant á un home neci qu'edificá sa casa sobre arena.

27 Y baixá la pluja, y vingueren los rius, y bufaren los vents, y arremeteren contra aquella casa; y caygué, y fou gran sa ruina.

28 Y succehí qu'havent acabat Jesús aquestas pláticas, se maravellaba la gent de sa doctrina:

29 Perqué los ensenyava com un que té autoritat, y no com los seus escribas y'ls Fariséus.

CAP. 8.

Cura Jesu-Christ á un lleprós, al criad del centurió, á la sogra de Sant Pere, y á molts altres malalts: no vol admetrer á un escriba que volia seguirlo, y mana á un de sos deixebles que sens dilació lo segueasca: sossega una tempestat en lo mar, y cura á dos endemoniats en la terra dels Gerassens.

QUANT hagué baixat de la montanya, lo seguí molta gent:

2 Y veus aquí vingué un lleprós, y l'adorava dihent: Senyor, si vos volen, podeu ferme net.

3 Y extenent Jesús la má, lo tocá, dihent: Vull, sias net. Y immediatament quedá netejada sa llepra.

4 Y li digué Jesús: Mira, no ho digas á ningú; sinó veste'n, presenta't al sacerdot, y ofereix lo dó que maná Moysés, pera testimoni d'ells.

5 Y havent entrat en Cafarnaum, s'acercá á ell un centurió, pregantli,

6 Y dihentli: Senyor, mon sirvent jau en casa paralítich, y está fortament atormentat.

7 Y Jesús li digué: Jo hi aniré y lo curaré.

8 Y responent lo centurió, digué: Senyor, jo no sodigne de que vos entreu en ma casa; mes dihent-ho tant sols de paraula, quedará sá mon sirvent.

9 Puix jo també so home constituhit baix autoritat, que tinch soldats á mas ordes, y dich á un: Vés, y va; y á un altre: Vina, y vé; y á mon sirvent: Feix aixó, y ho fa.

10 Quant Jesús oygué aixó, se maravellá, y digué als que'l seguían: En veritat vos dich, que no he trobat fe tant gran en Israel.

11 Y vos dich, que vindrán molts d'orient y d'occident y s'assentarán ab Abraham, y Isaach, y Jacob, en lo regne del cel.

12 Però los fills del regne serán llansats á las tenebras exteriors:

allí serán los plors y lo cruxir de dents.

13 Y digué Jesús al centurió: Veste'n, y així com has cregut, així te sia fet. Y en aquell punt quedá sá lo sirvent.

14 Y havent arribat Jesús á la casa de Pere, vegé á sa sogra jahent en lo llit, y ab febre.

15 Y li tocá la má, y la deixá la febre; y s'aixecá, y los servía.

16 Y vingut lo vespre, li presentaren molts esperitats; y ab sa paraula llansava los esperits, y curá á tots los que estavan malalts:

17 Peraqué's cumplís lo que fou dit per lo profeta Isaías, que digué: Ell mateix prengué nostres mals, y carregá ab nostras dolencias.

18 Mes com Jesús vegés una gran turba al entorn seu, maná que's passás al altre costat del estany.

19 Y acercántseli un escriba, li digué: Mestre, jo us seguiré á qualsevol part que aneu.

20 Y Jesús li digué: Las guineus tenen caus, y los aucells del ayre nius; mes lo fill del home no té ahont reclinar lo cap.

21 Y un de sos deixebles li digué: Senyor, deixaume anar primer, y enterrar lo meu pare.

22 Emperó Jesús li digué: Segueixme, y deixa que'ls morts enterrin sos morts.

23 Y entrant ell en una barca, lo seguían sos deixebles.

24 Y veus aquí que lo mar s'alborotá en tanta manera, que las

olas cubrían la barca; mes ell dormia.

25 Y sos deixebles s'acercaren á ell, y lo despertaren, dihent: Senyor, salvaunos, que pereixem.

26 Y Jesús los digué: ¿De qué temeu, homes de poca fe? Y alsantse immediatament maná als vents y al mar, y se seguí una gran bonansa.

27 Y los homes se maravellaren, y deyan: ¿Qui es aquest á qui los vents y lo mar obeheixen?

28 Y havent passat Jesús desde l'altra part del estany, á la terra dels Gerassens, vingueren á son encontre dos esperitats, que eixían de las sepulturas, de tal manera ferotges, que ningú podia transitar per aquell camí.

29 Y comensaren luego á cridar, dihent: ¿Qué tenim nosaltres que veure ab vos, Jesús, fill de Deu? ¿Haveu vingut aquí á atormentarnos antes de temps?

30 Y no molt lluny d'ells estava pasturant una gran ramada de porchs.

31 Y los dimonis li pregavan dihent: Si'ns trayeu d'aquí, envianus á la ramada de porchs.

32 Y los digué: Anau. Y ells eixiren, y se'n anaren als porchs; y veus aquí tota la ramada corregué furiosament, y per un barranch se precipitaren en lo mar; y moriren ofegats en las ayguas.

33 Y los pastors fugiren, y arribant á la ciutat ho referiren tot, junt ab lo cas dels esperitats.

34 Y luego tota la ciutat isqué al encontre de Jesús, y quant lo

vegeren, li pregavan que se'n anás fora de sos termes.

CAP. 9.

Cura lo Senyor á un paralítich: murmuració dels escribas: vocació de Matheu lo publicá: respon als Fariseus quel calumnian: deslliura á una dona d'un fluix de sanch: ressuscita á una minyona, y dona vista á dos cegos: cura á un esperitat mut, y obra altres miracles: parábola de la cullita y dels treballadors.

Y ENTRANT en una barca, passá al altre costat, y se'n aná á sa ciutat.

2 Y veus aquí que li presentaren un paralítich postrat en lo llit. Y vehent Jesús la fe d'ells, digué al paralítich: Fill, té confiança, que't son perdonats tos pecats.

3 Y luego alguns dels escribas deyan entre si: Aquest blasfema.

4 Y com Jesús vegés sos pensaments, digué: ¿Perqué pensau mal en vostre cor?

5 ¿Quina cosa es més fácil, lo dir, Perdonats te son tos pecats, ó dir, Alsa't y camina?

6 Peraqué sapiau donchs que'l Fill del home té potestat sobre la terra de perdonar pecats, digué á las horas al paralítich: Alsa't, pren ton llit, y veste'n á casa teva.

7 Y s'alsá, y se'n aná á sa casa.

8 Y quant la gent vegé aixó, temé, y alabá á Deu que doná tal potestat als homes.

9 Y passant Jesús d'allí, vegé á un home anomenat Matheu, que seya en lo banch dels drets, y li digué: Segueixme. Y alsantse lo seguí.

SANT MATHEU, 9.

10 Y succehí que seyent Jesús á taula en la casa, vingueren molts publicans y pecadors, y s'assentaren á taula á menjar ab ell y ab sos deixebles.

11 Y los Fariséus al veurer tal cosa, deyan á sos deixebles: ¿Com es que'l vostre Mestre menja ab los publicans y pecadors?

12 Y ohintho Jesús, digué: No son los que están bons los que necessitan de metge, sinó los que están malalts.

13 Anau donchs, y apreneu qué significa: Misericordia vull, y no sacrifici. Puix jo no he vingut á cridar justos, sinó pecadors.

14 Llavors se li acercaren los deixebles de Joan, y li digueren: ¿Perqué nosaltres y los Fariséus dejunam tant sovint, y los vostres deixebles no dejunan?

15 Y Jesús los digué: ¿Per ventura poden estar afligits los fills del Espós, mentres que está ab ells l'Espós? Ja vindrá dia en que'ls será pres l'Espós, y á las horas dejunarán.

16 Y ningú posa pedás de panyo grosser en vestit vell, puix se'n du tot lo que toca del vestit, y l'esquins se fa més gran.

17 No's posa vi novell en bots vells. D'altra manera se reventan los bots, y's vessa lo vi, y los bots se fan malbé. Sinó que posan vi novell en bots nous, y d'aqueix modo se manté l'un y l'altre.

18 Mentres ell los deya estas cosas, veus aquí un príncep de la sinagoga se li acercá, y l'adorá, dihent: Senyor, ara s'acaba de morir

ma filla; emperó veníu, posauli la má dessobre, y viurá.

19 Y alsantse Jesús, lo seguí ab sos deixebles.

20 Y veus aquí una dona, que patía d'un flux de sanch dotse anys havia, y se li acercá per detrás, y li tocá la bora del vestit.

21 Puix deya entre si: Si tant solament toco son vestit, quedaré sana.

22 Mes girantse Jesús, y vehent-la, digué: Filla, té confiansa, ta fe t'ha curat. Y desd'aquell punt quedá sana la dona.

23 Y havent vingut Jesús á la casa d'aquell príncep, y vehent als tocadors de flautas, y á una multitud de gent que feyan brugit, digué:

24 Retiraus; puix no's morta la noya, sinó que dorm. Y se burlavan d'ell.

25 Y treta fora la gent, entrá y la prengué per la má. Y s'alsá la noya.

26 Y corregué esta fama per tota aquella terra.

27 Y passant Jesús d'allí, lo seguiren dos cegos, cridant y dihent: ¡Teniu misericordia de nosaltres, fill de David!

28 Y havent arribat á la casa, vingueren los cegos á ell. Y Jesús los diu: ¿Creheu que jo puch fer aixó pera vosaltres? Ells digueren: Si, Senyor.

29 Llavors los tocá los ulls, dihent: Segons vostra fe així se us fassa.

30 Y se'ls obriren los ulls; y Jesús los amenassá, dihent: Mirau que ningú ho sapia.

SANT MATHEU, 9, 10.

31 Emperó ells eixint d'allí, ho publicaren per tota aquella terra.

32 Y luego que eixiren, li presentaren un mut possehit del dimoni.

33 Y llansat lo dimoni, parlá lo mut; y quedá marvellada la gent, y deya: May s'ha vist semblant cosa en Israel.

34 Emperó los Fariséus deyan: Per virtut del príncep dels dimonis, llansa los dimonis.

35 Y Jesús anava recurrent totas las ciutats y vilas, ensenyant en sas sinagogas, y predicant l'evangeli del regne, y curant tot mal y tota dolencia en lo poble.

36 Y al veurer aquella gent, se compadesqué d'ella, perquè estava fatigada y decayguda, com ovellas sens pastor.

37 Llavors diu á sos deixebles: La cullita verdaderament es gran, emperó pochs los treballadors.

38 Pregau donchs al Senyor de la cullita, que envii treballadors á sa cullita.

CAP. 10.

Vocació dels dotse apóstols: Jesu-Christ los instrueix, y'ls dona potestat: los anuncia persecució, y'ls promet recompensa.

Y HAVENT convocat á sos dotse deixebles, los doná poder sobre los esperits impurs, pera llansarlos, y pera curar tot mal y tota dolencia.

2 Y los noms dels dotse apóstols son aquestos: Lo primer Simó, anomenat Pere, y Andreu son germá;

3 Jaume de Zebeden, y Joan

son germá; Felip y Barthomeu; Tomás, y Matheu lo publicá; Jaume de Alfeu, y Tadeu;

4 Simó Cananenu, y Judas Iscariot, aquell que l'entregá.

5 Jesús enviá aquestos dotse, manantlos, y dihent: No aneu per lo camí dels Gentils, ni entreu en las ciutats dels Samaritans:

6 Ans bé anau á las ovellas perdudas de la casa de Israel.

7 Anau y predicau, dihent: Que s'ha acercat lo regne del cel.

8 Curau malalts, ressuscitau morts, netejau lleprosos, llansau dimonis: donau graciosament lo que graciosament haveu rebut.

9 No porteu or, ni plata, ni diners en vostras faixas:

10 Ni alforja per lo camí, ni dos túnicas, ni calsat, ni bastó; perquè qui treballa es mereixedor de son aliment.

11 Y en qualsevol ciutat ó vila en que entreu, preguntau qui hi ha digne en ella; y permaneceu allí fins que marxeu.

12 Quant entreu en una casa, saludaula, dihent: La pau sia en aquesta casa.

13 Y si la tal fos digna, vostra pau vindrá sobre ella: emperó si no ho fos, vostra pau retornará á vosaltres.

14 Y tot aquell que no us rebi, ni oyga vostras pláticas, al eixir fora de la casa ó de la ciutat, sacudi la pols de vostres peus.

15 En veritat vos dich: Que en lo dia del judici, será menor lo rigor pera la terra dels de Sodoma y de Gomorra, que per aquella ciutat.

SANT MATHEU, 10.

16 Mirau que jo us envío com ovelles en mitg de llops. Siau donchs prudents com las serpents, y sencills com las palomas.

17 Y guardaus dels homes. Perqué vos entregarán á sos consells, y vos assotarán en las sinagogas;

18 Y per amor de mi seréu conduhits devant dels governadors y dels reys, en testimoni contra d'ells y dels Gentils.

19 Y quant vos entreguin, no penseu ni lo que haveu de dir, ni de quina manera: perqué en aquella hora se us donará lo que hajau de parlar.

20 Puix no sou vosaltres los que parlau, sinó l'Esperit de vostre Pare que parla en vosaltres.

21 Y lo germá entregará á la mort á son germá, y lo pare á son fill: y s'alsarán los fills contra dels pares, y los farán morir.

22 Y per causa meua seréu aborrits de tothom: emperó aquell que perseveri fins al fi, aqueix se salvará.

23 Y quant vos perseguescan en una ciutat, fugiu á un altra. En veritat vos dich, que no acabaréu ab las ciutats de Israel fins que vinga lo Fill del home.

24 No es lo deixeble més que'l mestre, ni lo sirvent més que son amo.

25 Bástali al deixeble lo ser com son mestre, y al sirvent com son amo. ¿Si al pare de familias l'apellidaren Beelzebub, quant més á sos domestichs?

26 Emperó no'ls temau; perqué res hi ha encubert, que no s'haja

de descobrir; ni res ocult, que no s'haja de saber.

27 Lo que jo us dich en tenebras, diheuho en la llum; y lo que ohíu á l'orella, predicauho en los terrats.

28 Y no temau als que matan lo cos, y no poden matar l'ànima; ans bé temeu al que pot llansar cos y ànima al infern.

29 ¿Per ventura no's venen dos aucells per un diner, y ni un d'ells caurá á terra sens la voluntat de vostre Pare?

30 Fins los cabells de vostre cap están tots contats.

31 No temau donchs; puix valeu més vosaltres que molts aucells.

32 Puix tot aquell que'm confessi devant dels homes, jo'l confessaré també devant de mon Pare que está en lo cel.

33 Y tot aquell que'm negui devant dels homes, jo també'l negaré devant mon Pare que está en lo cel.

34 No penseu que vinga á posar pau sobre la terra: no he vingut á posar la pau, sinó l'espasa.

35 Puix he vingut á posar en desunió al fill contra'l pare, y á la filla contra sa mare, y á la nora contra sa sogra.

36 Y los enemichs del home serán los de sa propia casa.

37 Qui ama á son pare, ó á sa mare, més que á mi, no es digne de mi: y lo qui ama al fill, ó á la filla, més que á mi, no es digne de mi.

38 Y qui no pren sa creu, y no'm segueix, no es digne de mi.

39 Qui trobi sa vida, la perdrá;

y qui perdi sa vida per amor de mi, la trobará.

40 Qui vos reb á vosaltres me reb á mi; y'l qui'm reb á mi, reb á aquell que ha enviat á mi.

41 Qui reb á un profeta en nom de profeta, rebrá gallardó de profeta; y qui reb á un just en nom de just, rebrá gallardó de just.

42 Y tot aquell que donará per beurer á un d'aquestos petits, un got d'aygua fresca tant sols en nom de deixeble, vos dich en veritat, que no perdrá son gallardó.

CAP. 11.

Joan Baptista envia dos de sos deixebles á Jesús, per averiguar si ell era lo Messias, ó si debían esperar á un altre; lo que ab est motiu digué Jesús sobre Joan á sos oyents: ciutats incrédulas: suavitat del jou del Senyor.

Y SUCCEHI, que quant Jesús acabá de donar aquestas instruccions á sos dotse deixebles, passá d'allí á ensenyar y predicar en las ciutats d'ells.

2 Y havent ohit Joan, estant en la presó, las obras de Christo, enviá dos de sos deixebles,

3 A preguntarli: ¿Sou vos lo qui ha de venir, ó havem de esperar á un altre?

4 Y responent Jesús los digué: Anau y contaú á Joan lo que haveu vist y ohit:

5 Los cegos venhen, los coixos caminan, los lleprosos se quedan nets, los sordos ouhen, los morts ressuscitan, y es anunciat l'evangelí als pobres.

6 Y benaventurat aquell que no pendrá escándol de mi.

7 Y tantost com ells se'n anaren, comensá Jesús á parlar de Joan á la gent, dihent: ¿Qu'es lo que isquereu á veurer en lo desert? ¿Una canya agitada del vent?

8 Mes, ¿qu'es lo que isquereu á veurer? ¿Un home vestit mollement? Certament que'ls que vesteixen ab mollesa, en casa dels reys están.

9 ¿A qui donchs isquereu á veurer? ¿A un profeta? Certament vos dich, y encara més que profeta.

10 Puix aquest es de qui está escrit: Veus aquí, jo envío mon ángel devant ton rostre, lo qual aparellará lo teu camí devant de tu.

11 En veritat vos dich: que entre los nats de donas, no s'alsá ningú major que Joan Baptista: emperó aquell qu'es lo mínim en lo regne del cel, es més gran qu'ell.

12 Y desde los dias de Joan Baptista fins ara, lo regne del cel pateix violencia, y los violents l'arrebatan.

13 Perqué tots los profetas y la llei, fins á Joan, han profetisat.

14 Y si ho voleu rébrer, ell es aquell Elías que ha de venir.

15 Qui te orellas per ohir, oyga.

16 Mes, ¿á qui compararé jo aquesta generació? Es semblant á uns noys que están assentats en la plassa, y cridant á sos companys,

17 Los diuhen: Vos cantarem, y no dansareu; vos lamentarem, y no us plangueu.

18 Puix vingué Joan que no menjava ni bebia, y diuhen: Está possehit del dimoni.

19 Vingué lo Fill del home que

SANT MATHEU, 11, 12.

menja y beu, y diuhen: Veus aquí un glotó y un vinós, amich de publicans y de pecadors. Emperó la sabiduria fou justificada per sos fills.

20 A las horas comensá á repén-drer á las ciutats en que s'havían obrat moltíssims de sos miracles, perquè no s'havían arrepentit.

21 ¡Ay de tu, Chorozaín! ¡Ay de tu, Bethsayda! que si en Tyro y en Sydon s'haguessen obrat las maravellas que s'han obrat en vosaltres, temps ha que cuberts de cendra y cilici s'haurían arrepentit.

22 Per lo tant jo us dich: Que hi haurá menos rigor pera Tyro y Sydon, que pera vosaltres en lo dia del judici.

23 Y tu, Cafarnaüm, que t'has alsat fins al cel, baixarás fins al infern. Perqué si en Sodoma s'haguessen obrat las maravellas que s'han obrat en tu, tal vegada hauría permanescut fins al dia d'avuy.

24 Per lo tant vos dich, que en lo dia del judici menos rigor hi haurá pera la terra de Sodoma que pera tu.

25 En aquell temps responent Jesús digué: Vos glorifico, Pare, Senyor de cel y terra, perquè ocultareu aquestas cosas als sabis y als prudents, y las haveu declaradas als petits.

26 Així es, Pare; perquè així fou de vostre agrado.

27 Mon Pare posá en mas mans totas las cosas. Y ningú coneix al Fill, sinó'l Pare; ni ningú coneix al Pare, sinó'l Fill, y aquell á qui lo Fill ho haurá volgut revelar.

28 Veniu envers mi tots los que estáu cansats y agoviats, y jo us descansaré.

29 Preneu mon jou sobre vosaltres, y apreneu de mi, que so mans y humil de cor, y trobareu lo descans pera vostras ánimas.

30 Puix qu'es suau mon jou, y lleugera ma càrrega.

CAP. 12.

Los deixebles cullen espigas en dissapte: Jesu-Christ los defensa de la murmuració dels Fariséus: cura á un home que tenía seca una mà, y á un endemoniat cego y mut: parla del pecat contra del Esperit Sant: senyal de Jonás: Ninivitas: reyna del mitgdia.

EN aquell temps anava Jesús un dia de dissapte per uns sembrats, y sos deixebles com tinguessen fam, comensaren á cullir espigas y á menjar.

2 Y vehentho los Fariséus li deyán: Mira, tos deixebles fan lo que no's lícit fer en dissapte.

3 Mes ell los respongué: ¿No haveu llegit lo que feu David quant tingué fam, y'ls que ab ell estavan:

4 Com entrá en la casa de Deu, y's menjá los pans de la proposició, que no li era lícit menjar, ni als que ab ell estavan, sinó solament als sacerdots?

5 ¿O no haveu llegit en la llei, que en los dissaptes los sacerdots en lo temple trencan lo dissapte, y no pecan?

6 Puix jo us dich, que aquí está qui es major que'l temple.

7 Y si sabesseu lo qu'es: Misericordia vull, y no sacrifici: jamay condemnariau als innocents:

SANT MATHEU, 12.

8 Perqué lo Fill del home es Senyor fins del dissapte.

9 Y havent passat d'allí, vingué á la sinagoga d'ells.

10 Y veus aquí un home que tenia seca una mà, y ells per acusarlo li preguntareu: ¿Si era lícit curar en dissapte?

11 Y ell los respongué: ¿Quin home será entre vosaltres que tenint una ovella, si cau en dissapte en un fosso, no l'agarrí y no la trega?

12 ¿Puix quant més val un home qu'una ovella? Així que lícit es lo fer bé en dissapte.

13 Llavors digué al home: Extensa má. Ell l'extengué, y quedá sana com l'altra.

14 A las horas eixint d'allí los Fariséus, tingueren consell sobre com lo podrian fer perdre.

15 Y coneixentho Jesús, se retirá d'allí; y molts lo seguiren, y'ls curá á tots.

16 Y'ls maná que no'l descubrisen.

17 Peraqué's cumplís lo que fou dit per lo profeta Isaías, que diu:

18 Veus aquí mon sirvent á qui he escullit, lo meu amat en qui s'ha ben complagut ma ánima. Posaré mon Esperit sobr'ell, y anunciará justicia als Gentils.

19 No disputará, ni cridarà, ni ohirá ningú sa veu en las plassas.

20 No trencará la canya cascada, ni apagará la metxa que fuma, fins que porti lo judici á victoria.

21 Y en son nom esperarán los Gentils.

22 Llavors li portaren un ende-

moniat cego y mut, y'l curá, de manera que parlá y vegé.

23 Y tota la gent quedava pasmada, y deya: ¿Es aquest lo Fill de David?

24 Emperó los Fariséus, ohintho, deyan: Aquest no llansa los dimonis sinó en virtut de Beelzebub, príncep dels dimonis.

25 Y Jesús coneixent sos pensaments, los digué: Tot regne dividit contra si mateix, será destruit; y tota casa ó ciutat dividida contra si mateixa, no permanixerá.

26 Y si Satanás llansa fora á Satanás, está desunit contra de si mateix; ¿com permanixerá donchs son regne?

27 Y si jo llanso los dimonis per virtut de Beelzebub, ¿per virtut de qui los llansan vostres fills? Per aixó ells serán vostres jutges.

28 Mes si jo llanso los dimonis per virtut del Esperit de Deu, certament que ha arribat á vosaltres lo regne de Deu.

29 ¿O com podrá entrar ningú en la casa de un home valent, y robar sas joyas, si primer no ha lligat al valent? A las horas saquejará sa casa.

30 Aquell que no es ab mi, contra mi es; y aquell que no arreplega ab mi, escampa.

31 Per lo tant vos dich: Qualsevol pecat y blasfemia serán perdonats als homes; mes lo blasfemar contra del Esperit no será perdonat.

32 Y qualsevol que parli contra lo Fill del home, será perdonat; emperó aquell que parli contra

SANT MATHEU, 12, 13.

l'Esperit Sant, no serà perdonat, ni en aquest sigle, ni en lo venider.

33 O vosaltres feu l'arbre bó y son fruyt bó; ó feu l'arbre dolent y son fruyt dolent; puix per lo fruyt se coneix l'arbre.

34 ¡Rassa de vívoras! ¿com podeu dir cosas bonas sent dolents? puix de l'abundancia del cor parla la boca.

35 L'home bó trau cosas bonas del bon tresor *de son cor*, y l'home dolent del mal tresor trau cosas malas.

36 Y jo us dich, que de tota paraula ociosa que'ls homes parlin, n'han de donar compte en lo dia del judici.

37 Puix per tas paraulas serás justificat, y per tas paraulas serás condemnat.

38 Llavors li respongueren alguns escribas y Fariséus, dihent: Mestre, voldríam veurer senyal de vos.

39 Ell los respongué, dihent: La generació mala y adulterina demana senyal; emperó no li será donat senyal, sinó'l senyal del profeta Jonás.

40 Perqué així com Jonás estigué tres dias y tres nits en lo ventre de la balena, del mateix modo lo Fill del home estarà tres dias y tres nits en lo cor de la terra.

41 Los Ninivitas s'alsarán en judici contra aquesta generació, y la condemnarán; perqué s'arrepentiren per la predicació de Jonás: y veus aquí que'l qu'es en aquest lloch es més que Jonás.

42 La reyna del mitgdia s'alsará

en judici contra aquesta generació, y la condemnará; perqué vingué del fi de la terra á ohir la sabiduría de Salomó, y veus aquí que'l qu'es en aquest lloch es més que Salomó.

43 Quant l'esperit impur ha eixit d'algun home, va divagant per llocs deserts buscant repós, y no'l troba.

44 Llavors diu: Me'n tornaré á ma casa d'ahont he eixit; y quant vé, la troba desocupada, escombrada y alhajada.

45 A las horas va y pren ab ell altres set esperits pitjors que ell, y entran dins y habitan allí; y l'últim estat de aquell home es pitjor que'l primer. Així també esdevindrà á aquesta mala rassa.

46 Mentres ell estava platicant ab la gent, veus aquí sa mare y sos germans que estavan defora, desitjant parlar ab ell.

47 Y un li digué: Mira que ta mare y tos germans están defora, y't demanan.

48 Y ell responent al que li parlava, li digué: ¿Qui es ma mare, y qui son mos germans?

49 Y extenent la má envers sos deixebles, digué: ¡Veus aquí ma mare y mos germans!

50 Puix qualsevol que fassa la voluntat de mon Pare que está en lo cel, aqueix es mon germá, y germana, y mare.

CAP. 13.

Predica Jesús ab parábolas, y las dexifra als apóstols: parábola del sembrador, del gra de mostassa, del llevat, del tresor escondit, de la perla preciosa, del

SANT MATHEU, 13.

filat plé de peixos: profeta sens honra en sa patria.

EN aquell dia eixint Jesús de la casa, s'assentá á la bora del mar.

2 Y se li acercá gran multitud de gent, de manera que entrant en una barca s'assentá, y tota la gent estava dreta en la bora.

3 Y'ls parlá de moltras cosas ab parábolos, dihent: Veus aquí que un sembrador eixí á sembrar.

4 Y quant sembrava, caygueren algunas llavors prop del camí, y vingueren los auells del ayre y se las menjaren.

5 Altras caygueren en llochs pedregosos ahont no hi havia molta terra; y nasqueren tot seguit, puix no hi havia fondaria de terra.

6 Emperó al eixir lo sol, se cremaren y se secaren, perquè no tenían arrel.

7 Altras caygueren sobre espinas; y cresqueren las espinas, y las sufocaren.

8 Y altras caygueren en terra bona, y donaren fruyt, una á cent, altra á xixanta, y altra á trenta.

9 Qui té orelas per ohir, oyga.

10 Y arribant los deixebles li digueren: ¿Perqué'ls parlan ab parábolos?

11 Ell los respongué, dihent: Perqué á vosaltres se us ha otorgat lo coneixer los misteris del regne del cel; emperó á ells no se'ls ha otorgat.

12 Puix al que té, se li donará, y tindrà més; emperó al que no té, fins alló que té se li pendrá.

13 Per aixó'ls parlo jo ab parábo-

las, perquè mirant no veuen, y escoltant no ouhen, ni entenen.

14 Y se verifica en ells la profecia de Isaías que diu: Ohiréu ab vostras orelas, y no entendréu; y mirant, miraréu y no veuréu.

15 Puix lo cor d'aquesta gent s'ha engrossit, y sas orelas se tornaren duras per'ohir, y se'ls tancaren los ulls; peraqué may hi vejan ab sos ulls, ni oygan ab sas orelas, ni compregan ab son cor, y se convertescan y jo'ls doni la salut.

16 Emperó benaventurats los vostres ulls, perquè veuen; y vostras orelas, perquè ouhen.

17 Puix en veritat vos dich, que molts profetas y justos ansiaren veurer lo que veheu, y no ho vegeren; y ohir lo que ohiu, y no ho ohiren.

18 Ohiu vosaltres donchs la parábola del sembrador.

19 Qualsevol que ou la paraula d'aquell regne y no la enten, vé lo maligne y arrabassa lo que s'havía sembrat en son cor: aqueix es lo que fou sembrat á la bora del camí.

20 Emperó lo sembrat en terra pedregosa, es aquell que ou la paraula, y al prompte la reb ab goig;

21 Mes no té en si arrel, ans bé es de poca duració. Y en sobrevenint tribulació y persecució per causa de la paraula, al instant s'escandalisa.

22 Y'l sembrat entre espinas, es aquell que ou la paraula; emperó los cuydados d'aquest mon, y la fallacia de las riquezas, sufocan la paraula, y queda sens fruyt.

SANT MATHEU, 13.

23 Y'l sembrat en terra bona, es aquell que ou la paraula y la enten, y dona fruyt; y undona á cent, altre á xixanta, y altre á trenta.

24 Un'altra parábola los proposá, dihent: Lo regne del cel es semblant á un home que sembrá bona llavor en son camp.

25 Y mentres que'ls homes dormían, vingué son enemich, y contrasembrá sisanya en mitg del blat, y se'n aná.

26 Quant la planta hagué crescut y presentat fruyt, llavors aparegué també la sisanya.

27 Y venint los criats del pare de familia li digueren: Senyor, ¿no sembrareu bona llavor en vostre camp? ¿com es donchs que hi ha sisanya?

28 Y los digué: Algun enemich ha fet aixó. Y los criats li digueren: ¿Voleu que hi anem y la cullim?

29 No, los respongué: no fos cas que cullint la sisanya, arrancassen també ab ella lo blat.

30 Deixau que cresca l'una y l'altra fins al segar, y al temps de la sega diré jo als segadors: Culliu primer la sisanya y lligaula en gavellas pera cremarla; emperó lo blat arreplegau lo mon graner.

31 Altra parábola los proposá, dihent: Lo regne del cel es semblant á un gra de mostassa, que un home prengué y sembrá en son camp.

32 Lo qual *gra* certament es la més petita de totes las llavors; emperó després que creix, es major que totes las llegums, y se fa un arbre; de manera que'ls aucells del

ayre venen á fer niu en sas brancas.

33 Los digué un altra parábola: Es semblant lo regne del cel al llevat que pren una dona, y'l barreja ab tres mesures de farina fins que tot ha fermentat.

34 Todas aquestas cosas las digué Jesús á la gent ab parábolas, y no'ls parlava may sens parábolas.

35 Peraqué's cumplís lo que havia dit lo profeta, que diu: Obriré la boca ab parábolas, y enunciaré cosas que han estat escondidas desde la fundació del mon.

36 Llavors despedida la gent se'n vingué á casa, y acercántseli sos deixebles li digueren: Explicaunos la parábola de la sisanya del camp.

37 Ell los respongué, dihent: Aquell que sembra la bona llavor es lo Fill del home.

38 Y'l camp es lo mon. Y la bona llavor son los fills del regne. Y la sisanya son los fills de la iniquitat.

39 Y l'enemich que la sembrá es lo diable, y la sega es la consumació del sigle. Y'ls segadors son los ángels.

40 De manera que així com se cull la sisanya y's crema en lo foch, així succehirá en la fi del mon.

41 Lo Fill del home enviará sos ángels, y aplegarán de son regne tots los escándols y aquells que obran iniquitat,

42 Y'ls tirarán á la fornall del foch. Allí serán los plors y'l cruxir de dents.

43 Llavors los justos resplandirán com lo sol en lo regne de son Pare. Qui té orellas pera ohir, oyga.

44 Es semblant lo regne del cel á un tresor escondit en lo camp, que quant un home lo troba l'escondeix, y gosós del encontre se'n va y ven tot lo que té, y compra aquell camp.

45 Del mateix modo es semblant lo regne del cel á un negociant, que busca perlas bonas.

46 Y havent trobat una de gran valor se'n aná, y vengué tot quant tenia, y la comprá.

47 També es semblant lo regne del cel á un filat, que tirat al mar arplega tota mena de peixos.

48 Y quant está plé lo trauhen á la bora los pescadors, y assentats allí trian los bons y los posan en sos coves, y llansan los dolents.

49 Així esdevindrà en la consumació del sigle: vindrán los ángels y separarán los dolents d'entre los bons;

50 Y'ls posarán en la fornal del foch: allí serán los plors y'l cruxir de dents.

51 Y Jesús li digué: ¿Haveu compres totas aquestas cosas? Ells digueren: Si.

52 Y ell anyadí: Per aixó qualsevol escriba instruït en lo regne del cel, es semblant á un pare de familia, que trau de son tresor cosas novas y cosas vellas.

53 Y quant Jesús hagué conclós aquestas parábolas, se'n aná d'allí.

54 Y vingué á sa patria, y'ls instruïa en las sinagogas d'ells, de manera que's maravellavan y deyan: ¿D'ahont li vé á aquest tal sabiduría y tals miracles?

55 ¿Per ventura no es aquest

lo fill del fuster? ¿No's diu sa mare María, y sos germans Jaume, y Joseph, y Simó, y Judas?

56 ¿Y sas germanas no habitan totas entre nosaltres? ¿Puix d'ahont li venen á aquest totas aqueixas cosas?

57 Y s'escandalisavan d'ell. Mes Jesús los digué: No hi ha profeta sens honor sinó en sa patria y en sa casa.

58 Y no feu allí molts miracles per rahó de l'incredulitat d'ells.

CAP. 14.

Mort de Joan Baptista: miracle dels cinch pans: Jesús camina, y fa que Sant Pere camini sobre las olas del mar; y cura á tots los malalts que se li presentan ó tocan son vestit.

EN aquell temps Herodes lo tetrarca oygué la fama de Jesús,

2 Y digué á sos criats: Aquest es Joan lo Baptista que ressuscitá d'entre los morts, y per aixó s'obran en ell prodigis.

3 Perqué Herodes havia fet pèndrer á Joan, y lligat lo posá en la presó per causa de Herodías muller de son germá.

4 Puix li deya Joan: No t'es lícit tenirla.

5 Y volentlo matar temé al poble, porque'l miravan com á un profeta.

6 Mes en lo dia del cumpleany de d'Herodes, la filla de d'Herodías, ballá devant de tots, y agradá á Herodes.

7 Per lo que prometé ab jurament donarli tot quant li demanás.

8 Y ella, previnguda per sa mare, digué: Dóna'm aquí en una

SANT MATHEU, 14.

plata lo cap de Joan Baptista.

9 Y'l rey s'entristí; mes per rahó del jnrament, y dels que estavan ab ell á taula, maná donárseli.

10 Y enviá y feu degollar á Joan en la presó.

11 Y portaren son cap en una plata, y donat que fou á la noya, esta lo portá á sa mare.

12 Acudiren després sos deixebles á recullir lo cos, y l'enterraren, y anaren á donarne part á Jesús.

13 Y haventho ohit Jesús, se retirá d'allí en una barca á un lloch desert y apartat: y haventho ohit la gent, lo seguiren de las ciutats á peu.

14 Y al eixir vegé una gran multitud de gent, y tingué compassió d'ells, y curá sos malalts.

15 Y haventse fet vespre se li acercaren sos deixebles, y li digueren: Aquest es un lloch desert, y l'hora ja es passada; despedi la gent, peraqué anant als pobles se comprin de menjar.

16 Y Jesús los digné: No tenen necessitat de anarse'n; donaulos vosaltres de qué menjar.

17 Li respongueren: No tenim aquí més que cinch pans y dos peixos.

18 Jesús los digné: Portáume'ls aquí.

19 Y havent manat á la gent que s'assentassen sobre l'herba, prengué los cinch pans y'ls dos peixos, y alsant los ulls al cel, benehí, y partí los pans, y'ls va donar als deixebles, y aquests á la gent.

20 Y tots menjaren y quedaren

saciats. Y recullidas las sobras umpliren dotse coves dels bossins.

21 Y'l número dels que menjaren fou cinch mil homes, sens contar donas ni criaturas.

22 Y luego Jesús compeli á sos deixebles á pujar en la barca, y á que passassen antes que ell al altra banda del estany, mentres que ell despedia á la gent.

23 Y quant hagué despedit la turba, se'n puja á una montanya á fer oració. Y arribat lo vespre estava ell tot sol allí.

24 Y la barca en mitg del mar era combatuda de las olas, puix era contrari lo vent.

25 Emperó á la quarta vetlla de la nit, vingué Jesús envers ells, caminant per sobre'l mar.

26 Y quant lo vegeren caminar per sobre'l mar, se turbaren, dient: Es una fantasma. Y de por comensaren á cridar.

27 Mes Jesús al mateix temps los parlá, y digué: Teniu bon ánimo, jo so: no temau.

28 Y respongué Pere, dihent: Senyor, si sou vos, manaume que vinga per sobre l'aygua cap á vos.

29 Y ell li digné: Vina. Y baixant Pere de la barca, caminava sobre l'aygua per arribar á Jesús.

30 Emperó vehent que'l vent era fort, tingué temor; y com comensás á enfonsarse, cridá dihent: Senyor, salvaume.

31 Y luego allargant Jesús samá, l'agafá, y li digué: Home de poca fe, ¿perqué has dubtat?

32 Y tant prest com entraren en la barca, cessá lo vent.

SANT MATHEU, 14, 15.

33 Y'ls que estavan en la barca s'acercaren y l'adoraren, dihent: Verdaderament sou lo Fill de Deu.

34 Y havent passat al altre costat del estany, vingueren á la terra de Genesar.

35 Y haventlo conegut los homes de aquell lloch, enviaren per tota aquella comarca, y li presentavan tots los malalts.

36 Y li suplicavan que'ls deixás tocar tant solament la bora de son vestit. Y tants quants la tocaren quedaren sans.

CAP. 15.

Condemna Jesús las tradicions humanas oposadas als preceptes de Deu: cura á la filla de la Cananèa que dona mostrars de gran fe; y dona menjar en lo desert á una gran multitud de gent ab set pans y alguns peixos.

LAVORS s'acercaren á ell alguns escribas y Fariséus de Jerusalem, dihent:

2 ¿Perqué tos deixebles traspasas la tradició dels ancians? Puix no's rentan las mans quant menjan pá.

3 Y ell responent los digué: Y vosaltres, ¿perqué traspassau lo manament de Deu per vostra tradició? Puix Deu digué:

4 Honra al pare y á la mare. Y aquell que malehesca al pare ó á la mare morirá de mort.

5 Emperó vosaltres diheu: Qualsevol que diga á son pare ó á sa mare: Tot dó que jo ofresca vos aprofitará;

6 Y no honra á son pare ó á sa mare, queda desobligat; y així ha-

veu fet va lo manament de Deu per vostra tradició.

7 ¡Hipócritas! bé profetisá Isaiás de vosaltres, dihent:

8 Aquesta gent se m'acerca ab sa boca, y ab los llavis m'honra; emperó son cor está lluny de mi.

9 Y me honran en va, ensenyant doctrinas y manaments de homes.

10 Y convocada així la gent, los digué: Ohiu y enteneu.

11 No contamina al home lo que entra en la boca; sinó lo que ix de la boca, aixó es lo que contamina al home.

12 Llavors acercántseli sos deixebles, li digueren: ¿No sabeu que los Fariséus s'han escandalisat quant han ohit aquesta paraula?

13 Emperó ell responent, digué: Tota planta que no ha plantat mon Pare celestial, será arrancada d'arrel.

14 Deixaulos: son cegos y guías de cegos. Y si un cego guia á altre cego, los dos cauhen en lo fosso.

15 Y responent Pere, li digué: Explicaunos aquesta parábola.

16 Y Jesús digué: ¿Encara están vosaltres sens comprensió?

17 ¿No compreneu que tot alló que entra en la boca passa al ventre, y se llansa en lloch secret?

18 Emperó lo qu'ix de la boca, del cor ix, y aixó es lo que contamina al home.

19 Puix del cor ixen los mals pensaments, los homicidis, los adulteris, las fornicacions, los robos, los falsos testimonis, las blasfemias.

20 Aqueixas cosas son las que

contaminan al home. Emperó lo menjar sens rentarse las mans no contamina al home.

21 Y eixint Jesús d'allí, se retirá als confins de Tyro y de Sydon.

22 Y veus aquí una dona Cananéa, que havia eixit de aquells confins, cridava dihent: Senyor, fill de David, teniu compassió de mi: la meua filla está cruelment atormentada del dimoni.

23 Y ell no li respongué paraula. Y acercántseli sos deixebles li suplicavan, dihent: Despatxaula, puix vé cridant al derrer de nosaltres.

24 Y ell los respongué, dihent: Jo no so enviat sinó á las ovellas perdudas de la casa de Israel.

25 Emperó ella vingué y l'adorá, dihent: Senyor, valeume.

26 Y ell respongué, dihent: No es just lo pèndrer lo pá dels fills y tirar-lo als cans.

27 Y ella digué: Així es, Senyor; mes los cadells menjan de las engrunas que cauhen de la taula de sos amos.

28 A las horas Jesús responent li digué: Gran es ta fe, joh dona! com tu vols, així se't fassa. Y desde aquell punt quedá sana sa filla.

29 Y havent Jesús eixit d'allí vingué cerca del mar de Galiléa, y pujant á una montanya s'assen-tá allí.

30 Y se li acercá gran multitut de gent, ab qui venian muts, cegos, coixos, baldats y molts altres, y'ls posaren á sos peus; y'ls curá:

31 De manera que's maravellava la gent, vehent parlar los muts,

caminar los coixos, veurer los cegos; y glorificavan al Deu d'Israel.

32 Emperó Jesús cridant á sos deixebles, digné: Me compadesch de aquesta gent, perquè ja fa tres dias que permaneixen ab mi, y no tenen res pera menjar, y no vull despatxarlos en dejú, perquè no's desmayin en lo camí.

33 Y los deixebles li digueren: ¿Com havem de trobar en aquest desert tants pans pera saciar á tanta multitut de gent?

34 Y Jesús los digué: ¿Quants pans teniu? Y ells respongueren: Set, y uns pochs peixets.

35 Y maná á la gent que s'assen-tassen sobre de l'herba.

36 Y prenent los set pans y los peixos, y donant gracias, los partí, y doná á sos deixebles, y'ls deixebles los donaren á la gent.

37 Y tots menjaren, y quedaren saciats. Y dels bussins que sobrenen ne umpliren set coves.

38 Y los que menjaren foren quatre mil homes, sens contar donas ni criaturas.

39 Y despatxada la gent entrá en una barca, y passá als confins de Magedan.

CAP. 16.

Fariséus y Saducéus confundits: corrupció de sa doctrina: confessió de Sant Pere: promesas que li foren fetas: repren lo Senyor á Sant Pere; y exorta á tots á que prengan la creu y lo seguescan.

Y S'ACERCAREN á ell los Fariséus y'ls Saducéus á fi de tentar-lo, y li demanaren que'ls mostrás algun senyal del cel.

2 Y ell responent los digué: Quant arriba lo vespre diheu: Fará bon temps, perquè lo cel es vermell.

3 Y al dematí: Avuy hi haurá tempestat, perquè lo cel está nubolós y rogeja.

4 ¡Hipócritas! ¿Sabeu distinguir l'aspecte del cel, y no podeu discernir los senyals dels temps? La generació perversa y adúltera demana un senyal, y no se li donará senyal, sinó lo senyal del profeta Jonás. Y deixantlos se'n aná.

5 Y havent vingut sos deixebles al altra banda, se havian olvidat de péndrer pá.

6 Jesús los digué: Teniu compte y guardaus del llevat dels Fariséus y dels Saducéus.

7 Mes ells pensavan, dihent entre si: Aixó es perquè no havem pres pá.

8 Y coneixentho Jesús los digué: Homes de poca fe, ¿perqué anau pensant dintre de vosaltres mateixos perquè no teniu pá?

9 ¿No compreneu encara, ni us recordau dels cinch pans pera cinch mil homes, y quants coves de busins ne reculliren?

10 ¿Ni dels set pans pera quatre mil homes, y quants coves ne reculliren?

11 ¿Com no compreneu que no's per lo pá que us diguí: Guardaus del llevat dels Fariséus y dels Saducéus?

12 A las horas entengueren que no havia dit que's guardassen del llevat dels pans, sinó de la doctrina dels Fariséus y dels Saducéus.

13 Y vingué Jesús als confins de Cesaréa de Filipo, y preguntava á sos deixebles, dihent: ¿Qui diuhen los homes qu'es lo Fill del home?

14 Y ells respongueren: Uns diuhen qu'es Joan Baptista, altres qu'es Elías, y altres qu'es Jeremías ó un dels profetas.

15 Y Jesús los digué: ¿Y vosaltres qui diheu que so jo?

16 Respongué Simó Pere y digué: Vos sou Christo lo Fill de Deu viu.

17 Y responent Jesús li digué: Benaventurat ets, Simó, fill de Jonás, perquè aixó no t'ho ha revelat la carn ni la sang, sinó mon Pare que está en lo cel.

18 Y jo't dich també que tu ets Pere, y que sobre aquesta pedra edificaré ma iglesia, y las portas del infern no prevaleixerán contra d'ella.

19 Y á tu te donaré las claus del regne del cel. Y tot alló que lliguis sobre la terra estará lligat en lo cel, y tot lo que deslliguis sobre la terra será també deslligat en lo cel.

20 A las horas maná á sos deixebles, que no diguessen á ningú que ell era Jesús lo Christo.

21 Desde aquell punt comensá Jesús á declarar á sos deixebles, que convenia que ell anás á Jerusalem, y que sufrís moltras cosas de part dels ancians y dels escribas, y dels prínceps dels sacerdots, y que morís, y que ressuscitás al tercer dia.

22 Y prenentlo Pere á part, comensá á reconvenirlo, dihent: Se-

nyor, lluny de vos tal cosa; no, no us esdevindrà.

23 Mes Jesús girantse á ell li digué: Aparta't d'aquí, Satanás, que m'escandalisas; perquè tu no trobas gust en las cosas que son de Deu, sinó en las dels homes.

24 Llavors digué Jesús á sos deixebles: Si algú me vol seguir, negui's á si mateix y prenga sa creu y seguesca'm.

25 Puix aquell que vulga salvar sa vida, la perdrà; emperó aquell que perdi'sa vida per amor de mi, la trobarà.

26 ¿Puix de qué li serveix al home lo guanyar tot lo mon si pert sa ánima? ¿O que donará l'home en cambi de sa ánima?

27 Perqué lo Fill del home ha de venir en la gloria de son Pare ab sos àngels, y llavors donará á cada qual la recompensa segons sas obras.

28 En veritat vos dich, que dels que están aquí n'hi ha alguns que no tastarán la mort, fins que vejan venir en son regne al Fill del home.

CAP. 17.

Transfiguració del Senyor: cura de un llunatic; demoniat: Jesús paga lo tribut del temple.

AL cap de sis dias, Jesús pren ab ell á Pere, y á Jaume, y á son germá Joan, y se'ls ne porta apart á una montanya elevada.

2 Y se transfigurá devant d'ells. Y son rostro resplandía com lo sol, y sas vestiduras se tornaren blancas com la neu.

3 Y veus aquí que se'ls aparegue-

ren Moysés y Elías parlant ab ell.

4 Y prenent Pere la paraula, digué á Jesús: Senyor, bó es que'ns estem aquí: si volem farem aquí tres tabernacles, un pera vos, altre pera Moysés, y altre pera Elías.

5 Encara estava parlant, quant un núbol resplandent vingué á cubrirlos. Y veus aquí una veu desde'l núbol que deya: Aquest es mon Fill l'amat, en qui jo m'he ben complgut: ohíu á ell.

6 Y al ohirlo los deixebles caygueren de rostro en terra, y tingueren gran temor.

7 Y Jesús s'acercá y'ls tocá, y'ls digué: Alsaus, y no temau.

8 Y ells alsant los ulls no vegeren á altre més que á Jesús.

9 Y al baixar ells de la montanya, los maná Jesús, dihent: A ningú digau lo que haven vist fins que lo Fill del home ressusciti d'entre los morts.

10 Y sos deixebles li preguntaren, dihent: ¿Puix com diuhen los escribas que primer ha de venir Elías?

11 Ell los respongué, dihent: Certament vindrá Elías, y restablirà totas las cosas.

12 Emperó jo us dich, que Elías ja vingué, y no'l conegueren, ans bé feren d'ell lo que'ls plagué: així també farán ells patir al Fill del home.

13 A las horas compregueren los deixebles que'ls havia parlat de Joan Baptista.

14 Y quant arribá al lloch ahont era la multitut, se li acercá un home, y posat de genolls en terra

devant d'ell, li digué: Senyor, apiadaus de mon fill qu'es llunatic, y pateix cruelment; puix moltas vegadas cau en lo foch, y sovint en l'aygua.

15 Y l'he portat á vostres deixebles, y no l'han pogut curar.

16 Y responent Jesús, digué: ¡O rassa incrédula y perversa! ¿Fins á quant estaré ab vosaltres? ¿fins á quant vos sofriré? Portaume'l aquí.

17 Y Jesús reprengué al dimoni, y eixí aquest del jove, lo qual quedá curat desde aquell punt.

18 Llavors los deixebles parlarren apart ab Jesús, y li digueren: ¿Com es que nosaltres no'l poguem llansar?

19 Jesús los digué: Per causa de vostra incredulitat. Puix jo us dich en veritat, que si teniu fe com un gra de mostassa, diréu á esta montanya: Traslada't d'aquí allí, y's traslladará; y res vos será imposible.

20 Emperó aquesta casta de dimonis, no's llansa sinó per medi de la oració y del dejuni.

21 Y estantells en Galiléa, los digué Jesús: Lo Fill del home ha de ser entregat en mans dels homes.

22 Y'l matarán, y ressuscitará al tercer dia. Y ells se contristaren en gran manera.

23 Y havent arribat á Cafarnaum, s'acercaren á Pere los que cobraven lo tribut de las dos dracmas, y li digueren: ¡Qué! ¿Vostre Mestre no paga lo tribut?

24 Sí, respongué. Y havent entrat en la casa, Jesús li parlá pri-

mer, dihent: ¿Qué t'apar, Simó? Los reys de la terra, ¿de qui cobran tribut ó cens? ¿De sos fills, ó dels estranys?

25 Dels estranys, respongué Pere. Jesús li digué: Luego los fills son franchs.

26 Apesar d'aixó, perquè no'ls escandalisem, vé's al mar, tira l'am, y pren lo primer peix que isca; y obrintli la boca trobarás una moneda de quatre dracmas: prenla y donalsela pera mi y pera tu.

CAP. 18.

Doctrina de Jesús sobre l'humilitat, sobre lo pecat d'escándol, y sobre la correcció fraterna: parábola del bon Pastor: sobre la potestat de perdonar pecats, compassió dels pecadors, y perdó dels enemics: parábola dels deu mil talents.

EN aquella hora s'acercaren los deixebles á Jesús, dihentli: ¿Qui es lo major en lo regne del cel?

2 Y Jesús cridant un infant lo colocá en mitg d'ells,

3 Y digué: En veritat vos dich, que si no us convertiu y feu com los infants, no entraréu en lo regne del cel.

4 Quiscum donchs que s'humilii com aquest infant, eix será lo major en lo regne del cel.

5 Y qui rebí á un tal infant en mon nom, á mi'm reb.

6 Y qualsevol que escandalisi á un de aquestos infants que creuen en mi, més li valdria que li penjassen una roda de molí al coll, y s'anegás en lo profundo del mar.

7 ¡Ay del mon per causa dels escandols! Puix es precís que vin-

gan escandols; emperó ¡ay del home, per qui vé l'escandol!

8 Per lo tant si ta má ó ton peu t'escandalisan, tál·la'y llán·sa'l fora de tu; puix més te val entrar en la vida manco ó coix, que tenint duas mans ó dos peus ser llansat al foch etern.

9 Y si ton ull t'escandalisa, tráute'l, y llán·sa'l fora de tu; perquè més te val entrar en la vida ab un sol ull, que tenir dos ulls y ser llansat al foch del infern.

10 Cuydado que no menysprehen á un d'aquestos infants; perquè jo us dich, que sos ángels en lo cel veuen sempre la cara de mon Pare que está en lo cel.

11 Puix lo Fill del home ha vingut á salvar lo que estava perdut.

12 Qué us apar, ¿si un home tingués cent ovellas, y s'esgarriás una, no deixarà las noranta nou en la montanya, y anirà en busca de la que s'esgarriá?

13 Y si li esdevingués lo trobar·la, vos dich en veritat, que's complaurá més ab ella, que ab las noranta nou que no s'esgarriaren.

14 Així que, no es la voluntat de vostre Pare que está en lo cel, que's perdi un de aquestos petits.

15 Per lo tant, si ton germá pecás contra de tu, vé's y corretgeix·lo entre tu y ell solament; y si t'escoltás, haurás guanyat á ton germá.

16 Y si no t'escoltás, pren encara una ó duas personas, peraqué per boca de dos ó tres testimonis consti tota paraula.

17 Y si no 'ls escoltás, dígasho á

la iglesia. Y si no oygués á la iglesia, téno per un Gentil y un publicá.

18 En veritat vos dich, que tot quant lliguen sobre la terra, lligat será també en lo cel; y tot quant deslligaréu sobre la terra, deslligát será també en lo cel.

19 Altra vegada vos dich, que si dos de vosaltres se convinguessen sobre la terra per demanar alguna cosa, sia la que's vulla, se'ls será otorgada per mon Pare que está en lo cel.

20 Puix allá ahont se troban congregats dos ó tres en mon nom, allí estich jo en mitg d'ells.

21 Llavors Pere acercantse á ell digué: Senyor, ¿quantas vegadas pecant mon germá contra de mi, lo tinch de perdonar? ¿fins á set vegadas?

22 Jesús li digué: No't dich fins á set, sinó fins á setanta vegadas set.

23 Per aixó lo regne del cel es semblant á un rey que volgué pendrer comptes á sos criats.

24 Y havent comensat á pendre'ls, se li presentá un que li debía deu mil talents.

25 Y com no tingués d'ahont pagar, maná son amo que fos vengut ell, sa muller, sos fills y tot quant tenia, y que pagás.

26 Llavors lo criat llansantse á sos peus li suplicava, dihent: Senyor, tenui paciencia que tot vos ho pagaré.

27 Y compadescut l'amo de aquell criat, lo deixá llibre, y li perdoná lo deuta.

28 Emperó luego que aquell criat isqué fora, encontrá á un de sos companys criats que li debía cent diners, y agarrantlo pe'l coll l'ofegaba dihent: Pága'm lo que'm deus.

29 Y llasantse á sos peus son company, li suplicava, dihent: Té un poch de paciència, y jo't ho pagaré tot.

30 Emperó ell no ho volgué, sinó que marxá, y'l feu posar en la presó, fins que pagás lo deuta.

31 Y vehent los altres criats companys seus lo que passava, se contristaren en extrem, y foren á contar á son amo lo que havia passat.

32 Llavors lo cridá son amo y li digué: ¡O criat pervers! jo't perdoní tot lo deuta perquè m'ho suplicares:

33 ¿No debías donchs tu tenir compassió també de ton company, aixís com jo'n tinguí de tu?

34 Y irritat son amo, lo feu entregar als atormentadors, fins que hagués pagat tot quant debía.

CAP. 19.

Ensenya Jesús que lo matrimoni es indisoluble, que sols hi ha una causa per la separació ó divorci: dona consells sobre la perfecció: parla de la dificultat de salvarse los richs; y del premi de aquells que per amor seu renuncian totas las cosas.

Y SUCCEHI que quant Jesús hagué acabat estas pláticas, partí de Galiléa y vingué als confins de la Judéa, al altra banda del Jordá.

2 Y lo seguí una gran multitud de gent; y los curá allí.

3 Y s'acercaren á ell los Fari-séus pera tentar-lo, dihent: ¿Es lícit á un home repudiar sa muller per qualsevol causa?

4 Ell los respongué dihent: ¿No haveu llegit que'l que criá l'home desde'l principi, criá mascle y femella?

5 Y digué per aixó: Deixará l'home á pare y mare, y s'unirá ab sa muller, y serán dos en una carn.

6 Així que ja no son duas, sinó una carn. Per lo tant lo que Deu juntá, no ho separi l'home.

7 Y ells replicaren: ¿Perqué donchs maná Moysés donar carta de repudi y despatxarla?

8 Ell los digué: Perqué Moysés per la duresa de vostres cors vos permeté repudiar á vostras mullers: mes al principi no fou així.

9 Y jo us dich, que qualsevol que repudii á sa muller, á no ser per causa de fornicació, y ne prenga un altra, comet adulteri; y aquell que's casi ab la repudiada comet adulteri.

10 Los deixebles li digueren: Si tal es la condició del home respecte de sa muller, no es convenient lo casarse.

11 Ell los digué: No tots son capassos d'aixó, sinó aquells á qui s'ha concedit.

12 Perqué hi ha eunuchs que nasqueren així del ventre de sa mare; y hi ha eunuchs que ho foren per los homes; y hi ha eunuchs que's castraren á si mateixos per amor del regne del cel. Qui sia capás d'aixo, que ho sia.

13 Llavors li presentaren uns in-

fants, peraqué imposás las mans sobre d'ells y orás; emperó los deixebles los repreñían.

14 Y Jesús los digué: Deixau estar als infants, y no'ls destorveu de venir á mi; puix dels tals es lo regne del cel.

15 Y quant los hagué imposat las mans, se'n aná d'allí.

16 Y veus aquí vingué un y li digué: Bon Mestre, ¿que faré jo de bó pera conseguir la vida eterna?

17 Ell li digué: ¿Perqué'm dius bó? No hi ha sinó un qu'es bó, y es Deu. Emperó si vols entrar en la vida, guarda los manaments.

18 Ell li digué: ¿Quins? Y Jesús respongué: No matarás: no cometrás adulteri: no robarás: no llevarás falsos testimonis:

19 Honra á ton pare y á ta mare; y amarás á ton prohisme com á tu mateix.

20 Lo jove li diu: Jo he guardat totes aquestas cosas desde ma juventut: ¿qué més me falta ara?

21 Jesús li digué: Si vols esser perfet, vé, ven tot quant tens, y donau als pobres, y tindrás un tresor en lo cel; després vina y segueixme.

22 Y quant lo jove ohí aqueixas paraulas, se'n aná trist; puix tenia moltes possessions.

23 Y Jesús digué á sos deixebles: En veritat vos dich, qu'ab dificultat entrarà un rich en lo regne del cel.

24 Y altra vegada vos dich: Qu'es més facil passar un camell per lo forat d'una agulla, que l'entrar un rich en lo regne del cel.

25 Los deixebles al ohir aixó se maravellaren molt, y digueren: ¿Donchs qui's podrà salvar?

26 Y mirantlos Jesús, los digué: Pera los homes aixó es impossible, mes pera Deu tot es possible.

27 Llavors prenent Pere la paraula li digué: Veus aquí nosaltres ho havem abandonat tot, y vos havem seguit: ¿qu'es donchs lo que tindré?

28 Y'ls digué Jesús: En veritat vos dich, que vosaltres que'm haveu seguit, quant en la regeneració lo Fill del home s'assentarà en lo trono de sa gloria, vos sentaréu també vosaltres en dotse tronons pera judicar á las dotse tribus d'Israel.

29 Y qualsevol que haurá deixat casa, ó germans, ó germanas, ó pare, ó mare, ó muller, ó fills, ó terres, per causa de mon nom, rebrá cent per hu, y possehirá la vida eterna.

30 Emperó molts que son primers serán derrers, y los derrers primers.

CAP. 20.

Parábola dels jornalers cridats á treballar en la vinya á diferents horas: Jesús prediu sa mort y resurrecció: respon á la pretensió de la mare dels fills de Zebedeu: dona vista á dos cegos.

LO regne del cel es semblant á un pare de familias que isqué de bon matí á llogar treballadors pera sa vinya.

2 Y havent fet lo ajust ab los treballadors de á diner per dia, los enviá á sa vinya.

3 Y eixint envers la hora de ter-

cia, ne vejé d'altres en la plassa qu'estaban ociosos.

4 Y'ls digué: Anau vosaltres també á ma vinya, y vos donaré lo que sia just.

5 Y ells hi ánaren. Torná á eixir envers la hora de sexta y de nona, y feu lo mateix.

6 Y eixí envers l'hora undécima, y ne trobá d'altres que estaban sens fer res, y los digué: ¿Perqué us estáu aquí tot lo dia ociosos?

7 Y ells li respongueren: Perque ningú'ns ha llogat. Ell los digué: Anau també vosaltres á ma vinya, y rebreu tot allo que sia just.

8 Y havent arribat lo vespre, digué l'amo de la vinya á son majordom: Crida als treballadors y pága'ls son jornal, comensant desde'ls últims als primers.

9 Quant vingueren los que hi havían anat envers l'hora undécima, cada hu rebé son diner.

10 Y quant arribaren los primers, cregueren que'ls donarían més; però no reberen sinó un diner cada hu.

11 Y després de haverlo rebut, murmuraban contra'l pare de familias,

12 Dihent: Aqueixos derrers no han treballat més que una hora, y los haveu igualats ab nosaltres, que havem suportat tot lo pes del dia y del calor.

13 Mes ell en resposta, digué á un d'ells: Amich, jo no't faig tort: ¿no t'ajustares ab mi per un diner?

14 Pren lo que's teu, y marxa; puix jo vull donar á aquest darrer lo mateix que á tu.

15 ¿No m'es lícit fer lo que'm plau de lo qu'es meu? ¿Es ton ull mal perquè jo so bó?

16 Per lo tant los derrers serán primers, y los primers derrers; puix molts son los cridats, y pochs los elegits.

17 Y pujant Jesús á Jerusalem, prengué á part en lo camí á sos dotse deixebles, y'ls digué:

18 Mirau, nosaltres pujam á Jerusalem, y lo Fill del home será entregat als prínceps dels sacerdots y als escribas, y lo condemnarán á mort,

19 Y l'entregarán als Gentils peraqué se'n tragan mofa, y'l as-sotin, y'l crucifiquin; emperó al tercer dia ressuscitará.

20 Llavors se li acercá la mare dels fills del Zebedeu ab sos fills, adorantlo y demanantli alguna cosa.

21 Ell li digué: ¿Qué vols? Ella respongué: Diheu que aquestos dos fills meus s'assentin en vostre regne, un á la dreta y altre á l'esquerra vostra.

22 Y Jesús responnent, digué: No saben lo que us demanau. ¿Podeu vosaltres beurer lo calser que jo he de beurer? ¿y ser batejats ab lo baptisme ab que jo so batejat? Y li diuhen: Sí, que podem.

23 Llavors ell los diu: En veritat vosaltres beuréu mon calser y seréu batejats ab lo baptisme ab que jo so batejat; emperó l'estar sentat á má dreta ó esquerra, no m'es donat á mi lo concedirho, sinó á aquells pera qui mon Pare ho té preparat.

24 Y quant los deu ohiren aixó, s'indignaren contra'ls dos germans.

25 Mes Jesús los cridá envers sí, y digué: Sabeu que'ls prínceps dels Gentils avasallan á sos pobles, y que'ls que son poderosos exerceixen domini sobre d'ells.

26 No será així entre vosaltres; sinó que qualsevol que vulla ferse major entre vosaltres, sia criat vostre:

27 Y aquell que entre vosaltres vulla ser primer, sia criat vostre.

28 Així com lo Fill del home no vingué pera ser servit, sinó pera servir, y pera donar sa vida en rescat de molts.

29 Y al eixir ells de Jericó, lo seguí una gran multitud de gent.

30 Y vens aquí dos cegos sentats á la bora del camí, ohiren que Jesús passava, y comensaren á cridar, dihent: Senyor, Fill de David, teniu misericordia de nosaltres.

31 Y la gent los renyava perquè callassen; emperó ells cridavan més, dihent: Senyor, Fill de David, teniu misericordia de nosaltres.

32 Y Jesús s'aturá, y los cridá, y digué: ¿Qué volen que jo us fassa?

33 Senyor, li respongueren, que s'obrin nostres ulls.

34 Y Jesús compadescent d'ells, los tocá los ulls. Y en aquell mateix instant vegeren, y lo seguiren.

CAP. 21.

Jesús entra triuñfant en Jerusalem: trau del temple als que estavan venent allí: maleheix una figuera; y confor als seus émuls ab parábolas y rahons.

Y AL acercarse á Jerusalem, quant arribaren á Bethphage, prop de la montanya del Olive-rar, Jesús enviá dos de sos deixebles,

2 Dihentlos: Anau á aquell lloch que está devant de vosaltres, y luego trobaréu una somera fermada, y un pollí ab ella: desfermaula y menáume'ls.

3 Y si algú vos digués res, responeuli que'l Senyor los ha menester; y tot seguit los deixarà.

4 Y tot aixó fou fet peraqué's cumplís lo que havia dit lo profeta, que diu:

5 Diheu á la filla de Sion: Mira que ton Rey vé, plé de mansuetut, envers tu, assentat sobre una somera y son pollí, fill de la qu'está avesada al jou.

6 Y los deixebles se'n anaren, y feren lo que 'ls havia manat Jesús,

7 Y menaren la somera y lo pollí, y posaren sobre d'ells sos vestits, y lo feren assentar demunt.

8 Y una gran multitud de gent estenia sas vestiduras en lo camí; y altres tallavan ramas d'arbres y las estenían en lo camí.

9 Y la turba que anava devant, y la que venia detrás, cridavan, dihent: ¡Hosana al Fill de David! ¡Benehit sia'l qui vé en lo nom del Senyor: Hosana en las alturas!

10 Y havent entrat en Jerusalem, se conmogué tota la ciutat, dihent: ¿Qui es aquest?

11 Y la gent responía: Aquest es Jesús lo profeta de Nazaret de Galiléa.

12 Y entrá Jesús en lo temple

SANT MATHEU, 21.

de Deu, y treya fora á tots los que venían y compravan en lo temple; y trabucá las taulas dels cambiadors, y'ls sitis dels que venían palomas;

13 Y'ls digué: Escrit está: Ma casa será anomenada casa de oració; emperó vosaltres l'hauet convertida en cova de lladres.

14 Y s'acercaren á ell cegos y coixos en lo temple, y'ls curá.

15 Mes vehent los prínceps dels sacerdots y'ls escribas las maravellas que havia fet, y als petits clamant en lo temple, y dihent: ¡Hosana al Fill de David! s'indignaren,

16 Y li digueren: ¿No ohiu lo que aquestos diuhen? Y Jesús los respongué: Sí, ¿no haveu vosaltres llegit, que de la boca dels petits y dels que maman traguereu alabansa perfeta?

17 Y deixantlos se'n aná fora de la ciutat á Bethania, y se quedá allí.

18 Y'l endemá dematí, quant tornava á la ciutat, tingué fam.

19 Y vehent una figuera prop del camí, s'acercá á ella, y no trobanti més que fullas, li digué: Per may més nasca fruit de tu. Y al punt quedá seca la figuera.

20 Y quant los deixebles vegeren aixó, se maravellaren y deyan: ¡Com s'ha secat al instant la figuera!

21 Jesús responent, los digué: En veritat vos dich, que si tinguesseu fe, y no dubtasseu, no tant solament faríau lo de la figuera, sinó que si diguesseu á esta mon-

tanya: Apárta't y tira't al mar, se verificaria.

22 Y totas las cosas que demaneu en la oració, tenint fe, las conseguireu.

23 Y havent anat al temple, los prínceps dels sacerdots, y los ancians del poble, s'acercaren á ell en ocasió en que estava ensenyant, y li digueren: ¿Ab quina autoritat fas tu aquestas cosas? ¿Y qui t'ha donat tal potestat?

24 Responent Jesús los digué: També jo us vull preguntar una cosa, que si me la diheu, vos diré igualment ab quina potestat faig jo aquestas cosas.

25 ¿Lo baptisme de Joan d'ahont era? ¿Del cel ó dels homes? Y ells discurrían entre sí, dihent:

26 Si dihem que del cel, nos dirá: ¿Puix perquè no'l reguereu? Y si dihem, dels homes, temem al poble; perquè tothom tenia á Joan per un profeta.

27 Y respongueren á Jesús, dihent: No ho sabem. Y ell los digué: Ni jo us diré donchs ab quina potestat faig jo aquestas cosas.

28 ¿Emperó qué us apareix? Un home tenia dos fills, y acercantse al primer, li diu: Fill, véu avuy á treballar en ma vinya.

29 Y responent ell li digué: No vull anarhi. Emperó després s'arrepentí, y se'n hi va anar.

30 Y acostantse al altre, li digué del mateix modo; y ell responent digué: Ja hi vaig, Senyor; mes no hi va anar.

31 ¿Qual dels dos feu la voluntat del pare? Ells diuhen: Lo primer.

Jesús los diu: En veritat vos dich, que los publicans y las rameraes vos passarán devant en lo regne de Deu.

32 Puix vingué Joan á vosaltres per lo camí de la justícia, y vosaltres no'l cregueren: y los publicans y las rameraes lo cregueren, y vosaltres vehent aixó, no us arrepenhireu després pera créuerlo.

33 Ohiu un'altra parábola: Hi havia un pare de familias que plantá una vinya, y la rodejá de una tanca, y cavant feu allí un cup, y edificá una torre, y l'arrendá á uns pagesos, y s'ausentá lluny.

34 Y quant s'acercá la cullita dels fruits, enviá sos criats als pagesos, peraqué percibissen los fruits d'ella.

35 Emperó los pagesos agarren als criats, feriren á un, mataren á un altre, y al altre l'apedregaren.

36 Novament enviá altres criats en major número que'ls primers, y foren tractats del mateix modo.

37 Finalment los enviá son fill, dihent: Tindrán respecte á mon fill.

38 Emperó los pagesos quant vegeren al fill, digueren entre sí: Aquest es l'hereu, veniu, matemlo, y tindrem sa herencia.

39 Y agarrantlo, lo tragueren fora de la vinya, y lo mataren.

40 Quant vinga l'amo de la vinya, ¿que'ls farà á estos pagesos?

41 Ells li digueren: Destruirà als perversos miserablement, y arrendará sa vinya á altres pagesos, que á son degut temps li pagarán lo fruit.

42 Jesús los diu: ¿No haven llegit may en las escripturas: La pedra que recusaren los que edificavan, eixa fou feta cap de cantonada? Aixó fou fet per lo Senyor, y es cosa maravellosa á nostres ulls.

43 Per lo tant vos dich, que us será llevat lo regne de Deu, y donat á gent que produhesca fruits d'ell.

44 Y qualsevol que cayga sobre aqueixa pedra será romput, y aquell sobre qui ella cayga será fet engrunas.

45 Y quant los prínceps dels sacerdots y los Fariséus ohiren sas parábolas, compregueren que parlava d'ells.

46 Y discorrent com péndrerlo, tingueren por del poble, perquè era mirat com á profeta.

CAP. 22.

Parábola del rey que convidá á las esposallas de son fill: si ha de pagarse lo tribut al César: doctrina sobre la resurrecció: amor de Deu y del prohis-me: Christo Fill y Senyor de David.

Y RESPONENT Jesús, los torná á parlar de nou ab parábolas, dihent:

2 Lo regne del cel es semblant á un rey que feu las esposallas pera son fill.

3 Y enviá sos criats á que cridassen als convidats á las esposallas; emperó ells no hi volgueren venir.

4 Enviá de nou altres criats, dihent: Diheu als convidats, Veus aquí he aparellat mon dinar, mos toros, y los demes animals grassos son ja morts, tot está á punt. Veniu á las esposallas.

5 Ells emperó no'n feren cas, y se'n anaren, l'un á sa granja, y l'altre á son tráfic.

6 Y'ls altres agarraren als criats, y després de haverlos ultrajat, los mataren.

7 Y'l rey quant ho sabé, s'irritá, y enviant sos exercits acabá ab aquells homicidas, é incendiá sa ciutat.

8 Llavors digué á sos criats: Las esposallas certament están aparelladas; emperó los que havían estat convidats no eran dignes.

9 Anau donchs á las eixidas dels camins, y á tots quants troben, convidaulos á las esposallas.

10 Y havent eixit sos criats als camins, reuniren tots los que trobaren, bons y dolents, y s'umplieren las esposallas de convidats.

11 Quant entrá lo rey pera veurer als hostes, vegé allí un home que no anava vestit ab robas d'esposallas:

12 Y li digué: ¿Amich, com es que has entrat aquí no anant vestit d'esposallas? Emperó ell callá.

13 Llavors lo rey digué á sos criats: Lligaulo de peus y mans, y tiraulo á las tenebras exteriors: allí serán los plors y'l cruxir de dents.

14 Puix molts son los cridats, y pochos los elegits.

15 A las horas los Fariséus se'n anaren, y tingueren consell sobre com podrian sorprendre'l en lo que parlás.

16 Y li envían sos deixebles junt ab los Herodians, dihent: Mestre, sabem qu'ets home verídich, y que

ensenyas lo camí de Deu en veritat, y que no't cuydas de ningú, perquè no miras la persona dels homes.

17 Dígans donchs, ¿que t'apareix? ¿es licit ó no donar tribut al César?

18 Emperó Jesús, coneixent la malicia d'ells, digué: ¿Perqué'm tentau, hipócritas?

19 Mostraume la moneda del tribut. Y ells li presentaren un diner.

20 Y Jesús los digué: ¿De qui es eixa efígie é inscripció?

21 Li responen: Del César. Llavors los digué: Puix pagueu al César lo qu'es del César, y á Deu lo qu'es de Deu.

22 Y al ohir aixó se maravellaren, y deixantlo se'n anaren.

23 En aquell dia s'acercaren á ell los Saducéus, que diuhen no hi ha resurrecció, y li preguntaren,

24 Dihent: Mestre, Moysés digué: Si morís algú sens fill, desposis son germá ab sa muller, y doni successió á son germá.

25 Donchs havia entre nosaltres set germans, y haventse casat lo primer, morí, y per no haver tingut successió, deixá sa muller á son germá.

26 Y lo mateix feu lo segon, y lo tercer, fins al seté.

27 Y després de tots morí també la muller.

28 Donchs en la resurrecció, ¿de quin dels set será la muller? puix ella de tots ho fou.

29 Y responent Jesús los digué:

Anau errats, no entenenent las escripturas, ni'l poder de Deu.

30 Perqué en la resurrecció, ni s'esposarán, ni serán donats en matrimoni, sinó que serán com àngels de Deu en lo cel.

31 Y de la resurrecció dels morts, ¿no haveu llegit lo que vos té dit Deu:

32 Jo so lo Deu d'Abraham, y lo Deu d'Isaac, y lo Deu de Jacob? No es Deu de morts, sinó de vius.

33 Y al ohir aixó la gent, se meravellava de sa doctrina.

34 Emperó los Fariséus, quant ohiren que havia fet callar als Saducéus, se juntaren en consell.

35 Y un d'ells, que era doctor de la llei, li preguntá pera tentar-lo:

36 Mestre, ¿quin es lo gran manament de la llei?

37 Jesús li respongué: Amarás al Senyor ton Deu de tot ton cor, y de tota ta ànima, y de tot ton enteniment.

38 Aquest es lo més gran y lo primer manament.

39 Y lo segon es semblant á ell: Amarás á ton prohisme com á tu mateix.

40 De aquestos dos manaments dependeix tota la llei y los profetas.

41 Y estant junts los Fariséus, Jesús los preguntá,

42 Dihent: ¿Qué us apar de Cristo? ¿de qui es fill? Li responnen: De David.

43 Y ell los diu: ¿Puix com es que David en esperit l'anomena Senyor, dihent:

44 Digué'l Senyor á mon Senyor:

Asséntat á ma dreta, fins que posis tos enemichs pera peanya de tos peus?

45 Donchs si David l'anomena Senyor, ¿com es ell son fill?

46 Y ningú li podia respondrer paraula, ni desde aquell dia se atreví ningú á ferli més preguntas.

CAP. 23.

Condemna Jesús lo rigor extremat dels Fariséus en la doctrina que ensenyen al poble: parla de sa hipocresia y superbia, de las falsas explicacions que donan á la llei, de la mort violenta dels profetas, y de la destrucció de Jerusalem.

LAVORS Jesús parlá á la multitud, y á sos deixebles,

2 Dihent: Sobre la cátedra de Moysés están sentats los escribas y'ls Fariséus.

3 Observau donchs, y feu tot alló que us digan; emperó no ho feu segons sas obras; perquè ells diuen, y no fan.

4 Puix lligan càrregas pesadas é insoportables, y las carregan sobre las espatllas dels homes; emperó ells ni un sol dit aplican pera mouerlas.

5 Y fan todas las obras pera ser vistos dels homes. Y aixís aixamplan sas filacterias, y engrandeixen sas franjas,

6 Y apeteixen los primers puestos en los festins, y'ls primers sitis en las sinagogas,

7 Y que'ls saludin en las plassas, y que'ls homes los apellidin rabís.

8 Emperó vosaltres no vullau ser anomenats rabís; puix un sol es vostre Mestre, lo Christo, y tots vosaltres sou germans.

SANT MATHEU, 23.

9 Y á ningú sobre la terra apellideu pare vostre, perquè un es vostre Pare, que está en lo cel.

10 Ni us apellideu mestres, perquè un es vostre Mestre, lo Christo.

11 Aquell qu'es major entre vosaltres será vostre criat.

12 Y qualsevol que s'exalti, será humiliat; y aquell que s'humiliï, será exaltat.

13 Emperó, ¡ay de vosaltres, escribas y Fariséus, hipócritas, que tancau lo regne del cel devant dels homes! Puix ni vosaltres entrau, ni deixau entrar als que hi entrarian.

14 ¡Ay de vosaltres, escribas y Fariséus, hipócritas, que ab pretext de llargas plegarias devorau las casas de las viudas: per aixó sufriréu un judici més rigorós!

15 ¡Ay de vosaltres, escribas y Fariséus, hipócritas, perquè rodau lo mar y la terra pera fer un prosélit; y després de haverlo fet, lo feu fill del infern al doble de vosaltres mateixos!

16 ¡Ay de vosaltres, guias cegos, que diheu: Qualsevol que juri per lo temple, no es res: emperó aquell que juri per l'or del temple, es deutor!

17 ¡Necis, y cegos! ¿qu'es més, l'or, ó lo temple que santifica l'or?

18 Y qualsevol que juri per l'altar, no es res: emperó aquell que juri per l'oferta que está sobre d'ell, es deutor.

19 ¡Cegos! ¿qu'es més, l'oferta, ó l'altar que santifica l'oferta?

20 Aquell donchs que jura per l'altar, jura per ell, y per tot lo que está sobre d'ell.

21 Y qualsevol que jura per lo temple, jura per ell, y per aquell que habita en ell.

22 Y qui jura per lo cel, jura per lo trono de Deu, y per lo qui está assentat sobre d'ell.

23 ¡Ay de vosaltres, escribas y Fariséus, hipócritas, que pagau delme de la menta, del anet, y del cumí, y haveu deixat las cosas que son més importants de la lley, la justicia, la misericordia, y la fe! Aquestas cosas convenia fer sens omitir aquellas.

24 ¡Guias cegos, que colau un mosquit, y vos engulliu un camell!

25 ¡Ay de vosaltres, escribas y Fariséus, hipócritas, que netejau la part de defora de la copa y del plat, y dintre estáu plens de rapinya y de inmundicia!

26 ¡Fariséu cego, neteja primer lo interior de la copa y del plat, á fi de que sia limpio lo que está defora!

27 ¡Ay de vosaltres, escribas y Fariséus, hipócritas, que sou semblants als sepulcres emblanquits, los quals per defora apareixen hermosos als homes, y per dins están plens d'ossos de morts y de tota inmundicia!

28 Així també vosaltres, per defora vos mostrau en veritat justos als homes; emperó de part de dins estáu plens de hipocresía é iniquitat.

29 ¡Ay de vosaltres, escribas y Fariséus, hipócritas, que edificaun los sepulcres dels profetas, y adornau los monuments dels justos!

30 Y diheu: Si haguessem vis-

cut en los dias de nostres pares, no'ns hauriam associat ab ells pera derramar la sanch dels profetas.

31 Y aixís serviu de testimoni á vosaltres mateixos, de que sou fills de aquells que mataren als profetas.

32 Umpliu donchs la mesura de vostres pares.

33 Serpents, rassa de vívoras, ¿com escaparéu de la sentència del infern?

34 Perqué veus aquí, jo us envió á vosaltres, profetas, y sabis, y escribas, y d'ells ne mataréu y crucificaréu, y d'ells n'assotaréu en vostras sinagogas, y los perseguiréu de ciutat en ciutat.

35 Peraqué vingas sobre vosaltres tota la sanch innocent que s'ha derramat sobre la terra, desde la sanch d'Abel lo just, fins á la sanch de Zacharias, fill de Barachías, á qui matareu entre'l temple y l'altar.

36 En veritat vos dich, que totes aquestas cosas vindrán sobre aquesta generació.

37 ¡Jerusalem, Jerusalem, que matas als profetas, y apedregas á aquells que't son enviats, quantas vegadas volguí arreplegar tos fills, així com la gallina arreplega sos pollets dessota de sas alas, y no ho volguereu!

38 Veus aquí que us quedarà deserta vostra casa.

39 Puix jo us dich, que desd'aquest punt no'm veuréu més fins que digau: Benehit sia aquell que vé en lo nom del Senyor.

CAP. 24.

Jesu-Christ pronostica la ruina de Jerusalem y del temple: anuncia á sos deixebles lo que succehiria durant la promulgació del evangeli, y en sa segona vinguda: avisa als verdaders fiels lo que deurían fer per no ser enganyats dels falsos Christos: los encarrega que estigan sempre alerta, peraqué la segona vinguda no'ls trobi desprevinguts.

HAVENT Jesús eixit del temple, se retirava. Y s'acercaren á ell sos deixebles pera mostrarli los edificis del temple.

2 Emperó ell responent los digué: ¿No veheu tot aixó? En veritat vos dich, que no quedarà aquí pedra sobre pedra sens ser derrocada.

3 Y estant ell assentat en la montanya del Oliverar, se li acercaren sos deixebles secretament, y li digueren: Diheunos, ¿quant esdevindrán aquestas cosas? ¿y quin senyal hi haurá de vostra vinguda, y de la consumació del sigle?

4 Y responent Jesús los digué: Teniu compte que ningú vos seduhesca.

5 Puix vindrán molts en mon nom, y dirán: Jo so'l Christo, y á molts seduhirán.

6 Y ohiréu també guerras y rumors de guerras; feu que no us turbeu. Puix totes estas cosas convé que succehescan, mes encara no es lo fi.

7 Perqué s'alsará gent contra gent, y regne contra regne, y hi haurá pestilencias, y fams, y terratrémols en diferents llochs.

8 Y totes aquestas cosas som principi de dolors.

SANT MATHEU, 24.

9 Llavors seréu entregats á la tribulació, y vos matarán, y seréu aborrits de tot hom per causa de mon nom.

10 Y molts á las horas s'escandalisarán, y's trahirán uns als altres, y's tindrán odi entre sí.

11 Y s'alsarán molts profetas falsos, y seduhirán á molta gent.

12 Y perquè abundará l'iniquitat, se refredará la caritat de molts.

13 Emperó aquell que persevera fins al fi, aqueix se salvará.

14 Y aqueix evangeli del regne serà predicat per tot lo mon, en testimoni á totes las nacions, y á las horas vindrá lo fi.

15 Per lo tant, quant vejau que l'abominació desoladora, pronosticada per lo profeta Daniel, está en lo lloch sant, (qui llegeix entenga,)

16 Llavors los que's trobin en la Judéa, fugin á las montanyas:

17 Y lo qui's trobi en lo terrat, no baxi á pendrer res de sa casa:

18 Y lo qui's trobi en lo camp, no torni á pendrer sa túnica:

19 Emperó, ¡ay de las que están prenyadas, y de las que criarán en aquells dias!

20 Pregau donchs, que vostra fugida no esdevinga en ivern, ó en dia de dissapte:

21 Puix hi haurá á las horas gran tribulació, tal que no n'hi ha hagut d'igual desde'l comensament del mon fins ara, ni'n hi haurá.

22 Y si no fossen abreviats aquells dias, ninguna carn se salvaria: mes per amor dels elegits serán abreviats aquells dias.

23 Llavors si algú vos digués: Mira, lo Christo está aquí, ó allí, no'l cregau.

24 Puix s'alsarán falsos Christos, y falsos profetas; y donarán grans senyals y prodigis, de manera, que fins los elegits, si fos possible, caurán en error.

25 Mirau que vos ho he predit.

26 Per lo tant si us diguessen: Veus aquí que está en lo desert, no iscau: Mirau que está en lo més escondit de la casa, no ho cregau.

27 Perqué així com lo llampech ix del orient, y's deixa veurer fins en l'occident, així será també l'adveniment del Fill del home.

28 En qualsevol part que's trobi lo cadáver, allí se juntarán també las áligas.

29 Y luego després de la tribulació de aquells dias, s'obscurirá lo sol, y la lluna perdrá son resplendor, y las estrellas caurán del cel, y las potestats del cel serán conmogudas.

30 Y llavors apareixerá lo senyal del Fill del home en lo cel; y á las horas se lamentarán totes las tribus de la terra, y veurán al Fill del home, que vindrá en los nubols del cel ab gran poder y majestat.

31 Y enviará sos ángels ab trompetas y ab gran clamor; y congregarán sos elegits de tots los quatre vents, desde un extrem á l'altre del cel.

32 Apreneu de la figuera una comparació: Quant sas brancas están tendras, y las fullas han brotat, coneixeu que está cerca l'estiu.

33 Donchs de la mateixa mane-

ra, quant vejau tot aixó, sabeu que está ell cerca á la porta.

34 En veritat vos dich, que no passarà aquesta generació fins que todas estas cosas se cumplin.

35 Lo cel y la terra passarán; emperó mas paraulas no passarán.

36 Mes d'aquell dia ni d'aquella hora ningú sab res, ni los ángels del cel, sinó tan sols lo Pare.

37 Y aixís com en los dias de Noé, així será també la vinguda del Fill del home.

38 Puix així com en los dias antes del diluvi estavan menjant y bevent, casantse y donant en matrimoni, fins al dia que Noé va entrar en l'arca;

39 Y no ho compregueren fins que arribá lo diluvi, y se'n portá á tothom; així será també la vinguda del Fill del home.

40 Llavors dos se trobarán en lo camp, l'un será pres, y l'altre deixat.

41 Dues donas moldrán en un molí, será presa la una, y deixada l'altra.

42 Vetllau donchs, puix no sabeu á quina hora ha de venir vostre Senyor.

43 Emperó enteneu, que si'l pare de families sabés á que hora havia de venir lo lladre, sens dubte estaria vetllant, y no deixaria minar sa casa.

44 Per lo tant estau vosaltres á punt també, perquè á l'hora menos pensada ha de venir lo Fill del home.

45 ¿Qui pensau que's lo criat fiel y prudent, á qui son amo consti-

tueix sobre sa familia, peraque'ls doni de menjar á l'hora?

46 Benaventurat aquell criat, á qui son senyor trobi fent aixó quant vinga.

47 En veritat vos dich, que'l constituirá sobre tots sos bens.

48 Emperó si aquell criat dolent dignés en son cor: Lo meu senyor tarda á venir:

49 Y comensás á maltractar á sos companys, y á menjar y beurer ab los que s'embriagan:

50 Vindrà'l senyor del tal criat en lo dia que no l'espera, y á l'hora que menos pensa:

51 Y'l dividirà, y posará sa porció entre'ls hipocritas. Allí serán los plors, y'l cruxir de dents.

CAP. 25.

Parábolas de las deu verges y dels talents, ab las quals Jesús mana estar alerta y practicar bonas obras, peraqué no sian condemnats en sa segona vinguda y judici final.

LLA VORS lo regne del cel será semblant á deu verges, que prenent sas llanternas, eixiren á rebre al espós.

2 Emperó cinch d'ellas eran fatuas, y las altras cinch prudentes.

3 Y las cinch fatuas, havent pres sas llanternas, no se'n portaren oli.

4 Emperó las discretas se'n portaren oli en sos vasos, junt ab las llanternas.

5 Y com tardás á venir l'espós, s'endormiscaren todas, y se quedaren dormidas.

6 Y á mitja nit s'ohí un clamor: Mirau que vé l'espós, eixiu á rebre-lo.

SANT MATHEU, 25.

7 Llavors s'alsaren totes aquelles verges, y compongueren sas llanternas.

8 Y las fatuas digueren á las prudentes: Donaunos oli del vostre, puix nostras llanternas s'apagan.

9 Mes las prudentes respongueren, dihent: Com tal vegada no bastaria pera nosaltres y pera vosaltres, anau abans als quel venen, y compraune pera vosaltres.

10 Y mentres qu'ellas foren á comprarlo, vingué l'espós, y las qu'estavan á punt entraren ab ell á las esposallas, y la porta fou tancada.

11 Al últim vingueren també las altrás verges, dihent: Senyor, Senyor, obriuunos.

12 Mes ell respongué dihent: En veritat vos dich, que no us conech.

13 Vetllau donchs, pues no sabeu lo dia ni l'hora en que ha de venir lo Fill del home.

14 Perqué aixó es com un home, que al anarse'n lluny, cridá á sos criats, y'ls entregá sos bens.

15 Y al un li doná cinch talents, al altre dos, y al altre un, á quiscun segons sa capacitat, y se'n aná immediatament.

16 Donchs aquell que havia rebut los cinch talents, se'n aná á negociar ab ells, y ne guanyá altres cinch.

17 E igualment aquell que'n havia rebut dos, ne guanyá també altres dos.

18 Emperó aquell que'n havia rebut un, se'n aná y cavá en terra, y escondí allí lo diner de son senyor.

19 Al cap de molt temps, vin-

gué'l senyor de aquells criats, y'ls cridá á comptes.

20 Y arribant aquell que havia rebut los cinch talents, n'hi presentá altres cinch, dihent: Senyor, cinch talents m'entregareu vos, veusen aquí altres cinch que jo n'he guanyat.

21 Son senyor li digué: Molt bé, criat fiel y bó, ja que fores fiel en lo poch, jo't posaré sobre lo molt, entra en lo goig de ton senyor.

22 Y s'acercá també aquell que havia rebut los dos talents, y digué: Senyor, dos talents m'entregareu vos, aquí'n teniu altres dos que'n he guanyat.

23 Son senyor li digué: Molt bé, criat fiel y bó, ja que fores fiel en lo poch, jo't posaré sobre lo molt, entra en lo goig de ton senyor.

24 Y havent arribat també aquell que havia rebut un talent, digué: Senyor, jo sé que sou un home de caràcter dur, que segau allá ahont no haveu sembrat, y qu'arreplegau allá ahont no haveu escampat.

25 Y possehit de temor me'n aní, y vaig escondir ton talent en la terra: aquí teniu lo qu'es vostre.

26 Y responentli son senyor, li digué: Criat dolent y peresós, tu sabías que sego allá ahont no sembro, y qu'arreplego allá ahont no he espargit:

27 Donchs debías haver donat mon diner als cambiadors, y al venir jo hauria rebut certament ab usura lo que era meu.

28 Preneuli puix lo talent, y donaulo al que té deu talents.

29 Puix á quiscun tinga, li será

donat, y tindrà abundancia; emperó al que no tinga, li será llevat fins alló que apareix que té.

30 Y al criat inútil tiraulo á las tenebras exteriors: allí serán los plors y'l cruxir de dents.

31 Quant vinga lo Fill del home en sa majestat, y tots los sants àngels ab ell, llavors s'assentarà sobre'l trono de sa magestat.

32 Y totas las gents se juntarán devant d'ell, y separará los uns dels altres, així com lo pastor separa las ovellas dels cabrits.

33 Y posará las ovellas á sa mà dreta, y los cabrits á l'esquerra.

34 A las horas dirá lo Rey als que están á sa dreta: Veniu, benehits de mon Pare, possehiu lo regne que vos está preparat desde la fundació del mon.

35 Puix jo tinguí fam, y me donareu menjar: tinguí sed, y me donareu beurer: era foraster, y m'allotjaren:

36 Desnú, y me cubrireu: malalt, y me visitareu: estava en la presó, y me vingueren á veurer.

37 Llavors li respondrán los justos, dihent: Senyor, ¿quant vos vegerem ab fam, y vos donarem menjar? ó ab sed, y vos donarem beurer?

38 ¿Y quant vos vegerem foraster, y vos allotjarem; ó desnú, y vos vestirem?

39 ¿O quant vos vegerem malalt, y en la presó, y vos anarem á veurer?

40 Y responnent lo Rey, los dirá: En veritat vos dich, que sempre y quant ho haveu fet ab un de aques-

tos petits mos germans, ho haveu fet ab mi.

41 Llavors dirá també als que están á l'esquerra: Apartaus de mi, malehits, al foch etern, que está aparellat pera'l diable y pera sos àngels.

42 Puix tinguí fam, y no'm donareu menjar: tinguí sed, y no'm donareu beurer:

43 Era foraster, y no'm allotjareu: estava desnú, y no'm cubrireu: malalt, y en la presó, y no'm vingueren á veurer.

44 Llavors ells també li respondrán, dihent: Senyor, ¿quant vos havem vist ab fam, ó ab sed, ó foraster, ó desnú, ó malalt, ó en la presó, y no us havem servit?

45 A las horas los respondrá ell, dihent: En veritat vos dich, que sempre que no ho fereu ab un d'aquestos petits, tampoch ho fereu ab mi.

46 Y anirán aquestos al suplici etern; y los justos á la vida eterna.

CAP. 26.

Cena de Jesús en Bethania, ahont una dona derrama bálsam sobre d'ell: cena del anyell pasqual en Jerusalem, en la qual parlá de la traició de Judas: institució de la cena del Senyor: presa y sentència de Jesús: negacions y arrepen-timent de Sant Pere.

Y SUCCEHI, que quant Jesús hagué conclós totas aquestas pláticas, digné á sos deixebles:
2 Sabeu que dins dos dias vindrá la pasqua, y'l Fill del home será entregat pera que'l crucifiquin.

3 Llavors se congregaren los prínceps dels sacerdots y'ls escri-

bas y'ls ancians del poble, en lo palaci del sumo sacerdot, anomenat Cayfás,

4 Y tingueren consell com podrian pendrer dolosament á Jesús, y ferlo morir.

5 Mes ells deyan: No en dia de festa, no sia'l cas que succehesca algun alborot en lo poble.

6 Y estant Jesús en Bethania, en casa de Simó leprós,

7 Se li acercá una dona que portava un vas d'alabastre ab unguent preciós, y lo derramá sobre son cap, quant estava sentat á taula.

8 Y al veurerho sos deixebles, s'indignaren, dihent: ¿A qué vé aqueix desperdici?

9 Puix aixó podia véndrerse á bon preu, y donarse als pobres.

10 Emperó comprenentho Jesús, los digué: ¿Perqué molestan aquesta dona? Puix ha fet ab mi una bona obra.

11 Perqué sempre teniu pobres ab vosaltres, mes á mi no'm tindrén sempre.

12 Puix derramant ella aquest unguent sobre mon cos, ho feu pera sepultarme.

13 En veritat vos dich, que en qualsevulla part que's prediqui aqueix evangeli per tot lo mon, se contarà també lo que aqueixa dona ha fet en memoria seva.

14 Llavors un dels dotse, anomenat Judas Iscariot, se'n aná á trobar als prínceps dels sacerdots,

15 Y'ls digué: ¿Qué'm voleu donar, y jo us l'entregaré? Y ells li senyalaren trenta monedas de plata.

16 Y desde aquell moment buscava ocasió d'entregarlo.

17 Y lo primer dia dels azims, s'acercaren los deixebles á Jesús, y li digueren: ¿Ahont voleu que disposem menjar la pasqua?

18 Y Jesús digué: Anau á la ciutat á casa de un cert home, y diheuli: Lo Mestre diu: Mon temps s'acerca, en ta casa faré la pasqua ab mos deixebles.

19 Y los deixebles ho feren de la manera que Jesús havia manat, y aparellaren la pasqua.

20 Y vingut lo vespre, estava sentat á taula ab sos dotse deixebles.

21 Y mentras ells estavan menjant, los digué: En veritat vos dich, que un de vosaltres m'ha d'entregar.

22 Y estant contristat en gran manera, comensá cada hu á dir: ¿So tal vegada jo, Senyor?

23 Y ell respongué, dihent: Aquell que posa ab mi la má en lo plat, eix m'entregará.

24 Lo Fill del home certament se'n va; així com está escrit d'ell: mes ¡ay de aquell home per qui será entregat lo Fill del home! més li valdria al tal que no hagués nat.

25 Y responent Judas, qui l'entregá, digué: ¿So jo per ventura, Mestre? Li diu: Tu ho has dit.

26 Y quant ells menjavan, prengué Jesús lo pá, y lo benehí y lo partí, y lo doná á sos deixebles, dihent: Preneu y menjau: aquest es mon cos.

27 Y prenent lo cálser, doná gra-

cias, y'l se'l doná, dihent: Bebeu tots d'aquest.

28 Puix aquesta es ma sanch del Nou Testament, que será derramada per molts pera remissió dels pecats.

29 Y jo us dich, que desde avuy no beuré més d'aquest fruit de la parra, fins á aquell dia en que'l beguia de nou ab vosaltres en lo regne de mon Pare.

30 Y després que hagueren cantat l'himne, se'n anaren á la montanya del Oliverar.

31 Llavors Jesús los digué: Tots vosaltres patirén escándol en mi aquesta nit. Puix escrit está: Feriré al Pastor, y s'esgarriarán las ovellas del ramat.

32 Emperó després que haja resuscitat, aniré devant de vosaltres en la Galiléa.

33 Respongué Pere y li digué: Per més que tots s'escandalisin en vos, jo may m'escandalisaré.

34 Jesús li digué: En veritat te dich, que aquesta nit, abans que'l gall canti, me negarás tres vegadas.

35 Pere li digué: Encara que'm sia precis morir ab vos, jo no us negaré. Y tots los demás deixebles digueren lo mateix.

36 A las horas se'n aná Jesús ab ells á una granja que s'anomena Getsemaní, y digué á sos deixebles: Assentaus aquí, mentras que jo vaig allá á orar.

37 Y prenent ab ell á Pere y als dos fills del Zebedeu, comensá á entristirse y á angustiar-se.

38 Y á las horas los digué: Tris-

ta: está l'ánima meva fins á la mort: aguardau aquí y vetllau ab mi.

39 Y haventse'n anat un poch més enllá, se postrá de rostro en terra orant, y dihent: Pare meu, si es possible, passi de mi aquest cálser; emperó no com jo vull, sinó com vos voleu.

40 Y vingué á sos deixebles, y'ls encontrá dormint, y digué á Pere: ¡Qué! ¿no haveu pogut vetllar una hora ab mi?

41 Vetllau y orau, perquè no entreu en tentació. L'esperit, en veritat está prompte, pero la carn débil.

42 Segona vegada se'n torná y orá, dihent: Pare meu, sinó pot passar aquest cálser sens que jo'l begui, fassas la vostra voluntat.

43 Y vingué altra vegada, y'ls trobá dormint, puix sos ulls estavan pesats.

44 Y'ls deixá, y de nou se'n torná á orar per tercera vegada, dihent las mateixas paraulas.

45 Llavors vingué á sos deixebles, y'ls digué: Dormiu ja y descansau, veus aquí que l'hora es arribada, y'l Fill del home será entregat en mans dels pecadors.

46 Alsaus, anem, mirau que j'ha arribat aquell que m'entregará.

47 Y encara ell estava parlant, veus aquí que arribá Judas un dels dotse, y junt ab ell una gran turba de gent ab espasas y bastons, enviada per los prínceps dels sacerdots y los ancians del poble.

48 Y aquell que l'entregá, los do-

ná lo senyal, dihent: A qui jo be-si, ell es, preneulo.

49 Y tot seguit s'acercá á Jesús, y digué: Salve, Mestre. Y'l besá.

50 Y Jesús li digué: Amich, ¿a qué has vingut? Al mateix temps arribaren, y posaren las mans sobre Jesús y'l prengueren.

51 Y veus aquí un dels que estavan ab Jesús, estenent la má desambayná son coltell, y ferint á un criat del pontífice, li tallá l'orella.

52 Llavors li digué Jesús: Torna á son lloch ton coltell; perquè tots los que prengan coltell, á coltell morirán.

53 ¿Per ventura pensas que no puch pregar á mon Pare, y'm donará al instant més de dotse legions d'àngels?

54 Emperó, ¿com se cumplirán las escripturas, de que així convé que's fassa?

55 En aquella hora digué Jesús á la turba: ¿Com si fos jo un lladre, haveu vingut á pendre'm á mi ab coltells y bastons? Tots los dias estava assentat ab vosaltres en lo temple ensenyant, y no'm prengueren.

56 Emperó tot aixó fou fet, perquè's complissen las escripturas dels profetas. Llavors tots los deiebles lo desampararen y fugiren.

57 Emperó los que havían pres á Jesús lo portaren á casa de Cayfás, príncep dels sacerdots, ahont se havían juntat los escribas y los ancians.

58 Y Pere lo seguía de lluny fins al palacio del príncep dels sacerdots. Y havent entrat dins,

s'estava sentat ab los criats, pera veurer lo fi.

59 Emperó los prínceps dels sacerdots y'ls ancians y tot lo consell, buscavan algun testimoni fals contra Jesús pera ferlo morir.

60 Y no'l trobáren, á pesar de haverse presentat molts falsos testimonis: y no'l trobáren. Emperó al últim arribaren dos testimonis falsos,

61 Y digueren: Aqueix digué: Puch destruir lo temple de Deu, y reedificarlo en tres dias.

62 Y alsantse lo príncep dels sacerdots, li digué: ¿No responses res á lo que aquestos testifican contra tu?

63 Y Jesús callava. Y lo príncep dels sacerdots li digué: Te conjuro per Deu viu, que'ns digas si tu ets lo Christo, lo Fill de Deu.

64 Jesús li diu: Tu ho has dit; y encara més vos dich, que d'aquí en avant veureu al Fill del home assentat á la dreta del poder de Deu, y venir en los nubols del cel.

65 Llavors lo príncep dels sacerdots rompé sas vestiduras, y digué: Ha blasfemat. ¿Quina necessitat tenim ja de testimonis? Mirau, ara acabau d'ohir la blasfemia.

66 ¿Que us n'apar? Y ells respondent digueren: Es reo de mort.

67 A las horas li escupiren á la cara, y'l maltractaren á cops de puny, y altres li donaren bofetadas en lo rostro,

68 Dihent: Endeвина'ns, Christo, ¿qui es lo qui t'ha ferit?

69 Mentrestant Pere estava de-

fora en lo pati, y se li acercá una sirventa, dihent: Tu també erats ab Jesús lo Galiléu.

70 Mes ell negá devant de tots, dihent: No sé lo que't dius.

71 Y al eixir ell á la porta lo vegé un altra sirventa, y digué als que estavan allí: Aquest també era ab Jesús de Nazaret.

72 Y altra vegada negá ab jurament, dihent: No coneix tal home.

73 Y d'allí á poch s'acercaren los que estavan allí, y digueren á Pere: Certament tu també ets un d'ells, puix ton parlar te descubreix.

74 Llavors comensá á malehir y á jurar, que no conexia tal home. Y en aquell punt lo gall cantá.

75 Y Pere se recordá de las paraulas que li havia dit Jesús: Antes que'l gall canti, me negarás tres vegadas. Y havent eixit defora, plorá amargament.

CAP. 27.

Judas se penja: Jesús es assotat, escarnit, crucificat, y blasfemat: prodigis que succehíren en sa mort: es sepultat, y son sepulcre sellat y custodiat.

ARRIBANT lo dematí, tots los prínceps dels sacerdots y los ancians del poble entraren en consell contra Jesús pera ferlò morir.

2 Y'l portaren lligat, y'l entregaren al president Pons Pilat.

3 Llavors Judas, que'l havia entregat, quant vegé que'l havían condemnat, s'arrepentí, y torná las trenta monedas de plata als prínceps dels sacerdots y als ancians,

4 Dihent: He pecat entregant la sanch innocent. Emperó ells digueren, ¿Que'ns importa á nosaltres? allá t'ho veurás.

5 Y llansant las monedas de plata en lo temple, se retirá, y se'n aná, y's penjá ab un llas.

6 Y'ls prínceps dels sacerdots, prenent las monedas de plata, digueren: No es lícit posarlas en lo tresor, perquè es preu de sanch.

7 Y havent tingut consell sobre aixó, compraren ab ellas lo camp d'un oller, per'enterrar als forasters.

8 Per qual rahó aquell camp es anomenat fins al dia d'avuy, Hacedama, que vol dir, Camp de sanch.

9 Llavors se cumplí lo que fou dit per lo profeta Jeremías, que digué: Y prengueren las trenta monedas de plata, preu del apreciat, al qual apreciaren dels fills de Israel:

10 Y las donaren per lo camp del oller, així com ho maná lo Senyor.

11 Y Jesús fou presentat devant del president, y li preguntá lo president, dihent: ¿Ets tu lo Rey dels Jueus? Jesús li digué: Tu ho dius.

12 Y essent acusat per los prínceps dels sacerdots, y per los ancians, no respongué res.

13 Llavors li diu Pilat: ¿No ohus quantas cosas testifican contra tu?

14 Y no li respongué á paraula alguna, de modo que'l president se marvellá en gran manera.

15 Y acostumava lo president, en dias de la gran festivitat, entre-

SANT MATHEU, 27.

llibre al poble un dels presos, lo qui ells volían.

16 Y en aquella ocasió tenia un pres molt famós, anomenat Barrabás.

17 Y haventse ells juntat, Pilat los digué: ¿A qui voleu que jo us deslliuri? ¿á Barrabás, ó á Jesús, que s'anomena Christo?

18 Puix savia que per enveja l'havian entregat.

19 Y estant ell sentat en son tribunal, li enviá á dir sa muller: No vullas tenir res que fer ab eix just; puix moltes cosas he sufert jo avuy en somnis per causa d'ell.

20 Emperó los prínceps dels sacerdots y'ls ancians, persuadiren á la turba que demanás á Barrabás, y que fes morir á Jesús.

21 Y'l president los respongué, y digué: ¿A quin dels dos voleu que us entregui llibre? Y ells digueren: A Barrabás.

22 Pilat los diu: ¿Qué faré donchs de Jesús anomenat Christo?

23 Diuhen tots: Sia crucificat. Los diu lo president: ¿Puix quin mal ha fet? Y ells cridavan més, dihent: Sia crucificat.

24 Y vehent Pilat que de res aprofitava, ans bé creixia més l'alborot, prenent aygua, se rentá las mans devant del poble, dihent: Jo so innocent de la sanch de aquest just: allá vos ho vejau.

25 Y responent tot lo poble, digué: Sobre nosaltres y sobre nostres fills sia la seva sanch.

26 Llavors los deslliurá Barrabás, y després de haver fet assotar

á Jesús, los l'entregá peraqué fos crucificat.

27 A las horas los soldats del president prenent á Jesús pera conduhirlo al pretori, feren formar tota la cohort á son alrededor:

28 Y despullantlo, li posaren un manto de grana:

29 Y texint una corona d'espinas la posaren sobre son cap, y una canya en sa má dreta: y agenollantse devant d'ell l'escarnían, dihent: Salve, Rey dels Jueus.

30 Y escupintli, prengueren la canya, y ferían son cap.

31 Y després de haverse mofat d'ell, li llevaren lo manto, y'l vestiren ab sas vestiduras, y se'l ne portaren á crucificar.

32 Y al eixir fora, encontraren un home de Cirene, per nom Simó, á qui obligaren á que carregás ab la creu de Jesús.

33 Y vingueren á un lloch anomenat Golgotha, es dir, lloch de la Calavera.

34 Y li donaren á beurer vi mesclat ab fel. Y haventlo gustat no'l volgué beurer.

35 Y després que'l hagueren crucificat, repartiren sas vestiduras, tirant á sort; peraqué's cumplís lo que fou dit per lo profeta, que diu: Se repartirán mas vestiduras, y sobre ma túnica tirarán á sort.

36 Y sentats, li feyan guarda.

37 Y posaren sobre son cap la seva causa escrita: Aquest es Jesús, lo Rey dels Jueus.

38 Llavors crucificaren dos lladres ab ell, l'un á la dreta, y l'altre al esquerra.

39 Y los que passavan lo blasfemavan, movent sos caps,

40 Y dihent: He, tu que destrueixes lo temple, y'l reedificas en tres dias, salvat á tu mateix. Si ets lo Fill de Deu, baixa de la creu.

41 Així mateix insultantlo també los prínceps dels sacerdots ab los escribas y ancians, deyan:

42 Salvá á altres, y no's pot salvar á sí mateix: si es lo Rey d'Israel, que baixi ara de la creu, y'l creurem.

43 Confía en Deu: que'l deslliuri ara si l'ama: puix digué: So lo Fill de Deu.

44 Y los lladres, que eran crucificats ab ell, també li deyan impropieris.

45 Emperó desde l'hora de sexta hi hagué tenebras sobre tota la terra, fins á l'hora de nona.

46 Y cerca l'hora de nona exclamá Jesús ab una gran veu, dihent: ¿Eli, Eli, lamma Sabachthani? que vol dir: ¿Deu meu, Deu meu, perquè m'has desamparat?

47 Alguns donchs dels qu'eran allí, quant ohiren aixó, deyan: A Elías crida aquest.

48 Y al instant un d'ells corrent prengué una esponja, y l'empapá en vinagre, y la posá al cap de una canya, y li donava á beurer.

49 Y los altres deyan: Deixau, vejam si vé Elías á lliurarlo.

50 Emperó Jesús clamant segona vegada ab una gran veu, entregá l'esperit.

51 Y veus aquí que's rompé lo vel del temple en dos trossos de

dalt baix, y tremolá la terra, y las pedras se partiren,

52 Y s'obriren las sepulturas: y molts cossos de sants que havian mort, ressuscitaren,

53 Y eixint de las sepulturas després que ell ressuscitá, vingueren á la ciutat santa, y s'aparegueren á molts.

54 Emperó lo centurió, y'ls que ab ell estavan fent guarda á Jesús, vist lo terratrémol, y las cosas que passavan, s'atemorisaren molt, y deyan: Verdaderament aquest era Fill de Deu.

55 Y hi havia allí molts donas observant desde lluny, que havian seguit á Jesús desde Galiléa servintlo:

56 Entre las quals estava María Magdalena, y María mare de Jaume y de Joses, y la mare dels fills de Zebedeu.

57 Y havent arribat lo vespre, vingué un home rich de Arimathea, anomenat Joseph, lo qual era també deixeble de Jesús.

58 Aquest tal aná á trobar á Pilat, y li demaná lo cos de Jesús. Llavors Pilat maná donarli lo cos.

59 Y prenent Joseph lo cos, l'emboicá ab un llansol net,

60 Y'l posá en un sepulcre seu nou, que havia fet obrir en una roca. Y arrimá una gran llosa á l'entrada del sepulcre, y se'n aná.

61 Y María Magdalena, y l'altra María, estavan assentadas allí al devant del sepulcre.

62 Y al dia següent, qu'es lo dia després del de la preparació, los prínceps dels sacerdots y'ls

Fariséus acudiren junts á Pilat, 63 Dihent: Senyor, nos recordam de que aquell impostor digué quant encara vivia: Després de tres dias ressuscitaré.

64 Mana donchs que's guardi lo sepulcre fins al tercer dia, no sia que sos deixebles vingan de nit, y'l robin, y digan al poble: Ressuscitá d'entre los morts; y l'últim error será pitjor que'l primer.

65 Pilat los digué: Guardas teniu, anau, y guardaulo tant bé com pugau.

66 Y ells se'n anaren, y per assegurar lo sepulcre, sellaren la pedra, y hi posaren guardas.

CAP. 28.

Ressurrecció de Jesús: sa aparició á las santas donas: se apareix també als apòstols, y'ls promet sa protecció.

AL acabar lo dissapte, y apuntant lo primer dia de la semana, vingué María Magdalena y l'altra María á veurer lo sepulcre.

2 Y veus aquí que hi hagué un gran terratrémol; puix un ángel del Senyor baixá del cel, y acercantse remogué la pedra, y s'asentá sobre d'ella.

3 Y son rostro era com un llampech, y sas vestiduras com la neu.

4 Y'ls guardasespavordits s'ater-raren, y quedaren com si fossen morts.

5 Emperó l'àngel prenent la paraula, digué á las donas: No tingau por vosaltres, perquè sé que buscau á Jesús que fou crucificat.

6 No está aquí, puix ha ressuscitat, com digué. Veniu y veheu

lo lloch ahont havia estat colocat lo Senyor.

7 Y anau immediatament, y diheu á sos deixebles que ha ressuscitat: y veus aquí que va devant de vosaltres en Galiléa: allí lo veureu. Mirau, jo us ho he avisat.

8 Y al instant eixiren del sepulcre ab temor y gran alegría, y corregueren á donar la nova á sos deixebles.

9 Y veus aquí Jesús los eixí alencontre, dihent: Deu vos guardi. Y ellas se li acercaron, y abra-saren sos peus, y l'adoraren.

10 Llavors los digué Jesús: No tingau por: anau, donau la nova á mos germans peraqué vajan á Galiléa: allí'm veurán.

11 Y haventsen ellas anat, veus aquí alguns dels guardas vingueren á la ciutat, y donaren avis als prínceps dels sacerdots de tot quant havia ocorregut.

12 Y haventse juntat ab los ancians, y pres consell, donaren una gran suma de diner als soldats,

13 Dihent: Diheu, que de nit vingueren sos deixebles, y lo robaren mentras que nosaltres estavam dormint.

14 Y si aixó arribás á oïdos del president, nosaltres l'hi farém creurer, y mirarém per vostra seguretat.

15 Y ells prenent los diners, ho feren com se'ls havia dit. Y aquesta veu que's divulgá entre'ls Jueus, dura fins vuy dia.

16 Y los onse deixebles se'n anaren á la Galiléa, á la montanya ahont Jesús los havia manat.

SANT MARCH, 1.

17 Y quant lo vegeren, l'adoraren; emperó alguns dubtaren.

18 Y arribant Jesús los parlá, dihent: Se m'ha donat tota potestat en lo cel y en la terra.

19 Anau donchs, y ensenyau á tota la gent, batejantlos en lo nom

del Pare, y del Fill, y del Esperit Sant:

20 Ensenyantlos á observar totas las cosas que us he manat. Y mirau, que jo estich ab vosaltres tots los dias fins á la consumació del sigle.

LO EVANGELI DE JESU-CHRIST

SEGONS

SANT MARCH.

CAP. 1.

Predicació y baptisme de Joan: Jesús després de batejat en lo Jordá, y tentat en lo desert, comensa á predicar l'evangelí en Galiléa: vocació de Sant Pere y altres deixebles: Jesu-Christ obra varios miracles.

PINCIPI del evangeli de Jesu-Christ, Fill de Deu:

2 Així com está escrit en los profetas: Veus aquí, jo envió mon àngel devant ton rostro, lo qual aparellará ton camí devant de tu.

3 Veu del que clama en lo desert: Aparellau lo camí del Senyor; feu drets sos camins.

4 Estava Joan en lo desert batejant, y predicant lo baptisme d'arrepentiment, pera remissió dels pecats.

5 Y eixia envers ell tota la terra de Judéa, y tots los de Jerusalem,

y eran batejats per ell en lo riu Jordá, confessant sos pecats.

6 Anava Joan vestit de pell de camell, y portava un cenyidor de cuyro al entorn de sos lloms, y menjava llagostas y mel silvestre. Y predicava, dihent:

7 Detrás de mi vé un qu'es més fort que jo, devant del qual jo no so digne de postrarme pera desferli la corretja de las sandalias.

8 Jo us he batejat ab aygua; mes ell vos batejará en Esperit Sant.

9 Y succehí, que en aquells dias Jesús vingué de Nazaret de Galiléa, y fou batejat per Joan en lo Jordá.

10 Y pujant tot seguit del aygua, vegé los cels oberts, y al Esperit en figura de paloma, que baixava y se posava sobre d'ell mateix:

SANT MARCH, 1.

11 Y s'ohí una veu del cel, *que deya*: Tu ets mon Fill, l'amat, en tu m'he complascut.

12 Y l'Esperit lo compeli al desert.

13 Y estigué en lo desert quaranta dias y quaranta nits, y lo tentá Satanás, y morava ab las fieras, y'ls ángels lo servían.

14 Mes després que Joan fou prés, vingué Jesús á Galiléa predicant l'evangeli del regne de Deu,

15 Y dihent: Puix que'l temps s'ha complert, y s'ha acercat lo regne de Deu, arrepenituvos y creheu l'evangeli.

16 Y passant per la ribera del mar de Galiléa, vegé á Simó y á Andreu son germá, que tiravan sos filats en lo mar, puix eran pescadors.

17 Y Jesús los digué: Veniu detras de mi, y jo faré que siau pescadors d'homes.

18 Y al instant deixaren los filats, y'l seguiren.

19 Y anant un poch més en avant, vegé á Jaume fill del Zebedeu, y á Joan son germá, que estavan també en una barca adobant los filats.

20 Y tot seguit los cridá. Y ells, deixant en la barca á Zebedeu son pare ab los jornalers, lo seguiren.

21 Y entraren en Cafarnaum; y luego en los dissaptes entrant en la sinagoga, los ensenyava.

22 Y's meravellavan de sa doctrina, perquè'ls instruía com un que té potestat, y no com los escribes.

23 Y havia en la sinagoga d'ells

un home possehit del esperit impur, que comensá á cridar,

24 Dihent: Deixa'ns estar. ¿Qué tenim nosaltres que veurer ab tu, Jesús de Nazaret? ¿Has vingut á destruiarnos? Sé qui ets, lo Sant de Deu.

25 Y Jesús lo reprengué, dihent: Calla, é ix del home.

26 Y maltractantlo l'esperit impur, y fent grans crits, eixí d'ell.

27 Y's meravellavan tots, de tal manera, que's preguntavan los uns als altres, dihent: ¿Qu'es aixó? ¿Quina nova doctrina es aquesta? Puix fins als esperits impurs mana ab autoritat, y l'obeheixen.

28 Y luego s'espargí sa fama per tota la terra de Galiléa.

29 Y eixint tot seguit de la sinagoga, se'n anaren á casa de Simó y d'Andreu, ab Jaume y Joan.

30 Y la sogra de Simó jeya en lo llit ab febra, y luego li parlaren d'ella.

31 Y acostantse, la prengué per la má, y l'alsá, y al punt la deixá la febra, y'ls servía.

32 Y á la tarde, post ja lo sol, li portavan tots los que estavan malalts, y'ls esperitats.

33 Y tota la ciutat s'havía reunit á la porta.

34 Y curá á molts que patían de diferents mals, y llansá molts dimonis, y no'ls permetía dir que sabían qui era.

35 Y alsantse de bon matí, isqué y se'n aná á un lloch desert, y allí feya oració.

36 Y Simó, y los que eran ab ell lo seguían.

37 Y quant lo encontraren, li digueren: Tots van en busca de vos.

38 Y ell los digué: Anem als poblets y ciutats vehinas, pera predicar també allí, puix per assó he vingut.

39 Y predicava en las sinagogas d'ells, y per tota la Galiléa, y llan-sava los dimonis.

40 Y vingué á ell un leprós, pre-gantli y agenollántseli digué: Si vos voleu me podeu fer net.

41 Y Jesús compadescut d'ell, estengué sa má, y tocantlo li digué: Vull, sias net.

42 Y al acabar de dir aixó, al instant desaparegué d'ell la lepra, y quedá net.

43 Y Jesús l'amenassá, é inme-diatament lo despedí,

44 Dihentli: Mira, no ho digas á ningú, ans bé vés, presentat al príncep dels sacerdots, y ofereix per ta limpiesa lo que Moysés maná en testimoni á ells.

45 Emperó ell luego que isqué comensá á publicarho, y á divulgar l'acontescut, de manera que Je-sús ja no podia entrar de manifest en la ciutat, sinó que s'estava de-fora en paratges deserts, y acudían á ell de totes parts.

CAP. 2.

Cura Jesús á un paralítich en proba de sa potestat de perdonar pecats: crida al apostolat á Matheu, cobrador de tributs; y reprimeix ab sa doctrina l'orgull é hipocresia dels Fariseus.

AL cap d'alguns dias torná á entrar en Cafarnaum.

2 Y corregué la ven que estava en una casa, y acudí tal multitut

de gent que no hi cabía, ni en la porta, y'ls predicava la paraula.

3 Y vingueren á ell, portantli un paralítich, que'l duyan entre qua-tre.

4 Y com no poguessen presen-tarli al devant per causa del tro-pell de gent, descobriren lo teu-lat *de la casa* en que estava, y ha-venthi fet un forat, baixaren lo llit en que jeya lo paralítich.

5 Y quant Jesús vegé la fe d'ells, digué al paralítich: Fill, tos pe-cats te son perdonats.

6 Y estavan allí sentats alguns dels escribas, pensant en son in-terior,

7 ¿Com aquest *home* parla així? Blasfema. ¿Qui pot perdonar pe-cats sinó Deu solament?

8 Jesús, coneixent al instant en son esperit que pensavan d'aque-i-xa manera, los diu: ¿Perqué pen-sau així dintre de vostres cors?

9 ¿Qu'es més fácil, dir al paralí-tich: Perdonats te son tos pecats, ó dirli: Alsat, pren ton llit y ca-mina?

10 Peraqué donchs sapiau que'l Fill del home té potestat en la terra de perdonar pecats, (diu al paralítich,)

11 A tu t'ho dich: Alsat, pren ton llit, y véste'n á ta casa.

12 Y al instant s'alsá, y prenent son llit se'n aná á vista de tothom, de manera que tots se meravella-ren y glorificaren á Deu, dihent: May vegerem semblant cosa.

13 Isqué altra vegada envers lo mar, y venía á ell tota la gent, y'ls ensenyava.

14 Y al pasar vegé á Leví, fill d'Alfeu, que estava sentat al banch dels tributs, y li digué: Segueix-me. Y alsantse, lo seguí.

15 Y succehí que estant sentat á taula en casa d'est, molts publicans y pecadors estavan també á taula ab Jesús y sos deixebles, perquè hi havia molts que'l seguían.

16 Y al veurer los escribas y'ls Fariséus que menjava ab los publicans y pecadors, deyan á sos deixebles: ¿Perqué vostre Mestre menja y veu ab los publicans y ab los pecadors?

17 Quant Jesús oygué aixó, los digué: Los que están bons no necessitan de metge, sinó los que están malalts; puix no he vingut a cridar justos, sinó pecadors per'arrepentiment.

18 Y'ls deixebles de Joan y dels Fariséus que solían dejunar, venen á ell, y li diuhen: ¿Perqué'ls deixebles de Joan y'ls dels Fariséus dejunan, y vostres deixebles no dejunan?

19 Y Jesús los digué: ¿Per ventura los fills de las bodas poden dejunar mentras que está ab ells l'Espós? Mentras que tenen ab ells l'Espós, no poden dejunar.

20 Emperó viudrán dias en que l'Espós los será llevat, y llavors dejunarán en aquells dias.

21 Ningú posa en un vestit vell un pedás de panyo nou: d'altra manera lo pedás nou se'n porta'l vell, y's fa més gran l'esquins.

22 Y ningú posa vi novell en bots vells: d'altra manera'l vi reventará'ls bots, y's vessará, y's fa-

rán malbé'ls bots: sinó que den posarse'l vi novell en bots nous.

23 Y esdevingué altra vegada, que passant lo Senyor per uns sembrats en dia de dissapte, sos deixebles s'avansaren, y comensaren á arrancar espigas.

24 Y'ls Fariséus li deyan: Mira, ¿perqué fan en dissapte lo que no es lícit?

25 Y ell los digué: ¿No haveu may llegit lo que feu David quant se trobá en necessitat, y tingueren fam, ell y los que ab ell estavan:

26 Com entrá en la casa de Deu en temps d'Abiathar príncep dels sacerdots, y se menjá los pans de la proposició, dels quals no era lícit menjarne sinó als sacerdots, y encara ne doná als que estavan ab ell?

27 Y'ls deya: Lo dissapte fou fet pera l'home, y no l'home pera'l dissapte.

28 Així que'l Fill del home es també Senyor del dissapte.

CAP. 3.

Cura Jesús á un home que tenia la mà seca: es seguit de totes parts: elegix als dotse apóstols, y respon ab gran mansuetut als dicteris y blasfemias dels escribas.

Y ENTRA novament en la sinagoga, y hi havia allí un home que tenia seca una má.

2 Y'l estavan observant, si curaria en dia de dissapte, per'acusarlo.

3 Y digué al home que tenia la má seca: Alsat al mitx.

4 Y'ls diu: ¿Es lícit en dia de

dissapte fer bé, ó mal? ¿salvar la vida, ó llevarla? Emperó ells callavan.

5 Y mirantlos ab indignació, dolentse de la ceguera de son cor, diu al home: Exten ta má. Y l'extengué, y li fou restablerta la má com l'altra.

6 Mes los Fariséus eixint d'allí, tingueren luego consell ab los Herodians contra d'ell, pera veurer com lo farían perdre:

7 Emperó Jesús se retirá ab sos deixebles envers lo mar, y'l seguí una gran multitud de gent de la Galiléa, y de la Judéa,

8 Y de Jerusalem, y de la Idu-méa, y del altra ribera del Jordá; y'ls de la comarca de Tyro y Sidon, quant ohiren las cosas que feya, vingueren á ell en gran multitud.

9 Y maná á sos deixebles, que li tinguessen una barca á punt, per causa del tropell de la gent, á fi de que no l'oprimís.

10 Perqué curava á molts, de manera que tots los que patían d'algun mal, s'abalansavan á ell pera tocarlo.

11 Y al véurerlos los esperits impurs, se postravan devant d'ell, y cridavan, dihent:

12 Tu ets lo Fill de Den. Mes ell los amenassava fortament, peraqué no'l descubrisen.

13 Y pujant á una montanya, cridá envers sí á aquells que ell volgué; y vingueren á ell.

14 Y escullí á dotse, peraqué estiguessen ab ell, y per'enviarlos á predicar.

15 Y'ls doná poder pera curar mals, y pera llansar dimonis.

16 Y á Simó li posá lo nom de Pere:

17 Y á Jaume de Zebedeu, y á Joan germá de Jaume, als quals doná lo nom de Boanerges, que vol dir, Fills del tro;

18 Y á Andreu, y á Felip, y á Barthomeu, y á Matheu, y á Tomás, y á Jaume d'Alfeu, y á Tadeu, y á Simó lo Cananeu,

19 Y á Judas Iscariot, que l'entregá.

20 Y vingueren á la casa; y comparegué de nou tanta multitud de gent, que ni pá podían menjar.

21 Y quant ho ohiren los seus, isqueren per'apoderarse d'ell, perqué deyan: Está fora de sí.

22 Y'ls escribas que havían baixat de Jerusalem, deyan: Té á Beelzebub, y per virtut del príncep dels dimonis, llansa los dimonis.

23 Y haventlos convocat los deya ab parábolas: ¿Com pot Satanás llansar á Satanás?

24 Y si un regne está dividit contra de sí mateix, no pot durar lo tal regne.

25 Y si una casa estigués dividida contra de sí mateixa, no pot permanexer la tal casa.

26 Y si Satanás s'alsás contra de sí mateix, está dividit, y no podrá durar, ans bé está cerca son fi.

27 Ningú pot entrar en la casa del valent, y robar sas alhajas, si primer no lliga al valent, pera poder després saquejar sa casa.

28 En veritat vos dich, que als fills dels homes los serán perdo-

nats tots los pecats, y las blasfemias als que hajan blasfemat;

29 Mes aquell que blasfemi contra l'Esperit Sant, may més tindrà perdó, sinó que será reo de pena eterna.

30 Perqué ells deyan: Té l'esperit impur.

31 Y arribá sa mare y sos germans, y quedantse defora, enviaren á demanarlo.

32 Y estava sentada al rodador d'ell una multitut de gent, y li digueren: Mirau, vostra mare y vostres germans vos demanan allà fora.

33 Y'ls respongué, dihent: ¿Qui es la meva mare, y qui mos germans?

34 Y mirant als que estavan sentats al rodador de sí: ¡Veus aquí, los digué, la meva mare y mos germans!

35 Perqué qualsevol que fassa la voluntat de Deu, eix es mon germá, y ma germana, y ma mare.

CAP. 4.

Parábola del sembrador, y sa explicació: la llum sobre del candelerero: llavor que naix y creix dormint lo qui la sembrá: altra parábola del gra de mostassa: tempestat en lo mar sossegada de repente.

Y NOVAMENT se posá á ensenyar á la bora del mar; y s'arrimá á son rodador tanta gent, que entrantse'n en una barca s'asentá dins, en lo mar, y tota la gent estava á la bora en terra.

2 Y'ls ensenyava moltas cosas ab parábolas, y'ls deya en sa doctrina:

3 Ohíu: Veus aquí, isqué un sembrador á sembrar:

4 Y al temps de sembrar, una part caygué prop del camí, y vin-gueren los ancels del ayre y se la menjaren.

5 Y altra caygué sobre pedregals, ahont no hi havia molta terra, y nasqué al instant, perqué no hi havia fundaria de terra:

6 Pero tant prest com isqué lo sol, s'abrusá, y com no tenia arrel, se secá.

7 Y altra caygué entre espinas, y cresqueren las espinas, y la sufocaren, y no doná fruyt.

8 Y altra caigué en bona terra, y doná fruyt, que pujá y cresqué, y una doná á trenta, altra á xixanta, y altra á cent.

9 Y'ls deya: Qui té orelles per'o-hir, oyga.

10 Y quant estigué sol, los dotse que estavan ab ell, li preguntavan de la parábola.

11 Y'ls digué: A vosaltres es donat lo compendrer lo misteri del regne de Deu; mes als que están fora, tot se'ls anuncia ab parábolas.

12 Perqué mirant mirin, y no vejan; y oyent oygan, y no compren-gan: no sia que's convertescan alguna vegada, y se'ls perdonin sos pecats.

13 Y'ls digué: ¿No compreneu aquesta parábola? ¿Com entendreu donchs totas las parábolas?

14 Lo sembrador, *es lo qui sem-bra la paraula.*

15 Y'ls sembrats prop del camí, son aquells en qui's sembla la pa-raula; emperó després que l'han ohida, vé al instant Satanás, y'ls

pren la paraula que fou sembrada en sos cors.

16 Y així mateix los sembrats en pedregals, son aquells que ohida la paraula, al instant la reben ab goig;

17 Mes no tenen arrel en sí, y així no dura sinó per algun temps, y després quant s'alsa tribulació y persecució per rahó de la paraula, al instant s'escandalisan.

18 Y'ls sembrats entre espinas, son los que ouhen la paraula;

19 Emperó'ls afanys del sigle, y l'engany de las riquesas, y'ls desitgs d'altras cosas, á que donan entrada, sufocan la paraula, y no dona fruyt algun.

20 Y'ls sembrats en bona terra, son los que ouhen la paraula, y la reben, y donan fruyt, un á trenta, altre á xixanta, y altre á cent.

21 Y'ls deya: ¿Per ventura se porta una candela pera posarla dessorra d'una mesura, ó sota del llit? ¿No la portan pera posarla sobre un candelero?

22 Perqué no hi ha cosa escondida, que no s'haja de manifestar; ni cosa feta en ocult, que no haja de ferse pública.

23 Si algú té orellas per'ohir, oyga.

24 Y'ls deya: Teniu compte lo que anau á ohir: Ab la mida ab que midaréu, seréu midats; y als que ohiu, se us donará més.

25 Perqué al que té, se li donará; y al que no té, fins alló que té li será pres.

26 També deya: Així es lo regne de Deu, com un home que tiri la llavor sobre la terra;

27 Y que dormi, y s'alsi de nit y de dia, y la llavor broti y cresca sens qu'ell se'n adoni.

28 Perqué la terra de sí dona fruyt, primer herba, després espiiga, y per últim gra plé en l'espiiga.

29 Y quant ha produhit los fruyts, immediatament hi aplica la fals, perqué la sega ha arribat.

30 Y deya: ¿A que assemblaréu lo regne de Deu? ¿ó ab quina parábola lo compararéu?

31 Es com lo gra de la mostassa, que quant se sembla en la terra, es la més xica de todas las llavors que hi ha en la terra:

32 Però quant es sembrada, puja y creix més que tots los llegums, y fa brancas grans, de manera que'ls aucells del ayre poden reposar sota de sa sombra.

33 Y ab moltas parábolas semblants á estas, los proposava la paraula, segons sa capacitat de ohirla.

34 Y no'ls parlava may sens parábolas; mes quant estava apartat ab sos deixebles, los ho desxifrava tot.

35 Y aquell dia, haventse fet tart, los digué: Passem á l'altra banda.

36 Y després d'haver despedit la gent, lo prengueren així com estava en la barca; y hi havia també ab ell otras barcas.

37 Y se mogué una gran tempestat de vent, que feya entrar las olas en la barca, de manera que esta s'omplia d'aygua.

38 Y ell estava en la popa dor-

mint sobre un cuxí, y'l despertan, y li diuhen: Mestre, ¿que no us fa res que'ns perdem?

39 Y alsantse amenassá al vent, y digué al mar: Calla, sosségat. Y pará'l vent, y sobrevingué una gran bonansa.

40 Y'ls digué: ¿Perqué estáu tant temerosos? ¿Qué! ¿no teniu encara fe? Y quedaren possehits de gran temor, y's deya l'un al altre: ¿Qui es aquest, á qui obeheixen fins lo vent y lo mar?

CAP. 5.

Jesús expelleix los dimonis d'un home, y'ls permet entrar en una ramada de porchs: cura á una dona d'un flux de sanch inveterat, y ressuscita á la filla de Jayro.

Y PASSAREN al altra banda del mar al territori dels Gerassens.

2 Y al eixir Jesús de la barca, tot seguit l'isqué al encontre dels sepulcres un home possehit del esperit impur;

3 Lo qual tenia son domicili en los sepulcres, y ningú lo podia lligar ja ni ab cadenas:

4 Perqué haventlo lligat moltes vegadas ab grillons y ab cadenas, havia romput las cadenas, y fet trossos los grillons, y ningú'l podia subjectar.

5 Y estava sempre de nit y de dia en los sepulcres y en las montanyas, cridant, y ferintse ab pedras.

6 Y quant vegé á Jesús desde lluny, corregué á ell, y l'adorá:

7 Y clamant en alta veu digué: ¿Que tinch jo que veurer ab tu, Jesús, Fill de Deu altíssim? Te

conjuro per Deu, que no m'atormentis.

8 Puix li deya: Ix del home, esperit impur.

9 Y li preguntava: ¿Qual es ton nom? Y li diu: Mon nom es Llegió, perquè som molts.

10 Y li pregava molt que no l'expellis d'aquella terra.

11 Estava llavors pasturant en aquell lloch una ramada gran de porchs á la falda d'un serrat.

12 Y li demanavan los esperits, dihent: Envía'ns als porchs, perquè entrem en ells.

13 Y Jesús al instant los ho concedí. Y eixint los esperits impurs, s'introduhiren en los porchs, y'l ramat en número com de dos mil, se precipitá ab gran ímpetu en lo mar, y s'ofegaren.

14 Y'ls que'ls feyan pasturar, fugiren, y ho contaren en la ciutat y en los camps. Y eixiren á veurer lo que havia succehit.

15 Y venen á Jesús, y veuhen al que havia estat atormentat del dimoni, sentat, vestit, y en son cabal judici, y tingueren temor.

16 Y'ls que ho havían vist, los relataren tot lo fet tal com havia succehit al endemoniat, y lo dels porchs.

17 Y comensaren á pregarli, que's retirás dels seus confins.

18 Y quant entrá en la barca, aquell que havia estat possehit del dimoni, comensá á demanarli que'l deixás estar ab ell.

19 Mes Jesús no li permeté, sinó que li digué: Vesté'n á ta casa ab los teus, y conta'ls quant grans

son las cosas que ha fet pera tu lo Senyor, y la misericordia que t'ha tingut.

20 Y se'n aná, y comensá á publicar en Decapolis quant grans cosas havia fet Jesús per'ell, y se maravellaven tots.

21 Y havent Jesús passat en la barca altra vegada al altre costat, se li acercá una gran multitud de gent, y ell estava prop del mar.

22 Y veus aquí vingué un dels prínceps de la sinagoga, anomenat Jayro, y luego que'l vegé se postrá á sos peus,

23 Y li pregava molt, dihent: Ma filla está á las derrerías. Veniuli á posar la má sobre, peraqué's curi, y visca.

24 Y se'n aná ab ell; y lo seguía molta gent, y l'oprimían.

25 Y una dona que patía un flux de sanch dotse anys havia,

26 Y que havia sufert molt en mans de molts metges, y gastat tot quant tenia sens haver conseguit millora, ans bé estava pitjor:

27 Quant oygué parlar de Jesús, arribá per detrás entre la confusió de la gent, y tocá son vestit.

28 Perqué deya: Tant solament puga jo tocar sa vestidura, me curaré.

29 Y en aquell mateix punt cessá son flux de sanch, y sentí en son cos que estava curada d'aquella plaga.

30 Emperó Jesús, coneixent al instant en sí mateix la virtut que havia eixit d'ell, haventse girat envers la gent, digué: ¿Qui ha tocat ma vestidura?

31 Y sos deixebles li deyan: Veheu la gent que vos está oprimint, y diheu: ¿Qui m'ha tocat?

32 Y mirava al rodador pera veurer á la que ho havia fet.

33 Llavors la dona espavorida y tremolant, sabent lo que li havia passat, s'acercá, y se postrá devant d'ell, y li digné tota la veritat.

34 Y ell li digné: Filla, ta fe t'ha curat, véste'n en pau, y sias sana de ta plaga.

35 Estava encara parlant, quant arribaren de casa del príncep de la sinagoga, y li digueren: Ta filla es morta: ¿perqué incomodas més al Mestre?

36 Emperó Jesús, quant ohí lo que deyan, digué al príncep de la sinagoga: No tingas temor, creu solament.

37 Y no permeté á ningú que'l seguís, excepte Pere, y Jaume, y Joan germá de Jaume.

38 Y arriban á casa del príncep de la sinagoga, y veu l'avalot y als que ploravan, y donavan grans alarits.

39 Y havent entrat los digué: ¿Peraqué feu aqueix brugit y estan plorant? La noya no es morta, sinó que dorm.

40 Y's burlavan d'ell. Mes ell haventlos tret á tots fora, pren ab sí al pare y á la mare de la noya, y als que estaban ab ell, y entra ahont estava jayent la noya.

41 Y prenent la má á la noya, li digué: Talitha cumi, que vol dir: Noya, á tu t'ho dich, álsat.

42 Y al moment s'alsá la noya,

y se posá á caminar; y tenía dotse anys; y quedaren aturdits ab gran temor.

43 Y ell los maná molt estretament, que ningú ho sabés, y digué que li donassen alguna cosa de menjar.

CAP. 6.

Jesús obra pocs miracles en su patria, castigant així sa incredulitat: missió dels apòstols: pressó y mort de Joan Baptista: miracle dels cinch pans y dos peixos: Jesús camina sobre l'aygua, y cura á molts malalts.

Y HAVENT eixit d'allí, se'n aná á sa patria, y'l seguían sos deixebles.

2 Y arribat lo dissapte, comensá á ensenyar en la sinagoga; y molts que l'ohían se meravellavan de sa doctrina, dihent: ¿De ahont trau aquest totas estas cosas? ¿y quina sabiduria es esta que se li ha donat, y tals maravellas com obra per sas mans?

3 ¿No es aquest lo menestral, fill de Maria, germá de Jaume, y de Joseph, y de Judas, y de Simó? ¿y sas germanas no están també aquí ab nosaltres? Y s'escandalisavan d'ell.

4 Y Jesús los deya: No hi ha profeta sens honra, sinó en sa patria, y en sa casa, y entre sos parents.

5 Y no podia allí fer miracle algun: solament curá alguns pocs malalts, posant las mans sobre d'ells.

6 Y estava meravellat de l'incredulitat d'ells; y anava predicant per tots los poblets del entorn.

7 Y convocá als dotse, y comensá á enviarlos de dos en dos, y'ls donava potestat sobre los esperits impurs;

8 Y'ls maná que no se'n portassen res pera'l camí, ni alforja, ni pá, ni diners en lo cenyidor, sinó solament un gayato:

9 Emperó que se'n portassen sandalias, y que no's possasen dos túnicas.

10 Y'ls deya: En qualsevulla part que entreu en una casa, quedauvos en ella fins que iscau d'allí.

11 Y tots los que no us rebin, ni vos escoltin, al eixir d'allí sacudiu la pols de vostres peus en testimoni contra d'ells. En veritat vos dich, que Sodoma y Gomorra serán més tolerablement tractadas en lo dia del judici, que aquella ciutat.

12 Y eixint predicavan á tots, que s'arrepentissen.

13 Y llansavan molts dimonis, y ungían ab oli molts malalts, y curaban.

14 Y aixó arribá á oídos del rey Herodes, (puix son nom s'havía fet notori,) y deya: Joan Baptista ha ressucitat d'entre'ls morts, y per aixó s'obran prodigis en ell.

15 Altres deyan: Qu'es Elias. Altres emperó deyan: Qu'es profeta, ó com un dels profetas.

16 Quant Herodes ho ohí, digué: Aquest es aquell Joan, que jo fiu degollar, lo qual ha resuscitat d'entre'ls morts.

17 Perqué'l mateix Herodes havia enviat á pendrer á Joan, y l'havía fet posar ab grillons en la

presó, á causa de Herodías muller de Filipo son germá, perquè s'havia desposat ab ella.

18 Puix deya Joan á Herodes: No t'es lícit tenir la muller de ton germá.

19 Y Herodías l'insidiava, y'l volia fer morir, emperó no podia.

20 Perqué Herodes temia á Joan, sabent que era un varó just y sant, y'l tenia en custodia, y per son consell feya moltes cosas, y'l ohia de bona gana.

21 Fins que per últim arribá un dia favorable, en que Herodes en celebració de son cumpleany, doná un convit als magnates de sa cort, y als tribuns y als principals de la Galiléa.

22 Y havent entrat la filla d'Herodías, y dansat, y agradat á Herodes y als que estavan ab ell á taula, digué'l rey á la minyona: Demána'm lo que vullas, y t'ho donaré.

23 Y li va jurar, *dihent*: Tot lo que'm demanis t'ho donaré, encaraqué sia la meytat de mon regne.

24 Y havent ella eixit, digué á sa mare: ¿Que demanaré? Y ella digué: Lo cap de Joan Baptista.

25 Y tornant luego á entrar apressuradament ahont estava'l rey, demaná, *dihent*: Vull que'm doneu en una plata lo cap de Joan Baptista.

26 Y'l rey se contristá: mes per rahó del jurament, y dels que estavan á taula ab ell, no volgué disgustarla.

27 Sinó que enviant un de sa

guardia, li maná portar lo cap de Joan en una plata. Y'l degollá en la presó,

28 Y portá son cap en una plata, y lo doná á la minyona; y la minyona lo doná á sa mare.

29 Y quant sos deixebles ho saberen, vingueren y prengueren son cos, y'l posaren en un sepulcre.

30 Y reunintse los apóstols ab Jesús, li contaren tot lo que havían fet y ensenyat.

31 Y'ls digué: Veniu, apartemnos á un lloch solitari, y descansau un poch. Puix eran molts los que anavan y venian, y no tenian temps ni pera menjar.

32 Y entrant en una barca, se retiraren á un lloch desert y apartat.

33 Y molts los vegeren com se'n anavan, y'ls conegueren; y concoregueren allí á peu de totas las ciutats, y arribaren abans qu'ells.

34 Y al desembarcar, vegé Jesús una gran multitut, y tingué compassió d'ells, perquè eran com ovellas que no tenen pastor, y comensá á ensenyarlos moltes cosas.

35 Y com fos ja tart, s'acercaren á ell sos deixebles, y li digueren: Desert es aquest lloch, y l'hora es ja passada:

36 Despediulos, peraqué vagen á las granjas y poblets de la comarca, y comprin pans; perquè no tenen res pera menjar.

37 Y ell responnent los digué: Donaulos vosaltres de menjar. Y li digueren: ¡Qué! ¿ganirém á comprar pans per doscents diners, y'ls donarém que menjar?

38 Y ell los diu: ¿Quants paus teniu? Anau, y veheuho. Y quant ho hagueren vist, diuhén: Cinch, y dos peixos.

39 Y'ls maná que'ls fessen sentar á tots en pletas sobre l'herba.

40 Y s'assentaren en pletas de cent en cent, y de cincuenta en cincuenta.

41 Y prenent los cinch pans y los dos peixos, alsant los ulls al cel, benehí, y partí los pans, y'ls doná á sos deixebles peraqué'ls presentassen á la gent, y ell repartí entre tots los dos peixos.

42 Y ne menjaren tots, y quedaren saciats.

43 Y alsaren las sobras, y ompliren dotse coves dels bossins y dels peixos.

44 Y'ls que ne menjaren eran cinch mil homes.

45 Y luego doná pressa á sos deixebles peraqué entrassen en la barca, y anassen antes que ell á Bethsayda, al altre costat del estany, mentras que ell despedía al poble.

46 Y després que'ls hagué despedido, se'n aná á orar en la montanya.

47 Y essent ja tart, estava la barca en mitg del mar, y ell sol en terra;

48 Y vehentlos remar ab gran fatiga, puix lo vent los era contrari; y cerca de la quarta vetlla de la nit, vingué cap á ells caminant sobre del mar, y volía deixarlos detrás.

49 Emperó ells quant lo vegeren caminar sobre'l mar, pensaren que era un fantasma, y exclamaren.

50 Puix tots lo vegeren, y's turbaren. Emperó immediatament parlá ab ells, y'ls digué: Teniu bon ánimo; so jo, no temau.

51 Y se'n pujá ab ells á la barca, y pará lo vent: y ells més y més se pasmavan en son interior.

52 Perqué encara no havían comprés lo dels pans, puix son cor estava obcecat.

53 Y quant estigueren al altra banda, vingueren al territori de Genesarét, y atracaren á terra.

54 Y havent eixit de la barca, al instant lo conegueren,

55 Y recorrent tota aquella comarca, li portavan de tota ella los malalts en sos llits, tant pres com ohiren que estava allí.

56 Y en qualsevulla part que entrás, en llochs, en granjas, ó en ciutats, posavan los malalts en los carrers, y li suplicavan que almenos los permetés tocar la bora de son vestit; y tots quants la tocavan quedavan sans.

CAP. 7.

Jesús repren la hipocresia y superstició dels Fariséus: fe gran de la Cananéa, per lo qual deslliura del dimoni á sa filla: cura á un home sort y mut.

Y S'ACERCAREN á ell los Fariséus, y alguns dels escribas, que havian vingut de Jerusalem.

2 Y quant vegeren menjar alguns de sos deixebles ab las mans impuras, so es, sens havérselas rentat, ho vituperaren.

3 Perqué los Fariséus y tots los Jueus, si no's rentan las mans ab

frequencia, no menjan, seguint la tradició dels ancians.

4 Y quant tornan de la plassa, no menjan si abans no's rentan; y observan moltes altres coses que tenen per tradició, com es lo rentar copas, y gerros, y utensilis de metall, y llits.

5 Y'ls Fariséus y'ls escribas li preguntavan: ¿Perqué tos deixebles no van conforme á la tradició dels ancians, sinó que menjan pá sens rentarse las mans?

6 Y ell respongué, y'ls digué: Hipócritas, bé profetisá Isaías de vosaltres com está escrit: Aquesta gent m'honra ab los llavis, emperó son cor está lluny de mi.

7 En vá donchs m'honran ensenyan doctrinas y manaments d'homes.

8 Perqué deixant lo manament de Deu, vos agafau ab la tradició dels homes, com lo rentar de las copas y gerros, y'l fer moltes altres coses semblants á estas.

9 Y'ls deya: Molt bé feu vá lo manament de Deu, per observar vostra tradició.

10 Perqué Moysés digué: Honra á ton pare y á ta mare: y, Aquell que malehesca á son pare ó á sa mare, mori de mort.

11 Emperó vosaltres diheu: Si l'home diu á son pare ó á sa mare: Q'alsevol corban (so es, lo dó) que jo ofresca, á tu t'aprofitará:

12 Y no li permeteu que fassi ningun altra cosa per lo pare, ó per la mare, *queda desobligat*;

13 Fent així vana la paraula de Deu per vostra tradició, que trans-

metereu; y fent moltes coses semblants á esta.

14 Y convocant novament al poble, los deya: Ohiume tots, y enteneu.

15 No hi ha res fora del home, que entrant en ell puga contaminar; emperó las cosas qu'ixen d'ell, eixas son las que contaminan al home.

16 Si hi ha algú que tinga orellas per'ohir, oyga.

17 Y luego que deixá la gent y entrá en casa, li preguntavan sos deixebles sobre la parábola.

18 Y'ls digué: ¿Pues qué, també vosaltres careixeu d'intelligencia? ¿No compreneu que qualsevol cosa extrínseca que entra en l'home, no'l pot contaminar?

19 Puix no entra en son cor, sinó que passa al ventre, y després se llansa en llochs secrets, depurant tots los menjars.

20 Y deya: Las cosas qu'ixen del home son las que contaminan al home.

21 Perqué de dins del cor del home, ixen los mals pensaments, los adulteris, las fornicacions, los homicidis,

22 Los furts, las avaricias, las maldats, lo frau, las deshonestats, l'ull maligne, la blasfemia, la superbia, la fatuitat.

23 Tots aquestos mals ixen de dins, y fan al home impur.

24 Y alsantse d'allí, se'n aná als confins de Tyro y de Sidon; y entrant en una casa, no volia que ningú ho sabés, mes no's pogué encubrir.

25 Perqué una dona que tenia una filla possehida del esperit impur, quant oygué parlar d'ell, entrá y se llansá á sos peus.

26 Y la dona era Gentil, y de nació Syrophenisia. Y li suplicava que expellis lo dimoni de sa filla.

27 Mes Jesús li digné: Deixa primerament saciar los fills, perquè no es bó pendrer lo pá dels fills y tirar-lo als cans.

28 Emperó ella respongué y li digué: Així es, Senyor, mes los cadells menjan sota la taula de las engrunas dels fills.

29 A las horas li digné: Per aixó que tu has dit, vés, que'l dimoni ha eixit de ta filla.

30 Y quant arribá á casa sua, trobá sa filla ajaguda sobre'l llit, y que'l dimoni havia eixit d'ella.

31 Y deixant novament los confins de Tyro, se'n aná per Sidon al mar de Galiléa, atravessant lo territori de Decapolis.

32 Y li portaren un sort y mut, y li suplicavan que posás la mà sobre d'ell.

33 Y prenentlo á part d'entre la turba, li posá los dits en sas orelles; y escupint, li tocá la llengua;

34 Y alsant los ulls al cel, sospirá, y li digué: Ephphatha, que vol dir: Obríus.

35 Y al instant foren obertas sas orelles, y quedá desfeta la lligadura de sa llengua, y parlava distintament.

36 Y'ls maná que no ho diguessen á ningú; emperó com més los ho manava més los divulgavan;

37 Y tant més se maravellavan,

dihent: Tot ho ha fet bé, ha fet ohir als sorts y parlar als muts.

CAP. 8.

Miracle dels set pans: Jesús instrueix á sos deixebles: dona vista á un cego: Pere lo confessa per Messias: los revela sa passió y mort: repren á Pere, y los anima á portar la creu.

EN aquells dias, haventse juntat altra vegada un gran número de gent, y no tenint que menjar, cridant Jesús á sos deixebles, los digné:

2 Tinch compassió d'aquesta gent, perquè fa tres dias que están ab mi, y no tenen que menjar.

3 Y si'ls envío dejuns á sa casa, se defallirán en lo camí, perquè alguns d'ells han vingut de lluny.

4 Y sos deixebles li respongueren: ¿Qui podrá saciarlos de pá aquí en aquesta soledat?

5 Y'ls preguntá: ¿Quants pans teniu? Ells digueren: Set.

6 Y maná á la gent que s'assen-tás en terra. Y prenent los set pans, donant gracias, los partí, y doná á sos deixebles peraqué'ls distribuissen, y'ls distribuiren entre la gent.

7 Tenían també alguns peixets, y'ls benehí, y maná que'ls distribuissen també.

8 Y menjaren, y se saciaren; y reculliren dels bossins que havían sobrat, set senallas.

9 Y'ls que'n menjaren eran com quatre mil; y'ls despedí.

10 Y entrant luego en la barca ab sos deixebles, passá al territori de Dalmanutha.

11 E isqueren los Fariséus, y's

posaren á disputar ab ell, demanantli un senyal del cel, pera tentar-lo.

12 Emperó Jesús, suspirant en son interior, los digué: ¿Perqué esta generació demana senyal? En veritat vos dich, que no's donará senyal á esta generació.

13 Y deixantlos, torná á entrar en la barca, y passá al altra banda del estany.

14 Y s'havían ovidat de pendrer pá, ni tenían ab ells més que un pá en la barca.

15 Y'ls maná, dihent: Teniu compte, y guardauvos del llevat dels Fariseús, y del llevat d'Herodes.

16 Y discurrían entre sí, dihent: Aixó es perquè no tenim pá.

17 Y haventho conegut Jesús, los digué: ¿Que estau pensant, perquè no teniu pá? ¿Encara no coneixeu ni enteneu? ¿Encara teniu obcecát vostre cor?

18 ¿Tenint ulls, no veheu? y ¿tenint orelles, no ohiu? ¿Y no us recordau?

19 Quant jo partí los cinch pans entre cinch mil, quants coves recullireu plens de bossins? Dotse, li respongueren.

20 Y quant los set pans entre quatre mil, ¿quantas senallas omplireu de bossins? Set, li digueren.

21 Y'ls deya: ¿Puix com no compreneu encara?

22 Y vingueren á Bethsaida; y li portaren un cego, y li suplicavan que'l tocás.

23 Y prenent per la má al cego, lo tragué fora del lloch, y escupintli en los ulls, y posantli las

mans dessobre, li preguntá si hi veyá res.

24 Y ell alsant los ulls, digué: Veig los homes com arbres que caminan.

25 Y li posá altra vegada las mans sobre'ls ulls, y comensá á veurer, y quedá sá, de manera que veyá clarament totas las cosas.

26 Y l'enviá á casa seva, dihent: Véste'n á ta casa, y si entras en lo lloch no ho contis á ningú del lloch.

27 E isqué Jesús ab sos deixebles per los llochs de Cesaréa de Filipo, y en lo camí preguntava á sos deixebles, dihentlos: ¿Qui diuhen los homes que so jo?

28 Ells li respongueren, dihent: Joan lo Baptista, alguns Elías, y altres com un dels profetas.

29 A las horas los digué: ¿Y vosaltres que diheu que so jo? Respongué Pere, y li digué: Vos sou lo Christo.

30 Y'ls prohibí rigorosament que á ningú diguessen aixó d'ell.

31 Y comensá á declararlos, que convenía que'l Fill del home patís molt, y que fos despreciat per los ancians, y per los prínceps dels sacerdots, y per los escribas, y que fos mort, y que ressuscitás al cap de tres dias.

32 Y clarament deya aquesta plática. Llavors Pere prenentlo á part, comensá á reconvenirlo.

33 Emperó ell, girantse y mirant á sos deixebles, reprengué á Pere, dihent: Fuigme d'aquí, Satanás, perquè no trobas gust en las cosas que son de Deu,

sinó en las que son dels homes.

34 Y convocant al poble ab sos deixebles, los digué: Quiscun vulla seguirme, neguis á si mateix, y prenga la creu, y seguesca'm.

35 Perqué'l qui vulla salvar sa vida, la perdrá; emperó'l qui perdi sa vida per causa de mi y del evangeli, la salvará.

36 Puix ¿qué li aprofitará al home si guanya tot lo mon, y pert s'ánima?

37 ¿O qué donará en cambi l'home per s'ánima?

38 Y quis'avergonyesca de mi, y de mas paraulas en mitg de aquesta generació adúltera y pecadora, lo Fill del home també s'avergonyirá d'ell quant vinga en la gloria de son Pare acompanyat dels sants àngels.

39 Y'ls deya: En veritat vos dich, qui hi h'alguns dels que están aquí, que no tastarán la mort fins que vejan lo regne de Deu que vé ab poder.

CAP. 9.

Transfiguració de Jesús: cura á un endemoniat mut: poder de la fe, de l'oració, y del dejuni: instrueix á sos deixebles en la humilitat, y en los danyos que acarrea lo pecat d'escàndol.

Y AL cap de sis dias prengué Jesús ab ell á Pere, y á Jaume, y á Joan, y se'ls ne portá sols á una montanya alta en un lloch apartat, y's transfigurá á presència d'ells.

2 Y sos vestits se tornaren resplandents, y en extrem blanchs com una neu, de tal manera, que

no hi ha blanquejador en lo mon que puga ferlos tornar tant blanchs.

3 Y se'ls aparegué Elías ab Moysés, y estavan conversant ab Jesús.

4 Y prenent Pere la paraula, digué á Jesús: Mestre, bó serà que'ns estém aquí, y fassam tres tabernacles, un pera Vos, altre pera Moysés, y altre per'Elías.

5 Perqué ell no sabia lo que's deya, puix estavan aterrats d'espant.

6 Y se formá un núvol que'ls feya sombra, y isqué una veu del núvol, que deya: Aquest es mon Fill lo molt amat, ohíulo.

7 Y mirant luego al rodador, no vegeren ab ells á ningú més que á Jesús.

8 Y quant baixavan de la montanya, los maná que á ningú diguessen lo que havian vist fins que'l Fill del home hagués ressuscitat d'entre los morts.

9 Y guardaren en secret lo quels havia dit, preguntantse entre sí, que significaría lo de quant hagués ressuscitat d'entre los morts.

10 Y li preguntaren, dihent: ¿Puix com diuhen los Fariséus y'ls escribas, que primer ha de venir Elías?

11 Ell los respongué y digué: Elías certament vindrá primer, y restablirá totas las cosas; y com está escrit del Fill del home, que ha de patir molt y ser despreciat.

12 Emperó jo us dich, que Elías ja vingué, y feren d'ell tot lo que'ls plagué, conforme está escrit d'ell.

13 Y venint á sos deixebles, vegé cerca d'ells una gran multitud

de gent, y que'ls escribas estavan disputant ab ells.

14 Y al instant tot lo poble, al veurer á Jesús, quedá pasmat, y plé de temor, y acudiren corrent á salutarlo.

15 Y'ls preguntá: ¿De qué estáu disputant entre vosaltres?

16 Y responnent un de la multitut, digué: Mestre, vos he portat aquí mon fill que está possehit d'un esperit mut.

17 Y en qualsevulla part que l'agafa, lo tira per terra, y li fa traurer brumera y cruxir las dents, y se va tornant sech; y diguí á vos-tres deixebles que'l llansassen, y no pogueren.

18 Y Jesús los respongúe y digué: ¡O generació incrédula! ¿Fins á quant estaré jo ab vosaltres? ¿Fins á quant vos sofriré? Portáume'l aquí.

19 Y l'hi portaren. Y tant prest com lo vegé, comensá l'esperit á atormentarlo; y tirat á terra, se revolcava trayent brumera.

20 Y preguntá al pare d'ell: ¿Quant temps ha que li passa aixó? Y ell digué: Desde l'infancia.

21 Y moltas vegadas l'ha tirat al foch y al aygua pera destruirlo. Emperó si podeu alguna cosa, ajudaunos, tenint compassió de nosaltres.

22 Y Jesús li digué: Si pots creurer, totas las cosas son possibles per'aquell que creu.

23 Y exclamant al moment lo pare del noy, deya plé de llágrimas: Crech, Senyor, ajudau ma incredulitat.

24 Y quant vegé Jesús que la gent anava venint ab tropell, amennassá al esperit impur, dihentli: Esperit sort y mut, jo t'ho mano, ix d'ell, y no entris may més en ell.

25 A las horas donant grans alarits, y atormentantlo molt, isqué d'ell; y quedá com si fos mort, de manera que molts deyan: Es mort.

26 Emperó Jesús prenentlo per la má, l'ajudá á alsarse, y s'aixecá.

27 Y després que entrá en la casa, sos deixebles li preguntaren á solas: ¿Perqué nosaltres no'l poguerem llansar?

28 Y'ls digué: Aquesta rassa no pot eixir ab res més que ab l'oració y'l dejuni.

29 Y havent partit d'allí, atravessaren la Galiléa, y no volía que ningú ho sabés.

30 Y ensenyava á sos deixebles, y'ls deya: Lo Fill del home será entregat en mans dels homes, y'l farán morir, y després de mort ressuscitará al tercer dia.

31 Emperó estos no entenían aixó que'ls deya, y temían lo preguntarli.

32 Y arribaren á Cafarnaum. Y quant estava en la casa los preguntava: ¿De qué estavan tractant en lo camí?

33 Emperó ells callavan, perquè en lo camí habían disputat entre sí, sobre quin d'ells sería lo major.

34 Y sentantse cridá als dotse, y'ls digué: Si algú vol ser lo primer, será'l derrer de tots, y'l criat de tots.

35 Y prenent un infant, lo posá en mitg d'ells; y després de haverlo abraçat, los digué:

36 Qualsevol que rebí á un d'aquestos infants en mon nom, me rebí á mi; y quiscun me rebí á mi, no rebí á mi sinó á aquell que m'ha enviat.

37 Y li respongué Joan, dihent: Mestre, havem vist á un que llansava dimonis en ton nom, lo qual no'ns segueix, y l'hi havem prohibit.

38 Y Jesús digné: No l'hi prohibiu; puix no hi ha ningú que fassa miracles en mon nom, y pugua luego parlar mal de mi.

39 Perqué qui no es contra vosaltres, está pera vosaltres.

40 Y qualsevol que vos doni á beurer un got d'aygua en mon nom, perquè sou de Christo, en veritat vos dich, que no perdrá son gallardó.

41 Y quisculla que escandalisi á un d'aquestos infants que creuhen en mi, més li valdria que li lligassen al coll una mola de molí, y que'l tirassen al mar.

42 Y si ta má t'escandalisás, tálala: més te val entrar manco en la vida, que tenir dos mans y anar al infern, al foch inextinguible:

43 Ahont lo cuch d'aquells no mor, y lo foch may s'apaga.

44 Y si ton peu t'escandalisa, tálle'l: més te val lo entrar coix en la vida eterna, que tenir dos peus y ser llansat en l'infern de foch inextinguible:

45 Ahont lo cuch d'aquells no mor, y lo foch may s'apaga.

46 Y si ton ull t'escandalisa, tráute'l; més te val entrar ab un ull en lo regne de Deu, que tenirne

dos, y ser llansat al foch del infern: 47 Ahont no mor lo cuch d'aquells, y lo foch may s'apaga:

48 Perqué tots serán salats ab foch, y tota víctima será salada ab sal.

49 Bona es la sal; emperó si la sal se dessaborís, ¿ab que li donaréu sabor? Teniu sal en vosaltres, y guardau pau entre vosaltres.

CAP. 10.

Ensenya Jesús la indisolubilitat del matrimoni: los perills de las riquezas, y'l premi de aquells que deixan totas las cosas pera seguirlo: torna á anunciar á sos deixebles, que havia de morir y resuscitar: respon á la petició dels fills de Zebedeu, y recomana altra vegada l'humilitat: dona la vista al cego Bartimeu.

Y PARTINT d'allí se'n aná als confins de la Judéa al altra part del Jordá, y torná la gent á reunir-se ab ell, y novament lo ensenyava segons tenia de costum.

2 Y acercant-se los Fariséus, li preguntavan pera tentar-lo: Si es lícit al marit repudiar sa muller.

3 Emperó ell responent, los digué: ¿Qué vos maná Moysés?

4 Ells digueren: Moysés permeté escriurer carta de divorci y repudiar.

5 Y Jesús los respongué y digué: Per causa de la duresa de vostre cor vos deixá escrit aquest manament.

6 Emperó al principi de la creació, mascle y femella los criá Deu.

7 Per aixó deixarà l'home á son pare y á sa mare, y's juntará ab sa muller:

8 Y serán dos en una carn. Així

que no son ja duas, sinó una carn.

9 Puix lo que Deu juntá, l'home no ho separi.

10 Y tornaren á preguntarli sos deixebles en casa sobre'l mateix.

11 Y'ls digué: Qualsevol que repudií á sa muller, y's casi ab una altra, comet adulteri contra aquella.

12 Y si la dona repudiás á son marit, y's casás ab un altre, comet adulteri.

13 Y li presentaren uns infants, peraque'ls tocás. Emperó los deixebles renyavan als que'ls hi presentavan.

14 Y quant ho vegé Jesús ho prengué molt á mal, y'ls digué: Deixau venir á mi los infants, y no'ls ho destorven; perquè dels tals es lo regne de Deu.

15 En veritat vos dich: Que'l que no rebí lo regne de Deu com un infant, no entrarà en ell.

16 Y abrassantlos, y posant las mans sobre d'ells, los benehía.

17 Y havent eixit *per posarse* en camí, vingué un corrent á ell, y agenollántseli devant, li preguntava: Bon Mestre, ¿qué faré jo pera conseguir la vida eterna?

18 Y Jesús li digué: ¿Perqué'm dius bó? Ningú es bó, sinó Deu solament.

19 Tu sabs los manaments: No cometis adulteri: No matis: No robis: No digas falsos testimonis: No fassas fraus: Honra á ton pare y á ta mare.

20 Mes ell li respongué, dihent: Mestre, tot aixó ho he observat desde ma juventut.

21 Y fixant Jesús los ulls en ell, li mostrá carinyo, y li digué: Una sola cosa te falta; vés, ven tot quant tens, y donau als pobres, y tindrás tresor en lo cel; y vina, pren ta creu, y segueixme.

22 Emperó ell afligit al ohir estas paraulas, se retirá contristat; perquè tenia moltras possessions.

23 Y Jesús mirant al rodador, digué á sos deixebles: ¡Quant difícilment entrarán en lo regne de Deu los que tenen riquesas!

24 Y'ls deixebles se pasmavan de sas paraulas. Emperó Jesús los respongué altra vegada, dihent: Fills, ¡quant difícil es entrar en lo regne de Deu als que confían en las riquesas!

25 Més fácil es lo passar un camell per lo cos d'una agulla, que entrar lo rich en lo regne de Deu.

26 Ells se meravellavan més, y's deyan los uns als altres: ¿Qui podrá donchs salvarse?

27 Llavors mirantlos Jesús, digué: Pera'ls homes cosa impossible es, mes no pera Deu; perquè totas las cosas son possibles pera Deu.

28 Y comensá Pere á dirli: Veus aquí, nosaltres ho havem deixat tot, y vos havem seguit.

29 Respongué Jesús, dihent: En veritat vos dich, que no hi ha ningú que haja deixat casa, ó germans, ó germanas, ó pare, ó mare, ó muller, ó fills, ó terras, per amor de mi y del evangeli,

30 Que no rebí cent vegadas més ara en aquest temps, casas, y germans, y germanas, y mares, y

fills, y terras, ab persecucions; y en lo sigle venider la vida eterna.

31 Emperó molts primers serán derrers, y los derrers primers.

32 Y estavan en lo camí pujant á Jerusalem; y Jesús anava devant d'ells, y's meravellavan; y'l seguían plens de temor. Y prenent altra vegada á part als dotse, comensá á dirlos las cosas que hi havían de passar,

33 *Dihent*: Veus aquí, nosaltres pujam á Jerusalem, y'l Fill del home será entregat als prínceps dels sacerdots, y als escribas, y als ancians; y'l sentenciarán á mort, y l'entregarán als Gentils:

34 Y's mofarán d'ell, li escupirán, y l'assotarán, y'l farán morir: y al tercer dia ressuscitará.

35 Llavors s'acercaren á ell Jaume y Joan fills de Zebedeu, dihentli: Mestre, volem que'ns concediu tot quant vos demanem.

36 Y ell los digué: ¿Qué volen que fassa pera vosaltres?

37 Y digueren: Concediunos que'ns assentem en vostra gloria, l'un á la dreta, y l'altre á l'esquerra de vos.

38 Emperó Jesús los digué: No sabeu lo que vos demanau. ¿Podeu beurer lo cálser que jo bech? ¿ó ser batejats ab lo baptisme ab que jo so batejat?

39 Y ells li digueren: Podem. Y Jesús los digué: Vosaltres en veritat beuréu lo cálser que jo bech, y seréu batejats ab lo baptisme ab que jo so batejat:

40 Mes lo sentarse á ma dreta ó á ma esquerra, no está en mi lo

donárvosho, sinó á aquells pera qui está aparellat.

41 Y quant los deu l'oygueren, comensaren á indignarse contra Jaume y Joan.

42 Emperó Jesús los cridá, y'ls digué: Sabeu que aquells á qui's veu manar sobre las naciones, las dominan, y sos magnates tenen poder sobre ellas.

43 Emperó no será així entre vosaltres; ans bé lo qui vulla ser major, será vostre criat;

44 Y'l que vulla ser primer entre vosaltres, será criat de tots.

45 Perqué fins lo Fill del home no vingué pera ser servit, sinó pera servir, y donar sa vida pera redempció de molts.

46 Y vingueren á Jerichó, y al eixir de Jerichó ell y sos deixebles, y molta gent *ab ells*, Bartimeu lo cego, fill de Timeu, estava assentat á la bora del camí demanant almoyna.

47 Y quant oygué que era Jesús de Nazaret, comensá á cridar, dihent: Jesús, fill de David, teniu misericordia de mi.

48 Y molts lo renyavan pera fer-lo callar; emperó ell cridava molt mes: Fill de David, teniu misericordia de mi.

49 Y Jesús parantse, lo maná cridar. Cridan donchs al cego, y li diuhen: Té bon ánimo; álsa't, que't crida.

50 Lo qual tirá la capa, y saltant, se'n aná envers ell.

51 Y prenent Jesús la paraula, li digué: ¿Que vols que't fassa? Y'l cego li digué: Mestre, que jo hi veja.

52 Y Jesús li digué: Vés, ta fe t'ha curat. Y al moment hi vegé, y lo seguía per lo camí.

CAP. 11.

Entrada triufant de Jesús en Jerusalem: maledicció de la figuera: los mercaders trets fora del temple: poder de la fe: perdó dels enemics: conson als prínceps dels sacerdots.

Y QUANT s'acercaren á Jerusalem, y á Bethania prop de la montanya del Oliverar, enviá dos de sos deixebles,

2 Y'ls digué: Anau al lloch que está devant de vosaltres, y luego qu'hauréu entrat en ell, trobaréu un pollí fermat, sobre'l qual no s'ha sentat ningú encara: desfermaulo y menáume'l.

3 Y si algú vos digués: ¿Que feu? diheuli que'l Senyor lo necessita, y tot seguit vos l'en deixarà menar.

4 Y se'n anaren, y trobaren lo pollí fermat devant de la porta fora en una encreuhada de dos camins, y'l desfermaren.

5 Y alguns dels que estavan allí, los deyan: ¿Qué feu? ¿Perqué desfermau lo pollí?

6 Ells los respongueren del modo que Jesús los havia manat; y los el deixaren menar.

7 Y menaren lo pollí á Jesús, y posaren sobre d'ell sos vestits; y s'assentá en ell.

8 Y molts estengueren sos vestits en lo camí, y altres tallavan ramas d'arbres y las espargiren per lo camí.

9 Y'ls que anavan al devant, y'ls que venían detrás eridavan, dihent: Hosanna:

10 Benehit lo qui vé en lo nom del Senyor. Benehit sia lo regne de nostre pare David, que vé en lo nom del Senyor: Hosanna en las alturas.

11 Y entrá Jesús en Jerusalem en lo temple, y després de haver regonegut totas las cosas, sent ja tart, se'n aná á Bethania ab los dotse.

12 Y al dia següent, al eixir de Bethania, tingué fam.

13 Y vehent de lluny una figuera que tenia fullas, aná allí per si acás hi trobava en ella alguna cosa; y quant hi arribá, no hi trobá més que fullas, perquè no era temps de figas.

14 Y responient li digué: Per may més menji ningú fruyt de tu. Y sos deixebles ho ohiren.

15 Venen donchs á Jerusalem. Y havent Jesús entrat en lo temple, comensá á traure fora als que venían y compravan en lo temple, y trabucá las taulas dels cambiadors, y'ls sitis dels que venían palomas;

16 Y no permetía que ningú transportás vas algun per lo temple.

17 Y'ls ensenyava, dihent: ¿No está escrit: Que ma casa será anomenada per totas las nacions casa d'oració? Emperó vosaltres l'hauet feta cova de lladres.

18 Y haventho ohit los prínceps dels sacerdots y'ls escribas, meditavan com ferlo morir; puix lo temían, perquè tota la gent estava maravellada de sa doctrina.

19 Y quant hagué arribat la tarde, se'n aná fora de la ciutat.

20 Y l'endemá matí al temps de

passar, vegeren que la figuera se havia secat d'arrel.

21 Y haventse'n recordat Pere, li digué: Mestre, veus aquí la figuera que malehireu, s'ha assecat.

22 Y responrent Jesús, los digué: Teniu fe en Deu.

23 En veritat vos dich, que qualsevol que diga á esta montanya: Alsa't y tira't al mar, y en son cor no dubti, ans bé crega que succehirá lo que diu, tot li será fet.

24 Per lo tant vos dich, que totes las cosas que demanen orant, creheu que las rebrén y vos vindrán.

25 Y quant vos poseu á orar, si teniu alguna cosa contra d'algú, perdonau-lo; á fi de que vostre Pare que está en lo cel vos perdoni també vostres pecats.

26 Perqué si vosaltres no perdonau, vostre Pare que está en lo cel tampoch vos perdonará vostres pecats.

27 Y tornaren altra vegada á Jerusalem. Y mentras estava passejant ell en lo temple, se li acercaren los prínceps dels sacerdots, y'ls escribas, y'ls ancians,

28 Y li digueren: ¿Ab quina autoritat fas tu aquestas cosas? ¿y qui t'ha donat tal poder pera fer estas cosas?

29 Y Jesús los respongué y digué: També jo us faré una pregunta, y responeume; y'us diré ab quina autoritat faitg jo aquestas cosas?

30 ¿Lo baptisme de Joan era del cel ó dels homes? Responeume.

31 Y ells estavan discorrent entre sí, y deyan: Si dihem que del

cel, nos dirá: ¿Perqué no'l creguereu?

32 Si dihem dels homes, temem al poble. Puix tots estavan persuadits que Joan era verdaderament profeta.

33 Y respongueren á Jesús, dihent: No hosabem. Y Jesús los respongué, y digué: Puix ni jo tampoch vos diré ab quina autoritat faitg aquestas cosas.

CAP. 12.

Parábola de la vinya plantada y arrendada: Jesús convens als Fariseus y Saduceus, y'ls reconvé: sobre pagar lo tribut al César, y sobre la resurrecció dels morts: Christo Senyor de David: superbia dels escribas: oferta tenue de la viuda, preferible á tots los grans ofriments dels richs.

Y COMENSÁ á parlarlos ab parábolas. Un home plantá una vinya, y la voltá d'una cerca, y feu un cup, y fabricá una torre, y l'arrendá á uns pagesos, y se'n aná lluny de son país.

2 Y á son temps enviá un dels seus sirvents als pagesos, peraqué rebés dels pagesos lo fruyt de la vinya.

3 Ells l'agafaren, l'abastonejaren, y'l despatxaren sens donarli res.

4 Y torná á enviarlos altre sirvent; y l'apedregaren y'l feriren en lo cap, y li feren moltras befas.

5 Y novament enviá un altre; y lo mataren; y á molts altres, dels quals feriren á uns, y mataren á altres.

6 Emperó tenint un fill á qui molt estimaba, los enviá finalment

també est, dihent: Respectarán á mon fill.

7 Emperó aquells pagesos digueren entre sí: Aquest es l'hereu, veniu, matemlo, y será nostra la heretat.

8 Y agarrantlo, lo mataren, y'l tiraren fora de la vinya.

9 ¿Que farà donchs l'amo de la vinya? Vindrà y destruirá als pagesos, y donará la vinya á altres.

10 ¿Ni haveu llegit aquesta escriptura? La pedra que desprecia- ren los que edificavan, aqueixa mateixa fou feta cap de cantonada:

11 Per lo Senyor ha estat fet aixó, y es cosa maravellosa á nos- tres ulls.

12 Y ells maquinavan com pên- drerlo; emperó temeren al poble, perquè conexian que contra ells había dit aquesta parábola. Y dei- xantlo, se'n anaren.

13 Y li enviaren alguns dels Fa- riséus y dels Herodians, peraqué lo sorprenguessen en alguna pa- raula.

14 Quant ells arribaren, li diu- hen: Mestre, sabem que sou home veridich, y que no teniu respectes humans; puix no mirau als homes per l'apariencia, sinó que ensen- yau lo camí de Deu en veritat: ¿Es lícit donar tribut al César, ó no?

15 ¿Li donarem, ó no li donarem? Ells comprenent la malícia d'ells, los digué: ¿Perqué'm tentau? Por- taume aquí un diner peraqué ho veja.

16 Y ells l'hi portaren. Y'ls di- gué: ¿De qui es esta efígie é ins- cripció? Del César, respongueren.

17 Y responent Jesús, los digué: Donau donchs al César lo qu'es del César, y á Deu lo qu'es de Deu. Y se maravellaren d'ell.

18 Y vingueren á ell los Sadu- céus, que negan la resurrecció, y li preguntavan, dihent:

19 Mestre, Moysés nos deixá es- crit, que si morís lo germá de al- gú, y deixás muller, y no tingués fills, que prenga son germá la do- na d'aquell, y que alsi descen- dencia á son germá.

20 Puix eran set germans, y'l major prengué muller, y morí sens deixar descendencia.

21 Y lo segon la prengué, y morí, y tampoch deixá descendencia. Y de la mateixa manera lo tercer.

22 Y així mateix la prengueren los set, y no deixaren descenden- cia. Y l'última de tots morí la mul- ler.

23 ¿Al temps donchs de la re- surrecció, quant ressuscitin, de qual d'ells será muller? perquè tots set la tingueren per muller.

24 Y responent Jesús, los digué: ¿No veheu que anau errats, per- qué no compreneu las escriptu- ras, ni'l poder de Deu?

25 Puix quant ressuscitarán d'entre'ls morts, ni's casarán, ni serán donats en matrimoni, sinó que serán com los àngels en lo cel.

26 Y en quant als morts que han de ressuscitar, ¿no haveu lle- git en lo llibre de Moysés, com Deu li va parlar en lo esberser, dihent: Jo so'l Deu d'Abraham, y'l Deu d'Isaac, y'l Deu de Jacob?

27 No es Deu de morts, sinó de

vius. Y així vosaltres anau molt errats.

28 Y se li acercá un dels escribas que'ls havia ohit disputar, y vehent que'ls havia respost bé, li preguntá: ¿Quin era lo primer de tots los manaments?

29 Y Jesús li respongué: Lo primer manament de tots es: On, Israel, lo Senyor ton Deu, un sol Deu es:

30 Y amarás al Senyor ton Deu de tot ton cor, y de tota ta ànima, y de tot ton enteniment, y ab totas tas forsas. Aquest es lo primer manament.

31 Y'l segon es semblant á ell: Amarás á ton prohisme com á tu mateix, No hi ha altre manament major que estos.

32 Y l'escriba li digué: Mestre, en veritat haveu dit bé, que un es Deu, y no hi ha altre fora d'ell.

33 Y amarlo de tot lo cor, y de tot l'enteniment, y de tota l'ànima, y ab tot lo poder, y amar al prohisme com á sí mateix, es més que tots los oferiments y sacrificis.

34 Y Jesús quant vegé que havia respost sabiament, li digué: No estás lluny del regne de Deu. Y ja ningú s'atreuía á ferli més preguntes.

35 Y responent Jesús deya ensenyant en lo temple: ¿Com diuhen los escribas, que Christo es fill de David?

36 Perqué lo mateix David diu per l'Esperit Sant: Digué'l Senyor á mon Senyor: Asséntat á ma dreta, fins que posi tos enemichs per peanya de tos peus.

37 Puix lo mateix David l'apellida Senyor: ¿d'ahont donchs es son fill? Y una gran multitut del poble l'ohía ab gust.

38 Y'ls deya en sa doctrina: Guardauevos dels escribas, que aman lo portar vestimentas llargas, y que'ls saludin en las plassas;

39 Y estar en los primers sitis en las sinagogas, y en los primers puestos en los festins;

40 Que devoran las casas de las vindas ab pretext de llargas oracions: aquestos serán judicats ab major rigor.

41 Y estant Jesús assentat en devant del arca dels oferiments, estava mirant com la gent tirava diners en l'arca, y molts richs n'hi tiravan molts.

42 Y vingué una pobre viuda, y tirá dos pessas petites del valor d'una malla.

43 Y cridant á sos deixebles los digué: En veritat vos dich, que més hi ha posat aquesta pobre viuda, que tots los demás que hi tiraren en l'arca:

44 Perqué tots hi han tirat de lo que'ls sobrava; emperó aquesta, de sa pobresa hi tirá tot lo que tenia, tot son manteniment.

CAP. 13.

Profecias de la destrucció de Jerusalem, y de la segona vinguda de Jesús, ab los senyals que precehirán.

Y AL eixir del temple li digué un dels deixebles: ¡Mestre, mirau quinas pedras y quins edificis!

2 Y responent Jesús, li digué: ¿Veus tots aquestos grans edifi-

cis? No quedarà pedra sobre pedra que no sia dorrocada.

3 Y estant sentat en la montanya del Oliverar de cara al temple, li preguntavan á part Pere, y Jaume, y Joan, y Andreu:

4 Diheunos, ¿quant succehirán aquestas cosas? ¿y quin senyal hi haurá quant totas aquestas cosas comensin á cumplirse?

5 Y responet Jesús, comensá á dirlos: Teniu compte que ningú vos enganyi:

6 Perqué molts vindrán en mon nom, dihent: Jo so *lo Christo*, y enganyarán á molts.

7 Emperó quant oygan de guerres y de rumors de guerras, no temau; puix es precís que aixó sia: emperó no será encara'l fi.

8 Perqué s'alsará gent contra gent, y regne sobre regne, y hi haurá terratrémols en diferents llocs, y fam. Aixó será principi de dolors.

9 Emperó guardauvos á vosaltres mateixos. Perqué vos entregarán en los consells, y seréu asotats en las sinagogas, y vos presentarán devant dels governadors y reys per causa de mi, en testimoni contra d'ells.

10 Y primer es necessari que sia predicat l'evangelí á totas las naciones.

11 Y quant vos portin pera ser entregats, no premediteu lo que haven de dir, sinó diheu lo que en aquella hora vos será donat; perqué no sou vosaltres los que parlau, sinó l'Esperit Sant.

12 Y lo germá entregará son

germá á la mort, y'l pare al fill, y'ls fills s'alsarán contra'ls pares, y'ls matarán.

13 Y seréu odiats de tots per causa de mon nom. Emperó lo qui perseveri fins al fi, aqueix se salvará.

14 Y quant vejais l'abominació de la desolació, de que parla lo profeta Daniel, que está ahont no deu, (qui llegeix entenga,) llavors los que están en la Judéa, fugin á las montanyas:

15 Y'l qui's trobi en lo terrat, no baxi á la casa, ni entri dins pera pendrer cosa alguna de sa casa:

16 Y'l qui estiga en lo camp, no torni atrás pera pendrer son vestit.

17 Emperó, ¡ay de las prenyadas, y de las que crihin en aquells dias!

18 Pregau donchs perqué estas cosas no succehescan en ivern.

19 Perqué en aquells dias serán tals las tribulacions, quals no han existit desde'l principi de la creació, que criá Deu, fins ara, ni hi serán.

20 Y si'l Senyor no hagués abreviat aquells dias, no's salvaria ninguna carn: emperó per amor dels elegits, que escullí, abreviá aquells dias.

21 Y llavors si algú vos digués: Mirau, aquí está'l Christo, ó véuse'l aquí, no ho cregau.

22 Puix s'alsarán falsos Christos y falsos profetas, y donarán senyals y prodigis, pera seduhir, si fos possible, als elegits.

23 Estáu donchs vosaltres previnguts. Mirau que tot vos ho he pronosticat.

SANT MARCH, 13, 14.

24 Emperó en aquells dias, després de aquella tribulació, s'obscurirà'l sol, y la lluna no donarà son resplandor,

25 Y caurán las estrellas del cel, y las potestats que están en lo cel serán conmovidas.

26 Y á las horas veurán al Fill del home, que vindrá en los núbols ab gran poder y gloria.

27 Y llavors enviará sos ángels, y congregará sos elegits dels quatre vents, desde un extrem de la terra fins al extrem del cel.

28 Y apreneu una parábola de la figuera: Quant sas branques son ja tendras, y las fullas han nat, coneixeu que está prop l'estiu.

29 Puix així també, quant vejau que succeheixen aquestas cosas, sabeu que está *ell* cerca á la porta.

30 En veritat vos dich, que no passarà aquesta generació sens que tot aixó sia cumplert.

31 Lo cel y la terra passarán, emperó mas paraulas no passarán.

32 Mes d'aquell dia ni d'aquella hora ningún sab res, ni'ls ángels que están en lo cel, ni'l Fill, sinó'l Pare.

33 Teniu compte, vetllau y orau, perquè no sabeu quant será'l temps.

34 Així com un home, que anant-se'n lluny, deixá sa casa, y encarregá á quiscun de sos sirvents lo que havia de fer, y maná el porter que vetllás.

35 Vetllau donchs, perquè no sabeu quant vindrá l'amo de la casa, si á la tarde, ó á mitja nit, ó al cantar del gall, ó al dematí.

36 No sia que venint de repente, vos trobi dormint.

37 Y lo que vos dich á vosaltres, á tots ho dich. Vetllau.

CAP. 14.

Principi de la passió de Jesús: última cena y institució de la cena del Senyor: oració en l'hort: lo Senyor es presentat á Caifás: negació de Sant Pere.

Y DOS dias després era la pasqua y los azymos: y los prínceps dels sacerdots y los escribas anavan maquinant com lo pendrían dolosament, y lo matarian.

2 Emperó deyan: No en dia de festa, no fos cas que's moguéss algun motí en lo poble.

3 Y estant *Jesús* en Bethania en casa de Simó'l leprós, sentat á taula, vingué una dona que portava un vas d'alabastre de unguent molt preciós de la espiga del nardo, y rompent lo vas, derramá lo *bálsam* sobre son cap.

4 Y alguns de'ls qu'estavan allí s'indignaren dintre de sí mateixos, y deyan: ¿A qué est desperdici d'unguent?

5 Puix aquest unguent podia vendre-se per més de trescents diners, y donarse als pobres. Y murmuravan fortament contra d'ella.

6 Emperó *Jesús* digué: Deixau-la, ¿perqué la molestat? Una bona obra ha fet ella ab mi.

7 Perqué sempre teniu pobres ab vosaltres, y quant vullau los poden fer bé: mes á mi no'm teniu sempre.

8 Ella ha fet lo que ha pogut: s'anticipá á ungir mon cos pera la sepultura.

9 En veritat vos dich, que ahont

se valla se prediqui aquest evangeli per tot lo mon, també lo que aquesta ha fet se contarà en memoria d'ella.

10 Y Judas Iscariot, un dels dotse, anà als prínceps dels sacerdots per'entregarlos'.

11 Y quant ells ho ohiren s'alegraren, y prometeren donarli moneda. Y buscava una oportunitat per'entregarlo.

12 Y al primer dia dels azyms, quant sacrificavan la pasqua, li diuhen sos deixebles: ¿Ahont volem que anem y aparellem, peraqué menjeu la pasqua?

13 Y enviá dos de sos deixebles, y'ls diu: Anau á la ciutat, y trobaréu un home que porta un cantí d'aygua, seguiulo.

14 Y en qualsevol part qu'entri, diheu al amo de la casa: Lo Mestre diu: ¿Ahont está la sala en que he de menjar la pasqua ab mos deixebles?

15 Y ell vos ensenyará un menjador gran, amoblat y preparat: aparellau allí la pasqua pera nosaltres.

16 Y partiren los deixebles, y anaren á la ciutat, y l'encontraren com los ho havia dit, y aparellaren la pasqua.

17 Y arribada l'hora, hi aná ab los dotse.

18 Y estant sentats y menjant á taula, los digué Jesús: En veritat vos dich, que un de vosaltres, que menja ab mi, m'entregará.

19 Llavors ells comensaren á contristarse y á dirli cada hu de per sí: ¿So jo acás?

20 Y ell los respongué: Un dels dotse, lo qui fica ab mi la má en lo plat.

21 Y'l Fill del home va en veritat, com está escrit d'ell: emperó, ¡ay de aquell home per qui será entregat lo Fill del home! Bó li sería al tal home que may hagués nat.

22 Y estant ells menjant prengué Jesús lo pá, y benehintlo lo partí, y'l se'l doná, y digué: Preneu, menjau; aquest es mon cos.

23 Y prenent lo cálser, donadas gracias, los el doná, y begueren tots d'ell.

24 Y'ls digué: Aquesta es ma sanch del Nou Testament, que per a molts será derramada.

25 En veritat vos dich, que no beuré ja de aquest fruyt de la parra, fins aquell dia que'l beuré nou en lo regne de Deu.

26 Y cantat l'himne, isqueren á la montanya del Oliverar.

27 Y Jesús los digué: Aquesta nit tots vos escandalisaréu en mi, perquè está escrit: Feriré al Pastor, y s'esgarriarán las ovellas.

28 Emperó després de ressuscitat, aniré devant de vosaltres en Galiléa.

29 Y Pere li diu: Encara que tots s'escandalisin en vos, emperó jo no.

30 Y Jesús li digué: En veritat te dich, que avuy aquesta nit, abans que'l gall haja cantat duas vegadas, me negarás tu tres.

31 Mes ell ab major firmesa deya: Encara que sia menester que jo mori juntament ab vos, no us

negaré. Y lo mateix deyan també tots.

32 Y anaren á una granja anomenada Gethsemani. Y digué á sos deixebles: Sentaunos aquí, mentres que jo orí.

33 Y se'n portá ab ell á Pere, y á Jaume, y á Joan, y comensá á atemorisarse y á congoxarse.

34 Y'ls digué: La mia ánima está trista fins á la mort, esperau aquí, y vetllau.

35 Y havent anat un poch més en devant, se postrá en terra, y pregava, que si era possible passás d'ell aquella hora.

36 Y digué: Abba, Pare, totas las cosas vos son possibles, apartau de mi aquest cálser; emperó no lo que jo vull, sinó lo que vos.

37 Y vingué, y'ls trobá dormint, y digué á Pere: ¿Simó, dorms? ¿una hora no has pogut vetllar ab mi?

38 Vetllau y orau, peraqué no entreu en tentació. L'esperit, en veritat, está prompte, mes la carn débil.

39 Y altra vegada torná á orar, dihent las mateixas paraulas.

40 Y quant retorná, los trobá novament dormint, puix sos ulls estaban pesats, y no sabían que respondrerli.

41 Y tercera vegada vingué, y'ls digué: Dormiu ja, y reposau. Basta: l'hora es arribada: veus aquí que'l Fill del home va á ser entregat en mans de pecadors.

42 Alsauvos, anem. Veus aquí, lo qui m'ha de entregar está cerca.

43 Y estant ell encara parlant,

arribá Judas Iscariot, un dels dotse, y junt ab ell una gran turba de gent ab espasas y bastons, de part dels prínceps dels sacerdots y dels escribas y ancians.

44 Y'l traydor los havia donat una senyall, dihent: Aquell á qui jo besí, ell es: preneulo y portaulo ab cuydado.

45 Y quant arribá, s'acercá immediatament á ell, y li digué: Salve, Mestre, y'l besá.

46 A las horas ells li posaren las mans sobre, y'l prengueren.

47 Y un dels que estaban *ab Jesús*, desembaynant la espasa, ferí á un criat del sumo sacerdot, y li tallá l'orella.

48 Y prenent Jesús la paraula, los digué: ¿Com si jo fos un lladre, heveu eixit á péndrerme ab espasas y bastons?

49 Tots los dias estava ab vosaltres ensenyant en lo temple, y no'm prengueren. Emperó las escripturas havían de cumplirse.

50 Llavors desamparantlo sos deixebles, fugiren tots.

51 Y un jove anava detrás d'ell, cubertas sas carns solament ab un llansol, y'l prengueren.

52 Emperó deixant lo llansol, s'escapá d'ells desnú.

53 Y portaren á Jesús á casa del sumo sacerdot, y se juntaren tots los sacerdots, y'ls escribas, y'ls ancians.

54 Mes Pere l'anava seguint desde lluny fins á dius del palaci del sumo sacerdot, y s'estava sentat al foch ab los criats escalfantse.

55 Y'ls prínceps dels sacerdots, y tot lo consell, cercavan algun testimoni contra de Jesús pera ferlo morir, y no'l trobavan.

56 Perqué molts testificavan falsament contra d'ell, mes no concordavan sos testimonis.

57 Y alsantse uns, testificaren en fals contra d'ell, dihent:

58 Nosaltres li havem ohit dir: Jo destruiré aquest temple fet de má, y dins tres dias n'edificaré un altre sens ser fet de má.

59 Mes ni en aixó convenian los testimonis.

60 Y alsantse en mitg lo sumo sacerdot, preguntá á Jesús, dihent: ¿No respons res á lo que aquestos testifican contra de tu?

61 Emperó ell callava, y no respongué res. Li torná á preguntar lo sumo sacerdot, y li digué: ¿Ets tu lo Christo, lo Fill de Deu benehit?

62 Y Jesús li digué: Jo so, y veuréu al Fill del home sentat á la dreta del poder de Deu, y venir en los nubols del cel.

63 Llavors lo sumo sacerdot, rompent sas vestiduras, digué: ¿Quina necessitat tenim ja de testimonis?

64 Haven ohit la blasfemia: ¿qué us ne apar? Y'l condemnaren tots ells á que era reo de mort.

65 Y alguns comensaren á escupirli, y á taparli la cara, y á donarli cops, y li deyan: Endeвина; y'ls criats l'abofetejavan.

66 Y estant Pere abaix en lo pati, arribá una de las criadas del sumo sacerdot:

67 Y quant vegé á Pere que s'escalfava, li pegá una mirada, y li digué: Tu també erats ab Jesús de Nazaret.

68 Emperó ell ho negá, y digué: Ni'l conech ni sé lo que't dius. Y s'en isqué fora devant del pati, y'l gall cantá.

69 Y novament vehentlo la criada, comensá á dir als circumstants: Aquest es *un* d'ells.

70 Emperó ell ho negá altra vegada. Y al cap de poch, los que estavan allí deyan á Pere: Verdadament tu ets *un* d'ells, perqué també ets Galiléu; y ton parlar es semblant.

71 Y ell comensá á malehir, y á jurar, *dihent*: No conech á aqueix home de qui'm parlau.

72 Y en aquell mateix punt cantá lo gall segona vegada. Y se recordá Pere de la paraula que Jesús li havia dit: Abans que'l gall canti duas vegadas, tu'm negarás tres *vegadas*: y comensá á plorar.

CAP. 15.

Jesús es presentat á Pilat, assotat, coronat de espinas, y crucificat entre dos lladres: prodigis que succeeixen en sa mort, y com fou sepultat.

Y LUEGO al dematí, los prínceps dels sacerdots havent tingut consell ab los ancians, y'ls escribas, y tot lo consistori, lligaren á Jesús, se'l enportaren, y'l entregaren á Pilat.

2 Y Pilat li preguntá: ¿Ets tu lo Rey dels Jueus? Y ell responntli, li digué: Tu ho dius.

3 Y'ls prínceps dels sacerdots

l'acusavan de moltes cosas, emperó ell no respongué res.

4 Y Pilat li preguntá altra vegada, dihent: ¿No respons res? Mira de quantas cosas t'acusen.

5 Emperó Jesús ni per aixó respongué res, de manera que Pilat se meravellava.

6 Mes acostumava en dia de festivitat donar llibertat á un dels presos, qualsevols qu'ells demanassen.

7 Y hi havia un anomenat Barrabás, que estava pres ab altres sediciosos, per haver comés un homicidi en un motí.

8 Y reunit lo poble, cridant, comensá á demanarli la gracia que sempre'ls feya.

9 Y Pilat los respongué, dihent: ¿Voleu que us lliberti lo Rey dels Jueus?

10 Perqué sabia que per enveja l'havian entregat los prínceps dels sacerdots.

11 Emperó los prínceps dels sacerdots incitaren al poble, peraqué ell los llibertás abans á Barrabás.

12 Y Pilat responent, los digné altra vegada: ¿Puix que volen que li fassa á aquest á qui apellidau Rey dels Jueus?

13 Y ells de nou cridaren: Crucificaulo.

14 Emperó Pilat los deya: ¿Donchs quin mal ha fet? Y ells cridavan més: Crucificaulo.

15 Y Pilat, volent contentar al poble, los llibertá Barrabás, y després de haver fet assotar á Jesús, l'entregá peraqué fos crucificat.

16 Y los soldats lo portaren al atri del pretori, y convocaren tota la cohort,

17 Y lo vestiren de púrpura, y teixint una corona d'espinas l'hí posaren,

18 Y comensaren á saludarlo, dihent: ¡Salve, Rey dels Jueus!

19 Y lo ferían en lo cap ab una canya, y l'escupían y arrodillantse l'adoravan.

20 Y després de haverlo escarnit, lo despullaren de la púrpura, y'l vestiren ab sas robas, y'l tragueren fora pera crucificarlo.

21 Y compeliren á un que passava, anomenat Simó Cirineu, pare d'Alexandre y de Ruf, que venia de una granja, á que's carregás sa creu.

22 Y'l conduhiren á un lloch anomenat Golgotha, que s'interpreta, lloch de la Calavera.

23 Y li donavan á veurer vi mesclat ab mirra, y no'l prengué.

24 Y després de haverlo crucificat, repartiren sas robas, tirant á sort sobre d'ellas, pera veurer lo que cada un se'n portaría.

25 Era donchs l'hora de tercia quant lo crucificaren.

26 Y'l títol escrit de sa sentencia era: Lo Rey dels Jueus.

27 Y crucificaren ab ell dos lladres, l'un á sa dreta, y l'altre á sa esquerra.

28 Y se cumplí l'escriptura, que diu: Y fou contat entre los malvats.

29 Y'ls que passavan, blasfemavan d'ell, movent sos caps, y dihent: ¡Ha! tu que destruheixes lo

temple de Deu, y en tres dias lo reedificas:

30 Sálva't á tu mateix, baixant de la creu.

31 Y d'aqueix modo, escarnintlo també'ls prínceps dels sacerdots, se deyan los uns als altres ab los escribas: A altres salvá, y no's pot salvar á sí mateix.

32 Lo Christo, lo Rey d'Israel, que baxi ara de la creu, peraqué vejam y cregam. També los que estavan crucificats ab ell l'ultra-javan.

33 Y quant fou l'hora de sexta, se cubrí de tenebras tota la terra fins á l'hora de nona.

34 Y á l'hora de nona exclamá Jesús ab gran crit, dihent: Eloi, Eloi, glamma sabacthani? que vol dir: ¿Deu meu, Deu meu, perqué'm haveu desamparat?

35 Y alguns dels que estavan presents quant l'ohiren, deyan: Mirau, á Elías crida.

36 Y corrent un, y empapant una esponja ab vinagre, y lligantla á una canya, li donava beurer, dihent: Deixaulo, vejam si vé Elías á baixarlo.

37 Emperó Jesús, donant un gran crit, espirá.

38 Y se partí'l vel del temple en dos trossos de dalt baix.

39 Y quant lo centurió, que estava davant, vegé que havia espirat clamant aixís, digué: Verda-derament aquest home era lo Fill de Deu.

40 Y hi havia també allí unas donas mirant desde lluny; entre las quals estava Maria Magdale-

na, y Maria mare de Jaume lo menor y de Joseph, y Salomé;

41 (Las quals, quant estava en Galiléa, lo seguían, y'l servían,) y moltes altres que junt ab ell havían pujat á Jerusalem.

42 Y essent ja vespre, puix era la parasceve, qu'es la vigilia del dissapte,

43 Vingué Joseph d'Arimatea, illustre senador, qui esperava també lo regne de Deu, y entrá atrevi-*vidament á la presència* de Pilat, y demaná'l cos de Jesús.

44 Y Pilat se meravellava de que hagués mort tant prompte; y cridant al centurió, li preguntá si havia ja mort.

45 Y després de saberho per lo centurió, doná'l cos á Joseph.

46 Y Joseph comprá un llansol, y baixantlo, l'embolicá en lo llansol, y'l posá en un sepulcre que estava obert en la roca, y arrimá una llosa á la boca del sepulcre.

47 Y Maria Magdalena, y Maria mare de Joseph estavan mirant ahont lo posavan.

CAP. 16.

Resurrecció de Jesús: s'apareix á Maria Magdalena, y als deixebles y als apóstols, y envia á estos á batejar y á predicar l'evangeli: sa ascensió al cel.

Y PASSAT lo dissapte, Maria Magdalena, y Maria mare de Jaume, y Salomé, compraren aromatics per'anar á embalsamar á Jesús.

2 Y de bon matí en lo primer dia de la semana venen al sepulcre eixit ja'l sol.

3 Y deyan entre sí: ¿Qui'ns des-

SANT MARCH, 16.

arrimarà la llosa de la porta del sepulcre?

4 Emperó observant vegeren la llosa remoguda, puix era molt gran.

5 Y entrant en lo sepulcre ve-geren á un jove sentat á la dreta, cubert d'una vestidura blanca, y s'espavoriren.

6 Ell los diu: No us assusteu: vosaltres buscan á Jesús de Naza-ret que fou crucificat: ha ressuscitat, no está aquí, mirau lo siti ahont lo posaren.

7 Emperó anau, y diheu á sos deixebles y á Pere, que va devant de vosaltres en Galilée: allí'l ven-réu com ell vos digué.

8 Y ellas marxaren depressa fu-gint del sepulcre, perquè tremo-lavan y estavan espavoridas, y no digueren res á ningú, perquè es-tavan plenas de temor.

9 Emperó havent ressuscitat de bon matí, lo primer dia de la se-mana, s'aparegué primerament á María Magdalena, de la qual ha-via llansat set dimonis.

10 Ella aná á dirho als que ha-vían estat ab ell, que estavan afli-gits y plorant.

11 Y ells quant ohiren que era viu, y que ella l'havía vist, no ho cregueren.

12 Mes després d'aixó, se mostrá en altra forma á dos d'ells que anavan á una granja.

13 Y aquestos anaren á contarho als demés, y tampoch los cregue-ren.

14 Finalment estant sentats á taula los onse, se'ls aparegué; y'ls reprengué sa incredulitat y duresa de cor, per no haver cregut als que'l havían vist ressuscitat.

15 Y'ls digué: Anau per tot lo mon, y predicau l'evangeli á totes las criaturas.

16 Lo qui crega y sia batejat, se salvará; mes lo qui no crega, se condemnará.

17 Y aquestos senyals seguirán als que cregan: Llansarán dimo-nis en mon nom; parlarán novas llenguas;

18 Agafarán serpents; y si be-guessen alguna cosa mortífera, no'ls danyará: posarán las mans sobre dels malalts, y's curarán.

19 Y'l Senyor Jesús després que los hagué parlat, fou rebut dalt en lo cel, y está sentat á la dreta de Deu.

20 Y ells eixiren y predicaren en totes parts; cooperant lo Se-nyor ab ells, y confirmant la pa-raula ab los miracles que l'acom-panyavan. Amen.

LO EVANGELI DE JESU-CHRIST

SEGONS

SANT LLUCH.

'CAPITOL 1.

L'àngel Gabriel anuncia lo naixement de Sant Joan lo precursor, y de Jesús lo Fill de Deu: visita la verge Maria á Santa Elisabeth: càntich de la verge: naixement de Sant Joan: càntich de Zacharias: prodigis que antes y després succehiren.

JA que molts han emprés posar en orde la narració de las cosas que entre nosaltres s'han cumplert:

2 Conforme nos las contaren aquells que desde'l comensament las vegeren ab sos propis ulls, y foren ministres de la paraula;

3 També á mi m'ha aparegut, després d'haverme informat ab diligencia com passaren desde'l principi, escriuertelas ab orde, jo digníssim Theófilo!

4 Peraqué conegas la veritat de las cosas que se t'han ensenyat.

5 En temps d'Herodes, rey de Judéa, hi hagué un sacerdot anomenat Zacharias, del torn d'Abías, y sa muller una de las fillas d'Aaron, y tenia per nom Elisabeth.

6 Y un y altre eran justos devant de Deu, caminant irrepreensiblement en tots los manaments y estatuts del Senyor.

7 Y no tenian fill algú, perquè

Elisabeth era estéril, y los dos eran ja entrats en dias.

8 Y succehí, que exercint Zacharias son ministeri de sacerdot devant de Deu, segons l'orde de son torn,

9 Conforme la consuetut del sacerdot, li tocá per sort entrar en lo temple del Senyor á posar encens:

10 Y tota la multitut del poble estava pregant defora á l'hora del encens.

11 Y se li aparegué un àngel del Senyor, estant en peu á la dreta del altar del encens.

12 Y Zacharias quant lo vegé se turbá, y lo temor s'apoderá d'ell.

13 Emperó l'àngel li digué: No temis, Zacharias, puix ta pregaria ha estat ohida, y ta muller Elisabeth te parirá un fill, y li posarás per nom Joan.

14 Y tindrás goig y alegría, y molts se regositjarán en son naixement.

15 Perqué será gran devant del Senyor, y no beuré vi, ni altra beguda forta, y estará plé del Esperit Sant ja desde'l ventre de sa mare.

16 Y á molts dels fills d'Israel convertirá al Senyor Deu d'ells.

17 Perqué ell lo precehirá ab l'esperit y virtut d'Elías, pera convertir los cors dels pares als fills, y ls incréduls á la prudencia dels justos, per'aparellar al Senyor un poble perfet.

18 Y digné Zacharías al ángel: ¿Com coneixeré jo aixó? perqué jo so ja vell, y ma muller d'edat avansada.

19 Y responent l'ángel li digné: Jo so Gabriel, que estich devant de Deu, y so enviat pera parlarte, y portarte aquesta bona nova.

20 Y tu't tornarás mut, y no podrás parlar fins al dia en que aixó s'haja verificat, perqué no has cregut mas paraulas, que's cumplirán á son temps.

21 Y lo poble estava aguardant á Zacharías, y se maravellava de que s'estés tant en lo temple.

22 Y quant isqué, no'ls podia parlar, y compregueren que havia tingut alguna visió en lo temple. Y ell los ho donava á entendre ab senyas, y permanesqué mut.

23 Y succehí, que quant s'hagueren cumplert los dias de son ministeri, se'n aná á sa casa.

24 Y després de aquestos dias concebí Elisabeth sa muller, y s'estigué oculta per espay de cinch mesos, dihent:

25 Perqué'l Senyor ha fet assó ab mí en los dias en que ha volgut apartar mon oprobi d'entre'ls homes.

26 Y al sisé mes, Deu enviá l'ángel Gabriel á una ciutat de Galiléa, anomenada Nazaret,

27 A una verge desposada ab un

varó, anomenat Joseph, de la casa de David, y lo nom de la verge era María.

28 Y havent entrat l'ángel ahont ella estava, digué: Deu vos salvi, plena de gracia: lo Senyor es ab vos: beneyta vos entre las donas.

29 Y quant ella lo hagué vist, quedá sorpresa de sas paraulas, y estava pensant quina salutació seria aquella.

30 Y l'ángel li digné: No temau, María, puix haveu trobat gracia envers lo Senyor.

31 Veus aquí, concebiréu en vostre ventre, y pariréu un fill, y l'anomenaréu Jesús:

32 Aquest será gran, y s'apellidarà Fill del Altíssim, y lo Senyor Deu li donará lo trono de David son pare, y regnarà en la casa de Jacob pera sempre.

33 Y son regne no tindrà fi.

34 Y digné María al ángel: ¿Com será aixó, puix jo no conech varó?

35 Y responent l'ángel li digné: L'Esperit Sant vindrá sobre vos, y la virtut del Altíssim vos cubrirá de sa sombra. Y per aixó lo Sant que naixerá de vos, será anomenat Fill de Deu.

36 Y mirau Elisabeth vostra cossina, també ella ha concebut un fill en sa vellesa, y aquest es lo sisé mes de aquella qu'es anomenada estéril.

37 Perqué pera Deu no hi ha res impossible.

38 Y digné María: Veus aquí la esclava del Senyor, fassas en mi segons ta paraula: y se retirá d'ella l'ángel.

SANT LLUCH, 1.

39 Y en aquells dias, alsantse Maria se'n anà á tota pressa á las montanyas de la Judéa, á una ciutat de Judá;

40 Y entrá en la casa de Zacharias, y saludá á Elisabeth.

41 Y succehí, que quant Elisabeth oygué la salutació de María, la criatura saltá en son ventre, y Elisabeth quedá plena del Esperit Sant:

42 Y exclamá en alta veu, y digué: Beneyta tu entre las donas, y benehit lo fruyt de ton ventre.

43 ¿Y d'ahont me vé tanta ditxa, que la mare de mon Senyor vinga á mí?

44 Perqué, veus aquí, tant prest com arribá á mos oidos la veu de ta salutació, l'infant saltá de goig en mon ventre.

45 Y benaventurada tu que cregues, perquè's cumplirá lo que't fou dit de part del Senyor.

46 Y digué María: Ma ánima glorificá al Senyor;

47 Y mon esperit se ha regositat en Deu mon Salvador.

48 Perqué posá los ulls en la humil condició de sa esclava; puix veus aquí ja desde aquest moment me dirán benaventurada totas las generacions.

49 Perqué ha fet en mi grans cosas lo qui es poderós, y es sant lo seu nom.

50 Y sa misericordia *está* en los que'l temen de generació en generació.

51 Manifestá poder en son bras, y dissipá los superbos en los pensamientos de sos cors.

52 Destroná als poderosos, y exaltá als humils.

53 Umplí de bens als que tenían fam, y despedí als richs sens cosa alguna.

54 Haventse recordat de sa misericordia, ampará á Israel son servo;

55 Així com havia dit á nostres pares, á Abraham, y á sa descendencia per sigles de sigles.

56 Y María se detingué ab ella com cosa de tres mesos, y se'n torná á sa casa.

57 Emperó á Elisabeth, se li cumplí los temps en que havia de parir, y parí un fill.

58 Y sos vehins y sos parents ohirén, quel Senyor havia manifestat una gran misericordia envers ella, y se'n congratulavan ab ella.

59 Y succehí, que al vuyté dia vingueren á circuncidar l'infant, y li donavan lo nom de son pare, Zacharias.

60 Y responent sa mare, digué: De ninguna manera, sinó que s'anomenará Joan.

61 Y li deyan: No hi ha ningú en ta parantela que tinga aqueix nom.

62 Y preguntavan ab senyas al pare del infant, com volia que'l anomenasen.

63 Y demaná una tauleta, y escriví, dihent: Joan es son nom. Y tots se meravellaren.

64 Y al instant s'obrí sa boca, y quedá llibre sa llengua, y parlava benehint á Deu.

65 Y s'ompliren de temor tots sos vehins, y's difundiren aquestos

veus per totas las montanyas de la Judéa.

66 Y tots los que *las* ohían *las* depositaren en son cor, dihent: ¿Qui pensau que será aquest infant? Perqué la má del Senyor estava ab ell.

67 Y Zacharías son pare quedá plé del Esperit Sant, y profetisá, dihent:

68 Benehit *sia* lo Senyor Deu d'Israel, perquè visitá, y obrá la redempció de son poble,

69 Y erigí pera nosaltres lo corn de salvació en la casa de David son servo;

70 Segons havia dit per boca de sos sants profetas, que han existit desde'l principi del mon:

71 Que haviam de ser salvos de nostres enemichs, y de la má de tots los que nos aborreixen;

72 Exercint misericordia envers nostres pares, en memoria de son sant pacte;

73 Jurament que feu á Abraham nostre pare, que ell nos otorgaria,

74 Que deslliurats de las mans de nostres enemichs, lo servissem sens temor,

75 En santedat y en justicia devant d'ell tots los dias de nostra vida.

76 Y tu, infant, serás apellidat profeta del Altíssim, perquè anirás devant lo rostro del Senyor, per'aparellar sas vias;

77 Pera donar coneixement de salvació á son poble en remissió de sos pecats;

78 Per las entranyas de mise-

ricordia de nostre Deu, ab que l'Orient de lo alt nos ha visitat;

79 Pera illuminar als que están sentats en mitg de las tenebras, y en la sombra de la mort; per'encaminar nostres passos en lo camí de la pau.

80 Y l'infant crexía, y se fortaleixía en esperit, y estigué en los deserts fins al dia que s'havía de manifestar á Israel.

CAP. 2.

Jesús naix en Bethlem, es anunciat per los ángels als pastors, y es circumcidat al vuyté dia: cántich y profeta de Simeon: Jesús á l'edat de dotse anys disputa en lo temple ab los doctors de la llei: viu en Nazaret sumís á sos pares.

Y SUCCEHI en aquells dias, que's proclamá un edicte de César August, manant que tothom fos empadronat.

2 Y aquest primer empadronament fou fet per Cyreno, essent governador de la Syria.

3 Y anavan tots á allistarse cada qual en sa ciutat.

4 Y pujá també Joseph desde Nazaret en Galiléa, á Judéa, á la ciutat de David, anomenada Bethlem; puix era de la casa y familia de David,

5 Pera empadronarse ab María sa muller, que estava prenyada.

6 Y trobantse allí, esdevingué que's cumpliren los dias en que havia de parir.

7 Y parí son fill primogenit, y l'embolicá en bolqués, y lo recliná en un pessebre, puix no hi havia lloch per'ells en la posada.

8 Y hi havia uns pastors en aque-

lla comarca, que estavan vetllant y guardant son bestiar durant la nit.

9 Y veus aquí que s'aparegué cerca d'ells un ángel del Senyor, y la claredat de Deu los circuí de resplandor, y un gran temor s'apoderá d'ells.

10 Y l'àngel los digné: No temau, perquè veus aquí jo us anuncio novas que serán d'un gran goig pera tota la gent.

11 Perqué avuy vos ha nat en la ciutat de David lo Salvador, qu'es Christo lo Senyor.

12 Y *servéscans* de senyal: Que trobaréu al infant embolicat en bolqués, y reclinat en lo pessebre.

13 Y de repente comparagué ab l'àngel un exercit de la milícia celestial, que alabava á Deu, y deya:

14 Gloria á Deu en las alturas, y en la terra pau, y als homes bona voluntat.

15 Y succehí, que tant prest com los ángels se retiraren d'ells al cel, los pastors se deyan uns á altres: Anem fins á Bethlem, y vejам aixó que ha ocorregut, y que'l Senyor nos ha manifestat.

16 Y partiren corrent, y trobaren á María, y á Joseph, y al infant en lo pessebre.

17 Y quant ho hagueren vist, compregueren lo que'ls havia estat dit de aquell infant.

18 Y tots los que ho ohiren ne quedáren meravellats, y igualment de las cosas que'ls havían referit los pastors.

19 Emperó María guardava to-

tas estas cosas, meditantlas en son cor.

20 Y'ls pastors se'n tornaren, glorificant y alabantá Deu per totas las cosas que havían vist y ohit, del modo que'ls las havían ditas.

21 Y després de haver passat los vuyt dias pera circuncidar al infant, li posáren lo nom de Jesús, com l'àngel l'havía anomenat abans que fos concebut en lo ventre.

22 Y cumplerts que foren los dias de la purificació de María, conforme á la lley de Moysés, lo portaren á Jerusalem pera presentarlo al Senyor,

23 Segons está escrit en la lley del Senyor, Que tot varó que nasca primer, será consagrat al Senyor.

24 Y pera donar l'oferiment, conforme está escrit en la lley del Senyor, d'un parell de tórtolas ó dos colomins.

25 Y en aquella ocasió hi havia en Jerusalem un home anomenat Simeon, y aquest home just y temerós de Deu esperava la consolació d'Israel; y l'Esperit Sant estava sobre ell.

26 Y li havia estat revelat per l'Esperit Sant, que ell no veuria la mort sens veurer abans lo Christo del Senyor.

27 Y mogut del Esperit vingué al temple. Y portant los pares al infant Jesús, pera practicar per ell lo que la lley manava,

28 Llavors lo prengué ell en sos brassos, y benehí á Deu, y digné:

29 Ara, Senyor, despediu en pau.

á vostre servo, conforme á vostra paraula;

30 Perqué mos ulls han vist la vostra salut,

31 La qual aparellareu á presència de tots los pobles;

32 Llum per'illuminar als gentils, y pera gloria d'Israel vostre poble.

33 Y Joseph y sa mare estavan meravellats de aquellas cosas que deyan d'ell.

34 Y Simeon los benehí, y digué á María sa mare: Veus aquí, aquest infant está posat pera ruina y pera restauració de molts en Israel, y pera ser lo blanch de la contradicció dels homes,

35 (Y una espasa traspasará ta propia ánima,) peraqué sian descuberts los pensaments de molts cors.

36 Y hi havia una profetisa anomenada Ana, filla de Phanuel, de la tribu d'Aser: era ja d'edat molt avansada, y havia viscut set anys ab son marit desde sa virginitat.

37 Y ella era viuda, y com de vuytanta quatre anys, la qual no s'apartava del temple, servint dia y nit ab dejunis y oracions.

38 Y arribant ella en aquella mateixa hora, alabá al Senyor, y parlava d'ell á tots los que esperavan la redempció d'Israel.

39 Y quant ells hagueren cumplert totas las cosas, conforme á la lley del Senyor, se'n tornaren á sa ciutat de Nazaret en Galiléa.

40 Y l'infant crexia, y se fortificava, estant plé de sabiduría; y la gracia de Deu era ab ell.

41 Y sos pares anavan tots los anys á Jerusalem en lo dia solemne de la pasqua.

42 Y essent ja d'edat de dotse anys, pujant á Jerusalem segons lo costum del dia de la festa,

43 Y acabats los dias, quant se'n tornaren, se quedá l'infant Jesús en Jerusalem sens que ho advertissen sos pares.

44 Mes suposant que ell estaria ab los de la comitiva, feren un dia de camí, y llavors lo buscavan entre los parents y coneguts.

45 Y no haventlo trobat, regresaren á Jerusalem en busca d'ell.

46 Y succehí, que al cap de tres dias lo trobaren en lo temple sentat en mitg dels doctors, ohintlos y preguntantlos.

47 Y tots quants l'ohían, s'aturdían de sa sabiduría y de sas respostas.

48 Y quant *sos pares* lo vegeren quedaren admirats. Y li digué sa mare: Fill, ¿perqué t'has portat així ab nosaltres? Mira com ton pare y jo affigits t'hem estat buscant.

49 Y los respongué: ¿Peraqué'm buscavau? ¿no sabíau que jo dech emplearme en las cosas de mon Pare?

50 Emperó ells no compregueren las paraulas que'ls havia dit.

51 Y baixá ab ells, y vingué á Nazaret, y estigué sumís á ells. Y sa mare guardava totas aquestas paraulas en son cor.

52 Y Jesús crexia en sabiduría, y en edat, y en gracia devant de Deu y dels homes.

CAP. 3.

Predicació y baptisme de Sant Joan: bateja aquest á Jesús, y prodigis que succeïxen: genealogia de Jesús.

Y EN l'any quinse del imperi de Tiberi César, essent Pons Pilat governador de la Judéa, y Herodes tetrarcha de Galiléa, y son germá Filipo tetrarcha d'Iturée y de la provincia de Trachonite, y Lysanias tetrarcha d'Abilina,

2 Essent sumos sacerdots Anás y Cayfás, la paraula del Senyor vingué sobre Joan, fill de Zacharias, en lo desert.

3 Y vingué por tota la comarca del Jordá, predicant baptisme de penitencia pera remissió dels pecats;

4 Com está escrit en lo libre de las paraulas del profeta Isaías, dihent: Veu del que clama en lo desert: Aparellau lo camí del Senyor: feu dretas sas sendas.

5 Tota vall será rublerta, y tot serrat y coll será abaixat, y los camins torts se tornarán drets, y los escabrosos serán aplanats;

6 Y tota carn veurá la salvació de Deu.

7 Y deya á la multitut de gent que venían á que'ls batejás: ¡Rassa de vívoras! ¿qui vos ha ensenyat á fugir de la ira que ha de venir?

8 Feu donchs fruyts dignes de arrepentiment, y no comenseu á dir dintre de vosaltres: Tenim per pare á Abraham. Perqué jo us dich, que poderós es Deu per'alsar d'aquestas pedras fills á Abraham.

9 Perqué ja está posada la des-

tral al arrel dels arbres. Puix tot arbre que no fa bon fruyt, será tallat, y tirat al foch.

10 Y li preguntavan la gent, y deyan: ¿Donchs qué farem?

11 Y responen los deya: Aquell que té dos vestits, donin al que non té; y lo qui té que menjar, fassa lo mateix.

12 Y vingueren també publicans á ell peraqué'ls batejás, y li digueren: ¿Mestre, qué farem?

13 Y ell los digué: No exigiu més de'ls que us está manat.

14 Y li preguntavan també los soldats, dihent: ¿Y nosaltres qué farem? Y'ls digué: No maltracteu á ningú, ni'l calumnien, y contenaus ab lo vostre pre.

15 Y com lo poble estava en expectació, y estavan pensant en son interior, si tal vegada Joan era lo Christo,

16 Respongué Joan, dihent á tots: En veritat jo us batejo ab aygua, emperó ne vindrá un més fort que jo, de qui no so digne de desfer la corretja de sas sabatas: Ell vos batejará en Esperit Sant y en foch.

17 Lo ventador del qual *está* en sa má, y netejará sa era, y arreplegará lo blat en son graner, y cremará la palla en un foch inextinguible.

18 Yaixí anunciava moltras altras cosas al poble en sas exortacions.

19 Emperó Herodes lo tetrarcha, essent représ per ell á causa d'Herodías muller de son germá, y per tots los mals que Herodes havia fet,

20 Y anyadí á tots los demés lo de fer tancar á Joan en la presó.

21 Y succehí, que al rébrer tot lo poble lo baptisme, Jesús fou batejat també, y estant ell orant s'obrí lo cel,

22 Y baixá sobre d'ell l'Esperit Sant en forma corporal com de una paloma, y s'oygué aquesta veu del cel: Tu ets mon fill l'amat: en tu m'he complagut.

23 Y lo mateix Jesús comensava á ser com de trenta anys d'edat, fill, segons se reputava, de Joseph, que ho fou de Helí, que ho fou de Mathat,

24 Que ho fou de Leví, que ho fou de Melchí, que ho fou de Janne, que ho fou de Joseph,

25 Que ho fou de Mathatías, que ho fou d'Amós, que ho fou de Nahum, que ho fou de Heslí, que ho fou de Nagge.

26 Que ho fou de Mahath, que ho fou de Mathatías, que ho fou de Semeí, que ho fou de Joseph, que ho fou de Judá,

27 Que ho fou de Joanna, que ho fou de Resa, que ho fou de Zorobabel, que ho fou de Salathiel, que ho fou de Neri,

28 Que ho fou de Melchí, que ho fou de Addí, que ho fou de Cosan, que ho fou de Helmadan, que ho fou de Her,

29 Que ho fou de Jesús, que ho fou d'Eliezer, que ho fou de Jorim, que ho fou de Mathat, que ho fou de Leví,

30 Que ho fou de Simeon, que ho fou de Judas, que ho fou de Jo-

seph, que ho fou de Jonás, que ho fou d'Eliakim,

31 Que ho fou de Mélea, que ho fou de Menna, que ho fou de Methatha, que ho fou de Nathan, que ho fou de David,

32 Que ho fou de Jessé, que ho fou de Obed, que ho fou de Booz, que ho fou de Salmon, que ho fou de Naasson,

33 Que ho fou d'Aminadab, que ho fou d'Aram, que ho fou d'Esrón, que ho fou de Phares, que ho fou de Judas.

34 Que ho fou de Jacob, que ho fou d'Isaac, que ho fou d'Abraham, que ho fou de Thare, que ho fou de Nachor,

35 Que ho fou de Sarug, que ho fou de Ragau, que ho fou de Phaleg, que ho fou de Heber, que ho fou de Salé,

36 Que ho fou de Cainan, que ho fou d'Arphaxad, que ho fou de Sem, que ho fou de Noé, que ho fou de Lamech,

37 Que ho fou de Mathusalé, que ho fou de Henoch, que ho fou de Jared, que ho fou de Malaleel, que ho fou de Cainan,

38 Que ho fou d'Henós, que ho fou de Seth, que ho fou d'Adam, que ho fou de Deu.

CAP. 4.

Dejuni y tentació de Jesu-Christ en lo desert: predica en Nazaret: va á Cafarnaum, ahon deslliura á una esperitada: cura la sogra de Sant Pere, y fa altres miracles.

EMPERO Jesús, plé del Esperit Sant, se'n torná del Jordá, y

fou impelit per lo mateix Esperit al desert,

2 Ahont estigué quaranta dias, y era tentat del diable. Y en aquells dias no menjá res, passats los quals tingué fam.

3 Y li digué lo diable: Si ets Fill de Deu, digas á aquesta pedra que's torni pá.

4 Y Jesús li respongué: Escrit está: No viu l'home de pá solament, sinó de tota paraula de Deu.

5 Y'l portá lo diable á una montanya molt alta, y al moment li mostrá tots los regnes del univers,

6 Y li digué: Te donaré tot aquest poder, y la gloria d'ells; puix á mi se m'ha donat, y ho dono á qui vull.

7 Per lo tant, si postrat m'adorasses, tots serán teus.

8 Y responent Jesús li digué: Apárta't de mi, Satanás, porque escrit está: A Deu ton Senyor adorarás, y á ell sol servirás.

9 Y'l portá á Jerusalem, y'l posá sobre lo pinacle del temple, y li digué: Si ets fill de Deu, tira't de dalt baix:

10 Puix escrit está, que maná á sos ángels te guardin;

11 Y te sostingan en *sas* mans, peraqué ton peu no ensopegui en pedra alguna.

12 Y responent Jesús li digué: Dit está: No tentarás al Senyor ton Deu.

13 Y acabadas totas estas tentacions, se retirá lo diable d'ell per algun temps.

14 Y per virtut del Esperit tor-

ná Jesús á Galiléa, y sa fama s'espargí per tota la comarca.

15 Y ell ensenyava en las sinagogas d'ells, y era alabat de tots.

16 Y aná á Nazaret ahont se havia criat, y segons tenia de costum entrá en dia de dissapte en la sinagoga, y s'alsá á llegir.

17 Y li donaren lo llibre del profeta Isaías. Y quant obrí lo llibre, trobá lo passatge en que estava escrit:

18 L'Esperit del Senyor es sobre mi, per lo que m'ha ungit, y m'ha enviat á predicar l'evangelí als pobres, á curar als contrits de cor,

19 A anunciar la redempció als catus, á donar vista als cegos, á posar en llibertat als que están oprimits, á publicar l'any de misericordia del Senyor, y lo dia del gallardó.

20 Y havent tancat lo llibre, l'entregá al ministre y se sentá. Y tots quants se trobavan en la sinagoga tenían la vista fixada en ell.

21 Y comensá á dirlos: Avuy s'ha cumplert esta escriptura que acabau d'ohir.

22 Y tots li donavan testimoni, y se maravellavan de las paraulas de gracia que eixían de sa boca, y deyan: ¿No es aquest lo fill de Joseph?

23 Y ell los deya: Vosaltres sens dubte me diréu aquell proverbí: Metge, cúra't á tu mateix: totas aquellas grans cosas que havem ohit á dir que foren fetas en Cafarnaum, féslas aquí també en ta patria.

24 Y deya: En veritat vos dich, que ningun profeta es ben rebut en sa patria.

25 Certament vos dich, que en los dias de Elías, quant lo cel fou tancat tres anys y sis mesos, de modo que hi hagué gran fam per tota la terra, hi havia moltes viudas en Israel;

26 Emperó á ninguna d'ellas fou enviat Elías, sinó á una viuda en Sarepta, ciutat de Sidonia.

27 Y molts leprosos hi havia en Israel en temps del profeta Eliseu; emperó ningú d'ells fou fet net sinó Naaman de Syria.

28 Y tots los que estavan en la sinagoga, al ohir aixó, s'irritaren,

29 Y s'alsaren, y lo tragneren fora de la ciutat, y lo conduhiren á la punta d'una montanya ahont estava edificada sa ciutat, pera tirar-lo de dalt baix.

30 Mes ell, passant per entremitg d'ells se'n aná,

31 Y baixá á Cafarnaum, ciutat de la Galiléa, y allí los ensenyava en los dissaptes.

32 Y se meravellavan de sa doctrina, puix sa paraula era ab autoritat.

33 Y estava en la sinagoga un home possehit d'un dimoni impur, y exclamá en altra veu,

34 Dihent: Déixa'ns; ¿qué tens tu que veurer ab nosaltres, Jesús de Nazaret? ¿Has vingut á destruirnos? Conech bé qui ets tu, lo Sant de Deu.

35 Y Jesús lo reprengué, y digué: Calla, y ix d'ell. Y lo dimoni tirantlo á terra en mitg de

tots, isqué d'ell, y no li feu dany algun.

36 Y quedaren tots plens d'espant, y se parlavan uns á altres, dihent: ¿Quinas paraulas son estas? Perqué ell ab poder y autoritat mana als esperits impurs, y ixen.

37 Y se difundí sa fama per tots los llochs de la comarca.

38 Y eixint Jesús de la sinagoga entrá en casa de Simó. Y la sogra de Simó patia una gran febre, y li suplicaren per ella.

39 Llavors haventse acostat á la malalta, reprengué á la febre, y la febre la deixá. Y ella se llevá luego, y los servia.

40 Y á la posta del sol, tots los que tenían malalts de diferents dolencias los hi portavan. Y ell posant las mans sobre cada hu d'ells los curava.

41 Y de molts eixían los dimonis, cridant y dihent: Tu est lo Fill de Deu. Y ell los reprenia, y no'ls permetia dir que sabían que ell era lo Christo.

42 Y quant fou de dia, isqué per'anarse'n á un lloch desert; y la gent lo buscava, y anaren fins allá ahont ell estava, y lo detenían peraqué no s'apartás d'ells.

43 Mes ell los digué: Es menester que vaja jo també á las altrás ciutats á predicar lo regne de Deu, puix per aixó he estat enviat.

44 Y anava predicant en las sinagogas de la Galiléa.

CAP. 5.

Predica Jesús desde la barca de Sant Pere: pesca milagrosa: curació d'un leproso, y d'un paralítich: vocació de Sant

Matheu: perquè no dejunavan los deixebles de Jesús.

Y SUCCEHI, que com la gent vingué satropelladament sobre d'ell, per'ohir la paraula de Deu, estant á la bora del estany de Genesareth,

2 Vegé dos barcas que estavan á la bora del estany, y los pescadors havían saltat *en terra*, y rentavan sos filats.

3 Y entrant en una d'aquestas barcas, que era de Simó, li demanà que s'allargás un poch de terra. Y estant sentat adoctrinava á la gent desde la barca.

4 Y quant acabá de parlar, digué á Simó: Allarga't més endins, y tirau los filats pera pescar,

5 Y responent Simó, li digué: Mestre, tota la nit he m'estat treballant sens haver agafat res, emperó baix de vostra paraula tiraré lo filat.

6 Y haventho fet aixís, agafaren una multitut tant gran de peixos, que's rompia lo filat.

7 Y feren senyal als seus companys, que estavan en l'altra barca, peraqué vinguessen á ajudarlos. Y vingueren, y de tal manera umpliren las dos barcas, que casi se'n anavan á fons.

8 Y quant Simó Pere vegé aixó, se llansá als peus de Jesús, dihent: Senyor, apartauvos de mi, que so un home pecador.

9 Puix ell y tots quants estavan ab ell, quedaren aturdits de l'agafada de peix que havían fet;

10 Y així mateix Jaume y Joan fills de Zebedeu, que eran com-

panys de Simó. Y digué Jesús á Simó: No temis, de avuy en avant serás pescador de homes.

11 Y atracadas las barcas á terra, ho abandonaren tot, y'l seguiren.

12 Y succehi, que estant ell en una d'aquellas ciutats, vingué un home cubert de lepra; y quant vegé á Jesús se postrá de rostro *en terra*, y li suplicá, dihent: Senyor, si vos voleu, podeu ferme net.

13 Y ell extenent la má, lo tocá, dihent: Vull: sias net. Y luego lo deixá la lepra.

14 Y li maná que no ho digués á ningú, ans bé, véste'n, li digué, y presénta't al sacerdot, y ofereix per ta netedat segons maná Moysés, en testimoni á ells.

15 Y tant més s'extenia sa fama, y acudia gent en gran número per'ohirlo, y pera ser curats de sas dolencias.

16 Emperó ell se retirava al desert y orava.

17 Y succehi, que un dia estant ell ensenyant, hi havia allí també sentats alguns Fariséus y doctors de la llei, que havían vingut de tots los pobles de Galiléa, y de Judea, y de Jerusalem; y lo poder del Senyor obrava pera curarlos.

18 Y veus aquí uns homes, que portavan en un llit á un paralítich, y buscavan com ficarlo dintre de la casa, y posarlo devant d'ell.

19 Emperó no sabent com ferho, á causa de la gran multitut de gent, se'n pujaren al teulat, y per entre las teulas, despenjaren lo llit, posantlo al mitg devant de Jesús.

20 Y quant vegé la fe d'ells, digué: Home, perdonats te son tos pecats.

21 Y'ls escribas y Fariséus comensaren á discorrer, dihent: ¿Qui es aquest que diu blasfemias? ¿qui pot perdonar pecats sinó tant sols Deu?

22 Y coneixent Jesús los pensamientos d'ells, los respongué, dihent: ¿Qué pensau en vostre cor?

23 ¿Qu'es més fácil, dir, Perdonats te son tos pecats, ó dir, Alsa't y camina?

24 Peraqué sapiau donchs que'l Fill del home té potestat sobre la terra de perdonar pecats, digué al paralítich: A tu t'ho dich, alsa't, pren ton llit, y véste'n á ta casa.

25 Y al instant s'alsá á vista d'ells, y prengué lo llit en que jeya, y se'n aná á sa casa glorificant á Deu.

26 Y quedaren tots aturdits, y glorificavan á Deu, y cuberts de temor deyan: Avuy hem vist cosas maravillosas.

27 Y després d'aixó isqué, y vegé á un publicá anomenat Leví, que estava sentat en lo banch dels tributs, y li digué: Segueixme.

28 Y alsantse ho deixá tot, y lo seguí.

29 Y li doná Leví un gran convit en sa casa, y hi havia un gran número de publicans y altres que estavan á taula ab ells.

30 Y'ls Fariséus y'ls escribas murmuravan d'ells, y deyan á sos deixebles: ¿Perqué menjau y beheu ab los publicans y'ls pecadors?

31 Y Jesús los respongué, y di-

gué: Los que están sans no necessitan de metge, sinó los que están malalts.

32 No he vingut á cridar los justos á arrepeniment, sinó los pecadors.

33 Y ells li digueren: ¿Perqué los deixebles de Joan dejunan frequentemente, y fan oració, y també los dels Fariséus, y los teus menjau y beuhen?

34 Als quals ell digué: ¿Per ventura podeu fer que'ls amichs del espós dejunin, mentres está ab ells l'espós?

35 Emperó ja vindrán dias en que los será pres l'espós, y llavors dejunarán en aquells dias.

36 Y'ls digué un símil: Ningú posa un pedás de panyo nou en un vestit vell, perquè d'altra manera lo nou romp lo vell, y además que no cau bé lo pedás nou ab lo vell.

37 Y ningú posa vi novell en bots vells, perquè d'altra manera lo vi novell reventará los bots, se versará lo vi, y se farán malbé los bots.

38 Ans bé lo vi novell se deu posar en bots nous, y així l'un y l'altre se mantindrán.

39 Y ningú que beu del vi vell vol després lo novell; puix dirá: Lo vell es millor.

CAP. 6.

Jesús defensa als seus deixebles, y reconvé als escribas y Fariséus acerca l'observancia del dissapte: anomena los dotse apóstols: cura malalts, y predica aquell admirable sermó, en que declara las excellencias de la lley christiana.

Y SUCCEHI en lo segon dissapte després del primer, que

passant per uns sembrats, sos deixebles cullian espigas, y exgruñantlas entre las mans, se las menjavan.

2 Y alguns dels Fariséus los deyan: ¿Perqué feu lo que no es lícit en dissapte?

3 Y Jesús responnent los digné: ¿Ni haveu llegit encara aixó que feu David, quant tingué fam, ell y los que eran ab ell:

4 Com entrá en la casa de Deu, y prenguéls pans de la proposició, y'n menjá, y'n doná als que estavan ab ell, encaraque no podían menjar d'ells sinó tant sols los sacerdots?

5 Y'ls digné: Lo Fill del home es també Senyor del dissapte.

6 Y succehí, que un altre dissapte entrá també en la sinagoga, y ensenyava. Y hi havia allí un home que tenia seca la má dreta.

7 Y'ls escribas y Fariséus l'estavan observant, pera veurer si curaria en dissapte, á fi de poderlo acusar.

8 Emperó ell conexia los pensamientos d'ells, y digné al home que tenia seca la má: Alsa't, y pósa't al mitg. Y ell alsantse se posá en peu.

9 Y Jesús li digué: Vos preguntaré una cosa: ¿Es lícit fer bé, ó fer mal en dissapte; salvar la vida, ó llevar-la?

10 Y mirantse'ls á tots al rodador, digné al home: Exten ta má. Ell l'extengué y li fou restablerta la má sana com l'altra.

11 Y ells s'umpliren de rabia, y conferenciavan entre sí, qu'es lo que podrían fer á Jesús.

12 Y succehí en aquells dias, que ell se'n aná á una montanya á fer oració, y passá allí tota la nit orant á Deu.

13 Y al ser de dia cridá á sos deixebles, y elegí dotse d'ells, que anomená apóstols:

14 Simó, á qui li posá lo sobrenom de Pere, y Andreu son germá, Jaume y Joan, Felip y Barthomeu,

15 Matheu y Tomás, Jaume d'Alfeu, y Simó anomenat lo Zelador,

16 Y Judas *germá* de Jaume, y Judas Iscariot, que fou lo traydor.

17 Y baixant ab ells, se deturá en un pla, junt ab la companyia de sos deixebles, y d'una multitud de gent de tota la Judéa, y de Jerusalem, y de la marina, y de Tyro y de Sydon,

18 Que havían vingut á ohirlo, y á que'ls curás de sos mals. Y'ls que eran atormentats dels esperits impurs se curavan.

19 Y tota la gent procurava tocarlo, perquè eixia d'ell una virtut que'ls curava á tots.

20 Y ell alsant los ulls envers sos deixebles, deya: Benaventurats los pobres, perquè de vosaltes es lo regne de Deu.

21 Benaventurats los que ara teniu fam, puix seréu saciats. Benaventurats los que ara ploran, puix riuréu.

22 Seréu benaventurats quant los homes vos aborrescan, y apartin de sí, y vos insultin, y despreciin vostre nom com á dolent, per causa del Fill del home.

23 Alegrauvos en aquell dia, y regositjauvos, perquè será gran vostre gallardó en lo cel; puix de aquesta manera sos pares tractaren als profetas.

24 Emperó, ¡ay de vosaltres los richs, perquè ja teniu vostre consol en la terra!

25 ¡Ay de vosaltres los que están saciats, puix tindréu fam! ¡Ay de vosaltres los que ara riheu, puix gemegaréu y ploraréu!

26 ¡Ay de vosaltres quant los homes vos aplaudescan; perquè així sos pares ho feyan ab los falsos profetas!

27 Emperó jo us dich á vosaltres los que ohíu: Amau á vostres enemichs, feu bé als que us volen mal,

28 Benehiu als que us maleeixen, y pregau pera los que us calumniin.

29 Y al que't feresca en una galta, presentali l'altra també. Y al que't prenga la capa, no t'oposis tampoch á *que se te'n duga la túnica*.

30 Dona á tots los que't demanin, y al que prenga lo qu'es teu, no tornis á demanarli.

31 Y'l que vullau que'ls homes fassan pera vosaltres, aixó mateix feuho per'ells.

32 Y si amau als que us aman, ¿quin grat vos ne sentirán? perquè'ls pecadors també aman als que'ls aman á ells.

33 Y si feu bé als que us fan bé, ¿quin grat vos ne sentirán? puix los pecadors també ho fan.

34 Y si prestau á aquells de qui

esperau rébrer, ¿quin grat vos ne sentirán? puix los pecadors també prestan als pecadors pera rébrer altre tant.

35 Amau donchs á vostres enemichs: feu bé y prestau, sens esperar interés; y vostre gallardó será gran, y seréu fills del Altísim, perquè ell es bó fins pera'ls desagrahits y dolents.

36 Siau donchs vosaltres misericordiosos, així com es misericordiós també vostre Pare.

37 No judiqueu, y no seréu judicats; no condemneu, y no seréu condemnats: perdonau, y seréu perdonats:

38 Donau, y se us donará; bona mesura, apretada, y crumullada se us tirarà á la falda. Puix ab la mateixa mida ab que amidaréu, seréu amidats.

39 Y'ls deya també un símil: ¿Per ventura un cego podrá guiar á altre cego? ¿no caurán los dos en lo fosso?

40 No es lo deixeble superior al mestre, ans bé será perfet qualsevol que sia com lo mestre.

41 ¿Y perquè miras lo bolva en l'ull de ton germá, y no t'adonas de la viga que tens en ton ull?

42 ¿O com pots dir á ton germá: Déixamte traurer, germá, la bolva de ton ull, no reparant tu la viga que tens en ton ull? ¡Hipócrita! trau primer la viga de ton ull, y després hi veurás pera traurer la bolva del ull de ton germá.

43 Puix no es bon arbre lo qui fa fruyt mal, ni mal arbre lo qui fa bon fruyt.

44 Perqué cada arbre es conegut per son fruyt. Puix no's cullen figas de'ls arsos, ni rahims de'ls esbersers.

45 L'home bó del bon tresor de son cor trau-lo bé, y l'home dolent del mal tresor de son cor trau la maldat. Puix de l'abundancia del cor parla la boca.

46 ¿Perqué donchs me cridau, Senyor, Senyor, y no feu lo que jo us dich?

47 Tot aquell que vé á mi, y oumas paraulas, y las cumploix, jo vos mostraré á qui se sembla:

48 Es semblant á un home que edificá una casa, lo qual cavá, enfondí, y posá los fonaments sobre roca: y quant vingué una riuhada, pegá ab furia lo rin contra aquella casa, y no pogué móurerla, perquè estava fundada sobre roca.

49 Emperó aquell que ou, y no fa, es semblant á un home que fabricá sa casa sobre terra, sens fonaments; y contra la qual pegá ab ímpetu la riuhada, y tot seguit caygué, y fou gran la ruina de la tal casa.

CAP. 7.

Oura Jesús al criat del centurió: ressuscita al fill de la viuda de Naim: respon als missatgers de Joan Baptista: repren als Jueus, y los compara á uns noys que jugan: una dona li ungeix los peus: parabola dels dos deutors.

Y QUANT hagué acabat estas pláticas al poble que l'escoltava, entrá en Cafarnaum.

2 Y hi havia allí á las horas molt mal, y á punt de morir, un criat d'un centurió, á qui est volia molt.

3 Y havent ~~dit~~ parlar de Jesús, li enviá alguns ancians dels Jueus, suplicantli que vingué á curar á son criat.

4 Y ells tant prest como arribaren á Jesús, li pregavan ab gran instancia, dihent: Mereix que li fassau eix favor;

5 Perqué es afecte á nostra nació, y nos ha edificat una sinagoga.

6 Jesús donchs anava ab ells. Y essent ja prop de la casa, lo centurió li enviá sos amichs, dihentli: Senyor, no us prengau tanta pena, puix jo no so digne de que vos entreu en ma casa:

7 Per lo que ni jo m'he considerat digne de eixirvos á rébrer: emperó diheu sols una paraula, y mon criat quedará sá.

8 Perqué jo també so home constituít baix authoritat, que tinch soldats á mas ordes, y dich á est: Vés, y va; y al altre: Vina, y vé; y á mon criat: Fes aixó, y ho fa.

9 Quant Jesús ho oygué, quedá admirat; y girantse envers lo gent que'l seguían, digué: En veritat vos dich, que ni en Israel he trobat una fe tant gran.

10 Y tornats á casa los que havían estat enviats, trobaren sá al criat que havia estat malalt.

11 Y succehí després, que anava á una ciutat anomenada Naim, y l'acompanyavan sos deixebles y una gran multitut de gent.

12 Y al arribar prop de las portas de la ciutat, veus aquí que treyan fora á un difunt, fill unich de sa mare, que era viuda, y venia ab ella molta gent de la ciutat.

13 Al punt que'l Senyor la vegé, ^{compassió} ~~compassió~~ envers ella, mogut de ~~compassió~~ ^{compassió} envers ella, li digué: No ploris.

14 Y s'acerca y tocá las andes. Y'ls que'l portavan se pararen. Y digué: Jove, á tu t'ho dich, álsa't.

15 Y'l difunt se sentá, y comensá á parlar. Y Jesús l'entregá á sa mare.

16 Y un temor s'apoderá de tots, y glorificavan á Deu, dihent: Un gran profeta s'ha alsat entre nosaltres, y Deu ha visitat á son poble.

17 Y aquest rumor d'ell se espargí per tota la Judéa y sa comarca.

18 Y'ls deixebles de Joan contaren á ell totas estas cosas.

19 Y Joan cridá á dos de sos deixebles, y los enviá á Jesús, dihent: ¿Sou vos lo qui ha de venir, ó debem esperarne un altre?

20 Y havent arribat á ell aquests homes, li digueren: Joan Baptista nos ha enviat á vos, y diu: ¿Sou vos lo qui ha de venir, ó debem esperarne un altre?

21 Y Jesús en aquella mateixa hora curá á molts de malalties, de llagas, y d'esperits malignes, y doná vista á molts cegos.

22 Llavors responen Jesús, los digué: Anau, y diheu á Joan lo que haveu ohit y vist: que'ls cegos veuhen, los coixos caminan, los leprosos quedan nets, los sorts ouhen, los morts ressuscitan, es anunciat l'evangelí als pobres.

23 Y benaventurat es lo qui no s'escandalisi en mi.

24 Y quant se'n hagueren tornat los missatgers de Joan, co-

mensá Jesús á parlar de Joan á la gent, dihent: ¿Qué eixireu á veurer en lo desert? ¿Una canya moguda pe'l vent?

25 Mes ¿qué isquereu á veurer? ¿Un home vestit ab robas delicadas? Certament que'ls que vesteixen robas preciosas, y viuhén en deleytes, en palacis de reys están.

26 Emperó ¿qué isquereu á veurer? ¿Un profeta? Si, jo us dich, y més que profeta.

27 Aqueix es de qui está escrit: Veus aquí envió mon missatger devant de ton rostre, que aparellará ton camí devant teu.

28 Perqué jo us dich, que entre los nats de donas no hi ha profeta major que Joan Baptista: emperó qui es menor en lo regne de Deu, es major que ell.

29 Y tot lo poble, y'ls publicans que'l ohiren, glorificaren á Deu, sent batejats ab lo baptisme de Joan.

30 Mes los Fariséus, y'ls doctors de la lley, despreciaren lo consell de Deu en dany de si mateixos, no essent batejats per aquell.

31 Y digué'l Senyor: Donchs ¿á qui diré que s'assemblan los homes d'aquesta generació, y á qui son semblants?

32 Son semblants als noys que están sentats en la plassa, parlant entre sí, y dihent: Vos havem tocat flautas, y no haveu ballat; vos havem lamentat, y no haveu plorat.

33 Perqué vingué Joan Baptista, que no menjava pá ni bebia vi, y diheu: Té lo dimoni.

34 Vingué'l Fill del home que

menja y beu, y diheu: Veus aquí un glotó y un vinós, amich de publicans y de pecadors.

35 Emperó la sabiduría ha estat justificada per tots sos fills.

36 Y li suplicava un dels Fariséus, que anás á menjar ab ell: y havent entrat en la casa del Fariséu, se sentá á taula.

37 Y veus aquí hi havia en la ciutat una dona, pecadora, que quant sabé que *Jesús* estava á taula en casa del Fariséu, portá un vas d'alabastre plé d'unguent,

38 Y posada á sos peus detrás d'ell, comensá á regarli los peus ab llágrimas, y'ls aixugava ab los cabells de son cap, y li besava sos peus, y'ls ungía ab unguent.

39 Y quant lo Fariséu que'l havia convidat vegé aixó, deya entre sí mateix, dihent: Si aquest home fos profeta, bé sabria qui y quina especie de dona es aquesta que'l toca, perquè ella pecadora es.

40 Y *Jesús* li respongué, dihent: Simó, una cosa tinch que dirte. Y ell respongué: Mestre, diheu.

41 Un acreedor tenia dos deutors, l'un li debía cinch cents diners, y l'altre cincuenta.

42 Emperó com no tinguessen de que pagarlo, condoná als dos son deute. ¿Donchs quin de ells l'amará més?

43 Respongué Simó, dihent: Jo penso que será aquell á qui més li condoná. Y *Jesús* li replicá: Tu has judicat rectament.

44 Y girantse envers la dona, digué á Simó: ¿Veus aquesta dona? Jo entrí en ta casa, y tu no'm

donares aygua pera los peus; emperó ella ab sas llágrimas ha regat mos peus, y'ls ha aixugat ab sos cabells.

45 No'm donares un bes; emperó ella desde que ha entrat no ha cessat de besar mos peus.

46 No ungires mon cap ab oli; emperó ella ha ungit mos peus ab unguent.

47 Per lo tant te dich: Que li son perdonats sos molts pecats, perquè amá molt. Puix aquell á qui menos se perdona, menos ama.

48 Y digué á ella: Perdonats te son tos pecats.

49 Y los que estavan allí menjant, commensaren á dir entre si: ¿Qui es aquest que fins los pecats perdona?

50 Y digué á la dona: Ta fe t'ha salvat, veste'n en pau.

CAP. 8.

Parábola del sembrador: llum sobre el candellero: Jesús exerceix son poder sobre'l mar, sobre'ls dimonis, sobre una dolencia incurable, y sobre la mort, ressuscitant á la filla de Jairo.

Y SUCCEHÍ després, que *Jesús* caminava per las ciutats y llochs, predicant y anunciant lo regne de Deu; y estavan ab ell los dotse apóstols.

2 Y també algunas donas, á qui ell havia curat dels esperits malignes y de dolencias, María, anomenada Magdalena, de la qual havia expellit set dimonis,

3 Y Joana, muller de Chusa, procurador de Herodes, y Susanna, y moltras altras que'l assistian ab sos bens.

4 Y com hagués concorregut un número crescut de gent, que venia ansiosa ab ell desde las ciutats, los digué per parábola:

5 Un sembrador isqué á sembrar sa Havor, y al sembrarla, una part caygué á la bora del camí, y fou trapijada, y se la menjaren los aucells del ayre.

6 Y altra caygué sobre pedras, y quant hagué nat, se secá, perquè no tenia humor.

7 Y altra caygué entre espinas, y las espinas que nasqueren junt ab ella la sufocaren.

8 Y altra caygué en terra bona, y nasqué, y doná fruyt á cent per una. Conclós aixó comensá á dir en alta veu: Qui té orelles pera ohir, oyga.

9 Y'ls deixebles li preguntavan: ¿Qué parábola era aquesta?

10 Ell los digué: A vosaltres se us ha donat lo coneixer lo misteri del regne de Deu; emperó als demés en parábolas, peraqué veient no vejan, y entenent no entengan.

11 Es donchs aquesta parábola: La Havor es la paraula de Deu.

12 La sembrada á la bora del camí, son aquells que l'ouhen; emperó luego vé lo diable, y s'en porta la paraula del cor d'ells, peraqué no se salvin crehent.

13 La que caygué sobre pedras, son aquells que reben ab goig la paraula quant l'ouhen, pero no posa en ells arrel, puix per algun temps creuhen, mes en temps de la tentació tornan atrás.

14 Y la que caygué entre espi-

nas, son aquells que l'ohiren, mes després quedan sufocats per los afans, riquezas, y players de esta vida, y no donan fruyt.

15 Emperó la que caygué en bona terra, son aquells, que ohint la paraula de bon cor y molt sá, la preservan y donan fruyt ab paciencia.

16 Ningú encen una candela y la tapa ab un vas, ni la posa sota del llit; sinó que la posa sobre un candelero, peraqué los que entran vejan la llum.

17 Puix no hi ha res encubert que no haja de ser manifest, ni res escondit que no haja de descubrirse y ferse publich.

18 Teniu compte donchs com ohíu; puix á aquell que té se li donará, y al que no té, fins alló mateix que ell pensa tenir li será llevat.

19 Y vingueren á ell sa mare y sos germans, y no podían acercárseli per rahó del gentiu.

20 Y li digueren: Ta mare y tos germans están defora que't volen veurer.

21 Emperó ell respongué, y'ls digué: Ma mare y mos germans son aquells que ouhen la paraula de Deu y la practican.

22 Y succehí, que un dia entrá ell ab sos deixebles en una barca, y'ls digué: Passem al altra banda del estany. Y partiren.

23 Y mentres estavan navegant, ell se dormí; y sobrevingué un temporal de vent en l'estany, y s'ompliren d'aygua, y estavan en perill.

24 Y acercantse á ell lo desper-

taren, dihent: Mestre, Mestre, que'ns perdem. Y ell alsantse re- prengué al vent y á la tempestat d'aygua, y cesá; y vingué bonansa.

25 Y'ls digué: ¿Ahont es vostra fe? Y ells plens de temor se mara- vellavan, dihentse los uns als al- tres: ¿Qui será aquest que així mana als vents y al mar, y l'obe- heixen?

26 Y navegaren al territori dels Gerasens, que está enfront de la Galiléa.

27 Y luego que saltá en terra, se li acercá un home que molt temps havia estava possehit dels dimo- nis, y no portava vestit algun, ni habitava en casa, sinó dintre dels sepulcres.

28 Aquest, tant prest com vegé á Jesús, se postrá devant d'ell, y exclamant en alta veu, digué: ¿Qué tens tu que veurer ab mi, Jesús, fill de Deu altíssim? Te suplico que no m'atormentis.

29 (Y es perquè manava al espe- rit impur que eixís del home; puix llarch temps havia que estava apoderat d'ell, y encaraque'l tenian tancat, y lligat ab grillons y cade- nas, rompia los vincles, y era trans- portat pe'l dimoni als deserts.)

30 Y Jesús li preguntá, dihent: ¿Qual es ton nom? Y ell respon- gué: Llegió: puix havian entrat en ell molts dimonis.

31 Y li suplicavan, que no'ls manás anar al abisme.

32 Y estava alli pasturant en la montanya una gran ramada de porchs; y li suplicavan que'ls deixás entrar en ells. Y los ho permeté.

33 Isqueren donchs los dimonis del home, y se ficaren dins dels porchs; y la ramada se despenyí ab impetu per un barranch en lo estany, y s'ofegaren.

34 Quant los pastors vegeren lo que havia succehit, fugiren, y ana- ren y ho contaren en la ciutat, y en las masías.

35 Y eixiren á veurer lo que ha- via succehit; y vingueren á Jesús, y encontraren sentat al home de qui havian eixit los dimonis, lo qual estava ja vestit y en son ca- bal judici á sos peus, y s'atemori- saren.

36 Y'ls que ho havian vist los contaren de la manera que havia estat deslliurat de la llegió.

37 Y li demaná tota la gent del territori dels Gerasens, que se re- tirás de ells, puix tenian gran te- mor. Y ell se'n pujá en una barca y se'n torná.

38 Y l'home de qui havian eixit los dimonis li suplicava poderse quedar ab ell. Mes Jesús la des- patxá, dihent:

39 Tórnat'e'n á casa teva, y conta quant grans cosas ha fet Deu pera tu. Y aná publicant per tota la ciutat quant gran mercé li havia fet Jesús.

40 Y succehi, que havent tornat Jesús, lo rebé la multitut, puix to- thom lo estava esperant.

41 Y veus aquí que vingué un home anomenat Jayro, que era príncep de la sinagoga, y pos- trantse als peus de Jesús, li supli- cava que entrás en sa casa.

42 Perqué tenia sa única filla,

de la edat de dotse anys, que s'estava morint. Y succehí que mentres que ell hi anava lo oprimia la multitud.

43 Y certa dona que patia de un flux de sanch dotse anys feya, y que havia gastat tot quant tenia en metges, y ningú la havia poguda curar,

44 Se acercá á ell per derrera, y tocá la bora de son vestit; y en aquell mateix instant se estroncá lo flux de sanch.

45 Y Jesús digué: ¿Qui m'ha tocat? Y negantho tots, digué Pere y los que eran ab ell: Mestre, la gent vos empeny y oprimeix, y preguntau: ¿Qui m'ha tocat?

46 Y Jesús digué: Algú m'ha tocat, puix jo he conegut que ha eixit virtut de mi.

47 Y quant la dona se vegé descuberta, vingué tremolant, y se llansá á sos peus; y declará devant de tothom la causa perquè'l havia tocat, y com al moment havia quedat sana.

48 Y ell li digué: Filla, té bon animo, ta fe t'ha salvat, véste'n en pau.

49 Encara no havia acabat de parlar, quant vingué un al príncep de la sinagoga, y li digué: Ta filla es morta; no incomodis al Mestre.

50 Emperó al ohirho Jesús, digué al pare de la noya: No temis, creu solament, y será salva.

51 Y quant arribá á la casa, no deixá entrar ningú ab ell, sinó á Pere, y á Jaume, y á Joan, y al pare y á la mare de la noya.

52 Y tots ploravan, y se condo-

lian d'ella. Y ell digué: No ploreu; no es morta la noya, sinó que dorm.

53 Y se burlavan d'ell, sabent que era morta.

54 Y ell los trague á tots fora, y la prengué per la má, y cridá dihent: Noya álsta't.

55 Y son esperit retorná á ella, y s'alsá luego. Y maná que li donassen de menjar.

56 Y sos pares quedaren aturats; y ell los maná que no diguessen á ningú lo que havia acontescut.

CAP. 9.

Missió y poder dels apóstols: multiplicació dels pans y dels peixos: confessió de Pere: transfiguració de Jesús: cura de un llunatic: passió predita: disputa dels apóstols sobre la primacia: zel indiscret dels fills de Zebedeu: un home que vol seguir Jesu-Christ.

Y HAVENT convocat als dotse apóstols, los doná poder y autoritat sobre tots los dimonis, y virtut de curar las dolencias.

2 Y'ls enviá á predicar lo regne de Deu, y á curar los malalts.

3 Y'ls digué: No us emporteu res pera'l camí, ni bastó, ni alforja, ni pá, ni diners, ni tingau duas túnicas.

4 Y en qualsevol casa en que entreu, permaneixeu en ella, y no iscau d'allí.

5 Y si nó hi hagués qui us volgués rébrer, eixint d'aquella ciutat, sacudiu fins la pols de vostres peus en testimoni contra d'ells.

6 Y havent eixit, anavan pe'ls pobles predicant l'evangeli, y curant per tot arren.

7 Y arribá á ohidos de Herodes

SANT LLUCH, 9.

lo tetrarèha tot lo que havia fet Jesús, y estava suspés, per lo que alguns deyan,

8 Que Joan havia ressuscitat d'entre'ls morts; y altres, que Elías havia aparegut; y altres, que un dels antichs profetas havia ressuscitat.

9 Y digué Herodes: Jo fiu degollar á Joan: ¿qui es donchs aquest de qui oyeh tals cosas? Y cercava com véurerlo.

10 Y havent tornat los apóstols, li contaren lo que havian fet: y cridantlos ell á part, se retirá á un paratge solitari, que es del territori de Bethsayda.

11 Y lo poble quant ho sabé, lo seguía: y ell los rebé, y'ls parlava del regne de Deu, y curava als que necessitavan de cura.

12 Y comensava á caurer lo dia, quant acercántseli los dotse, li digueren: Despatxau aquesta gent, peraqué vajan als llochs y masías del veynat, s'allotgin y trobin que menjar, puix aquí estam en un lloch desert.

13 Y'ls digué: Donaùlos vosaltres de menjar. Y ells digueren: No tenim més que cinch pans y dos peixos, á no ser que vajah nosaltres á comprar vianda per tota aquesta gent.

14 Perqué eran com cosa de cinch mil homes. Y ell digué á sos deixebles: Feulos sentar en pletas de cinquanta en cinquanta.

15 Y així ho feren, y los feren sentar á tots.

16 Y prenent los cinchs pans y los dos peixos, alsá los ulls al cel,

los benehí, y partí, y doná á sos deixebles, peraqué los posassen devant de la gent.

17 Y menjaren tots y quedaren saciats. Y de lo que sobrá, ne alsaren dotse coves de bussins.

18 Y succehí que estant orant, se trobavan ab ell sos deixebles, y los preguntá, dihent: ¿Qui diu la gent que so jo?

19 Y ells respongueren, dihent: Joan lo Baptista, altres, Elías, y altres, que ha ressuscitat algun dels antichs profetas.

20 Y vosaltres, los digué, ¿qui diheu que so jo? Respongué Simó Pere, dihent: Lo Christo de Deu.

21 Llavors ell los apercebí, y maná que no ho diguessen á ningú.

22 Dihentlos: Es precis que'l Fill del home patesca moltes cosas, y que sia despreciat per los ancians, y'ls prínceps del sacerdots, y per los escribas, y que sia mort, y que ressusciti al tercer dia.

23 Y digué á tots ells: Qui vulla seguir, neguis á sí mateix, y prenga sa creu cada dia, y seguesca'm.

24 Perqué'l qui vulla salvar sa vida, la perdrá; y qui perdi sa vida per causa de mi, la salvará.

25 ¿Puix qué li aprofitará á un home lo guanyar tot lo mon, si's pert ell á sí mateix, y's causa son dany?

26 Perqué aquell que s'averگونyesca de mi, y de mas paraulas, lo Fill del home s'averگونyirá d'ell, quant vinga en sa gloria, y en la del Pare, y dels sants àngels.

27 Emperó jo us dich en veritat:

Que hi ha alguns aquí, que no gustarán la mort fins que veja'n lo regne de Deu.

28 Y succehí, que com cosa de vuyt dias després de *haver dit* aquestas paraulas, prengué *ab sí* á Pere, y á Jaume, y á Joan, y se'n pujá á una montanya á orar.

29 Y mentres feya oració la figura de son rostre aparegué diferent, y sos vestits *se tornaren* blanchs y resplandents.

30 Y veus aquí que parlavan ab ell dos varons, y eran Moysés y Elías:

31 Los quals aparegueren en gloria, y parlavan de sa partida *del mon*, que havia de verificarse en Jerusalem.

32 Emperó Pere y los que estavan ab ell se trobavan carregats de son; y despertantse vegeren la gloria de Jesús, y als dos varons que estavan ab ell.

33 Y quant se apartaren d'ell, digué Pere á Jesús: Mestre, bó es que'ns estem aquí, y fassam tres tendas, una pera vos, altra pera Moysés, y altra per Elías, no sabent lo que's deya.

34 Mentres estava dihent aixó, se formá un núbol, y'ls cubrí; y s'umpliren de temor al entrar aquells en lo núbol.

35 Y isqué una veu del núbol, dihent: Aquest es mon Fill l'amat, ohiulo.

36 Y al eixir aquesta veu trobaren á Jesús sol: y ells callaren, y en aquells dias á ningú digueren cosa alguna de lo que havían vist.

37 Y succehí que al dia següent,

al baixar ells de la montanya, los isqué alencontre una gran multitud de gent.

38 Y veus aquí un home de la turba que exclamá, dihent: Mestre, vos suplico que veja'n á mon fill, perquè's l'unich que tinch.

39 Y veus aquí que un esperit l'agarrá, y repentinament se posá á cridar, y'l tirá per terra, y li causá fortas convulsions, fentli traurer brumera, y ab dificultat se separá d'ell despedassantlo.

40 Y vaig suplicar á vostres deiebles que'l llansassen fora, y no pogueren.

41 Y responnent Jesús digué: ¡O rassa infiel y malvada! ¿fins á quant estaré ab vosaltres y vos sufriré? Pórta'm aquí ton fill.

42 Y quant s'aproximava, lo dimoni lo tirá per terra y'l maltractá.

43 Emperó Jesús reprengué al esperit impur, y curá al jove, y restituhí á son pare.

44 Y s'aturdían tots del gran poder de Deu; y maravellantse de todas las cosas que Jesús feya, digué ell á sos deiebles: Gravau en vostre cor aquestas paraulas: perquè lo Fill del home ha de ser entregat en mans dels homes.

45 Emperó ells no entenían aquesta plática, y era per ells tan obscura, que no la comprenían, y temían lo preguntarli acerca d'aquesta plática.

46 Y'ls vingué lo pensament, qui d'ells sería lo major.

47 Emperó coneixent Jesús lo que pensavan en son cor, prengué

un infant, y se'l posá prop de sí,
48 Y'ls digué: Lo qui rebí á est infant en mon nom, me rebí á mi; y qualsevol que'm rebí á mi, rebí á aquell que m'ha enviat: puix lo qui es menor entre vosaltres, aqueix es lo major.

49 A las horas Joan prenent la paraula digué: Mestre, havem vist á un que llansava los dimonis en nom vostre, y l'hi havem prohibit, perquè no us segueix ab nosaltres.

50 Y Jesús li digué: No l'hi prohibiu; perquè lo qui no es contra nosaltres está pera nosaltres.

51 Y succehí, que estant pera cumplirse lo temps de ser rebut en lo alt, posá lo semblant resolt de anar á Jerusalem.

52 Y despatxá devant d'ell misatgers: y partiren, y entraren en una ciutat dels Samaritans per aparellarli *hospedatge*.

53 Y no'l reberen, perquè lo seu semblant era de anar á Jerusalem.

54 Y quant los seus deixebles Jaume y Joan vegeren aixó, digueren: Senyor, ¿voleu que digam que baxi foch del cel, y'ls abrasi, com també feu Elias?

55 Emperó ell girantse *envers ells*, los reprengué, dihent: No sabeu de quin esperit sou.

56 Lo Fill del home no ha vingut á perdre las ánimas, sinó á salvarlas. Y se'n anaren á un altre lloch.

57 Y succehí que mentres anavan caminant, digué un á Jesús: Jo us seguiré ahont vulga que aneu.

58 Emperó Jesús li respongué: Las guineus tenen cans, y los au-

cells del aire nius; mes lo Fill del home no té ahont reclinar lo cap.

59 Y á un altre li digué: Segueix-me. Y ell li respongué: Senyor, deixaume anar primer á enterrar mon pare.

60 Y Jesús li digué: Deixa que'ls morts enterrin á sos morts; emperó tu, vé's y anuncia lo regne de Deu.

61 Y un altre li digué: Vos seguiré, Senyor; mes primer deixaume anar á donar disposició de lo que tinch en casa.

62 Jesús li digué: Ningú, que després de haver posat sa má al arada mira en darrera, es apte pera'l regne de Deu.

CAP. 10.

Missió y instrucció dels setanta dos deixebles: ciutats obstinadas: parábola del Samaritá: Marta y María hospedan á Jesús.

Y DESPRÉS d'aixó, elegí lo Senyor també altres setanta dos; y los envia de dos en dos devant seu á cada ciutat ó lloch ahont ell havia de venir.

2 Y'ls digué: La cullita certament es gran, mes los treballadors poch's. Suplicau donchs al Senyor de la cullita, que envii treballadors á sa cullita.

3 Anau: veus aquí jo us envio com anyells en mitg de llops.

4 No us emporteu bossa, ni alforja, ni calsat, ni saludeu á ningú en lo camí.

5 En qualsevulla casa que entreu, diheu abans de tot: La pau sia en aquesta casa.

6 Y si hi hagués allí algun fill de la pau, descansará vostra pau

sobre d'ell; y sinó, se'n tornarà á vosaltres.

7 Y perseverau en la mateixa casa, menjant y bevent lo que ells tingan; puix digne es lo treballador de son salari. No passeu de casa en casa.

8 Y en qualsevol ciutat en que entreu, y vos rebin, menjau lo que us posin devant;

9 Y curau als malalts que hi haja en ella, y diheulos: S'ha acercat á vosaltres lo regne de Deu.

10 Emperó si en la ciutat en que entrareu no us rebessen, eixint per sas plassas, diheu:

11 Fins la pols que se'ns ha agafat de vostra ciutat, la sacudim contra vosaltres: ab tot saben, que s'ha acercat lo regne de Deu.

12 Emperó jo us dich, que en aquell dia hi haurá menos rigor pera Sodoma que pera la tal ciutat.

13 ¡Ay de tu, Chorozaín! ¡ay de tu, Bethsayda! que si en Tyro y en Sydon s'haguessen obrat los miracles que s'han obrat en vosaltres, temps ha que cubertas de cilici y cendra se haurían arrepentit.

14 En veritat, pera Tyro y Sydon hi haurá en lo judici menos rigor que pera vosaltres.

15 Y tu, Capernaum, que t'has exaltat fins al cel, serás abatuda fins al profundo del infern.

16 Qui á vosaltres ou, me ou á mi; y qui á vosaltres desprecia, me desprecia á mi; y qui'm desprecia á mi, desprecia á aquell que'm ha enviat.

17 Y tornaren los setanta dos plens de goig, dihent: Senyor, fins

los dimonis se someten á nosaltres per virtut de vostre nom.

18 Y ell los digué: Jo vegí á Satanás caurer del cel com un llam.

19 Mirau, jo us he donat potestat pera trapijjar las serpents y'ls escorpins, y sobre tot lo poder del enemich, y res vos danyará.

20 Emperó no us regositjeu d'aixó, que'ls esperits vos están sujetos; ans bé alegraus de que los vostres noms están escrits en lo cel.

21 En aquella mateixa hora Jesús se regositjá en l'Esperit Sant, y digué: Vos alabo, Pare, Senyor del cel y de la terra, perquè escondireu aquestas cosas als sabis y als prudents, y las haveu reveladas als petits. Així es, Pare, perquè així vos ha plagut.

22 Totas las cosas me son entregadas de mon Pare. Y ningú sab qui's lo Fill, sinó'l Pare; ni qui's lo Pare, sinó'l Fill, y aquell á qui lo Fill ho vulla revelar.

23 Y girat envers sos deixebles, digué: Benaventurats los ulls que veuhen lo que vosaltres veheu:

24 Puix jo us dich, que molts profetas y reys volgueren veurer lo que vosaltres veheu, y no ho vegeren; y ohir lo que vosaltres ohiu, y no ho ohiren.

25 Y veus aquí un doctor de la ley s'alsá y li digué pera tentar-lo: Mestre, ¿qué faré jo pera possehir la vida eterna?

26 Y ell li digué: ¿Qu'es lo que está escrit en la ley? ¿com llegeixes?

27 Y ell responent digué: Ama-

rás al Senyor ton Deu de tot ton cor, y de tota ta ánima, y ab totas tas forsas, y de tot ton enteniment; y al teu prohisme com á tu mateix.

28 Y li digué: Bé has respost, fes ho aixís, y viurás.

29 Emperó ell volentse justificar á sí mateix, digué á Jesús: Y ¿qui es mon prohisme?

30 Y Jesús prenent la paraula, digué: Baixava un home de Jerusalem á Jerichó, y caygué en *mans* de lladres; que'l despullaren, y després de haverlo ferit, se'n anaren, deixantlo mitg mort.

31 Succehí donchs, que baixava per lo mateix camí un sacerdot, y quant lo vegé, passá de llarch.

32 Y igualment un Levita, arribant cerca de aquell lloch, y venthentlo, passá també de llarch.

33 Emperó un Samaritá que feya son camí s'acercá á ell, y al veure'l tingué compassió,

34 Y acostantse li envená las feridas, xupántlashi ab oli y vi, y cabalgantlo sobre son jument, lo portá á un hostal, y tingué cuidando d'ell.

35 Y al dia següent quant partia, tragué dos diners, y'ls doná al hostaler, y li digué: Cúyda'l; y tot quant gastis de més, jo t'ho refaré á la tornada.

36 ¿Qual de aquestos tres te sembla que fou lo prohisme d'aquell que doná en *mans* dels lladres?

37 Y ell respongué: Aquell que usá ab ell de misericordia. Donchs vés, li digué llavors Jesús, y fes tu lo mateix.

38 Y succehí que següint son

camí, entra *Jesús* en un lloch; y unadona que's deya Martha, l'hospedá en sa casa.

39 Y tenia ella una germana anomenada María, la qual sentada també als peus del Senyor ohía sa paraula.

40 Emperó Martha continuament estava aqueferada ab las feynas de la casa, y vingué á ell, y li digué: Senyor, ¿no vehen com ma germana m'ha deixat sola pera servir? Diheulidonchsquem'ajudi.

41 Y'l Senyor li respongué, dient: Martha, Martha, tu estás molt afanada y't fatigas en moltes cosas:

42 Emperó una sola cosa es necessaria: y María ha escullit la millor part, la qual no li será presa.

CAP. 11.

L'oració dominical: perseverancia en orar: dimoni mut: blasfemias dels Jueus: parábola del valent armat: Jesús repren als Fariseus y als doctors de la llei.

Y SUCCEHÍ, que estant ell orant en cert lloch, quant concluhí, li digué un de sos deixebles: Senyor, ensényns á orar, així com ensenyá Joan á sos deixebles.

2 Y'ls digué: Quant oreu, diheu: Pare nostre que estáu en lo cel, sia santificat lo vostre nom. Vinga lo vostre regne: fásas la vostra voluntat, així en la terra com en lo cel.

3 Donaunos avuy lo nostre pá de cada dia.

4 Y perdonaunos nostres pecats, així com nosaltres perdonam á

tots los que'ns deuen. Y no'ns deixen caurer en la tentació: ans deslliuraunos de mal.

5 Y'ls digué també: Si algú de vosaltres tingués un amich, y anás á ell á mitja nit, y li digués: Amich, déixa'm tres pans;

6 Perqué acaba d'arribar de jornada un amich meu, y no tinc res que donarli;

7 Y si l'altre respongués desde dins, dihent: No'm enfadis, ja la porta está tancada, y las mevas criaturas son al llit ab mi, no'm puch llevar á donarte'ls.

8 Y si l'altre insistís en trucar á la porta: jo us dich, que si no's llevás á donárlosi per rahó de ser amich seu, certament se llevará per sa importunitat, y li donará quants pans haja menester.

9 Y jo us dich á vosaltres: Demanau, y se us donará; cercau, y trobaréu; trucau, y se us obrirá.

10 Perqué tot aquell que demana, reb; y'l qui cerca, troba; y al que truca, li obran.

11 ¿Y si algú de vosaltres demanás pá á son pare, li donará ell per ventura una pedra? ¿O si demana un peix, li donará una serp en lloch de peix?

12 ¿O si li demanás un ou, li donará tal vegada un escorpí?

13 Si vosaltres, donchs, sent mals, sabeu donar regalos bons á vostres fills, ¿quant més vostre Pare celestial donará l'Esperit bó als que'l hi demanin?

14 Y *Jesús* estava llansant un dimoni, lo qual era mut; y quant hagué llansat lo dimoni, parlá lo

mut; y la gent se maravellava.

15 Emperó alguns d'ells deyan: Per *virtut de Beelzebub*, príncep dels dimonis, llansa los dimonis.

16 Y altres pera tentar-lo li demanavan algun senyal del cel.

17 Mes *Jesús*, penetrant sos pensaments, los digué: Tot regne dividit contra sí mateix será destruit; y casa dividida contra sí mateixa será arruinada.

18 Puix si Satanás está també dividit contra sí mateix, ¿com podrà subsister son regne? perqué vosaltres diheu, que jo llanso los dimonis per *virtut de Beelzebub*.

19 Donchs si jo llanso los dimonis per *virtut de Beelzebub*, ¿vostres fills, per *virtut de* qui los llansan? Per aixó ells serán vostres jutges.

20 Emperó si jo llanso los dimonis mediant lo dit de Deu, certament que'l regne de Deu ha arribat á vosaltres.

21 Quant l'home valent armat guarda sa casa, están en pau totas las cosas que ell posseheix.

22 Mess si venint un més fort que ell lo vens, li pendrá totas las armas en que ell confiava, y repar-tirá sas despullas.

23 Lo qui no está ab mi, contra mi está; y'l qui no arreplega ab mi, escampa.

24 Quant l'esperit impur ha eixit d'un home, divaga per llochs áridos, cercant repós; y quant no'l troba, diu: Me'n tornaré á ma casa d'ahont he eixit.

25 Y quant torna, la troba escombrada y alhajada.

26 Llavors va y pren *ab ell* altres set esperits pitjors que ell, y entran dintre y habitan allí; y lo derrer *estat* de aquell home es pitjor que'l primer.

27 Y succehí, que estant dihent aixó, una dona del mitg del poble alsá la veu, y digué: Benaventurat lo ventre que t'ha portat, y los pits que has mamat.

28 Y ell digué: Ans bé, benaventurats los que ouhen la paraula de Deu, y la guardan.

29 Y com la gent acudís de totes parts, comensá á dir: Aquesta rassa es una rassa perversa; demana senyal, y no se li donará senyal, sinó lo senyal del profeta Jonás.

30 Perqué així com Jonás fou senyal pera los Ninivitas, així també lo Fill del home ho será per'aquesta generació.

31 La reyna del mitgdia s'alsará en judici contra los homes d'aquesta generació, y'ls condemnará; perquè vingué dels extrems de la terra á ohir la sabiduría de Salomó, y veusne aquí un qu'es més que Salomó.

32 Los Ninivitas s'alsarán en judici contra aquesta generació, y la condemnarán; porque s'arrepentiren á la predicació de Jonás, y veusne aquí un qu'es més que Jonás.

33 Ningú encenent una candela la posa en un lloch escondit, ni sota d'una mesura, sinó sobre un candelero, peraqué los que entrin vejan la llum.

34 Llum de ton cos es ton ull.

Si ton ull fos sencill, tot tón cos será illuminat; emperó si fos mal, també ton cos será tenebrós.

35 Cuyda donchs de que la llum que hi ha en tu no sian tenebras,

36 Y així si tot ton cos fos resplandent, sens tenir part alguna tenebrosa, tot ell será luminós, y t'illuminará com una llum resplandent.

37 Y mentres estava parlant, un Fariséu lo convidá á dinar ab ell. Y havent entrat, se sentá á taula.

38 Y'l Fariséu comensá á pensar, y á dir dintre de sí: ¿Perqué no s'haurá rentat antes de dinar?

39 Y'l Senyor li digué: Vosaltres los Fariséus teniu gran cuydado de netejar per defora las copas y los plats, emperó vostre interior está plé de rapinya y de maldat.

40 ¡Insensats! ¿lo qui feu lo que está de part de fora, no ha fet també lo que está de part de dins?

41 No obstant, de lo que us resta feune almoyna, y todas las cosas serán limpias pera vosaltres.

42 Emperó, ¡ay de vosaltres, Fariséus, que pagau delme de la menta, y de la ruda, y de todas las herbas, y traspassau la justicia, y l'amor de Deu! Era necessari observassen aquestas cosas sens ometrer aquellas.

43 ¡Ay de vosaltres, Fariséus, que amau tenir los primers sitis en las sinagogas, y ser saludats en las plassas!

44 ¡Ay de vosaltres, escribas y Fariséus, hipócritas, que sou com los sepulcres que no's veuhen, y

sobre los que caminan los homes
sens *que ho conegan!*

45 Llavors un dels doctors li
digué: Mestre, dihent aquestas
cosas nos injurias també á no-
saltres.

46 Y ell respongué: ¡Ay de vo-
saltres, doctors de la ley, que ca-
rregau los homes ab càrregas que
no poden dur, y vosaltres no las
tocau ni ab la punta del dit!

47 ¡Ay de vosaltres, que edificau
los sepulcres dels profetas, y vos-
tres pares los mataren!

48 Verdaderament donau testi-
moni de que consentiu en las obras
de vostres pares; perquè ells en
veritat los mataren, mes vosaltres
edificau sos sepulcres.

49 Per aixó digué també la sa-
biduría de Deu: Los enviaré pro-
fetas y apóstols, y d'ells ne mata-
rán á uns, y'n perseguirán á altres.

50 Peraqué á esta rassa se li de-
mani la sanch de tots los profetas,
que fou derramada desde'l princi-
pi del mon;

51 Desde la sanch d'Abel fins á
la sanch de Zacharías, que fou
mort entre l'altar y'l temple. Jo us
ho dich, que se'n demanará compte
á esta rassa.

52 ¡Ay de vosaltres, doctors de
la ley, que vos apoderareu de la
clau de la ciencia! Vosaltres no
entrareu, y ho prohibireu als que
hi volían entrar.

53 Y dihentlos aquestas cosas,
los Fariséus y'ls doctors de la ley,
comensaren á instar fortament, y
á abrumarlo ab moltas preguntlas,

54 Armantli paranyes, y procu-

rant cullir de sa boca alguna cosa
pera poderlo acusar.

CAP. 12.

*Llevat dels Fariséus: no temer sinó á
Deu: rich del sigle: no afanarse pera
menjar y vestir: tesor y cor en lo cel:
majordom fiel y prudent: criat violent
y infiel: Jesús vingué á posar foch sobre
la terra.*

Y COM s'hagués arreplegat al
rodador de Jesús molta gent,
de tal manera, que los uns atro-
pellavan als altres, comensá á dir á
sos deixebles: Guardaunos del llev-
vat dels Fariséus, qu'es hipocresia.

2 Puix no hi ha cosa encuberta,
que no s'haja de descobrir; ni res
ocult, que no s'haja de saber.

3 Perqué las cosas que haveu dit
en las tenebras, serán ditas en la
claredat; y lo que diguereu al oido
en las estancias, será anunciat so-
bre los terrats.

4 A vosaltres donchs, amichs
meus, vos dich: Que no temau
aquells que matan lo cos, y després
d'aixó no poden fer res més.

5 Emperó jo us ensenyaré á qui
haveu de temer: Temen aquell que
després de haver llevat la vida, té
poder de llansar al infern. A est,
vos dich, es á qui haveu de temer.

6 ¿No's venen cinch aucellets per
dos diners, y n'obstant ningú de
ells es olvidat de Deu?

7 Fins los cabells de vostre cap
están tots contats. Donchs no te-
mau, perquè més valeu vosaltres
que molts aucellets.

8 També vos dich: Que tot aquell
que'm confessi devant dels homes,
lo Fill del home lo confessará á

ell davant dels àngels de Deu.

9 Emperó lo qui'm negui davant dels homes, serà negat davant dels àngels de Deu.

10 Y á tot aquell que parli contra lo Fill del home, l'hi serà perdonat est pecat; emperó aquell que blasfemi contra del Esperit Sant, no tindrà perdó.

11 Y quant vos portin á las sinagogas, y als magistrats, y á las potestats, no passeu cuydado de lo que haveu de dir ó com haveu de respondrer:

12 Perqué l'Esperit Sant vos mostrarà en aquella hora lo que us convinga dir.

13 Llavors un del poble li digué: Mestre, diheu á mon germá que partisca ab mi la heretat.

14 Emperó ell li respongué: Home, ¿qui m'ha fet á mi jutge ó repartidor entre vosaltres?

15 Y'ls digué: Anáu alerta, guardauvos de tota avaricia; puix la vida de cada qual no está en l'abundancia de las cosas que posseheix.

16 Y los referí una parábola, dihent: Lo camp d'un home rich havia portat abundancia de fruits.

17 Y discurria entre sí, dihent: ¿Qué faré jo, perquè no tinch ahont recullir mos fruyts?

18 Y digué: Faré assó: tiraré á terra mos graners, y los faré més grans, y alli reculliré tots mos fruyts y mos bens.

19 Y diré á ma ánima: ¡Oh ánima! molts bens tens de reserva pera molts anys; reposa, menja, ben, y dóna't bona vida.

20 Emperó Deu li digué: ¡Neci!

aquesta nit te van á demanar l'ánima: ¿pera qui serà tot quant has arreplegat?

21 Aixó es lo que passa al que atresora pera sí, y no es rich envers Deu.

22 Y digué á sos deixebles: Per lo tant vos dich: No aneu afanats pera la vostra vida sobre que menjaréu, ni pera lo vostre cos sobre'l que vestiréu.

23 Més val l'ánima que'l menjar, y lo cos més que'l vestit.

24 Reparau, los corbs, que no sembran, ni segan, ni tenen rebost, ni graner; y ab tot Deu los alimenta. ¿Puix quant més valeu vosaltres que ells?

25 ¿Y qui de vosaltres per molt que discorri pot aumentar un colse á sa estatura?

26 Donchs si no teniu poder pera las cosas més petites, ¿á que afauarvos pera las demás?

27 Mirau los lliris com creixen; no treballan, ni filan; puix jo us dich, que may Salomó ab tota sa gloria se vestí com un d'ells.

28 Donchs si á la herba, que avuy está en lo camp y demá es tirada al forn, vesteix Deu així, ¿quant més á vosaltres, gent de poca fe?

29 No aneu donchs afanats pera lo que haveu de menjar ó beurer, y no tingau l'ánimo suspés.

30 Puix totas estas son cosas pera las que la gent del mon s'afana: y sab vostre Pare que teniu necessitat d'ellas.

31 Per lo tant, buscau primerament lo regne de Deu y sa justi-

cia, y totas aquestas altrás cosas se us serán afegidas.

32 No temau donchs, petit ramat, puix es plagut á vostre Pare lo donarvos lo regne.

33 Venen lo que possehiu, y feu almoyna. Feuvos bossas que no's tornin vellas, tresor en lo cel que may falta; del qual ni s'apodera lo lladre, ni l'arna lo destrueix.

34 Perqué allá ahont es vostre tresor, allí estarà també lo vostre cor.

35 Teniu vostres lloms cenyits, y las candelas encesas en vostras mans.

36 Y siau semblants á aquells homes que esperan á son Senyor, que ha de tornar de las bodas; á fi de que quant vinga y truqui á la porta, li obrin tot seguit.

37 Benaventurats aquells sirvents á qui trobi vetllant lo Senyor quant vinga: en veritat vos dich, que's cenyirá son vestit, y'ls farà assentar á taula, y passant los anirá servint.

38 Y si vingués á la segona vetlla, ó vingués á la tercera vetlla, y'ls trobás en eix estat, benaventurats son los tals sirvents.

39 Teniu emperó per cert, que si lo pare de familia sabés l'hora en que havia de venir lo lladre, vetllaria sens dubte, y no deixaria foradar sa casa.

40 Estáu donchs vosaltres sobre l'avis, perquè á l'hora que menos penseu vindrá lo Fill del home.

41 Y Pere li digné: Senyor, ¿dihen aquesta parábola pera nosaltres, ó també pera tots?

42 Y'l Senyor li digné: ¿Quí creus qu'es lo majordom fiel y prudent, á qui son amo constituí sobre sos criats, peraqué los donás la mesura de blat á son degut temps?

43 Benaventurat lo tal sirvent, á qui quant lo Senyor vinga lo trobi fent aixó.

44 En veritat vos dich: Que li donará lo maneigt dels bens que possehesca.

45 Emperó si digués lo tal sirvent en son cor: Lo meu Senyor tarda á venir, y comensás á tractar mal als criats y á las criadas, y á menjar y beurer, y á embriagarse;

46 Vindrà lo Senyor de tal sirvent en lo dia que no l'espera, y á l'hora que no sab, y lo separará, y li donará sa part ab los infiels.

47 Perqué aquell criat que sabia la voluntat de son senyor, y no's posá á punt, y no obrá segons sa voluntat, será molt assotat.

48 Emperó lo qui no la sabé, y feu cosas dignas de cástich, será poch assotat. Perqué á tot aquell á qui li fou donat molt, de molt se li demanará compte; y al que li confiaren molt, se li demanará més.

49 Jo he vingut á posar foch en la terra; ¿y qué he de voler donchs, sinó que s'encenga?

50 Y ab un baptisme he de ser batejat; y com tinch l'ànimo afligit fins que's cumpli!

51 ¿Pensau que he vingut á posar pau en la terra? Vos dich que no, ans bé desunió;

52 Puix d'aquí en avant si hi ha cinch personas en una casa, esta-

ran dividits los tres contra los dos, y los dos contra los tres.

53 Lo pare estar  dividit contra'l fill, y'l fill contra'l pare; la mare contra la filla, y la filla contra la mare; la sogra contra la nora, y la nora contra la sogra.

54 Y deya també al poble: En vehent un núbol que s'alsa de ponent, luego diheu: Temporal v ; y succeheix aix ;

55 Y quant corre vent de mitg dia, diheu: Far  calor; y es aix .

56  Hip critas! sabeu distingir lo semblant del cel y de la terra;  com donchs no sabeu regoneixer lo temps present?

57 Y  perqu  no judicau per vosaltres mateixos lo qu'es just?

58 Quant vas ab ton contrari devant del magistrat, fes lo possible pera deslliurarte d'ell en lo camí,   fi de que no't porti al jutge, y lo jutge t'entregui al agusil, y l'agusil te posi en la presó.

59 Te dich, que no eixir s d'all  fins haver pagat la última malla.

CAP. 13.

Exortació al arrepeniment: figuera est ril: cura en dissapte   una dona encorvada: parábolas del gra de mostassa y del llevat: los poch s que se salvan: pasi  predita: Jerusalem homicida dels profetas.

Y EN aquest mateix temps hi havia all  uns que contavan novas   Jesús dels Galiléus, la sanch dels quals havia mesclat Pilat ab la dels seus sacrificis.

2 Y Jesús los respongué, dihent:  Pensau que aquells Galiléus foren més grans pecadors que tots los

Galiléus, per haver patit tals cosas?

3 Vos dich que no: emperó si no us arrepeniu, vos perdr u tots de la mateixa manera.

4 Aix  com també aquells divuyt homes sobre'ls quals caygué la torre de Siloe, y'ls mat ;  pensau que ells eran m s culpables que los dem s habitants de Jerusalem?

5 Vos dich que no: emperó si no us arrepeniu, tots vosaltres pe-reixer u de la mateixa manera.

6 Y'ls deya també aquesta par bola: Un home tenia una figuera plantada en sa vinya, y an    buscar fruyt en ella, y no n'hi trob .

7 Y digué al vinyader: Mira, fa tres anys que vinch   cercar fruyt en aquesta figuera, y no n'hi trobo: t llala donchs;  perqu  ha de ocupar encara la terra?

8 Mes ell responent li digué: Senyor, deixaula també per aquest any, y cavar  al seu rodador, y li posar  fems,

9 A veurer si això dona fruyt, y sinó la tallar u després.

10 Y'ls dissaptes estava ense-nyant en la sinagoga.

11 Y veus aquí una dona pos-sehida del esperit, que estava mala feya divuyt anys, y tan encorvada que no podia mirar en alt.

12 Quant Jesús la veg , la cridá envers s , y li digué: Dona, curada est s de ta dolencia.

13 Y impos  las mans sobre ella, y al instant s'adress , y glorificava   Deu.

14 Y prenent la paraula lo príncep de la sinagoga irritat, perqu  Jesús havia curat en dissapte, di-

gué al poble: Sis dias hi ha en que's pot treballar; en aqueixos veniu y que us curi, mes no en dissapte.

15 Mes lo Senyor responent li digué: ¡Hipócrita! ¿cada hu de vosaltres no desferma en dissapte son bou ó son ase de la menjadora, y no'l mena á abeurar?

16 ¿Y á esta filla d'Abraham, á qui Satanás ha tingut lligada, com vehen, divuyt anys, no convenia deslligarla d'aquest llas en dissapte?

17 Y dihent aquestas cosas se avergonyiren tots sos contraris; emperó tot lo poble se complahía en sas gloriosas accions.

18 Deya també *Jesús*: ¿A qué es semblant lo regne de Deu? ¿y ab qué'l compararé?

19 Es semblant á un gra de mostassa, que un home prengué y'l sembrá en son hort; y cresqué, y se feu tant gran l'arbre, que'ls aucells del ayre reposavan en sas ramas.

20 Y digué altra vegada: ¿A qué diré qu'es semblant lo regne de Deu?

21 Es semblant al llevat que una dona prengué, y lo barrejá ab tres mesures de farina, fins que tota la massa quedá fermentada.

22 Y anava ensenyant per las ciutats y llochs, caminant á Jerusalem.

23 Y li digué un home: ¿Senyor, es cert que son pochs los que se salvan? Y ell los digué:

24 Esforsaunos á entrar per la porta estreta; perquè vos dich,

que molts procurarán entrar y no podrán.

25 Y quant lo pare de familias haurá entrat y tancat la porta, vosaltres quedaréu defora, y comensaréu á trucar á la porta, dihent: Senyor, Senyor, obriunos; y ell vos respondrá, dihent: No sé d'ahont sou vosaltres.

26 Llavors comensaréu á dir: Devant vostre menjarem y beguerem, y vos ensenyareu en nostras plassas.

27 Y ell vos dirá: No sé d'ahont sou vosaltres: apartauvos de mi tots los que obrau iniquitat.

28 Allí será lo plor y lo cruxir de dents, quant veuréu á Abraham, y á Isaach, y á Jacob, y á tots los profetas en lo regne de Deu, y que vosaltres sou expellits fora.

29 Y vindrán d'orient y d'occident, del nort y del mitgdia, y se sentarán á taula en lo regne de Deu.

30 Y veus aquí que son derrers los que serán primers, y que son primers los que serán derrers.

31 En aquell mateix dia se li acercaren alguns dels Fariséus, y y li digueren: Eixiu d'aquí, anause'n, perquè Herodes vos vol matar.

32 Y ell los digué: Anau, y diheu á aquell rabós: Mira que jo llanso dimonis, y dono perfeta salut avuy y demá, pero al tercer dia seré finat.

33 Mes es precis que jo camini avuy y demá, y lo dia següent, perquè no cab que un profeta mori fora de Jerusalem.

34 Jerusalem, Jerusalem, que

matas als profetas, y apedregas als que't son enviats; ¡quantas vegadas volguí reunir tos fills, com l'auceíl sa niuhada sota sas alas, y no ho volguereu!

35 Veus aquí que vostra casa quedarà deserta. Y vos dieh, que no'm veuréu fins que arribi lo dia en que digan: Benehit lo qui vé en nom del Senyor.

CAP. 14.

Curació d'un hidrópich en dissapte: parábola del gran convit: qui vulla seguir á Jesús ha de portar sa creu: sal dessaborida.

Y SUCCEHÍ, que entrant Jesús en dissapte en casa de un dels principals Fariséus pera menjar pá, ells l'estavan observant.

2 Y veus aquí un home hidrópich que estava devant d'ell.

3 Y Jesús dirigint sa paraula als doctors de la llei y als Fariséus, los digué: ¿Es lícit curar en dissapte?

4 Emperó ells callaren. Llavors ell tocant *al hidrópich*, lo curá y despedí.

5 Y'ls respongué y digué: ¿Qui hi ha entre vosaltres, que vehent son bou ó son ase caygut en un pou no'l traguí immediatament, encaraqué sia dia de dissapte?

6 Y no li podían respondrer á estas cosas.

7 Y observant també com los convidats escullían los primers puestos en la taula, los proposá una parábola y digué:

8 Quant sias convidat á bodas, no't assentis en lo primer siti, no sia que hi haja allí altre convidat de més consideració que tu.

9 Y que vinga'l qui't va convidar á tu y á ell, y't diga: Cedeix lo puesto á aquest; y á las horas tingas tu, avergonyit, que acudir á ocupar l'últim siti.

10 Ans bé quant sias convidat, vés, y assénta't en l'últim puesto á fi de que quant vinga lo qui t'ha convidat, te diga: Amich, feste més amunt. Llavors serát honrat devant dels que estigan ab tu en la taula.

11 Perqué'l qui s'exalta será humiliat, y'l qui s'humilii será exaltat.

12 Y deya també al que l'havía convidat: Quant donis un dinar ó un sopar, no convidis á tos amichs, ni á tos germans, ni á tos parents, ni á *tos* vehins richs, no sia que't tornin á convidar, y te sia donat en recompensa.

13 Sinó quant fassas un convit, convidas als pobres, als tullits, als coixos y cegos.

14 Y serás benaventurat, perquè no tenen ab que correspondre't; emperó te servirá de gallardó en la resurrecció dels justos.

15 Havent ohit estas paraulas un dels que menjavan á taula, li digué: Benaventurat lo qui menjará pá en lo regne de Deu.

16 Mes ell li digué: Un home feu un gran sopar, y convidá á molts.

17 Y quant arribá l'hora del sopar, enviá son criat á dir als convidats: Veniu, perquè tot está apunt.

18 Y tots á un temps comensaren á escusarse. Lo primer li digué: He comprat una granja, y

tinch d'anar á véurerla; vos suplico que'm doneu per escusat.

19 Y l'altre digué: He comprat cinch parells de bous, y vull anar á probarlos; vos suplico que'm doneu per escusat.

20 Y digué l'altre: He pres muller, y per aixó no hi puch anar.

21 Y tornantse'n lo criat, doná compte al senyor de tot aixó. Llavors irritat lo pare de familia, digué á son criat: Ix luego á las plassas y als carrers de la ciutat, y pórtam aquí los pobres, y'ls mancos, y'ls cegos, y'ls coixos.

22 Y digué'l criat: Senyor, ja he fet lo que m'haveu manat, emperó encara queda lloch.

23 Y digué'l Senyor al criat: Vés als camins y als cercats, y obliga'ls á entrar, peraqué s'ompli ma casa.

24 Perqué vos dich, que ningú d'aquells que foren convidats gustará mon sopar.

25 Y molta gent anava ab ell, y girantse los digué:

26 Si algú vé á mi, y no aborreix á son pare, y á sa mare, y muller, y fills, y germans, y germanas, y fins sa propia vida, no pot ser mon deixeble.

27 Y'l qui no porta sa creu, y no'm segueix, tampoch será mon deixeble.

28 Perqué ¿qui de vosaltres es que volent edificar una torre, no fa càlculs primer dels gastos que son necessaris, á fi de veurer si té per'acabarla?

29 No sia que després de haver posat los fonaments, y no poder-la acabar, tots quants la vejan

comensin á traurer burla d'ell, 30 Dihent: Aqueix home comensá á edificar, pero no ha pogut conclourer.

31 ¿O qui es lo rey que volent eixir á pelear contra un altre rey, no considera despay abans, si podrà ab deu mil homes eixir á fer frente al que vé contra d'ell ab vint mil?

32 Sinó que li enviará una embaixada, quant encara está lluny, demanantli tractats de pau.

33 Per lo tant, qualsevol de vosaltres que no renunciï tot quant posseheix, no pot ser mon deixeble.

34 Bona es la sal; emperó si la sal se dessaborís, ¿ab qué se li tornarà lo sabor?

35 No es ja bona ni pera la terra, ni pera'l femer, sinó pera ser llansada fora. Qui té orellas per'ohir, oyga.

CAP. 15.

Parábolas de l'ovella esgarriada, de la dragma perduda, y del fill pródich, pera confusió dels Fariseús vanitosos, y aliento dels pecadors arrepentits.

Y S'ACERCAVAN á Jesús los publicans y pecadors per'ohirlo.

2 Y'ls Fariseús, y'ls escribas murmuravan, dihent: Aquest home reb als pecadors, y menja ab ells.

3 Llavors los proposá aquesta parábola, dihent:

4 ¿Qui de vosaltres es l'home, que tenint cent ovelles, y havent-ne perdut una, no deixa las noranta nou en lo desert, y no va en busca de la que's perdé, fins haver-la trobada?

5 Y quant la troba, se la carrega á las espatillas plé de goig.

6 Y arribant á casa, crida á sos amichs y vehins, dihentlos: Donaume la enhorabona, puix he trobat l'ovella que se'ns havia perdut.

7 Vos dich, que així mateix hi haurá més goig en lo cel per'un pecador que s'arrepentesca, que pera noranta nou justos que no necessitan penitencia.

8 ¿O qui es la dona que tenint deu dragmas, si'n perdés una, no encen una candela, y escombrant la casa, no la busca ab cuydado fins á trobarla?

9 Y després que l'ha encontrada, reuneix las amigas y vehinas, y diu: Donaume la enhorabona, puix he trobat la dragma que havia perdut.

10 Per lo tant vos dich, que hi haurá goig devant dels àngels de Deu per un pecador que s'arrepentesca.

11 Mes ell digué: Un home tenia dos fills:

12 Y'l més petit digué á son pare: Pare, donaume la part que'm toca de vostres bens. Y ell los repartí los bens.

13 Y al cap de pochs dias, juntant lo fill menor tot lo que era seu, se'n aná lluny á un país estrany, y allí dissipá tots sos bens vivint dissolutament.

14 Y quant ho hagué gastat, vingué una gran fam en aquella terra, y comensá á patir miseria.

15 Llavors se'n aná, y s'arrimá á un dels ciutadans d'aquella ter-

ra, qui l'enviá á sa granja á guardar porchs.

16 Y desitjava umplir son ventre de las triaduras de que'ls porchs menjavan, y ningú las hi donava.

17 Emperó tornant en sí, digué: ¡Quants jornalers en casa de mon pare tenen lo pá de sobras, y jo aquí m'estich morint de fam!

18 M'alsaré, y aniré á mon pare, y li diré: Pare, he pecat contra'l cel y contra vos;

19 Ja no so digne de ser anomenat fill vostre: tractaume com á un de vostres jornalers.

20 Y alsantse se'n vingué á son pare. Y quant estava encara lluny, lo vegé son pare, y se compadesqué; y corrent á ell se li tirá al coll, y'l besá.

21 Y lo fill li digué: Pare, he pecat contra'l cel y contra de vos; ja no so digne de ser apellidat fill vostre.

22 Mes lo pare digué á sos criats: Portau aquí la roba més bona, y vestiulo, y posauli un anell en son dit, y calsat en sos peus:

23 Y portau lo vadell engreixat, y mataulo, y menjam y celebrem un convit;

24 Perqué aquest fill meu era mort, y ha ressuscitat; s'havia perdut, y ha estat trobat. Y comensaren á menjar alegrement.

25 Y son fill major estava en lo camp; y quant vingué y s'acercá á la casa, oygué la música y la dansa,

26 Y cridant á un dels criats, li preguntá: ¿Qué era alló?

27 Y aquest li digué: Ton germá

ha vingut, y ton pare ha fet matar lo vadell gras, perquè l'ha recobrat ab salut.

28 Llavors ell s'irrità, y no volia entrar; emperó eixint son pare comensà á pregarlo.

29 Y ell respongué á son pare, dihentli: Veus aquí tants anys ha que jo us servesch, sens haveros desobehit en res de lo que m'havau manat, y may m'havau donat un cabrit pera menja'l alegrement ab mos amichs.

30 Y quant ha arribat aqueix fill teu, que ha gastat tota sa llegalítima ab donas de mala vida, havau fet matar per'ell lo vadell gras.

31 Llavors lo pare li digué: Fill, tu sempre estás ab mi, y tots mos bens son teus.

32 Mes rahó era que fessem un convit, y nos alegrassem; puix ton germà era mort, y ha ressuscitat; s'havia perdut, y ha estat trobat.

CAP. 16.

Parábola del majordom injust: ningú pot servir á dos amos: indissolubilitat del matrimoni: rich avariós, y Lázaro pobre.

JESÚS digué també á sos deixebles: Hi havia un home rich, que tenia un majordom, lo qual fou acusat devant d'ell de haverli dissipat sos bens.

2 Y'l eridà y li digué: ¿Qu'es aixó que he ohit á dir de tu? Dóna'm compte de ta majordomia, perquè ja no podràs administrar més mos bens.

3 Llavors lo majordom digué entre sí: ¿Qué faré ara que mon amo me pren la administració? Jo no

so bó pera cavar, y me dono vergonya de demanar caritat.

4 Mes ja sé lo que tinch de fer, á fi de que quant m'hajan tret de la majordomia, trobi qui'm vulga rébrer en sa casa.

5 Cridà donchs un per un als deutors de son amo, y digué al primer: ¿Quant deus tu á mon senyor?

6 Y ell li respongué: Cent cortsans d'oli. Y ell li digué: Pren ton alvará, assenta't immediatament, y escriune cincuenta.

7 Després digué al altre: ¿Y tu quant deus? Y est respongué: Cent quarteras de blat. Ell li digué: Pren ton alvará, y escriune vuytanta.

8 Y'l senyor alabá al majordom infiel, perquè feu aixó ab sagacitat; puix los fills d'aquest sigle son més prudents en sa generació que'ls fills de la llam.

9 Y jo us dich: Que procureu guanyaros amichs ab las riquezas de la iniquitat, á fi de que quant vindreu á menos, ells vos rebin en las eternas moradas.

10 Lo qui es fiel en lo poch, també es fiel en lo molt; y lo qui es injust en lo poch, també es injust en lo molt.

11 Si donchs no havau estat fiels en las riquezas injustas, ¿qui us fiarà las verdaderas?

12 ¿Y si no foreu fiels en lo dels altres, lo que es vostre qui us ho donará?

13 Ningun criat pot servir á dos amos; perquè ó aborrirá al un, y amarà al altre, ó s'aficionará á un, y desprejará al altre. No pò-

deu servir á Deu y á las riquezas.

14 Emperó los Fariséus que eran avariciosos, ohían totas estas cosas, y se burlavan d'ell.

15 Y'ls digué: Vosaltres sou los que us veneu per justos devant dels homes; emperó Deu coneix vos-tres cors, perquè lo que'ls homes tenen per excels, es abominació devant de Deu.

16 La lley y'ls profetas *han durat* fins á Joan: desde llavors es anuncia lo regne de Deu, y tots hi entran á pura forsa.

17 Y més fácil es que passin lo cel y la terra, que no que deixi de cumplirse una sola titlla de la lley.

18 Qualsevol que deixa sa muller, y'n pren un altra, comet adulteri; y aquell que's casa ab la que repudia lo marit, també comet adulteri.

19 Hi havia un home rich, que anava vestit de púrpura y de tela finíssima, y que's tractava sempre ab esplendor:

20 Y també hi havia un pobre anomenat Lássaro, que estava ajagut á la porta d'aquell, tot plé de llagas,

21 Desitjant saciarse ab las molas que queyan de la taula del rich, y ningú las hi donava; emperó venían los cans, y li llevavan las llagas.

22 Y succehí, que quant morí aquell pobre, lo portaren los ángels al seno d'Abraham. Y morí també'l rich, y fou sepultat.

23 Y en lo infern alsant los ulls quant estava en los torments, vegé de lluny á Abraham, y á Lássaro en son seno.

24 Y cridant digué: Pare Abraham, compadeixeuvs de mí, y enviaume Lássaro, peraqué mullant la punta de son dit en aygua, refresqui ma llengua; puix estich atormentat en aquestas llamas.

25 Y Abraham li digué: Fill, recórda't que reberes tos bens en ta vida, y que Lássaro no rebé sinó mals: així es que ara ell es aquí aconsolat, y tu atormentat.

26 Ademés de que hi ha un abisme insondable entre nosaltres y vosaltres; de manera que los qui vullan passar d'aquí á vosaltres, no poden, ni tampoch d'allá á aquí.

27 Y digué *lo rich*: Donchs jo us suplico, pare, que l'envieu á casa de mon pare;

28 Perqué tinch cinch germans, á fi de que los testifiqui *assó*, no sia que vingan ells també á aquest lloch de torments.

29 Y Abraham li digué: Allá tenen á Moysés y als profetas; que'ls oygan.

30 Emperó ell replicá: No, pare Abraham; mes si algú dels morts anás á ells, s'arrepentirían.

31 Y *Abraham* li digué: Si nó ouhen á Moysés ni als profetas, encara que algun dels morts res-susciti, tampoch creurán.

CAP. 17.

Ensenya Jesús á sos deixebles quant mal es l'escándol: que s'han de perdonar los agravis: que tots som servos inútils: cura á deu leprosos; y parla de sa segona vinguda.

DIGUÉ també á sos deixebles: Es impossible que no vin-

gan escándols. Emperó ¡ay d'aquell per qui venen!

2 Més li valdria que li posassen al coll una mola de molí, y lo tirassen al mar, que no que escandalisás á un d'aquestos petits.

3 Atenéu: Si ton germá pecás contra de tu, corretgeixlo; y si s'arrepentís, perdona'l.

4 Y si pecás contra de tu set vegadas en un dia, y set vegadas en un dia vingués á trobarte, dihent: Me'n arreptesch, perdóna'l.

5 A las horas los apóstols digueren al Senyor: Aumentaunos la fe.

6 Y digué'l Senyor: Si tinguesseu fe com un gra de mostassa, direu á esta morera: Arránca't d'arrel, y trasplánta't al mar, y vos obehirá.

7 ¿Y qui de vosaltres tenint un servo, que llaura ó guarda bestiar, tant prest com torna del camp, li diu: Vina, sénta't á taula?

8 Ans bé li diu: Prepará'm lo sopar, ceneixte, y serveixme mentre jo menjo y bech, que després menjarás y beurás tu.

9 ¿Per ventura l'amo li ha de estar agraht al tal criat, perquè feu lo que li mana?

10 Jo crech que no. Així també vosaltres, quant fassau totas las cosas que vos son manadas, diheu: Servos inútils som, havem fet lo que debíam fer.

11 Y succehí que anant ell á Jerusalem, passava per mitg de la Samaria y de la Galiléa:

12 Y al entrar en un lloch, isqueren á son encontre deu leprosos, que s'aturaren desde lluny,

13 Y alsaren la veu, dihent: Jesús, Mestre, teniu misericordia de nosaltres.

14 Quant ell los vegé, digué: Anau, manifestaus als sacerdots. Y succehí, que mentres hi anavan quedaren curats.

15 Y un d'ells quant vegé que havia quedat net, torná atrás glorificant á Deu en alta veu,

16 Y caygué sobre son rostro als peus de Jesús, donantli gracias; y aquest era Samaritá.

17 Y respongué Jesús, y digué: ¿Per ventura no son deu los que quedären nets? ¿Ahont son los altres nou?

18 ¿No hi ha hagut altre que tornás y glorificás á Deu, sinó aquest estranger?

19 Y li digué: Alsa't, vés; que ta fe t'ha salvat.

20 Y preguntantli los Fariséus: ¿Quant vindria lo regne de Deu? los respongué y digué: Lo regne de Deu no vindrá de manera que's fassa observar;

21 Ni dirán: Véuse'l aquí, ó véuse'l allí. Puix miráu, lo regne de Deu está dintre de vosaltres.

22 Y digué á sos deixebles: Vindrà temps en que vosaltres desitjaréu veurer un dels dias del Fill del home, y no'l veuréu;

23 Y vos dirán: Véuse'l aquí, ó véuse'l allí: no hi vullau anar, ni'ls seguín.

24 Perqué així com lo llampech, que brillant en la regió inferior del cel, resplandeix desde l'una part al altra, així será lo Fill del home en son dia.

25 Emperó abans es monester que ell patesca molt, y que sia reprobat d'aquesta generació.

26 Y lo que succehí en los dias de Noé, així també succehirá en los dias del Fill del home.

27 Menjavan y bebián: los homes prenían mullers, las mullers marits, fins al dia en que Noé entrá en l'arca; y vingué lo diluvi y acabá ab tothom.

28 Y com esdevingué en los dias de Lot, menjavan y bebián, compravan y venían, plantavan y edificavan:

29 Y'l dia que isqué Lot de Sodomia plogué foch y sofre del cel, y'ls consumí á tots.

30 Lo mateix será en lo dia en que's manifesti lo Fill del home.

31 En aquella hora lo qui's trobi en lo terrat, y tinga sas alhajas dintre de casa, no baixi á pènderlas; y'l qui's trobi en lo camp, tampoch torni atrás.

32 Recordauvos de la muller de Lot.

33 Qualsevol que procuri salvar sa vida, la pèdrá; y qui la perdi, la salvará.

34 Vos declaro, que en aquella nit estarán dos en un llit; l'un será pres, y l'altre deixat.

35 Estarán duas donas molent juntas; l'una será presa, y l'altra deixada: dos en un camp; l'un será pres, y l'altre deixat.

36 Ells respongueren y li digueren: ¿Ahont esdevindrà aixó, Senyor?

37 Y'ls respongué: En qualse-

vol part ahont se trebi lo cos, allí se juntarán també las áligas.

CAP. 18.

Parábolas de la viuda, y del mal jutge; y del Fariséu y del publicá: Jesús reb amorosament als infants: dona consells de perfecció: mostra lo perill de las riquesas; y cura al cego de Jerichó.

LOS proposá també aquesta parábola, pera mostrarlos que convé orar continuament, y no defallir,

2 Dihent: Hi havia un jutge en certa ciutat, que no tenia temor de Deu, ni respecte als homes.

3 Y hi havia en la mateixa ciutat una viuda, que venia á ell, y li deya: Feume justicia del meu contrari.

4 Y ell en molt temps no ho volgué. Mes després digué entre sí: Encaraque no temo á Deu, ni tinch respecte als homes;

5 Ab tot, com aquesta viuda m'importuna, li faré justicia, á fi de que no vinga tantas vegadas á molestar-me.

6 Y digué lo Senyor: Escoltau lo que diu aquest jutge pervers.

7 ¿Y no farà donchs Deu justicia á sos elegits, que dia y nit claman á ell? ¿y sufrirá sempre que se'ls oprimesca?

8 Vos dich, que prest los venjará. Emperó ¿quant vinga lo Fill del home, pensau que trobará fe en la terra?

9 Y digué també aquesta parábola á uns que confiavan en sí mateixos, com si fossen justos, y despreciavan als demés:

10 Dos homes pujaren al temple

á orar, l'un era Fariséu, y l'altre publicá.

11 Lo Fariséu posat en peu, orava en son interior d'esta manera: ¡Oh Deu! gracias vos dono, perquè no so com los altres homes, *que son lladres, injustos, adulteros; ni com aquest publicá:*

12 Dejuno dos vegadas la setmana, pago delme de tot lo que possehesch.

13 Lo publicá, al contrari, estant apartat no s'atrevia ni á alsar los ulls al cel, sinó que's pegava cops al pit, dihent: ¡Oh Deu! teniu pietat de mi, pecador.

14 Vos declaro, que est y no aquell se'n torná justificat á sa casa; perquè tot home que s'exalta, será humiliat; y'l que s'humilii, será exaltat.

15 Y li portavan també alguns infants peraqué'ls tocás. Y vehent-ho los deixebles los renyavan.

16 Emperó Jesús los cridá, y digué: Deixau que vingan á mi los infants, y no'ls ho impediú, perquè dels tals es lo regne de Deu.

17 En veritat vos dich: Que lo qui no rebi lo regne de Deu com un infant, no entrarà en ell.

18 Y un home principal li preguntá, dihent: Bon Mestre, ¿qué podré jo fer pera conseguir la vida eterna?

19 Y Jesús li digué: ¿Peraqué'm dius bó? Ningú es bó, sinó Deu tant solament.

20 Ja sabs los manaments: No matarás, No fornicarás, No robarás, No llevarás falsos testimonis, Honra á ton pare y á ta mare.

21 Ell digué: Tots aqueixos *manaments* los he guardat desde ma juventut.

22 Lo que haventho ohit Jesús, li digué: Encara te falta un cosa: ven tot quant tens, y donau als pobres, y tindrás un tresor en lo cel: després vina y segueixme.

23 Quant ell ohí aixó se contristá, perquè era molt rich.

24 Y Jesús quant lo vegé trist, li digué: ¡Oh quant dificilment entrarán en lo regne de Deu los que tenen riquesas!

25 Puix es més fácil passar un camell per lo cos d'una agulla, que entrar un rich en lo regne de Deu.

26 Y los que'l ohían deyan: ¿Qui donchs podrá salvarse?

27 Ell los digué: Lo qu'es impossible pera'ls homes, es possible pera Deu.

28 Y digué Pere: Ja veheu que nosaltres ho havem deixat tot pera seguirvos.

29 Ell los digué: En veritat vos dich, que no hi ha ningú que haja deixat casa, ó pares, ó germans, ó muller, ó fills, per lo regne de Deu,

30 Que no rebi molt més en aquest mon, y en lo sigle venider la vida eterna.

31 Y prenent després Jesús á part als dotse, los digué: Mirau, nosaltres anam á Jerusalem, y serán cumplertas todas las cosas que escriguren los profetas del Fill del home.

32 Puix será entregat als Gentils, y será escarnit, y assotat, y escupit.

33 Y després que'l haurán asso-

tat, lo farán morir, y al tercer dia ressuscitará.

34 Mes ells no compregueren res d'aixó, ans bé aquesta plática era impenetrable per'ells, y no entenían lo que'ls deya.

35 Y succehí, que acercantse á Jerichó, estava un cego assentat á la bora del camí demanant almoyna.

36 Y ohint lo tropell de la gent que passava, preguntá que era alló.

37 Y li digueren, que Jesús Nasaret passava per allí.

38 Y se posá á cridar, dihent: Jesús, fill de David, teniu misericordia de mi.

39 Y'ls que anavan devant lo reprenían, á fi de que callás. Emperó ell cridava més alt: Fill de David, teniu misericordia de mi.

40 Y parantse Jesús, maná que'l hi portassen. Y quant estigué cerca, li preguntá,

41 Dihent: ¿Que vols que't fassa? Y ell respongué: Senyor, que jo tinga vista.

42 Y Jesús li digué: Tíngasla, la teva fe t'ha salvat.

43 Y al instant vegé, y lo seguía glorificant á Deu. Y tot lo poble quant vegé aixó doná alabansas á Deu.

CAP. 19.

Conversió de Zacheu: parábola de las cent minas: entra Jesús triunfant en Jerusalem: plora sobre aquesta ciutat, y anuncia sa ruína y desolació: trau del temple als que'l profanavan comprant y venent.

Y HAVENT Jesús entrat, passava per Jerichó.

2 Y veus aquí un home anome-

nat Zacheu, lo principal dels publicans, que era molt rich:

3 Cercava com veurer á Jesús, y coneixerlo; emperó no podia á causa de la molta gent; y perquè ell era petit de estatura.

4 Y s'avansá corrent, y se'n pujá á una sicómoro pera véurerlo, puix havia de passar per allí.

5 Y arribat que fou Jesús á aquell lloch, alsant los ulls lo vegé, y li digué: Zacheu, baixa inmediatamente, perquè convé que jo avuy m'hospedi en ta casa.

6 Y ell baixá á tota pressa, y lo rebé ab alegría.

7 Al veurer aixó tots murmuravan, dihent: Que havia anat á hospedarse en casa d'un home pecador.

8 Emperó Zacheu, presentantse devant del Senyor, li digué: Mirau, Senyor, la meytat del que tinch ho vaig á donar als pobres; y si he defrandat res á algú, li restituhiré quatre vegadas més.

9 Y Jesús li digué: Avuy ha vingut la salvació á esta casa, perquè aquest es també fill d'Abraham.

10 Perqué lo Fill del home ha vingut á buscar y salvar lo que estava perdut.

11 Y estant ells oyent aixó, proseguí dihentlos una parábola, per causa de estar prop de Jerusalem, y perquè pensavan que luego se manifestaria lo regne de Deu.

12 Digué donchs: Un home de illustre naixement aná á una terra distant, pera rébrer allí un regne, y tornase'n després.

13 Y havent convocat á deu de sos criats, los doná deu minas de

plata, y'ls digné: Negociáu ab ellas fins que jo torni.

14 Emperó com sos ciutadans l'aborrián, li enviaren una embaixada, dihentli: No volem que aquest regni sobre nosaltres.

15 Y quant torná després d'haver pres possessió de son regne, maná que vinguessen aquells criats á qui havia donat son diner, per'informarse de'l que cada hu havia negociat.

16 Y arribá lo primer y digué: Senyor, vostra mina ha guanyat deu minas.

17 Y li digué: Está bé, ó bon criat; ja que en lo poch has estat fiel, tindrás potestat sobre deu ciutats.

18 Y vingué lo segon y digué: Senyor, vostra mina ha guanyat cinch minas.

19 Digué á est: Tu tindrás mando també sobre cinch ciutats.

20 Y vingué lo tercer y digué: Senyor, aquí teniu vostra mina, la qual he tingut guardada dins d'una toballola.

21 Puix tinguí temor de vos, sabent que sou home d'un geni dur, que preneu lo que no haveu depositat, y segau lo que no haveu sembrat.

22 Llavors ell li digué: Mal criat, per ta propia boca te condemno. Sabías que jo era home de caràcter dur, que me'n porto lo que no he depositat, y sego lo que no he sembrat:

23 ¿Donchs perquè no posares mon diner al banch, á fi de que quant jo tornás lo recobrás ab ganancia?

24 Y digué als que estavan allí: Preneuli la mina, y donaula al que té las deu minas.

25 Y li respongueren: Senyor, ja té deu minas.

26 Puix jo us dich, que á tot aquell que té, se li donará, y tindrà més; emperó al que no té, se li pendrá fins alló que té.

27 Y en quant á aquells enemics meus, que no volgueren que jo regnás sobre ells, portaume'ls aquí y mataulos devant meu.

28 Y dit aixó proseguí son viatge á Jerusalem, y anava devant de tots.

29 Y succehí, que estant cerca de Bethphage y de Bethania en la montanya dita del Oliverar, enviá dos de sos deixebles,

30 Dihentlos: Anau á aquell lloch que está devant de vosaltres, y luego que entreu en ell, trobaréu un pollí fernet, sobre'l qual ningú s'ha sentat encara, desfermaulo y menaume'l.

31 Y si algú vos preguntás: ¿Perqué'l desfermau? Li respondréu així: Perqué'l Senyor l'ha menester.

32 Partíren donchs los que ell enviá, y trobaren lo pollí que estava del modo que'ls havia dit.

33 Y quant lo desfermavan, los digueren los amos d'ell: ¿Perqué desfermau lo pollí?

34 Yells digueren: Perqué'l Senyor l'ha menester.

35 Y lo menaren á Jesús, y posant sas vestiduras sobre'l pollí, feren sentar Jesús sobre.

36 Mentre *Jesús* anava passant, extenían sas vestiduras en lo camí.

37 Y quant s'acercá á la baixada de la montanya del Oliverar, tots los deixebles en gran número, transportats de goig, comensaren á alabar á Deu en altas veus, per tots los prodigis que havían vist,

38 Dihent: Benehit sia lo Rey que vé en nom del Senyor; pau en lo cel, y gloria en las alturas.

39 Y alguns dels Fariséus que estavan entre la gent, li digueren: Mestre, repren á tos deixebles.

40 Ell los respongué: Vos dich, que si aquestos callan, las pedras alzarán la ven.

41 Y quant arribá cerca, al veure la ciutat, plorá sobre ella, dihent:

42 ¡Ah si tu regoneguesses al menos en aquest dia que se t'ha donat, lo que *pot procurar*te la pau! Emperó ara está escondit de tos ulls.

43 Perqué vindrán dias contra de tu en que tos enemichs te circuirán ab trinxeras, y't posarán siti, y t'apretarán de totes parts,

44 Y't derrocarán, aixís com á tos fills que están dintre de tu, y no deixarán pedra sobre pedra en tu, per quant has desconegut lo temps en que Deu t'ha visitat.

45 Y havent entrat en lo temple, comensá á traure fora á tots los que venían y compravan en ell,

46 Dihentlos: Escrit está: Ma casa es casa d'oració. Emperó vosaltres l'haven feta cova de lladres.

47 Y tots los dias ensenyava en lo temple. Mes los prínceps dels sacerdots, y'ls escribas, y'ls prin-

cipals del poble cercavan com ferlo morir.

48 Y no sabían que ferse ab ell. Puix tot lo poble estava ab la boca oberta escoltantlo.

CAP. 20.

Jesús confon als sacerdots y als escribas: parábola dels vinyaders: pedra cantonera: tribut al César: resurrecció dels morts: Jesu-Christ fill y Senyor de David: superbia y avarícia dels escribas.

Y SUCCEHÍ un dia, que estant ell en lo temple instruhint al poble, y anunciantli l'evangelí, se juntaren los prínceps dels sacerdots, y'ls escribas, ab los ancians,

2 Y li parlaren d'aquest modo: ¿Diga'ns ab quina autoritat fas tu aquestas cosas? ¿ó qui es lo qui t'ha donat semblant poder?

3 Emperó Jesús los respongué, dihent: També jo vull feros una pregunta. Responenme:

4 ¿Lo baptisme de Joan era del cel ó dels homes?

5 Mes ells pensavan entre sí, dihent: Si responem que del cel, dirá: ¿Puix perquè no'l cregueren?

6 Y si dihem que dels homes, tot lo poble nos apedregará; puix está persuadit que Joan era profeta.

7 Y respongueren que no sabían d'ahont era.

8 Y Jesús los digué: Donchs tampoch jo us diré ab quina autoritat faitg jo aquestas cosas.

9 Llavors ell comensá á dir al poble aquesta parábola: Un home plantá una vinya, y l'arrendá á uns pagesos, y ell s'ausentá per larch temps de son pays.

10 Y arribada la estació envià un dels seus criats als pagesos, peraqué li donassen del fruyt de la vinya. Mes ells, després de haverlo maltractat, lo despatxaren sens res.

11 Tornà á enviar altre criat. Emperó ellstambé feriren á aquest, y umplintlo de vituperis, lo enviaren sens res.

12 Y envià encara lo tercer, á qui ells feriren també, y'l tragueren fora.

13 Digué á las horas l'amo de la vinya: ¿Que faré? enviaré á mon fill estimat, pot ser que quant lo vejan li tingan respecte.

14 Quant los pagesos lo vegeren, pensaren entre sí y digueren: Aquest es l'hereu, matemlo, á fi de que la hizenda sia pera nosaltres.

15 Y trahentlo fora de la vinya lo mataren. ¿Que farà donchs ab ells l'amo de la vinya?

16 Vindrà y destruirá los vin-yaders, y donará sa vinya á altres. Lo que ohit per *los prínceps dels sacerdots*, digueren: No ho permeti Deu.

17 Y ell mirantlos digué: Puix que vol dir aixó que está escrit: La pedra que despreciaren los que edificavan, aqueixa vingué á ser la principal del cantó.

18 Qualsevol que cayga sobre aquesta pedra, se farà trossos; y aquell sobre qui ella cayga, será fet micas.

19 Llavors los prínceps dels sacerdots y'ls escribas desitjavan pèndrerlo en aquella mateixa hora;

puix compregueren que havia dit aquella parábola contra ells, emperó temeren al poble.

20 Y observantlo enviaren espías que's fingissen homes de bé, pera sorpèndre'l en alguna expressió y entregarlo á la jurisdicció y potestat del president.

21 Aquestos donchs li preguntaren, dihent: Mestre, sabem que parlau y ensenya lo qu'es just, y que no teniu respecte á personas, sinó que ensenya lo camí de Deu en veritat.

22 ¿Nos es lícit pagar lo tribut al César, ó no?

23 Y ell coneixent sa mala fe, los digué: ¿Perqué'm tentau?

24 Mostraume un diner. ¿De qui es l'efigie y inscripció que té? De César, li respongueren.

25 Y ell los digué: Pagau donchs al César lo qu'es del César, y á Deu lo qu'es de Deu.

26 Y no pogueren repèndrer sas paraulas devant del poble, ans bé maravellats de sa resposta callaren.

27 S'acercaren després alguns dels Saduceus, que negan la resurrecció, y li preguntaren,

28 Dihent: Mestre, Moysés nos deixá escrit: Si morís lo germá d'algú, tenint muller, y no deixás fills, que's casi ab ella son germá, y que alsi descendencia á son germá.

29 Eran donchs set germans. Lo primer prengué muller, y morí sens fills.

30 Y lo segon se casá ab ella, y també morí sens fills.

31 Y la prengué lo tercer. Y així en seguida tots set, los quals moriren sens deixar descendencia.

32 Y á la fi la muller morí també després d'ells.

33 Donchs en la resurrecció ¿de qual d'ells será muller, puix tots set la tingueren per muller?

34 Y Jesús los digué: Los fills d'aquest sigle se casan y son donats en matrimoni;

35 Mes los que serán judicats dignes de aquell sigle y de la resurrecció dels morts, ni's casarán, ni serán donats en matrimoni:

36 Perqué ja no podrán morirse més, per quant serán iguals als àngels; y sent fills de la resurrecció serán fills de Deu.

37 Y que'ls morts han de ressuscitar, ho declará també Moysés, quant estant prop de la romaguera, li digué lo Senyor: *Jo so lo Deu d'Abraham, y lo Deu d'Isaach, y lo Deu de Jacob.*

38 Y no es Deu de morts sinó de vius, perquè envers ell tots son vius.

39 Y responent alguns dels escribas, li digueren: Mestre, has dit bé.

40 Y desde aquell punt no s'atrevían á ferli més preguntas.

41 Emperó Jesús los digué: ¿Com diuhen que lo Christo es fill de David?

42 Sent aixís que'l mateix David diu en lo llibre dels Salms: Digué lo Senyor á mon Senyor: Assénta't á ma dreta,

43 Fins y á tant que jo posi á tos enemichs pera peanya de tos peus.

44 Anomenantlo donchs David Senyor, ¿com pot esser fill seu?

45 Després digué á sos deixebles, estantlo ohint tot lo poble que l'escoltava.

46 Guardaunos dels escribas, que aman lo passejarse ab vestiduras llargas, y gustan de ser saludats en las plassas, y d'ocupar los primers banchs en las sinagogas, y los primers sitis en los convits;

47 Que baix la pretext de llargas oracions, devoran las casas de las viudas. Estos serán condenats ab major rigor.

CAP. 21.

Almoyna de la viuda: predicació de la ruína del temple: senyals que prechirán á la destrucció de Jerusalem, y lo segon adveniment de Jesu-Christ.

Y ESTANT Jesús mirant las almoynas que posavan los richs en l'arca,

2 Vegé també una pobre viuda que hi tirava dos petitas monedas,

3 Y digué: En veritat vos dich, que aquesta pobre viuda ha donat més que tots los altres:

4 Perqué tots ells han fet ofermements á Deu de lo que'ls sobrava; emperó aquesta ha donat de sa pobresa tot lo que li quedava pera sa subsistencia.

5 Y dihentli alguns que'l temple estava fabricat ab pedras hermosas, y adornat de richs dons, los respongué:

6 Vindrà temps en que tot aixó que veheu será destruit, de tal manera que no quedarà pedra sobre pedra.

7 Y ells li preguntaren: ¿Mes-

tre, y quant succehirán aquestas cosas, y quin senyal hi haurá quant aixó estiga pera cumplirse?

8 Ell digué: Teniu compte que no us enganyin; perquè molts vindrán en mon nom, dihent: Jo so lo Christo; y lo temps está pròxim: guardauvos de seguirlos.

9 Y quant oygau rumors de guerras y de sedicions, no us atemoriseu; perquè es necessari que aixó succehesca primer: mes no será tant prest lo fi.

10 Llavors los deya: S'alsará poble contra poble, y regne contra regne:

11 Y hi haurá grans terratrémols en diferents llocs, y pestilencias y fams; y hi haurá cosas espantosas, y senyals extraordinaris en lo cel.

12 Mes antes que succehescan totes aquestas cosas s'apoderarán de vosaltres, y vos perseguirán, y entregarán á las sinagogas, y vos posarán en la presó, y vos portarán devant de'ls reys y governadors per causa de mon nom.

13 Y aixó vos succehirá en testimoni.

14 Fixeu donchs en vostres cors lo no pensar antes com haveu de respondrer:

15 Puix jo vos donaré una boca y una sabiduría, á la que no podrán resistir ni contradir tots vostres enemichs.

16 Y seréu entregats per vostres pares, y germans, y parents, y amichs, y'n farán morir alguns de vosaltres.

17 Y seréu aborrits de tots per causa de mon nom.

18 No obstant ni un cabell de vostre cap se perdrá.

19 Y ab vostra paciencia possehiréu vostras ánimas.

20 Y quant vejau que un exercit está circuhint á Jerusalem, sabeu que sa desolació está pròxima.

21 Llavors los que están en la Judéa, fugin á las montanyas; y los que's trobin en mitg d'ella, retírinse; y los que's trobin en los camps, no entrin.

22 Perqué aquestos dias son dias de venjansa, á fi de que's cumpli tot lo que está escrit.

23 Emperó ¡ay de las prenyadas, y de las que donan de mamar en aquells dias! Perqué hi haurá grans treballs en la terra, y la ira del cel caurá sobre d'aquest poble.

24 Y morirán al fil de lo espasa, y serán portats en cautiveri per totes las nacions; y Jerusalem será trapitjada dels Gentils, fins que's cumplin los temps de las nacions.

25 Y hi haurá senyals en lo sol, y en la lluna, y en las estrellas; y en la terra la gent estará consternada per la confusió que causarà lo roncar del mar y de sas olas,

26 Quedant los homes aterrats de temor y de sobresalt, per las cosas que han de sobrevenir á tot lo mon; puix las virtuts del cel serán conmogudas.

27 Llavors veurán al Fill del home, que vindrá sobre d'un núbol ab gran poder y magestat.

28 Quant comensin donchs á cumplirse aquestas cosas, mirau y alsau lo cap, puix está cerca vostra redempció.

29 Y en seguida los proposá aquesta comparació: Reparau en la figuera y en los demás arbres:

30 Quant ja comensan á donar de sí lo fruyt, coneixeu que está prop l'estiu.

31 Així també vosaltres, quant vejau arribar aquestas cosas, sabeu que está prop lo regne de Deu.

32 En veritat vos dich, que no passará aquesta generació, sens que totas estas cosas sian cumplertas.

33 Lo cel y la terra passarán, emperó mas paraulas no passarán.

34 Teniuvos donchs compte, no sia que vostres cors s'engordescan ab la glotonería y l'excés de vi, y ab los afanys d'aquesta vida, y que aquell dia vos vinga de repente á sorpéndre'us.

35 Puix com un llas vindrá sobre tots los que habitan en la superficie de la terra.

36 Vetllau donchs, orant en tot lo temps, peraqué siau dignes d'evitar totas aquestas cosas que succehirán, y d'apareixer ab confiança devant del Fill del home.

37 Y estava ensenyant de dia en lo temple, y de nit eixía, y s'estava en la montanya anomenada del Oliverar.

38 Y tot lo poble acudía á ell de bon matí en lo temple pera ohirlo.

CAP. 22.

Trahició de Judas: cena pasqual y institució de la eucaristia: disputa sobre la primícia: Jesús prediu la negació de Sant Pere: sa agonía en l'hort: es pres y ultrajat en la casa del sumo sacerdot.

Y ESTANT ja cerca la festa dels azymys dita la pasqua,

2 Los prínceps dels sacerdots y'ls escribas cercavan com fer morir á Jesús, empero temían al poble.

3 Y Satanás entrá en Judas, per sobre nom Iscariot, un de'ls dotse.

4 Lo qual se'n aná á tractar ab los prínceps dels sacerdots y ab los magistrats, la manera de entregárlose'l.

5 Ells se'n alegraren, y pactaren lo donarli una cantitat de diner.

6 Y Judas s'obligá, y buscava l'oportunitat de entregárlose'l sens concurrencia del poble.

7 Entretant arribá lo dia dels azymys, en que era necessari sacrificar la pasqua.

8 Y enviá á Pere y á Joan, dihentlos: Anau á aparellar lo necessari pera menjar la pasqua.

9 Y ells li digueren: ¿Ahont voleu que l'aparellem?

10 Y'ls digué: Veus aquí que al entrar en la ciutat trobaréu un home, que porta un canti d'aygua; seguiulo fins á la casa ahont entri.

11 Y diréu al pare de familias de la casa: Lo Mestre t'envía á dir: ¿Ahont es la estancia en que he de menjar la pasqua ab mos deixebles?

12 Y ell vos mostrará una gran sala alhajada; aparellaula allí.

13 Y haventse'n anat, ho trobaren tot com los ho havia dit, y aparellaren la pasqua.

14 Y quant l'hora fou arribada, se sentá á taula, y'ls dotse apóstols ab ell.

15 Y'ls digné: Ab gran ansia desitjava menjar ab vosaltres aquesta pasqua antes de ma passió:

16 Perqué vos dich, que ja no menjaré més d'ella, fins que tinga son compliment en lo regne de Deu.

17 Y prenent lo cálser, doná gracias, y digué: Preneu, y distribuïu-lo entre vosaltres:

18 Perqué vos dich, que no beuré més del fruyt de la parra, fins que vinga lo regne de Deu.

19 Després prengué lo pá, y havent donat gracias, lo partí, y los el doná, dihent: Aquest es mon cos que's donat pera vosaltres: feu assó en memoria de mi.

20 Així mateix prengué lo cálser, després de haver sopat, dihent: Aquest cálser es lo Nou Pacte en ma sanch, que será derramada pera vosaltres.

21 Emperó veus aquí la má del que m'entrega, está aquí ab mi á taula.

22 Y veritat es que'l Fill del home se'n va segons lo que está determinat. Mes ¡ay de aquell home per qui ell será entregat!

23 Y ells comensaren á preguntarse los uns als altres, quin de ells sería lo qui fes tal cosa.

24 Y se mogué també entre ells una disputa, sobre qual d'ells sería eputat lo major:

25 Emperó ell los digué: Los reys de las naciones las tractan ab imperi, y'ls que tenen poder sobre ellas, son apellidats benefactors.

26 Que no *sia* així ab vosaltres; aus bé, lo qui es major entre vosaltres, fassi's com lo menor; y'l qui preceheix, com lo qui serveix.

27 Perqué ¿quin es major, lo qui está sentat á taula, ó lo qui serveix? ¿no es major lo qui está sentat á taula? Ab tot jo estich en mitg de vosaltres, com lo qui serveix.

28 Mes vosaltres sou los que haveu permanescut ab mi en mas tentacions:

29 Y per aixó jo us preparo lo regne, com mon Pare me l'ha preparat á mi;

30 A fi de que menjau y begau á ma taula en mon regne, y vos senteu sobre tronos, pera judicar á las dotse tribus d'Israel.

31 Ademés digué lo Senyor: Simó, Simó, mira que Satanás vos ha demanat, pera garbellarvos com se garbella lo blat.

32 Emperó jo he pregat pera tu, á fi de que ta fe no't falti. Quant donchs estigas convertit, confirma á tos germans.

33 Ell li respongué: Senyor, estich prompte per anar ab vos, encaraqué sia á la presó y fins á la mort.

34 Mes *Jesús* li digué: Te dich, Pere, que no cantarà avuy lo gall sens que hajas negat tres vegadas que'm coneixes. Y'ls digné:

35 ¿Quant vos envií sens bossa, y sens alforja, y sens calsat, vos

faltá per ventura alguna cosa?

36 Y ells respongueren: No, res. Y ell los digué: Ara donchs qui té bossa que *la* prenga, y així mateix alforja; y qui no té espasa, venga sa túnica y ne compri.

37 Perqué us asseguro, qu'es necessari se cumplici en mi encara lo que está escrit: Y fou contat entre los malvats. Puix las cosas que foren *preditas* de mi tenen cumpiment.

38 Mes ells respongueren: Senyor, veus aqui dos espasas. Y ell los digué: Basta.

39 Y eixint se'n aná, segons tenia de costum, á la montanya del Oliverar. Y'l seguiren també sos deixebles.

40 Y quant hagué arribat allí los digué: Orau á fi de que no caygau en tentació.

41 Y apartantse d'ells com cosa de un tir de pedra, y posat de genolls *en terra*, orava,

42 Dihent: Pare, si voleu, transferiu de mi aquest càlser: emperó no's fassa ma voluntat sinó la vostra.

43 Y llavors se li aparegué un àngel del cel que'l confortava. Y estant en agonía pregava ab major ansia;

44 Y li vingué un suor com de gotas de sanch que corrian fins á terra.

45 Y alsantse després de l'oració vingué á sos deixebles, y'ls trobá dormint per causa de la tristesa,

46 Y'ls digué: ¿Perqué dormiu? Alsauvos, y orau á fi de que no entreu en la tentació.

47 Y encara estava ell parlant, quant comparegué una turba de gent, devant de la qual anava un dels dotse anomenat Judas, y s'acercá á Jesús pera besarlo.

48 Emperó Jesús li digué: ¿Judas, ab un bes entregas lo Fill del home?

49 Y quant vegeren los que estavan ab ell lo que anava á succehir, li digueren: Senyor, ¿ferirém ab espasa?

50 Y un d'ells ferí á un criat del príncep dels sacerdots, y li tallá l'orella dreta.

51 Mes Jesús prenent la paraula, digué: Deixaulo fins aquí. Y li tocá l'orella y'l curá.

52 Y Jesús digué als prínceps dels sacerdots, y als magistrats del temple, y als ancians que havían vingut á ell: ¿Haven vingut armats d'espasas y de bastons com contra un lladre?

53 Sent aixís que estant tots los dias ab vosaltres en lo temple, no posareu las mans sobre mí; emperó aquesta es la vostra hora y lo poder de las tenebras.

54 Y en seguida lo prengueren y conduhiren á la casa del príncep dels sacerdots: y Pere lo seguía de lluny á lluny.

55 Y havent encés foch en mitg del pati, y estantse ells al rodador, també Pere estava entre ells.

56 Y haventlo vist una criada sentat al foch, lo mirá ab atenció y digué: Aquest també era ab ell.

57 Mes ell lo negá, dihent: Dona, no'l conech.

58 Al cap d'un poch vehentlo un

altre *li* digné: Y tu ets d'aquells. Mes Pere digné: Home, no ho so.

59 Y passant com cosa d'una hora afirmava un altre, y deya: Certament aquest estava ab ell, puix es Galiléu també.

60 Y digné Pere: Home, no sé lo que't dius. Y en aquell mateix instant, quant encara estava ell parlant, cantá lo gall.

61 Y girantse lo Senyor mirá á Pere. Y Pere se recordá de la paraula que'l Senyor li havia dit: Abans que'l gall canti, me negarás tres vegadas.

62 Y eixint Pere defora plorá amargament.

63 Entretant los que tenían á Jesús lo escarnían y *li* donavan cops.

64 Haventli posat una vena als ulls, l'abofetejavan y li preguntavan, dihentli: Endequina qui t'ha pegat.

65 Y deyan altrás moltras cosas blasfemant contra d'ell.

66 Luego que fou de dia, se juntaren los ancians del poble, y'ls prínceps dels sacerdots, y'ls escribas, y'l feren venir á son consell, y *li* digueren: Si tu ets lo Christo, dígasnosho.

67 Y ell los respongué: Si us *ho* diguéis no'm creuríau;

68 Y si jo us pregunto, no'm respondréu ni'm deixaréu llibre.

69 Mes desde ara lo Fill del home estará sentat á la dreta del poder de Deu.

70 Y digueren tots: ¿Tu ets donchs lo Fill de Deu? Ell los respongué: Vosaltres diheu que ho so.

71 Y ells digueren: ¿Que necessitam ja buscar altres testimonis, quant nosaltres mateixos ho havem ohit de sa boca?

CAP. 23.

Jesu-Christ es acusat devant de Pilat: enviat á Herodes: posposat á Barrabás: entregat als Jueus: crucificat, y insultat: inscripció de la creu: del bon lladre: tenebras: mort del Senyor: confessió del centurió: sepulcre de Jesús.

Y ALSANTSE tota la multitut d'ells, lo portaren á Pilat.

2 Y comensaren á acusarlo, dihent: Havem trobat á aquest subvertint á la nació nostra, y prohibintlos de donar tribut al César, y dihent que ell es Christo Rey.

3 Y Pilat li preguntá dihentli: ¿Ets tu lo Rey dels Jueus? Y ell li respongué y digué: Tu *ho* dius.

4 Y Pilat digné als prínceps dels sacerdots y al poble: Ningun delict trobo en aquest home.

5 Mes ells insistían, dihent: Té alborotat lo poble ab la doctrina que espargeix per tota la Judéa, comensant desde la Galiléa fins aquí.

6 Pilat ohint parlar de la Galiléa, preguntá si ell era Galiléu.

7 Y havent entés que era de la jurisdicció de Herodes, lo remeté á Herodes, lo qual en aquella ocasió estava també en Jerusalem.

8 Y Herodes al veurer á Jesús tingué un gran goig; puix temps havia que ho desitjava, per haver ohit á dir moltras cosas d'ell, y esperava véurerli fer algun miracle.

9 Li feu donchs moltras preguntes. Empero *Jesús* no responía res.

10 Entre tant los prínceps dels sacerdots y'ls escribas persistían obstinadament en acusarlo.

11 Mes Herodes ab sa comitiva lo despreciá; y pera escarni li feu posar una vestidura blanca, y'l torná á enviar á Pilat.

12 Y aquell dia quedaren amichs Herodes y Pilat, que antes estavan enemistats.

13 Y Pilat havent convocat als prínceps dels sacerdots, als magistrats y al poble,

14 Los digué: M'haveu presentat aquest home com un pervertidor del poble, y ab tot haventlo interrogat devant de vosaltres, no l'he trobat culpable de ningun dels crims de que vosaltres l'acusau:

15 Ni Herodes tampoch; perquè jo us dirigí á ell, y sembla que no se li ha probat res per lo que meresca la mort.

16 Y així vaitg á llibertarlo després de haverlo castigat.

17 Y estava obligat á entregarlos llibre á un en lo dia de la festa.

18 Y tot lo poble comensá á cridar, dihent: Via fora aqueix y deslliuraunos Barrabás:

19 Lo qual havia estat posat pres per causa d'una sedició ocorreguda en la ciutat, y per un homicidi.

20 Y Pilat los parlá de nou, volent deslluirar á Jesús.

21 Mes ells tornavan á cridar, dihent: Crucificaulo, crucificaulo.

22 Y ell tercera vegada los digué: ¿Puix quin mal ha fet aquest? Jo no trobo res en ell que meresca la mort; lo castigaré donchs y lo posaré en llibertat.

23 Mes ells insistían, demanant ab grans crits que fos crucificat: y sos clamors s'aumentavan.

24 Y Pilat ordená que s'executás lo que ells demanavan.

25 Y'ls posa en llibertat al que per causa de sedició y homicidi havia estat posat en presó, y ells demanavan, y entregá Jesús á voluntat d'ells.

26 Y quant se'l ne portavan, prengueren un home de Cirene anomenat Simó, que venia d'una granja; y li carregaren la creu peraqué la portás detrás de Jesús.

27 Y lo seguia una gran multitud de gent, y de donas que's lamentavan y ploravan.

28 Emperó Jesús girantse envers ellas, digué: Fillas de Jerusalem, no ploreu sobre mí, ans bé plorau sobre vosaltres mateixas y sobre vostres fills.

29 Perqué vindrán dias en que dirán: Ditxosas las estérils, y los ventres que no concebiren, y los pits que no alletaren.

30 A las horas comensarán á dir á las montanyas: Caheu sobre nosaltres; y als serrats: Cubriu-nos.

31 Perqué si al arbre vert lo tractan de aqueixa manera, ¿qué farán ab lo sech?

32 Y portavan també ab ell altres dos homes, que eran malfactors, pera ferlos morir.

33 Y quant hagueren arribat al lloch anomenat Calvari, crucificaren allí á Jesús y als lladres, un á la dreta y altre á la esquerra.

34 Emperó Jesús deya: Pare, per-

donaulos, perquè no saben lo que fan. Y dividiren sos vestits y'ls tiraren á sort.

35 Y'l poble estava mirant: y'ls prínceps juntament ab ells ne feyan burla, y deyan: Salvá á altres, que se salvi á sí mateix, si ell es lo Christo, l'elegit de Deu.

36 Los soldats també l'insultavan, acercantse á ell, y presentantli vinagre,

37 Y dihent: Si tu ets lo Rey dels Jueus, salva't á tu mateix.

38 Y hi havia també sobre ell un rétol escrit en grech, en llatí, y en hebreu, *que deya*: Aquest es lo Rey dels Jueus.

39 Y l'un dels lladres que eran crucificats ab ell, l'insultava, dihent: Si tu ets lo Christo, salva't á tu mateix y á nosaltres.

40 Emperó l'altre responent, lo reprengué, dihent: ¿Ni tu tems á Deu, encara, estant en lo mateix suplici?

41 En quant á nosaltres es ab justícia, que sufrim la pena que nostres crims mereixían; emperó aquest no ha fet ningun mal.

42 Y deya á Jesús: Senyor, recordauvos de mi quant arribeu al vostre regne.

43 Y Jesús li digué: En veritat te dich, que avuy estarás ab mi en lo paradís.

44 Y era ja cerca l'hora de sexta, y tota la terra se cubrí de tenebras fins á l'hora de nona.

45 Y lo sol s'obscurí, y lo vel del temple se rompé pe'l mitg.

46 Y Jesús donant un gran crit, digué: Pare, en vostras mans en-

comano mon esperit. Y al dir aixó espirá.

47 Y quant lo centurió vegé lo que havia succehit, glorificá á Deu, dihent: Certament aquest home era just.

48 Y tot lo gentiu que assistí á est espectacle, y veyá lo que passava, se'n tornava pegantse cops al pit.

49 Y tots sos coneguts, y las donas que'l havían seguit desde la Galiléa, estavan mirant desde lluny aquestas cosas.

50 Y veus aquí un varó anomenat Joseph, lo qual era senador, y home virtuós y just:

51 (Que no havia consentit en lo consell, ni en lo que est havia fet,) lo qual *era* d'Arimathéa, ciutat de la Judéa, qui esperava també lo regne de Deu.

52 Aquest donchs aná á trobar á Pilat, y li demaná lo cos de Jesús.

53 Y haventlo baixat *de la creu*, lo embolicá en un llansol, y lo posá en un sepulcre obert en una roca, en lo qual ningú hi havia estat posat encara.

54 Y era lo dia de parasceve, y anava ja á entrar lo dissapte.

55 Y las donas que havían vingut de Galiléa ab ell, havent seguit á Joseph, observaren lo sepulcre, y la manera ab que havia estat depositat lo cos *de Jesús*.

56 Y tornantse'n prepararen aromátichs y unguents, y descansaren en lo dissapte conforme á la lley.

CAP. 24.

Jesús ressuscita: van al sepulcre las santas donas: incredulitat dels apòstols: deixebles que van á Emmaús: s'apareix als apòstols: los promet l'Esperit Sant; y se'n puja al cel.

Y LO primer dia de la setmana, anaren aquestas donas de bon matí al sepulcre, portant los aromàtics que havían preparat.

2 Y trobaren remoguda la llosa del sepulcre.

3 Mes havent entrat dins, no trobaren lo cos del Senyor Jesús.

4 Y quedant ab aqueix motiu molt consternadas, veus aquí que s'aparegueren devant d'ellas dos homes ab vestiduras resplandents.

5 Y estant ellas atemorisadas, y tenint lo rostre inclinat á terra, ells las digueren: ¿Perqué buscau entre'ls morts al que está viu?

6 No está aquí, sinó que ha ressuscitat: recordaus del modo que us parlá estant encara en Galiléa,

7 Dihent: Es menester que'l Fill del home sia entregat en mans dels homes pecadors, y que sia crucificat, y que ressusciti al tercer dia.

8 Llavors se recordaren de las paraulas d'ell.

9 Y isqueren del sepulcre, y anaren á contar tot aixó als onse apòstols y á tots los demás.

10 Y las que referiren als apòstols aquestas cosas, eran María Magdalena, y Joana, y María mare de Jaume, y las demás que estavan ab ellas.

11 Y ells tingueren per un desvari estas paraulas, y no las cregueren.

12 Emperó alsantse Pere, corregué al sepulcre: y abaixantse, vegé deixada allí sola la mortalla, y se'n torná, admirat de lo que havia vist.

13 Y veus aquí que dos d'ells aquell mateix dia anavan á un lloch anomenat Emmaús, que distava de Jerusalem xixanta estadis.

14 Y conversavan sobre lo que havia passat.

15 Y mentres estavan parlant y conferenciant l'un ab l'altre, y assolintlos Jesús, caminava en companyia d'ells.

16 Emperó sos ulls estavan com detinguts, peraqué no'l coneguessen.

17 Y'ls digué: ¿Que estáu platicant entre vosaltres en lo camí? ¿peraqué están tristos?

18 Un d'ells anomenat Cleofas, prenent la paraula, li digué: ¿Sols tu ets tan foraster en Jerusalem, que no sapis lo que ha passat allí aquestos dias?

19 Ell los digné: ¿Qué? Lo de Jesús Nazaret, respongueren, que fou un gran Profeta en obras y en paraulas devant de Deu y de tot lo poble.

20 Y com los prínceps dels sacerdots y nostres senadors l'entregaren peraqué fos condemnat á mort, y l'han crucificat:

21 Emperó nosaltres esperavam que ell seria lo qui rescataria á Israel; y no obstant després de

tot aixó, avuy es lo tercer dia després que han succehit estas cosas.

22 Es veritat que algunas donas de las que estavan ab nosaltres nos pasmaren, perquè havent anat antes de dia á son sepulcre,

23 Y no havent trobat son cos, tornaren, dihent que havían vist una visió d'àngels, los quals dihen que viu.

24 Y alguns dels nostres havent anat també al sepulcre, han trobat *totas las cosas* com las donas los havían referit; mes á ell no'l trobaren.

25 Y ell los digué á las horas: ¡O necis y tardos de cor pera creurer tot lo que los profetas han dit!

26 Puix ¿no era menester que'l Christo patís aquestas cossas, y entrás així en sa gloria?

27 Y comensant per Moysés y enseguida per tots los profetas, los explicava en totas las escripturas lo que *s'havía dit* d'ell.

28 Y al acercarse al castell ahont anavan, ell feu mostrás de passar endevant.

29 Emperó ells lo detingueren per forsa, dihent: Quéda't ab nosaltres, perquè es ja tart y lo dia va declinant. Y entrá ab ells:

30 Y estant junts á taula, prengué lo pá y lo benehí, y haventlo partit, los el doná.

31 Ab lo que se'ls obriren los ulls, y'l conegueren; y ell dels ulls d'ells se devanesqué.

32 Y se deyan l'un al altre: ¿No es veritat que sentíam nostre cor abrasarse, quant nos parlava

en lo camí, y nos explicava las escripturas?

33 Y alsantse immediatament, se'n tornaren á Jerusalem; y trobaren congregats als onse *apóstols* y als que estavan ab ells,

34 Dihent: Verdaderament lo Senyor ha ressuscitat, y s'ha aparegut á Simó.

35 Y ells contaren lo que'ls havia succehit en lo camí, y com l'havían conegut al partir lo pá.

36 Mentre estavan parlant de aquestas cosas, se presentá Jesús en mitg d'ells, y'ls digué: *La pau sia* ab vosaltres; so jo, no temau.

37 Emperó ells turbats y espantats, pensavan que veyan algun esperit.

38 Y'ls digué: ¿Perqué estáu turbats, y perquè alsau *tals* pensamientos en vostres cors?

39 Mirau mas mans y mos peus: Jo mateix so: palpau y considereu que un esperit no té carn ni ossos, com vosaltres veheu que jo tinch.

40 Y dit aixó los mostrá las mans y los peus.

41 Emperó com ells encara no acabassen de créure'l, estant transportats de goig y admiració, los digué: ¿Teniu aquí alguna cosa pera menjar?

42 Y ells li presentaren un bossi de peix fregit y una bresca.

43 Y havent menjat devant d'ells, prengué las sobras y los las doná.

44 Y'ls digué: Aquestas son las paraulas que jo us deya quant en-

SANT JOAN, 1.

cara estava ab vosaltres; que era necessari que's cumplís tot quant está escrit de mi en la lley de Moysés, y en los profetas, y en los salms.

45 Llavors los obrí l'enteniment peraqué entenguessen las escripturas.

46 Y'ls digné: Així estava escrit, y així era menester que'l Christo patís, y que ressuscitás d'entre los morts al tercer dia;

47 Y que en son nom se predicás la penitencia y la remissió dels pecats á tolas las nacions, comensant per Jerusalem.

48 Y vosaltres sou testimoni d'aquestas cosas.

49 Y jo vaitg á enviarvos la promesa de mon Pare: mes entre tant permaneceix aquí en la ciutat Jerusalem, fins que estigan revestits del poder de dalt.

50 Després los guiá fora, camí de Bethania, y alsant las mans los benehí.

51 Y mentres los benehía s'anava separant d'ells, y era elevat al cel.

52 Y haventlo adorat, se'n tornaren á Jerusalem ab gran goig:

53 Y estaban sempre en lo temple alabant y benehint á Deu.

LO EVANGELI DE JESU-CHRIST

SEGONS

SANT JOAN.

CAP. 1.

Existencia eterna y divinitat del Verb: sa encarnació: testimoni de Joan Baptista: vocació dels primers deixebles.

EN lo principi era lo Verb, y lo Verb era ab Deu, y lo Verb era Deu.

2 Ell era en lo principi ab Deu.

3 Per ell foren fetas tolas las cosas, y sens ell ninguna cosa fou feta de lo que ha estat fet.

4 En ell era la vida, y la vida era la llum dels homes.

5 Y la llum resplandeix en las tenebras, y las tenebras no la compregueren.

6 Hi hagué un home enviat de Deu que s'anomenava Joan.

7 Est vingué á servir de testimoni, pera testificar de la llum, á fi de que tots creguessen per medi d'ell.

8 No era ell la llum, sinó enviat pera donar testimoni de la llum.

9 Aquell era la verdadera llum,

SANT JOAN, 1.

que illumina á tot home que vé á est mon.

10 Ell era en lo mon, y'l mon ha estat fet per ell, y'l mon no'l conegué.

11 Vingué á sa propia casa, y'ls seus no'l reberen.

12 Mes á tots los que'l reberen, que son los que creuhen en son nom, los doná poder de ferse fills de Deu.

13 Los quals no han nat de la sanch, ni de la voluntat de la carn, ni de la voluntat del home, sinó de Deu.

14 Y'l Verb fou fet carn, y habitá entre nosaltres, y nosaltres vegegrem sa gloria, gloria com del Unigenit del Pare, plé de gracia y de veritat.

15 Joan doná testimoni d'ell, y clamá dihent: Aqueix es aquell de qui jo us deya: Lo qui ha de venir després de mi ha estat preferit á mi, per quant ell era abans que jo.

16 Y tots nosaltres havem participat de sa plenitut, y gracia per gracia.

17 Puix la lley fou donada per Moysés, mes la gracia y la veritat fou feta per Jesu-Christ.

18 A Deu ningú l'ha vist may: l'unigenit fill que está en lo seno del Pare, es lo qui l'ha donat á conèixer.

19 Y est es lo testimoni que doná Joan, quant los Jueus li enviaren desde Jerusalem los sacerdots, y los Levitas pera preguntarli: ¿Tu qui ets?

20 Puix ell confessá, y no negá, y confessá: Jo no so lo Christo.

21 Y li preguntaren: ¿Qué donchs? ¿Ets tu Eliás? Y digué: No ho so. ¿Ets tu lo profeta? Y'ls respongué: No.

22 Donchs ¿qui ets, li digueren, á fi de que pugam donar alguna resposta als que'ns han enviat? ¿Qué dius de tu mateix?

23 Jo so, *los* digné, la ven del que clama en lo desert: Feu dretas las sendas del Senyor, com digué Isaias lo profeta.

24 Y'ls que havian estat enviats á ell eran Fariséus,

25 Y li preguntaren, y li digueren: ¿Perqué donchs batejas tu, si no ets ni'l Christo, ni Eliás, ni'l profeta?

26 Joan los respongué dihent: Jo batejo ab aygua; emperó en mitg de vosaltres hi ha un á qui no coneixen.

27 Ell es lo qui ha de venir després de mi lo qual ha estat preferit á mi, y á qui jo no so digne de deslligar la corretja de la sabata.

28 Assó esdevingué en Bethania al altra banda del Jordá, ahont Joan estava batejant.

29 Al endemá Joan vegé á Jesús que venia á ell, y digué: Veus aquí l'anyell de Deu, veus aquí aquell que tran lo pecat del mon.

30 Aquest es lo mateix de qui jo he dit: Després de mi vé un varó que m'ha estat preferit, perquè ell era abans que jo.

31 Y jo no'l conexia; emperó peraqué fos regonegut en Israel, per aixó he vingut jo á batejar ab aygua.

32 Y Joan doná testimoni, di-

hent: He vist l'Esperit Sant baixar del cel com una paloma, y posarse sobre d'ell.

33 Jo no'l conexia, emperó lo qui m'enviá á batejar ab aygua, aquell me digué: Sobre lo qui vejas baixar l'Esperit, y reposar sobre d'ell, aqueix es lo qui bateja ab l'Esperit Sant.

34 Y jo'l vegí, y vaitg donar testimoní de que estes lo Fill de Deu.

35 Al endemá Joan estava encara allí ab dos de sos deixebles;

36 Y mirant á Jesús que passava, digué: Veus aquí l'anyell de Deu.

37 Y los dos deixebles l'oygueren parlar, y seguiren á Jesús.

38 Llavors Jesús se girá, y veient que'l seguían, los digué: ¿Qué buscau? Los quals li digueren: Rabbi, (que interpretat vol dir, Mestre,) ahont habitau?

39 Ell los digué: Veniu, y veheu. Vingueren donchs y veheren ahont habitava, y permanesqueren ab ell aquell dia: llavors era com l'hora decima.

40 Y un dels dos que havían ohit dir aixó á Joan, y que havían seguit á Jesús, era Andreu germá de Simó Pere.

41 Lo primer á qui ell trobá fou son germá Simó, y li digué: Havem enconrat al Messías, que vol dir, lo Christo.

42 Y'l conduhí á Jesús. Y Jesús haventlo mirat, li digué: Tu ets Simó, fill de Joná, tú serás apellidat Cefas, que vol dir, Pere.

43 Al endemá Jesús determiná anar á Galiléa, y trobá á Felip. Y Jesús li digué: Segueixme.

44 Felip era de Bethsayda, ciutat d'Andreu y de Pere.

45 Felip havent trobat á Nathanael, li digué: Nosaltres havem enconrat á aquell de qui Moysés en la llei, y'ls profetas escrigueren, Jesús de Nazaret, fill de Joseph.

46 Y Nathanael li digué: ¿Per ventura pot eixir alguna cosa bona de Nazaret? Felip li digué: Vina y veuho.

47 Jesús veient á Nathanael que venia á *encontrarlo*, li digué: ¡Veus aquí un verdader Israelita en qui no hi ha engany!

48 Nathanael li digué: ¿Ahont m'haven conegut? Jesús respongué, y li digué: Abans que Felip te cridás, quant tu estavas sota de la figuera, jo't vegí.

49 Nathanael respongué y li digué: Rabbi, vos sou lo Fill de Deu, vos sou lo Rey d'Israel.

50 Jesús li replicá, y digué: Tu creus perquè t'he dit que't vegí sota de la figuera: cosas majors que estas veurás.

51 Y li digué: En veritat, en veritat vos dich, que veuréu obert lo cel, y sobre lo Fill del home pujant y baixant los angels de Deu.

CAP. 2.

Bodas de Caná, ahont Jesús converteix l'aygua en vi: travé del temple als que traficavan en ell: anuncia sa resurrecció: obra varios miracles.

DE allí á tres dias se feren unas bodas en Caná de Galiléa, y s'hi trobava la mare de Jesús.

2 Fou també convidat á las bodas Jesús, y sos deixebles.

3 Y venint á faltar lo vi, la mare de Jesús li digué: No tenen vi.

4 Jesús li digué: Dona, ¿qué tinch jo que fer ab vos? Encara no es arribada ma hora.

5 Sa mare digué als que servían: Feu tot quant ell vos diga.

6 Y hi havia allí sis grans gerras de pedra pera las purificacions que s'usaban entre'ls Jueus, en cada una de las quals cabían duas ó tres mesures.

7 Jesús los digué: Umpliu las gerras d'aygua: y ells las umpliren fins á dalt.

8 Y Jesús los digué: Traheune ara, y portaune al mestre de sala: y li'n portaren.

9 Tant prest com lo mestre de sala hagué gustat aquesta aygua convertida en vi, y no sabent d'ahont l'havían treta, encaraqué los sirvents que l'havían treta ho sabían, cridá al espós,

10 Y li digué: Tothom dona lo bon vi al principi, y després que'n han begut molt, ne serveixen del que no es tant bó, emperó tu has guardat fins ara lo bon vi.

11 Ab aquest, dona Jesús en Caná de Galiléa principi á sos miracles, y manifestá sa gloria, y sos deixebles cregueren en ell.

12 Després d'aixó passá á Cafarnaum, ell, y sa mare, y sos germans, y sos deixebles, ahont se detingueren per poch dias.

13 Y la pasqua dels Jueus estava próxima, y Jesús se'n aná á Jerusalem.

14 Y havent trobat en lo temple gent que venían bous, ovellas, y palomas, y cambiadors sentats en sas taulas,

15 Feu com uns assot de cordills, y'ls tragué á tots del temple, ab sas ovellas y bous, y tirá á terra la moneda dels cambiadors, y trabucá sas taulas:

16 Y als que venían palomas los digué: Traheu aixó d'aquí, y no feu la casa de mon Pare casa de tráfic.

17 Llavors se recordaren sos deixebles de lo que está escrit: Me devora lo zel de vostra casa.

18 Y'ls Jueus respongueren y li digueren: ¿Quin senyal nos mostrau pera fer aquestas cosas?

19 Jesús respongué y'ls digué: Destruhíu aqueix temple, y jo'l reedificaré en tres dias.

20 Los Jueus replicaren: En quaranta sis anys se edificá aquest temple, ¿y'l restabliréu vos en tres dias?

21 Emperó ell los parlava del temple de son cos.

22 Després donchs que hagué ressuscitat d'entre los morts, sos deixebles se recordaren de que'ls havia dit aixó, y ells cregueren l'escriptura, y la paraula que Jesús havia dit.

23 Mentres qu'ell estigué en Jerusalem ab motiu de la pasqua, molts cregueren en son nom, ventent los miracles que feya.

24 Emperó Jesús no's fiava d'ells, perquè'ls coneixia á tots;

25 Y no necessitava que ningú li donás testimoni del home, puix

ell coneixia per sí mateix lo que hi havia en l'home.

CAP. 3.

Nicodemus vé á trobar á Jesu-Christ: intrucció que est li dona: disputa entre los deixebles de Joan Baptista y los de Jesu-Christ: resposta de Joan á sos deixebles.

HI havia un home de la secta dels Fariséus anomenat Nicodemus, príncep dels Jueus,

2 Que vingué de nit á trobar á Jesús, y li digué: Rabbi, nosaltres sabem que sou un Mestre enviat de Deu, puix que ningú pot fer los miracles que vos feu, si Deu no es ab ell.

3 Respongué Jesús y li digué: En veritat, en veritat jo't dich, que ningú sinó aquell que nasca de nou, pot veurer lo regne de Deu.

4 Nicodemus li digué: ¿Com pot naixer un home essent vell? ¿pot tornar al ventre de sa mare y naixer de nou?

5 Jesús li respongué: En veritat, en veritat jo't dich, que á menos que un home no renasca del aygua, y del Esperit Sant, no pot entrar en lo regne de Deu.

6 Lo qui de la carn es nat, carn es; y lo qui es nat del Esperit, esperit es.

7 No't maravellis donchs de que't haja dit: Es precis naixer de nou.

8 L'esperit alena en qualsevol part, y ous sa veu, mes no sabs d'ahont vé, ni ahont va, lo mateix succeheix á qualsevol home nat del Esperit.

9 Nicodemus li respongué: ¿Com pot ferse aixó?

10 Jesús respongué y li digué: ¿Y tu ets mestre en Israel, y ignores aquestas cosas?

11 En veritat, en veritat jo't dich, que dihem lo que sabem, y que testificam lo que havem vist, y vosaltres no admeten lo nostre testimoni.

12 Si no creheu quant vos parlo de las cosas de la terra, ¿com creuréu quant vos parli de las cosas del cel?

13 Y ningú puja al cel, sinó lo qui baixá del cel, lo Fill del home que está en lo cel.

14 Y així com Moysés alsá la serpent en lo desert, així també es necessari que lo Fill del home sia alsat;

15 A fi de que tothom que creu en ell no peresca, ans bé tinga la vida eterna.

16 Puix Deu ha amat de tal modo al mon, que ha donat son Unigenit Fill, á fi de que tothom que creu en ell no peresca, ans bé tinga la vida eterna.

17 Puix Deu no ha enviat son Fill al mon pera condemnar lo mon, sinó porque'l mon se salvi per medi d'ell.

18 Qualsevol que creu en ell no es condemnat; emperó qui no creu es ja condemnat, per aixó mateix que no creu en lo nom del Unigenit Fill de Deu.

19 Aquest es donchs lo judici, que la llum vingué al mon, y los homes han amat més las tenebras que la llum, perquè sas obras eran malas.

20 Puix tot aquell que obra mal

aborreix la llum, y no s'acerca á la llum, per temor de que sas obras no sian reprobadas.

21 Emperó qui obra veritat s'acerca á la llum, á fi de que sas obras sian descubertas, puix han estat fetas en Deu.

22 Després d'aixó Jesús se'n aná ab sos deixebles á la Judéa, y allí s'estava ab ells, y batejava.

23 Y Joan estava també batejant en Ennon prop de Salim, perquè allí hi havia molta aygua: y venían y eran batejats.

24 Puix llavors Joan encara no havia estat posat en la presó.

25 Y se mogué una disputa entre'ls deixebles de Joan y'ls Jueus tocant á la purificació.

26 Y anaren á Joan, y li digueren: Mestre, aquell que estava ab vos al altra banda del Jordá, de qui vos donaren testimoni, veus aquí que bateja, y tots van á ell.

27 Joan respongué y digué: L'home no pot rébrer res sinó que li sia donat del cel.

28 Vosaltres mateixos sou testimoni de que diguí: Jo no so lo Christo, sinó que he estat enviat devant d'ell.

29 Aquell que té l'esposa, es l'espós; emperó l'amich del espós que está en peu, y'l ou, s'omple de goig al ohir la ven de l'espós. Aquest mon goig donchs es cumplert.

30 Es necessari que ell cresca, y jo disminuhesca.

31 Lo qui vé de dalt es sobre tots. Lo qui es de la terra es terrenal, y parla de la terra. Lo qui vé del cel es sobre tots.

32 Y dona testimoni de lo que ha vist y ohit, y ningú reb son testimoni.

33 Lo qui ha rebut son testimoni, sellá que Deu es verdader.

34 Perqué aquell á qui Deu ha enviat, diu paraulas de Deu, puix Deu no li doná l'Esperit ab mida.

35 Lo Pare ama al Fill, y posá totas las cosas en sas mans.

36 Lo qui creu en lo Fill té la vida eterna; mes qui no creu en lo Fill no veurá la vida, sinó que l'ira de Deu está sobre d'ell.

CAP. 4.

Conversió de la Samaritana, y de molts Samaritans: instrucció que ab eix motiu dona lo Senyor á sos deixebles: cura milagrosament al fill d'un gran senyor.

QUANT donchs Jesús entengué que'ls Fariséus havían sabut que ell feya més deixebles, y batejava més que Joan,

2 (Encaraqué Jesús no batejava per sí mateix, sinó *per medi de sos deixebles*.)

3 Deixá la Judéa, y se'n torná á Galiléa.

4 Y com hagués de passar per la Samaria,

5 Vingué á una ciutat de la Samaria anomenada Sichar, prop de la heretat que doná Jacob á son fill Joseph.

6 Y estava allí la font de Jacob. Jesús donchs, fatigat del camí, estava sentat sobre de la font, y era ja envers l'hora sexta.

7 Vingué una dona de Samaria á traurer aygua. Jesús li digué: Dona'm beurer.

8 (Puix los deixebles havían anat

á la ciutat á comprar que menjar.)

9 Emperó aquesta dona Samaritana li digué: ¿Com es que tu, essent Jueu, me demanas beurer á mi, que so Samaritana? Puix los Jueus no tenen tracte ab los Samaritans.

10 Jesús respongué y li digué: Si tu coneguesses lo dó de Deu, y qui es lo qui't diu: Dona'm beurer; tu li ho haurías demanat á ell, y ell te hauria donat aygua viva.

11 Li diu la dona: Senyor, vos no teniu ab que tráurerla, y lo pou es fondo: ¿ahont donchs teniu l'aygua viva?

12 ¿Sou vos per ventura major que nostre padre Jacob, que nos doná aquest pou, y ne begué ell mateix, y sos fills, y son bestiar?

13 Jesús respongué, y li digué: Qualsevol que bega d'aquesta aygua, tindrà altra vegada set; mes lo qui bega del aygua que jo li donaré, no tindrà may més set:

14 Ans bé l'aygua que jo li donaré, será en ell una font d'aygua que rajará fins á la vida eterna.

15 La dona li digné: Senyor, donaume d'aqueixa aygua, á fi de que may més tinga jo set, ni haja de venir á tráurerla.

16 Jesús li digué: Vés, crida á ton marit, y torna aquí.

17 Respongué la dona y digué: Jo no tinch marit. Jesús li digué: Tens rahó de dir que no tens marit:

18 Perqué cinch marits has tingut, y'l que tens ara no es marit teu: en aixó has dit veritat.

19 Digué li la dona: Senyor, jo veig que vos sou un profeta.

20 Nostres pares adoraren en aquesta montanya, y vosaltres diheu que Jerusalem es lo lloch ahont se deu adorar.

21 Jesús li digué: Dona, creume que vé l'hora en que vosaltres no adoraréu al Pare en aquesta montanya, ni en Jerusalem.

22 Vosaltres adorau lo que no coneixeu; nosaltres *emperó* adoram lo que coneixem, perquè la salut vé dels Jueus.

23 Mes ja vé l'hora, y ara es, quant los verdaders adoradors adorarán al Pare en esperit y en veritat, perquè tals son los que'l Pare busca que l'adorin.

24 Deu es Esperit, y es menester que'ls que l'adoran, l'adorin en esperit y en veritat.

25 La dona li diu: Sé que'l Messias (so es, lo Christo) ha de venir: quant haja vingut, ell nos declarará totas aquestas cosas.

26 Jesús li digué: Eix so jo que parlo ab tu.

27 Al mateix temps arribaren sos deixebles, y s'admiravan de que parlás ab aquella dona. Ab tot ningú li digué: ¿Qué li preguntau? ó ¿perqué parlau ab ella?

28 La dona emperó deixant allí son canti se'n torná á la ciutat, y digué á la gent:

29 Veniu á veurer un home que m'ha dit tot quant jo he fet. ¿No es aquest lo Christo?

30 Isqueren donchs de la ciutat, y vingueren á encontrarlo.

31 Mentrestant los deixebles l'instavan, dihentli: Rabbi, menjau.

32 Y ell los respongué: Jo tinch per alimentar-me un menjar que vosaltres no coneixen.

33 Los deixebles se deyan uns á altres: ¿Si li haurá algú portat que menjar?

34 Jesús los digué: Mon aliment es fer la voluntat d'aquell que m'ha enviat, peraqué doni compliment á sa obra.

35 ¿No diuheu vosaltres: Que encara hi ha quatre mesos d'aquí á la sega? Veus aquí jo us dich: Alsau los ulls y contemplan los camps, que son ja blanchs á punt de segar.

36 Y aquell que sega reb la recompensa, y arreplega los fruyts pera la vida eterna, á fi de que gosi així lo qui sembra com lo qui sega.

37 Perqué en aixó se verifica aquell refrá: Un es lo qui sembra, y altre lo qui sega.

38 Jo us he enviat á segar lo que vosaltres no haveu treballat; altres treballaren, y vosaltres haveu entrat en sos treballs.

39 Y molts dels Samaritans d'aquella ciutat cregueren en ell per las paraulas d'aquella dona, que assegurava, que li havia dit tot lo que ella havia fet.

40 Y havent vingut á ell los Samaritans li pregaren que's quedás allí: y s'hi detingué dos dias.

41 Y n'hi hagué molts més que cregueren en ell per haverlo ohit parlar;

42 Y deyan á la dona: Ja no crehem per lo que tu has dit, puix nosaltres mateixos l'havem ohit,

y havem conegut que ell es verda-derament lo Salvador del mon.

43 Al cap de dos dias isqué d'allí, y se'n aná á Galiléa.

44 Perqué lo mateix Jesús doná testimoni de que un profeta no es honrat en sa patria.

45 Arribat donchs á la Galiléa, los Galileus lo reberen, havent vist tot lo que havia fet en Jerusalem en la dia de la festa, perqué ells havían assistit també á la festa.

46 Y Jesús vingué novament á Caná de Galiléa, ahont havia convertit l'aygua en vi. Y hi havia un noble que tenia un fill malalt en Cafarnaum.

47 Havent ohit aquest que Jesús venia de Judéa á la Galiléa, aná á trobarlo, y li demaná que baixás, y curás son fill, puix estava pera morir-se.

48 Jesús donchs li digué: Vosaltres sinó veheu miracles y prodigis no creheu.

49 Aquell noble li digué: Senyor, veniu abans que mon fill mori.

50 Jesús li digué: Vés, ton fill viu. L'home cregué la paraula que Jesús li havia dit, y se n'aná.

51 Y quant anava, baixant l'is-queren al encontre sos criats, di-hent que son fill vivia.

52 Y haventlos preguntat l'hora en que ell se sentí millor, li res-pongueren: Ahí á las set lo deixá la febre.

53 Y regonegué lo pare que aquella era l'hora en que Jesús li havia dit: Ton fill viu: y cregué ell, y tota sa casa.

54 Aquest fou lo segon miracle

que Jesús feu quant hagué vingut de Judéa á Galiléa.

CAP. 5.

Jesús cura al paralítich de la piscina: los Jueus lo calumnian per aquest miracle, y'l Senyor alega contra ells á son favor testimonis irrefragables.

DESPRES d'aixó essent la festa dels Jueus, Jesús pujá á Jerusalem.

2 Y en Jerusalem está la piscina de las ovelas, anomenada en hebreu, Bethesda, la qual té cinch porxos;

3 En los quals jeya una gran multitud de malalts, cegos, coixos, paralítichs, que aguardavan lo moviment de las ayguas.

4 Puix un ángel del Senyor baixava en cert temps á la piscina, y agitava l'aygua; y lo primer que entrava després de haver estat agitada l'aygua, quedava curat qualsevol que fos son mal.

5 Y hi havia allí un home que feya trenta vuyt anys que estava malalt.

6 Y vehentlo Jesús que jeya, y coneixent que molt temps havia estava malalt, li digué: ¿Vols esser curat?

7 Lo malalt li respongué: Senyor, jo no tinch ningú que'm fiqui en la piscina quant l'aygua es agitada, y mentres jo hi vaitg, un altre hi baixa primer que jo.

8 Jesús li diu: Alsa't, pren ton llit, y marxa.

9 Y aquest home fou curat en un instant, y prengué son llit, y se posá á caminar. Y era aquell un dia de dissapte.

10 Los Jueus donchs deyan al que havia estat curat: Avuy es dissapte, no t'es lícit portarte'n lo llit.

11 Ell los respongué: Aquell que m'ha curat, m'ha dit: Pren ton llit y camina.

12 Ells li preguntaren: ¿Qui es aqueix home que t'ha dit: Pren ton llit y camina?

13 Emperó lo qui havia estat curat no sabia qui era, perquè Jesús s'havia retirat de la turba que hi havia allí.

14 Després Jesús trobá aquest home en lo temple, y li digné: Javeus que has estat curat, no pequis més, no sia que't succehesca alguna cosa pitjor.

15 Aquest home se'n aná á trobar als Jueus, y'ls contá que era Jesús lo qui l'havia curat.

16 Y per aquest motiu los Jueus perseguiren á Jesús, y cercavan com ferlo morir, perquè feya aquestas cosas en dissapte.

17 Mes Jesús los respongué: Mon Pare fins ara está obrant, y jo també obro.

18 Per lo que los Jueus cercavan molt més com ferlo morir, perquè no solament trencava lo dissapte, sinó que deya que Deu era son pare, fentse igual á Deu. Y així los respongué Jesús, dihent:

19 En veritat, en veritat vos dich, que'l Fill no pot fer per sí cosa alguna, sinó lo que veu fer al Pare; perquè qualsevol cosa que'l Pare fassa, ho fa també lo Fill.

20 Perquè'l Pare ama lo Fill, y li manifesta tot lo que fa, y li ma-

nifestará obras majors que estas, de manera que vosaltres quedaréu plens d'admiració.

21 Puix així com lo Pare ressuscita los morts, y'ls dona la vida, així també lo Fill dona la vida á qui li plau.

22 Y ni'l Pare judica á persona alguna, sinó que ha comés tot judici al Fill:

23 A fi de que tots honrin al Fill així com honran al Pare. Lo qui no honra al Fill, tampoch honra al Pare que l'ha enviat.

24 En veritat, en veritat jo us dich, que qualsevol que escolta ma paraula, y creu al qui m'ha enviat, té la vida eterna, y no sufrirá condemnació, sinó que ha passat de mort á vida.

25 En veritat, en veritat jo us dich, que l'hora vé, y estam ja en ella, en que'ls morts ohrán la veu del Fill de Deu; y'ls que l'oygan, viurán.

26 Perqué així com lo Pare té vida en sí mateix, així ha donat també al Fill lo tenir vida en sí mateix;

27 Y li ha donat també lo poder de judicar, perqué es Fill del home.

28 No us admireu d'aixó, perqué vé l'hora en que los que están en los sepulcres, ohrán la veu del Fill de Deu.

29 Y los que hajan fet obras bonas eixirán pera ressuscitar á la vida; emperó los que hajan fet obras malas, eixirán pera ressuscitar á sa condemnació.

30 Jo de mi mateix no puch fer cosa alguna. Judico segons oych,

y mon judici es just; puix no busco ma voluntat, sinó la voluntat d'aquell que m'ha enviat.

31 Si jo dono testimoni de mi mateix, mon testimoni no es verdader.

32 Un altre es lo qui dona testimoni de mi, y jo sé que'l testimoni que dona es verdader.

33 Vosaltres enviareu á Joan, y ell doná testimoni á la veritat.

34 Emperó jo no prenc testimoni d'home, sinó que dich aixó á fi de que siau salvos.

35 Ell era una antorxa que cremava y illuminava. Y vosaltres per algun temps volguereu alegrarvos en sa llum.

36 Emperó jo tinc un testimoni major que'l de Joan; perqué las obras que'l Pare m'ha donat á cumplir, estas mateixas obras que jo faitg, donan testimoni de mi, que'l Pare m'ha enviat.

37 Y lo Pare que m'ha enviat, ha donat testimoni de mi: ni vosaltres haven ohit may sa veu, ni vist son semblant.

38 Y sa paraula no está habitant en vosaltres, perqué no creheu á aquell á qui ell ha enviat.

39 Escudrinyau las escripturas, ja que creheu trobar en ellas la vida eterna; y ellas son las que donan testimoni de mi.

40 Y no voleu venir á mi porque tingau vida.

41 Jo no rebo gloria dels homes.

42 Mes jo us coneix, que no tenui l'amor de Deu en vosaltres.

43 Jo he vingut en nom de mon Pare, y no'm rebeu: si vingués un altre en son nom propi, lo rebréu.

44 ¿Com poden vosaltres creuer, los que rebeu gloria los uns dels altres, y no cercau la gloria que vé de Deu solament?

45 No penseu que sia jo lo qui us haja d'acusar devant del Pare: hi ha un que us acusa, so es, Moysés, en qui vosaltres confiau.

46 Puix si creguesseu á Moysés, també me creuríau á mi, perquè ell escrigué de mi.

47 Mes sino creheu en sos escrits, com creurén en mas paraulas?

CAP. 6.

Miracles dels cinch pans: camina Jesús sobre'l mar: parla del pá del cel: anuncia la trahició de Judas.

DESPRES d'aixó, passá Jesús al altra part del mar de Galiléa, que es lo mar de Tiberiades.

2 Y'l seguía una gran multitut de gent, perquè veyan los miracles que feya sobre los que estavan malalts.

3 Y Jesús pujá á una montanya, y s'assentá allí ab sos deixebles.

4 Y estava ja cerca la pasqua, qu'es una festa dels Jueus.

5 Y com alsás Jesús los ulls, y vegés que una gran multitut de gent venía á ell, digué á Felip: ¿Ahont comprarem pans peraque aquestos menjin?

6 Emperó deya aixó pera probarlo, puix ell sabia lo que havia de fer.

7 Felip li respongué: Doscents diners de pá no'ls bastan pera donarne un bossí á cada hu.

8 Un de sos deixebles, que era Andreu, germá de Simó Pere, li digué.

9 Aquí hi ha un minyó que té cinch pans d'ordi, y dos peixos; emperó ¿qu'es aixó per tanta gent?

10 Y Jesús digué: Feu assentar la gent. Y estava aquell lloch cubert d'herba. Se sentaren donchs, com en número de cinch mil homes.

11 Jesús prengué los pans, y havent donat gracias, los distribuí als que estavan sentats, així com los peixos, donántlosne tant com volgueren.

12 Després que quedaren saciats, digué á sos deixebles: Recullíu los bossins que han sobrat, á fi de que no's perdi res.

13 Los reculliren donchs, y umpliren dotse coves de bossins, que havían sobrat dels cinch pans d'ordi, després que tots ne havían menjat.

14 Y havent vist aquells homes lo miracle que Jesús havia fet, deyan: Aquest es verdaderament lo profeta que ha de venir al mon.

15 Emperó Jesús sabent que havían de venir pera portársele'n á la forsa, y ferlo rey, fugí tot sol altra vegada á la montanya.

16 Y arribada la tarde, sos deixebles baixaren á la bora del mar.

17 Y haventse'n pujat en una barca, se'n anaren al altre costat del mar en Cafarnaum. Y era ja de nit, y Jesús encara no havia vingut á ells.

18 Y'l mar comensá á alborotar-se per rahó del gran vent que feya.

19 Així que havent remat com cosa de vint y cinch ó trenta estadis, veuhén á Jesús que cami-

nava sobre del mar, y que s'acercava á la barca, y tingueren temor.

20 Emperó ell los diu: So jo, no temau.

21 Volgueren donchs rébrer-lo en la barca, y esta arribá luego á la terra ahont ells anavan.

22 Al dia següent, la gent que estava al altre costat del mar vegé que no hi havia allí més que una barca, y que Jesús no hi havia entrat ab sos deixebles, sinó que los deixebles se'n havían anat sols:

23 Mes arribaren altrás barcas de Tiberiades, prop del lloch en que (havent lo Senyor donat gràcias,) ells havían menjat lo pá.

24 Havent donchs vist la turba que Jesús no estava allí, ni tampoch sos deixebles, se'n pujaren á las barcas, y vingueren á Cafarnaüm en busca d'ell.

25 Y haventlo encontrat al altre costat del mar, li digueren: Rabbi, ¿quant haveu vingut aquí?

26 Jesús los respongué y digué: En veritat, en veritat jo us dich, que vosaltres me cercan, no per rahó dels miracles que haveu vist, sinó porque menjaren de aquells pans, y vos saciaren.

27 Treballan, no per lo menjar que's consum, sin per aquell que dura fins á la vida eterna; lo qual vos donará lo Fill del home: puix en est lo Pare Deu ha imprés son sello.

28 Y ells li preguntaren: ¿Qué farem nosaltres pera fer las obras de Deu?

29 Respongué Jesús, y'ls digué: L'obra de Deu es, que vosaltres

cregau en aquell qu'ell ha enviat.

30 Y li digueren: ¿Quin miracle donchs feu vos, peraqué vejam, y vos cregam? ¿Quina obra feu vos?

31 Nostres pares menjaren lo manná en lo desert, segons está escrit: Los doná á menjar pá del cel.

32 Y Jesús los respongué: En veritat, en veritat jo us dich: Moy-sés no us doná lo pá del cel, mes mon Pare es qui us doná lo verda-der pá del cel.

33 Perqué lo pá de Deu es aquell que baixá del cel, y doná la vida al mon.

34 Llavors ells li digueren: Senyor, donaunos sempre d'aquest pá.

35 Y Jesús los respongué: Jo so lo pá de vida; aquell que vé á mi no tindrà fam, y aquell que creu en mi no tindrà may més sed.

36 Emperó jo us diguí: Que m'haveu vist, y no creheu.

37 Tot lo que'l Pare me dona, vindrá á mi; y aquell que á mi vinga, no'l llansaré fora.

38 Puix he baixat del cel, no pera fer ma voluntat, sinó la voluntat d'aquell que m'ha enviat.

39 Y esta es la voluntat del Pare que m'ha enviat, que jo no perdi res de tot lo que m'ha donat, sinó que ho ressusciti al últim dia.

40 Y aquesta es la voluntat de mon Pare que m'ha enviat, que tot aquell que ve al Fill, y creu en ell, tinga la vida eterna, y jo'l ressuscitaré en lo darrer dia.

41 Y'ls Jueus se posaren llavors á murmurar d'ell, perquè havia dit: Jo so lo pá viu que he baixat del cel.

42 Y deyan: ¿No es aquest Jesús

SANT JOAN, 6.

fill de Joseph, lo pare y mare del qual coneixem? ¿Com diu ell donchs que ha baixat del cel?

43 Emperó Jesús respongué, y'ls digué: No murmureu entre vosaltres.

44 Ningú pot venir á mi si no es que'l porti lo Pare que m'haenviat, y jo'l ressuscitaré al derrer dia.

45 Escrit está en los profetas: Y tots serán ensenyats de Deu. Tot aquell donchs que oygué, y aprengué del Pare, vé á mi.

46 No perquè algú haja vist al Pare, sinó aquell que es de Deu, aqueix vegé al Pare.

47 En veritat, en veritat jo us dich, que aquell que creu en mi té la vida eterna.

48 Jo so lo pá de vida.

49 Vostres pares menjaren lo manná en lo desert, y moriren.

50 Aquest es lo pá que baixá del cel, peraqué lo qui menji de ell no mori.

51 Jo so lo pá viu que he baixat del cel. Qui menji d'aquest pá, viurá eternament: y lo pá que jo donaré, es ma carn, la que jo donaré pera la vida del mon.

52 Y'ls Jueus donchs disputavan entre sí, dihent: ¿Com pot aquest donarnos á menjar sa carn?

53 Y Jesús los digué: En veritat, en veritat vos dich, que si no menjau la carn del Fill del home, y no bebeu sa sanch, no tindréu vida en vosaltres.

54 Qui menja ma carn, y beu ma sanch, té vida eterna, y jo'l ressuscitaré al derrer dia.

55 Perqué ma carn es verdade-

rament menjar, y ma sanch es verdaderament beurer.

56 Qui menja ma carn, y beu ma sanch, habita en mi, y jo en ell.

57 Així com lo Pare viu m'ha enviat, y jo visch per lo Pare, així qui'm menja á mi també viurá per mi.

58 Aquest es lo pá que baixá del cel. No es com lo manná que vos trespares menjaren, y moriren: qui menja aquest pá viurá eternament.

59 Aquestas cosas digué ell en la sinagoga, ensenyant en Cafarnaum.

60 Y haventlas ohit molts de sos deixebles, digueren: Duras son aquestas paraulas, y ¿qui podrá escoltarlas?

61 Emperó Jesús, sabent en sí mateix que sos deixebles murmuravan d'aixó, los digué ¿Assó us escandalisa?

62 ¡Puix que si vegesseu pujar al Fill del home ahont antes estava!

63 L'esperit es lo qui vivifica: la carn no aprofita pera res. Las paraulas que jo us dich, esperit y vida son.

64 Mes entre vosaltres hi ha alguns que no creuhen. Puix Jesús sabia desde'l principi qui eran los que no creyan, y qui sería lo qui l'havía d'entregar.

65 Y deya: Per aixó jo us he dit, que ningú pot venir á mi si mon Pare no'l hi concedeix.

66 Desde aquella hora molts de sos deixebles se retiraren de sa comitiva, y ja no anavan ab ell.

67 Per lo que Jesús digué als

dotse: ¿Y vosaltres, vos ne voleu anar també?

68 Simó Pere donchs li respongué: ¿Senyor, á qui anirem? Vos teniu paraulas de vida eterna.

69 Y nosaltres havem cregut y conegut que vos sou lo Christo, lo Fill de Deu viu.

70 Jesús los respongué: ¿No so jo qui esculli á vosaltres dotse, y ab tot un de vosaltres es diable?

71 Deya aixó per Judas Iscariot, fill de Simó, qui essent un dels dotse, l'havia d'entregar.

CAP. 7.

Va Jesús á Jerusalem per la festa dels tabernacles: ensenya en lo temple: proba la veritat de sa missió y doctrina: muda lo cor dels que venían á pèndre'l: es defensat per Nicodemus.

DESPRES d'estas cosas anava Jesús per la Galiléa, no volent passar per la Judéa, perquè los Jueus cercavan com ferlo morir.

2 Llavors estava próxima la festa dels Jueus dita dels tabernacles.

3 Y sos germans li digueren: Parteix d'aquí, y véste'n á la Judéa, á fi de que tos deixebles vejan las obras que fas.

4 Perqué ningú que busca ser conegut en publich, fa res en secret. Si tu donchs fas estas cosas, manifesta't al mon.

5 Puix ni sos germans creyan en ell.

6 Llavors Jesús los digué: Mon temps no ha arribat encara, mes vostre temps sempre está preparat.

7 A vosaltres lo mon no pot aborriros, mes á mi me aborreix,

perqué jo dono testimoni d'ell que sas obras son malas.

8 Pujau vosaltres á eixa festa: jo no vaitg encara á eixa festa, perquè mon temps no s'ha cumplert encara.

9 Havent dit aixó, se quedá en Galiléa.

10 Emperó tant prest com sos germans hagueren partit, ell marxá també á la festa, no publicament, sinó com de ocult.

11 Y'ls Jueus lo buscavan en lo dia de la festa, y deyan: ¿Ahont es aquell?

12 Y hi havia gran enrahonament acerca d'ell entre la gent. Perqué uns deyan: Ell es home de bé. Altres deyan: No, ans bé seduheix al poble.

13 Emperó ningú parlava publicament d'ell per temor dels Jueus.

14 Y envers lo mitg de la festa Jesús pujá al temple, y ensenyava.

15 Y'ls Jueus se maravellavan, dihent: ¿Com sab aquest las escripturas, sens haverlas après?

16 Jesús los respongué, y digué: Ma doctrina no es meva, sinó d'aquel que m'ha enviat.

17 Qualsevol que vulla fer la voluntat d'aquell, coneixerá per la doctrina, si es de Deu, ó si jo parlo de mi mateix.

18 Qui parla de si mateix, busca sa propia gloria; mes aquell que busca la gloria del que l'ha enviat, es verídich, y en ell no hi ha injusticia.

19 ¿Per ventura Moysés no us doná la ley, y ab tot ningú de vosaltres l'observa?

20 ¿Perqué anau donchs cercant com matarme? Lo poble li respongué: Estás possehit del dimoni; ¿qui't vol matar?

21 Respongué Jesús y'ls digué: He fet una obra, y tots vos ne meravellau.

22 Per aixó vos doná Moysés la circumcisió, (no perqué si de Moysés, sinó dels pares,) y circumcidiáu al home en dissapte.

23 Si'l home reb la circumcisió en dissapte, per no violar la lley de Moysés, ¿perqué vos indignau contra de mi per haver jo curat un home del tot en dissapte?

24 No judiqueu per l'apariencia, ans bé judicau judici recte.

25 Llavors alguns dels de Jerusalem deyan: ¿No es aquest al qui buscan per donarli la mort?

26 Veus aquí que parla publicament, y no li diuen res. ¿Per ventura los senadors han conegut de cert qu'es aquest lo Christo?

27 Emperó aquest sabem nosaltres d'ahont es, mes quant vinga lo Christo, ningú sabrá d'ahont es ell.

28 Y Jesús en lo temple anava ensenyant en alta veu, y dihent: Vosaltres me coneixeu, y sabeu d'ahont so jo; mes jo no he vingut de mi mateix, sinó que es verídich aquell que m'ha enviat, al qual no coneixeu vosaltres;

29 Mes jo'l coneix, perquè d'ell so, y ell m'ha enviat.

30 Buscavan donchs com pèndre'l, y ningú posá las mans sobre ell, perquè la seva hora no havia arribat encara.

31 Y molts del poble cregueren en ell, y deyan: ¿Quant vinga lo Christo, farà per ventura més miracles que'ls que fa aquest?

32 Los Fariséus oygueren estos enrahonaments que la gent tenia de ell; y'ls Fariséus y'ls prínceps dels sacerdots enviaren ministres pera pèndre'l.

33 Mes Jesús los digué: Encara estaré ab vosaltres un poch de temps, y *després* me'n vaitg á aquell que m'ha enviat.

34 Vosaltres me buscaréu, y no'm trobaréu, y allá ahont jo so, no hi podeu venir vosaltres.

35 Y digueren los Jueus entre sí: ¿Ahont anirá aquest, que no'l pugam trobar? ¿Se'n anirá per ventura entre las nacions espargidas *per lo mon* á predicar als Gentils?

36 ¿Qué paraulas son aquestas que ha dit: Me cercaréu, y no'm trobaréu; y allá ahont so jo, vosaltres no hi podeu venir?

37 Y en lo darrer dia, que era lo gran dia de la festa, Jesús se posá en peu, y en alta veu deya: Si algú té sed, vinga á mí, y bega.

38 Lo qui creu en mi, eixirán de son ventre, com diu la escriptura, rius d'aygua viva.

39 Aixó ho digué del Esperit, que los que creuen en ell havian de rébrer; puix encara no havia estat comunicat l'Esperit, per quant Jesús no estava encara glorificat.

40 Per aixó molts del poble, al ohir d'ell estas paraulas, deyan: Aquest certament es lo profeta.

41 Aquest es lo Christo, deyan altres. Emperó alguns replicavan:

SANT JOAN, 7, 8.

¿Per ventura lo Christo ha de venir de Galiléa?

42 ¿No diu l'escriptura, que Christo vindrá de la rassa de David, y del lloch de Bethlem, d'ahont era David?

43 Així que lo poble estava dividit per causa d'ell.

44 Y alguns d'ells volían pèndre'l, mes ningú posá sobre ell las mans.

45 Y així los ministres tornaren als prínceps dels sacerdots y als Fariséus, y'ls digueren: ¿Perqué no l'haveu portat?

46 Los ministres respongueren: Ja may home algun ha parlat com aquest home.

47 Y'ls Fariséus respongueren; ¿Qué, també vosaltres haveu quedat seduhits?

48 ¿Acás algun dels prínceps ó dels Fariséus ha cregut en ell?

49 Emperó sols aquesta turba que no compren la lley es malehida.

50 Nicodemus, aquell mateix que á la nit vingué á Jesús, y era un d'ells, los digué:

51 ¿Per ventura nostra lley condemna á ningú, antes de ohirlo, y de saber lo que fa?

52 Ells respongueren y li digueren: ¿Ets tu per ventura també Galiléu? Examina las escripturas, y mira com no ix profeta algun de Galiléa.

53 En seguida se retirá cada qual á sa propia casa.

CAP. 8.

Destlliura Jesús de la mort á una dona adúltera, confundint á sos acusadors: declara de varias maneras ser ell lo Fill

de Deu, y respon ab gran mansuetut á las blasfemias dels Jueus.

JESÚS se'n aná á la montanya del Oliverar.

2 Y al apuntar lo dia torná al temple, y tot lo poble vingué á ell, y assentantse, los ensenyava.

3 Llavors los escribas y Fariséus li portaren una dona que l'havían sorpresa en adulteri, y haventla colocada en mitg de tots,

4 Li digueren: Mestre, aquesta dona acaba de ser sorpresa en adulteri.

5 Y Moysés nos té manat en la lley apedregar las tals. Vos donchs ¿que diheu?

6 Lo que li preguntavan tentantlo pera poderlo acusar. Mes Jesús, inclinantse, escribía ab lo dit en terra.

7 Y com perseverassen ells en preguntarli, s'alsá dret, y'ls digué: Aquell de vosaltres que's trobi sens pecat sia lo primer en tirarli la pedra.

8 Y tornantse á inclinar, continuava á escriur en terra.

9 Y ohit aixó, y estant convenuts per sas conciencias, marxavan l'un detrás del altre, comensant per los més vells, y quedá sol Jesús, y la dona que estava al mitg.

10 Llavors Jesús alsantse dret, y no vehent ningú sinó la dona, li digué: Dona, ¿ahont son los que t'acusavan? ¿Ningú t'ha condemnat?

11 Ella respongué: Ningú, Senyor. Y Jesús digué: Puix jo tampoch te condemnaré. Véste'n, y no pequis may més.

12 Jesús torná á parlarlos, di-

hent: Jo so la llum del mon: lo qui'm segueix á mi no camina en las tenebras, sinó que tindrà la llum de la vida.

13 Y replicaren los Fariséus: Tu donas testimoni de tu mateix; ton testimoni no es veridich.

14 Respongué Jesús, y'ls digué: Encaraque jo doni testimoni de mi mateix, mon testimoni es veridich, perquè jo sé d'ahont vinch y ahont vaitg: mes vosaltres no sabeu d'ahont vinch, ni ahont vaitg.

15 Vosaltres judicau segons la carn; jo no judico á ningú.

16 Y si judico, mon judici es veridich, perquè no so jo sol, sinó jo, y lo Pare que m'ha enviat.

17 En vostra lley está escrit, que lo testimoni de dos personas es veridich.

18 Jo so lo qui dono testimoni de mi mateix, y'l Pare que m'ha enviat dona també testimoni de mi.

19 Llavors ells li deyan: ¿Ahont es ton Pare? Jesús respongué: Ni'm coneixeu á mi, ni á mon Pare. Si'm coneguessen á mi, també coneixeríau á mon Pare.

20 Jesús digué aquestas paraulas en lo lloch del tresor, mentres estava ensenyant en lo temple, y ningú'l prengué, perquè sa hora encara no era arribada.

21 Y Jesús los torná á dir: Jo me'n vaitg, y vosaltres me cercaréu, y moriréu en vostre pecat. Allá ahont jo vaitg no podeu venir vosaltres.

22 Los Jueus deyan á las horas: ¿Voldrá tal vegada matarse á sí mateix, y per aixó diu: Alla ahont jo vaitg no podeu venir vosaltres?

23 Y ell los deya: Vosaltres sou d'abaix, jo so de dalt; vosaltres sou d'aquest mon, jo no so d'aquest mon.

24 Per aixó us he dit que moriréu en vostres pecats; perquè si no creheu que so jo, moriréu en vostres pecats.

25 Y ells li deyan: ¿Qui ets tu? Jesús los respongué: Lo principi, lo mateix que us parlo.

26 Tinch moltas cosas que dir de vosaltres, y que condemnar; emperó lo qui m'ha enviat es veridich, y jo parlo al mon aquellas cosas que he ohit d'ell.

27 Y ells no compregueren que deya que Deu era son Pare.

28 Per lo tant Jesús los digué: Quant haureu alsat en alt al Fill del home, llavors coneixeréu que jo so, y que no faitg res de mi mateix, sinó que parlo lo que m'ha ensenyat lo Pare.

29 Y'l qui m'ha enviat está ab mi, y no m'ha deixat sol, perquè jo faitg sempre lo que es de son agrado.

30 Estant ell dihent estas cosas, molts cregueren en ell.

31 Y Jesús deya als Jueus que creyan en ell: Si perseverau en ma paraula, seréu verdaderament deixebles meus:

32 Y coneixeréu la veritat, y la veritat vos farà llibres.

33 Ells li respongueren: Nosaltres som de la descendencia d'Abraham, y jamay havem estat esclaus de ningú. ¿Com dius donchs tu que serem llibres?

34 Jesús los replicá: En veritat, en veritat vos dich, que tot aquell

que comet pecat es esclau del pecat.

35 Així es que'l esclau no habita sempre en la casa; emperó lo Fill permanence sempre *en ella*.

36 Si donchs lo Fill vos dona llibertat, seréu verdaderament llibres.

37 Ja sé que sou fills d'Abraham; emperó cercau com donar-me la mort, perquè ma paraula no té cabuda en vosaltres.

38 Jo dich lo que he vist en mon Pare: y vosaltres feu lo que haveu vist en vostre pare.

39 Li respongueren, dihent: Nostre pare es Abraham. Si fossen fills d'Abraham, replicá Jesús, fariáu las obras d'Abraham.

40 Emperó vosaltres buscau com llevar-me la vida, á un home que us he dit la veritat que he ohit de Deu: aixó no ho feu Abraham.

41 Vosaltres feu las obras de vostre pare. Y ells li replican: Nosaltres no som nats de fornicació; tenim un pare, *que es Deu*.

42 Y'ls digué Jesús: Si Deu fos vostre pare, certament me amariáu á mi; puix jo he procehit y vingut de Deu; no he vingut de mi mateix, sinó que ell m'ha enviat.

43 ¿Perqué donchs no enteneu lo meu llenguatge? Es perquè no podeu ohir ma paraula.

44 Vosaltres sou de vostre pare lo diable, y volen satisfer los apetits de vostre pare. Ell fou homicida desde'l principi, y no ha permancescut en la veritat, perquè no hi ha veritat en ell. Quant diu mentida, parla com ell es, puix es mentider y pare de la *mentida*.

45 A mi emperó no'm creheu, perquè vos dich la veritat.

46 ¿Qui de vosaltres me convençerá de pecat? Donchs si us dich la veritat, ¿perqué no'm creheu?

47 Lo qui es de Deu, escolta las paraulas de Deu. Per aixó vosaltres no las escoltau, perquè no sou de Deu.

48 Y'ls Jueus respongueren y li digueren: ¿No tenim rahó de dir que tu ets un Samaritá, y que estás possehit del dimoni?

49 Jesús respongué: Jo no estich possehit del dimoni, sinó que honro á mon Pare, y vosaltres me deshonorau á mi.

50 Y jo no cerco ma propia gloria; hi ha qui *la* cerqui y judici.

51 En veritat, en veritat jo us dich, que qui observi ma paraula no veurá may la mort.

52 Y'ls Jueus li digueren: Ara coneixem que estás possehit del dimoni. Abraham es mort, y los profetas també, y tu dius: Si algú observa ma paraula no tastará may la mort.

53 ¿Ets tu per ventura major que nostre pare Abraham, lo qual morí, y que'ls profetas que també moriren? ¿Qui't fas tu mateix?

54 Jesús respongué: Si jo'm glorifico á mi mateix, la meua gloria no es res; mon Pare es qui'm glorifica, aquell de qui diheu vosaltres, que es vostre Deu:

55 Y no l'haveu conegut; mes jo l'he conegut, y si diguéis que no'l coneix, seria un mentider com vosaltres. Mes jo'l coneix, y observeu sa paraula.

56 Abraham, vostre pare, se regositjá de veurer mon dia: lo vegé, y s'umplí de goig.

57 Los Jueus donchs li digueren: ¿Tu no tens encara cinquanta anys, y has vist á Abraham?

58 Jesús los respongué: En veritat, en veritat vos dich, que antes que Abraham fos, jo so.

59 Llavors prengueren pedras per tirárlashi; emperó Jesús s'ocultá, y isqué del temple, havent passat pe'l mitg d'ells, y així se'n aná.

CAP. 9.

Jesús dona vista á un cego de naixement: murmuran los Fariseus d'aquest miracle, y excomunican al cego, que instruhit per Jesús, creu en ell, y l'adora.

Y AL passar vegé Jesús un home cego de naixement.

2 Y sos deixebles li preguntavan: Rabbi, ¿qui ha pecat, est, ó sos pares, perquè haja nat cego?

3 Jesús respongué: Ni ell pecá, ni sos pares, sinó que aixó es perquè las obras de Deu se manifestassen en ell.

4 Convé que jo fassa las obras del que m'ha enviat, mentres dura'l dia: vé la nit, en que ningú pot treballar.

5 Mentres estich en lo mon, jo so la llum del mon.

6 Així que hagué dit aixó, escupí en terra, y formá fanch ab la saliva, y l'aplicá sobre'ls ulls del cego.

7 Y li digué: Marxa, vé, y rénta't en la piscina de Siloé, que significa, Enviat. Hi aná donchs, se rentá, y torná ab vista.

8 Per lo que los vehins, y'ls que antes l'havian vist demanar cari-

tat, deyan: ¿No es aquest aquell que assentat demanava caritat? Aqueix es, responian alguns,

9 Y altres deyan: No es ell, sinó algú que se li sembla. Emperó ell deya: So jo.

10 Llavors ells li digueren: ¿Com es que se t'han overt los ulls?

11 Respongué: Aquell home, que's diu Jesús, feu fanch, y l'aplicá á mos ulls, y'm digné: Vés á la piscina de Siloé, y rénta't. Hi aní, me rentí, y hi veitg.

12 Y li digueren: ¿Ahont es aqueix? Respongué: No ho sé.

13 Y portaren als Fariseus al que avans era cego.

14 Y era dissapte quant Jesús feu lo fanch, y obrí sos ulls.

15 Y novament los Fariseus li preguntavan, com havia recobrat la vista. Ell los digné: Me posá fanch als ulls, me rentí, y hi veitg.

16 Per lo que deyan alguns dels Fariseus: Aquest home no es de Deu, perquè no guarda lo dissapte. Emperó altres deyan: ¿Com un home pecador pot fer aquestos miracles? Y hi havia dissensió entre ells.

17 Digueren donchs novament al cego: ¿Y tu que dius del que t'ha overt los ulls? Y ell respongué: Que es un profeta.

18 Emperó los Jueus no cregueren de ell que hagués estat cego, y recobrat la vista; fins que cridaren als pares del que hi veyá.

19 Y'ls preguntaren, dihent: ¿Es aquest lo vostre fill, lo qual diheu vosaltres que nasqué cego? ¿Com es donchs que hi veu ara?

20 Sos pares los respongueren, dihent: Nosaltres sabem que aquest es lo nostre fill, y que nasqué cego.

21 Mes com es que ara hi veu, no ho sabem, ni tampoch sabem qui li ha obert los ulls. Té la edat, preguntaulo, ell parlará per sí.

22 Sos pares digueren estas cosas per temor dels Jueus; puix los Jueus estavan ja convinguts en traurer de la sinagoga á qualsevol que regonegués á Jesús per Christo.

23 Per aixó sos pares digueren: Ja que té la edat, preguntauli á ell.

24 Cridaren donchs novament al home que havia estat cego, y li digueren: Glorifica á Deu; nosaltres sabem que aquest home es un pecador.

25 Y ell respongué y digué: Si especador jo no ho sé; una cosa sé, que jo que era cego ara hi veitg.

26 Li tornaren á dir: ¿Qué't feu? ¿Com t'obrí los ulls?

27 Ell los respongué: Ja vos ho diguí, y vosaltres ho oygueren: ¿á que fi voleu ohirho de nou? ¿Voleu tal vegada fervos vosaltres també deixebles seus?

28 Llavors l'umpliren de maldicions, y li digueren: Sias tu deixeble seu, que nosaltres som deixebles de Moysés.

29 Sabem que Deu parlá á Moysés; emperó aquest, no sabem d'ahont es.

30 Respongué aquell home, y'ls digué: En aixó está lo miracle, que vosaltres no sabeu d'ahont es

aquest, y *ab tot* ell ha obert mos ulls.

31 Lo que sabem es, que Deu no ou als pecadors, sinó que aquell que adora á Deu, y fa sa voluntat, aqueix es á qui Deu ou.

32 Desde que'l mon es mon no s'ha ohit jamay, que ningú haja obert los ulls á un cego de naixement.

33 Si aquest home no fos de Deu no podria fer res.

34 Respongueren y li digueren: Nasqueres plé de pecats, ¿y'ns ensenyas? Y'l tragneren fora.

35 Oygué Jesús que l'havían tret fora, y haventlo encontrat, li digué: ¿Creus tu en lo Fill de Deu?

36 Ell respongué, y digué: ¿Qui es, Senyor, peraqué jo crega en ell?

37 Y li digué Jesús: Y tu lo vegeres, y es lo mateix que está parlant ab tu.

38 Llavors digué ell: Crech, Senyor: y postrantse, l'adorá.

39 Y Jesús digué: Pera *exercir* judici he vingut á est mon, á fi de que los que no hi venhen, vejan; y los que hi veheu se quedin cegos.

40 Y alguns dels Fariséus que estavan ab ell oygueren aixó, y li digueren: ¿Puix que també nosaltres som cegos?

41 Jesús los digué: Si fosseu cegos no tindriau pecat: mes ara diheu: Nosaltres hi vehem; per lo que vostre pecat permaneceix.

CAP. 10.

Parábola del bon pastor: va Jesús al temple en lo dia de la dedicació, y declara que es lo Messias: los Jueus prenen

pedras pera tirárlashi com á blasfemador, perquè deya que era Fill de Deu.

EN veritat, en veritat vos dich, Lo qui no entra per la porta en lo corral de las ovellas, sinó que puja per altra part, lo tal es un lladre y un robador.

2 Emperó qui entra per la porta, es lo pastor de las ovellas.

3 A est es á qui lo porter obra, y las ovellas escoltan sa veu; y ell crida per son nom á las ovellas propias, y las guia defora.

4 Y quant ha fet eixir sas ovellas propias, va devant d'ellas; y las ovellas lo segueixen, perquè coneixen sa veu.

5 Mes á un estrany no'l segueixen, sinó que fugen d'ell, perquè no coneixen la veu dels estranys.

6 Aquesta parábola los posá Jesús, però no entengueren lo que'ls deya.

7 Y Jesús los digué segona vegada: En veritat, en veritat vos dich, que so la porta de las ovellas.

8 Tots los que han vingut fins ara son lladres y robadors, però las ovellas no'ls escoltaren.

9 Jo so la porta. Lo qui entri per mi se salvará, y entrará, y eixirá, y trobará pastura.

10 Lo lladre no vé sinó pera robar, y matar, y destruir. Jo he vingut peraqué ellas tingan vida, y la tingan ab més abundancia.

11 Jo so lo bon pastor. Lo bon pastor sacrifica la vida per sas ovellas.

12 Mes lo mercenari, y lo qui no es pastor, y del qual no son propias las ovellas, veu venir lo llop, y abandona las ovellas y fuitg; y'l

llop las agarra, y esbarria lo bestiar.

13 Lo mercenari fuitg, perquè es asalariat, y no té interés algun en las ovellas.

14 Jo so lo bon pastor, y coneix mas ovellas, y ellas me coneixen á mi.

15 Així com lo Pare me coneix á mi, així jo coneix al Pare, y dono mi vida per mas ovellas.

16 Y tinch altrás ovellas que no son d'aquest ramat, las quals he de recullir, y ohirán la meva veu, y se'n farà un sol ramat y un sol pastor.

17 Per aixó mon Pare me ama, perquè jo dono ma vida peraqué puga péndrerla de nou.

18 Ningú me la pren, sinó que jo la dono de ma voluntat, y tinch potestat de donarla, y tinch potestat de recobrarla. Aquest es lo manament que rebí de mon Pare.

19 Y hi hagué una nova divisió entre los Jueus per causa d'esta plática.

20 Y molts d'ells deyan: Está possehit del dimoni, y ha perdut l'enteniment, ¿perqué'l escoltau?

21 Altres deyan: Aquestas no son paraulas d'un que está possehit del dimoni. ¿Per ventura lo dimoni pot obrir los ulls dels cegos?

22 Y se celebrava en Jerusalem la festa de la dedicació, y era en hivern.

23 Y Jesús se passejava en lo temple en lo pórtich de Salomó.

24 Y'ls Jueus vingueren á son rodador, y li deyan: ¿Fins á quant has de tenir nostre ánimo suspés?

Si ets lo Christo digasnosho clarament.

25 Jesús los respongué: Vos parlo, y no'm creheu; las obras que jo faitg en nom de mon Pare, estas donan testimoni de mi.

26 Mes vosaltres no creheu, perquè no son de mas ovelles, com jo us he dit.

27 Mas ovelles ouhen ma veu, y jo las coneix, y'm segueixen:

28 Y jo'ls dono la vida eterna, y no's perdrán may, y ningú las arrancarà de mas mans.

29 Mon Pare lo que m'ha donat es superior á totas las cosas, y ningú pot arrancarho de la mà de mon Pare.

30 Jo y lo Pare som una mateixa cosa.

31 Y los Jueus prengueren pedras per apedregarlo.

32 Y Jesús los respongué: Moltes obras bonas vos he mostrat de mon Pare, per quina d'aquellas obras m'apedregau?

33 Respongueren los Jueus: No t'apedregam per ninguna obra bona, sino per la blasfemia, y perquè dicent tu home, te fas Deu.

34 Jesús los respongué: ¿No está escrit en vostra llei que jo digui: Vosaltres son deus?

35 Si anomená deus á aquells á qui vingué la paraula de Deu, y la escriptura no pot fallar:

36 ¿De mi, á qui lo Pare ha santificat, y ha enviat al mon, díhen vosaltres que blasfema, perquè he dit: Jo Fill de Deu?

37 Si no faitg las obras de mon Pare, no'm cregau.

38 Mes si las faitg y no'm volen creurer á mi, creheu á las obras, á fi de que conegau, y cregau que lo Pare está en mi y jo en lo Pare.

39 Y'ls cercavan com péndrerlo, emperó ell s'escapá de sas mans,

40 Y se'n aná altra vegada al altra part del Jordá. á aquell lloch ahont primerament havia estat Joan batejant, y permanesqué allí.

41 Y acudiren molts á ell, dihent: Joan no ha fet miracle algun;

42 Mes totas quantas cosas Joan digué d'aquest eran verdaderas. Y molts cregueren en ell.

CAP. 11.

Resurrecció de Lázaro: consell dels pontífexs y Fariseus: ahont se resol la mort de Jesús, y que ha de morir un hom per tots: Jehu-Christ se retira á Efrém, ciutat de Galilea.

Y HI havia malalt un home anomenat Lázaro, resident en Bethania, lloch de Maria y de Marta, germanas sevas.

2 Y esta Maria era aquella que havia ungít ab unguent al Senyor, y netejat los peus ab ses cabells: lo germà de la qual, Lázaro, era lo qui estava malalt.

3 Las germanas d'aquest donchs enviaren á dirli: Senyor, miran que aquell á qui vos amau está malalt.

4 Y obint lo Jesús los digué: Aquesta malaltia no es mortal, sino qu'es per la gloria de Deu, á fi de que lo Fill de Deu sia glorificat per ella.

5 Y Jesús amava á Marta, y á sa germana Maria, y á Lázaro.

6 Quant vengué donchs que aquest estava malalt, se dirigí en-

cara dos dias en lo mateix lloch.

7 Y després d'aixó digué á sos deixebles: Anem altra vegada á la Judéa.

8 Los deixebles li diuhén: Rabbi, ¿ara que los Jueus volían apedregarvos, anau allí altra vegada?

9 Jesús respongué: ¿No hi ha dotse horas en lo dia? Lo qui va de dia no ensepega, perquè veu la llum d'aquest mon.

10 Mes lo qui va de nit ensepega, perquè no hi ha llum en ell.

11 Digué estas cosas, y després los anyadí: Nostre amich Lássaro dorm, emperó jo vaitg á despertar-lo del somni.

12 Y digueren sos deixebles: Senyor, si dorm, se curará.

13 Emperó Jesús parlava de sa mort, y ells pensaren que havia parlat del somni natural.

14 Jesús los digué á las horas clarament: Lássaro es mort;

15 Y per vosaltres m'alegro de no haverme trobat allí, á fi de que cregau. Emperó anem á ell.

16 Y Tomás, anomenat Didimo, digué á sos condeixebles: Anemhi també nosaltres, á fi de morir ab ell.

17 Arribá donchs Jesús, y trobá que havia ja quatre dias que Lássaro estava en la sepultura.

18 Y distava Bethania de Jerusalem com cosa de quinze estadios.

19 Y molts Jueus havían vingut á Marta y á María, pera consolar-las de la mort de son germá.

20 Y quant Marta oygué que Jesús venía, isqué á rébrerlo, emperó María se quedá en caísa.

21 Y Marta digué á Jesús: Senyor, si vos haguessen estat aquí, no hauría mort mon germá.

22 Emperó també sé ara, que qualsevol cosa que demanen á Deu, Deu vos la concedirá.

23 Jesús li digué: Ton germá ressuscitará.

24 Marta li respon: Ja sé que ressuscitará en la resurrecció en lo derrer dia.

25 Jesús li digué: Jo so la resurrecció y la vida; lo qui creu en mi, encaraqué hagués mort, viurá.

26 Y aquell que viu, y creu en mi no morirá may més. ¿Creus tu aixó?

27 Ella li respongué: Senyor, sí, crech que vos sou lo Christo, lo Fill de Deu viu, que ha vingut á est mon.

28 Y dit aixó se'n aná y cridá secretament á María sa germana, dihentli: Aquí está lo Mestre, y't demana.

29 Y luego que ella ho oygué, s'alsá á tota pressa, y vingué á ell.

30 Perqué Jesús no havia entrat encara en lo poblet, sinó que estava en aquell mateix paratge ahont Marta l'havía encontrat.

31 Mes los Jueus que estaban ab María en casa, y l'aconsolavan, vehent que s'alsava de repente y eixía fora, la seguiren, dihent: Aquesta va á la sepultura pera plorar allí.

32 Y havent arribat María al siti ahont estava Jesús, y vehentlo, se llansá á sos peus, y li digué: Senyor, si vos haguessen estat aquí, no hauría mort mon germá.

33 Jesús donchs al véureria plorar, y que ploravan també los Jueus que havían vingut ab ella, gemí en son esperit, y's perturbá,

34 Y digné: ¿Abont l'havéu posat? Veniu, Senyor, li digueren, y'l veuréu.

35 Y Jesús plorá.

36 Llavors digueren los Jueus: ;Mirau com l'amava!

37 Y alguns d'ells digueren: Aquest donchs que obrí los ulls de un cego de naixement, ¿no podria fer de manera que Lásaro no morís?

38 Gemint donchs Jesús altra vegada en sí mateix vingué al sepulcre, que era una gruta, y tenía una pedra posada sobre.

39 Jesús digné: Traheu la pedra. Marta, germana del difunt, li respongué: Senyor, ja fa fetor, puix quatre dias fa ja qu'es mort.

40 Jesús li digné: ¿No t'he dit, que si creguesses, veurás la gloria de Deu?

41 Tragueren donchs la pedra. Y Jesús alsant los ulls al cel, digné: Pare, vos dono gracias perquè m'havéu ohit.

42 Bé sabia jo que sempre m'ohiu; emperó ho he dit per causa d'aquesta gent que está al rodador de mi, á fi de que cregan que vos m'haven enviat.

43 Havent dit aixó, cridá en alta veu: Lásaro, ix fora.

44 Y al instant isqué lo qui havia mort, lligat de peus y mans ab faxas, y tapada la cara ab un sudari. Jesús los digné: Deslligaulo, y deixaulo anar.

45 Y molts dels Jueus que havían vingut á veurer á María y á Marta, y que havían vist lo que Jesús havia fet, cregneren en ell.

46 Emperó alguns d'ells se'n anaren á trobar als Fariseus, y'ls contaren las cosas que Jesús havia fet.

47 Llavors los pontífices, y'ls Fariseus juntaren consell, y digueren: ¿Qué farem, perquè aquest home fa molts miracles?

48 Si'l deixam fer, tots creuran en ell, y vindrán los Romans, y arruinarán nostre lloch y la nació.

49 Emperó un d'ells anomenat Cayfás, que era lo sumo pontífice d'aquell any, los digné: Vosaltres no hi enteneu res,

50 Ni reflexionau que us convé que un sol home mori per lo poble, y no que's perdi tota la nació.

51 Mes ell no ho digné de sí mateix, sinó que essent aquell any pontífice, profetisá que Jesús havia de morir per la nació,

52 Y no tant per la nació, sinó també pera congregar en un als fills de Den que estavan dispersos.

53 Y així desde aquell dia no pensavan sinó com poderlo fer morir.

54 Per lo que Jesús ja no anava publicament entre'ls Jueus, sinó que's retirá á un territori prop del desert, en la ciutat dita Efrem, y allí permanesqué ab sos deixebles.

55 Y era próxima la pasqua dels Jueus, y molts d'aquella comarca pujaren á Jerusalem antes de la pasqua, pera purificarse.

56 Y cercavan á Jesús, y'ls que

estavan en lo temple se deyan uns á altres: ¿Qué pensau? ¿perqué no ha vingut á la festa? Y'ls pontífices y'ls Fariséus havían ja donat l'orde de que si algú sabia ahont era ell lo denunciás pera ferlo péudrer.

CAP. 12.

María germana de Lássaro derrama unguent preciós sobre los peus de Jesús: los Jueus maquinan la mort d'aquest: entrada triunfante de Jesu-Christ en Jerusalem: alguns Gentils volen veurer á Jesús: declara est que fins després de mort no farà fruyt entre'lls.

DONCHS sis dias abans de la pasqua vingué Jesús á Bethania, ahont ell havia ressuscitat á Lássaro que havia mort.

2 Allí li aparellaren una cena, y Marta servia, y Lássaro era un dels que estavan á taula ab ell.

3 Y havent pres María una lliura d'unguent preciós de nardo, ver-dader, lo derramá sobre los peus de Jesús, y'ls aixugá ab sos cabells; y la casa s'omplí de la fragancia del perfum.

4 Llavors Judas Iscariot, un de sos deixebles, que era lo qui l'havia d'entregar, digué:

5 ¿Perqué no s'ha vengut est unguent per trescents diners, y donat *son preu* als pobres?

6 Mes digué aixó, no perquè ell passás cuydado dels pobres, sinó perquè era lladre, y tenint la bossa, portava lo *díner* que's posava en ella.

7 Mes Jesús respongué: Deixau-la, que'l guardia pera'l dia de ma sepultura.

8 Perqué als pobres sempre los

teniu ab vosaltres, mes á mi no'm teniu sempre.

9 Y una gran multitut de Jueus sabé que Jesús estava allí. Y vingueren, no tant per Jesús, quant pera veurer á Lássaro, á qui havia ressuscitat d'entre los morts.

10 Per aixó los prínceps dels sacerdots resolgueren fer morir també á Lássaro;

11 Perqué molts Jueus per sa causa se'n anavan d'ells, y creyan en Jesús.

12 Y l'endemá una gran multitut de gent, que havia vingut á la festa, havent sabut que Jesús venia á Jerusalem,

13 Prengueren rams de palmers y eixiren á rébrerlo, y cridavan: Hosanna, Benehit *sia* lo qui vé en nom del Senyor, Rey d'Israel.

14 Y trobá Jesús un pollí, y s'assentá sobre ell, conforme está escrit:

15 No temis, filla de Sion: mira á ton Rey que vé assentat sobre un pollí d'una somera.

16 Los deixebles al principi no entengueren aquestas cosas, emperó quant Jesús fou glorificat llavors se recordaren que d'ell estavan escritas estas cosas, y que ells li havían fet aquestas cosas.

17 Y la turba que's trobava ab Jesús quant cridá á Lássaro del sepulcre, y'l ressuscitá d'entre'ls morts, donava testimoni d'ell.

18 Per aixó isqué la turba á rébrerlo, per haver ohit que havia fet aquest miracle.

19 Y los Fariséus se deyan los uns als altres: ¿Veheu com no ade-

tantam res? Vens aquí que tot lo mon se'n va detrás d'ell.

20 Hi havia alguns Gentils dels que pujaren per adorar á *Deu* en la festa.

21 Estes donchs s'acercaren á Felip, natural de Bethsaida en Galiléa, y li explicaren, dihent: Senyor, voldriam véuer á Jesús.

22 Felip vingué á dirho á Andreu, y Andreu y Felip altra vegada ho digueren á Jesús.

23 Y Jesús los respongué, dihent: Arribada es l'hora en que lo Fill del home ha de ser glorificat.

24 En veritat, en veritat vos dich, que si lo gra del forment que cau en terra no mor, queda tot sol: emperó si mor, produheix molt fruit.

25 Així mateix lo qui ama sa vida, la perdrá; emperó aquell que aboreix sa vida en aquest mon, la conserva pera la vida eterna.

26 Sialgú'm serveix, segue'sc'm, que allí about jo so, allí estaré també mon sirvent; y'l que'm serve'sca, mon Pare l'honrará.

27 Ara ma ánima está perturbada; y *qué* diré? Pare, deslliurame d'aquesta hora? Mes per aixó he vingut en aquesta hora.

28 Pare, glorifican vostre nom. Y vingué una ven del cel, *dihent*: Lo he glorificat ja, y'l glorificaré encara més.

29 La gent donchs que estava allí y ho oygué, deya: Que era un tro. Altres deyan: Un ángel li ha parlat.

30 Y Jesús los respongué, dihent: Aquesta ven no ha vingut pera mi, sinó pera vosaltres.

31 Ara es lo judici del mon, ara lo princip d'aquest mon será llansat fora.

32 Y si jo sos elevat de la terra, atrauré á tots envers mi.

33 Aixó ho deva pera significar de quina mort havia de morir.

34 La gent li respongué: Nosaltres havem obit de la llei que lo Christo permaneix eternament. ¿Com dius donchs tu que es necessari que sia elevat lo Fill del home? ¿Qui es aqueix Fill del home?

35 Jesús los respongué: La llum encara está per un poch de temps ab vosaltres: caminau donchs mentres teniu llum, peraqué las tenebras no us sorprengan: paix lo qui camina en tenebras no sabahont va.

36 Mentres teniu llum, creheu en la llum, peraqué siau fills de la llum. Estas cosas digué Jesús, y se'n aná, y s'ocultá d'ells.

37 Mes encaraqué havia fet tants miracles en presencia d'ells, no crevan en ell:

38 A fi de que's cumplessen las paraulas del profeta Isaías, lo qual digué: Senyor, aquí ha eregut lo que'ns ha obit á nosaltres, y á qui lo bras del Senyor ha estat revelat?

39 Per aixó no podian creuer, perqué Isaías digué ademés:

40 Cegá sos ulls, y enduri son cor, peraqué no veja'n ab los ulls, ni compregan ab son cor, y's convertescan, y jo ls curi.

41 Aixó digué Isaías quant vegé sa gloria y parliá d'ell.

42 Ab tot molts dels senadors eregueren en ell; emperó per cau-

sa dels Fariséus no'l confessavan publicament, per temor de que'ls expellissen de la sinagoga:

43 Puix ells amaren més la gloria dels homes que la gloria de Deu.

44 Jesús donchs alsá la veu, y digué: Qui creu en mi no creu en mi, sinó en aquell que m'ha enviat.

45 Y lo qui'm veu á mi veu al que m'ha enviat.

46 Jo llum he vingut al mon, peraqué tot aquell que creu en mi no permanesca en tenebras.

47 Y si algú ou mas paraulas, y no las observa, jo no'l judico; puix no he vingut pera judicar lo mon, sinó pera salvar lo mon.

48 Lo qui'm desprecia, y no reb mas paraulas, té qui'l judica: la paraula que jo he predicat, aqueixa será la que'l judicará en lo der- rer dia.

49 Puix jo no he parlat de mi mateix, sinó que'l Pare que m'en- viá es lo qui m'ha ordenat lo que tinch de dir y lo que tinch de parlar.

50 Y jo sé que son mandato es la vida eterna. Las cosas donchs que jo dich, las dich com lo Pare m'ha ordenat.

CAP. 13.

Ultima cena del Senyor: Jesús renta los peus á sos deixebles: prediú la trahició de Judas: recomana la caritat, y anun- cia la negació de Pere.

ABANS de la festa de la pasqua, sabent Jesús que havia arri- bat l'hora de son tránsit de est mon al Pare, havent amat als seus que eran en lo nom, los amá fins al fi.

2 Y concluida la cena, havent lo diable posat en lo cor de Judas Iscariot, fill de Simó, lo designi d'entregarlo,

3 Jesús sabent que'l Pare li ha- vía posat totas las cosas en las mans, que havia vingut de Deu, y que tornava á Deu,

4 S'alsá de la cena, y trahentse sas vestiduras, prengué una tova- lla, y se la cenyí.

5 Posá en seguida aygua en una conca, y comensá á rentar los peus dels deixebles, y á aixugarlos ab la tovallola que tenia cenyida.

6 Arribá donchs á Simó Pere, y Pere li diu: Senyor, ¿vos rentarme á mi los peus?

7 Respongué Jesús dihentli: Lo que jo faitg, tu no ho comprens ara, y ho sabrás després.

8 Pere li diu: Jamay me rentar- réu vos los peus. Jesús li respon: Si jo no't rento no tindrás part ab mi.

9 Li diu Simó Pere: Senyor, no solament mos peus, sinó las mans y lo cap també.

10 Jesús li diu: Lo qui está ren- tat no necessita sinó rentarse los peus, puix está tot net. Y vosaltres nets estáu, emperó no tots.

11 Puix sabia qui era lo qui l'havia d'entregar; per aixó digué: No tots estáu nets.

12 Després donchs que ell los hagué rentat los peus, y pres altra vegada sas vestiduras, y haventse sentat novament á taula, los di- gué: ¿Sabeu lo que he fet ab vo- saltres?

13 Vosaltres m'anomenau Mestre y Senyor, y diheu bé, perquè ho so.

14 Donchs si jo, que so lo Mestre y Senyor, vos he rentat los peus, també vosaltres deuen rentarvos los peus los uns als altres.

15 Perqué jo us he donat exemple; perqué així com jo he fet ab vosaltres, així fassau vosaltres també.

16 En veritat, en veritat vos dich, que'l criat no es major que son amo, ni l'enviat major que aquell que l'envia.

17 Si compreneu estas cosas, serén benaventurats si las practiqueu.

18 No ho dich de tots vosaltres. Jo sé als que tinch elegits, si no peraqué's cumpli l'escriptura: Aquell que menja pá ab mi, alsará contra mi son taló.

19 Vos ho dich desd'ara abans que esdevinga, á fi de que quant succehesca cregau que so jo.

20 En veritat, en veritat vos dich, que'l qui rebí al que jo hauré enviat, me reb á mi; y'l qui'm reb á mi, reb á aquell que m'ha enviat.

21 Havent Jesús dit aquestas paraulas se turbá en son esperit, y declará obertament, dibent: En veritat, en veritat vos dich, que un de vosaltres me trahirá.

22 Los deixebles donchs se miravan uns á altres, dubtant de qui parlava.

23 Y un de sos deixebles, á qui Jesús amava, estava reclinat en lo seno de Jesús.

24 Y Simó Pere li feu senya, dihentli: ¿Qui es aquest de qui parla?

25 Y estant aquell reclinat en lo seno de Jesús, li digué: Senyor, ¿qui es aquest?

26 Jesús li respongué: Es aquell

á qui jo donaré pá sucat. Y havent sucat lo pá, lo doná á Judas, fill de Simó, Iscariot.

27 Y després d'haver pres lo bossi entrá en ell Satanás. Y Jesús li digué: Fes prestament lo que tu fas.

28 Emperó ningú dels que estavan á taula compregué lo fi perqué li deya.

29 Perqué com Judas tenia la bossa, pensavan alguns que Jesús li havia dit: Compra lo que necesitem pera la festa, ó que donás alguna cosa als pobres.

30 Ell luego que prengué lo bossi isqué fora, y era ja de nit.

31 Per aixó després d'haverse'n anat Judas, digué Jesús: Ara es glorificat lo Fill del home, y Deu es glorificat en ell.

32 Y si Deu es glorificat en ell, Deu igualment lo glorificará en si mateix, y'l glorificará luego.

33 Fillets, per un poch de temps encara estich ab vosaltres. Vosaltres me basearéu, y així com jo digní als Jueus: Allá ahont jo vaitg, no hi poden venir vosaltres; així mateix vos ho dich ara á vosaltres.

34 Vos dono un manament nou, que us ameu los uns als altres, y que de la manera ab que jo us he amat, vos ameu recíprocament.

35 En aixó començarán tots que son mos deixebles, si us teniu amor los uns als altres.

36 Simó Pere li digué: Senyor, ¿ahont amau vos? Jesús li respongué: Allá ahont jo vaitg, tu no pots seguirme ara, mes me seguirás després.

37 Pere li digué: Senyor, ¿perqué no us puch seguir ara? Donaré per vos la meva vida.

38 Jesús li replicá: ¿Tu donarás la vida per mi? En veritat, en veritat te dich: No cantarà lo gall abans que tu m'hajas negat tres vegadas.

CAP. 14.

Plática de Jesu-Christ á sos deixebles.

QUE no's perturbi vostre cor. Creheu en Deu, y creheu també en mi.

2 En la casa de mon Pare hi ha moltes habitacions; si no fos així jo us ho hauria dit: puig vaitg á preparar lo lloch pera vosaltres.

3 Y quant me'n hauré anat y hauré preparat lo lloch pera vosaltres, tornaré, y us pendré ab mi, peraqué allá ahont so jo estigueu també vosaltres.

4 Y ja sabeu ahont vaitg, y sabeu també vosaltres lo camí.

5 Tomás li digué: Senyor, no sabem ahont anau, ¿com podem donchs saber lo camí?

6 Jesús li respon: Jo so lo camí, y la veritat, y la vida. Ningú vé al Pare sinó per mi.

7 Si m'haguessen conegut á mi hauriau conegut també á mon Pare, y desd'ara lo coneixeu, y l'haveu vist.

8 Felip li digué: Senyor, mostraunos lo Pare, y nos basta.

9 Jesús li respon: ¿Tant temps ha que estich ab vosaltres, y no'm haveu conegut, Felip? lo qui'm veu á mi, veu també al Pare. Donchs ¿com dius, Mostraunos lo Pare?

10 ¿No creheu que jo estich en lo Pare, y que lo Pare está en mi? Las paraulas que jo us dich, no las dich de mi mateix: y'l Pare que está en mi, ell mateix fa las obras.

11 ¿No creheu que jo *estich* en lo Pare, y que lo Pare está en mi?

12 Creuheuho, almenos per las obras que jo faitg. En veritat, en veritat vos dich, que qui creu en mi, aqueix farà també las obras que jo faitg, y las farà encara majors, perqué jo me'n vaitg al Pare.

13 Y tot quant demaneu al Pare en mon nom, ho faré, á fi de que'l Pare sia glorificat en lo Fill.

14 Si demanau alguna cosa en mon nom, la faré.

15 Si m'amau, guardau mos manaments.

16 Y jo pregaré al Pare, y vos donará altre Consolador, peraqué habiti ab vosaltres eternament:

17 *So es*, l'Esperit de veritat, á qui lo mon no pot rébrer, perqué no'l veu, ni'l coneix. Emperó vosaltres lo coneixeréu, perqué habitará ab vosaltres, y estará en vosaltres.

18 No us deixaré hórfans: tornaré á vosaltres.

19 Encara un poch de temps, y lo mon ja no'm veurá. Mes vosaltres me veheu, perqué jo visch, y vosaltres viuréu també.

20 En aquell dia coneixeréu que jo estich en mon Pare, y que vosaltres *estáu* en mi, y jo en vosaltres.

21 Qui té mos manaments, y'ls guarda, aqueix me ama. Y'l qui

m'ama será amat de mon Pare, y jo l'amaré, y jo'm manifestaré á ell.

22 Judas (no lo Iscariot) li diu: Senyor, ¿per quina raió vos manifestaréu á nosaltres, y no al mon?

23 Jesús respongué y li digné: Si algú m'ama, guardará mas paraulas, y mon Pare l'amará, y vindrem á ell, y farem mansió en ell.

24 Lo qui no m'ama no guarda mas paraulas. Y la paraula que haueu ohit no es meva, sinó del Pare que m'ha enviat.

25 Vos he dit aquestas cosas permaneixent encara ab vosaltres.

26 Emperó lo Consolador, l'Esperit Sant, que'l Pare enviará en mon nom, vos ensenyará totas las cosas, y vos recordará tot lo que us he dit.

27 Lo pau vos deixo: la pau meva vos dono: no us la dono jo com la dona lo mon. No's perturbi vostre cor, ni s'acobardesca.

28 Ohiren que us diguí: Me'n vaitg y torno á vosaltres. Si m'amassen, vos alegrariau sens dubte, de que vaitg al Pare, perquè'l Pare es major que jo.

29 Y jo us ho dich ara abans que esdevinga, á fi de que quant succehesca, cregau.

30 Ja no parlaré molt ab vosaltres, puix vé lo príncep d'aquest mon, mes no té res ab mi.

31 Emperó á fi de que'l mon conega que jo amo al Pare, y com me doná manament lo Pare, així faitg també. Alsaus y anemse'n d'aquí.

CAP. 15.

Continúa la plática de Jesu-Christ.

JO so la verdadera vinya; y mon Pare es lo vinyader.

2 Tallará tots los sarments que no portan fruyt en mi, y aquells que donin fruyt los podará, perquè ne donin més.

3 Vosaltres sou ja purs per medi de la paraula que vos he parlat.

4 Permaneixen en mi, y jo *permanixeré* en vosaltres. A la manera que'l sarment no pot de per sí donar fruyt, sinó está unit al cep, així tampoch vosaltres, sinó estáu units ab mi.

5 Jo so lo cep, vosaltres los sarments. Lo qui está unit ab mi, y jo ab ell, aqueix dona molt fruyt; puix que sens mi no podeu res.

6 Lo qui no permaneix en mi será llansat fora com un sarment, se secará, y'l pendrán, y'l posarán al foch, y cremará.

7 Si permaneixen en mi, y mas paraulas permaneixen en vosaltres, demanaréu tot lo que vullau, y se us concedirá.

8 Es la gloria de mon Pare que vosaltres porteu molt fruyt, y siau deixebles meus.

9 Així com me ama lo Pare, així vos he amat jo. Continuau en mon amor.

10 Si guardau mos manaments, permanixeréu en mon amor; així com jo he guardat també los preceptes de mon Pare, y permanesch en son amor.

11 Aquestas cosas vos las he ditas á fi de que mon goig sia en

vosaltres, y vostre goig sia cum-
plert.

12 Mon precepte es que us ameu
los uns als altres, com jo us he
amat á vosaltres.

13 Ningú pot tenir un amor més
gran que aquell que dona sa vida
per sos amichs.

14 Vosaltres sou mos amichs, si
feu lo que jo us mano.

15 Ja no us apellidaré sirvents,
perqué lo sirvent no sab lo que fa
son amo. Emperó á vosaltres vos
he apellidat amichs, perqué us he
fet á saber quantas cosas he ohit
de mon Pare.

16 No m'elegireu vosaltres á mi,
sinó que jo us he elegit á vosaltres,
y vos he destinat peraqué aneu y
fassau fruyt, y vostre fruyt sia du-
rader, á fi de que qualsevol cosa
que demaneu al Pare en mon nom
vos la concedesca.

17 Lo que jo us mano es que us
ameu uns á altres.

18 Si'l mon vos aborreix, saben
que primer que á vosaltres m'a-
borri á mi.

19 Si fousseu del mon, lo mon vos
amaria com á cosa seva; mes com
no sou del mon, sinó que jo us
elegí d'entre'l mon, per aixó lo
mon vos aborreix.

20 Recordauvos d'aquella sen-
tencia que jo us he dit: Lo sirvent
no es major que son amo. Si m'han
perseguit á mi, també us han de
perseguir á vosaltres: si han guar-
dat mas paraulas, també guarda-
rán las vostras.

21 Mes totas estas cosas las fa-
rán ab vosaltres per causa de mon

nom, perqué no coneixen al que
m'ha enviat.

22 Si jo no hagués vingut, y
no'ls hagués predicat, no tindrian
pecat; emperó ara no tenen escu-
sa de son pecat.

23 Lo qui m'aborreix á mi, abor-
reix també á mon Pare.

24 Si jo no hagués fet entre'lls
obras que ningú altre ha fet, no
tindrian culpa; mes ara ells las
han vistas y m'han aborrit á mi y
á mon Pare:

25 A fi de que's cumplís la pa-
raula escrita en sa lley: Me han
aborrit sens causa alguna.

26 Emperó quant vinga lo Con-
solador, l'Esperit de la veritat que
proceheix del Pare, y que jo us
enviaré de part de mon Pare, ell
donará testimoni de mi.

27 Y també vosaltres donaréu
testimoni, ja que desde'l principi
estáu en ma companyia.

CAP. 16.

Jesu-Christ conclou la plática.

AQUESTAS cosas vos las he di-
tas, peraqué no us escanda-
liseu.

2 Vos traurán de las sinagogas,
y vé'l temps en que qualsevol
que us mati creurá fer una cosa
agradable á Deu.

3 Y vos tractarán d'aquesta ma-
nera, perqué no han conegut al
Pare ni á mi.

4 Mes jo us he parlat aquestas
cosas, peraqué quant vingui l'ho-
ra, vos recordeu de que jo us las
havia anunciat.

5 Y no us las diguí al principi,

Si ets lo Christo dígasnosho clarament.

25 Jesús los respongué: Vos parlo, y no'm creheu; las obras que jo faitg en nom de mon Pare, estas donan testimoni de mi.

26 Mes vosaltres no creheu, perquè no sou de mas ovellas, com jo us he dit.

27 Mas ovellas ouhen ma veu, y jo las coneix, y'm segueixen:

28 Y jo'ls dono la vida eterna, y no's perdrán may, y ningú las arrancarà de mas mans.

29 Mon Pare lo que m'ha donat es superior á totas las cosas, y ningú pot arrancarho de la má de mon Pare.

30 Jo y lo Pare som una mateixa cosa.

31 Y los Jueus prengueren pedras per apedregarlo.

32 Y Jesús los respongué: Moltes obras bonas vos he mostrat de mon Pare, ¿per quina d'aquellas obras m'apedregau?

33 Respongueren los Jueus: No t'apedregam per ninguna obra bona, sinó per la blasfemia, y perquè essent tu home, te fas Deu.

34 Jesús los respongué: ¿No está escrit en vostra llei que jo digui: Vosaltres sou deus?

35 Si anomená deus á aquells á qui vingué la paraula de Deu, y la escriptura no pot faltar:

36 ¿De mi, á qui lo Pare ha santificat, y ha enviat al mon, diheu vosaltres que blasfemo, perquè he dit: So Fill de Deu?

37 Si no faitg las obras de mon Pare, no'm cregau.

38 Mes si las faitg y no'm volen creurer á mi, creheu á las obras, á fi de que conegau, y cregau que lo Pare está en mi y jo en lo Pare.

39 Y'ls cercavan com pèndrerlo, emperó ell s'escapá de sas mans,

40 Y se'n aná altra vegada al altra part del Jordá, á aquell lloch ahont primerament havia estat Joan batejant, y permanesqué allí.

41 Y acudiren molts á ell, dihent: Joan no ha fet miracle algun;

42 Mes totas quantas cosas Joan digué d'aquest eran verdaderas. Y molts cregueren en ell.

CAP. 11.

Resurrecció de Lássaro: consell dels pontífics y Fariseus; ahont se resol la mort de Jesús, y que ha de morir un home per tots: Jesu-Christ se retira á Efreim, ciutat de Galiléa.

Y HI havia malalt un home anomenat Lássaro, resident en Bethania, lloch de Maria y de Marta, germanas sevas.

2 Y esta Maria era aquella que havia ungít ab unguent al Senyor, y netejat los peus ab sos cabells; lo germá de la qual, Lássaro, era lo qui estava malalt.

3 Las germanas d'aquest donchs enviaren á dirli: Senyor, mirau que aquell á qui vos amau está malalt.

4 Y ohintha Jesús los digué: Aquesta malaltia no es mortal, sinó qu'es per la gloria de Deu, á fi de que lo Fill de Deu sia glorificat per ella.

5 Y Jesús amava á Marta, y á sa germana Maria, y á Lássaro.

6 Quant oygué donchs que aquest estava malalt, se detingué en-

SANT JOAN, 11.

cara dos dias en lo mateix lloch.

7 Y després d'aixó digué á sos deixebles: Anem altra vegada á la Judéa.

8 Los deixebles li diuhén: Rabbi, ¿ara que los Jueus volían apedregarvos, anau allí altra vegada?

9 Jesús respongué: ¿No hi ha dotse horas en lo dia? Lo qui va de dia no ensepega, perquè veu la llum d'aquest mon.

10 Mes lo qui va de nit ensepega, perquè no hi ha llum en ell.

11 Digué estas cosas, y després los anyadí: Nostre amich Lássaro dorm, emperó jo vaitg á despertar-lo del somni.

12 Y digueren sos deixebles: Senyor, si dorm, se curará.

13 Emperó Jesús parlava de sa mort, y ells pensaren que havia parlat del somni natural.

14 Jesús los digué á las horas clarament: Lássaro es mort;

15 Y per vosaltres m'alegro de no haverne trobat allí, á fi de que cregau. Emperó anem á ell.

16 Y Tomás, anomenat Didimo, digué á sos condeixebles: Anemhi també nosaltres, á fi de morir ab ell.

17 Arribá donchs Jesús, y trobá que havia ja quatre dias que Lássaro estava en la sepultura.

18 Y distava Bethania de Jerusalem com cosa de quinze estadios.

19 Y molts Jueus havían vingut á Marta y á María, pera consolar-las de la mort de son germá.

20 Y quant Marta oygué que Jesús venía, isqué á rébrer-lo, emperó María se quedá en casa.

21 Y Marta digué á Jesús: Senyor, si vos haguessen estat aquí, no hauría mort mon germá.

22 Emperó també sé ara, que qualsevol cosa que demanen á Deu, Deu vos la concedirá.

23 Jesús li digué: Ton germá ressuscitará.

24 Marta li respon: Ja sé que ressuscitará en la resurrecció en lo derrer dia.

25 Jesús li digué: Jo so la resurrecció y la vida; lo qui creu en mi, encaraqué hagués mort, viurá.

26 Y aquell que viu, y creu en mi no morirá may més. ¿Creus tu aixó?

27 Ella li respongué: Senyor, sí, crech que vos sou lo Christo, lo Fill de Deu viu, que ha vingut á est mon.

28 Y dit aixó se'n aná y cridá secretament á María sa germana, dihentli: Aquí está lo Mestre, y't demana.

29 Y luego que ella ho oygué, s'alsá á tota pressa, y vingué á ell.

30 Perqué Jesús no havia entrat encara en lo poblet, sinó que estava en aquell mateix paratge ahont Marta l'havía encontrat.

31 Mes los Jueus que estaban ab María en casa, y l'aconsolavan, vehent que s'alsava de repente y eixía fora, la seguiren, dihent: Aquesta va á la sepultura pera plorar allí.

32 Y havent arribat María al siti ahont estava Jesús, y vehentlo, se llansá á sos peus, y li digué: Senyor, si vos haguessen estat aquí, no hauría mort mon germá.

33 Jesús donchs al véurerla plorar, y que ploravan també los Jueus que havían vingut ab ella, gemí en son esperit, y's perturbá,

34 Y digué: ¿Ahont l'haven posat? Veniu, Senyor, li digueren, y'l veuréu.

35 Y Jesús plorá.

36 Llavors digueren los Jueus: ¡Mirau com l'amava!

37 Y alguns d'ells digueren: Aquest donchs que obrí los ulls de un cego de naixement, ¿no podria fer de manera que Lássaro no morís?

38 Gemint donchs Jesús altra vegada en sí mateix vingué al sepulcre, que era una gruta, y tenia una pedra posada sobre.

39 Jesús digué: Traheu la pedra. Marta, germana del difunt, li respongué: Senyor, ja fa fetor, puix quatre dias fa ja qu'es mort.

40 Jesús li digué: ¿No t'he dit, que si creguesses, veurás la gloria de Deu?

41 Tragueren donchs la pedra. Y Jesús alsant los ulls al cel, digué: Pare, vos dono gracias perquè m'haven ohit.

42 Bé sabia jo que sempre m'ohiu; emperó ho he dit per causa d'aquesta gent que está al rodador de mi, á fi de que cregan que vos m'haven enviat.

43 Havent dit aixó, cridá en alta veu: Lássaro, ix fora.

44 Y al instant isqué lo qui havia mort, lligat de peus y mans ab faxas, y tapada la cara ab un sudari. Jesús los digué: Deslligaulo, y deixaulo anar.

45 Y molts dels Jueus que havían vingut á veurer á María y á Marta, y que havían vist lo que Jesús havia fet, cregueren en ell.

46 Emperó alguns d'ells se'n anaren á trobar als Fariséus, y'ls contaren las cosas que Jesús havia fet.

47 Llavors los pontífices, y'ls Fariséus juntaren consell, y digueren: ¿Qué farem, perquè aquest home fa molts miracles?

48 Si'l deixam fer, tots creuran en ell, y vindrán los Romans, y arruinarán nostre lloch y la nació.

49 Emperó un d'ells anomenat Cayfás, que era lo sumo pontífice d'aquell any, los digué: Vosaltres no hi enteneu res,

50 Ni reflexionau que us convé que un sol home mori per lo poble, y no que's perdi tota la nació.

51 Mes ell no ho digué de sí mateix, sinó que essent aquell any pontífice, profetisá que Jesús havia de morir per la nació,

52 Y no tant per la nació, sinó també pera congregar en un als fills de Deu que estavan dispersos.

53 Y així desde aquell dia no pensavan sinó com poderlo fer morir.

54 Per lo que Jesús ja no anava publicament entre'ls Jueus, sinó que's retirá á un territori prop del desert, en la ciutat dita Efreim, y allí permanesqué ab sos deixebles.

55 Y era próxima la pasqua dels Jueus, y molts d'aquella comarca pujaren á Jerusalem antes de la pasqua, pera purificarse.

56 Y cercavan á Jesús, y'ls que

estavan en lo temple se deyan uns á altres: ¿Qué pensau? ¿perqué no ha vingut á la festa? Y'ls pontífices y'ls Fariséus havían ja donat l'orde de que si algú sabía ahont era ell lo denunciás pera ferlo pèndrer.

CAP. 12.

María germana de Lássaro derrama unguent preciós sobre los peus de Jesús: los Jueus maquinan la mort d'aquest: entrada triunfant de Jesu-Christ en Jerusalem: alguns Gentils volen veurer á Jesús: declara est que fins després de mort no farà fruyt entre'ls.

DONCHS sis dias abans de la pasqua vingué Jesús á Bethania, ahont ell havia ressuscitat á Lássaro que havia mort.

2 Allí li aparellaren una cena, y Marta servía, y Lássaro era un dels que estavan á taula ab ell.

3 Y havent pres María una lliura d'unguent preciós de nardo, ver-dader, lo derramá sobre los peus de Jesús, y'ls aixugá ab sos cabells; y la casa s'omplí de la fragancia del perfum.

4 Llavors Judas Iscariot, un de sos deixebles, que era lo qui l'havia d'entregar, digué:

5 ¿Perqué no s'ha vengut est unguent per trescents diners, y donat *son preu* als pobres?

6 Mes digué aixó, no perqué ell passás cuydado dels pobres, sinó perqué era lladre, y tenint la bossa, portava *lo diner* que's posava en ella.

7 Mes Jesús respongué: Deixau-la, que'l guardía pera'l dia de ma sepultura.

8 Perqué als pobres sempre los

teniu ab vosaltres, mes á mi no'm teniu sempre.

9 Y una gran multitut de Jueus sabé que Jesús estava allí. Y vingueren, no tant per Jesús, quant pera veurer á Lássaro, á qui havia ressuscitat d'entre los morts.

10 Per aixó los prínceps dels sacerdots resolgueren fer morir també á Lássaro;

11 Perqué molts Jueus per sa causa se'n anavan d'ells, y creyan en Jesús.

12 Y l'endemá una gran multitut de gent, que havia vingut á la festa, havent sabut que Jesús venia á Jerusalem,

13 Prengueren rames de palmers y eixiren á rébrerlo, y cridavan: Hosanna, Benehit *sia* lo qui vé en nom del Senyor, Rey d'Israel.

14 Y trobá Jesús un pollí, y s'assentá sobre ell, conforme está escrit:

15 No temis, filla de Sion: mira á ton Rey que vé assentat sobre un pollí d'una somera.

16 Los deixebles al principi no entengueren aquestas cosas, em-peró quant Jesús fou glorificat llavors se recordaren que d'ell estavan escritas estas cosas, y que ells li havían fet aquestas cosas.

17 Y la turba que's trobava ab Jesús quant cridá á Lássaro del sepulcre, y'l ressuscitá d'entre'ls morts, donava testimoni *d'ell*.

18 Per aixó isqué la turba á rébrerlo, per haver ohit que havia fet aquest miracle.

19 Y los Fariséus se deyan los uns als altres: ¿Veheu com no ade-

lantam res? Veus aquí que tot lo mon se'n va detrás d'ell.

20 Hi havia alguns Gentils dels que pujaren per adorar á *Deu* en la festa.

21 Estos donchs s'acercaren á Felip, natural de Bethsayda en Galiléa, y li suplicaren, dihent: Senyor, voldríam véurer á Jesús.

22 Felip vingué á dirho á Andreu, y Andreu y Felip altra vegada ho digueren á Jesús.

23 Y Jesús los respongué, dihent: Arribada es l' hora en que lo Fill del home ha de ser glorificat.

24 En veritat, en veritat vos dich, que si lo gra del forment que cau en terra no mor, queda tot sol; emperó si mor, produheix molt fruit.

25 Així mateix lo qui ama sa vida, la perdrá; emperó aquell que aboreix sa vida en aquest mon, la conserva pera la vida eterna.

26 Sialgú'm serveix, segueasca'm, que allí ahont jo so, allí estaré també mon sirvent; y'l que'm servesca, mon Pare l'honrará.

27 Ara ma ánima está perturbada; y ¿qué diré? ¿Pare, deslliuraume d'aquesta hora? Mes per aixó he vingut en aquesta hora.

28 Pare, glorificau vostre nom. Y vingué una veu del cel, dihent: Lo he glorificat ja, y'l glorificaré encara més.

29 La gent donchs que estava allí y ho oygué, deya: Que era un tro. Altres deyan: Un ángel li ha parlat.

30 Y Jesús los respongué, dihent: Aquesta veu no ha vingut pera mi, sinó pera vosaltres.

31 Ara es lo judici del mon, ara lo príncep d'aquest mon será llan-sat fora.

32 Y si jo fos elevat de la terra, atrauré á tots envers mí.

33 Aixó ho deya pera significar de quina mort havia de morir.

34 La gent li respongué: No-saltres havem ohit de la lley que lo Christo permaneix eternament.

¿Com dius donchs tu que es necessari que sia elevat lo Fill del home? ¿Qui es aqueix Fill del home?

35 Jesús los respongué: La llum encara está per un poch de temps ab vosaltres: caminau donchs mentres teniu llum, peraqué las tenebras no us sorprengan; puix lo qui camina en tenebras nos abahont va.

36 Mentres teniu llum, creheu en la llum, peraqué siau fills de la llum. Estas cosas digué Jesús, y se'n aná, y s'ocultá d'ells.

37 Mes encaraqué havia fet tants miracles en presencia d'ells, no creyan en ell:

38 A fi de que's complissen las paraulas del profeta Isaías, lo qual digué: Senyor, ¿qui ha cregut lo que'ns ha ohit á nosaltres, y á qui lo bras del Senyor ha estat revelat?

39 Per aixó no podían creurer, perqué Isaías digué además:

40 Cegá sos ulls, y endurí son cor, peraqué no vejan ab los ulls, ni comprengan ab son cor, y's convertescan, y jo'ls curi.

41 Aixó digué Isaías quant vegé sa gloria y parlá d'ell.

42 Ab tot molts dels senadors cregueren en ell; emperó per cau-

SANT JOAN, 12, 13.

sa dels Fariséus no'l confessavan publicament, per temor de que'ls expellissen de la sinagoga:

43 Puix ells amaren més la gloria dels homes que la gloria de Deu.

44 Jesús donchs alsá la veu, y digué: Qui creu en mi no creu en mi, sinó en aquell que m'ha enviat.

45 Y lo qui'm veu á mi veu al que m'ha enviat.

46 Jo llum he vingut al mon, peraqué tot aquell que creu en mi no permanesca en tenebras.

47 Y si algú ou mas paraulas, y no las observa, jo no'l judico; puix no he vingut pera judicar lo mon, sinó pera salvar lo mon.

48 Lo qui'm desprecia, y no reb mas paraulas, té qui'l judica: la paraula que jo he predicat, aqueixa será la que'l judicará en lo darrer dia.

49 Puix jo no he parlat de mi mateix, sinó que'l Pare que m'enviá es lo qui m'ha ordenat lo que tinch de dir y lo que tinch de parlar.

50 Y jo sé que son mandato es la vida eterna. Las cosas donchs que jo dich, las dich com lo Pare m'ha ordenat.

CAP. 13.

Ultima cena del Senyor: Jesús renta los peus á sos deixebles: prediu la trahició de Judas: recomana la caritat, y anuncia la negació de Pere.

ABANS de la festa de la pasqua, sabent Jesús que havia arribat l'hora de son tránsit de est mon al Pare, havent amat als seus que eran en lo nom, los amá fins al fi.

2 Y concluida la cena, havent lo diable posat en lo cor de Judas Iscariot, fill de Simó, lo designi d'entregarlo,

3 Jesús sabent que'l Pare li havia posat totas las cosas en las mans, que havia vingut de Deu, y que tornava á Deu,

4 S'alsá de la cena, y trahentse sas vestiduras, prengué una tovallola, y se la cenyí.

5 Posá en seguida aygua en una conca, y comensá á rentar los peus dels deixebles, y á aixugarlos ab la tovallola que tenia cenyida.

6 Arribá donchs á Simó Pere, y Pere li diu: Senyor, ¿vos rentarme á mi los peus?

7 Respongué Jesús dihentli: Lo que jo faitg, tu no ho comprens ara, y ho sabrás després.

8 Pere li diu: Jamay me rentaréu vos los peus. Jesús li respon: Si jo no't rento no tindrás part ab mi.

9 Li diu Simó Pere: Senyor, no solament mos peus, sinó las mans y lo cap també.

10 Jesús li diu: Lo qui está rentat no necessita sinó rentarse los peus, puix está tot net. Y vosaltres nets estáu, emperó no tots.

11 Puix sabia qui era lo qui l'havia d'entregar; per aixó digué: No tots estáu nets.

12 Després donchs que ell los hagué rentat los peus, y pres altra vegada sas vestiduras, y haventse sentat novament á taula, los digué: ¿Saben lo que he fet ab vosaltres?

13 Vosaltres m'anomenau Mestre y Senyor, y diheu bé, perquè ho so.

14 Donchs si jo, que so lo Mestre y Senyor, vos he rentat los peus, també vosaltres deuen rentarvos los peus los uns als altres.

15 Perqué jo us he donat exemple; perqué així com jo he fet ab vosaltres, així fassau vosaltres també.

16 En veritat, en veritat vos dich, que'l criat no es major que son amo, ni l'enviat major que aquell que l'enviá.

17 Si compreneu estas cosas, seréu benaventurats si las practiqueu.

18 No ho dich de tots vosaltres. Jo sé als que tinch elegits, sinó peraqué's cumpli l'escriptura: Aquell que menja pá ab mi, alsará contra mi son taló.

19 Vos ho dich desd'ara abans que esdevinga, á fi de que quant succehesca cregau que so jo.

20 En veritat, en veritat vos dich, que'l qui rebí al que jo hauré enviat, me reb á mi; y'l qui'm reb á mi, reb á aquell que m'ha enviat.

21 Havent Jesús dit aquestas paraulas se turbá en son esperit, y declará obertament, dihent: En veritat, en veritat vos dich, que un de vosaltres me trahirá.

22 Los deixebles donchs se miravan uns á altres, dubtant de qui parlava.

23 Y un de sos deixebles, á qui Jesús amava, estava reclinat en lo seno de Jesús.

24 Y Simó Pere li feu senya, dihentli: ¿Qui es aquest de qui parla?

25 Y estant aquell reclinat en lo seno de Jesús, li digué: Senyor, ¿qui es aquest?

26 Jesús li respongué: Es aquell

á qui jo donaré pá sucat. Y havent sucat lo pá, lo doná á Judas, fill de Simó, Iscariot.

27 Y després d'haver pres lo bossí entrá en ell Satanás. Y Jesús li digué: Fes prestament lo que tu fas.

28 Emperó ningú dels que estavan á taula compregué lo fi perqué li deya.

29 Perqué com Judas tenia la bossa, pensavan alguns que Jesús li havia dit: Compra lo que necesitem pera la festa, ó que donás alguna cosa als pobres.

30 Ell luego que prengué lo bossí isqué fora, y era ja de nit.

31 Per aixó després d'haverse'n anat Judas, digué Jesús: Ara es glorificat lo Fill del home, y Deu es glorificat en ell.

32 Y si Deu es glorificat en ell, Deu igualment lo glorificará en si mateix, y'l glorificará luego.

33 Fillets, per un poch de temps encara estich ab vosaltres. Vosaltres me buscaréu, y així com jo diguí als Jueus: Allá ahont jo vaitg, no hi podeu venir vosaltres; així mateix vos ho dich ara á vosaltres.

34 Vos dono un manament nou, que us ameu los uns als altres, y que de la manera ab que jo us he amat, vos ameu recíprocament.

35 En aixó coneixerán tots que sou mos deixebles, si us teniu amor los uns als altres.

36 Simó Pere li digué: Senyor, ¿ahont anau vos? Jesús li respongué: Allá ahont jo vaitg, tu no pots seguirme ara, mes me seguirás després.

37 Pere li digué: Senyor, ¿perqué no us puch seguir ara? Donaré per vos la meva vida.

38 Jesús li replicà: ¿Tu donaràs la vida per mi? En veritat, en veritat te dich: No cantarà lo gall abans que tu m'hajas negat tres vegadas.

CAP. 14.

Plática de Jesu-Christ á sos deixebles.

QUE no's perturbi vostre cor. Creheu en Deu, y creheu també en mi.

2 En la casa de mon Pare hi ha moltes habitacions; si no fos així jo us ho hauria dit: puig vaitg á preparar lo lloch pera vosaltres.

3 Y quant me'n hauré anat y hauré preparat lo lloch pera vosaltres, tornaré, y us pendré ab mi, peraqué allá ahont so jo estiguen també vosaltres.

4 Y ja sabeu ahont vaitg, y sabeu també vosaltres lo camí.

5 Tomás li digué: Senyor, no sabem ahont anau, ¿com podem donchs saber lo camí?

6 Jesús li respon: Jo so lo camí, y la veritat, y la vida. Ningú vé al Pare sinó per mi.

7 Si m'haguessen conegut á mi hauriau conegut també á mon Pare, y desd'ara lo coneixeu, y l'haveu vist.

8 Felip li digué: Senyor, mostraunos lo Pare, y nos basta.

9 Jesús li respon: ¿Tant temps ha que estich ab vosaltres, y no'm haveu conegut, Felip? lo qui'm veu á mi, veu també al Pare. Donchs ¿com dius, Mostraunos lo Pare?

10 ¿No creheu que jo estich en lo Pare, y que lo Pare está en mi? Las paraulas que jo us dich, no las dich de mi mateix: y'l Pare que está en mi, ell mateix fa las obras.

11 ¿No creheu que jo *estich* en lo Pare, y que lo Pare está en mi?

12 Creuheuho, almenos per las obras que jo faitg. En veritat, en veritat vos dich, que qui creu en mi, aqueix farà també las obras que jo faitg, y las farà encara majors, perquè jo me'n vaitg al Pare.

13 Y tot quant demaneu al Pare en mon nom, ho faré, á fi de que'l Pare sia glorificat en lo Fill.

14 Si demanau alguna cosa en mon nom, la faré.

15 Si m'amau, guardau mos manaments.

16 Y jo pregaré al Pare, y vos donará altre Consolador, peraqué habiti ab vosaltres eternament:

17 *So es*, l'Esperit de veritat, á qui lo mon no pot rébrer, perquè no'l veu, ni'l coneix. Emperó vosaltres lo coneixeréu, perquè habitará ab vosaltres, y estará en vosaltres.

18 No us deixaré hórfans: tornaré á vosaltres.

19 Encara un poch de temps, y lo mon ja no'm veurá. Mes vosaltres me veheu, perquè jo visch, y vosaltres viuréu també.

20 En aquell dia coneixeréu que jo estich en mon Pare, y que vosaltres *estáu* en mi, y jo en vosaltres.

21 Qui té mos manaments, y'ls guarda, aqueix me ama. Y'l qui

m'ama será amat de mon Pare, y jo l'amaré, y jo'm manifestaré á ell.

22 Judas (no lo Iscariot) li diu: Senyor, ¿per quina raió vos manifestaréu á nosaltres, y no al mon?

23 Jesús respongué y li digné: Si algú m'ama, guardará mas paraulas, y mon Pare l'amará, y vindrem á ell, y farem mansió en ell.

24 Lo qui no m'ama no guarda mas paraulas. Y la paraula que ha-
veu ohit no es meva, sinó del Pare que m'ha enviat.

25 Vos he dit aquestas cosas per-
maneixent encara ab vosaltres.

26 Emperó lo Consolador, l'Es-
perit Sant, que'l Pare enviará en
mon nom, vos ensenyará totas las
cosas, y vos recordará tot lo que us
he dit.

27 Lo pau vos deixo: la pau me-
va vos dono: no us la dono jo com
la dona lo mon. No's perturbi vos-
tre cor, ni s'acobardesca.

28 Ohiren que us diguí: Me'n
vaitg y torno á vosaltres. Si
m'amasseu, vos alegrariau sens
dubte, de que vaitg al Pare, per-
qué'l Pare es major que jo.

29 Y jo us ho dich ara abans que
esdevinga, á fi de que quant suc-
cehesca, cregau.

30 Ja no parlaré molt ab vosal-
tres, puix vé lo príncep d'aquest
mon, mes no té res ab mi.

31 Emperó á fi de que'l mon
conega que jo amo al Pare, y com
me doná manament lo Pare, així
faitg també. Alsaus y anemse'n
d'aquí.

CAP. 15.

Continúa la plática de Jesu-Christ.

JO so la verdadera vinya; y mon
Pare es lo vinyader.

2 Tallará tots los sarments que
no portan fruyt en mi, y aquells
que donin fruyt los podará, per-
qué ne donin més.

3 Vosaltres sou ja purs per medi
de la paraula que vos he parlat.

4 Permaneixeu en mi, y jo *per-
maneixeré* en vosaltres. A la ma-
nera que'l sarment no pot de per
sí donar fruyt, sinó está unit al
cep, així tampoch vosaltres, sinó
estáu units ab mi.

5 Jo so lo cep, vosaltres los sar-
ments. Lo qui está unit ab mi, y
jo ab ell, aqueix dona molt fruyt;
puix que sens mi no podeu res.

6 Lo qui no permaneceix en mi
será llansat fora com un sarment,
se secará, y'l pendrán, y'l posarán
al foch, y cremará.

7 Si permaneceix en mi, y mas
paraulas permaneceixen en vosal-
tres, demanaréu tot lo que vullau,
y se us concedirá.

8 Es la gloria de mon Pare que
vosaltres porteu molt fruyt, y siau
deixebles meus.

9 Així com me ama lo Pare, així
vos he amat jo. Continuau en mon
amor.

10 Si guardau mos manaments,
permaneixeréu en mon amor; així
com jo he guardat també los pre-
ceptes de mon Pare, y permanesch
en son amor.

11 Aquestas cosas vos las he
didas á fi de que mon goig sia en

vosaltres, y vostre goig sia cumplert.

12 Mon precepte es que us ameu los uns als altres, com jo us he amat á vosaltres.

13 Ningú pot tenir un amor més gran que aquell que dona sa vida per sos amichs.

14 Vosaltres sou mos amichs, si feu lo que jo us mano.

15 Ja no us apellidaré sirvents, perquè lo sirvent no sab lo que fa son amo. Emperó á vosaltres vos he apellidat amichs, perquè us he fet á saber quantas cosas he ohit de mon Pare.

16 No m'elegireu vosaltres á mi, sinó que jo us he elegit á vosaltres, y vos he destinat peraqué aneu y fassau fruyt, y vostre fruyt sia durader, á fi de que qualsevol cosa que demaneu al Pare en mon nom vos la concedesca.

17 Lo que jo us mano es que us ameu uns á altres.

18 Si'l mon vos aborreix, saben que primer que á vosaltres m'aborrí á mi.

19 Si fosseu del mon, lo mon vos amaria com á cosa seva; mes com no sou del mon, sinó que jo us elegí d'entre'l mon, per aixó lo mon vos aborreix.

20 Recordauvos d'aquella sentència que jo us he dit: Lo sirvent no es major que son amo. Si m'han perseguit á mi, també us han de perseguir á vosaltres: si han guardat mas paraulas, també guardarán las vostras.

21 Mes totas estas cosas las farán ab vosaltres per causa de mon

nom, perquè no coneixen al que m'ha enviat.

22 Si jo no hagués vingut, y no'ls hagués predicat, no tindrian pecat; emperó ara no tenen escusa de son pecat.

23 Lo qui m'aborreix á mi, aborreix també á mon Pare.

24 Si jo no hagués fet entre'lls obras que ningú altre ha fet, no tindrian culpa; mes ara ells las han vistas y m'han aborrit á mi y á mon Pare:

25 A fi de que's cumplís la paraula escrita en sa lley: Me han aborrit sens causa alguna.

26 Emperó quant vinga lo Consolador, l'Esperit de la veritat que proceheix del Pare, y que jo us enviaré de part de mon Pare, ell donará testimoni de mi.

27 Y també vosaltres donaréu testimoni, ja que desde'l principi estáu en ma companyia.

CAP. 16.

Jesu-Christ conclou la plática.

AQUESTAS cosas vos las he ditas, peraqué no us escandaliseu.

2 Vos traurán de las sinagogas, y vé'l temps en que qualsevol que us mati creurá fer una cosa agradable á Deu.

3 Y vos tractarán d'aquesta manera, perquè no han conegut al Pare ni á mi.

4 Mes jo us he parlat aquestas cosas, peraqué quant vingui l'hora, vos recordeu de que jo us las havia anunciat.

5 Y no us las digni al principi,

perqué estava ab vosaltres. Emperó ara me'n vaitg á aquell que m'ha enviat; y ningú de vosaltres me pregunta, ¿Ahont anau vos?

6 Mes perqué us he dit aquestas cosas, vostre cor está plé de tristesa.

7 Emperó jo us dich la veritat: Vos convé que jo me'n vaja, perqué si no me'n vaitg lo Consolador no vindrá á vosaltres, mes si me'n vaitg, vos l'enviaré.

8 Y quant vinga, convencerá al mon de pecat, de justicia, y de judici:

9 De pecat, perqué no cregueren en mi:

10 De justicia, perqué jo me'n vaitg al Pare, y ja no'm veuréu més:

11 Y de judici, perqué'l príncep d'aquest mon ha estat ja judicat.

12 Encara tinch moltras altras cosas que dirvos: mes ara no podeu portarlas.

13 Emperó quant vinga aquell Esperit de veritat, vos ensenyará tota veritat, perqué no parlará de sí mateix, sinó que dirá totas las cosas que haurá ohit, y us anunciará las que han de venir.

14 Ell me glorificará, perqué pen-drá del meu, y vos ho anunciará.

15 Tot lo que té lo Pare es meu; per aixó he dit que rebrá del meu, y vos ho anunciará.

16 Dintre de poch ja no'm veuréu, y altra vegada dintre de poch me veuréu, perqué me'n vaitg al Pare.

17 Donchs alguns dels deixebles se deyan los uns als altres: ¿Que'ns

voldrá dir ab: Dintre de poch no'm veuréu, emperó al cap de poch me tornaréu á veurer, y perqué me'n vaitg al Pare?

18 Deyan donchs: ¿Qué significa aixó que diu: Dintre de poch? No sabem lo que está parlant.

19 Emperó Jesús conegué que volían preguntar-lo, y'ls digué: Vosaltres estáu inquirint los uns dels altres perqué he dit: Dintre de poch ja no'm veuréu, mes al cap de poch me tornaréu á veurer.

20 En veritat, en veritat vos dich, que vosaltres ploraréu y gemegaréu, emperó lo mon se regositará; y vosaltres estaréu tristes, mes vostra tristesa se convertirá en goig.

21 La dona quant está de part está possehida de tristor, perqué ha arribat sa hora; emperó tant prest com ha donat á llum l'infant, ja no's recorda de sa congoi-xa, ab lo goig de que un home ha nat en lo mon.

22 Y vosaltres al present patiu en veritat tristesas, mes jo tornaré á véure'us, y vostre cor s'alegrará, y ningú vos pendrá lo vostre goig.

23 Y en aquell dia no'm demanaréu cosa alguna. En veritat, en veritat vos dich, que tot quant demaneu al Pare en mon nom vos ho concedirá.

24 Fins ara no haveu demanat res en mon nom. Demanau y rebréu, á fi de que vostre goig sia plé.

25 Aquestas cosas vos las he ditas en parábolas. Ja vé l'hora en que no us parlaré ab parábolas, sinó

que us parlaré obertament del Pare.

26 En aquell dia demanaréu en mon nom, y no us dich que jo suplicaré al Pare per vosaltres:

27 Perqué lo Pare mateix vos ama, perqué vosaltres m'havau amat, y cregut que jo he eixit de Deu.

28 Isquí del Pare, y vinguí al mon: ara deixo lo mon y altra vegada me'n vaitg al Pare.

29 Los deixebles li diuhén: Ara si que parlau clarament, y no diheu parábolas.

30 Ara coneixem que vos ho sabeu tot, y que no necessitau que ningú vos preguntí: per aixó crehem que havau eixit de Deu.

31 Jesús los respongué: ¿Y vosaltres creheu ara?

32 Veus aquí que vé l'hora, y ja ha arribat, en que seréu dispersats cada qual per son costat, y'm deixaréu sol; emperó jo no estich sol, perqué'l Pare está ab mi.

33 Vos he dit aquestas cosas, peraqué tingau pau en mi. En lo mon tindréu que sufrir afliccions; emperó teniu confiança, jo he venut al mon.

CAP. 17.

Plegaria afectuosa de Jesús á son etern Pare.

ESTAS cosas digué Jesús, y al sant los ulls al cel, digué: Pare, l'hora es arribada, glorificau á vostre Fill, á fi de que vostre Fill vos glorifiqui á vos:

2 Com li havau donat poder sobre tota carn, peraqué doni la vida eterna á tots aquells que li havau donat.

3 Y aquesta es la vida eterna: Que vos conegan á vos, sol Deu verdader, y á Jesu-Christ á qui vos enviareu.

4 Jo us he glorificat sobre la terra: tinch acabada l'obra que'm encarregareu fer.

5 Y ara glorificaume vos, ¡oh Pare! ab vos mateix, ab aquella gloria que tinguí ab vos abans que fos lo mon.

6 He manifestat vostre nom als homes que'm donareu del mon: eran vostres, y me'ls havau donat, y ells han guardat vostra paraula.

7 Ara han conegut que tot lo que'm donareu vé de vos.

8 Perqué jo'ls he donat las paraulas que vos me donareu, y ells las reberem, y conegueren verdaerament que jo he eixit de vos, y han cregut que vos m'havau enviat.

9 Jo prego per ells. No prego per lo mon, sinó per aquestos que'm donareu, perqué son vostres.

10 Y todas mas cosas son vostras, y las vostras son meas; y ab ellas he estat clarificat.

11 Y jo ja no estich en lo mon, mes aquestos quedan en lo mon, y jo vinch á vos. ¡O Pare sant! guardau en vostre nom á aquells que vos me donareu, á fi de que ells sian una mateixa cosa com nosaltres.

12 Mentres jo era ab ells los conservava en vostre nom. He conservat los que'm donareu, y ningú d'ells s'ha perdut, sinó'l fill de la perdició, peraqué's cumpli l'escriptura.

13 Emperó ara vinch á vos, y

lich aixó estant encara en lo mon, á fi de que tingan goig complert en sí mateixos.

14 Jo'ls he donat vostra paraula, y'l mon los ha aborrit, perquè no son del mon, així com jo tampoch so del mon.

15 No us demano que'ls traguen del mon, sinó que'ls guarden del mal.

16 Ells no son del mon, així com jo tampoch so del mon.

17 Santificaulos en vostra veritat. La paraula vostra es la veritat.

18 Així com vos m'hau enviat al mon, així jo'ls he enviat á ells també al mon.

19 Y per ells jo'm santifico, á fi de que ells sian també santificats en la veritat.

20 Emperó jo no prego per ells solament, sinó per aquells també que han de creure en mi per medi de sa paraula;

21 A fi de que tots sian una mateixa cosa, així com vos, Pare, sou en mi, y jo en vos, així també sian ells una cosa ab nosaltres, á fi de que'l mon crega que vos m'hau enviat.

22 Y jo'ls he donat la gloria que vos me donareu, peraqué ells sian una mateixa cosa, així com ho som nosaltres:

23 Jo en ells, y vos en mí, peraqué ells sian fets perfets en una mateixa cosa, y peraqué conega lo mon que vos m'hau enviat, y los haveu amat així com m'amareu á mí.

24 Pare, jo desitjo qu'aquells que vos m'hau donat estigan ab

mi allá ahont jo so, peraqué vegin ma gloria que m'hau donat, puix vos m'hau amat desde antes de la creació del mon.

25 ¡O Pare just! lo mon no us ha conegut; jo sí que us he conegut, y estos conegueren que vos m'hau enviat.

26 Y'ls he fet y faré conèixer vostre nom, perquè'l amor ab que vos m'hau amat sia en ells, y jo en ells.

CAP. 18.

Jesús es pres: Malcos ferit: fugen los apóstols: Pere nega á Jesús: interrogatori que li fan lo sumo pontífice y lo president Pilat.

HAVENT Jesús dit aquestas cosas se'n aná ab sos deixebles al altra banda del torrent Cedron, ahont hi havia un hort en lo qual entrá ell y sos deixebles.

2 Y Judas que'l trahía sabia també aquest siti, perquè Jesús hi anava frequentment ab sos deixebles.

3 Judas donchs havent pres una companyia de soldats, y'ls ministres *enviats* per los pontífices y per los Fariséus, vingué á est lloch ab llanternas, atxas y armas.

4 Emperó Jesús sabent las cosas que li havian de succehir, s'avansá y'ls digue: ¿A qui buscau?

5 Li respongueren: A Jesús de Nazaret. Los diu Jesús: So jo. Estava també entre ells Judas que'l trahía.

6 Apenas *Jesús* los hagué dit: So jo, retrocedirén y caygueren en terra.

7 Ell los preguntá novament: ¿A

qui buscau? Y ells digueren: A Jesús de Nazaret.

8 Jesús replicá: Ja us he dit que so jo: si donchs me buscau á mi, deixau anar aquestos:

9 Peraqué's cumplis la paraula que havia dit: Pare, no he perdut á ningú dels que vos me donareu.

10 Llavors Simó Pere que tenia una espasa, la desembayná, y donant un cop á un criat del pontífice, li tallá l'orella dreta. Y aquest criat s'anomenava Malcos.

11 Y Jesús digué á Pere: Torna l'espasa á la bayna. Lo calser que m'ha donat mon Pare ¿no he de béure'l?

12 Y'ls soldats, y son capitá, y'ls ministres dels Jueus prengueren á Jesús, y'l lligaren,

13 Y'l conduhiren primerament á Anás, perquè era sogre de Cayfás, que era pontífice aquell any.

14 Y Cayfás era lo qui havia donat als Jueus lo consell de que convenia de que un home morís per lo poble.

15 Anavan seguint á Jesús Simó Pere y altre deixeble; y est deixeble era conegut del pontífice, y així entrá ab Jesús en la casa del pontífice.

16 Y Pere estava fora en la porta. Llavors l'altre deixeble, conegut del pontífice, isqué y parlá á la portera, y introduhí á Pere.

17 Donchs la sirventa que guardava la porta, digué á Pere: ¿No ets tu també dels deixebles d'aquest home? Ell li respongué: No ho so.

18 Y'ls criats y'ls ministres se estavan al foch, perquè feya fret,

y s'escalfavan. Pere igualment estava en peu escalfantse.

19 Y'l pontífice se posá á fer preguntes á Jesús sobre sos deixebles y sa doctrina.

20 Jesús li respongué: Jo he parlat publicament al mon; jo sempre he ensenyat en la sinagoga y en lo temple ahont concorren tots los Jueus, y en secret no he dit res.

21 ¿Perqué'm preguntes? Pregunta als que han ohit lo que jo'ls he dit, puix ells saben las cosas que jo he dit.

22 Y havent dit aixó, un dels ministres que era allí doná una bofetada á Jesús, dihent: ¿Així respons al pontífice?

23 Jesús li respongué: Si jo he parlat mal, dona testimoni del mal, mes si he parlat bé ¿perqué'm feixes?

24 Y Anás l'enviá lligat al pontífice Cayfás.

25 Y Simó Pere estava dret escalfantse. Diguérenli donchs: ¿No ets tu també un de sos deixebles? Ell ho negá, y digué: No ho so.

26 Li digué un dels criats del pontífice, parent d'aquell á qui Pere havia tallat l'orella: ¿Puix que no t'he vist jo en l'hort ab ell?

27 Negá Pere altra vegada, y al punt cantá lo gall.

28 Portaren després á Jesús desde casa de Cayfás al pretori. Y era al matí: y ells no entraren en lo pretori per no contaminarse, á fi de poder menjar la pasqua.

29 Y Pilat isqué defora y'ls digué: ¿Quina acusació produhiu contra aquest home?

30 Li respongueren, dihent: Sinó fos aquest un malfactor no tel'hauríam entregat.

31 Y'ls digué Pilat: Donchs preneulo vosaltres y judicaulo segons la vostra lley. Los Jueus emperó li digueren: A nosaltres no'ns es permés donar la mort á ningú:

32 Peraqué's cumplís la paraula que Jesús digué, indicant de quina mort havia de morir.

33 Torná donchs Pilat á entrar en lo pretori, y cridá á Jesús, y li digué: ¿Ets tu lo Rey dels Jueus?

34 Jesús li respongué: ¿Dius aixó de tu mateix, ó altres t'ho han dit de mi?

35 Replicá Pilat: ¿So jo per ventura Jueu? Ta nació y'ls pontífices t'han entregat á mi: ¿qué has fet?

36 Respongué Jesús: Mon regne no es d'aquest mon. Si mon regne fos d'aquest mon, sens dubte que ma gent haurían peleat, peraqué no caygués en mans dels Jueus; emperó mon regne no es d'aquí.

37 Llavors li digué Pilat: ¿Donchs tu ets Rey? Jesús respongué: Tu ho dius que jo so Rey. Per aixó jo he nat, y per aixó he vingut al mon, á fi de donar testimoni á la veritat. Tot aquell que es de la veritat, ou ma veu.

38 Pilat li diu: ¿Qué es la veritat? Y quant hagué dit aixó, isqué segona vegada envers los Jueus, y'ls digué: Jo no trobo en ell causa alguna.

39 Emperó com es la costum entre vosaltres de que jo us lliberti un per la pasqua, ¿voleu que us posi en llibertat al Rey dels Jueus?

40 Llavors tots ells tornaren á cridar, dihent: No á est, sinó á Barrabás. Y Barrabás era un lladre.

CAP. 19.

Passió, mort y sepultura de Jesús.

LAVORS Pilat prengué á Jesús, y l'assotá.

2 Y'ls soldats formaren una corona d'espinas, y la hi posaren sobre'l cap, y li vestiren un manto de púrpura,

3 Y venían á ell y deyan: ¡Salve, ó Rey dels Jueus! y li donavan bofetadas.

4 Y altra vegada Pilat isqué á fora, y'ls digué: Veus aquí, jo us lo trach fora, peraqué regonegau que no trobo en ell causa alguna.

5 Isqué Jesús donchs portant la corona d'espinas y lo manto de púrpura. Y Pilat los digué: Veus aquí l'home.

6 Y luego que'ls pontífices y sos ministres lo vegeren, se posaren á cridar, dihent: Crucificaulo, crucificaulo. Pilat los diu: Preneulo vosaltres y crucificaulo, que jo no trobo en ell causa alguna.

7 Respongueren li los Jueus: Nosaltres tenim una lley, y segons aquesta lley deu morir, perquè ell s'ha fet Fill de Deu.

8 Quant Pilat oygué aquesta paraula temé més;

9 Y torná á entrar en lo pretori, y digué á Jesús: ¿D'ahont ets tu? Emperó Jesús no li torná resposta.

10 Per lo que Pilat li diu: ¿A mi no'm parlas? ¿No sabs que está en mon poder lo crucificarte, y en mon poder está lo llibertarte?

11 Jesús respongué: No tindrias poder algú sobre mi si no't fos donat del alt. Per lo que aquell que m'ha entregat á tu es reo de pecat més grave.

12 Y desde aquell punt Pilat buscava com llibertarlo. Emperó los Jueus cridavan, dihent: Si llibertas á est, no ets amich del César; puix tot aquell que's fa Rey contradiu al César.

13 Y Pilat havent ohit estas paraulas tragué á Jesús fora *del pretori*, y s'assentá en lo tribunal en un lloch anomenat Lithostrotos, y en hebreu Gabbatha.

14 Y era lo dia de la preparació de la pasqua, y envers l'hora sexta, y digué als Jueus: ¡Aquí teniu á vostre Rey!

15 Ells emperó cridavan: Afora, afora; crucificalo. Pilat los deya: ¿Crucificaré jo á vostre Rey? Los pontífices responen: No tenim altre rey que César.

16 Y llavors los entregá peraqué fos crucificat. Y prengueren á Jesús y'l tragneren fora.

17 Y portant sa creu al coll aná caminant envers lo lloch anomenat Calvari, y en hebreu Golgotha:

18 Ahont lo crucificaren, y dos altres ab ell, l'un á un costat, l'altre al altre, y Jesús al mitg.

19 Y Pilat escrigué un rétol, y'l posá sobre la creu: y l'escrit era: Jesús Nazareno, Rey dels Jueus.

20 Aquest rétol donchs lo llegiren molts dels Jueus, perquè lo lloch en que fou Jesús crucificat estava immediat á la ciutat; y es-

tava escrit en hebreu, en grech, y en llatí.

21 Y'ls prínceps dels sacerdots deyan á Pilat: No escrigau, Rey dels Jueus, sinó que ell ha dit: Jo so Rey dels Jueus.

22 Pilat respongué: Lo que he escrit, he escrit.

23 Havent donchs los soldats crucificat á Jesús, prengueren sos vestits, y ne feren quatre parts, una per cada soldat; y la túnica; mes la túnica no tenía costura, sinó que era de un sol texit de dalt baix.

24 Y digueren entre sí: No la partim, sinó tirem á sort per veurer de qui será: peraqué's cumplís l'escriptura, que diu: Se partiren mos vestits entre ells, y tiraren á la sort ma túnica. Aixó es lo que feren los soldats.

25 Y estavan prop de la creu de Jesús, sa mare, y la germana de sa mare María de Cleofas, y María Magdalena.

26 Y havent vist Jesús á sa mare, y al deixeble á qui ell amava, lo qual estava allí dret, digué á sa mare: ¡Dona, ve't aquí ton fill!

27 Després digué al deixeble: ¡Ve't aquí ta mare! Y desde aquella hora la tingué ab ell en sa casa.

28 Després d'aixó sabent Jesús que totas las cosas estavan cumplertas, peraqué's cumplís l'escriptura, digué: Tinch set.

29 Y hi havia allí un vas plé de vinagre, y ells posant al rodador del hisop una esponja empapada en vinagre, li aplicaren á la boca.

30 Jesús tant prest com hagué

pres lo vinagre, digué: Está consumat. Y inclinant lo cap entregá son esperit.

31 Y per aixó los Jueus, á fi de que no quedassen los cossos en la creu en lo dissapte, puix era la preparació, y aquell dia de dissapte era un gran dia, suplicaren á Pilat que'ls trencassen las camas, y'ls traguessen d'allí.

32 Vingueren donchs los soldats, y trencaren las camas del primer, y del altre que havia estat crucificat ab ell.

33 Y havent vingut á Jesús, y vehentlo ja mort, no li trencaren las camas:

34 Mes un dels soldats ab la llansa li obrí lo costat, y al instant isqué sanch y aygua.

35 Y qui ho vegé ne ha donat testimoni, y son testimoni es verdader: y ell sab que diu la veritat, á fi de que vosaltres ho cregau també.

36 Puix aquestas cosas succehiren peraqué's cumplís l'escriptura: No trencaréu ni un os d'ell.

37 Y també altra escriptura diu: Mirarán á aquell á qui traspassaren.

38 Després d'aixó, Joseph natural de Arimathea, que era deixeble de Jesús, bé que en secret, perquè temia als Jueus, suplicá á Pilat que li permetés traure d'allí lo cos de Jesús, y haventli Pilat concedit, vingué y se'n portá lo cos de Jesús.

39 Vingué també Nicodemus (aquell mateix que havia primerament vingut de nit á trobar á Je-

sús) portant ab sí com cosa decent lliuras d'una confecció de mirra y aloes.

40 Y prengueren lo cos de Jesús, y l'embolicaren ab los aromátichs en telas, conforme á la costum que tenen d'enterrar los Jueus.

41 En lo lloch ahont fou crucificat hi havia un hort, y en ell un sepulcre nou, en lo qual no havia estat encara posat ningú.

42 Allí donchs, per causa de la parascève dels Jueus, perquè estava cerca lo sepulcre, posaren á Jesús.

CAP. 20.

Resurrecció de Jesús, y algunas de sas aparicions.

YL primer dia de la semana, quant era encara obscur al dematí, vingué María Magdalena al sepulcre, y vegé que havian tret d'ell la pedra.

2 Y corregué, y vingué á Simó Pere, y á aquell altre deixeble amat de Jesús, y'ls digué: Se'n han portat lo Senyor del sepulcre, y no sabem ahont l'han posat.

3 Isqué donchs Pere y també aquell altre deixeble, y vingueren al sepulcre.

4 Corrían los dos junts; emperó l'altre deixeble corregué més depressa que Pere, y vingué primer al sepulcre.

5 Y haventse inclinat, vegé las telas en terra; mes no entrá dins.

6 Llavors Simó Pere, que venia seguintlo, entrá en lo sepulcre, y vegé las telas en terra,

7 Y lo sudari que havia estat

sobre lo cap d'ell, no junt ab las demás telas, sinó separat y plegat en altre lloch.

8 Llavors entrá també l'altre deixeble que havia arribat primer al sepulcre, y vegé y cregué.

9 Perqué ells encara no havían entés l'escriptura, que convenía que Jesús ressuscitás d'entre'ls morts.

10 Aquestos deixebles se'n anaren altra vegada á sa casa.

11 Emperó María estava fora plorant cerca del sepulcre, y estant així plorant s'abaixá, y mirá en lo sepulcre,

12 Y vegé á dos ángels vestits de blanch sentats, un al cap, y altre als peus *del siti* ahont havia estat posat lo cos de Jesús.

13 Ells li diuhén: Dona, ¿perqué ploras? Ella los digué: Es que se'n han portat d'aquí á mon Senyor, y no sé ahont l'han posat.

14 Y havent dit aixó, se girá en detrás, y vegé á Jesús dret; emperó no conexia que fos Jesús.

15 Li diu Jesús: Dona, ¿perqué ploras? á qui cercas? Ella, suposant que seria l'hortelá, li diu: Senyor, si sou vos lo qui l'haven tret, diheume ahont lo posaren, y jo me'l ne portaré.

16 Jesús li diu: María. Se girá ella, y li digué: Rabboni, que vol dir, Mestre.

17 Jesús li diu: No'm toquis, perqué no he pujat encara á mon Pare: emperó vés á mos germans, y díga'ls: Jo me'n pujo á mon Pare, y Pare vostre, mon Deu, y Deu vostre.

18 Vingué María Magdalena, donchs, anunciant als deixebles: He vist al Senyor, y m'ha dit estas cosas.

19 Y á la vesprada d'aquell mateix dia, que era lo primer de la semana, y estant tancadas las portas d'ahont se havían reunit los deixebles per temor dels Juens, vingué Jesús, y presentantse al mitg d'ells, los digué: La pau sia ab vosaltres.

20 Y després d'haver dit aixó los mostrá las mans, y'l costat: y s'ompliren de goig los deixebles ab la vista del Senyor.

21 Y'ls torná á dir: La pau sia ab vosaltres. Com lo Pare m'ha enviat á mi, així vos envió jo també á vosaltres.

22 Havent dit aquestas *paraulas* alená sobre d'ells, y'ls digué: Rebeu l'Esperit Sant.

23 Aquells á qui vosaltres perdonaréu los pecats, quedarán perdonats, y aquells á qui vosaltres los retindréu, quedarán retinguts.

24 Emperó Tomás un dels dotse, anomenat Didymo, no estava ab ells quant vingué Jesús.

25 Y li digueren los altres deixebles: Havem vist al Senyor. Y ell los digué: Si jo no veitg en sas mans lo senyal dels claus, y no fico lo dit en lo forat dels claus, y no fico ma má en son costat, no ho creuré.

26 Al cap de vuyt dias estavan altra vegada los deixebles dintre, y Tomás ab ells. Vingué Jesús, estant tancadas las portas, y se pre-

sentá en mitg d'ells, y'ls digué: La pau sia ab vosaltres.

27 Després diu á Tomás: Posa aquí ton dit, y mira mas mans, y dóna'm ta má, y pósala en mon costat, y no sias incrédul sinó fiel.

28 Tomás respongué y li digué: Senyor meu, y Deu meu.

29 Jesús li digué: Tu has cregut, Tomás, perquè m'has vist. Benaventurats aquells que no han vist y han cregut.

30 Molts altres miracles feu també Jesús en presencia de sos deixebles que no están escrits en aquest llibre:

31 Emperó aquestoss'han escrit, á fi de que cregau que Jesús es lo Christo, lo Fill de Deu, y peraqué crehent, tingau la vida en son nom.

CAP. 21.

Aparició de Jesús cerca del mar de Tiberiades: pesca milagrosa: amor de Sant Pere: Jesús li encomana apasturar sas ovelles, y li prediu son martiri.

DESPRÉS Jesús s'aparegué altra vegada als deixebles en lo mar de Tiberiades, y se manifestá d'esta manera:

2 Estavan junts Simó Pere, y Tomás anomenat Didymo, y Natanael, lo qual era de Caná de Galiléa, y los fills de Zebedeu, y altres dos de sos deixebles.

3 Los diu Simó Pere: Me'n vaitg á pescar. Li responen ells: Nosaltres també venim ab tu. Marxaren donchs, y entraren en una barca, y aquella nit no agafaren res.

4 Vingut lo matí comparegué Jesús en la platja, mes los deixebles no conegueren que fos Jesús.

5 Y Jesús los digué: Minyons, ¿teniú res per menjar? Ells respongueren: No.

6 Ell los digué: Tirau lo filat á la dreta de la barca, y encontraréu. L'hi tiraren donchs, y ja no podían tráure'l per la multitud de peixos que tenía.

7 Llavors lo deixeble aquell á qui Jesús amava, digué á Pere: Es lo Senyor. Y Simó Pere apenas oygué que era lo Senyor, se vestí la túnica, puix estava nu, y se tirá al mar.

8 Y'ls demés deixebles vingueren á la barca tirant lo filat plé de peixos, (puix no estava lluny de terra sinó com uns doscents colses.)

9 Y al saltar en terra vegeren preparadas unas brasas, y un peix posat sobre, y pá.

10 Jesús los digué: Portau aquí peixos dels que haveu agafat ara.

11 Simó Pere pujá y tragué en terra lo filat plé de cent cinquanta y tres peixos grans. Y á pesar de ser tants, no's rompé lo filat.

12 Jesús los diu: Veniu y dinau. Y ningú dels que estavan menjant gosava preguntarli: ¿Qui sou vos? sabent que era lo Senyor.

13 Jesús donchs s'acercá, y pren lo pá, y los lo distribuheix, y així mateix los peixos.

14 Aquesta fou ja la tercera vegada que Jesús s'aparegué á sos deixebles després de haver ressuscitat d'entre'ls morts.

15 Acabat donchs de dinar, Jesús diu á Simó Pere: Simó, fill de Jona, ¿me amas tu més que aquestos?

Li diu: Sí, Senyor, vos sabeu que us amo. Jesús li diu: Apastura mos anyells.

16 Segona vegada li diu: Simó, fill de Jona, ¿me amas? Li respon: Sí, Senyor, vos sabeu que us amo. Li diu: Apastura mos anyells.

17 Li diu tercera vegada: Simó, fill de Jona, ¿me amas? Pere se contristá de que per tercera vegada li preguntás: ¿Me amas? y així li digué: Senyor, vos sabeu totas las cosas, vos sabeu que jo us amo. Jesús li digué: Apastura mas ovellas.

18 En veritat, en veritat te dich, que quant eras jove, te cenyías á tu mateix, y anavas allá ahont volias; mes quant te fassas vell, entendrás tas mans, y un altre te cenyirá, y't conduhirá ahont no vullas.

19 Li digué aixó per' indicarli ab quina especie de mort havia de glorificar á Deu. Y després d'aixó li anyadí: Segueixme.

20 Haventse Pere girat, vegé

venir detrás seu al deixeble amat de Jesús, aquell que en la cena estava reclinat en son seno, y havia preguntat: Senyor, qui es lo qui vos farà trahició?

21 Pere donchs haventlo vist, digué á Jesús: Senyor, y aquest ¿qué farà?

22 Li respon Jesús: Si jo vull que's quedi així fins á ma vinguda, ¿á tu que t'importa? Tu segueixme.

23 Y s'espargí aquesta veu entre'ls germans que est deixeble nò moriria. Emperó Jesús no li digué: No morirá, sinó, Si jo vull que's quedi així fins á ma vinguda, ¿á tu que t'importa?

24 Aquest es aquell deixeble que doná testimoni de estas cosas, y las ha escritas, y sabem que son testimoni es verdader.

25 Y son moltas altrás cosas que Jesús feu, las que si s'escriguesen una per una, me sembla que no cabrian en lo mon los llibres que se'n haurían d'escriurer.

LOS FETS DELS APOSTOLS.

CAP. 1.

Promesa del Esperit Sant: ascensió del Senyor: elecció de Mathías pera l'apostolat.

HE parlat, ó Theofilo, en lo meu primer tractat, de totas las cosas, que Jesús comensá á fer y ensenyar,

2 Fins al dia en que, després de

haver instruit per l'Esperit Sant als apóstols que havia elegit, fou rebut en lo alt:

3 Als quals se mostrá viu també després de sa passió ab moltas probas, apareixéntse'ls per l'espai de quaranta dias, y parlantlos del regne de Deu:

4 Y menjant ab ells, los maná

que no partissen de Jerusalem, sinó que esperassen la promesa del Pare, que ohireu vosaltres (digué ell) de ma boca.

5 Perqué Joan, en veritat, batejá ab aygua; mes vosaltres seréu batejats en l'Esperit Sant no molt després d'aquestos dias.

6 Llavors los que s'havían congregat li preguntavan, dihent: Senyor, ¿si restituiréu en aquest temps lo regne á Israel?

7 Y'ls digué: No us toca á vosaltres lo saber lo temps, ó'ls moments, que posá lo Pare en son poder.

8 Emperó rebréu la virtut del Esperit Sant que vindrá sobre vosaltres, y'm seréu testimoni en Jerusalem, y en tota la Judéa, y la Samaria, y fins al extrem de la terra.

9 Y havent dit aquestas paraulas, á la vista d'ells fou elevat, y lo rebé un núbol que l'ocultá á sos ulls.

10 Y estant mirant al cel quant ell s'anava elevat, veus aquí que s'aparegueren prop d'ells dos varons ab vestiduras blancas:

11 Los quals los digueren també: Varons de Galiléa, ¿perqué estáu mirant al cel? Aquest Jesús, que desde vosaltres ha estat rebut en lo cel, vindrá així com l'havéu vist anar al cel.

12 Llavors se'n tornaren á Jerusalem desde la montanya anomenada del Oliverar, que dista de Jerusalem la jornada d'un dissapte.

13 Y quant entraren, pujaren á una habitació alta, ahont estavan Pere y Joan, Jaume y Andreu, Felip y Tomás, Barthomeu y Ma-

theu, Jaume d'Alféu, y Simó lo Zelós, y Judas *germá* de Jaume.

14 Tots aquestos perseveravan unánims en oració ab las donas, y ab María mare de Jesús, y ab los germans d'ell.

15 En aquells dias, alsantse Pere en mitg dels germans, (y eran los que estavan allí junts com unas cent y vint *personas*) digué:

16 Varons germans, era precis que's cumplís l'escriptura, que predigué l'Esperit Sant per boca de David, acerca de Judas que fou lo guia d'aquells que prengueren á Jesús.

17 Lo qual era contat ab nosaltres, y tenía part en aquest ministeri.

18 Aquest donchs possehí un camp ab lo preu de l'iniquitat, y penjantse se reventá pe'l mitg, y totas sas entranyas quedaren espargidas.

19 Y fou notori á tots los habitants de Jerusalem; de manera que fou anomenat aquell camp en sa llengua, Haceldama, so es, Camp de sanch.

20 Perqué escrit está en lo llibre dels Salms: Quedi deserta sa habitació, y no hi haja qui habiti en ella, y prenga un altre son bisbat.

21 Convé donchs que d'aquestos varons que han estat en companyia nostre tot lo temps que'l Senyor Jesús entrá y isqué ab nosaltres,

22 Comensant desde'l baptisme de Joan, fins al dia en que d'entre nosaltres fou rebut á dalt, que un

sia testimoni ab nosaltres de sa resurrecció.

23 Y senyalaren á dos, á Joseph que era anomenat Barsabas, y tenía per sobrenom lo Just, y á Mathías.

24 Y orant digueren: Vos, Senyor, que coneixeu los cors de tots, mostraunos d'aquestos dos qual haveu elegit,

25 Peraqué ocupi lo puesto en aquest ministeri y apostolat, del qual per sa prevaricació caygué Judas, per anarse'n á son lloch.

26 Y tiraren sorts, y caygué la sort á Mathías, y fou contat ab los onse apóstols.

CAP. 2.

Vinguda del Esperit Sant: d6 de llenguas: primer sermó de Sant Pere: tres mil personas se converteixen: vida dels primers fiels.

Y AL cumplirse los dias de Pentecostas estaban tots junts en un mateix lloch;

2 Y vingué de repente un ruido del cel, com una ratxada de vent, que ompli tota la casa ahont estavan ells sentats.

3 Y se'ls aparegueren unas llenguas partidas com de foch, y's posaren sobre cada hu d'ells.

4 Y quedaren tots plens del Esperit Sant, y comensaren á parlar en varias llenguas com l'Esperit Sant los donava á parlar.

5 Y llavors habitavan en Jerusalem Jueus, varons piadosos, de totas las naciones que hi ha baix del cel.

6 Divulgada donchs la ven, acudí molta gent, y quedá aturrida,

puix cada qual los ohía parlar en sa propia llengua.

7 Y tothom estava pasmat, y's maravillava, dihent: ¿Mirau, no son tots aquestos que parlan Galiléus?

8 Puix ¿com nosaltres los ohim parlar cada hu en nostra llengua nativa?

9 Partos, y Medas, y Elamitas, y'ls que habitan en la Mesopotamia, en Judéa, y Capadocia, en Ponto, y Asia,

10 En Frigia, y Pamphilia, Egipte y terras de la Libia, que está als confins de Cirene, y'ls que han vingut de Roma,

11 Així Jueus, com proselitans, Cretenses, y Arabs, los ohim parlar en nostras llenguas las grandesas de Deu.

12 Se pasmavan donchs tots, y's maravillavan, dihentse los uns als altres: ¿Que vé á ser aixó?

13 Emperó altres burlantse, deyan: Aquestos están plens de most.

14 Mes Pere, que estava allí en peu ab los onse, alsá sa veu, y'ls digué: Varons de Judéa, y vosaltres tots los que habitau en Jerusalem, sia us assó notori, y pres-tau oídos á mas paraulas:

15 Puix aquestos no están embriagats, com vosaltres creheu, essent l'hora de tercia del dia.

16 Emperó aixó es lo que fou dit per lo profeta Joel:

17 Y esdevindrà en los derrers dias, diu lo Senyor, que jo derramaré mon Esperit sobre tota carn; y profetisarán vostres fills y vostres fillas, y vostres joves veurán

visions, y vostres ancians somiarán somnis:

18 Y certament en aquells dias derramaré mon Esperit sobre mos servos, y sobre mas servas; y profetisarán:

19 Y faré apareixer prodigis dalt en lo cel, y senyals baix en la terra, sanch, y foch, y vapor de fum.

20 Lo sol se convertirá en tenebras, y la lluna en sanch, abans que vinga lo dia gran é illustre del Senyor.

21 Y esdevindrà, que tot aquell que invoqui lo nom del Senyor serà salvo.

22 Varons d'Israel, ohu aquestas paraulas: A Jesús Nazareno, varó aprobat per Deu entre vosaltres ab virtuts, y prodigis, y senyals, que Deu obrá por ell en mitg de vosaltres, com també sabeu,

23 A est que per determinat consell y presciencia de Deu fou entregat, lo matareu, crucificantlo per mans de malvats:

24 Al qual Deu ha ressuscitat, havent soltat los dolors de la mort, per quant era impossible ser dètingut per ella.

25 Perqué David diu d'ell: Veya sempre al Senyor devant de mi; puix ell está á ma dreta peraqué jo no sia remogut:

26 Per aixó s'alegra mon cor, y's regositja ma llengua, y ademés ma carn reposará en l'esperansa:

27 Perqué no deixarás ma ánima en lo infern, ni permetrás que ton Sant veja corrupció.

28 Me farás coneixer los camins

de la vida, y m'omplirás de goig ab ta cara.

29 Varons germans, sia'm permés parlarvos ab llibertat del patriarca David, que morí y fou sepultat, y son sepulcre está entre nosaltres fins al dia d'avuy.

30 Essent donchs profeta, y sabent que Deu li havia promés ab jurament, que del fruyt de sos lloms, segons la carn, alsaria lo Christo pera sentarlo en son trono:

31 Prevehentho parlá de la resurrecció del Christo, que ni fou deixat en lo infern, ni sa carn vegé may corrupció.

32 A aquest Jesús ressuscitá Deu, de lo que som testimonis tots nosaltres.

33 Elevat donchs per la dreta de Deu, y havent rebut del Pare la promesa del Esperit Sant, ha derramat est sobre nosaltres, al qual vosaltres veheu y ohu.

34 Perqué David no pujá al cel, y ab tot diu: Digué'l Senyor á mon Senyor: Assénta't á ma dreta,

35 Mentres poso tos enemichs pera peanya de tos peus.

36 Sapi donchs de cert tota la casa d'Israel, que á est Jesús, á qui vosaltres crucificareu, Deu lo feu Senyor y també Christo.

37 Y oidas aquestas cosas, se compungiren de cor, y digueren á Pere y als demés apóstols: Varons germans, ¿que farém?

38 Y Pere los digué: Arrepentius, y sia batejat cada hu de vosaltres en lo nom de Jesu-Christ en remissió de vostres pecats, y rebréu lo dó del Esperit Sant.

39 Perqué la promesa es pera vosaltres, y pera vostres fills, y pera tots los que están lluny, y pera quants cridi á sí lo Senyor nostre Deu.

40 Y ab moltíssimas altrás paraulas ho testificá, y'ls exortava, dihent: Salvaus d'aquesta generació perversa.

41 Y'ls que reberen sa paraula foren batejats, y se'ls anyadiren aquell dia cerca de tres mil personas.

42 Y ells perseveravan en la doctrina dels apóstols, y en la comunicació de la fracció del pá, y en las oracions.

43 Y tota persona tenia temor, y molts prodigis y senyals eran fets per los apóstols.

44 Y tots los que creyan estavan units, y tenian totas las cosas comunas.

45 Venian sas possessions y bens, y los repartian entre tots, conforme á la necessitat de cada hu.

46 Y cada dia continuant unánims en lo temple, y partint lo pá per las casas, prenian lo menjar ab alegría y sensillés de cor,

47 Alabant á Deu, y trobant gracia en tota la gent. Y'l Senyor anyadia á l'iglesia cada dia aquells que havian de ser salvos.

CAP. 3.

Un coix de naixement es curat á la porta del temple: segon sermó de Sant Pere.

Y PUJAVAN al temple Pere y Joan á l'oració de l'hora de nona.

2 Y un home, que era coix des-

de'l ventre de sa mare, era portat allí, y posat tots los dias á la porta del temple anomenada l'Hermosa, peraqué demanás almoyna als que entravan en lo temple:

3 Aquest com vegés á Pere y á Joan que anavan á entrar en lo temple, demanava li donassen almoyna.

4 Y Pere fixant la vista en ell juntament ab Joan, digué: Mira'ns.

5 Y ell los mirava ab atenció esperant rebre d'ells alguna cosa.

6 Y Pere digué: No tinch or ni plata, mes lo que tinch t'ho dono: En nom de Jesu-Christ de Nazaret, álsa't y camina.

7 Y prenentlo per la má dreta, l'álsa; y en aquell mateix instant se li enfortiren las camas y las plantas.

8 Y d'un salt se posá en peus, y caminava, y entrá ab ells en lo temple caminant, saltant, y alabant á Deu.

9 Y tothom lo veyá caminar y alabar á Deu:

10 Y conexian que ell era lo mateix que's sentava á la porta Hermosa del temple al almoyna, y quedaren plens d'espant, y com fora de sí per lo que havia succehit á aquell.

11 Y tenint per la má á Pere y á Joan, vingué apresuradament á ells tot lo poble aturidit al pórtich anomenat de Salomé.

12 Y vehent aixó Pere, digué al poble: Varons d'Israel, perqué us meravellau d'aixó, ó perqué fixau los ulls en nosaltres, com si per

nostra virtut y poder haguessem fet caminar á aquest?

13 Lo Deu d'Abraham, y'l Deu d'Isaach, y'l Deu de Jacob, Deu de nostres pares, ha glorificat á son Fill Jesús, á qui vosaltres entregareu y negareu devant de Pilat, judicant est que havia de ser deslliurat.

14 Emperó vosaltres negareu al Sant y al Just, y demanareu que se us donás un homicida;

15 Y matareu al Autor de la vida, á qui Deu ressuscitá d'entre'ls morts, de lo que nosaltres som testimoni.

16 Y son nom, per la fe en son nom, ha fortalescut á est, á qui vosaltres haven vist, y coneixeu; y la fe que es per ell li ha donat aquesta perfecta salut á vista de tots vosaltres.

17 Y ara, germans, jo sé que ho fereu per ignorancia, així com també vostres prínceps.

18 Emperó Deu ha complert així lo que tenia anunciat avans per boca de tots los profetas, que son Christo patiria.

19 Arrepentius donchs, y convertius, peraqué us sian borrrats vostres pecats,

20 Pera quant vingan los temps del refrigeri devant del Senyor, y envii aquell Jesu-Christ que us fou predicat:

21 Al qual certament es menester que lo cel recibi fins al temps de la restauració de totas las cosas, las quals parlá Deu per boca dels seus sants profetas desde'l principi del mon.

22 Perqué Moysés digné verdaerament als pares: Lo Senyor vostre Deu vos alsarà un profeta d'entre vostres germans, com á mi: á ell ohiréu en tot quant vos diga.

23 Y succehirá, que tota ánima que no oyga á aquell profeta, será exterminada del poble.

24 Y tots los profetas desde Samuel, y quants han parlat després, anunciaren aquestos dias.

25 Vosaltres sou los fills dels profetas y de l'aliança que Deu feu ab nostres pares, dihent á Abraham: En ta descendencia serán benehidas totas las familias de la terra.

26 Deu ressuscitant á son Fill Jesús vos l'ha enviat primerament á vosaltres, perquè us benehesca, á fi de que cada hu s'aparti de sa maldat.

CAP. 4.

Los apóstols presos, y examinats sobre la curació del tullit, confessan la fe de Jesu-Christ: se'ls mana que no prediquin: s'aumentan los fiels, y viuen ab perfecta unió.

Y ESTANT ells parlant al poble, sobrevingueren los sacerdots, y'l magistrat del temple, y'ls Saduceus,

2 Queixantse de que ensenyassen al poble, y que predicassen en Jesús la resurrecció dels morts.

3 Y'ls agafaren, y'ls posaren 'en la presó fins al dia seguent, perquè era ja tart.

4 Emperó molts dels que havían ohit la paraula, cregueren; y fou lo número dels varons cinch mil.

5 Y succehí, que al dia següent se juntaren en Jerusalem los prínceps d'ells, y'ls ancians, y'ls escribes,

6 Y Anás lo príncep dels sacerdots, y Cayfás, y Joan, y Alexandri, y tots quants eran del llinatge sacerdotal.

7 Y fentlos presentar al mitg, los preguntaren: ¿Ab quin poder, ó en nom de qui haveu vosaltres fet aixó?

8 Llavors Pere, plé del Esperit Sant, los digué: Prínceps del poble y ancians d'Israel, ohíu:

9 Ja que avuy se'ns demana rahó del bé fet á un home malalt, per *virtut de* qui ha estat est curat,

10 Sia notori á tots vosaltres y á tot lo poble d'Israel, que en nom de nostre Senyor Jesu-Christ de Nazaret, á qui vosaltres crucificareu, y á qui Deu ressuscitá d'entre'ls morts, per *virtut d'*ell está sá aquest devant de vosaltres.

11 Aquest es la pedra que vosaltres los arquitectes haveu refusat, y que ha estat posada per cap de cantonada.

12 Y no hi ha salut en ningun altre. Perqué no hi ha altre nom baix del cel donat als homes, per lo qual degam salvarnos.

13 Y vehent ells la firmesa de Pere y de Joan, y sabent que eran homes sens lletras y idiotas, se meravellavan, y conexían que havían ells estat ab Jesús.

14 Y vehent que estava també ab ells l'home que havia estat curat, no podían dir res en contra.

15 Emperó los manaren eixir

fora del consell, y conferenciavan entre sí,

16 Dihent: ¿Que'ls farém á aquestos homes? perqué que ha estat fet per ells un miracle notable, es manifest á tots los habitants de Jerusalem, y no ho podem negar.

17 Emperó perqué no's divulguí més en lo poble, amenassemlos que de aquí en avant no parlin á ningun home en aquest nom.

18 Y cridantlos, los intimaren que may més parlassen ni ensenyassen en nom de Jesús.

19 Llavors Pere y Joan los digueren: Si es just devant de Deu ohirvos á vosaltres abans que á Deu, judicauho vosaltres;

20 Puix no podem deixar de parlar las cosas que havem vist y ohit.

21 Llavors ells amenassantlos los deixaren anar llibres, no trobant motiu de castigarlos per temor del poble, perqué tots glorificavan á Deu per lo que havia succehit.

22 Puix l'home en qui se havia obrat aquell prodigi de la cura tenia més de quaranta anys.

23 Y posats aquells en llibertat vingueren als seus, y'ls contaren tot lo que'ls havían dit los prínceps dels sacerdots y'ls ancians.

24 Y quant ho oygueren, tots unánims alsaren la veu á Deu, y digueren: Senyor, vos sou lo qui fereu lo cel y la terra, lo mar, y tot lo que hi ha en ells:

25 Lo qui en Esperit Sant per boca de nostre pare David, ton servo, digué: ¿Perqué bramaren

las gents, y'ls pobles pensaren cosas vanas?

26 S'alsaren los reys de la terra, y'ls prínceps se juntaren á una contra'l Senyor y contra son Christo:

27 Perqué verdaderament se colligaren en esta ciutat contra ton sant Infant Jesús, á qui ungires, Herodes y Pons Pilat ab los Gentils y'ls pobles d'Israel,

28 Pera fer lo que vostra má y vostre consell decretaren que's fes.

29 Y ara, Senyor, mirau sas amenassas, y concediu á vostres servos que ab tota firmesa parlin vostra paraula,

30 Extenent vostra má á curar las dolencias, y á que's fassan maravellas y prodigis en nom de vostre sant Infant Jesús.

31 Y quant hagueren orat, tremolá lo lloch en que estavan congregats, y quedaren tots plens d'Esperit Sant, y parlavan la paraula de Deu ab firmesa.

32 Y la multitud dels creyents eran d'un cor y d'un esperit, y ningú d'ells deya que fos propi res del que possehia, sinó que todas las cosas eran comunas entr'ells.

33 Y ab gran fortaleza donavan los apóstols testimoni de la resurrecció de Jesu-Christ nostre Senyor, y hi havia molta gracia en tots ells.

34 Y no hi havia ningú menesterós entr'ells, perquè tots quants possehían camps ó casas, las venían, y portavan lo preu d'ellas,

35 Y'l posavan als peus dels apóstols, y se repartía á cada hù segons lo que tenia menester.

36 Y Joseph, á qui'ls apóstols donavan lo sobrenom de Barnabé, (que voll dir, fill de consolació,) Levita, natural de Chipre,

37 Com tingués un camp, lo vengué, y portá'l preu, y'l posá als peus dels apóstols.

CAP. 5.

Cástich d'Ananias y Safira: los apóstols son novament perseguits y presos, y per consell de Gamaliel posats en llibertat després d'haverlos assotat.

Y UN home anomenat Ananias ab sa muller Safira vengué un camp,

2 Y defraudá del preu del camp, consentinhi sa muller; y portant una part, la posá als peus dels apóstols.

3 Y Pere digué: Ananias, ¿perqué Satanás ha tentat ton cor, á fi de que mentisses al Esperit Sant, y defraudasses del preu del camp?

4 ¿No es veritat que conservantlo quedava pera tu, y venentlo lo tenias en ton poder? ¿Perqué donchs posares semblant cosa en ton cor? Tu no mentires als homes, sinó á Deu.

5 Ananias així que oygué estas paraulas, caygué y espirá: y s'apoderá un gran temor de tots los que ho ohiren.

6 Y alsantse uns joves lo retiraren, y portantse'n l'enterraren.

7 Y d'allí á tres horas entrá també sa muller, no sabent lo que havia succehit.

8 Y Pere li digué: Diga'm, dona, ¿vengueres per tant l'heretat? Y ella digué: Sí, per tant.

9 Llavors Pere li digué: ¿Perqué us haveu concertat pera tentar al Esperit del Senyor? Ve't aquí á la porta los peus dels que han enterrat á ton marit, y se te'n portarán á tu.

10 Al instant caygué devant de sos peus, y espirá. Y havent entrat los joves, la trobaren morta, y se la'n portaren á enterrar ab son marit.

11 Y sobrevingué un gran temor en tota l'iglesia, y en tots los que oygueren aquestas cosas.

12 Y per las mans dels apóstols se feyan molts miracles y prodigis en lo poble: (y estavan tots unànims en lo pórtich de Salomé.

13 Y ningú dels altres se gosava unir ab ells; emperó lo poble los venerava en gran manera.

14 Y s'aumentava més lo número dels homes y donas que creyan en lo Senyor:)

15 Tant que treyan los malalts als carrers, y'ls posavan en llits y lliteras, peraqué al venir Pere, almenos sa sombra passás sobre d'ells, y quedassen deslliurats de sos mals.

16 Y acudia també á Jerusalem molta gent de las ciutats comarcanas, portant los malalts, y'ls que eran atormentats dels esperits impurs, tots los quals eran curats.

17 Emperó alsantse lo príncep dels sacerdots, y tots los que estavan ab ell, (que era la secta dels Saduceus,) s'umpliren de zel:

18 Y prengueren als apóstols, y'ls posaren en la presó pública.

19 Mes l'àngel del Senyor, obrint

de nit las portas de la presó y trahentlos fora, los digué:

20 Anau, y presentantvos al temple, predicau al poble totas las paraulas d'aquesta vida.

21 Ells quant oygueren aixó, entraren de bon matí en lo temple, y ensenyavan. Emperó arribant lo príncep dels sacerdots y'ls que estavan ab ell, convocaren lo consell y á tots los ancians dels fills d'Israel, y enviaren á la presó peraqué'ls portassen.

22 Emperó quant anaren los ministres, y obrint la presó, no'ls trobaren, tornaren á donar l'avís,

23 Dihent: Certament havem trobat la presó molt ben tancada, y'ls guardas que estavan devant de las portas; mes haventlas obert no trobarem ningú dins.

24 Y quant oygueren estas rahons, lo sumo sacerdot, lo magistrat del temple y'ls prínceps dels sacerdots estavan en dubte sobre que s'havía fet d'ells.

25 Emperó al mateix temps arribá un, y'ls digué: Mirau, aquells homes que posaren á la presó, son al temple, y están ensenyant al poble.

26 Llavors aná lo magistrat ab sos ministres, y'ls portá sens violencia, perquè temían que'l poble no'ls apedregás.

27 Y així que'ls portaren, los presentaren al consell. Y'l príncep dels sacerdots los preguntá,

28 Dihent: Ab exprés manament vos manarem que no ensenyaseu en aquest nom; y veus aquí que haveu umplert Jerusalem de vos-

tra doctrina, y voleu fer cáurer sobre nosaltres la sanch d'aquest home.

29 Y responent Pere y'ls apóstols, digueren: Es precis obehir á Deu primer que als homes.

30 Lo Deu de nostres pares resuscitá á Jesús, á qui vosaltres matareu, penjantlo en un arbre.

31 A est exaltá Deu ab sa dreta per Príncep y Salvador, pera donar arrepentiment á Israel, y remissió dels pecats.

32 Y nosaltres som testimoni d'aquestas paraulas, y també l'Esperit Sant, lo qual ha donat Deu á tots los que l'obeheixen.

33 Y quant oygueren aixó, reventavan de rabia, y consultaren com los donarian la mort.

34 Emperó alsantse en lo consell un Fariséu, anomenat Gamaliel, doctor de la ley, home ben reputat de tot lo poble, maná que isquessen fora aquells homes per un curt espay,

35 Y'ls digué: Varons d'Israel, teniu compte lo que anau á fer ab aquestos homes.

36 Perqué antes d'aquestos dias s'alsá un cert Teodas, jactantse de que ell era algú; y hi hagué com cosa de quatre cents homes que'l seguiren, y després lo mataren, y tots quants li donaren crédito foren dissipats y aniquilats.

37 Després d'aixó s'alsá Judas de Galiléa en lo temps del empadronament, y arrastrá tras de sí al poble: ell fou mort també, y tots los que'l seguiren foren dispersats.

38 Donchs ara jo us dich, que

no us fiquen ab aquestos homes, y que'ls deixen estar, perquè si est consell ó aquesta obra es dels homes, se disoldrá:

39 Però si es de Deu, no la podeu desbaratar, y no sia que us trobeu fins combátrre contra Deu. Y's conformaren ab ell.

40 Y havent cridat als apóstols, després d'haverlos fet assotar, los manaren que no parlassen més en nom de Jesús, y'ls deixaren anar.

41 Emperó ells se'n anaren alegres de devant del consell, perquè havian estat contats dignes de sufrir injurias per lo nom de Jesús.

42 Y tots los dias, en lo temple y en las casas, no cessavan d'ensenyar y predicar á Jesu-Christ.

CAP. 6.

Nombrament dels set diacas: Esteve se distingeix entre tots; fa grans miracles, y s'alsan contra ell molts Jueus.

EN aquells dias, creixent lo número dels deixebles, se mogué una murmuració dels Grechs contra'ls Hebreus, perquè sas viudas eran despreciadas en lo ministeri de cada dia.

2 Per lo tant los dotse convocant la multitut dels deixebles, digueren: No est just que deixem nosaltres la paraula de Deu per servir las taulas.

3 Esculliu donchs, germans, d'entre vosaltres set varons de bona reputació, plens d'Esperit Sant y de sabiduria, als quals encarregarém aquesta obra.

4 Y nosaltres atendrem continuament á l'oració y á l'administració de la paraula.

5 Y agradá aquesta proposició á tota la junta. Y elegiren á Esteve, varó plé de fe y del Esperit Sant, y á Felip, y á Procoro, y á Nicanor, y á Temon, y á Parmenas, y á Nicolau proselit d'Antioquia.

6 Presentaren á estos devant dels apóstols, los quals fent oració imposaren las mans sobre d'ells.

7 Y la paraula del Senyor crexia, y's multiplicava molt lo número dels deixebles en Jerusalem. Y una gran multitud de sacerdots obehia també á la fe.

8 Y Esteve, plé de gracia y de fortaleza, feya grans prodigis y miracles en lo poble.

9 Y alguns de la sinagoga anomenada dels Llibertins, y dels Cirineus, y dels Alexandrins, y dels que eran de Cilicia, y del Asia, s'alsaren á disputar ab Esteve:

10 Mes no podían resistir á la sabiduría y al esperit ab que parlava.

11 Llavors subornaren á alguns, pera que diguessen, que ells li havían ohit dir paraulas blasfemas contra Moysés y contra Deu.

12 Y conmogueren al poble, y als ancians, y als escribas; y conjurats, l'arrebataren y'l portaren al consell,

13 Y presentaren testimonis falsos, que deyan: Aquest home no cessa de dir paraulas contra lo lloch sant y contra la ley:

14 Perqué li havem ohit dir: Que aqueix Jesús de Nazaret destruirá aquest lloch, y mudará las tradicions que'ns doná Moysés.

15 Y fixant en ell los ulls, tots

quants estavan en lo consell, vegeren son rostre com si fos lo rostre d'un ángel.

CAP. 7.

Plática de San Esteve en lo consell dels Jucus, y son martiri.

LLAVORS lo sumo sacerdot digué: ¿Son així aquestas cosas?

2 Y ell digué: Varons germans, y pares, ohiu: Lo Deu de la gloria s'aparegué á nostre pare Abraham quant era en Mesopotamia, abans que habitás en Caran,

3 Y li digué: Véste'n de ton país y de ta parentela, y vina á la terra que jo't mostraré.

4 Llavors isqué de la terra dels Caldeus, y habitá en Caran. Y després que morí son pare, lo trasladá á esta terra, en que vosaltres ara habitau.

5 Y no li doná heretat alguna en ella, ni l'espai d'un peu; emperó li prometé que li donaria possessió d'ella, y á sa descendencia després d'ell, quant no tenia fill.

6 Y li digué Deu: Que sa descendencia habitaria en terra estrangera, y que'ls reduirían á esclavitut, y'ls tractarian mal per espai de quatrecentos anys.

7 Mes jo judicaré al poble á qui hajan servit, digué Deu, y després d'aixó eixirán, y'm servirán en aquest lloch.

8 Y li doná lo pacte de circumcisió. Y engendrá així á Isaac, y'l circumcidá al cap de vuyt dias; y Isaac engendrá á Jacob, y Jacob als dotse patriarcas.

9 Y'ls patriarcas, moguts d'en-

veja, vengueren á Joseph *pera ser portat* á Egipte; mes Deu era ab ell,

10 Y'l deslliurá de totas sas tribulacions, y li doná gracia y sabiduría devant de Faraó, rey d'Egipte, qui'l feu governador d'Egipte y de tota sa casa.

11 Vingué després fam en tota la terra d'Egipte y de Canaan, y gran tribulació: y nostres pares no trobavan que menjar.

12 Mes quant Jacob oygué que hi havia blat en Egipte, enviá allí á nostres pares per la primera vegada.

13 Y á la segona, Joseph fou conegut de sos germans, y descubert son llinatge á Faraó.

14 Y enviant Joseph, feu venir á son pare Jacob y á tota sa parentela, que constava de setanta cinch personas.

15 Y Jacob baixá á Egipte, y morí ell y'ls nostres pares,

16 Y foren transportats á Sichem, y posats en lo sepulcre, que Abraham comprá á preu de plata dels fills d'Hemor *pare* de Sichem.

17 Y quant s'acercá lo temps de la promesa que Deu havia jurat á Abraham, cresqué lo poble y se multiplicá en Egipte,

18 Fins que s'alsá un altre rey en Egipte, que no conexia á Joseph:

19 Aquell, usant d'astúcia contra nostra nació, afligí á nostres pares, fins á obligarlos á abandonar sos infants, á fi de que no visquessen.

20 Enaquell temps nasqué Moysés, que fou grat á Deu, y per

espay de tres mesos criat en la casa de son pare.

21 Emperó havent estat abandonat, lo prengué la filla de Faraó, y'l criá com á fill seu.

22 Y Moysés fou instruït en tota la sabiduría dels Egipcis, y fou poderós en paraulas y en obras.

23 Y arribat á la edat de quaranta anys, se li posá al cor lo visitar á sos germans los fills d'Israel.

24 Y com vegés á un que era agraviat, lo defensá; y venjá al que sufría l'agravi, matant al Egipci.

25 Y ell pensava que sos germans haurían entés, que Deu per sa má les donaria la salut, mes no ho entengueren.

26 Y al dia següent quant ells estavan renyint, se'ls presentá, y'ls posá en pau, dihent: Varons, sou germans, ¿perqué us maltractau l'un al altre?

27 Emperó lo qui agraviava á son prohisme, se'l tragué de devant, dihent: ¿Qui t'ha fet á tu príncep y jutge sobre nosaltres?

28 ¿O per ventura vols matarme com matares ahí al Egipci?

29 Y á aquestas paraulas fugí Moysés; y habitá com un estrany en terra de Madian, ahont engendrá dos fills.

30 Y passats quaranta anys, se li aparegué en lo desert de la montanya de Sina l'àngel del Senyor en la llama d'un esberser que cremava.

31 Quant Moysés lo vegé, se marvellá d'aquesta visió, y al

acercarse ell pera considerarla, sobrevingué una veu del Senyor, que deya:

32 Jo so lo Deu de tos pares, lo Deu d'Abraham, lo Deu d'Isaach, y'l Deu de Jacob. Emperó Moysés tremolant, no s'atrevia á mirar.

33 Llavors lo Senyor li digué: Traute lo calsat de tos peus, perquè lo lloch ahont estás terra santa es.

34 He vist, he vist l'afflicció del meu poble que habita en Egipte, y he ohit sos gemechs, y he baixat á llibertarlos. Ara vina tu y t'enviaré á Egipte.

35 A est Moysés á qui ells refusaren, dihent: ¿Qui t'ha fet príncep y jutge? á est enviá Deu per capitá y redemptor per má del ángel que se li aparegué en l'esberser.

36 Aquest los llibertá, fent prodigis y miracles en terra d'Egipte, y en lo mar Vermell, y en lo desert *per espay* de quaranta anys.

37 Aquest es lo Moysés que digué als fills d'Israel: Un profeta vos alsará Deu d'entre vostres germans, com jo; á ell ohiréu.

38 Aquest es aquell que estigué en l'iglesia en lo desert ab l'ángel, que li parlava en la montanya de Sina, y ab nostres pares: lo qui rebé paraulas de vida pera donárvoslas:

39 A qui no volgueren obehir nostres pares, ans bé lo refusaren, y ab sos cors se'n tornaren á Egipte,

40 Dihent á Aaron: Feunos deus que vajan devant de nosaltres, perquè no sabem que s'ha fet de Moysés que'ns tragué d'Egipte.

41 Y fabricaren un badell en

aquells dias, y oferiren sacrifici al ídol, y's regositjavan en las obras de sas mans.

42 Llavors Deu s'apartá, y'ls abandoná á que servissen la milicia del cel, així com está escrit en lo llibre dels profetas: ¡Oh casa d'Israel! ¿per ventura no m'oferirés víctimas y sacrificis *per espay* de quaranta anys en lo desert?

43 Y ans bé portareu lo tabernacle de Moloch, y l'estrella de vostre deu Rempham, figuras que feureu per adorarlas. Jo us transportaré donchs més allá de Babilonia.

44 Lo tabernacle del testimoni estigué ab nostres pares en lo desert, així com ho ordená Deu, dihent á Moysés, que'l fes segons la forma que havia vist.

45 Lo qual també nostres pares que vingueren després, lo portaren baix la conducta de Josué á la possessió dels Gentils, als quals Deu expellí fora de la presencia de nostres pares, fins als dias de David,

46 Lo qual encontrá gracia devant de Deu, y demaná trobar tabernacle pera'l Deu de Jacob.

47 Emperó Salomó li edificá una casa.

48 Mes l'Altíssim no habita temples fets de má, com diu lo profeta:

49 Lo cel es mon trono, y la terra la peanya de mos peus: ¿quina casa m'edificaréu? diu lo Senyor, ó ¿quin es lo lloch de mon repos?

50 ¿No feu la meva má totas estas cosas?

51 Vosaltres, caps durs, y incircumcidats de cor y d'orellas, resistiu sempre al Esperit Sant, com

feren vostres pares, així vosaltres.

52 ¿A quin dels profetas no perseguiren vostres pares? Ells mataren als que anunciaven la vinguda del Just, del qual vosaltres haveu estat traydors y homicidas:

53 Vosaltres que rebereu la lley per ministeri d'àngels, y no l'haveu guardada.

54 Al ohir tals coses son cor reventava de rabia, y cruxian de dents contra ell.

55 Emperó com ell estava plé del Esperit Sant, mirant al cel, vegegé la gloria de Deu, y á Jesús que estava en peu á la dreta de Deu,

56 Y digué: Aquí veitg los cels oberts, y al Fill del home que està en peu á la dreta de Deu.

57 Mes ells exclamant á grans veus, se taparen las orelles, y tots plegats embestiren impetuosa-ment contra ell,

58 Y trahentlo fora de la ciutat, l'apedregavan; y'ls testimonis posaren sos vestits als peus d'un jove anomenat Saulo.

59 Y apedregavan á Esteve, que pregava y deya: Senyor Jesús, rebeu mon esperit.

60 Y agenollat clamava en alta veu, dihent: Senyor, no'ls imputeu aquest pecat. Y quant hagué dit aixó dormí en lo Senyor. Y Saulo consentia en sa mort.

CAP. 8.

Saulo persegueix l'iglesia: Felip predica en Samaria, ahont son enviats Pere y Joan: pecat comès per Simó lo mago: Felip bateja al eunuch d'Etiopia.

EN aquell temps s'alsá una gran persecució contra l'iglesia

de Jerusalem, y foren tots dispersos per las provincias de Judéa y de Samaria, exceptats los apóstols.

2 Y uns homes piadosos portaren á enterrar á Esteve, y feren gran condol sobre ell.

3 Emperó Saulo assolava l'iglesia, entrant per las casas, y arrancantne homes y donas, los feya posar en presó.

4 Y'ls que havían estat dispersos, transitavan d'una part al altra anunciant la paraula de Deu.

5 Y Felip baixant á una ciutat de Samaria, los predicava á Christo.

6 Y la gent escoltava ab atenció lo que Felip deya, oyentlo ab un mateix ánimo, y vehent los miracles que feya.

7 Perqué molts dels que tenían esperits impurs, eixían donant grans veus: y molts coixos y paralítics foren curats.

8 Y aquella ciutat s'umplí d'alegría.

9 Hi havia allí un varó anomenat Simó, que havia estat mago abans en la ciutat, enganyant als Samaritans, dihent que ell era un gran personatge;

10 Y tothom l'escoltava desde'l més xich al més gran, y deyan: Aquest home es lo gran poder de Deu.

11 Y l'atendían, perqué feya molt temps que'ls tenia encantats ab sa magia.

12 Mes havent cregut á Felip que'ls predicava del regne de Deu, se batejaven en lo nom de Jesu-Christ homes y donas.

13 Llavors cregué també Simó,

y després de ser batejat se juntá ab Felip. Y vehent los grans miracles y prodigis que feyan, estava atónit y plé d'admiració.

14 Y havent ohit los apóstols que estavan en Jerusalem, que Samaria havia rebut la paraula de Deu, los enviaren á Pere y á Joan:

15 Los quals així que arribaren, feren oració per ells, á fi de que rebessen l'Esperit Sant:

16 Perqué no havia baixat encara sobre ningú d'ells, sinó que solament havian estat batejats en nom del Senyor Jesús.

17 Llavors posavan las mans sobre ells, y rebían l'Esperit Sant.

18 Mes com vegés Simó, que per la imposició de las mans dels apóstols se donava l'Esperit Sant, los oferí diners,

19 Dihent: Donaume també aquesta potestat, peraqué tot aquell á qui jo imposi las mans rebí l'Esperit Sant. Y Pere li digué:

20 Tos diners sian junt ab tu en la perdició, perqué has judicat que'l dó de Deu s'alcançava ab diners.

21 No tens tu part ni sort en aquest negoci, perqué ton cor no es recte devant de Deu.

22 Arrepenteixte donchs d'aquesta maldat teva, y prega á Deu per si acás te será perdonat aquest pensament de ton cor.

23 Perqué veitg que estás en fel d'amargura, y en lo llas de l'iniquitat.

24 Y responent Simó, digué: Pregau vosaltres pera mi al Se-

nyor, peraqué no vinga sobre mi ninguna cosa de las que haveu dit.

25 Y ells, després d'haver donat testimoni y anunciat la paraula del Senyor, se'n tornaren á Jerusalem, y predicavan l'evangeli en molts llochs dels Samaritans.

26 Y l'àngel del Senyor parlá á Felip, dihent; Alsa't, y véste'n cap al mitgdia per la senda que baixa de Jerusalem á Gaza, la qual está deserta.

27 Y alsantse marxá. Y veus aquí un home Etiope, eunuch, privat de Candace, reyna d'Etioopia, lo cual era superintendent de tots sos tresors, y havia vingut per adorar en Jerusalem,

28 Y se'n tornava, y sentat sobre son carro llegía al profeta Isaías.

29 Llavors l'Esperit digué á Felip: Acósta't, y arríma't á est carro.

30 Y Felip acercantse oygué que llegía en lo profeta Isaías, y li digué: ¿Entens lo que llegeixes?

31 Ell respongué: ¿Y com puch, si no hi ha algú que m'ho expliqui? Y suplicá á Felip que pujás y s'assentás ab ell.

32 Y'l passatge de l'escriptura que llegía era aquest: Fou portat com ovella al escorxadore, y com anyell mut devant del tonedor no obrí sa boca.

33 En son abatiment fou tret son judici. ¿Sa generació qui la declararà? perqué sa vida es treta de la terra.

34 Y responent l'eunuch á Felip, digué: Te demano, ¿de qui

digué aixó lo profeta, de sí mateix ó d'algun altre?

35 Llavors Felip obrint sa boca, y donant principi per aquesta escriptura, li anunciá Jesús.

36 Y mentres anavan de camí arribaren á un lloch ahont hi havia aygua, y digué l'eunuch: Veus aquí aygua, ¿qué impedeix que jo sia batejat?

37 Y Felip digué: Si creus de tot ton cor, bé pots. Y ell respongué y digué: Crech que Jesu-Christ es lo Fill de Deu.

38 Y maná parar lo carro; y baixaren los dos dintre l'aygua, Felip y l'eunuch, y'l batejá.

39 Y quant eixiren del aygua, l'Esperit del Senyor arrebatá á Felip, y l'eunuch no'l vegé més. Y se'n aná gosós per son camí.

40 Y Felip se trobá en Assoto: y passant predicava l'evangelí á totas las ciutats, fins que arribá á Cesaréa.

CAP. 9.

Conversió de Saulo: predica després en Damasco: va á Jerusalem, y es enviat á Tarso: Sant Pere cura á Enéas y ressuscita á Tabita.

SAULO donchs, respirant encara amenassas y mort contra los deixebles del Senyor, se presentá al princep dels sacerdots,

2 Y li demaná cartas pera las sinagogas de Damasco, ab lo fi de portar presos á Jerusalem á quants encontrás d'aquesta professió, homes ó donas.

3 Y anant pe'l camí, succehí que estant ja cerca de Damasco, re-

pentinament lo rodeja de resplandor una llum del cel.

4 Y caygué en terra, y oygué una veu que li deya: Saulo, Saulo, ¿perqué'm persegueixes?

5 Ell digué: ¿Qui sou vos, Senyor? Y'l Senyor respongué: Jo so Jesús, á qui tu persegueixes. Cosa dura es tirar cossas contra l'agulló.

6 Y tremolant y espavorit, digué: Senyor, ¿qué volem que jo fassa?

7 Y'l Senyor li respongué: Alsa't, y entra en la ciutat, y allí se't dirá lo que't convé fer. Y'ls homes que l'acompanyavan, quedaren aturats, oyent la veu y no vehent á ningú.

8 Y Saulo s'alsá de terra, y oberts los ulls, no veyá res. Y ells prenentlo per la má, l'introduhiren en Damasco.

9 Y estigué allí tres dias sens vista, y no menjá ni begué.

10 Y en Damasco hi havia un deixeble anomenat Ananías, y'l Senyor li digué en visió: Ananías. Y ell digué: Veheu, aquí estich, Senyor.

11 Y'l Senyor li digué: Alsa't, y vés al carrer que s'anomena Dret, y busca en casa de Judas á un home de Tarso, anomenat Saulo, perqué veus aquí está orant;

12 Y ha vist en visió un home per nom Ananías, que entrava y l'imposava las mans, peraqué recobrás la vista.

13 Y respongué Ananías: Senyor, he ohit parlar á molts d'aquest home, quant mal feu á vos-tres sants en Jerusalem:

14 Y aquí té poder dels prínceps dels sacerdots de pèndrer á tots quants invocan ton nom.

15 Emperó lo Senyor li digué: Vés, perquè est es un vas escullit per mi, pera portar mon nom devant dels Gentils, y dels reys, y dels fills d'Israel:

16 Puix jo li mostraré quantas cosas convé que sufresca per mon nom.

17 Y Ananías marxá y entrá en la casa, y posant las mans sobre ell, digué: Germá Saulo, lo Senyor Jesús que se t'aparegué en lo camí per ahont venías, m'ha enviat, peraqué recobris la vista, y sias umplert del Esperit Sant.

18 Y immediatament caygueren de sos ulls unas com escatas, y recobrá la vista, y alsantse, fou batejat.

19 Y després que prengué aliment recobrá las forsas; y estigué alguns dias ab los deixebles que estavan en Damasco.

20 Y en seguida predicava en las sinagogas á Jesús, que est era lo Fill de Deu.

21 Y quedavan aturdits tots quants l'ohían, y deyan: ¿Puix no es aquest aquell que perseguía en Jerusalem als que invocavan aquest nom, y per aixó vingué aquí pera portarlos presos als prínceps dels sacerdots?

22 Emperó Saulo s'esforsava molt més, y confunía als Jueus que habitavan en Damasco, afirmant que aquest era lo Christo.

23 Y després d'haver passat molts dias, los Jueus se juntaren

en consell pera donarli la mort.

24 Emperó Saulo fou advertit de sas insidias. Y guardavan las portas de dia y de nit pera donarli la mort.

25 Y'ls deixebles lo prengueren de nit, y posantlo en un cove, lo baixaren per la muralla.

26 Y quant vingué á Jerusalem desitjava juntarse ab los deixebles; emperó tots lo temían, no creyent que fos deixeble.

27 Llavors Barnabé prenentlo, lo conduhí als apóstols, y'ls contá com havia vist al Senyor en lo camí, y que li havia parlat, y com després havia predicat llibrement en Damasco en nom de Jesús.

28 Y estava ab ells en Jerusalem entrant y eixint, y parlant ab llibertat en lo nom del Senyor.

29 Y parlava també ab los Gentils, y disputava ab los Grechs, y ells tractavan de donarli la mort.

30 Y quant ho compregueren los germans, l'acompanyaren á Cesaréa, y l'enviaren á Tarso.

31 L'iglesia, tenint llavors pau en tota la Judéa, y Galiléa, y Samaria, s'edificava; y caminant en lo temor del Senyor, y ab lo consol del Esperit Sant, se multiplicava.

32 Y succehi que visitant Pere á tothom, arribá als sants que habitavan en Lydda.

33 Y trobá allí un home anomenat Enéas, que vuyt anys havia feya llit, perquè estava paralítich.

34 Y Pere li digué: Enéas, lo Senyor Jesu-Christ te cura: álsa't, y plega'l llit. Y al instant s'alsá,

35 Y'l vegeren tots los habitants.

de Lydda y de Saron, y's convertiren al Senyor.

36 Havía també en Joppe una deixeble anomenada Tabita, que vol dir Dorcas: aquesta estava plena d'obras bonas y de caritats que feya.

37 Y succehí que en aquells dias caygué malalta, y's morí. Y després que l'hagueren rentada, la posaren en un aposento alt.

38 Y com Lydda estava cerca de Joppe, ohint los deixebles que Pere estava allí, li enviaren dos homes, suplicantli que sens detenció anás á ells.

39 Llavors Pere s'alsá, y aná ab ells. Y així que arribá lo portaren al aposento alt, y'l rodejaren totas las viudas, plorant y ensenyant las túnics y'ls vestits que'ls feya Dorcas.

40 Mes Pere, havent fet eixir á tothom defora, s'agenollá, pregá, y girantse envers lo cos, digué: Tabita, álsa't. Y ella obrí los ulls, y vehent á Pere, s'assentá.

41 Y ell li doná la má y l'alsá, y cridant als sants y á las viudas los la presentá viva.

42 Y fou notori en tot Joppe, y molts cregueren en lo Senyor.

43 Y així fou, que Pere permanesqué molts dias en Joppe en casa d'un blanquer, anomenat Simó.

CAP. 10.

Pere bateja al centurió Corneli, y á varios altres Gentils parents y amichs d'aquest.

Y HI havia en Cesaréa un cert home anomenat Corneli,

centurió d'una companyia que's diu Itálica,

2 Religiós y temerós de Deu ab tota sa casa, que feya molts caritats al poble, y estava pregant á Deu continuament.

3 Aquest vegé clarament en una visió envers l'hora de nona, que un ángel de Deu entrava en ell, y li deya: Corneli.

4 Y est fixant en ell la vista y plé de temor, digué: ¿Qu'es aixó, Senyor? Y ell li digué: Tas oracions y tas almoynas han pujat en memoria devant de Deu.

5 Envía donchs ara homes á Joppe, y fes venir aquí á un tal Simó per sobrenom Pere:

6 Aquest posa en casa d'un cert Simó, blanquer, que té la casa prop del mar; ell te dirá lo que't convé fer.

7 Y luego que's retirá l'àngel que li parlava, cridá á dos de sos doméstichs y á un soldat temerós de Deu, d'aquells que estavan baix sas ordres.

8 Y haventlos contat tot aixó, los enviá á Joppe.

9 Y al endemá, anant ells per son camí, y estant ja prop de la ciutat, pujá Pere á dalt de la casa á fer oració envers l'hora de sexta.

10 Y com sentís fam, volgué menjar. Y mentres li aparellavan caygué en un éxtasis,

11 Y vegé lo cel obert, y que baixava envers ell un vas com un gran llansol, que lligat per las quatre puntas baixava del cel á la terra,

12 En lo cual hi havia tota mena

de quadrúpedos y reptils de la terra, y aucells del cel.

13 Y vingué á ell una veu *que li deya*: Alsa't, Pere, mata, y menja.

14 Y digué Pere: No, Senyor, perquè may he menjat cosa alguna comuna ni impura.

15 Y altra vegada la veu li digué: Lo que Deu ha purificat no ho anomenis tu comú.

16 Y aixó se repetí tres vegades, y luego lo vas se'n torná al cel.

17 Y mentres Pere dubtava entre sí, que seria aquella visió que havia vist, veus aquí los homes que havia enviat Corneli, que preguntant per la casa de Simó, arribaren á la porta,

18 Y havent trucat, preguntavan si posava allí Simó, per sobre-nom Pere.

19 Y pensant Pere en la visió, li digué l'Esperit: Ve't aquí tres homes que't buscan.

20 Alsa't donchs, baixa, y marxa ab ells sens dubtar, perquè jo'ls he enviat.

21 Y baixant Pere envers los homes, los digué: Veheume aquí, jo so lo qui buscan: ¿qual es la causa perquè haveu vingut?

22 Y ells digueren: Lo centurió Corneli, varó just y temerós de Deu, y que té'l testimoni de tota la nació dels Jueus, rebé avís per medi d'un sant ángel de que't cridás á sa casa, y que oygués tas paraulas.

23 *Pere* donchs, fentlos entrar, los hospedá. Y al endemá, s'alsá, y se'n aná ab ells: y alguns dels germans l'acompanyaren desde Joppe.

24 Y al dia següent entraren en Cesaréa. Y Corneli los estava esperant, havent convidat á sos parents y amichs més íntims.

25 Y succehí que quant Pere estava per entrar, isqué Corneli á rebre-lo, y postrantse á sos peus, l'adorá.

26 Mes Pere l'alsá y digué: Aixéca't, jo també so home.

27 Y entrá parlant ab ell, y encontrá á molts que s'havíen reunit.

28 Y'ls digué: Vosaltres sabeu qu'es cosa abominable per'un Jueu lo juntarse ó acercarse á un estranger; emperó Deu m'ha mostrat que á ningún home anomenás comú ó impur.

29 Y per aixó he vingut sens dificultat tant prest com m'havien cridat. Pregunto donchs, ¿per quina causa m'havien fet venir?

30 Y digué Corneli: Quatre dias ha que jo estava dejunant fins aquesta hora, y á la hora nona pregava en ma casa, quant veus aquí que se'm presenta devant un varó ab una vestidura blanca, y'm digué:

31 Corneli, ta pregaria ha estat ohida, y tas almoynas han estat recordadas devant de Deu.

32 Envía donchs á Joppe, y fes cridar á Simó, que té per sobre-nom Pere: posa en casa de Simó lo blanquer, prop del mar, lo qual quant vinga te parlará.

33 Y tot seguit t'envihí á buscar, y tu has fet bé en venir. Y ara nosaltres tots estam en la presencia de Deu per'ohir totas las cosas que'l Senyor t'ha manat.

34 Llavors Pere obrí sa boca, y digué: Verdaderament regonech que Deu no fa distinció de personas,

35 Sinó que en qualsevol nació, aquell que'l tem, y obra justícia, es de son agrado.

36 Deu envià paraula als fills d'Israel, anunciantlos pau per Jesu-Christ: (aquest es lo Senyor de tots:)

37 Vosaltres sabeu la paraula que ha estat publicada per tota la Judéa, y comensant desde la Galiléa després del baptisme que predicá Joan,

38 A Jesús de Nazaret, com Deu l'ungí ab l'Esperit Sant y ab poder: lo qual aná fent bé y curant á tots los oprimits del dimoni, perquè Deu estava ab ell.

39 Y nosaltres som testimoni de tot quant feu en la regió dels Jueus y en Jerusalem: al qual ells mataren penjantlo en un arbre.

40 A est lo ressuscitá Deu al tercer dia, y volgué que's manifestás,

41 No á tot lo poble, sinó als testimonis que Deu havia ordenat abans; á nosaltres que menjarem y beguerem ab ell després que ressuscitá d'entre'ls morts.

42 Y'ns maná que predicassem al poble, y que donassem testimoni de que ell es lo qui Deu ha posat per jutge de vius y de morts.

43 A est dónan testimoni tots los profetas, de que per son nom serán perdonats de tots sos pecats tots los que cregan en ell.

44 Estant encara Pere dihent estas paraulas, baixá l'Esperit

Sant sobre tots los que ohían aquesta plática.

45 Y quedaren pasmats los fiels que eran de la circumcisió, los quals havían vingut ab Pere, de que la gracia del Esperit Sant se difundís també sobre'ls Gentils.

46 Perqué'ls ohían parlar en llenguas, y dir grans cosas de Deu.

47 Llavors Pere respongué: ¿Pot ningú negar l'aygua perquè no sian batejats aquestos que han rebut l'Esperit Sant així com nosaltres?

48 Y maná que fóssen batejats en lo nom del Senyor Jesu-Christ. Y á las horas li suplicaren que's quedás ab ells alguns dias.

CAP. 11.

Pere reconvingut dona rahó de sa conducta: los deixebles dispersats predican als Jueus, y després als Gentils: Barnabé y Saulo predican en Antioquia: los deixebles son anomenats Christians.

Y'LS apóstols, y'ls germans que estavan en la Judéa oygueren que'ls Gentils havían també rebut la paraula de Deu.

2 Y quant Pere passá á Jerusalem disputavan contra d'ell los que eran de la circumcisió,

3 Dihent: ¿Perqué entrases en casa de gentes incircumcidades, y menjares ab ells?

4 Y Pere prenent las cosas desde'l principi, los las declaró per son ordre, dihent:

5 Jo estava orant en la ciutat de Joppe, y vegí en un éxtasis una visió, que baixava un vas com una gran tela, que per las quatre pun-

tas baixava del cel, y vingué fins á mi.

6 Y com jo l'estigués mirant y contemplant, vegí allí animals terrestres de quatre peus, y fieras, y reptils, y aucells del cel.

7 Y oyguí també una veu que'm deya: Alsa't, Pere, mata y menja.

8 Y diguí: No ho faré, Senyor, perquè jamay entrá en ma boca cosa comuna ni impura.

9 Y'm respongué altra vegada la veu del cel: Lo que Deu ha purificat, no ho anomenis tu comú.

10 Y així fou fet tres vegadas, y tot aixó se'n torná al cel.

11 Y veus aquí que luego arribaren tres varons á la casa ahont jo posava, enviats á mi desde Cesaréa.

12 Y'm digué l'Esperit que me'n anás ab ells sens titubejar. Y vingueren també ab mi aquestos sis germans, y entrarem en casa d'aquell varó.

13 Y'ns contá com havia vist en sa casa un ángel que se li posá devant, y li digué: Envia homes á Joppe, y fes venir á Simó, per sobrenom Pere,

14 Lo qual te dirá paraulas per las quals serás salvo tu y tota ta casa.

15 Y quant comensí á parlar, l'Esperit Sant baixá sobre d'ells, així com sobre nosaltres al principi.

16 Y llavors me recordí de las paraulas del Senyor, com ell havia dit: Joan certament batejá ab aygua, mes vosaltres seréu batejats ab l'Esperit Sant.

17 Puix si Dep doná á aquells la mateixa gracia que á nosaltres que creguerem en lo Senyor Jesu-Christ, ¿qui era jo que pogués oposarme á Deu?

18 Ohidas estas cosas callaren, y glorificaren á Deu, dihent: Donchs Deu ha concedit també arrepen-timent als Gentils pera la vida.

19 Y'ls altres que havían estat espargits per la tribulació que havia ocorregut per causa d'Esteve, arribaren fins á Fenicia, y Chipre, y Antioquía, no predicant la paraula á ningú sinó als Jueus solament.

20 Y entr'ells hi havia varons de Chipre y de Cirene, los quals al entrar en Antioquía parlavan també als Grechs, y anunciavan al Senyor Jesús.

21 Y la má del Senyor era ab ells, y un gran número cregueren, y's convertiren al Senyor.

22 Y arribá la fama d'aquestas cosas á oïdos de l'iglesia que estava en Jerusalem, y enviaren á Antioquía á Barnabé:

23 Lo qual quant arribá y vegé la gracia de Deu s'umpli de goig, y exortava á tots que ab proposit de cor perseverassen en lo Senyor;

24 Perqué ell era varó just, y plé d'Esperit Sant, y de fe. Y s'agregá molta gent al Senyor.

25 Y desde allí marxá Barnabé á Tarso en busca de Saulo, y quant l'hagué trobat, lo conduhí á Antioquía.

26 Y estigueren tot un any en aquesta iglesia; y instruhiren una gran multitud de gent, de manera

que los deixebles foren primer anomenats Christians en Antioquia.

27 Y en aquestos dias baixaren de Jerusalem á Antioquia uns profetas;

28 Y alsantse un d'ells, anomenat Agabo, donava á enténdrer per l'Esperit, que hi havia d'haver una gran fam en tot lo mon, la que esdevingué en los dias de Claudi Cesar.

29 Llavors los deixebles, cada qual segons sa possibilitat, resolgueren enviar algun socorro als germans que habitavan en la Judéa:

30 Lo que feren, enviantho als ancians per má de Barnabé y de Saulo.

CAP. 12.

Martiri de Sant Jaume: presó y llibertat de Sant Pere: mort del rey Herodes.

Y EN aqueix mateix temps lo rey Herodes alsá la má pera maltractar á alguns de l'iglesia.

2 Y matá ab espasa á Sant Jaume, germá de Joan.

3 Y vehent que agradava als Jueus, passá á péndrer també á Pere. Llavors eran los dias dels azims.

4 Y haventlo fet péndrer lo posá á la presó, y'l feu guardar per quatre piquets de quatre soldats cada hu, volentlo presentar al poble després de pasqua.

5 Y mentres que Pere estava aquí guardat en la presó, l'iglesia pregava á Deu per ell sens cessar.

6 Y quant Herodes l'havia de presentar, aquella mateixa nit estava Pere dormint entre dos sol-

lats, lligat ab duas cadenas, y'ls guardas devant de la porta guardant la presó.

7 Y veus aquí sobrevingué l'àngel del Senyor, y resplandí una llum en aquell lloch, y tocant á Pere en lo costat, lo despertá, y digué: Alsa't immediatament. Y caygueren las cadenas de sas mans.

8 Y l'àngel li digué: Cenyeixte, y calsa't las sandalias. Y ho feu així. Y li digué: Tira't desobre tos vestits, y segueixme.

9 Y isqué, y l'anava seguint; y no sabia que fos veritat lo que l'àngel feya, sinó que's pensava que veyia una visió.

10 Y passant la primera y la segona guardia, arribaren á la porta de ferro que va á la ciutat, la que se'ls obrí per sí mateixa. Y havent eixit, atravessaren un carrer, y luego s'apartá d'ell l'àngel.

11 Llavors Pere tornant en sí, digué: Ara conech verdaderament que'l Senyor ha enviat son àngel, y m'ha llibertat de la má d'Herodes, y de tota la expectació del poble dels Jueus.

12 Y considerant aixó se'n aná á casa de Maria mare de Joan, anomenat March, ahont se trobavan molts congregats y en oració.

13 Y trucant ell á la porta del pati, una minyona anomenada Rhode isqué á escoltar.

14 Y així que conegué la veu de Pere, de goig no obrí la porta, sinó que corregué dintre, y doná la nova de que Pere estava á la porta.

15 Y ells li digueren: Tu estás fora de sí. Mes ella assegurava

que era així. Y ells li deyan: Es son àngel.

16 Y Pere continuá trucant, y haventli obert, lo vegeren y quedaren pasmats.

17 Y signantlos ab la mà que callassen, los contá de quina manera lo Senyor l'havía tret de la presó, y digué: Feuho á saber á Jaume y als germans. Y eixint d'allí, se'n aná á altre lloch.

18 Y quant fou de dia hi hagué no poca confusió entre'ls soldats, sobre que s'havía fet de Pere.

19 Y Herodes haventlo fet buscar, y no trobantlo, després d'examinats los guardas, maná donarlos la mort. Y ell passá de Judéa á Cesaréa ahont permanesqué.

20 Y estava ayrat contra los de Tyro y de Sydon. Emperó ells unànims vingueren á ell, y havent guanyat á Blastó, que era camarer del rey, solicitaren la pau, perquè las terras d'ells estavan abastadas del territori del rey.

21 Y al dia senyalat, Herodes vestit de rey se sentá en lo tribunal, y'ls arengava.

22 Y'l poble l'aplaudía, *dihent*: Veus de Deu y no d'home.

23 Y al punt lo ferí l'àngel del Senyor, per quant no havia donat á Deu honra. Y espirá menjat de cuchs.

24 Mes la paraula del Senyor crexia y's multiplicava.

25 Y Barnabé y Saulo tornaren de Jerusalem, després d'haver complert son ministeri, prenent ab ells á Joan, per sobrenom March.

CAP. 13.

Saulo y Barnabé son enviats per l'Esperit Sant á predicar als Gentils: conversió del procónsul Sergio Paulo: Sant Pau predica en Antioquia de Pisidia, converteix á molts Gentils, y abandona als Jueus incréduls.

HI havia donchs en la iglesia que estava en Antioquia varios profetas y doctors, y entre ells Barnabé, y Simó, anomenat Negre, y Lucy de Cyrene, y Manahen, germá de llet de Herodes lo tetrarca, y Saulo.

2 Y estant ellos ministrant al Senyor, y dejunant, l'Esperit Sant los digué: Separaume á Saulo y á Barnabé pera l'obra á que'ls he destinat.

3 Y quant hagueren dejunat, y orat, y imposat las mans sobre d'ells, los enviaren.

4 Y ells enviats així per l'Esperit Sant anaren á Seleucia, y desd'allí navegaren á Chipre.

5 Y quant arribaren á Salamina predicavan la paraula de Deu en las sinagogas dels Jueus. Y tenían també á Joan en lo ministeri.

6 Y havent atravesat tota la isla fins á Papho, trobaren un cert mago, profeta fals y Jueu, anomenat Barjesús;

7 Lo qual estava ab lo procónsul Sergio Paulo, varó prudent: y est feu cridar á Barnabé y á Saulo, puix tenía ganas d'ohir la paraula de Deu.

8 Emperó Elymas lo mago (perqué així s'interpreta son nom) se'ls oposava, procurant apartar al procónsul de la fe.

9 Mes Saulo, anomenat també

Pau, plé del Esperit Sant, fixant en ell los ulls,

10 Digué: ¡O home plé de tot engany y de tota astucia, fill del diable, enemich de tota justicia! ¿no deixarás de trastornar los caminos drets del Senyor?

11 Emperó ve't aquí ara la má del Senyor sobre tu, y serás cego, no vehent lo sol fins á cert temps. Y luego caygué sobre ell obscuritat y tenebras, y girantse á totas parts cercava qui li donás la má.

12 Llavors lo procónsul, quant vegé aquest fet, cregué, maravillantse de la doctrina del Senyor.

13 Y haventse fet á la vela desde Papho, Pau y los que eran ab ell vingueren á Perges de Pamphilia. Emperó Joan separantse d'ells, se'n torná á Jerusalem.

14 Y ells passant de llarch en Perges, vingueren á Antioquia de Pisidia, y havent entrat en la sinagoga un dia de dissapte, se sentaren.

15 Y després de la lectura de la llei y dels profetas, los prínceps de la sinagoga enviaren á ells, dihent: Varons germans, si teniu que dir alguna paraula d'exortació al poble, parlau.

16 Y alsantse Pau, y fent ab la má senyal de silenci, digué: Varons d'Israel, y'ls que temeu á Deu, ohiu:

17 Lo Deu del poble d'Israel elegí á nostres pares, y exaltá al poble, essent ells estrangers en terra d'Egipte, y ab bras poderós los tragué d'ella.

18 Y per l'espai de quaranta anys

suportá sos costums en lo desert.

19 Y destruint set nacions en terra de Canaan, los distribuí per sort la terra d'estas.

20 Y després d'aixó *los* doná jutges per l'espai de quatre cents y cincuenta anys, fins al profeta Samuel.

21 Y després demanaren rey, y Deu los doná á Saul fill de Cis, varó de la tribú de Benjamí, per l'espai de quaranta anys.

22 Y remogut aquest, los alsá per rey á David, al qual doná testimoní, dihent: He trobat á David fill de Jessé, home segons mon cor, lo qual farà totas mas voluntats.

23 Y del llinatge d'aquest, segons la promesa, ha portat Deu lo Salvador Jesús á Israel:

24 Havent Joan predicat abans de sa vinguda lo baptisme de penitencia á tot lo poble d'Israel.

25 Y quant Joan cumplía sa carrera, deya: ¿Qui pensau vosaltres que so jo? Jo no so *ell*. Mes veus aquí després de mí vé un á qui jo no so digne de deslligar lo calsat de sos peus.

26 Varons germans, fills del llinatge d'Abraham, y los que entre vosaltres temeu á Deu, á vosaltres es enviada la paraula d'aquesta salvació.

27 Perqué los que habitavan en Jerusalem, y sos prínceps, no coneixent á est, ni á las veus dels profetas que's llegeixen cada dissapte, *las* cumpliren condemnantlo.

28 Y no trobant en ell ninguna causa de mort, demanaren á Pilat que li fos llevada la vida.

29 Y quant hagueren cumplert totas las cosas que estavan escritas d'ell, lo baixaren del arbre, y'l posaren en un sepulcre.

30 Mes Deu lo ressuscitá al tercer dia d'entre'ls morts, y'l vegeren molts dias aquells

31 Que pujaren juntament ab ell de la Galiléa á Jerusalem, los quals fins ara donan testimoni d'ell al poble.

32 Y nosaltres vos anunciam aquella promesa que fou feta á nostres pares:

33 La qual certament Deu ha cumplert á nosaltres fills seus, ressusitant á Jesús, com també está escrit en lo salm segon: Tu ets lo Fill meu, avuy t'he engendrat jo.

34 Y que l'haja ressuscitat d'entre'ls morts, pera no tornar may més á la corrupció, ho digné d'aquesta manera: Jo us donaré fielment las misericordias promesas á David.

35 Y per aixó diu també en altre lloch: No permetréu que vostre Sant veja corrupció.

36 Perqué David, després que hagué servit á sa propia generació, segons la voluntat de Deu, morí, y fou enterrat ab sos pares, y vegé corrupció:

37 Mes aquell á qui Deu ha ressuscitát d'entre'ls morts no ha vist corrupció.

38 Sía us notori donchs, varons germans, que per aquest se us anuncia la remissió dels pecats, y de tot lo que no pogueren ser justificats per la ley de Moysés

39 En aquest es justificat tot aquell que creu.

40 Per consegüent feu que no vinga sobre vosaltres lo que está dit en los profetas:

41 Mirau, menyspreadors, y maravellaus, desapareixeu; perquè jo obro una obra en vostres dias, obra que no creuréu vosaltres si algú vos la contás.

42 Y quant los Jueus hagueren eixit de la sinagoga, los Gentils li suplicaren en lo dissapte següent que'ls fóssen predicadas aquestas paraulas.

43 Y despedida la sinagoga, molts dels Jueus y dels prosélits, temerosos de Deu, seguiren á Pau y á Barnabé, los quals ab sas rahons los persuadian á perseverar en la gracia de Deu.

44 Y al dissapte següent concorregué casi tota la ciutat á ohir la paraula de Deu.

45 Mes quant los Jueus vegeren la multitud, s'ompliren de zel, y blasfemant contradeyan las cosas que deya Pau.

46 Llavors Pau y Barnabé los digueren ab gran firmesa: A vosaltres convenia que fos primer anunciada la paraula de Deu; mes ja que la repelliu, y us judicau indignes de la vida eterna, desd'aquest punt nos ne tornam als Gentils.

47 Perqué lo Senyor així nos homaná, *dihent*: Jo t'he posat per llum dels Gentils, perquè sias la salvació fins al cap del mon.

48 Y quant ohiren aixó los Gentils, se regositjaren, y glorificavan la paraula del Senyor, y cregueren

tots quants havían estat predestinats pera la vida eterna.

49 Y la paraula del Senyor s'espargia per tota la terra.

50 Emperó los Jueus instigaren á algunas donas devotas y illustres, y als homes principals de la ciutat, y mogueren una persecució contra Pau y Barnabé, y'ls espelliren de sos confins.

51 Emperó ells, sacudint la pols dels seus peus contra d'ells, se'n anaren á Iconi.

52 Y'ls deixebles estavan plens de goig y del Esperit Sant.

CAP. 14.

Miracle de Pau y Barnabé: lo que sufriren en Iconi, y altrás ciutats de Licaonia: van á Derbe, y tornan á Antioquia de Siria.

Y SUCCEHÍ en Iconi que entraren junts en la sinagoga dels Jueus, y allí predicaren, de manera que cregué una gran multitud de Jueus y també de Grechs.

2 Emperó los Jueus incréduls, se sublevaren y irritaren los ánimos dels Gentils contra sos germans.

3 Y per aixó se detingueren allí molt temps, treballant ab confiança en lo Senyor, que donava testimoni de la paraula de sa gracia, concedint que's fessen persas mans prodigis y miracles.

4 Y la multitud de la ciutat se dividí, y'ls uns eran de la part dels Jueus, y'ls altres de la dels apóstols.

5 Mes com los Gentils, y'ls Jueus ab sos capitans s'amotinassen pera ultrajarlos y apedregarlos,

6 Entenent ho ells, fugiren á Lys-

tra y á Derbe, ciutats de Licaonia, y á tota aquella comarca, y allí predicavan l'evangeli.

7 Y en Lystra hi havia un home coix desde'l ventre de sa mare, lo qui no havia caminat may, y per ser lisiat de peus estava sentat.

8 Aquest oygué predicar á Pau: lo qual fixant en ell los ulls, y veient que tenia fe pera ser curat,

9 Digué en alta veu: Alsa't dret sobre tos peus: y ell saltá y caminava.

10 Y las gents quant vegeren lo que Pau havia fet, alsaren sa veu, y digueren en llengua de Licaonia: Han baixat Deus á nosaltres en figura d'homes.

11 Y anomenavan á Barnabé, Júpiter, y á Pau, Mercuri, perquè est era lo qui portava la paraula.

12 També lo sacerdot de Júpiter, que estava á la entrada de la ciutat, portant devant de las portas toros y guirnalas, volia sacrificar ab lo poble.

13 Y quant ho oygueren los apóstols Barnabé y Pau, rompent sas túnicas, saltaren en mitg de la gent, exclamant,

14 Y dihent: Varons, ¿perqué feu aixó? Nosaltres som mortals y homes semblants á vosaltres, y vos predicam perquè d'aquestas cosas vanas vos convertiu al Deu viu que feu lo cel, y la terra, y'l mar, y tot quant hi ha en ells.

15 Lo qui en los sigles passats ha permés á tots los Gentils anar per sos camins.

16 Emperó ell may deixá de donar testimoni de sí, fent bé des-

de'l cel, donant plujes y temps favorables pe'ls fruyts, omplint de manteniment y d'alegria nostres cors.

17 Y dihent aixó apenas pogueren contenir al poble que no sacrificas á ells.

18 Emperó sobrevingueren alguns Jueus d'Antioquia y de Iconi, que persuadiren al poble, y apedregant á Pau, lo traguieren arrastrant fora de la ciutat, pensantse que era mort.

19 Emperó rodejantlo los deixebles s'alsá y entrá en la ciutat, y al dia següent marxá ab Barnabé á Derbe.

20 Y havent predicat l'evangeli áaquella ciutat, y ensenyatá molts, se'n tornaren á Lystra, y á Iconi, y á Antioquia,

21 Confirmant los cors dels deixebles, exortantlos á perseverar en la fe, y que'ns es precis passar per moltes tribulacions per'entrar en lo regne de Deu.

22 Y després que en cada iglesia d'ells hagueren ordenat presbíteros, y hagueren fet oració ab dejunis, los encomanaren al Senyor en qui ells creyan.

23 Y atravessant la Pisidia vingueren á Pamphilia.

24 Y després que hagueren anunciat la paraula del Senyor en Perges, baixaren á Atalia:

25 Y desde allí navegaren á Antioquia, d'ahont havían estat recomanats á la gracia de Deu, pera la obra que havían acabat.

26 Y havent arribat y congregat l'iglesia, contaren totas las cosas

que Deu havia fet ab ells, y com havia obert la porta de la fe als Gentils.

27 Y se detingueren allí no poch temps ab los deixebles.

CAP. 15.

Concili de Jerusalem sobre las observancias de la ley: Judas y Silas profetas. Pau y Barnabé se separan.

Y VINGUEREN alguns de la Judéa que ensenyavan als germans: Si no us circumcidau segons la costum de Moysés, no us poden salvar.

2 S'originá d'aquí una gran disensió y disputa de Pau y Barnabé contra ells, y se resolgué que Pau y Barnabé y alguns dels altres passassen á Jerusalem als apóstols y presbíteros, per rahó d'aquesta qüestió.

3 Ells donchs enviats per l'iglesia passaren per la Fenicia y la Samaria, contant la conversió dels Gentils, y donavan gran contento á tots los germans.

4 Y quant arribaren á Jerusalem foren rebuts per l'iglesia, y per los apóstols, y per los ancians, á qui referian totas las cosas que Deu havia obrat ab ells.

5 Mes s'alsaren alguns de la secta dels Fariséus que havían cregut, dihent: Que era precis que ells fossen circumcidats, y que se'ls manás també guardar la ley de Moysés.

6 Y'ls apóstols y'ls ancians se congregaren per examinar aquesta controversia.

7 Y després de haver disputat molt, alsantse Pere, los digué: Va-

rons germans, vosaltres sabeu que molt temps ha ordená Deu entre nosaltres, que per ma boca oyguessen los Gentils la paraula del evangeli, y creguessen.

8 Y Deu, que coneix los cors, doná testimoni d'aixó, donant á ells l'Esperit Santaixí com á nosaltres.

9 Y no feu diferencia entr'ells y nosaltres, havent purificat sos cors ab la fé.

10 Donchs ara ¿perqué tentau á Deu, posant un jou sobre'l coll dels deixebles, que ni nostres pares ni nosaltres poguerem suportar?

11 Emperó crehem que mediant la gracia del Senyor Jesu-Christ serém salvos nosaltres així com ells.

12 Callá á las horas tota la multitut, y escoltavan á Barnabé y á Pau, que'ls contavan quant grans senyals y prodigis havia fet Deu entre'ls Gentils per medi d'ells.

13 Y després que callaren respongué Jaume, dihent: Varons germans, ohiume:

14 Simó ha contat com Deu visitá primer als Gentils, pera pèndrer d'ells un poble pera son nom.

15 Y en aixó convenen las paraulas dels profetas, com está escrit:

16 Després d'aixó tornaré, y reedificaré lo tabernacle de David que caygué, y repararé sas ruinas, y l'alsaré:

17 Peraqué busquin al Senyor los demás homes, y tots los Gentils, sobre qui ha estat invocat mon nom, diu lo Senyor que fa estas cosas.

18 Desde l'eternitat té Deu conegudas sas obras.

19 Per lo que judico que no se incomodin als Gentils que's converteixen á Deu,

20 Sinó que se'ls escriga que s'abstingan de las contaminacions dels ídols, y de fornicació, y de cosas ofegadas, y de sanch.

21 Perqué Moysés, desde temps antich, té en cada ciutat qui'l prediqui en las sinagogas, ahont es llegit tots los dissaptes.

22 Llavors plagué als apóstols y als ancians ab tota l'iglesia elegir alguns varons d'entr'ells, y enviarlos á Antioquia ab Pau y Barnabé, á Judas per sobrenom Barsabás, y á Silas, varons principals entre los germans.

23 Y'ls escrigueren per má d'ells així: Los apóstols y'ls ancians germans, als germans que son dels Gentils, y están en Antioquia, y en Syria, y en Cilicia, salut.

24 Per quant havem ohit que alguns que han eixit de nosaltres, trastornant vostres cors, vos han alarmat ab paraulas, dihent: Vosaltres haveu de ser circumcissats, y haveu de guardar la ley: als quals no'ls havem donat semblant encárrech:

25 Nos aparegué bé, estant congregats de un acort, elegir varons, y enviarlos á vosaltres ab nostres molt amats Barnabé y Pau,

26 Homes que han exposat sas vidas per lo nom de nostre Senyor Jesu-Christ.

27 Enviam també á Judas y á Silas, los quals vos dirán també de paraula lo mateix.

28 Perqué ha aparegut bé al

Esperit Sant, y á nosaltres, no imposar sobre vosaltres més càrrega que aquestas cosas necessarias:

29 Que us abstingau de cosas sacrificadas als ídols, y de sanch, y de cosas ofegadas, y de fornicació; de lo que si us ne guardau, faréu bé. Deu sia ab vosaltres.

30 Ells donchs despatxats d'aquesta manera anaren á Antioquia; y havent congregats los fiels entregaren la carta.

31 Y quant l'hagueren llegida se regositjaren per lo consol.

32 Y Judas y Silas, que eran profetas, consolaren ab moltras paraulas als germans, y'ls confirmaren en la fe.

33 Y després d'haverse detingut allí per algun temps, los germans los despediren en pau als que'ls havian enviat.

34 Silas emperó tingué á bé lo quedar-se allí, y Judas se'n torná sol á Jerusalem.

35 Y Pau y Barnabé s'estavan en Antioquia, ensenyant y predicant la paraula del Senyor ab molts altres.

36 Y al cap d'alguns dias digué Pau á Barnabé: Tornem á visitar als germans per totas las ciutats ahont havem predicat la paraula del Senyor, á fi de véurer com los va.

37 Y Barnabé volia portarse'n també á Joan que tenia per sobrenom March.

38 Mes Pau creya que no debía portarse'n, puix s'havia separat d'ells desde Pamphilia, y no'ls havia acompanyat en la obra.

39 Y hi hagué tal dissensió en-

tr'ells, que se separaren l'un del altre; y Barnabé haventse'n portat á March, navegá á Chipre:

40 Y Pau, havent elegit á Silas, partí, encomanat á la gracia de Deu per los germans.

41 Y aná per la Syria y per Cilicia, confirmant las iglesias, manant que s'observassen los preceptes dels apóstols y dels ancians.

CAP. 16.

Pau en Lystra: circumcisa á Timotéu, y se'l ne porta per company: Lluch se'ls junta en Troade: van á Macedonia, y arriban á Filipos: conversió de Lydia: Pau y Silas son assotats, posats á la presó, y llibertats.

YARRIBA á Derbe y á Lystra.

Y veus aquí que allí hi havia un deixeble anomenat Timotén, fill d'una Jueua fiel, y de pare Gentil:

2 De est donavan bon testimoni los germans que estavan en Lystra y en Iconi.

3 Pau volgué que est anás ab ell, y'l prengué, y'l circumcisá per causa dels Jueus que hi havia en aquells llocs, perquè tots sabian que son pare era Gentil.

4 Y al passar per las ciutats los ensenyavan á guardar los decrets que havian estat acordats per los apóstols y per los ancians en Jerusalem,

5 Y així las iglesias se confirmavan en la fe, y crexian en número cada dia.

6 Y quant hagueren atravessat la Frigia y la provincia de Galacia, l'Esperit Sant los prohibí que predicassen la paraula de Deu en l'Asia.

7 Y després d'haver arribat á Mysia, volían passar á Bitinia, mes tampoch los ho permeté l'Esperit de Jesús.

8 Y havent atravessat la Mysia, baixaren á Troade.

9 Y una visió de nit s'aparegué á Pau, y estant de peus un home de Macedonia li pregava, dihent: Passa á Macedonia y ajúda'ns.

10 Y luego que hagué vist la visió, procurarem anar á Macedonia, cerciorats de que Deu nos havia cridat peraqué'ls predicassem l'evangeli.

11 Per lo que, embarcantnos en Troade, navegarem via recta á Samotracia, y al dia següent á Nápols;

12 Y desd'allí á Filipos, que es una colonia y la ciutat principal d'aquella part de Macedonia. Y en aquesta ciutat nos detinguerem alguns dias conferenciant.

13 Y en un dels dissaptes isqurem fora de la ciutat á la bora del riu, ahont s'acostumava fer l'oració, y assentantnos *allí* parlarem á las donas que havían acudit *allí*.

14 Y una certa dona, anomenada Lydia, de la ciutat de Tiatira, venedora de púrpura, temerosa de Deu, oygué; á la qual lo Senyor obrí lo cor peraqué atengués á las cosas que deya Pau.

15 Y quant fou batejada ella y sa familia nos suplicá, dihent: Si haveu fet judici que jo so fiel al Senyor, entrau en ma casa y quedaus *allí*. Y nos obligá á aixó.

16 Succehí donchs que anant nosaltres á l'oració se'ns feu al encontre una minyona, que tenia

esperit de python, y donava molt guany á sos amos endevinant.

17 Ella següent á Pau y á nosaltres, donava veus, dihent: Aquestos homes son servos de Deu Altíssim, los quals vos anuncian lo camí de la salvació.

18 Y hi havia molts dias que feya aixó; y Pau enfadantse, se girá, y digué al esperit: Te mano en nom de Jesu-Christ que iscas d'ella. Y en aquella mateixa hora isqué.

19 Y quant vegeren sos amos que se'ls havia escapat l'esperansa del seu guany, agafaren á Pau y á Silas, y'ls portaren al tribunal devant dels prínceps.

20 Y presentantlos als magistrats, digueren: Aquestos homes, essent Jueus, perturban nostra ciutat;

21 Y ensenyen costums que no'ns es lícit rébrer ni practicar, essent Romans.

22 Y'l poble se llansá contra ells; y'ls magistrats, després de esquinçadas las túnics d'aquells, los manaren assotar ab vergas.

23 Y després d'haverlos donat molts assots, los ficaren á la presó, manant al escarceller que'ls guardás ab diligencia.

24 Ell així que rebé aquest ordre los posá en una presó interior, y de peus al cep.

25 Emperó á mitja nit, posats en oració Pau y Silas, alabavan á Deu; y'ls que estavan presos los ohían.

26 Y de repente esdevingué un terratrémol tant gran, que's conmovueren los funaments de la presó, y s'obriren tot seguit totas las

portas, y quedaren desfetas las lligaduras de tots *los presos*.

27 Y haventse despertat l'escarcer, quant vegé obertas las portas de la presó, desembayná l'espasa, y's volia matar, pensant que'ls presos s'havían escapat.

28 Emperó Pau clamá en alta veu, dihent: No't fassas dany, que tots som aquí.

29 Llavors ell demaná una llum, y entrá dintre, y tremolant se llansá als peus de Pau y de Silas;

30 Y trahentlos fora los digué: Senyors, ¿que he de fer jo pera salvarme?

31 Y ells li digueren: Creu en lo Senyor Jesu-Christ, y serás salvo, tu y ta casa.

32 Y li anunciaren la paraula del Senyor, així com á tots los que estavan en sa casa.

33 Y prenentlos en aquella mateixa hora de nit, los rentá las lligas; y immediatament fou batejat ell y tota sa familia.

34 Y haventlos conduhit á sa casa, los presentá la taula, y s'alegrá ab tots los de sa casa, creyent en Deu.

35 Y quant fou de dia, los magistrats li enviaren á dir per los aguasils: Deixa anar llibres á eixos homes.

36 Y l'escarcer doná avis d'aixó á Pau, dihent: Los magistrats han enviat ordre peraqué us posi en llibertat: donchs eixiu ara y anause'n en pau.

37 Emperó Pau los digué: Ells nos han assotat publicament sens forma de judici; essent Romans nos posaren á la presó, ¿y ara nos

trauhén fora en secret? No, no será així, sinó vingan

38 Y que'ns tragan fora ells mateixos. Y'ls aguasils reportaren aquestas rahons als magistrats. Y ells temeren quant ohiren que eran Romans.

39 Y viügueren, demanantlos perdó, y trahentlos fora, los suplicavan que eixissen de la ciutat.

40 Y així que isqueren de la presó, entraren en casa de Lydia, y visitant als germans, los consolaren, y partiren.

CAP. 17.

Pau converteix als de Tessalónica: es perseguit dels Jueus: predica en Beréa: es conduhit á Atenas, y parla en l'Areopago.

Y QUANT hagueren passat per Amphipolis y Apolonia, arribaren á Tessalónica, ahont hi havia una sinagoga de Jueus.

2 Y Pau, segons tenia de costum, entrá en ella, y durant tres dissaptes disputá ab ells sobre las escripturas,

3 Declarant y mostrant, que havia estat precis que patís Christo, y ressuscitás d'entre'ls morts; y aquest es Jesu-Christ, lo qual jo us anuncio.

4 Y alguns d'ells cregueren, y se juntaren ab Pau y ab Silas, com també una gran multitut de Gentils, y devots, y no pocas donas il·lustres.

5 Emperó los Jueus incréduls, moguts d'enveja, y prenent ab sí alguns homes dolents de la plebe, y juntant una turba, alborotaren la ciutat, y asaltaren la casa de

Jason, volentlos presentar devant lo poble.

6 Y no haventlos trobat, portaren ab violencia á Jason y alguns dels germans devant dels magistres de la ciutat, cridant: Aquestos son los que alborotan la ciutat, y han vingut aquí:

7 Als quals ha acullit Jason, y tots aquestos van contra los decrets de César, dihent que hi ha un altre Rey, *lo qual es Jesús*.

8 Y alborotaren al poble, y als principals de la ciutat, que ohían aquestas cosas:

9 Emperó rebuda satisfacció de Jason y dels altres, los deixaren anar llibres.

10 Y'ls germans immediatament enviaren de nit á Pau y á Silas á Beréa, y quant arribaren entraren en la sinagoga dels Jueus.

11 Y aquestos eran més nobles que los de Tessalónica, puix reberen la paraula ab gran ansia, escudrinyant tots los dias las escripturas per si estas cosas eran així.

12 Y així molts d'ells cregueren, junt ab moltas donas Gentils y de distinció, y no pochs homes.

13 Mes quant los Jueus de Tessalónica saberen que Pau havia predicat també en Beréa la paraula de Deu, vingueren allí á pertubar y alborotar la multitut.

14 Y'ls germans, immediatament feren eixir á Pau, peraqué anás envers lo mar; emperó Silas y Timoteu se quedaren allí.

15 Y'ls que acompanyavan á Pau lo conduhiren fins á Atenas, y després d'haver rebut son manda-

to, peraqué Silas y Timotéu anassen luego ab ell, se'n anaren.

16 Y mentres que Pau los aguardava en Atenas, son esperit s'inflamava en son interior, vehent la ciutat entregada á l'idolatria.

17 Y per aixó disputava en la sinagoga ab los Jueus y ab los prosélits, y en la plassa tots los dias ab los que se li presentavan devant.

18 Y alguns filosofhs Epicurians y Estoichs disputavan ab ell; y'ls uns deyan: ¿Que'ns voldrá dir aquest enrahonador? Y altres *deyan*: Sembla que es predicador de deus nous: puix los anunciava á Jesús y la resurrecció.

19 Y l'agafaren y'l portaren al Areopago, dihent: ¿No podem saber qué cosa es aqueixa nova doctrina de que tu parlas?

20 Puix posas en nostras orelles certas novedats, y voldríam saber que signifiquen aquestas cosas.

21 Perqué tots los Atenienses y'ls forasters que residían allí, no passavan lo temps en res més que en contar ó escoltar novedats.

22 Pau donchs, posat dret en mitg del Areopago, digué: Varons Atenienses, ara advertesch que en totas las cosas sou excessivament supersticiosos.

23 Perqué passant y vehent vostres simulacres, trobí un ara en que estava escrit: Al Deu no conegut. Aquell donchs que vosaltres adora'u sens conixerlo, aqueix es lo qui jo us anuncio.

24 Lo Deu que feu lo mon y totas las cosas que hi ha en ell, aqueix, essent Senyor de cel y te-

rra, no habita en los temples fets de má;

25 Ni es servit per mans d'hommes, com si necessitás d'alguna cosa, puix que ell mateix dona á tots vida, y respiració, y tota cosa;

26 Y d'un sol feu tot lo llinatge humá, peraqué habitás sobre tota la cara de la terra, senyalant l'ordre dels temps y'ls límits de sa habitació;

27 Peraqué buscassen á Deu, si per ventura lo podin tocar y trobar, encaraqué no está lluny de cada hu de nosaltres;

28 Perqué en ell mateix vivim, y'ns movem, y som; com digueren també alguns de vostres poetes: Perqué nosaltres també som progenie seva.

29 Essent donchs nosaltres progenie de Deu, debem pensar que la divinitat es semblant no al or, ó plata, ó pedra, treballada ab art ó industria del home.

30 Y Deu dissimulant los temps d'aquesta ignorancia, ara intima á tots los homes en totas parts que s'arrepentescan,

31 Per quant té determinat lo dia en que ha de judicar al mon segons justicia, per aquell varó que havia ordenat, donant una proba certa á tots, ressuscitantlo d'entre'ls morts.

32 Y quant oygueren resurrecció dels morts, los uns se burlavan, y'ls altres digueren: En altra ocasió t'ohirém sobre aixó.

33 Així Pau isqué del mitg d'ells.

34 No obstant alguns se li juntaren y cregueren, entre'ls quals

fou Dionisi Areopagita, y una dona anomenada Damaris, y ab ells alguns altres.

CAP. 18.

Fruyt que feu Pau en Corinto: es acusat al procónsul: parteix á Efeso, y torna á Jerusalem: Apolo es instruït per Priscila y Aquila.

DESPRES d'aixó, isqué Pau d'Atenas, y se'n aná á Corinto:

2 Y trobant un Jueu anomenat Aquila, natural de Ponto, que feya poch havia vingut d'Italia, y á Priscila sa muller, (puix Claudi havia manat eixir de Roma á tots los Jueus,) se juntá ab ells.

3 Y com era del seu mateix art, estava ab ells, y treballava, perqué son ofici era fer tendas.

4 Y disputava cada dissapte en la sinagoga, y fent entrar en sas pláticas lo nom del Senyor Jesús, persuadia als Jueus y als Grechs.

5 Y quant Silas y Timotéu hagueren vingut de Macedonia, Pau estimulá del Esperit, testificava als Jueus que Jesús era lo Christo.

6 Emperó contradintlo ells y blasfemant, sacudí sos vestits, y'ls digué: Vostra sanch *sia* sobre vostres caps; jo net *estich*, y desd'ara me'n vaig als Gentils.

7 Y partint d'allí, entrá en casa d'un que's deya Tito Just, temerós de Deu, la casa del qual estava junt á la sinagoga.

8 Y Crispo, que era príncep de la sinagoga, cregué en lo Senyor ab tots *los de* sa casa; y molts dels de Corinto ohintlo, creyan y eran batejats.

9 Y digué lo Senyor á Pau de nit en una visió: No temis, ans bé parla, y no guardis silenci;

10 Perqué jo so ab tu, y ningú se't arrimarà pera danyarte, puix tinch molta gent en esta ciutat.

11 Y permanesqué allí un any y sis mesos, ensenyantlos la paraula de Deu.

12 Y essent Galio procónsul de l'Acaya, los Jueus s'alsaren tots á una contra Pau, y'l conduhiren al tribunal,

13 Dihent: Aquest persuadeixals homes que servescan á Deu contra la lley.

14 Y com Pau comensás á obrir sa boca, digué Galio als Jueus: Si fos una cosa iniqua, ó un crim enorme, vos ohiria en justicia, ó Jueus;

15 Emperó si no son més que questions de paraula, y de nom, y de vostra lley, allá vos ho vejau vosaltres, que jo no vull ser jutge d'aquestas cosas.

16 Y'ls tragué fora del tribunal.

17 Llavors tots los Grechs tirantse sobre de Sostenes, príncep de la sinagoga, lo maltractavan á colps devant del tribunal, sens que Galio fes cas d'estas cosas.

18 Emperó Pau que havia permanescut allí encara per molts dias, despedintse dels germans, se'n aná per mar á la Syria, y ab ell Priscila y Aquila, y s'havia fet tallar los cabells en Cencres, puix tenia vot.

19 Y arribá á Efeso, y'ls deixá allí. Y entrant en la sinagoga disputava ab los Jueus.

20 Y demanantli ells que's quedás allí per més temps, no hi consentí,

21 Sinó que's despedí d'ells, dihent: De totas maneras he de guardar aquesta festa que vé en Jerusalem; emperó tornaré á veure'us, si Deu vol. Y partí d'Efeso.

22 Y quant hagué desembarcat en Cesaréa pujá á saludar l'iglesia, y desd'allí passá á Antioquia.

23 Y havent estat algun temps allí, partí y recorregué per son ordre la terra de Galacia y la Frigia, confortant á tots los deixebles.

24 Y vingué á Efeso un Jueu anomenat Apolo, natural d'Alexandria, home eloquent y molt docte en las escripturas.

25 Estava aquest instruhit en lo camí del Senyor, y fervorós d'esperit parlava y ensenyava ab diligencia las cosas de Jesús, coneixent solament lo baptisme de Joan.

26 Aquest donchs comensá á parlar llibrement en la sinagoga. Y quant Priscila y Aquila l'oýgueren, se le'n portaren ab ells, y l'instruhiren més á fondo en lo camí del Senyor.

27 Y volent ell anar á l'Acaya, los germans escrivieren exortant als deixebles que'l rebessen: lo qual havent arribat allí fou de gran profit als que havian cregut:

28 Perqué ab gran vehemencia convencía publicament als Jueus, mostrantlos ab las escripturas que Jesús era lo Christo.

CAP. 19.

Torna Pau á Efeso, y bateja á varios que solament havian rebut lo baptisme de Joan: obra molts miracles: son cremats los llibres dolents: Demetri argenter mou una sedició contra l'apóstol.

Y SUCCEHÍ que estant Apolo en Corinto, Pau després d'haver atravesat las provincias altas, vingué á Efeso, y encontrant alguns deixebles,

2 Los digué: ¿Rebereu lo Sant Esperit després que abraßareu la fe? Y ells li respongueren: Ni tampoch havem ohit hi haja Esperit Sant.

3 Y ell los digué: Donchs ¿en qué havem estat batejats? Y ells respongueren: En lo baptisme de Joan.

4 Y Pau digué: Joan bateja certament ab lo baptisme de penitencia, dihent al poble: Que creguessen en aquell que havia de venir després d'ell, so es, en Jesús.

5 Ohit aixó foren batejats en lo nom del Senyor Jesús.

6 Y haventlos Pau imposat las mans, vingué sobred'ells l'Esperit Sant, y parlavan en llenguas y profetisavan.

7 Y eran en tots com dotse personas.

8 Y entrant en la sinagoga parlá llibrement per espay de tres mesos, disputant y persuadint las cosas tocant al regne de Deu.

9 Mes com alguns d'ells s'endurissen de cor y no creguessen, malehint lo camí del Senyor devant de la multitut, apartantse d'ells separá los deixebles, dispu-

tant tots los dias en la escola de un tal Tyrá.

10 Y aixó durá per espay de dos anys, de manera que tots los que habitavan en l'Asia ohían la paraula del Senyor Jesús, Jueus y Gentils.

11 Y Deu obrá miracles extraordinaris per má de Pau:

12 De manera que aplicavan als malalts los mocadors y cenyidors de son cos, y desaparexían d'ells las dolencias, y eixían los esperits malignes.

13 Y alguns Jueus exorcistas que rodavan d'una part á altra, probaren l'invocar lo nom del Senyor Jesús sobre los que estavan possehits dels esperits malignes, dihent: Jo us conjuro per Jesús que Pau predica.

14 Y'ls que feyan aixó eran set fills d'un Jueu princep dels sacerdots, anomenat Sceva.

15 Emperó l'esperit maligne respongué y digué: Conech á Jesús, y sé qui es Pau, més vosaltres ¿qui sou?

16 Y l'home en qui estava l'esperit maligne saltá sobre d'ells, y apoderantse de dos prevalesqué contra ells, de manera que nusus y ferits fugiren d'aquella casa.

17 Y aixó fou notori á tots los Jueus y Gentils que habitavan en Efeso; y vingué un temor sobre tots ells, y era exaltat lo nom del Senyor Jesús.

18 Y molts dels que havían cregut venían confessant y declarant sos fets.

19 Y molts d'aquells que havían

seguit las arts vanas, portaren los llibres, y'ls cremaren devant de tothom; y calculat son valor, trobaren que pujava á cincuenta mil denaris.

20 D'aqueix modo crexia y's fortalexia la paraula de Deu.

21 Y cumplertas aquestas cosas proposá Pau en esperit anar á Jerusalem, atravessant la Macedonia y l'Acaya, dihent: Perqué després que jo estiga allí es necessari també que jo veja Roma.

22 Y havent enviat á Macedonia á dos dels que l'assistían, Timotéu y Erasto, ell se mantingué per algún temps en Asia.

23 Y en aquell temps s'alsá una perturbació no petita acerca del camí del Senyor.

24 Perqué un argenter, anomenat Demetri, que feya capellets de plata de Diana, donava no poch que guanyar als artistes;

25 Als quals ell convocá junt ab los que treballavan en obras semblants, y digué: Varons, vosaltres sabeu lo guany que us resulta d'aquesta industria:

26 Y estáu vehent y ohint, que no tantsolament en Efeso, sinó en tota l'Asia, retrau ab sas persuasions aquest Pau á molta gent, dihent: Que no son Deus los fets de má.

27 Per lo qual, no solament perillam de que nostre ofici quedi descreditat, sinó que sia despreciat lo temple de la gran Diana, y comensi á no ferse cas de la majestat d'aquella á qui tota l'Asia y'l mon adoran.

28 Ohit aixó s'umpliren d'ira, y

cridaren dihent: Gran es la Diana dels Efesios!

29 Y s'umplí tota la ciutat de confusió, y tots á una enbestiren ab ímpetu al teatro, arrebatant á Gayo y á Aristarco, Macedonis, companys de Pau.

30 Y volent Pau presentarse al poble, los deixebles no li permeteren.

31 Y també alguns dels principals del Asia, que eran amichs seus, li enviaren á dir que no's presentás en lo teatro.

32 Uns cridavan una cosa, altres un altra, perqué en lo concurs reynava la confusió, y la major part no sabia peraqué s'havían aplegat.

33 Y tragueren á Alexandre d'entre la turba, empenyantlo en avant los Jueus. Y Alexandre fent senyal ab la má de que callassen, volia donar rahó al poble.

34 Emperó luego que conegueren que era Juen, tots á una per espay de dos horas, cridaren: Gran es la Diana dels Efesios!

35 Llavors lo secretari, havent apaciguat la gent, digué: Varons d'Efeso, ¿quin home hi ha que no sapi que la ciutat d'Efeso dona adoració á la gran Diana, filla de Júpiter?

36 Vehent donchs que aixó no's pot contradir, convé que us sossegueu, y que no feu res inconsideradament.

37 Perqué aquestos homes que haveu portat aquí, no son sacrilechs, ni blasfemadors de vostra deesa.

38 Emperó si Demetri y'ls artis-

tas que l'acompanyan tenen queixas contra algú, audiència pública hi ha y procónsuls: acúsins los uns als altres.

39 Y si teniu alguna pretensió sobre altres negocis, se podrá decidir en l'legítim ajuntament.

40 Perqué hi ha perill que'ns acusin de sediciosos per l'alborot d'avuy, no haventhi causa alguna, per la qual pugam donar rahó d'aquest tumulto. Y havent dit aixó, feu retirar la reunió.

CAP. 20.

Pau, després de haver recorregut la Macedonia, predica en Troade, ahont resuscita á Eutich: plática de Pau en Milet.

Y DESPRÉS que cessá l'alborot, convocant Pau als deixebles y fentlos una plática, se despedí d'ells y partí per anar á Macedonia.

2 Y després d'haver recorregut aquellias terras, y d'haverlos exortat ab moltras pláticas, se'n vingué á la Grecia,

3 Ahont permanesqué tres mesos. Y'ls Jueus li pararen emboscadas quant estava per navegar á la Syria, y així determiná tornarse'n per Macedonia.

4 Y l'acompanyaren Sopatri de Beréa, fill de Pyrrho; y dels de Tessalónica, Aristarco y Secunde; y Gayo de Derbe, y Timotéu; y dels d'Asia, Tichich y Trophim.

5 Y haventse aquests adelantat nos aguardavan en Troade:

6 Y nosaltres després dels días dels azims nos ferem á la vela desde Filipos, y arribarem en cinch

días á Troade, ahont ells eran, y'ns detinguerem allí set días.

7 Y al primer día de la semana, haventse los deixebles juntat pera partir lo pá, Pau que havia de marxar al dia següent, conferenciava ab ells, allargant la plática, fins á mitja nit.

8 Y hi havia moltras llantias en l'apósito superior ahont estavan congregats.

9 Y un jove anomenat Eutich s'assentá en una finestra, y caygué en una profunda son: y com Pau predicás per llarch temps, vensut de la son, caygué desde'l tercer pis de la casa abaix, y l'alsaren mort.

10 Y Pau baixá, y se recliná sobre ell, y abressantlo digué: No us turbeu, perquè hi ha vida en ell.

11 Y pujant, y havent partit lo pá, y menjat, y haventlos parlat llargament fins que fou de dia, marxá.

12 Y portaren viu al jove, de lo que reberen un consol extraordinari.

13 Emperó nosaltres nos embarcarem, y anarem á Asson pera rébrer allí á Pau, puix així ell ho havia disposat, intentant fer lo viatge á peu.

14 Y haventse juntat ab nosaltres en Asson, lo prenguerem y anarem á Mytilene.

15 Y navegant desde allí, lo dia següent nos posarem en frente de Chio, y al altre dia prenguerem port en Samos, y al següent vinguérem á Milet.

16 Perqué Pau s'havia proposat navegar més allá d'Efeso per no

detenirse en l'Asia; puix s'apresurava tot quant podia, pera celebrar en Jerusalem lo dia de Pentecostes.

17 Y desde Milet enviá á Efeso, cridant als ancians de l'iglesia:

18 Los quals havent vingut, y estant junts, los digué: Vosaltres sabeu desde'l primer dia que entrí en l'Asia de quina manera m'he conduhit tot lo temps que he estat ab vosaltres,

19 Servint al Senyor ab tota humilitat, y ab llágrimas, y ab tentacions esdevingudas per las insidias dels Jueus;

20 Com no m'he retret de dirvos tot lo que us fos útil, y d'ensenyarvos en públich y en las casas,

21 Predicant als Jueus y als Gentils l'arrepentiment envers Deu, y la fe envers nostre Senyor Jesu-Christ.

22 Y ara veus aquí que jo lligat del Esperit me'n vaitg á Jerusalem, no sabent las cosas que allí m'han de succehir:

23 Sinó que l'Esperit Sant testifica per totas las ciutats, dihent: Que m'aguardan en Jerusalem cadenas y tribulacions.

24 Emperó no temo ninguna d'aquestas cosas, ni estimo més ma vida que á mi mateix, ab tal que acabi ma carrera, y'l ministeri de la paraula que he rebut del Senyor Jesús, pera donar testimoni del evangeli de la gracia de Deu.

25 Y ara veus aquí, jo sé que tots vosaltres, entre qui he anat predicant lo regne de Deu, no veuréu més la meva cara.

26 Per lo tant jo us protesto en aquest dia, que estich net de la sanch de tots.

27 Perqué no he fugit d'anunciarvos tot lo consell de Deu,

28 Mirau per vosaltres y per tot lo ramat, en lo qual l'Esperit Sant vos ha posat per bisbes pera governar l'iglesia de Deu, la qual ell adquirí ab sa sanch.

29 Jo sé que després de ma partida vos assaltarán llops devoradors que no perdonarán lo ramat.

30 Y també d'entre vosaltres mateixos s'alsarán homes que parlarán cosas perversas pera portarse'n deixebles tras de sí.

31 Per lo tant vetllau, y teniu present que per espay de tres anys no he cessat nit y dia d'amonestar abllágrimas á cada hu de vosaltres.

32 Y ara vos encomano á Deu y á la paraula de sa gracia, á aquell qu'es poderós pera edificar, y donarvos herencia entre tots los santificats.

33 No he codiciat ni plata, ni or, ni vestit de ningú,

34 Com vosaltres mateixos sabeu; perqué estas mans m'han subministrat las cosas necessarias á mi y als que estavan ab mi.

35 Jo us he mostrat en totas las cosas, que treballant d'aquesta manera es menester sostenir los flachs, y recordarse d'aquellas paraulas que digué lo Senyor Jesús: Cosa més benaventurada es donar que rébrer.

36 Y havent dit aixó s'agenollá, y feu oració ab tots ells.

37 Y's mogué un gran plor entre

tots; y tirantse al coll de Pau, lo besavan,

38 Afligits en gran manera per las paraulas que havia dit, que no veurían més sa cara. Y l'anaren á acompanyar fins á la barca.

CAP. 21.

Viatge de Pau á Jerusalem: lo profeta Agabo li prediu los trebalts que li han de succehir: allí se purifica en lo temple, y maltractat dels Jucús es deslliurat per lo tribú Lysias.

Y HAVENTNOS fet á la vela després que'ns separarem d'ells, anarem via recta á Coos, y al dia següent á Rodas, y desd'allí á Pátara:

2 Y havent trobat una barca que passava á Fenicia, entrarem en ella, y'ns ferem á la vela.

3 Y quant haguerm arribat á Chipre, deixantlo á má esquerra, navegarem ab rumbo á Syria, y arribarem á Tyro, ahont la barca havia de deixar lo cárrech.

4 Y com encontrassem deixebles, nos detinguerem allí set dias: los quals deyan á Pau per medi del Esperit, que no pujás á Jerusalem.

5 Y passats aquestos dias isquem d'allí, acompanyantnos tots ab sas donas y criaturas fins á fora de la ciutat, y agenollats en la ribera ferem oració.

6 Y despedintnos los uns dels altres entrarem en la barca, y ells se'n tornaren á sas casas.

7 Y nosaltres, conclosa nostra navegació, passarem de Tyro á Ptoleymada, y havent saludat als germans nos detinguerem un dia ab ells.

8 Y al dia següent partint d'allí arribarem á Cesaréa. Y entrant en casa de Felip l'evangelista, que era un dels set, nos hospedarem en sa casa.

9 Y aquest tenia quatre fillas donsellas que profetisavan.

10 Y com nos detinguessem allí alguns dias, arribá de la Judéa un profeta anomenat Agabo:

11 Lo qual, així com vingué á nosaltres, prengué lo cenyidor de Pau, y lligantse los peus y las mans, digué: Assó diu l'Esperit Sant: Així lligarán los Jueus en Jerusalem al varó de qui es aquest cenyidor, y l'entregarán en mans dels Gentils.

12 Y quant haguerm ohit aixó, nosaltres y'ls que estavan en aquell lloch, li pregavam que no pujás á Jerusalem.

13 Llavors Pau respongué, dihent: ¿Que feu plorant y afligint mon cor? Perqué jo estich aparellat no solament pera ser lligat, sinó també pera morir en Jerusalem per lo nom del Senyor Jesús.

14 Y com no'l poguessem persuadir cessarem, dihent: Fassa's la voluntat del Senyor.

15 Y després d'aquestos dias, haventnos preparat per lo viatge, pujarem á Jerusalem.

16 Y alguns dels deixebles vingueren també ab nosaltres desde Cesaréa, los quals portavan ab ells un deixeble antich de Chipre anomenat Mnason, pera que'ns hospedás en sa casa.

17 Y quant arribarem á Jeru-

saalem, los germans nos reberen ab bona voluntat.

18 Y al dia seguent Pau entrá ab nosaltres en casa de Jaume, ahont se juntaren tots los ancians.

19 Y haventlos saludat, los contá una per una todas las cosas que Deu havia fet entre'ls Gentils per son ministeri.

20 Y quant ells *ho oygueren*, glorificavan á Deu, y li digueren: Tu veus, germá, quants mils Jueus hi ha que han cregut, y tots son zelosos de la ley.

21 Y han obit á dir de tu, que ensenyas als Jueus que están entre'ls Gentils lo abandonar á Moysés, dihent: Que no han de circumcidar á sos fills, ni caminar segons los costums.

22 ¿Qué s'ha *de fer* donchs? Certament es necessari que la multitut se juntí, perquè ohrán que tu has vingut.

23 Fes donchs lo que anam á dirte: Aquí tenim quatre varons que tenen vot sobre sí:

24 Prenlos, y purifica't ab ells, y fes los lo gasto peraqué s'afeytin lo cap, y sabrá tothom qu'es fals tot quant oygueren de tu, y que al contrari tu continuas guardant la ley.

25 Yacercad'aquells Gentils que cregueren, nosaltres havem escrit, manant que s'abstingan de lo que fos sacrificat als ídols, de sanch, y animals sufocats, y de fornicació.

26 Llavors Pau havent pres aquells homes, purificat ab ells entrá lo dia seguent en lo temple, fent á saber lo compliment dels

dias de la purificació, fins que fes l'oferta per cada hu d'ells.

27 Y quant estavan per acabar los set dias, los Jueus del Asia que estavan allí, quant lo vegeren en lo temple, alborotaren á tot lo poble, y'l prengueren, cridant:

28 Varons d'Israel, ajuda. Aquest es l'home que per todas parts ensenya á tothom contra lo poble, y contra la ley, y contra aquest lloch, y ha introduhit ademés los Gentils en lo temple, y ha profanat aquest sant lloch.

29 Puix havian vist anar ab ell per la ciutat á Trophim d'Efeso, y cregueren que Pau l'havia entrat en lo temple.

30 Y's commogué tota la ciutat y s'amotiná tot lo poble. Y prenent á Pau lo traguieren arrastrant fora del temple, y tot seguit foren tancadas las portas.

31 Y mentres estavan tractant de matarlo, fou donat avís al tribú de la cohort, de que tot Jerusalem estava alborotat:

32 Lo qual prengué immediatament soldats y centurions, y correngué á ells: los quals així que vegeren al tribú y als soldats cessaren de maltractar á Pau.

33 Llavors arribant lo tribú, lo prengué, y'l maná lligar ab dos cadenas, y li preguntá qui era, y que havia fet.

34 Y dels de la turba, los uns cridavan una cosa, y'ls altres un altra; y vehent que no podia saber cosa certa per causa del alborot, maná que'l portassen á la fortalesa.

35 Y quant arribá á las gradas fou precis que'ls soldats lo portassen en pes, á causa de la violencia del poble.

36 Perqué'l seguía la multitud del poble, cridant: Mataulo.

37 Y quant comensavan ja á ficar á Pau en la fortalesa, digué al tribú: ¿Me será permés dirte alguna cosa? Y ell respongué: ¿Sabs Grech?

38 ¿Ets tu per ventura aquell Egipci que pochs dias ha mogueres un alborot, y te'n portares al desert quatre mil bandolers?

39 Y Pau li digué: Jo eertament so home Juen, ciutadá de Tarso, ciutat no poch noble de la Cilicia. Emperó te demano que'm dexis parlar al poble.

40 Y haventli donat permís lo tribú, posantse Pau en peus sobre las gradas, feu senyal al poble ab la má; y haventse seguit un gran silenci, parlá en llengua hebréa, dihent:

CAP. 22.

Plática de Sant Pau als Jueus: furor d'estos contra ell: vol lo tribú ferlo assotar, y ell se declara ciutadá Romá.

VARONS germans y pares, ohni lo que vaitg á dirvos en ma defensa.

2 Y quant oygueren que'ls parlava en llengua hebréa, guardaren major silenci;

3 Y digué: Jo so home Juen, natiu de Tarso en Cilicia, però m'he criat en aquesta ciutat, instruhit als peus de Gamaliel, conforme á la veritat de la ley de nostres pares, zelós envers Deu, així com ho

sou tots vosaltres en lo dia d'avuy.

4 Y he proseguit aquest camí fins á la mort, lligant y posant á la presó homes y donas.

5 Com lo príncep dels sacerdots y tot lo consistori dels ancians me son testimoni, dels quals havent pres també cartas pera'ls germans, anava jo á Damasco ab lo fi de portarlos lligats desde allí á Jerusalem, peraqué fossen castigats.

6 Y succehí que quant jo anava y estava ja cerca de Damasco, en mitg del dia, me vegí rodejat repentinement d'una gran llum del cel;

7 Y cahent en terra oyguí una veu que'm deya: Saulo, Saulo, ¿perqué'm persegueixes?

8 Y jo responguí: Qui sou vos, Senyor? Y'm digué: Jo so Jesús de Nazaret á qui tu persegueixes.

9 Y'ls que eran ab mi vegeren realment la llum, y tingueren temor; emperó no oygueren la veu del que'm parlava.

10 Y jo diguí: ¿Qué faré, Senyor? Y'l Senyor me respongué: Alsa't, y vés á Damasco, y allí se't dirá tot lo que't toca fer.

11 Y com jo no hi vegés per causa del resplandor d'aquella llum, guiat de la má per los companys, entrí en Damasco.

12 Y un cert Ananías, varó just segons la ley, de qui donavan testimoni tots los Jueus que residían allí,

13 Venint á mi y posantse'm devant, digué: Saulo germá, reco-

bra la vista. Y en aquell mateix instant lo vegí.

14 Y ell digué: Lo Deu de nostres parest'ha predestinat peraqué coneguesses sa voluntat, y vegesses al Just, y oyguesses la veu de sa boca.

15 Perqué tu li serás testimoni devant de tots los homes de las cosas que has vist y ohit.

16 Y ara ¿perqué't detens? Alsa't, y bateja't, y renta tos pecats invocant son nom.

17 Y succehí, que quant torní á Jerusalem y estava fent oració en lo temple, vaitg esser arrebatat fora de mi,

18 Y'l vegí que'm deya: Dóna't pressa y marxa luego de Jerusalem, perqué no rebrán ton testimoni de mi.

19 Y jo diguí: Senyor, ells mateixos saben que jo ficava en la presó y assotava en las sinagogas als que creyan en vos,

20 Y quant se derramá la sanch de vostre mártir Esteve, jo estava present també, y consentí en sa mort, y guardava los vestits dels que'l matavan.

21 Y ell me digué: Vés, perqué jo't vull enviar lluny d'aquí als Gentils.

22 Y l'estigueren escoltant fins á esta paraula; emperó llavors alsaren lo crit, dihent: Trau fora del mon á semblant home, perqué no es just que visca.

23 Y com ells continuassen cridant, y llansassen de sí sos vestits, y tirassen pols al ayre,

24 Lo tribú maná ficarlo á la

fortalesa y donarli torment assotantlo, pera saber per quina causa clamavan així contra d'ell.

25 Y quant l'hagueren lligat ab corretjas, digué Pau al centurió que estava allí: ¿Vos es lícit á vosaltres assotar á un home Romá, y sens esser condemnat?

26 Quant lo centurió oygué aixó aná al tribú y li doná avis, dihent: Mira lo que vas á fer, perqué aquest home es ciutadá Romá.

27 Y venint lo tribú li digué: ¿Diga'm si tu ets Romá? Y ell digué: Sí, ho so.

28 Y respongué lo tribú: Jo per una gran suma obtinguí aquest privilegi de ciutadá. Puix jo, respongué Pau, ho so de naixement.

29 Al punt donchs s'apartaren d'ell los que li havían de donar torment, y fins lo tribú entrá en temor per haverlo lligat, tant prest com sabé que era ciutadá Romá.

30 Y al dia següent, volent saber de cert la causa que tenían los Jueus per acusarlo, lo feu deslligar, y maná que's juntassen los sacerdots y tot lo consell, y trahent á Pau lo presentá en mitg d'ells.

CAP. 23.

Pau ab sas paraulas ocasiona una disputa entre Fariseus y Saduceus: Lysias l'envia ab escolta militar á Cesaréa á Felix, governador Romá, á fi de deslliurar-lo d'una conjuració horrible.

PAU donchs fixant los ulls en lo consell, digué: Varons germans, fins avuy m'he conduhit

devant de Deu ab tota bona consciencia.

2 Y Ananías, príncep dels sacerdots, maná als que estavan prop d'ell que'l ferissen en la boca.

3 Llavors Pau li digué: Deu te ferirá á tu, paret emblanquida. ¿Tu estás sentat pera judicarme segons la llei, y me manas ferir contra la llei?

4 Y'ls que estavan allí digueren: ¿Maleheixes tu al sumo sacerdot de Deu?

5 Y digué Pau: No sabia, germans, que fos lo príncep dels sacerdots, perquè escrit está: No malehirás al príncep de ton poble.

6 Y sabent Pau que una part d'ells era Saducéus y altra Fariséus, digué en alta veu en lo consell: Varons germans, jo so Fariséu, fill de Fariséu, per l'esperansa y resurrecció dels morts so jo judicat.

7 Y quant hagué dit aixó se mogué una gran dissensió entre'ls Fariséus y'ls Saducéus, y se dividí la multitut.

8 Perquè'ls Saducéus diuen que no hi ha resurrecció, ni ángel, ni esperit; emperó los Fariséus confessan las dos cosas.

9 Així que's mogué una gran clamor. Y alsantse alguns dels Fariséus, altercavan, dihent: No trobam ningun mal en aquest home: y si li ha parlat un esperit ó un ángel, no pugném contra Deu.

10 Y per la gran dissensió que hi havia, tement lo tribú que ells no despedassassen á Pau, maná venir als soldats, y que'l tragues-

sen del mitg d'ells, y que'l portassen á la fortalesa.

11 Y á la nit següent se li aparegué lo Senyor, y digué: Té constancia, Pau; perquè així com has donat testimoni de mi en Jerusalem, convé que'l donis també en Roma.

12 Y quant fou de dia se juntaren alguns dels Jueus, y se conjuraren baix maledicció, dihent: Que no havían de menjar ni beurrer fins que haguessen mort á Pau.

13 Y eran més de quaranta homes los que havían entrat en aquesta conjuració;

14 Los quals anaren als prínceps del sacerdots y als ancians, y digueren: Nosaltres nos havem obligat, baix de maledicció, á no tastar bossí fins que matem á Pau.

15 Donchs ara vosaltres ab lo concili significau al tribú que us lo traguí fora, com que volem co-neixer ab més certesa de sa causa. Y nosaltres estarem esperant pera matarlo abans que arribi.

16 Y quant oygué aquesta conspiració un fill de la germana de Pau, aná y entrá en la fortalesa, y doná avis á Pau.

17 Y Pau cridant á un dels centurions, digué: Conduheix aquest jove al tribú, perquè té que participarli certa cosa.

18 Prenentlo lo centurió, lo conduhí al tribú, y digué: Pau, lo pres, me demaná que us conduhís aquest jove, perquè té que comunicarvos alguna cosa.

19 Y prenentlo lo tribú per la

ma, y retirantlo á part, li preguntá: ¿Qu'es lo que tens que dirme?

20 Y ell digué: Los Jueus han concertat suplicarvos, que demá presenteu á Pau al consell, com que volen inquirir d'ell alguna cosa ab més certesa.

21 Emperó vos no'ls cregau, puix hi ha més de quaranta d'ells que l'esperan de parada, y han jurat baix pena de maledicció que no menjarian ni beurían fins haverlo mort, y ara están ja alerta aguardant aqueixa promesa de vos.

22 Llavors lo tribú despedí al jove, y li maná que no digués á ningú que li havia donat avis d'aixó.

23 Y cridant á dos centurions los digué: Teniu previnguts doscents soldats que vajan fins á Cesaréa, y setanta de cavall, y doscentas llansas, desde l'horatercia de la nit.

24 Y aparellan cavalcaduras en quesia conduhit Pau á cavall ab tota seguretat al governador Felix.

25 (Puix temía no s'apoderassen de Pau los Jueus, y'l matassen, y després lo calumniassen á ell de que havia rebut diner.)

26 Y escrigué una carta en aquests termes: Claudi Lysias al excellentíssim governador Felix, salut.

27 A est home que prengueren los Jueus, y estaban á punt de matarlo, sobrevenint jo ab la tropa, lo deslliurí, sabent que era Romá.

28 Y volent averiguar lo delicté que l'imputavan, lo portí al consell d'ells:

29 Y trobí que l'acusavan sobre questions de sa lley, sens haver en

ell delicté algú que meresqués mort ó presó.

30 Y quant me digueren que'ls Jueus li tenían posadas paradas, vos l'he enviat á vos, intimant també als acusadors que apellin á vos, si *tenen res* que dir contra ell. Salut.

31 Los soldats donchs, conforme al ordre que tenían, prengueren á Pau, y'l portaren de nit á Antipatride.

32 Y al dia següent despatxant als de cavall perquè anassen ab ell, se'n tornaren los demás á la fortalesa.

33 Y quant arribaren á Cesaréa entregaren la carta al governador, y presentaren també á Pau devant d'ell.

34 Y haventla llegida, y preguntat de quina provincia era, y sabut que *era de Cilicia*,

35 Li digué: Te ohré quant vingan tos acusadors. Y doná ordre de que fos guardat en lo pretori d'Herodes.

CAP. 24.

Pau, acusat devant de Felix, se defensa: queda pres: Felix fa compareixer á Pau, y atemorísat de lo que est li diu lo reserva en presó per son successor Porcio Festo.

Y AL cap de cinch dias vingué Ananías, príncep dels sacerdots, ab alguns ancians, y ab un orador *anomenat* Tertullo, y comparegueren devant del governador contra Pau.

2 Y citant á Pau, comensá Tertullo á acusarlo, dihent: Lo gosar nosaltres per vos de gran quietut,

y de que molts *desordres* son coregits per vostras providencias,

3 En tot temps y lloch *ho* regoneixem, excelentissim Felix, ab acció de gracias.

4 Mes per no detenirvos molt temps, vos suplico, que segons vostra clemencia, nos escolteu per curts moments.

5 Havent trobat que aquest home es pestilencial, y que mon sedicions entre'ls Jueus per tot lo mon, y es cap de la secta revoltosa dels Nazarens;

6 Lo qual intenta además profanar lo temple, y haventlo posat pres, volgueren judicarlo segons nostra lley.

7 Emperó sobrevenint lo tribú Lysias, ab gran violencia nos l'arrencá de las mans,

8 Manant que sos acusadors acudissem á vos: examinantlo vos mateix podreu péndrer coneixement de las cosas de que l'acusam.

9 Y'ls Jueus anyadiren dihent que aquestas cosas eran així.

10 Llavors Pau, haventli lo governador fet senyal de que parlás, respongué: Sabent jo que fa molts anys que ets jutge d'aquesta nació, emprenc ab més bon ánimo lo justificar-me;

11 Perqué vos facilment podeu saber, que no fa més de dotse dias que jo pují á Jerusalem per adorar:

12 Y no'm trobaren en lo temple disputant ab ningú, ni aplegant gent en las sinagogas,

13 Ni en la ciutat, ni podrán probar las cosas de que ara me acusan.

14 Però confesso assó devant de

vos, que segons la via que ell's anomenan heretgia, servesch jo á mon Pare y Deu, crehent totas las cosas que están escritas en la lley y en los profetas;

15 Tenint l'esperansa en Deu, com ell's mateixos tenen, de que ha de venir la resurrecció dels justos y dels pecadors.

16 Y per aixó procuro tenir sempre ma conciencia sens culpa devant de Deu y dels homes.

17 Y després de molts anys he vingut á portar almoynas als de la meya nació, y ofertas, y vots.

18 Y estant en aixó es quant certs Jueus del Asia me trobaren purificat en lo temple, no ab reunió de gent ni ab tumult:

19 Los quals debían compareixer devant de vos y acusarme, si tenían alguna cosa contra de mi.

20 Altrament digan aquestos mateixos si trobaren en mi alguna maldat quant jo compareguí devant del consell,

21 Except que sia per aquestas paraulas que proferí en alta veu estant en mitg d'ells: Per la resurrecció dels morts so jo judicat per vosaltres en aquest dia.

22 Felix donchs havent ohit aquestas cosas, y estant ben informat d'aquest camí, los remeté á un altra ocasió, dihent: Quant baxi lo tribú Lysias vos donaré audiencia.

23 Y maná á un centurió que guardás á Pau, y li deixás tenir llibertat, y que no s'impedis á ningú dels seus l'entrar á servirlo.

24 Y després d'algun's dias vin-

gué Felix ab Drusila sa esposa, que era Juena, y cridá á Pau, y l'ohí *parlar* de la fe que está en Jesu-Christ.

25 Emperó com Pau parlás de la justícia, de la castedat, y del judici que ha de venir, espantat Felix, li digué: Per ara retíra't, que quant sia ocasió jo't cridaré.

26 Y esperava que Pau li donaria diners perquè'l soltás; y per aixó lo cridava més sovint, y conversava ab ell.

27 Emperó al cap de dos anys, Porcio Festo succehí á Felix, lo qual, volentse congraciari ab los Jueus, deixá á Pau en la presó.

CAP. 25.

Pau se defensa devant de Festo: apella á César: lo rey Agripa desitja véurer á Pau, y Festo lo presenta á ell.

FESTO donchs, havent vingut á la provincia, al cap de tres dias pujá de Cesaréa á Jerusalem.

2 Y'ls prínceps dels sacerdots, y'ls principals dels Jueus acudiren á ell contra Pau, y li suplicavan,

3 Demanantli favor contra ell, peraqué'l manás venir á Jerusalem, posantli emboscadas en lo camí per' assassinarlo.

4 Emperó Festo respongué, que Pau estava guardat en Cesaréa, y que ell quantantes partiria *per allí*.

5 Per lo tant, digué, que vingan los principals d'entre vosaltres ab mi, y si hi ha algun delictes en aquest home, que l'acusin.

6 Y haventse detingut entre ells més de deu dias, baixá á Cesaréa; y al dia següent, sentantse en lo tribunal, maná quelhi portassen á Pau.

7 Luego que hagué vingut, lo rodejaren los Jueus que havian vingut de Jerusalem, acusantlo de molts y graves delictes que no podian probar.

8 Y Pau se defensava, *dihent*: En res he pecat, ni contra la lley dels Jueus, ni contra lo temple, ni contra César.

9 Emperó Festo, volentse congraciari ab los Jueus, respongué á Pau, y digué: ¿Vols pujar á Jerusalem, y ser judicat d'aquestas cosas devant de mi?

10 Y Pau digué: Devant del tribunal del César estich, en ell dech jo ser judicat; ningun mal he fet als Jueus, com vos sabeu molt bé.

11 Y si'ls he fet algun agravi ó cosa digna de mort, no rehuso lo morir; emperó si no hi ha res de quant ells m'acusen, ningú pot entregarme á ells: apello al César.

12 Llavors Festo, després d'haver conferenciat ab lo consell, respongué: ¿Has apellat al César? Anirás al César.

13 Y passats alguns dias, lo rey Agripa y Berenice vingueren á Cesaréa á saludar á Festo.

14 Y haventse detingut allí molts dias, Festo declará al rey la causa de Pau, *dihent*: Aquí hi ha un home que Felix deixá pres,

15 Acerca del qual, quant jo era á Jerusalem, acudiren á mi los prínceps dels sacerdots y'ls ancians dels Jueus, demanant que'l condemnás:

16 Als quals responguí: Que no es costum entre'ls Romans condemnar á ningun home, sens que

l'acusat tinga devant sos acusadors, y sens donarli lloch de defensarse del crim que l'imputan.

17 Y haventells acudit aquí sens la menor dilació, al dia següent me vaitg sentar en lo tribunal, y maní portar devant de mi aquest home:

18 Los acusadors del qual, estant presents, ningun delicté l'imputaren dels que jo suspitava:

19 Solament tenian contra ell algunas questions sobre la seva superstició, y sobre un cert Jesús mort, lo qual Pau afirmava que era viu.

20 Y estant en dubte acerca d'aquesta qüestió, li vaitg dir si volia anar á Jerusalem, y ser allí judicat d'aquestas cosas.

21 Emperó havent apellat Pau que se'l reservás per lo judici d'August, vaitg manar que'l guardassen fins que jo l'envií al César.

22 Llavors Agripa digué á Festo: Jo també desitjaria oír á aquest home. Y ell respongué: Demá l'ohiréu.

23 Y al dia següent, venint Agripa y Berenice ab una gran ostentació, y havent entrat en l'audiencia ab los tribuns, y ab las principals personas de la ciutat, se presentá Pau per ordre de Festo.

24 Y Festo digué: Rey Agripa, y tots los que aquí estáu ab nosaltres, vosaltres vehen á aquest home, contra del qual tota la multitut dels Jueus ha recorregut á mi en Jerusalem, demanant á crits que no debía viurer més.

25 Mes jo no trobí que hagués

comés res que'l fes digne de mort. Emperó havent ell apellat á August, resolguí enviarlo á ell:

26 Del qual jo no tinch cosa certa que escriurer al senyor. Per lo qual vos lo he presentat, y majorment á vos, ó rey Agripa, á fi de tenir després del interrogatori alguna cosa que escriurer.

27 Puix me sembla una cosa fora de rahó enviar un home pres, y no informar delas acusacions que l'ifan.

CAP. 26.

Pau se justifica devant d'Agripa: Festo lo tracta d'insensat: Agripa regoneix sa inocencia.

Y DIGUÉ Agripa á Pau: Te es permés parlar en ta defensa. Llavors Pau extenent la má comensá á justificarse:

2 Me tinch per ditzós, ó rey Agripa, en poder justificarme en vostra presencia de tot quant m'acusen los Jueus:

3 Majorment quant vos sabeu totas las cosas, y las costums, y questions que hi ha entre'ls Jueus; per lo qual jo us suplico que m'oygau ab paciencia.

4 Y en veritat que la vida que jo fiu en Jerusalem entre los de ma nació desde'l principi de ma juventut, la saben tots los Jueus;

5 Coneixent desde'l principi (si volguessen testificarho) que jo, segons la secta més segura de nostra religió, vaitg viurer qual Fariséu.

6 Y ara so acusat en judici per esperar la promesa feta per Deu á nostres pares:

7 La qual esperan veurer cumplerta las nostras dotse tribus, ser-

vint á Deu de nit y de dia. Per aquesta esperança, ó rey, so jo acusat dels Jueus.

8 Puix qué, ¿se té per cosa increible entre vosaltres que Deu ressusciti los morts?

9 Y jo en veritat també pensava fer moltes coses contra lo nom de Jesús Nazareno.

10 Y així ho feu en Jerusalem, y vaig posar presos á molts sants, havent rebut poder dels prínceps dels sacerdots; y quant los donavan la mort hi vaig consentir també.

11 Y frequentment los castiguí en totes las sinagogas, y los compelia á blasfemar: y indignantme més y més contra d'ells, los perseguia fins en ciutats estranyas.

12 En quals cosas, anant á Damasco ab autoritat y comissió dels prínceps dels sacerdots,

13 Al mitg dia vegí, ó rey, en lo camí una llum del cel que superava lo resplandor del sol, la que'm rodejà á mi y als que anavan ab mi.

14 Y havent caygut tots nosaltres en terra, oyguí una veu que'm deya en llengua hebréa: Saulo, Saulo, ¿perqué'm persegueixes? Cosa dura es tirar cossas contra l'agulló.

15 Y jo diguí: ¿Qui sou vos, Senyor? Y'l Senyor digué: Jo so Jesús, á qui tu persegueixes.

16 Emperó alsa't, y pósa't de peus; perquè per aixó m'he aparegut á tu, á fi de constituirte ministre y testimoni de las cosas que has vist, y de las que jo't mostraré en mas aparicions,

17 Deslliurante del poble y dels

Gentils, als quals jo t'enví ara,

18 Peraqué'ls obris los ulls, y's convertescan de las tenebras á la llum, y del poder de Satanás á Deu, peraqué rebin la remissió de sos pecats, y la part de la herencia entre'ls que son santificats per la fe que es en mi.

19 Per lo cual, ó rey Agripa, jo no vaig esser desobedient á la visió celestial,

20 Sinó que prediguí primerament als de Damasco, y després en Jerusalem, y per tota la terra de Judéa, y als Gentils, que s'arrepentissen y's convertissen á Deu, fent obras dignas de arrepentiment.

21 Per aquestas causas, estant jo en lo temple, me prengueren los Jueus y'm volgueren matar.

22 Emperó havent obtingut l'auxili de Deu, permanesch fins al dia d'avuy, donant testimoni d'ells á grans y á xichs, no dihent altrás cosas, fora d'aquellas que digueren los profetas y Moysés, que havían de succehir:

23 Que'l Christo havia de patir, que havia de ser lo primer que resuscitaria d'entre'ls morts, y anunciaria la llum al poble y als Gentils.

24 Y mentres ell deya estas cosas en sa defensa, Festo digué en alta veu: Estás fora de sí, Pau; las moltes lletas t'han trastocat lo judici.

25 Y Pau digué: No he perdut lo judici, óptimo Festo, ans bé dich paraulas de veritat y de sabiduría.

26 Perqué d'estas cosas té coneixement lo rey, á presencia de qui parlo ab tota llibertat, puix crech que ninguna d'ellas se li

oculta: perquè no han estat fetas estas cosas en ningun racó.

27 Rey Agripa, ¿creheu vos en los profetas? Jo sé que hi creheu.

28 Llavors Agripa digué á Pau: Per poch me persuadeixes á ferme Christiá.

29 Y Pau digué: Plagués á Deu que per poch y per molt, no tant solament vos, sinó tots los que m'ouhen, arribassen á ser tals qual jo so, excepte aquestas cadenas.

30 Y s'alsá lo rey, y'l governador, y Berenice, y'ls que estavan sentats ab ells,

31 Y retirantse d'allí, parlavan entr'ells, dihent: Aquest home no ha fet cosa per la qual haja de morir ni estar en presó.

32 Y Agripa digué á Festo: Podria aquest home posarse en llibertat si no hagués apellat al César.

CAP. 27.

Pau navega á Roma conduhit per lo centurió Julio: naufraga la barca prop d'una isla, emperó tots se salvan.

MES com estava determinat enviarlo per mar á Italia, y que Pau fos entregat ab altres presos á un centurió, anomenat Julio, de la cohort Augusta,

2 Embarcantnos en un barco d'Adrumeto nos ferem á la vela, intentant costejar las terras del Asia, y portant en nostra companyia á Aristarco, Macedoni de Tessalónica.

3 Y al dia següent arribarem á Sydon; y Julio tractant á Pau ab humanitat, li doná permís per anar á sos amichs, á fi de que's provehís de lo necessari.

4 Y quant isquerem d'allí anavám bordejant sota de Chipre, perquè'ls vents eran contraris.

5 Y havent passat la mar de Cilicia y de Pamphilia, arribarem á Myra de Lycia.

6 Y allí, trobant lo centurió un barco d'Alexandria que anava á Italia, nos trasbordá á ell.

7 Y com navegassem molts dias lentament, y apenas poguessem avistar á Gnido, essentnos contrari lo vent, anarem costejant l'isla de Creta cerca de Salmó.

8 Y navegant ab molt treball lo llarch de la costa, arribárem á un lloch que s'anomena Bons Ports, prop del qual estava la ciutat de Thalassa.

9 Y com s'hagués gastat molt temps, y no fos ja segura la navegació, per quant era ja passat lo dejuni, Pau los amonestava,

10 Dihentlos: Varons, jo veitg que la navegació comensa á ser perillosa y de molt dany, no sols per la barca y son cárrech, sinó també per nostras vidas.

11 Emperó lo centurió donava més credit al pilot y al patró del barco, que á lo que deya Pau.

12 Y com lo port no fos bó per hivernarhi, la major part foren de parer que s'isqués d'allí per si se podia arribar á Fenice á hivernar en ella, per ser un port de Creta que mira al Africo y al Coro,

13 Y corrent vent de mitgjorn, pensant tenir ja lograt son intent, llevant áncoras en Asson, costejavan Creta.

14 Emperó al cap de poch doná

contra del barco un vent tempestuós, anomenat Euroaquilon.

15 Y arrebatat lo barco, y no podent resistir á la borrasca, abandonarem la barca á la *mercé del vent*, y aixís eram portats.

16 Y llansats per la corrent á una isla, anomenada Cauda, ab dificultat poguerem agarrar lo bot.

17 Y haventlo alsat, se valgueren de tots los medis, cenyint lo barco, y temerosos de donar en un banch d'arena arriaren las velas, y així eran arrastrats.

18 Al dia següent, trobantse furiosament combatuts del temporal, tiraren lo cárrech al mar;

19 Y al tercer dia tiraren també al mar ab sas propias mans lo aparell del barco.

20 Y no vehentse per molts dias lo sol ni las estrellas, y amenasats d'una borrasca, teníam ja perdudas todas las esperansas de salvarnos.

21 Y havent passat molt temps sens menjar, s'alsá llavors Pau, y posat dret en mitg d'ells, digué: Millor hauria estat, sens dubte, ó varons, seguint lo meu consell, no haver eixit de Creta, y evitar aquest perill y dany.

22 Emperó ara vos amonesto que tingau bon ánimo; puix no's perdrá de vosaltres ninguna persona, excepte lo barco.

23 Perqué aquesta nit se m'ha aparegut l'àngel de Deu, de qui jo so, y á qui jo servesch,

24 Dihent: No temis, Pau, es necessari que comparescas devant del César; y ve't aquí que Deu

t'ha fet gracia de tots los que navegan ab tu.

25 Per lo qual, varons, teniu bon ánimo, perquè crech en Deu que será així com se m'ha dit.

26 Emperó es precis que tóquem á un altra isla.

27 Y quant arribá la nit del dia catorse, com navegassem per lo mar Adriátich, los mariners cerca de mitja nit sospitaren que teníam á la vista alguna terra;

28 Y tirant la sonda trobaren vint brassas d'aygua, y després un poch més enllá ne trobaren quinse.

29 Y tement que donassen en algun escoll, tiraren quatre áncoras desde la popa, y desitjavan que's fes de dia.

30 Y'ls mariners, volentse escapar del barco, tiraren lo bot al mar, ab lo pretext de voler allargar las áncoras de proa;

31 Digué Pau al centurió y als soldats: Si aquestos homes no permaneixen en lo barco, vosaltres no podeu salvarvos.

32 Llavors los soldats tallaren las amarras del bot, y'l deixaren pérdrer.

33 Y quant comensá á ferse de dia, Pau suplicava á tots que menjassen alguna cosa, dihent: Catorse dias fa que estáu esperant y en dejú, sens haver pres res.

34 Per lo tant, per lo bé de vostra salut, vos prego que menjeu; puix no's perdrá ni un sol cabell del cap de ningú de vosaltres.

35 Y havent dit aixó, prenent pá doná gracias á Deu en presencia de tots, y partintlo, comensá á menjar.

36 Ab aixó tots prengueren ánimo, y menjaren ells també.

37 Y totas las personas que anabam dins del barco eram doscentas y setanta sis.

38 Y quant estigueren saciats alleugeravan lo barco, tirant lo blat al mar.

39 Y haventse fet de dia, no co-nexían la terra; no obstant descubrían una cala que tenía platja, y discurrían com podrian atracar allí lo barco.

40 Y llevant anclas, s'entregaren á la mercé de las olas, y afluixant també las cordas del timó, y alsada la vela de popa pera *péndrer* vent, se dirigían á la platja.

41 Emperó donant en un lloch que tenía mar per los dos costats, ells hi vararen la barca; y la proa estava encallada y inmóvil, mes la popa s'obríá á cops de mar.

42 Llavors los soldats foren depa-
rer que's donás la mort als presos, peraqué ningú s'escapás nadant.

43 Emperó lo centurió, volent salvar á Pau, prohibí tal cosa; y maná que'ls que sabessen nadar, se tirassen los primers *al mar*, y escapassen á terra;

44 Y'ls demés foren trets, uns sobre posts, altres sobre trossos del barco; y així se conseguí que tots escapassen salvos á terra.

CAP. 28.

Pau es picat d'un escursó en Melita: cura varios mals: continúa son viatge á Roma, ahont predica á Jesu-Christ entre'ls principals Jueus.

Y ESTANT ja en salvo, saberem que l'isla s'anomenava Me-

lita. Y'ls bárbaros nos tractaren ab molta humanitat;

2 Perqué encenent un gran foch, nos referen á tots de la pluja que queya y del fret.

3 Y havent Paujuntat un manat de sarments, y posantlos al foch, isqué ab lo calor un escursó, y se li agarrá á la má.

4 Y quant los bárbaros vegeren lo reptil penjant de sa má, se de-
yan los uns als altres: Aquest home segurament es un homicida; puix haventse escapat del mar, la venjansa no'l deixa viurer.

5 Emperó sacudí l'escursó al foch, y no sentí mal algun.

6 Mes ells creyan que s'aniria entumint, y que cauria mort de repente. Emperó després d'haver esperat un gran rato, quant vegeren que no li sobrevenía mal algun, mudant de parer, deyan que ell era un deu.

7 Y en aquells llochs tenía unas possessions lo príncep de l'isla, anomenat Publio, lo qual nos hospedá tres dias *en sa casa* y'ns tractá molt bé.

8 Y succehí que'l pare de Publio se trobava al llit en aquella ocasió, afligit de febres y disenteria. Entrá Pau á véure'l, y fent oració, y posantli las mans dessobre, lo curá.

9 Y després d'aixó venían tots quants tenían mals en l'isla, y eran curats:

10 Los quals igualment nos feren molts honors, y al embarcarnos nos provehiren de tot lo necessari.

11 Y al cap de tres mesos entra-
rem en un barco de Alexandria,

que havia passat l'hivern en l'isla, y tenia per divisa Castor y Polux.

12 Y arribant á Syracusa, nos detinguerem allí tres dias.

13 Desde allí, costejant, anarem á Rhegio: y tenint un altre dia vent de mitgjorn, arribarem al següent á Puzol,

14 Ahont, després d'haver trobat alguns germans, nos pregaren que'ns quedassem ab ells set dias, y així vinguerem á Roma.

15 Y quant los germans ho saberen, nos isqueren á rébrer fins al Foro d'Apio y las Tres Tabernas; y quant los vegé Pau doná gracies á Deu, y cobrá ánimo.

16 Y quant arribarem á Roma, lo centurió entregá los presos al capitá de la guardia; emperó á Pauseli permeté estar sol *en una casa particular* ab un soldat que'l custodiava.

17 Y passats tres dias convocá Pau als principals dels Jueus. Y estant junts, los digué: Varons germans, encaraqué jo no he fet res contra del poble, ni contra las costums de nostres pares, vaitg esser pres en Jerusalem y entregat en mans dels Romans;

18 Los quals, després d'haverme examinat, me volgueren donar per llibre, no encontrant causa per la qual hagués jo de morir.

19 Emperó *contradintho* los Jueus, me vegí precisat á apellar al César, no ab lo fi de acusar de cosa alguna als de ma nació.

20 Per aixó donchs vos he cridat, pera veure'us y parlarvos; perquè per l'esperansa d'Israel estich jo lligat ab aquesta cadena.

21 Llavors ells li digueren: Nosaltres no havem rebut cartas de la Judéa sobre de tu, ni ningú dels germans vingué á avisarnos ó á dirnos mal de tu.

22 Emperó nosaltres desitjam ohir que es lo que pensas; perquè tocant á aquesta secta, nos es notori que per tot arreu es contradita.

23 Y ells haventli senyalat dia, vingueren en gran número á *son* allotjament, als quals predicava, donant testimoni del regne de Deu, y demostrava lo que está dit de Jesús per la lley de Moysés y per los profetas desde'l matí fins á la tarde.

24 Y alguns creyan las cosas que se'ls deyan, y altres no las creyan.

25 Y com no estiguessen conformes entre sí, s'anaban retirant, quant Paulos digué aquesta paraula: Bé parlá l'Esperit Sant per lo profeta Isaías á nostres pares,

26 Dihent: Vés á aqueix poble, y diga'ls: Ohiréu ab vostres oïdos, y no comprendréu; y vehent veuréu, y no percibiréu:

27 Perqué está encrassat lo cor d'aquest poble, y sos oïdos están pesats, y han tancat sos ulls; no sia que vejan ab *sos* ulls, y oygan ab *sas* orellas, y compregan ab *son* cor, y's convertescan, y jo'ls curi.

28 Perqué haveu de saber vosaltres, que als Gentils es enviada aquesta salut de Deu, y ells ohirán.

29 Y acabant de dir aixó, isqueren d'allí los Jueus, tenint entre sí una gran disputa.

30 Y Pau permanesqué dos anys enters en la casa que tenia llogada,

y rebía á tots los que'l venían á
véurer,
31 Predicant lo regne de Deu, y ensenyant las cosas que son del
Senyor Jesu-Christ ab tota lliber-
tat, sens que lo hi prohibís ningú.

EPISTOLA DE SANT PAU ALS ROMANS.

CAP. 1.

La fe es necessaria pera salvarse, perquè sens ella ningú es justificat, y de la rahó s'abusa en termes, que los preciats de sabis venen á ser los més viciosos.

PAU, servo de Jesu-Christ, anomenat apóstol, escullit per l'evangeli de Deu,

2 Lo qual havia abans promés per sos profetas en las santas escripturas,

3 Concernent á son Fill Jesu-Christ Senyor nostre, que fou fet del llinatge de David segons la carn;

4 Y declarat ser lo Fill de Deu ab poder, segons l'Esperit de santificació, per sa resurrecció d'entre'ls morts:

5 Per lo qui havem rebut la gracia y l'apostolat, perquè se obhesca la fe en totas las nacions per son nom,

6 Entre las quals vosaltres sou també cridats per Jesu-Christ:

7 A tots los que están en Roma, amats de Deu, apellidats sants: Gracia á vosaltres, y pau de Deu nostre Pare, y del Senyor Jesu-Christ.

8 Primerament dono gracias á

mon Deu per *medi* de Jesu-Christ acerca tots vosaltres, perquè vostra fe es divulgada per tot lo mon.

9 Puix Deu, á qui servech ab mon esperit en l'evangeli de son Fill, me es testimoni de que incessantment me recordo de vosaltres,

10 Suplicant sempre en mas oracions, si al fi en algun temps me serà concedit, per la voluntat de Deu, un viatge ditzós per venir á vosaltres.

11 Puix desitjo veure'us, á fi de comunicarvos algun dó espiritual, perquè siau confirmats:

12 So es, pera consolarme junt ab vosaltres, per aquella fe mutua, vostra y meva.

13 Emperó no vull que ignoreu, germans, que moltes vegadas m'he proposat venir á vosaltres, (y m'ha estat impedit fins ara,) pera lograr algun fruyt també entre vosaltres, així com entre las demés nacions.

14 So deutor á Grechs y á bárbaros, á sabis y á ignorants:

15 Així, en quant á mi, estich prompte també á anunciar l'evangeli á vosaltres que están en Roma.

16 Puix jo no m'averگونyesch del evangeli de *Jesu-Christ*; per-

que havia passat l'hivern en l'isla, y tenia per divisa Castor y Polux.

12 Y arribant á Syracusa, nos detinguerem allí tres dias.

13 Desde allí, costejant, anarem á Rhegio: y tenint un altre dia vent de mitgjorn, arribarem al següent á Puzol,

14 Ahont, després d'haver trobat alguns germans, nos pregaren que'ns quedassem ab ells set dias, y així vinguerem á Roma.

15 Y quant los germans ho saben, nos isqueren á rébrer fins al Foro d'Apio y las Tres Tabernas; y quant los vegé Pau doná gracies á Deu, y cobrá ánimo.

16 Y quant arribarem á Roma, lo centurió entregá los presos al capitá de la guardia; emperó á Pau seli permeté estar sol *en una casa particular* ab un soldat que'l custodiava.

17 Y passats tres dias convocá Pau als principals dels Jueus. Y estant junts, los digué: Varons germans, encaraqué jo no he fet res contra del poble, ni contra las costums de nostres pares, vaitgesser pres en Jerusalem y entregat en mans dels Romans;

18 Los quals, després d'haverme examinat, me volgueren donar per llibre, no encontrant causa per la qual hagués jo de morir.

19 Emperó contradintho los Jueus, me vegí precisat á apellar al César, no ab lo fi de acusar de cosa alguna als de ma nació.

20 Per aixó donchs vos he cridat, pera veure'us y parlarvos; perquè per l'esperansa d'Israel estich jo lligat ab aquesta cadena.

21 Llavors ells li digueren: Nosaltres no havem rebut cartas de la Judéa sobre de tu, ni ningú dels germans vingué á avisarnos ó á dirnos mal de tu.

22 Emperó nosaltres desitjam ohir que es lo que pensas; perquè tocant á aquestasecta, nos es notori que per tot arreu es contradita.

23 Y ells haventli senyalat dia, vingueren en gran número á *son* allotjament, als quals predicava, donant testimoni del regne de Deu, y demostrava lo que está dit de Jesús per la lley de Moysés y per los profetas desde'l matí fins á la tarde.

24 Y alguns creyan las cosas que se'ls deyan, y altres no las creyan.

25 Y com no estiguessen conformes entre sí, s'anaban retirant, quant Paulos digué aquesta paraula: Bé parlá l'Esperit Sant per lo profeta Isaías á nostres pares,

26 Dihent: Vés á aqueix poble, y diga'ls: Ohiréu ab vostres oïdos, y no comprendréu; y vehent veuréu, y no percibiréu:

27 Perqué está encrassat lo cor d'aquest poble, y sos oïdos están pesats, y han tancat sos ulls; no sia que vejan ab sos ulls, y oygan ab *sas* orellas, y compregan ab *son* cor, y's convertescan, y jo'ls curi.

28 Perqué haveu de saber vosaltres, que als Gentils es enviada aquesta salut de Deu, y ells ohirán.

29 Y acabant de dir aixó, isqueren d'allí los Jueus, tenint entre sí una gran disputa.

30 Y Pau permanesqué dos anys enters en la casa que tenia llogada,

y rebia á tots los que'l venían á y ensenyant las cosas que son del
véurer, Senyor Jesu-Christ ab tota lliber-
31 Predicant lo regne de Deu, tat, sens que lo hi prohibís ningú.

EPÍSTOLA DE SANT PAU ALS ROMANS.

CAP. 1.

La fe es necessaria pera salvarse, perquè sens ella ningú es justificat, y de la rahó s'abusa en termes, que los preciats de sabís venen á ser los més viciosos.

PAU, servo de Jesu-Christ, anomenat apóstol, escullit per l'evangeli de Deu,

2 Lo qual havia abans promés per sos profetas en las santas escripturas,

3 Concernent á son Fill Jesu-Christ Senyor nostre, que fou fet del llinatge de David segons la carn;

4 Y declarat ser lo Fill de Deu ab poder, segons l'Esperit de santificació, per sa resurrecció d'entre'ls morts:

5 Per lo qui havem rebut la gracia y l'apostolat, perquè se obehesca la fe en todas las nacions per son nom,

6 Entre las quals vosaltres sou també cridats per Jesu-Christ:

7 A tots los que están en Roma, amats de Deu, apellidats sants: Gracia á vosaltres, y pau de Deu nostre Pare, y del Senyor Jesu-Christ.

8 Primerament dono gracias á

mon Deu per *medi* de Jesu-Christ acerca tots vosaltres, perquè vostra fe es divulgada per tot lo mon.

9 Puix Deu, á qui servech ab mon esperit en l'evangeli de son Fill, me es testimoni de que incessantment me recordo de vosaltres,

10 Suplicant sempre en mas oracions, si al fi en algun temps me será concedit, per la voluntat de Deu, un viatge ditxós per venir á vosaltres.

11 Puix desitjo veure'us, á fi de comunicarvos algun dó espiritual, perquè siau confirmats:

12 So es, pera consolar-me junt ab vosaltres, per aquella fe mutua, vostra y meva.

13 Emperó no vull que ignoreu, germans, que moltes vegadas m'he proposat venir á vosaltres, (y m'ha estat impedit fins ara,) pera lograr algun fruyt també entre vosaltres, així com entre las demás nacions.

14 So deutor á Grechs y á bárbaros, á sabís y á ignorants:

15 Així, en quant á mi, estich prompte també á anunciar l'evangeli á vosaltres que están en Roma.

16 Puix jo no m'avergonyesch del evangeli de *Jesu-Christ*; per-

qué es virtut de Deu pera salvació á tot aquell que cren, al Jueu primerament, y també al Grech.

17 Perqué en ell la justícia de Deu es revelada de fe en fe, com está escrit: Lo just per la fe viu.

18 Perqué l'ira de Deu se manifesta del cel contra tota l'impietat y injustícia d'aquells homes que retenen la veritat de Deu en injustícia:

19 Per aixó que lo que's pot coneixer de Deu es manifest á ells; puix Deu los *ho* manifestá:

20 Perqué las cosas invisibles d'ell se veuhen clarament de la creació del mon, per las obras criadas, fins son poder etern y sa divinitat; així que ells no tenen excusa.

21 Perqué havent conegut á Deu, no'l glorificaren com á Deu, ni donaren gracias, ans bé se desvanesqueren en sos pensaments vans, y son cor insensat quedá en tenebras;

22 Y jactantse de sabis se tornaren necis;

23 Y mudaren la gloria de Deu in-corrutable en semblansa de figura humana corruptible, y d'aucells, y de quadrúpedos, y de serpents.

24 Per lo que Deu los abandoná també á l'immundicia, per las concupiscencias de son cor, pera deshonrar sos cossos entre ells mateixos:

25 Los quals mudaren la veritat de Deu en mentida, y adoraren y serviren á las criaturas abans que al Criador, lo qui es benehit per tots los sigles. Amen.

26 Per aixó Deu los entregá á passions ignominiosas. Puix fins las donas d'ells invertiren l'us natural en aquell altre us qu'es contra naturalesa:

27 Y així mateix los homes, deixant l'us natural de las donas, s'abrasaren en sos apetits mutuament, fent homes ab homes cosas nefandas, y rebent en sí mateixos la paga que era deguda á son error.

28 Y com ells no volguessen retenir á Deu en son coneixement, Deu los abandoná á un ánimo réprobo, pera fer cosas que no convenen;

29 Plens de tota iniquitat, de malícia, de fornicació, d'avaricia, de maldat; plens d'enveja, d'homicidi, de disputas, d'engany, de malignitat; murmuradors,

30 Detractors, aborridors de Deu, contumeliosos, superbos, altius, inventors de maldats, desobedients á sos pares,

31 Necis, desvergonyits, descas-tats, sens fe, ni misericordia.

32 Los quals coneixent lo judici de Deu, de que los que cometen semblants cosas son dignes de mort, no solament las practican, sinó que's complauhen en aquells que las practican.

CAP. 2.

Se demostra que's Jueus son tant y més culpables per sas malas obras que's Gentils: la verdadera circumcisió es la del esperit y de la voluntat.

PER lo qual no tens excusa, tu home, sias qui vullas que judicas; perqué en alló en que tu judicas á altre, te condemnas á tu

ROMANS, 2.

mateix, puix fas las mateixas cosas que judicas.

2 Perqué sabem que'l judici de Deu es segons veritat contra aquells que fan tals cosas.

3 Y tu, home, que judicas als que fan tals cosas, y obras las mateixas, ¿pensas que t'escaparás del judici de Deu?

4 ¿O menyspréas las riquezas de sa bondat, y paciencia, y llarch sufriment? ¿No saps que la benignitat de Deu te guía al arrepentiment?

5 Emperó tu per ta duresa y ton cor impenitent, atresoras pera tu ira en lo dia de l'ira, y de la revelació del just judici de Deu;

6 Lo qual pagará á cada hu conforme á sas obras:

7 A aquells que per medi d'una perseverancia en fer obras bonas, cercan gloria, y honra, y immortalitat, la vida eterna;

8 Als que son amichs de disputas, y que no obeheixen á la veritat, sinó que obeheixen á la injusticia, ira y indignació,

9 Tribulació y angustia sobre l'ànima de qualsevol home que obra mal, del Jueu primerament, y també del Grech:

10 Emperó gloria, honra, y pau, á tots los que obran bé, al Jueu primerament, y després al Grech:

11 Perqué envers Deu no hi ha accepció de personas.

12 Perqué tots los que han pecat sens lley, sens lley perirán; y tots quants pecassen en la lley, per la lley serán judicats,

13 (Perqué no son justos devant

de Deu los que ouhen la lley, mes los que cumplesen la lley serán justificats.

14 Perqué quant los Gentils, que no tenen lley, fan naturalment las cosas que conté la lley; aquets tals, no tenint lley, son á sí mateixos lley:

15 Los quals manifestan l'obra de la lley escrita en son cor, donant testimoni sa conciencia mateixa, y sos pensaments interiors, acusantse entre tant, y també excusantse uns ab altres.)

16 En lo dia en que Deu judicará los secrets dels homes, conforme á mon evangeli, per Jesu-Christ.

17 Donchs si tu que't precias del sobrenom de Jueu, y reposas en la lley, y't glorias en Deu,

18 Y coneixes sa voluntat, y instruit per la lley, aprobas las cosas que son més excellents,

19 Y't jactas de ser guía de cegos, y llum dels que están en tenebras.

20 Mestre d'ignorants, y instructor d'infants, que tens la regla de la ciencia y de la veritat en la lley:

21 ¿Tu donchs que ensenyas als altres, no t'instrueixes á tu mateix? ¿Tu que predicas que no s'ha de robar, robas?

22 ¿Tu que dius als homes que no s'ha de cometre adulteri, comets adulteri? ¿Tu que abominas als ídols, comets sacrilegi?

23 ¿Tu que't vanaglorias en la lley, deshonras á Deu trencant la lley?

ROMANS, 2, 3.

24 Perqué lo nom de Deu es blasfemat per causa de vosaltres entre'ls Gentils, com está escrit.

25 La circumcisió verdaderament aprofita si guardas la llei; emperó si trencas la llei, ta circumcisió se torna incircumcisió.

26 Si per consegüent l'incircumcís guarda los preceptes de la llei, ¿no es cert que sa incircumcisió será reputada per circumcisió?

27 Y si'l que naturalment es incircumcís guarda exactament la llei, ¿no't judicará á tu, que ab la lletra y la circumcisió trencas la llei?

28 Perqué no es Jueu aquell que ho es exteriorment, ni es circumcisió aquella qu'es manifesta en la carn:

29 Sinó que es Jueu aquell que ho es interiorment; y la circumcisió es del cor, en l'esperit y no en la lletra, l'alabansa de la qual no es dels homes, sinó de Deu.

CAP. 3.

Declara l'apòstol en que consisteix la preferencia dels Jueus sobre'ls Gentils: uns y altres están subjectes al peccat: no es la llei, sinó la fe en Jesu-Christ la que'ls deslliura d'ell: la fe no destrueix la llei, sinó que la perfecciona.

¿QUINS ventatges té donchs lo Jueu, ó de quin profit es la circumcisió?

2 De totas maneres es gran lo ventatge, principalment perqué'ls foren confiats los oracles de Deu.

3 Puix que si alguns d'ells no cregueren, per ventura sa incredulitat farà vana la fe de Deu? De ningun modo.

4 Perqué Deu es verídich; y tot home fallás, com está escrit: A fi de que sias regonegut fiel en tas paraulas, y vensis quant sias judicat.

5 Emperó si nostra injusticia fa brillar la justicia de Deu, ¿qué dirém? ¿Es injust Deu, (parlo com á home,) que castiga en ira?

6 De ninguna manera: altrament, ¿com judicaría Deu á aquest mon?

7 Perqué si la veritat de Deu cresqué per ma mentida á gloria seva, ¿perqué jo també so judicat encara com á pecador?

8 Y no abans: (segons som calamniats, y asseguran alguns que nosaltres dihem,) Fem mal, á fi de que vinga bé: la condemnació dels quals es justa.

9 ¿Donchs qué? ¿tenim nosaltres algun ventatge sobre d'ells? De ninguna manera; perqué havem ja probat, que Jueus y Gentils están tots baix de peccat,

10 Com está escrit: No hi ha un que sia just, ni un:

11 No hi ha un que entenga, no hi ha un que busqui á Deu.

12 Tots se desviaren, y tots junts se feren inútils, no hi ha qui fassa bé, ni tant sols un.

13 Sepultura oberta es sa gorja; ab sas llenguas han forjat engany: matsines d'aspids tenen sota sos llavis:

14 La boca dels quals está plena de maledicció y d'amargor:

15 Los peus están llestos per'anar á derramar sanch:

16 En sos camins hi ha desditxa y destrucció:

17 No conegueren la senda de la pau:

18 No hi ha temor de Deu davant de sos ulls.

19 Emperó sabem que tot quant la llei diu, ho diu als que están baix la llei, á fi de que tota boca sia tapada, y tot lo mon se regonega culpable envers Deu.

20 Puix per las obras de la llei ninguna carn será justificada davant d'ell; perquè per la llei ve lo coneixement del pecat.

21 Mes ara la justícia de Deu sens la llei s'es manifestada, essent testificada per la llei y'ls profetas.

22 La justícia, *dich*, de Deu per la fe en Jesu-Christ pera tots, y sobre tots los que creuhen en ell, perquè no hi ha distinció:

23 Puix tots pecaren, y están privats de la gloria de Deu,

24 Essent justificats gratuïtament per la gracia d'ell mateix, mediant la redempció que es en Christo Jesús,

25 Al qual Deu ha constituit per propiciació, mediant la fe en sa sanch, á fi de manifestar sa justícia per la remissió dels pecats passats,

26 En la paciència de Deu, pera demostrar sa justícia en aquest temps; á fi de que ell sia trobat just, y justificador d'aquell que té la fe de Jesu-Christ.

27 ¿Ahont está donchs ta jactancia? Queda exclosa. ¿Per quina llei? ¿De las obras? No, sinó per la llei de la fe.

28 Així que concluim, que l'ho-

me es justificat per la fe sens las obras de la llei.

29 ¿Es ell per ventura Deu dels Jueus solament? ¿No ho es també dels Gentils? Si per cert; dels Gentils també:

30 Perqué un sol Deu es realment lo qui per la fe justificará la circumcisió, y per la fe la incircumcisió.

31 ¿Destruim donchs la llei per la fe? No per cert, ans bé establim la llei.

CAP. 4.

Ab l'exemple d'Abraham proba l'apòstol que Deu justifica al pecador, no per las obras, sinó per la fe.

¿QUE dirém donchs que trobá Abraham nostre pare segons la carn?

2 Perqué si Abraham fou justificat per las obras, *té de que* gloriarse, però no davant de Deu.

3 ¿Que diu donchs l'escriptura? Abraham cregué á Deu, y li fou imputat á justícia.

4 Y al que treballa, no se li conta lo jornal per gracia, sinó per deute.

5 Emperó al que no obra, y creu en aquell que justifica al impío, sa fe li es imputada á justícia.

6 Així com també David declara la benaventuransa del home, á qui Deu imputa justícia sens obras,

7 *Dihent*: Benaventurats aquells, las maldats dels quals son perdonadas, y los pecats dels quals son cuberts.

8 Benaventurat es aquell home á qui'l Senyor no imputa pecat.

9 ¿Está donchs aquesta bena-

venturansa en la circumcisió tant solament, ó en la incircumcisió també? Puix dihem que la fe fou imputada á Abraham per justicia.

10 ¿Com donchs li fou imputada, estant circumcidat ó incircumcidat? No en la circumcisió, sinó en la incircumcisió.

11 Y ell rebé lo senyal de la circumcisió com sello de la justicia de la fe quant no era encara circumcidat, á fi de que fos pare de tots los que creuhen, encaraqué incircumcidats, y perqué á ells també los sia imputat á justicia:

12 Y sia pare de la circumcisió, no solament á aquells que son de la circumcisió, sinó als que segueixen las petjadas de la fe de nostre pare Abraham essent encara incircumcidat.

13 Perqué la promesa de que ell seria hereu del mon, no fou feta á Abraham ni á sa descendencia per la ley, sinó per la justicia de la fe.

14 Perqué si los de la ley son los hereus, la fe es vana, y la promesa anulada:

15 Perqué la ley obra ira; puix ahont no hi ha ley tampoch hi ha violació.

16 Per lo tant es per la fe, á fi de que per la gracia la promesa sia segura á tot son llinatge, no tant sols al que es de la ley, sinó també al que es de la fe d'Abraham, que es pare de tots nosaltres,

17 (Com está escrit: Jo us he constituhit pare de molts gents,) devant de Deu, á qui havia cregut, lo qual dona vida als morts,

y crida las cosas que no son com las que son.

18 Lo qui contra esperansa cregué en esperansa, que vindria á ser pare de molts gents, conforme lo que li havia estat dit: Així será ton llinatge.

19 Y no se debilita en la fe, ni considerará son propi cos, ja casi mort, (essent de cerca cent anys,) ni que la virtut de concebir estava ja extinguida en Sara:

20 Tampoch titubejá, ni tingué la més petita desconfiansa en la promesa de Deu, ans bé se fortificá en la fe, donant gloria á Deu,

21 Pleníssimament persuadit que també es poderós pera cumplir tot lo que havia promés.

22 Y per aixó li fou imputat á justicia.

23 Y no está escrit solament per'ell, que li fou imputat á justicia,

24 Sinó també pera nosaltres, als quals será imputat si crehem en aquell que ressuscitá d'entre'ls morts á Jesu-Christ nostre Senyor:

25 Lo qual fou entregat per nostres delictes, y resuscitá pera justificació nostra.

CAP. 5.

Excellencias de la justificació per la fe en Jesu-Christ, la gracia sobreabundant del qual no sols borra los mals del peccat, sinó que'ns omple d'immensos bens.

JUSTIFICATS donchs per la fe, tingam pau ab Deu mediant nostre Senyor Jesu-Christ,

2 Per qui igualment tenim entrada per la fe á esta gracia, en

la que estam ferms, y'ns regositjam en l'esperansa de la gloria dels fills de Deu.

3 Y no tant sols *aixó*, sinó que'ns gloriam també en las tribulacions, sabent que la tribulació obra paciència,

4 Y la paciència proba, y la proba esperansa;

5 Y l'esperansa no porta avergonyiment: perquè la caritat de Deu está difundida en nostres cors per l'Esperit Sant que'ns ha estat donat.

6 ¿Puix per quin fi Christo, quant nosaltres estavam encara flachs, morí al temps senyalat per los impíos?

7 Perqué apenas hi ha qui mori per un just, encara qué tal vegada hi hauria qui mori per un benefactor.

8 Emperó Deu fa brillar son amor envers nosaltres; perquè essent nosaltres pecadors, al temps senyalat

9 Morí Christo per nosaltres. Donchs molt més ara que som justificats per sa sanch, serém salvats per ell de l'ira.

10 Perqué si essent enemichs forem reconciliats á Deu per la mort de son Fill, molt més estant reconciliats, serém salvats per sa vida.

11 Y no tant solament *aixó*, sinó que'ns gloriam també en Deu per nostre Senyor Jesu-Christ, per qui ara havem rebut la reconciliació.

12 Per lo tant així com per un home entrá lo pecat en aquest mon, y per lo pecat la mort, així també passá la mort á tots los homes per aquell en qui tots pecaren:

13 (Perqué fins á la lley lo pecat

estava en lo mon; emperó no haventhi lley, lo pecat no era imputat.

14 Ab tot, la mort regná desd'Adam á Moysés, fins en aquells que no havían pecat ab una transgressió semblant á la de Adam, lo qual es la figura del que havia de venir.

15 Emperó no *es* lo dó com lo delicte; perquè si per lo delicte de un moriren molts, molt més la gracia de Deu, y lo dó per la gracia d'un sol home *que es* Jesu-Christ, abunda sobre molts.

16 Y no *fou* lo dó com lo pecat *comés* per un. Perqué lo judici verdaderament *fou* d'un *pecat* pera la condemnació; emperó la gracia *fou* de molts delictes pera la justificació.

17 Perqué si per lo pecat de un sol regná la mort per un *sol* home, molt més regnarán en vida per un sol Jesu-Christ, los que reben l'abundancia de la gracia, y del dó, y de la justicia:)

18 Per aixó, així com per lo *pecat* d'un *caygué* la condemnació sobre tots los homes, així també per la justicia de un sol tots los homes *rebrán* la justificació de la vida.

19 Perqué així com per la desobediencia d'un sol home molts foren fets pecadors, així també molts serán fets justos per la obediencia de un sol.

20 Puix la lley sobrevingué peraqué abundás lo pecat. Emperó quant cresqué lo pecat sobrepujá la gracia:

21 A fi de que com regná lo pecat per la mort, així també regni la gracia per la justicia pera la

vida eterna, per Jesu-Christ nostre Senyor.

CAP. 6.

Com deuenhen los fiels perseverar en la gracia rebuda en lo baptisme, fent vida nova, y entregantse enterament á Deu.

¿DONCHS que dirém? ¿Perseverarém en lo pecat, perquè abundi la gracia?

2 No ho vulla Deu: perquè essent nosaltres ja morts al pecat, ¿com viurém encara en ell?

3 ¿No sabeu que tots los que havem estat batejats en Jesu-Christ havem estat batejats en sa mort?

4 Per lo tant som sepultats ab ell en mort per lo baptisme; perquè així com Christo ressuscitá d'entre'ls morts pera gloria del Pare, així també caminem nosaltres en novetat de vida.

5 Perqué si havem estat plantats juntament *ab ell* en la semblansa de sa mort, ho serém també en la de sa resurrecció:

6 Sabent aixó que nostre home vell es crucificat juntament *ab ell*, perquè sia destruït lo cos del pecat, y no serviam ja més al pecat.

7 Puix aquell qu'es mort está llibertat del pecat.

8 Y si som morts ab Christo, crehem que viurém també ab Christo;

9 Sabent que havent Christo ressuscitat d'entre'ls morts, ja no mor, ni la mort tindrà ja més domini sobre d'ell.

10 Perqué en quant á haver ell mort per lo pecat, morí una sola vegada; emperó en quant al viure, viu pera Deu.

11 Així també considera us vo-

saltres certament morts al pecat, emperó vius pera Deu en Jesu-Christ nostre Senyor.

12 No regni donchs lo pecat en vostre cos mortal, de modo que hajau de obehir-lo en sas concupiscencies,

13 Ni oferiu vostres membres al pecat *com instruments d'iniquitat*; ans bé oferius vosaltres á Deu *com ressuscitats d'entre'ls morts*, y vostres membres á Deu *com instruments de justícia*.

14 Puix lo pecat no tindrà domini sobre vosaltres, perquè no estáu baix de la llei, sinó baix de la gracia.

15 ¿Donchs qué? ¿pecarém, perquè no estám baix de la llei, sinó baix de la gracia? No ho vulla Deu.

16 ¿No sabeu que aquell á qui us oferiu per servos pera obehir-lo, sou servos del mateix á qui obehiu, ó del pecat pera mort, ó de la obediencia pera justícia?

17 Mes gracias á Deu, que vosaltres foreu servos del pecat, emperó haveu obehit de cor aquella forma de doctrina, á la que haveu estat entregats.

18 Y deslliurats del pecat, vos haveu fet servos de la justícia.

19 Vos parlo com á home, á causa de la flaqueza de vostra carn; perquè així com pera iniquitat oferireu vostres membres pera servir á la impuresa y á la iniquitat, així ara pera santificació oferiu vostres membres que serveixen á la justícia.

20 Puix quant erau esclaus del pecat, estingueren llibres de la justícia.

21 ¿Y quin fruyt tragueren d'aquellas cosas de que ara vos avergonyiu? Puix lo terme d'ellas es la mort.

22 Emperó ara que están deslliurats del pecat, y que sou fets servos de Deu, teniu vostre fruyt en la santificació, y per terme la vida eterna.

23 Perqué l'estipendi del pecat es la mort; emperó la gracia de Deu es vida perdurable en Jesu-Christ Senyor nostre.

CAP. 7.

Ventatge del home en l'estat de la llei de gracia comparat ab lo de la llei antiga: combat entre la llei de la carn y la llei del esperit.

¿IGNORAU per ventura, germans, (puix parlo ab los que saben la llei,) que la llei té domini sobre l'home tot lo temps que viu?

2 Perqué la dona que té marit, está lligada per la llei al marit mentres lo marit viu; emperó quant son marit mor, queda ella llibre de la llei del marit.

3 De manera, que si vivint lo marit s'unís ab un altre home, será apellidada adúltera; emperó si morís son marit, quedarà llibre de la llei del marit, y no es adúltera encaraqué s'unésqui ab un altre home.

4 Així també vosaltres, germans meus, sou morts á la llei per lo cos de Christo, peraqué siau de altre, *so es*, de aquell que ressuscitá d'entre'ls morts, á fi de que donem fruyt á Deu.

5 Perqué quant nosaltres esta-

vam en la carn, los afectes dels pecats, que eran per la llei, obraven en nostres membres pera donar fruyt á la mort.

6 Emperó ara som deslliurats de la llei de la mort, en la qual estavam lligats, peraqué servíam en la novetat del esperit, y no en la vellesa de la lletra.

7 ¿Qué direm donchs? ¿Es la llei pecat? De ningun modo. Emperó jo no coneguí lo pecat sinó per la llei, perqué jo no hauria conegut la concupiscencia, si la llei no hagués dit: No cobdiciarás.

8 Emperó lo pecat, prenent ocasió del manament, obrá en mi tota concupiscencia: perqué sens la llei lo pecat era mort.

9 Y jo vivia sens llei en algun temps; emperó quant sobrevingué lo manament, revisqué lo pecat:

10 Y jo quedí mort; y lo manament que era *ordenat* pera vida, fou trobat serme pera mort.

11 Perqué lo pecat, prenent ocasió del manament, me seduhí, y per ell *me* matá.

12 De manera que la llei certament *es* santa, y lo manament sant, y just, y bó.

13 ¿Qué donchs lo qu'es bó m'ha causat la mort? No per cert; sinó que'l pecat, per'apareixer pecat, engendrá la mort en mi per *medi* de lo que era bó, á fi de que'l pecat se tornás sobremanera maligne per lo manament.

14 Puix sabem que la llei es espiritual; emperó jo so carnal, venut baix lo pecat.

15 Perqué no aprobo lo que faitg;

ROMANS, 7, 8.

puix no faitg lo bé que desitjo, sinó lo mal que aborresch, alló es lo que faitg.

16 Y si lo que no vull es lo que faitg, aprobo la lley per bona.

17 De manera que ja no so jo lo qui obro alló, sinó lo pecat que habita en mi.

18 Perqué jo sé que en mi, (so es, en ma carn,) no habita lo bé, perqué lo voler *lo bé* está en mi, mes no trobo *lo modo* de fer lo bé.

19 Puix lo bé que jo vull no'l faitg; sinó lo mal que no vull, alló faitg.

20 Y si jo faitg lo que no vull, no so jo lo qui ho obro, sinó lo pecat que habita en mi.

21 Jo trobo donchs una lley, que quant jo voldria fer bé, lo mal resideix en mí.

22 Perqué jo'm deleyto en la lley de Deu, segons l'home interior:

23 Emperó veitg un altra lley en mos membres que combat la lley de mon esperit, y'm porta á la lley del pecat que'está en mos membres.

24 ¡Oh quin home tant miserable so jo! ¿Qui'm deslliurará d'aquest cos de mort?

25 La gracia de Deu per Jesu-Christ nostre Senyor. Donchs jo mateix ab l'esperit servesch á la lley de Deu, y ab la carn á la lley del pecat.

CAP. 8.

Confirma l'apòstol lo dit anteriorment: felicitat dels justos: s'alegría y esperansa; y que res los pot apartar del amor de Jesu-Christ.

NO hi ha donchs ara condem-nació en aquells que son en

Christo Jesús, los quals no caminan conforme la carn, sinó conforme l'Esperit.

2 Perqué la lley del Esperit de vida en Christo Jesús me deslliurá de la lley del pecat y de la mort.

3 Perqué lo que la lley no podia fer, en quant era débil per la carn, Deu, enviant son propi Fill en semblansa de carn pecadora, y per lo pecat, condemná lo pecat en la carn:

4 Peraqué la justificació de la lley fos cumplerta en nosaltres, que no caminam segons la carn, sinó segons l'Esperit.

5 Perqué los que son segons la carn, gustan de las cosas de la carn; emperó los que son segons l'Esperit, percebeixen las cosas del Esperit.

6 Puix la prudencia de la carn, es mort; emperó la prudencia del Esperit, es pau y vida.

7 Perqué la sabiduría de la carn es enemiga de Deu, com que no está subjecta á la lley de Deu, ni pot ser.

8 De modo que los que viuen segons la carn, no poden agradar á Deu.

9 Emperó vosaltres no sou segons la carn, sinó segons l'Esperit, si es que l'Esperit de Deu habita en vosaltres. Mes aquell que no té l'Esperit de Christo, aqueix tal no es dels seus.

10 Y si Christo es en vosaltres, lo cos verdaderament es mort per rahó del pecat; emperó l'esperit viu per rahó de la justícia.

11 Y si l'Esperit d'aquell que resuscitá á Jesús d'entre'ls morts habita en vosaltres, lo qui ressus-

ROMANS, 8.

citá á Jesu-Christ d'entre'ls morts, vivificará també vostres cossos mortals per son Esperit que habita en vosaltres.

12 Per lo tant, germans, nosaltres som deutors, no á la carn, pera viurer segons la carn.

13 Perqué si viviu segons la carn, moriréu; mes si per medi del Esperit mortificau las obras de la carn, viuréu.

14 Puix que tots los que son moguts per l'Esperit de Deu, eixos tals son fills de Deu.

15 Perqué no havem rebut l'esperit d'esclavitut per estar altra vegada ab temor, sinó que havem rebut l'esperit d'adopció de fills, per lo qual clamam: Abba, Pare.

16 Perqué lo mateix Esperit dona testimoni á nostre esperit, de que som fills de Deu:

17 Y essent fills, som també hereus, hereus veraderament de Deu, y cohereus de Christo; ab tal que patiam ab *ell*, peraqué siam també glorificats ab *ell*.

18 Perqué entench, que no son de *comparar* los treballs d'aquest temps ab la gloria venidera que's manifestará en nosaltres.

19 Perqué lo gran desitg de la criatura espera la manifestació dels fills de Deu.

20 Perqué la criatura está subjecta á la vanitat, no de son grat, sinó per causa d'aquell que la somet en esperansa:

21 Que la mateixa criatura será deslliurada de la esclavitut de la corrupció á la llibertat gloriosa dels fills de Deu.

22 Puix sabem que tota criatura gemega, y está de part fins ara.

23 Y no solament ellas, sinó també nosaltres mateixos, que tenim las primicias del Esperit, nosaltres també gemegam dintre de nosaltres mateixos, esperant l'adopció de fills de Deu, *so es*, la redempció de nostres cos.

24 Perqué nosaltres som salvos per l'esperansa. Però l'esperansa que's veu, no es esperansa. Puix alló que un veu, ¿com ho pot esperar?

25 Y si esperam lo que no vehem, per la paciencia *ho* esperam.

26 Així mateix l'Esperit ajuda també á nostra flaqueza, perqué no sabem lo que havem de demanar, com convé; mes l'Esperit mateix demana per nosaltres ab gemechs inexplicables.

27 Emperó aquell que escudriña los cors sab lo que desitja l'Esperit, lo qual demana per los sants conforme á Deu.

28 Y sabem també que todas las cosas cooperan al bé d'aquells que aman á Deu, d'aquells que conforme á son proposit ha cridat *pera* *esser* sants.

29 Puix aquells á qui ell preconegué, á eixos mateixos predestiná, peraqué fossen fets conforme á l'imatge de son Fill, á fi de que ell sia lo primogénit entre molts germans.

30 Y als que predestiná, á eixos cridá també; y als que cridá, á eixos justifica també; y als que justifica, á eixos també glorifica.

31 ¿Donchs que direm á estas co-

sas? Si Deu *está* per nosaltres, ¿qui *será* contra nosaltres?

32 Aquell que ni á son propi Fill perdoná, sinó que l'entregá per amor de tots nosaltres, ¿com no'ns donará ab ell també totas las cosas?

33 ¿Qui farà acusació alguna contra'ls elegits de Deu? Deu *es* qui justifica.

34 ¿Qui es lo qui condemna? Christo Jesús es lo qui morí, y lo qui ressuscitá també, y lo qui *está* també á la dreta de Deu, lo qual intercedeix també pera nosaltres.

35 ¿Qui'ns separará donchs del amor de Christo? ¿La tribulació, ó l'angustia, ó la fam, ó la desnuesa, ó los perills, ó la persecució, ó l'espasa?

36 Així com *está* escrit: Perqué per tu som entregats á la mort tots los dias, som tinguts com ovelles pera l'escorxador.

37 Emperó en totas estas cosas triunfam per medi d'aquell que'ns amá.

38 Per lo qual estich cert, que ni mort, ni vida, ni àngels, ni principats, ni potestats, ni cosas presents, ni cosas venideras, ni fortaleza,

39 Ni altura, ni profunditat, ni ninguna altra criatura, *será* capás d'apartarnos del amor de Deu, que *está* en Christo Jesús nostre Senyor.

CAP. 9.

Després d'haver l'apòstol testificat son amor als Israelitas, tracta de la vocació dels Gentils, y de la reprobació dels Jueus.

DICH la veritat en Christo, no mento; donantme també testimoni ma conciencia en l'Esperit Sant,

2 De que tinch gran tristesa y un dolor continuo en mon cor.

3 Puix desitjava jo mateix ser anatematizat de Christo, per amor de mos germans, parents meus, segons la carn,

4 Que son los Israelitas, de qui es l'adopció dels fills, y la glòria, y l'aliança, y la constitució de la llei, y'l culte, y las promesas:

5 Los pares dels quals son los *mateixos* dels que es també Christo segons la carn, que es sobre totas las cosas, Deu benehit en tots los sigles. Amen.

6 Y no que la paraula de Deu haja mancat; perqué no tots los que son d'Israel son Israelitas:

7 Ni perqué son llinatge d'Abraham *son* tots fills, sinó que d'Isaach te *será* cridat llinatge:

8 So es, no los que son fills de la carn *son* fills de Deu, sinó los que son fills de la promesa son tinguts per del llinatge.

9 Puix aquesta es la paraula de la promesa: En aquest temps jo vindré, y Sara tindrà un fill.

10 Y no solament ella, sinó també Rebeca, que concebí de una vegada *dos fills* d'Isaach nostre pare;

11 (Perqué abans que'ls fills fossen nats, no havent fet bé ni mal algun, peraqué fos cumplert lo designe de Deu en la elecció;)

12 No per las obras, sinó per aquell que crida, li fou dit á ella: Que'l major serviria al menor.

13 Conforme á lo que está escrit: Amí á Jacob, y aborrió á Esaú.

14 ¿Qué direm donchs? *Hi ha* injusticia en Deu? No, per cert.

15 Perqué ell diu á Moysés: Me compadeixeré del que'm compadeixeré, y tindré misericordia del qui tindré misericordia.

16 Així que no *es* del que vol, ni del que corre, sinó *que es* de Deu que usa de misericordia.

17 Perqué diu l'escriptura á Faraó: Per aixó mateix t'he elevat, pera mostrar en tu mon poder, y peraqué sia anunciat mon nom per tota la terra.

18 Per consequent ell usa de misericordia ab qui li plau, y endureix al qui vol.

19 Emperó tu'm dirás: ¿Donchs de qué's queixa? perqué ¿qui resistirà á sa voluntat?

20 Mes, home, ¿qui ets tu pera replicar á Deu? ¿Per ventura dirá un vas de fanch al que l'ha fet, Perqué'm feres així?

21 ¿O no té potestat l'oller de fer d'una mateixa pasta un vas pera honra, y altre pera deshonra?

22 ¿Y qué, si volent Deu mostrar sa ira, y manifestar son poder, suportá ab gran paciència los vasos d'ira aparellats pera destrucció,

23 Y pera fer manifestas las riquesas de sa gloria sobre los vasos de misericordia que prepará pera gloria,

24 Y fins nosaltres á qui ell ha cridat, no solament dels Jueus, sinó també dels Gentils?

25 Conforme á lo que diu en

Oséas: Apellidaré poble meu al que no era mon poble, y amada á la que no era amada, y objecte de misericordia al que no havia conseguit misericordia.

26 Y succehirá que en lo lloch ahont los fou dit: Vosaltres no *sou* poble meu, allí serán apellidats fills de Deu viu.

27 Isaías també exclamá tocant á Israel: Encara que'l número dels fills d'Israel sia com l'arena del mar, las reliquias serán salvadas;

28 Perqué paraula consumidora, y abreviadora en justicia; paraula abreviada farà lo Senyor sobre la terra.

29 Y com Isaías digué abans: Si'l Senyor dels exercits no'ns hagués deixat llinatge, hauríam estat com Sodoma, y seríam semblants á Gomorra.

30 ¿Donchs que direm? Que'ls Gentils, que no següen la justicia, han obtingut justicia, á saber, la justicia que vé de la fe.

31 Mes Israel, que seguía la ley de justicia, no ha arribat á la ley de justicia.

32 ¿Perqué? No *la buscaren* per la fe, sinó per obras; y ensopegaren en pedra d'escándol,

33 Així com está escrit: Veus aquí jo poso en Sion pedra ensopegadora, y pedra d'escándol; y tot aquell que creu en ell no será confundit.

CAP. 10.

Sens la fe en Jesu-Christ ningú pot salvar-se: ab ella y no ab las obras de la ley s'alcança la justificació: per aixó

ROMANS, 10, 11.

es predicada en tot lo mon: los Gentils l'abracen, mentres que'ls Jueus permaneixen en sa incredulitat.

GERMANS, lo desitg de mon cor y ma oració á Deu per Israel es, peraqué ells se salvin.

2 Puix jo'ls dono testimoni de que tenen zel de Deu, mes no segons ciencia.

3 Per quant ignorant la justícia de Deu, y volent establir la seva propia, no's someten á la justícia de Deu.

4 Perqué Christo *es* lo fi de la llei pera justificar á tots los que creuen.

5 Perqué Moysés deixá escrit de la justícia, que es de la llei: Que l'home que *la* fassa viurá en ella.

6 Mes la justícia, que es de la fe, diu així: No digas en ton cor: ¿Qui pujará al cel? (so es, á baixar *de lo alt* á Christo:)

7 ¿O qui baixará al abisme? (so es, pera tornar á portar á Christo d'entre'ls morts.)

8 Emperó, ¿qué diu l'escriptura? Y prop está la paraula, en ta boca, y en ton cor, so es, la paraula de la fe que predicam.

9 Perqué si tu confessasses ab ta boca al Senyor Jesús, y creguesses en ton cor, que Deu lo ressuscitá d'entre'ls morts, serás salvo.

10 Perqué ab lo cor se creu pera justícia; emperó de boca se fa la confessió pera salvació.

11 Perqué diu l'escriptura: Tot aquell que creu en ell no será confós.

12 Perqué no hi ha diferencia de Jueu y de Grech; per quant un

mateix es lo Senyor de tots, rich pera tots aquells que l'invocan.

13 Perqué tot aquell que invoqui lo nom del Senyor será salvo.

14 ¿Mes com invocarán á aquell en qui no cregueren? ¿Y com creurán á aquell de qui no oygueren? ¿Y com ohirán sens predicador?

15 ¿Y com predicarán si no son enviats? segons está escrit: ¡Que hermosos son los pens d'aquells que predicen l'evangeli de pau, d'aquells que anuncian cosas bonas!

16 Emperó no tots han obehit al evangeli. Perqué Isaías diu: Senyor, ¿qui ha cregut lo que'ns ha ohit?

17 Així que la fe *vé* del ohir, y'l ohir de la paraula de Christo.

18 Emperó pregunto: ¿No han ells ohit? Sí certament; puix sa veu resoná per tota la terra, y sas paraulas *se ohiren* fins als confins del mon.

19 Mes pregunto: ¿Per ventura Israel no ho ha entés? Moysés diu lo primer: Jo us provocaré á gelosía per *un poble* que no es *mon* poble, y jo us mouré á ira per una gent insensata.

20 Y Isaías s'atreví á dir: Vaitgesser trobat dels que no'm buscavan, me descubrí clarament als que no'm demanavan.

21 Y diu á Israel: Tot lo dia he tingut estesas mas mans á un poble incrédul y rebelde.

CAP. 11.

Ab l'escarment dels Jueus incréduls amonesta l'apòstol als Gentils que no presumin de si, y profetisa la conversió general d'aquells.

LAVORS jo dich: ¿Per ventura Deu ha llansat de sí á son poble? No per cert; perquè jo també so Israelita, del llinatge d'Abraham, de la tribu de Benjamí.

2 Deu no ha llansat de sí á son poble á qui preconegué. ¿Y no sabeu lo que diu d'Elías l'escriptura? com se queixa á Deu contra Israel, dihent:

3 Senyor, mataren vostres profetas, y soscavaren vostres altars; y jo he quedat sol, y'm buscan pera matar-me.

4 ¿Mes qué li diu la resposta de Deu? M'he reservat set mil varons que no han doblat lo genoll devant de Baal.

5 Donchs així també, en aquest temps, hi ha un remanent segons l'elecció de la gracia.

6 Y si per la gracia, ja no per las obras; altrament la gracia ja no es gracia: y si per las obras, ja no per gracia; altrament la obra ja no es obra.

7 ¿Qué donchs? Israel no ha conseguit lo que buscava, sinó que la elecció ho ha conseguit, y'ls demás foren obcecats,

8 (Conforme está escrit: Deu los ha donat esperit d'estupiditat; ulls peraqué no vejan, y orellas peraqué no oygan,) fins al dia d'avuy.

9 Y David diu: Convertéscase'ls sa taula en llas, y en trampa, y en pedra d'ensopech, y en paga:

10 Obscuréscanse'ls los ulls, peraqué no vejan, y vajan sempre encorvats d'espatillas.

11 Puix jo dich: ¿Ensopegaren ells de manera que cayguessen?

No per cert. Emperó per sa cayguda vingué la salvació als Gentils, pera incitarlos á gelosía.

12 Y si'l pecat d'ells es lo tresor del mon, y la disminució d'ells lo tresor dels Gentils, ¿quant més la plenitut d'ells?

13 Perqué ab vosaltres parlo, Gentils: mentres jo sia apóstol dels Gentils, honraré mon ministeri.

14 Per si d'alguna manera puch mourer á gelosía *als de ma carn*, y fer que's salvin alguns d'ells.

15 Perqué si la regecció d'ells es la reconciliació del mon, ¿qué *será son* restabliment, sinó vida d'entre'ls morts?

16 Y si'l primer fruyt es sant, *ho es* també la massa; y si'l arrel es santa, *ho son* també las brancas.

17 Y si alguna de las brancas es trencada, y essent tu oliver bort ets empeltat en ellas, y has participat del arrel y de la grassa del oliver,

18 No't jactis contra las brancas. Y si te'n jactas, *sapias que* tu no suportas l'arrel, sinó l'arrel á tu.

19 Emperó tu dirás: Las brancas han estat trencadas, á fi de que jo sia empeltat.

20 Bé *dins*; per sa incredulitat foren trencadas: emperó tu per la fe estás dret. No t'envanescas, ans bé tem.

21 Perqué si Deu no perdoná á las brancas naturals, *tal vegada* no't perdonará á tu tampoch.

22 Considera donchs la bondat y rigor de Deu: lo rigor envers aquells que caygueren, y la bondat de Deu envers tu, si permaneixes.

en la bondat; d'altra manera serás tu també tallat.

23 Y ells també, si no permaneixen en la incredulitat, serán empeltats; perquè Deu es poderós per empeltarnos novament.

24 Puix si tu fores tallat del oliver bort natural, y contra naturalesa has estat empeltat en un oliver bó, ¿quant més aquells que son naturals serán empeltats en son propi oliver?

25 Emperó no vull, germans, que ignoreu aquest misteri, á fi de que no siau presumits en vosaltres mateixos, que la ceguedat ha sobrevingut en part á Israel, fins que haja entrat la plenitut dels Gentils.

26 Y que així se salvi tot Israel, com está escrit: De Sion vindrá lo Llibertador, que desterrará l'impietat de Jacob.

27 Puix aquesta es ma aliansa ab ells quant trauré sos pecats.

28 Certament que, segons l'evangelí, son enemics per causa de vosaltres; emperó segons l'elecció son molt amats per causa de sos pares.

29 Puix los dons y vocació de Deu son irrevocables.

30 Perqué així com vosaltres en algun temps no cregueren á Deu, y ara haveu alcanstat misericordia per rahó de sa incredulitat,

31 Així també aquestos ara no han cregut, á fi de que per vostra misericordia alancin ells misericordia també.

32 Perqué Deu los ha enclós á tots en la incredulitat, pera usar de misericordia ab tots.

33 ¡Oh profunditat de las riquezas de la sabiduría y ciencia de Deu! ¡Quant inescrutables son sos judicis, é impenetrables sos camins!

34 Perqué ¿qui compregué l'ánimo del Senyor? ¿ó qui fou son conseller?

35 ¿O qui li ha donat á ell primer, peraqué li sia recompensat?

36 Perqué d'ell, y per ell, y en ell son totas las cosas. A ell sia la gloria pera los sigles. Amen.

CAP. 12.

Dona l'apòstol reglas conforme á la doctrina que ha ensenyat als fideles segons l'estat de cada hu, y segons los dons rebuts de Deu ab la fe de Jesu-Christ: diu que essent tots membres d'un mateix cos, havem de treballar á favor de l'iglesia, y amarnos mutuament.

Y AIXÍ vos suplico, germans, per la misericordia de Deu, que li oferiu vostres cossos en hostia viva, santa, y agradable á Deu, que es vostre racional culto.

2 Y no us conformeu ab aquest mon, ans bé transformaueu per la renovació de vostre esperit, peraqué experimenteu quina es la voluntat de Deu, bona, agradable, y perfecta.

3 Puix, per la gracia que m'ha estat donada, dich á tots los que están entre vosaltres, que no pensin de sí més altament de lo que deuen, sinó que pensin ab templança, y cada qual segons la mesura de la fe que Deu li ha repartit.

4 Perqué així com en un cos tenim molts membres, y no tots los membres tenen lo mateix ofici;

5 Així nosaltres, essent molts,

som un sol cos en Christo, y cada hu membre l'un del altre.

6 Tenint emperó diferents dons, segons la gracia que'ns ha estat donada; ó de profecia, *que debem usar* segons la proporció de la fe;

7 O de ministeri, ministrant; ó lo qui ensenya, en doctrina:

8 Lo qui amonesta, en exortació; lo qui dona, en simplicitat; lo qui governa, en diligencia; lo qui mostra misericordia, en alegría.

9 *Sia* l'amor sens fició. Aborriu lo mal, adheriuvos á lo qu'es bó;

10 Amantvos recíprocament ab amor fraternal, anticipantvos los uns als altres pera honrarvos;

11 No *siau* peresosos en vostras obligacions; *ans bé siau* fervorosos en esperit, servint al Senyor;

12 Alegres en l'esperansa, suferts en la tribulació, en l'oració perseverants;

13 Socorrent las necessitats dels sants, exercint l'hospitalitat.

14 Benehiu als que us persegueixen; benehiu los, y no'ls malehiu.

15 Alegraivos ab los que s'alegran, ploran ab los que ploran.

16 *Siau* d'un mateix ánimo l'un envers l'altre; no tingau l'enteniment en cosas altas, sinó acomodaivos á las humils. No us tingau per sabis en vostra opinió.

17 A ningú torneu mal per mal: procurant cosas honrosas, no sols devant de Deu, sinó també devant de tots los homes.

18 Si es dable, en quant está de vostra part, teniu pau ab tothom.

19 Amats meus, no us venjeu vesaltres mateixos, ans bé feu

lloch á l'ira; puix está escrit: La venjansa es meua, jo recompensaré, diu lo Senyor.

20 Per lo tant, si ton enemich té fam, dónali menjar; si té sed, dónali beurer; puix fent aixó apiarás brasas de foch sobre son cap.

21 No't dexis vencer del mal, ans bé procura vencer lo mal ab lo bé.

CAP. 13.

Recomana la submissió als superiors y á las potestats civils: l'amor del proïsme es lo compendi de la llei: imitació de Jesu-Christ.

SUBJECTI'S tota persona á las potestats superiors. Perqué no hi ha potestat sinó de Deu, y Deu ha ordenat las que existeixen.

2 Per lo tant, aquell que resisteix á la potestat, resisteix al precepte de Deu, y'ls que resisteixen atrauran sobre sí la condemnació.

3 Perqué los prínceps no son terror á las obras bonas, sinó á las malas. ¿Vols tu no tenir temor de la potestat? fes bé, y tindrás alabansa d'ella;

4 Perque'l *príncep* es ministre de Deu pera ton bé. Emperó si fas mal, tem, perqué no en va porta l'espasa; puix es ministre de Deu, venjador en ira contr'aquell que fa lo mal.

5 Per lo que es necessari que li esteu sumissos, no solament per rahó de l'ira, sinó també per amor de la conciencia.

6 Per aquesta causa pagau també tributs; perqué son ministres de Deu, servintlo en aixó mateix.

7 Pagau donchs á tothom son

degut: al que *se li deu* tribut, tribut; á qui gabella, gabella; á qui temor, temor; á qui honra, honra.

8 No degau res á ningú, sinó amauvos los uns als altres; perquè aquell que ama á son prohisme ha complert la llei.

9 Per aixó: No adulterarás, No matarás, No robarás, No llevarás falsos testimonis, No cobdiciarás; y si hi ha algun altre manament, está sumariament comprés en aquesta expressió: Amarás á ton prohisme com á tu mateix.

10 La caritat no obra mal contra'l prohisme: y així la caritat es lo compliment de la llei.

11 Y aixó sabent lo temps, qu'es ja hora d'alsarnos del somni; puix ara nostra salvació está més prop que quant creguerem.

12 La nit está molt avansada, lo dia está cerca. Llansem donchs las obras de las tenebras, y vestimnos ab las armas de la llum.

13 Caminem honestament com de dia, no en farts y embriaguesas, no en deshonestedats y dissolucions, no en quimeras y envejas:

14 Ans bé vestius de nostre Senyor Jesu-Christ, y no feu cas de la carn pera *satisfes* sos apetits.

CAP. 14.

Los forts en la fe deuen suportar als flachs, y uns y altres edificarse mutuament.

YAL qu'es flach en la fe, admeteu-lo, no per disputas d'opinions.

2 Perqué l'un creu que pot menjar de tot, mentres lo qui es flach no menjará sinó hortalissas.

3 Aquell que menja, no desprecii al que no menja; y'l que no menja, no judiqui al que menja, perquè Deu l'ha rebut per seu.

4 ¿Qui ets tu que judicas al servo de altre? Pera son amo está en pens, ó cau; emperó ferm estará, perquè poderós es Deu pera ferlo estar dret.

5 L'un fa diferencia entre dia y dia, y l'altre considera *iguals* tots los dias. Abundi cada qual en sa opinió.

6 Lo qui fa diferencia del dia, la fa pera'l Senyor; y'l que no fa diferencia del dia, *també* pera'l Senyor: y aquell que menja, pera'l Senyor menja; puix dona gracias á Deu; y'l que no menja, pera'l Senyor no menja, y á Deu dona gracias.

7 Perqué ningú de nosaltres viu pera sí, y ningú mor pera sí:

8 Puix si vivim, pera'l Senyor vivim; y si morim, pera'l Senyor morim. Y així, tant si vivim com si morim, del Senyor som.

9 Perqué pera aixó morí Christo y ressuscitá, pera ser Senyor de morts y de vius.

10 Y tu ¿perqué judicas á ton germá? ó tu ¿perqué desprecias á ton germá? Puix tots compareixerem devant del tribunal de Christo.

11 Perqué escrit está: *Com jo visch*, diu lo Senyor, que tothom doblegará son genoll devant de mi, y tota llengua confessará á Deu.

12 Puix cada hu de nosaltres donará compte á Deu de sí mateix.

13 No'ns judiquem jamés donchs

los uns als altres, ans bé pensau en no posar ensopech ó escándol al germá.

14 Sé, y estich persuadit en lo Senyor Jesús, que no hi ha ninguna cosa immunda per sí mateixa; y que no hi ha cosa immunda, sinó per aquell que creu que es immunda.

15 Emperó si per la causa de ton menjar, ton germá se contrista, ja no caminas conforme á la caritat. No perdis donchs per rahó de ton menjar á aquell pera qui Christo morí.

16 No feu donchs que sia vituperat vostre bé.

17 Perqué lo regne de Deu no es menjar y beurer, sinó justicia, y pau, y goig en l'Esperit Sant.

18 Y qui en aixó serveix á Christo, es accepte á Deu, y té l'aprobació dels homes.

19 Per lo que, procurem seguir las cosas que contribueixen á la pau, y observem las que poden servir á nostra mutua edificació.

20 No vullas per un menjar destruir l'obra de Deu. Totas las cosas en veritat son netas, però mal es pera'l home que menja ab escándol.

21 Bó es no menjar carn, ni beurer vi, ni cosa en que ton germá ensepegui, ó s'escandalisi, ó se torni flach.

22 ¿Tens tu fe? Tenla pera tu mateix devant de Deu. Benaventurat aquell que no's condemna á sí mateix en lo que aproba.

23 Emperó aquell que dubta si'n menjará, es condemnat; perqué no

ho menja segons la fe. Y tot lo que no es segons la fe es pecat.

CAP. 15.

Conclou Pau sa exortació, ab mostras de gran afecte als Romans, y del fort desitj que té d'anarlos á veurer quant estiga de camí per Espanya.

Y AIXÍ donchs nosaltres que som més forts debem sufrir las flaquesas dels débils, sens complaurernos á nosaltres mateixos.

2 Procuri complaure cada hu de nosaltres al prohimse pera son bé, á edificació;

3 Perqué Christo no's complagué á sí mateix, ans bé, com está escrit: Los vituperis dels que't vituperan caygueren sobre mi.

4 Perqué totas las cosas que abans han estat escritas, pera nostra ensenyansa foren escritas; á fi de que per la paciencia y consolació de las escripturas tingam esperansa.

5 Vulla donchs Deu de la paciencia y de la consolació fervos la gracia de tenir uns mateixos sentiments entre vosaltres, conforme á Jesu-Christ:

6 Perqué unánims, ab una boca glorifiquen al Deu y Pare de nostre Senyor Jesu-Christ.

7 Per lo tant rebeuvos los uns als altres, com Christo vos rebé pera gloria de Deu.

8 Donchs dich, que Jesu-Christ fou ministre de la circumcisió per la veritat de Deu, pera confirmar las promesas dels pares,

9 Y peraqué'ls Gentils glorifiquin á Deu per sa misericordia, com está escrit: Per aixó jo us

ROMANS, 15.

confessaré, Senyor, entre'ls Gentils, y cantaré á vostre nom.

10 Y en altre lloch: Alegraus, oh Gentils, ab son poble.

11 Y altra vegada: Alabau al Senyor, vosaltres tots los Gentils, y pobles tots, ensalsaulo.

12 Y així mateix diu Isaías: Hi haurá una arrel de Jessé, que s'alsarà á governar los Gentils; en ell confiarán los Gentils.

13 Ompliaus donchs lo Deu d'esperansa de tot goig y pau en la creencia, peraqué abundeu en esperansa, per la virtut del Esperit Sant.

14 Emperó jo estich cert, germans meus, en quant á vosaltres, que están també plens de caritat, plens de tot saber, de modo que us podeu amonestar los uns als altres.

15 Ab tot, germans, voshe escrit ab algun més atreviment pera fer-vos memoria d'aixó, á causa de la gracia que m'es dada de part de Deu;

16 De ser jo ministre de Jesu-Christ entre'ls Gentils, ministrant l'evangeli de Deu, á fi de que sia agradable l'oferta dels Gentils, y santificada en l'Esperit Sant.

17 Ab rahó donchs puch gloriarme en Jesu-Christ en aquelles cosas que pertanyen á Deu;

18 Perqué no m'atreviré á parlar de ninguna d'aquelles cosas que Christo no ha fet per medi meu, pera portar á la obediencia als Gentils, ab paraulas y obras,

19 Ab la eficacia de senyals y de prodigis, en virtut del Esperit Sant; de manera que desde Jeru-

salem y terras comarcanas, fins á Ilirico, he difundit l'evangeli de Christo.

20 Y així he anunciat aquest evangeli, no ahont s'havía fet ja menció de Christo, á fi de no edificar sobre funament d'altres, sinó com está escrit:

21 Aquells á qui no ha estat ell anunciat lo veurán, y l'entendrán los que no l'han ohit.

22 Y per lo qual molts vegadas he estat impedit de veniros á *veure*, y no he pogut fins aquí.

23 Emperó ara no tenint ja lloch de detenirme més en aquestas terras, y havent per molts anys desitjat venir á vosaltres:

24 Quant emprengui mon viatge á Espanya, espero veure'us al passar, y que m'acompanyaréu fins allá, després d'haver gosat algun tant de vostra *companyia*.

25 Mes ara me'n vaitg á Jerusalem pera ministrar als sants.

26 Perqué la Macedonia y l'Acaya han tingut á bé lo fer una colecció pera'ls pobres d'entre'ls sants que están en Jerusalem.

27 Així los plagué, y son deutors á ells. Perqué si'ls Gentils han estat fet participants de sas cosas espirituals, deuen també ells ministrarlos en las cosas carnals.

28 Donchs quant haja jo cumpert assó, y'ls haja entregataquest fruyt, passaré per vosaltres *al anar* á Espanya.

29 Y estich cert que quant vinga á vosaltres, vindré ab la plenitut de benedicció del evangeli de Christo.

30 Donchs vos demano, germans, per nostre Senyor Jesu-Christ, y per amor del Esperit Sant, que m'ajudeu ab vostras pregarías á Deu pera mi;

31 Peraqué'm deslliuri dels infels que hi ha en la Judéa, y sia agradable als sants de Jerusalem l'oferta de mon servey,

32 A fi de que jo vinga á vosaltres ab goig per la voluntat de Deu, y tinga refrigeri junt ab vosaltres.

33 Lo Deu de pau donchs sia ab vosaltres tots. Amen.

CAP. 16.

Recomendacions, memorias y últim avís de Pau als fiels residents en Roma.

VOS recomano á Phebe, germana nostra, que está en lo servey de l'iglesia que está en Cenchréa,

2 Perqué la rebiau en lo Senyor, com deuen los sants, y peraqué l'ajudeu en tot quant sia menester; puix ella ha socorregut á molts, y á mi en particular.

3 Saludau á Prisca y á Aquila, mos coadjutors en Christo Jesús:

4 Los quals per ma vida posaren sos colls, y no ho agrahech jo sols, sinó també totas las iglesias dels Gentils.

5 Y del mateix modo *saludau* á l'iglesia que está en casa d'ells. Saludau á Epenet mon amich, que es lo primer fruyt del Acaya en Christo.

6 Saludau á María, la que treballá molt per nosaltres.

7 Saludau á Andrónich, y á Junia, parents y companys meus de presó, los quals s'han distingit en-

tre'ls apóstols, y foren abans que jo en Christo.

8 Saludau á Ampliat, á qui jo amo entranyablement en lo Senyor.

9 Saludau á Urbá, que ha treballat ab mi en Christo Jesús, y á mon amat Stachy.

10 Saludau á Apeles, probat en Christo.

11 Saludau á aquells que son de la casa d'Aristóbul. Saludau á mon parent Herodi. Saludau als de la casa de Narcís, que creuen en lo Senyor.

12 Saludau á Tryphena y á Tryphosa, que treballan en lo Senyor. Saludau á nostra amada Pérside, que treballa molt en lo Senyor.

13 Saludau á Ruf, excullit del Senyor, y á sa mare y meva.

14 Saludau á Asyncrit, á Phlegont, á Hermas, á Patrobas, á Hermes, y als germans que están ab ells.

15 Saludau á Philólog, y á Julia, y á Nereo, y á sa germana, y á Olympiade, y á tots los sants que están ab ells.

16 Saludauvos uns á altres ab bes sant. Totas las iglesias de Christo vos saludan.

17 Y vos demano, germans, que observeu á aquells que causan divisions y escándols contra la doctrina que haveu après, y apartaus d'ells;

18 Perqué los tals no serveixen á nostre Senyor Jesu-Christ, sinó á son ventre; y ab bonas paraulas y rahons dolsas enganyan los cors dels sencills.

19 Puix vostra obediencia está

1 CORINTHIS, 1.

divulgada per totes parts; de lo que jo'm regositjo ab vosaltres. Emperó voldria que fosseu sabis en lo bé, y simples en lo mal.

20 Y'l Deu de la pau destrossi quant antes á Satanás baix de vos-tres peus. La gracia de nostre Senyor Jesu-Christ *sia* ab vosal-tres. Amen.

21 Vos saluda Timotéu, mon coadjutor, y Lucy, y Jason, y Sosi-patre, parents meus.

22 Jo Terci, que he escrit *aques-ta* carta, vos saludo en lo Senyor.

23 Vos saluda Gayo, mon patró, y tota l'iglesia. Vos saludan Eras-to, tesorer de la ciutat, y lo ger-má Quart.

24 La gracia de nostre Senyor Jesu-Christ *sia* ab tots vosaltres. Amen.

25 Y aquell qu'es poderós pera confirmarvos segons mon evangeli y la predicació de Jesu-Christ, se-gons la manifestació del misteri ocult desde'ls sigles passats,

26 Lo qual ara s'ha descobert per las escripturas dels profetas, se-gons lo manament del etern Deu, declarat á totes las nacions per'o-behir á la fe,

27 A Deu *que es* sol sabi, á ell *sia dada* la honra y gloria per Je-su-Christ, per los sigles dels sigles. Amen.

EPÍSTOLA PRIMERA DE SANT PAU ALS CORINTHIS.

CAP. 1.

Los exorta á l'unió y concordia: los de-muestra com Deu confon la sabiduría y supervia humana; y que la creu de Je-su-Christ, qu'es necedat y escándol pe-ra'ls mundans, es pera'ls fiels sabiduría y salut.

PAU, cridat apóstol de Jesu-Christ per voluntat de Deu, y Sostenes, germá nostre;

2 A la iglesia de Deu que está en Corinthe, als santificats en Christo Jesús, anomenats sants, y á tots los que en qualsevol lloch invocan lo nom de Jesu-Christ nostre Senyor, d'ells y de nosaltres:

3 Gracia á vosaltres, y pau de

part de Deu nostre Pare y del Senyor Jesu-Christ.

4 Dono gracias sens cessar á mon Deu pera vosaltres, per la gracia de Deu que us ha estat donada en Jesu-Christ;

5 Perqué en totes cosas sou en-riquits en ell, en tota paraula y en tota ciencia:

6 Haventse així confirmat en vosaltres lo testimoni de Christo:

7 De manera que res vos falta en ninguna gracia, esperant la manifestació de nostre Senyor Je-su-Christ,

8 Lo qual vos confirmará també

1 CORINTHIS, 1.

fins al fi, *perqué siau trobats sens culpa en lo dia del adveniment de nostre Senyor Jesu-Christ.*

9 Fiel es Deu, per qui haven estat cridats á la companyia de son Fill Jesu-Christ nostre Senyor.

10 Mes vos suplico, germans, en lo nom de nostre Senyor Jesu-Christ, que siau tots d'un mateix parlar, y que no hi haja divisions entre vosaltres; ans bé estigau perfectament units en un mateix esperit, y en un mateix judici.

11 Perqué se m'ha denunciat de vosaltres, germans meus, per aquells que son de *la casa de Cloe*, que hi ha disputas entre vosaltres.

12 Y dich assó, puix cada qual de vosaltres diu: Jo so de Pau, y jo d'Apolo, y jo de Cefas, y jo de Christo.

13 ¿Puix qué, está Christo dividit? ¿Per ventura Pau fou crucificat pera vosaltres? ¿ó haveu estat batejats en nom de Pau?

14 Gracias á Deu que no he batejat á ningú de vosaltres, sinó á Crispo y á Gayo:

15 Perqué ningú diga que en mon nom haveu estat batejats.

16 Y he batejat també la familia de Stephana, y per lo demés no sé si he batejat á ningun altre.

17 Perqué Christo no m'enviá á batejar, sinó á predicar l'evangelí; no ab sabiduría de paraulas, peraqué no sia vana la creu de Christo.

18 Puix la paraula de la creu es una necedat pera'ls que's perden; mes pera'ls que's salvan, so es,

pera nosaltres, es virtut de Deu.

19 Perqué escrit está: Destruiré la sabiduría dels sabis, y anullaré la prudencia dels prudents.

20 ¿Ahont es lo sabi? ¿ahont es l'escriba? ¿ahont l'escundrinyador d'aquest sigle? ¿No ha fet Deu fatua la sabiduría d'aquest mon?

21 Puix després que en la sabiduría de Deu lo mon no conegué á Deu per la sabiduría, á Deu plagué fer salvos per la fatuitat de la predicació als que creyan.

22 Així es que'ls Jueus demanan miracles, y'ls Grechs cercan sabiduría:

23 Emperó nosaltres predicam á Christo crucificat, qu'es escándol pera'ls Jueus, y fatuitat pera'ls Gentils;

24 Mes pera'ls que han estat cridats, tant Jueus com Grechs, Christo virtut de Deu, y sabiduría de Deu:

25 Puix lo que *apar* fatuo en Deu, es més sabi que'ls homes; y lo que *apar* flach en Deu, es més fort que'ls homes.

26 Y així, germans, considerau vostra vocació, que no son molts los sabis segons la carn, ni molts los poderosos, ni molts los nobles *que han estat cridats*,

27 Sinó que Deu ha escullit las cosas fatuas del mon, pera confondre las sabias; y las cosas flacas del mon escullí Deu, pera confondre las fortas;

28 Y las cosas vils y despreciables del mon escullí Deu, y aquellas que no existeixen, pera destruir las que existeixen;

1 CORINTHIS, 1, 2.

29 A fi de que ninguna carn se vanaglorii davant d'ell.

30 Y per ell sou vosaltres en Christo Jesús, lo qual pera nosaltres ha estat fet per Deu sabiduria, y justificació, y santificació, y redempció;

31 Peraqué, segons está escrit: Aquell que's gloriá, gloriï's en lo Senyor.

CAP. 2.

Demostra l'apòstol que la predicació en Corintí no havia estat ab pompa de paraulas ni aparato de ciencia humana, sinó ab la sabiduria apresada en la escola de Jesu-Christ crucificat, la qual solament pot éntendrerse per medi del Esperit Sant.

Y JO, germans, quant vinguí á vosaltres, no vinguí ab sublimitat de paraulas ni de sabiduria á anunciarvos lo testimoni de Christo;

2 Perqué jo no m'he judicat saber res entre vosaltres, sinó á Jesu-Christ, y aqueix crucificat.

3 Y jo estiguí entre vosaltres ab pusillanimitat, ab temor, y tremolant.

4 Y mon parlar y ma predicació no fou ab paraulas persuasivas de sabiduria humana, sinó ab demostració d'Esperit y de poder;

5 Peraqué vostra fe no reposés en la sabiduria d'homes, sinó en lo poder de Deu.

6 No obstant aixó parlam sabiduria entre aquells que son perfects; emperó no sabiduria d'aquest mon, ni dels prínceps d'aquest mon, que son destruits:

7 Sinó que parlam sabiduria de Deu en misteri, la que está encu-

berta, la que Deu predestinà antes dels sigles pera gloria nostra:

8 La que ningú dels prínceps d'aquest mon conegué, perquè si l'haguessen coneguda, jamay haurían crucificat al Senyor de la gloria.

9 Emperó com está escrit: Que ull no vegé, ni orella oygué, ni han estat en cor d'home, las cosas que prepará Deu per aquells que l'aman.

10 Mes Deu nos las revelá á nosaltres per son Esperit, perquè l'Esperit ho escudrinya tot, fins las cosas profundas de Deu.

11 Perqué ¿qui dels homes sab las cosas del home, sinó l'esperit del home que está en ell? Així mateix ningú coneix las cosas de Deu, sinó l'Esperit de Deu.

12 Y nosaltres havem rebut no l'esperit d'aquest mon, sinó l'Esperit que es de Deu, peraqué conegam las cosas que Deu nos ha donat graciosament:

13 Las quals anunciam també, no ab paraulas doctas d'humana sabiduria, sinó ab doctrina d'esperit, comparant las cosas espirituales ab las espirituales.

14 Mes l'home animal no percebeix aquellas cosas que son del Esperit de Deu, perquè per ell son fatuitat, y no las pot compèndrer, per quant se discerneixen espiritualment.

15 Emperó aquell qu'es espiritual judica totas las cosas, y ell no es judicat de ningú.

16 Perqué ¿qui conegué l'ánimo del Senyor, peraqué'l puga instru-

1 CORINTHIS, 2, 3.

hir? Mes nosaltres tenim l'ánimo de Christo.

CAP. 3.

Repren als que s'apassionan als predicadors del evangeli sens mirar al Senyor de qui son ministres, y exorta á despreciar la sabiduría vana del mon, y á abraçar la sabia ignorancia del evangeli.

Y JO, germans, que no us poguí parlar com á espirituals, sinó com á carnals, com á infants en Christo.

2 Vos he alimentat ab llet, no ab vianda; perquè llavors no podíau suportarla, y ni ara podeu, perquè encara sou carnals.

3 Perqué haventhi entre vosaltres envejas, quimeras, y divisions, ¿no es així que sou carnals, y caminau com á homes?

4 Perqué dihent l'un: Jo certament so de Pau. Y l'altre, Jo d'Apolo; ¿no es clar que encara sou homes? Puix ¿qui es Apolo, ó qui es Pau?

5 Ministres d'aquell en qui creheu, y segons que'l Senyor dona á cada hu.

6 Jo plantí, Apolo regá; mes Deu dona l'increment.

7 Y aixís ni'l que planta es res, ni'l que rega; sinó Deu que dona l'increment.

8 Y'l qui plantá y'l qui regá son una mateixa cosa. Mes cada qual rebrá son gallardó segons son treball.

9 Perqué nosaltres som coadjutors de Deu: vosaltres sou llauransa de Deu, sou edifici de Deu.

10 Segons la gracia de Deu que

m'ha estat donada, posí lo funament, com arquitecte sabi; mes un altre edifica sobre ell. Y miri cada hu com edifica sobre ell.

11 Perqué ningú pot posar altre funament que'l que está posat, so es, Jesu-Christ.

12 Y si algú sobre aquest funament edifica or, plata, pedras preciosas, fusta, herba, palla,

13 Será manifesta la obra de cada hu; perquè'l dia del Senyor la descobrirá, perquè se descobrirá en lo foch; y qual sia l'obra de cada hu, ho provará lo foch.

14 Si permaneceix l'obra del que edificá sobre, rebrá gallardó.

15 Si l'obra del home se crema, sufrirá perdua; mes ell se salvará, emperó com per foch.

16 ¿No sabeu que sou temple de Deu, y que l'Esperit de Deu habita en vosaltres?

17 Si algú profana lo temple de Deu, Deu lo destruirá; puix lo temple de Deu, que sou vosaltres, es sant.

18 Ningú s'enganyi á sí mateix. Si algú de vosaltres se té per sabi en aquest mon, fassi's neci, peraqué sia sabi.

19 Perqué la sabiduría d'aquest mon es fatuitat devant de Deu. Per quant escrit está: Jo pendré als sabis en sa propia astucia.

20 Y en altra part: Lo Senyor coneix los pensaments dels sabis, y sab que son vans.

21 Per lo qual ningú se gloriï en los homes;

22 Perqué totes las cosas son vostras: sia Pau, sia Apolo, sia Ce-

1 CORINTHIS, 3, 4.

fas, sia mon, sia vida, sia mort, ó lo present, ó lo futur, tot es vostre; 23 Y vosaltres de Christo, y Christo de Deu.

CAP. 4.

Ofici del verdader apóstol, y estimació que's mereix: repren ab energia y mansuetut als Corinthis.

CONSIDERI'NS l'home com ministres de Christo, y dispensadors dels misteris de Deu.

2 Emperó lo que's requereix dels dispensadors es, que cada qual sia enconstrat fiel.

3 En quant á mi poch m'importa ser judicat de vosaltres, ó de judici humá; puix ni jo'm judico á mi mateix.

4 Perqué de res m'acusa la conciencia; emperó no per aixó me tinch per justificat, perquè qui'm judica es lo Senyor.

5 Per lo que no judiqueu avans de temps, fins que vinga lo Senyor; lo qual aclarará las cosas escondidas en las tenebras, y fará manifestos los designis del cors; y llavors cada home tindrà de Deu l'alabansa.

6 Y jo, germans, he representat aquestas cosas en mi y en Apolo per amor de vosaltres, peraqué en nosaltres aprengau á no pensar dels homes sobre lo que está escrit, perquè ningú de vosaltres s'ensuperbesca per causa del un contra del altre.

7 Perqué ¿qui't distingeix? ¿y qué tens tu que no ho hajas rebut? Y si ho has rebut, ¿perqué't glorías com si no ho haguesses rebut?

8 Ja estáu vosaltres saciats, ja

sou richs: regnau sens nosaltres; y vulla Deu que reguen, peraqué així nosaltres regnem també ab vosaltres.

9 Perqué jo penso que Deu nos ha posat á nosaltres, los apóstols, los últims, y com destinats á la mort; puix som fets l'expectacle del mon, dels ángels, y dels homes.

10 Nosaltres necis per amor de Christo, y vosaltres sabis en Christo; nosaltres flachs, y vosaltres forts; vosaltres honrats, y nosaltres vilipendiats.

11 Fins á l'hora present patim fam y sed, y anam nusos, y som abofetejats, y no tenim domicili segur;

12 Y treballam, obrant ab nostras propias mans; nos malehixen, y'ls benehim; nos persegueixen, y ho sufrim:

13 Som blasfemats, y suplicam: hem arribat á ser com las escombrarias d'aquest mon, com l'escoria de tothom fins ara.

14 No us escrich aquestas cosas pera confusió vostra; emperó vos amonesto com á fills meus caríssims.

15 Perqué encaraqué tingau deu mil instructors en Christo, emperó no molts pares. Perqué jo so lo qui us he engendrat en Christo Jesús per l'evangeli.

16 Per consegüent vos suplico que siau imitadors meus, com també ho so jo de Christo.

17 Per aquesta causa vos envií á Timotéu, que es mon fill caríssim, y fiel en lo Senyor, qui vos farà memoria de quals sian mos

1 CORINTHIS, 4, 5, 6.

camins en Christo Jesús, com jo ensenyo per totes parts en totes las iglesias.

18 Alguns van tan engrehits, com si jo no hagués de venir á vosaltres.

19 Mes dins poch vindré á vosaltres, si lo Senyor ho vol, y examinaré no las paraulas dels que van així engrehits, sinó la virtut.

20 Perqué lo regne de Deu no está en las paraulas, sinó en la virtut.

21 ¿Que volem? ¿Vindré á vosaltres ab bastó, 6 ab amor, y ab esperit de mansuetut?

CAP. 5.

Excomunica l'apòstol á un incestuós, y exhorta als de Corinthe que evitin lo tractarse ab los pecadors públics.

ES un rumor general que hi ha entre vosaltres fornicació, y tal fornicació qual ni arribá á anomenarse entre'ls Gentils, de manera que hi ha qui té la muller de son pare.

2 Y encara anau engrehits, y ni menos vos haven lamentat, peraqué fos expellit d'entre vosaltres lo qui cometé aquesta maldat.

3 Mes jo, en veritat, encaraqué ausent de cos, emperó present d'esperit, ja he judicat com present al que així se conduí:

4 En lo nom de nostre Senyor Jesu-Christ, essent congregats vosaltres, y mon esperit, ab la potestat de nostre Senyor Jesu-Christ,

5 A que sia aqueix entregat á Satanás pera destrucció de la carn, á fi de que sa ánima se salvi en lo

dia de nostre Senyor Jesu-Christ.

6 Vostra vanagloria no es bona. ¿No sabeu que un poch de llevat fermenta tota la pasta?

7 Netejau donchs lo llevat vell, peraqué sia una pasta nova, com que sou sens llevat. Perqué Christo, que es nostra pasqua, ha estat sacrificat pera nosaltres.

8 Per lo tant celebrem la festa, no ab llevat vell, ni ab llevat de malicia y depravació, sinó ab lo pa azim de sinceritat y de veritat.

9 Vos escrigui en la carta que no us acompanyeu ab los fornicadors:

10 No absolutament ab los fornicadors d'aquest mon, ó ab los avaros, ó lladres, ó que adoran ídols, perqué en tal cas hauriau d'anàrvose'n del mon.

11 Emperó ara vos he escrit que no us acompanyeu, si algun apellidat germá es fornicari, ó avaro, ó idólatra, ó maldihent, ó embriach, ó rapinyador; ab un home semblant ni pèndrerhi aliment.

12 Puix ¿qué'n tinch de fer de judicar d'aquells que están fora? ¿Per ventura no judicau vosaltres dels que están dins?

13 Perqué Deu judicarà als que están fora. Per lo tant traheu fora de vostra companyia aqueix malvat.

CAP. 6.

Contra los desordres dels pledegistas y dels deshonestats.

¿SE atreveix ningú de vosaltres, tenint diferencies ab un altre, anará judici devant dels inichs, y no devant dels sants?

2 ¿No saben que'ls sants judi-

1 CORINTHIS, 6, 7.

carán aquest mon? Y si lo mon ha de ser judicat per vosaltres, ¿seréu indignes de judicar aquestas petitesas?

3 ¿No sabeu que judicarem als àngels? puix ¿ab quanta més rahó las cosas del mon?

4 Si donchs teniu diferencias sobre negocis d'aquest mon, feulas judicar per los de menor consideració en l'iglesia.

5 Per vostra confusió ho dich. ¿Donchs que no hi ha ningun home sabi entre vosaltres, que puga judicar entre sos germans?

6 ¿Sinó que'l germá ha de pledejar ab lo germá, y aixó devant dels infiels?

7 De totas maneras es ja un delicta verdaderament lo pledejar vosaltres ab vosaltres. ¿Perqué no's sufriu abans l'agravi? ¿Perqué no's sufriu primer lo dany?

8 Emperó vosaltres *sou los que* agraviau, y defraudau, y aixó als germans.

9 ¿No sabeu que'ls injustos no possehirán lo regne de Deu? No us enganyeu: ni'ls fornicaris, ni'ls que cometen adulteri,

10 Ni'ls afeminats, ni'ls sodomitas, ni'ls lladres, ni'ls avaros, ni'ls vinosos, ni'ls maldihents, ni'ls rapinyadors, possehirán lo regne de Deu.

11 Y tals foren alguns de vosaltres: emperó haveu estat rentats, emperó haveu estat santificats, emperó haveu estat justificats en lo nom de nostre Senyor Jesu-Christ, y, per l'Esperit de nostre Deu.

12 Tot m'es lícit, mes no tot m'es convenient. Tot m'es permés, emperó jo no'm posaré baix lo poder de ningú.

13 Las viandas *son* pera'l ventre, y'l ventre pera las viandas; emperó Deu destruirá aquell y estas: y'l cos no *es* pera la fornicació, sino pera'l Senyor, y'l Senyor pera'l cos.

14 Y Deu ressuscitá al Senyor, y'ns ressuscitará també á nosaltres per son propi poder.

15 ¿No sabeu que vostres cossos son membres de Christo? ¿Trauré jolos membres de Christo, y'ls faré membres de ramera? No, per cert.

16 ¿No sabeu que aquell que's junta ab una ramera se fa un cos ab ella? Perqué serán, digné, dos en una carn.

17 Emperó lo qui's junta ab lo Senyor, un esperit es.

18 Fugi de la fornicació. Qualsevol pecat que l'home cometi es fora del cos; emperó lo qui comet fornicació peca contra son propi cos.

19 ¿Qué, no sabeu que vostres cossos son temples del Esperit Sant, que está en vosaltres, lo qual lo teniu de Deu, y vosaltres no son de vosaltres mateixos?

20 Puix foreu comprats á preu. Glorificau donchs á Deu en vostre cos, y en vostre esperit, los quals son de Deu.

CAP. 7.

De las cárregas del matrimoni, y de las ventajas de la virginitat: avis á las viudas.

Y TOCANT á las cosas sobre que m'escrigueren, bó sería al home no tocar dona.

1 CORINTHIS, 7.

2 Emperó, *á fi de evitar* la fornicació, tinga cada home sa muller, y cada dona son marit.

3 Lo marit pagui á sa muller la deguda benevolencia, y de la mateixa manera la muller al marit.

4 La muller no té lo domini de son propi cos, sinó lo marit. Y així mateix lo marit no té lo domini de son propi cos, sinó la muller.

5 No us defraudeu l'un al altre, sinó *es* per algun temps, y de comú consentiment, pera dedicarvos al dejuni y á l'oració; y de nou tornau á cohabitar, á fi de que Satanás no us tenti per vostra incontinencia.

6 Emperó aixó ho dich per condescendencia, no per manament.

7 Perqué jo voldria que fossen tots vosaltres com jo mateix. Emperó cada hu té de Deu son propi dó, qui d'una manera, y qui d'un altra.

8 Per consequent dich als solters y á las viudas, que'ls es bó si permaneixen així com jo.

9 Emperó si no's poden contenir, cásinse; puix més val casarse que abrasarse.

10 Mes als casats los mano, no jo, sinó lo Senyor, que la muller no's separi del marit.

11 Y que si's separa, se quedi sens casar, ó se reconcilii ab son marit: y'l marit no deixi tampoch la muller.

12 Y als demés los dich jo, no lo Senyor: Si algun germá té una infiel per muller, y ella consent en habitar ab ell, no la repudii.

13 Y si una muller fiel té un infiel per marit, y ell consent en ha-

bitar ab ella, no deixi al marit.

14 Perqué lo marit infiel es santificat per la muller fiel; y santificada es la muller infiel per lo marit fiel: d'altra manera vostres fills serían impurs, mes ara son sants.

15 Emperó si lo infiel se separa, separi's; puix lo germá ó la germana no están subjectes á esclavitut en tals *cosas*: y Deu nos ha cridat á pau.

16 Perqué ¿sabs tu, muller, si salvarás al marit? ¿y sabs tu, marit, si salvarás la muller?

17 Emperó procehesca cada qual segons lo Senyor li té repartit, y segons Deu lo ha cridat; y així es com jo ho ordeno en totas las iglesias.

18 ¿Es algú cridat essent circumcidat? No's fassa incircumcis. ¿Es algú cridat en la incircumcisió? Que no's circumcidi.

19 La circumcisió no es res, ni es res l'incircumcisió, sinó lo guardar los preceptes de Deu.

20 Permanesca cada hu en la vocació en que ha estat cridat.

21 ¿Ets tu cridat *essent* servo? No't doni cuydado: y si pots esser llibre, aprofitate'n més bé.

22 Perqué aquell que *essent* servo fou cridat del Senyor, es llibert del Senyor; y així mateix lo qui es cridat *essent* llibre, es servo de Christo.

23 Haven estat comprats per un preu; no us fassau servos dels homes.

24 Donchs cada qual, germans, permanesca devant de Deu en lo qu'es cridat.

1 CORINTHIS, 7, 8.

25 En quant á las verges no tinch precepte del Senyor; emperó dono consell, així com un que ha alcançat misericordia del Senyor pera ser fiel.

26 Penso donchs que assó es bó per las necessitats presents, perquè bó li es al home lo estarse així.

27 ¿Estás lligat á muller? No cerquis deslligarte. ¿Estás llibre de muller? No busquis muller.

28 Emperó si't casas, no has pecat; y si una verge se casa, ella no peca. Mes aqueixos tals tindrán tribulació en la carn, emperó jo us perdono.

29 Y lo que jo us dich, germans, es que'l temps es curt: lo que importa es, que los que tenen mullers viscan com si no las tinguessen;

30 Y'ls que ploran, com si no plorassen; y'ls que s'alegran, com si no s'alegrassen; y'ls que compran, com si no possehissen;

31 Y'ls que usen d'aquest mon, com si no'n usassen; perquè passa la figura d'aquest mon.

32 Mes desitjaria que visquesseu sens cuydados. Lo qui no té muller está ansiós per las cosas que son del Senyor, com ha d'agradar á Deu:

33 Emperó lo qui té muller está afanat ab las cosas del mon, com podrá donar gust á la muller, y está dividit.

34 Y la dona soltera y la verge pensa en las cosas del Senyor, pera ser santa de cos y d'esperit. Emperó la qu'es casada pensa en

las cosas que son del mon, y com agradará al marit.

35 En veritat dich aixó pera vostre profit, no pera pararvos ningun llas, sinó solament pera lo qu'es convenient, y peraqué pugau servir al Senyor sens destorb.

36 Mes si algun home pensa que es una cosa deshonorosa per sa filla doncella, que ella passi la flor de sa edat, y qu'es necessari que's casi, fassa ell lo que vulga: no peca si la casa.

37 Emperó lo qui está ferm en son cor, no obligantli la necessitat, ans bé tenint domini sobre sa propia voluntat, ha determinat en son cor conservar sa verge, fa bé.

38 Y així aquell que casa sa verge, fa bé; y aquell que no la casa, fa millor.

39 La muller está lligada per la lley mentres viu son marit; emperó si son marit mor, queda llibre: casi's ab qui vulla, ab tal que sia segons lo Senyor.

40 Emperó será més ditxosa si permanesqués així, segons mon consell, y penso que jo tinch també l'Esperit de Deu.

CAP. 8.

Ningú deu gustar cosas ofertas als ídols si ab aixó dona escándol; puix lo qui escandalisa als flachs peca contra Jesu-Christ.

Y EN quant á las cosas que son sacrificadas als ídols, sabem que tots tenim ciencia. La ciencia engreheix, emperó la caritat edifica.

2 Y si algú pensa saber alguna cosa, encara no coneix de quina manera li convé saber.

1 CORINTHIS, 8, 9.

3 Emperó si algú ama á Deu, aqueix tal es conegut de Deu.

4 Y en quant á las viandas sacrificadas als ídols, sabem que l'ídol no es res en lo mon, y que no hi ha altre Deu, sinó un sol.

5 Perqué encara que hi haja alguns que s'apellidin deus, ja en lo cel, ja en la terra; (puix hi ha molts deus y molts senyors:)

6 Emperó pera nosaltres *no hi ha sinó un Deu*, lo Pare, de qui *son* totes las cosas, y nosaltres en ell; y un Senyor Jesu-Christ, per qui *son* totes las cosas, y nosaltres per ell.

7 Mes no en tots hi ha aqueix coneixement. Puix alguns fins ara, ab conciencia del ídol, menjan com cosa sacrificada al ídol; y la conciencia d'aquestos, per ser débil, es contaminada.

8 Emperó la vianda no us fa acceptes á Deu; perqué ni que menjem tindrem res de més, ni que no menjem tindrem res de menos.

9 Emperó tenui compte que aquesta llibertat que tenui no sia ocasió als débils d'ensopegar.

10 Perqué si algú te vegés á tu que tens ciencia estar sentat á taula en lo lloch dels ídols, la conciencia del qu'es débil ¿no será alentada á menjar de las cosas sacrificadas als ídols?

11 ¿Y per ta ciencia se perdrá lo germá débil, pera qui morí Christo?

12 Y d'aquest modo, pecant contra'ls germans, y llastimant sa conciencia débil, pecau contra Christo.

13 Per lo qual, si la vianda es ocasió d'escándol á mon germá,

jamay menjaré carn, per no escandalisar á mon germá.

CAP. 9.

L'apòstol se priva de lo que li era licit per no escandalisar á ningú, fentse tot pera tots, y sufrint mil treballs per guanyar pera Deu á tot lo mon.

¿NO so jo apòstol? ¿no so jo llibre? ¿no he vist jo á Jesu-Christ Senyor nostre? ¿no sou vosaltres obra meva en lo Senyor?

2 Y encaraqué per'altres no sia apòstol, ho so certament pera vosaltres, perqué vosaltres sou lo sello de mon apostolat en lo Senyor.

3 Aquesta es ma resposta á aquells que m'examinan:

4 ¿Per ventura no tenim potestat de menjar y beurer?

5 ¿No tenim acás facultat de portar per totes parts una germana, una muller, així com los demés apòstols, y'ls germans del Senyor, y Cefas?

6 ¿O jo solament y Barnabé no tenim potestat de fer aixó?

7 ¿Qui va jamay á la guerra á sas expensas? ¿Qui planta una vinya, y no menja del fruyt d'ella? ¿Qui apastura un ramat, y no s'alimenta de la llet del ramat?

8 ¿Per ventura dich jo aquestas cosas com á home? ¿ó no diu també lo mateix la lley?

9 Puix escrit está en la lley de Moysés: No posarás bos en la boca del bou que bat. ¿Per ventura té Deu cuydado dels bous?

10 ¿O diu aixó també per nosaltres? Sí, certament, per amor de nosaltres están escrites aquestas cosas; perqué lo qui llaura, deu

1 CORINTHIS, 9, 10.

llaurar en esperança; y lo qui bat, es ab esperança de participar de lo que espera.

11 ¿Si nosaltres havem sembrat en vosaltres cosas espirituals, es una gran cosa que recullim las vostras cosas carnals?

12 Si altres participan d'aquest poder sobre vosaltres, ¿perqué no abans nosaltres? Emperó no havem fet us d'aquesta potestat, ans bé ho sufrim tot pera no posar destorb algun al evangeli de Christo.

13 ¿No sabeu que'ls que serveixen al santuari menjan de lo que es del santuari, y que'ls que serveixen al altar participan juntament de lo del altar?

14 Així també ordená lo Senyor, que'ls que anuncian l'evangeli viscan del evangeli.

15 Emperó jo de res d'aixó m'he aprofitat, ni he escrit aquestas cosas perquè's fassa aixó ab mi; puix millor m'es lo morir que no que ningú me privi d'aquesta gloria.

16 Perqué encaraqué predico l'evangeli, no tinch de que gloriarme; perquè estich obligat á ho: puix ¡ay de mi! si jo no evangelisás.

17 Per lo qual, si ho faitg voluntariament, tindrè recompensa; mes si per forsa, la dispensació m'ha estat encarregada.

18 ¿Qual es donchs mon gallardó? Que al predicar l'evangeli dispensi jo l'evangeli sens causar gasto, per no abusar de ma potestat en l'evangeli.

19 Per lo qual essent llibre envers tots, m'he fet servo de tots, pera guanyar molt més.

20 Y així ab los Jueus, m'he fet Jueu, pera guanyar als Jueus.

21 Ab los que están baix la ley, com si estigués jo baix la ley, (no estant baix la ley,) pera guanyar als que están baix la ley; y ab los que estavan sens ley, com si jo estigués sens ley, (encara que jo no estava sens la ley de Deu, ans bé estant en la ley de Jesu-Christ,) pera guanyar als que estavan sens ley.

22 M'he fet flach ab los flachs, pera guanyar als flachs. M'he fet tot pera tots, pera salvar á tots.

23 Y tot aixó ho faitg per amor del evangeli, pera ser participant d'ell ab vosaltres.

24 ¿No sabeu que'ls que corren lo estadi, realment corren tots, emperó un sol guanya lo gallardó? Correu donchs peraqué pugau obtenirlo.

25 Y tot aquell que ha de combatre en la palestra, guarda continencia en totas las cosas; y aixó ell ho fa pera alcansar una corona corruptible, mes nosaltres incorruptible.

26 Jo per consegüent corro, no així ab incertitut; y combato, no com un que dona colps al ayre:

27 Sinó que castigo mon cos, y'l reduhesch á subjecció; perquè no'm succehesca que, havent predicat als altres, no'm fassa jo mateix reprobat.

CAP. 10.

Després d'haver proposat los beneficis y'ls castichs dels Hebreus per rahó de sa ingratitut, amonesta l'apòstel als Corinthis que's guardin de sos vicis, especial-

1 CORINTHIS, 10.

ment de tot resabi d'idolatria, de la vana confiança, y de ofendrer al prohisme.

PUIX no vull, germans, que ignoreu que nostres pares estigueren tots baix del núbol, y atravessaren tots lo mar,

2 Y que tots en Moysés foren batejats en lo núbol y en la mar;

3 Y tots menjaren una mateixa vianda espiritual,

4 Y tots begueren la mateixa beguda espiritual; perquè bebian d'aquella pedra espiritual que'ls seguia, y aqueixa pedra era Christo.

5 Emperó molts d'ells no foren del agrado de Deu; per lo qual foren postrats en lo desert.

6 Y estas cosas foren fetas en figura de nosaltres, á fi de que no siam cobdiciosos de las cosas malas, com ells las cobdiciaren.

7 Ni us fassau idólatras com alguns d'ells, segons está escrit: Se sentá lo poble á menjar y á beurer, y s'alsá pera jugar.

8 Ni forniquem, com alguns d'ells fornicaren, y en un dia ne moriren vint y tres mil.

9 Ni tentem á Christo, com alguns d'ells lo tentaren, y foren destruïts per las serpents.

10 Ni murmuren, com alguns d'ells murmuraren, y foren morts per l'exterminador.

11 Y todas aquestas cosas los esdevenían á ells en figura; emperó foren escrites pera escarment de nosaltres, sobre qui han arribat las derrerías del sigle.

12 Per lo tant, lo qui's creu estar de peus, tinga compte que no caygui.

13 No us ha alcansat altra tentació sinó la qu'es comú als homes; emperó fiel es Deu, que no permetrá que siau tentats sobre vstras forsas; ans bé ab la tentació vos donará camí peraqué pugau suportarla.

14 Per lo qual, caríssims meus, fugiu de l'idolatria.

15 Com á prudents vos parlo, judican de lo que us dich.

16 Lo cálser de benedicció que benehim, ¿no es la comunió de la sanch de Christo? y'l pá que partim, ¿no es la participació del cos de Christo?

17 Perqué nosaltres *essent* molts som un pá y un cos, perquè tots som participants d'aquell mateix pá.

18 Consideran á Israel segons la carn. Los que menjan las víctimas, ¿per ventura no participan del altar?

19 ¿Qué donchs? ¿Dich que l'idol es alguna cosa, ó que lo que ha estat sacrificat als ídols es alguna cosa?

20 Ans bé *dich*, que las cosas que sacrifican los Gentils, *las* sacrifican als dimonis, y no á Deu. Y no vull jo que tingau societat ab los dimonis. No podeu beurer lo cálser del Senyor, y'l cálser dels dimonis:

21 No podeu participar de la taula del Senyor, y de la taula dels dimonis.

22 ¿Voleu provocar á gelosía al Senyor? ¿Per ventura som nosaltres més forts que ell? Tot m'es lícit, emperó no todas las cosas son convenientes.

1 CORINTHIS, 10, 11.

23 Tot m'es lícit, emperó no tot es edificant.

24 Ningú busqui lo qu'es seu, sinó lo qu'es del altre.

25 De tot lo que's ven en la carniceria, menjaune, sens fer preguas per rahó de consciencia:

26 Puix del Senyor es la terra, y tot quant hi ha en ella.

27 Si algú dels infels vos convida, y hi volem anar, menjau de tot quant vos presenti devant, sens preguntar res per rahó de consciencia.

28 Emperó si algú vos dignés: Aixó ha estat sacrificat als ídols, no'n menjau per causa d'aquell que us ha avisat, y de la consciencia:

29 Consciencia dich, no la teva, sinó la del altre: Puix ¿per quin fi ma llibertat es judicada per la consciencia d'un altre?

30 Perqué si jo per gracia ne participo, ¿per quin fi so jo vituperat per alló de que dono gracias?

31 Donchs si menjau, ó si beheu, ó si feu qualsevol altra cosa, feuho tot á gloria de Deu.

32 No doneu ofensa als Jueus, nials Gentils, ni á l'iglesia de Deu:

33 A la manera que jo procuro també en tot agradar á tots, no buscant lo meu profit, sinó lo de molts, peraqué sian salvos.

CAP. 11.

Ordena que'ls homes orin ab lo cap descubert, y cubert las donas: tracta de l'institutió de la sagrada eucharistia, y repren los desordres que's cometian al temps de la comunió.

SIAU imitadors meus, així com jo ho so també de Christo.

2 Y vos alabo, germans, perquè en tot vos recordau de mi, y guardau mas instruccions tals com jo us las he ensenyat.

3 Emperó vull que sapiau, que Christo es lo cap de tot home, y l'home es lo cap de la dona, y Deu lo cap de Christo.

4 Tot home que fa oració ó profetisa, ab lo cap cubert, deshonra son cap.

5 Y tota dona que fa oració ó profetisa, ab lo cap descubert, deshonra son cap, puix es lo mateix que si fos rapada.

6 Perqué si la dona no está cuberta, rapi's també. Y si es una cosa lletja per la dona lo tallarse los cabells, ó raparse, cubri's lo cap.

7 L'home en veritat no deu cubrirse lo cap, perquè es imatge y gloria de Deu; emperó la dona es la gloria del home.

8 Puix no fou l'home *format* de la dona, sinó la dona del home;

9 Ni l'home fou criat pera la dona, sinó la dona pera l'home.

10 Per aixó la dona deu portar sobre son cap *lo senyal* de la potestat, per causa dels àngels.

11 Emperó ni l'home es sens la dona, ni la dona sens l'home, en lo Senyor.

12 Perqué així com la dona es del home, així també l'home es pera la dona; mes totas las cosas son de Deu.

13 Judicau ho vosaltres mateixos. ¿Es propi que una dona pregui á Deu estant descuberta?

14 No us ensenya la naturalesa mateixa que seria ignominiós al

1 CORINTHIS, 11, 12.

home lo criar llarga cabellera?

15 Emperó á la dona li es gloria lo criar cabellera, perquè los cabells li foren donats pera cubrirse.

16 Emperó si algun home apareix contenciós, nosaltres no tenim tal consuetut, ni l'iglesia de Deu.

17 Assó vos mano; mes no aprobo lo congregarvos, no pera lo millor, sinó pera lo pitjor.

18 Perqué abans de tot, quant vos congregau en l'iglesia, oych que hi ha dissensions entre vosaltres, y en part ho crech.

19 Puix es precís que hi haja heretgias també, peraqué los que son aprobats sian manifestos entre vosaltres.

20 Quant vosaltres donchs vos congregau en un lloch, ja no es pera menjar la cena del Senyor.

21 Perqué cada qual pren abans sa propia cena pera menjar. Y l'un té fam, y l'altre está embriach.

22 ¿Qué, per ventura no teniu casas ahont menjar y beurer? ¿ó despreciau l'iglesia de Deu, y avergonyiu als que no tenen? ¿Qué us diré? ¿Vos alabaré? En aixó no us alabo.

23 Perqué jo rebí del Senyor lo que us he ensenyat á vosaltres; que'l Senyor Jesús, en la nit en que fou trahit, prengué pá.

24 Y quant hagué donat gracias, lo partí, y digué: Prenen, menjau; aquest es mon cos que per vosaltres es partit: feu aixó en memoria de mi.

25 Així mateix prengué lo cálser després d'haver sopat, dihent:

Aquest cálser es lo Nou Testament en ma sanch; feu aixó quantas vegadas ne beuréu, en memoria de mi.

26 Perqué totas quantas vegadas menjaréu aquest pá, y beuréu aquest cálser, anunciaréu la mort del Senyor fins que vinga.

27 Per lo tant qualsevol que menji aquest pá, ó begui lo cálser del Senyor indignament, será reo del cos y de la sanch del Senyor.

28 Per lo tant examini's l'home á sí mateix, y així menji d'aquell pá, y begui del cálser.

29 Perqué'l qui'n menja y beu indignament, menja y beu sa propia condemnació, no fent discerniment del cos del Senyor.

30 Per aixó hi ha entre vosaltres molts débils y malalts, y molts que dormen.

31 Puix si nosaltres mateixos nos examinassem, no seríam certament judicats.

32 Emperó quant som judicats, som castigats del Senyor, peraqué no siam condemnats ab aquest mon.

33 Per lo qual, germans meus, quant vos congregau pera menjar, esperaus los uns als altres.

34 Y si algú té fam, menji en casa, á fi de que no us junteu pera condemnació. Y las demás cosas las ordenaré quant vinga.

CAP. 12.

De la varietat de dons que l'Esperit Sant distribuix entre'ls fiels per'utilitat de l'iglesia: aquesta es un sol cos místich, los membres del qual deuen ajudarse mutuament.

Y TOCANT als *dons* espirituals no vull, germans, que estiguau en ignorancia.

2 Vosaltres sabeu que quanterau Gentils, anavau als ídols muts, segons erau conduhits.

3 Per lo tant vos fas á saber, que ningú que parla per l'Esperit de Deu, diu anathema á Jesús: y ningú pot dir que Jesús es lo Senyor, sinó per l'Esperit Sant.

4 Hi ha donchs diversitat de dons, mes l'Esperit es un mateix.

5 Hi ha diferencias de ministeris, emperó es un mateix lo Senyor.

6 Hi ha també diversitat d'operacions, emperó un mateix es lo Deu que obra totas las cosas en tots.

7 Mes la manifestació del Esperit es donada á cada hu pera profit.

8 Perqué á un li es donada per l'Esperit la paraula de sabiduría; á altre paraula de ciencia, segons lo mateix Esperit;

9 A altre fe per lo mateix Esperit; á altre dó de curar per lo mateix Esperit;

10 A altre lo fer miracles; á altre dó de profecia; á altre discreció d'esperits; á altre dó de diferents llenguas; á altre interpretació de llenguas.

11 Mes totas aquestas cosas las obra un sol y mateix Esperit, repartint á cada hu com ell vol.

12 Perqué així com lo cos es un, y té molts membres, y tots los membres del cos, encaraqué molts, son un sol cos, així també es Christo.

13 Perqué per un mateix Esperit havem estat batejats tots no-

saltes pera ser un mateix cos, així Jueus com Gentils, així servos com llibres, y tots havem begut en un mateix Esperit.

14 Perqué tampoch lo cos es un sol membre, sinó molts.

15 Si'l peu dignés: Perqué no so má, no so del cos; ¿no es per aixó del cos?

16 Y si dignés l'orella: Perqué no so ull, no so del cos; ¿per aixó no será del cos?

17 Y si tot lo cos fos ull, ¿ahont estaria l'oido? Y si tot fos oido, ¿ahont estaria l'olfato?

18 Emperó ara Deu ha posat los membres, cada hu d'ells en lo cos de la manera que li ha plagut.

19 Y si tots fossen un sol membre, ¿ahont sería lo cos?

20 Emperó ara encaraqué los membres *sian* molts, lo cos es un.

21 Y l'ull no pot dir á la má: Jo no t'he menester; ni tampoch lo cap als peus: Jo no us necessito.

22 Ans bé aquells membres del cos que semblan més flachs, son més necessaris:

23 Y'ls membres del cos que tenim per menos nobles, á estos conferim major honra; y als que tenim per menos honestos, los cubrim ab més decencia.

24 Perqué los que en nosaltres son honestos, no tenen necessitat de res: emperó Deu ha temperat lo cos, donant honra més cumplerta al membre que no la tenia en sí,

25 A fi de que no hi hagués dissensió en lo cos, sinó que tots los membres tinguessen igual sollicitut l'un per l'altre.

1 CORINTHIS, 12, 13, 14.

26 Y que si un membre pateix, tots los membres pateixen ab ell; ó si un membre es honrat, tots los membres se regositjan ab ell.

27 Donchs vosaltres sou cos de Christo, y membres de membre.

28 Y així Deu té posats alguns en l'iglesia, en primer lloch apóstols, en segon profetas, en tercer doctors, després d'aixó *dó* de miracles, després gracia de curar, socorros, governs, diversitat de llenguas, interpretació de llenguas.

29 ¿Per ventura *son* tots apóstols? ¿*son* tots profetas? ¿*son* tots doctors?

30 ¿Fan tots miracles? ¿tenen tots gracia de curar? ¿parlan tots llenguas? ¿interpretan tots?

31 Aspirau emperó vosaltres als dons majors: mes jo us mostro un camí encara més excellent.

CAP. 13.

Descripció de la caritat, y de sas propietats.

ENCARAQUÉ jo parli ab llenguas d'homes y d'àngels, si no tinch caritat, so com coure que ressona, ó campana que dringa.

2 Encaraqué jo tingués *lo dó* de profecia, y compregués tots los misteris, y tota ciencia; y encaraqué jo tingués tota fe, de modo que pogués remourer montanyas, si no tinch caritat, no so res.

3 Y encaraqué jo distribuís tots mos bens per alimentar als pobres, y encaraqué entregás mon cos pera ser cremat, si no tinch caritat, de res m'aprofitará.

4 La caritat es pacient, y es benigna; la caritat no es envejosa,

ni obra temerariament, ni s'ensuperbeix,

5 No es ambiciosa, no cerca sos profits, no s'irrita, ni pensa mal,

6 No's gosa en l'iniquitat, sinó que's complau en la veritat:

7 Tot ho aguanta, tot ho cren, tot ho espera, y ho sofreix tot.

8 La caritat may decau; per més que s'acabin las profecias, cessin las llenguas, y sia destruida la ciencia.

9 Puix coneixem en part, y en part profetisam.

10 Emperó quant lo qu'es perfet vinga, será abolit lo qu'es en part.

11 Quant jo era un noy, parlava com un noy, comprenia com un noy, y judicava com un noy. Mes quant vaitg esser home fet, deixí correr las cosas de noy.

12 Ara vehem com per un mirall obscurament, mes llavors cara á cara. Ara conech en part, mes llavors coneixeré tant bé com so conegut.

13 Ara permaneixen eixas tres cosas, fe, esperansa, y caritat; emperó la major d'ellas es la caritat.

CAP. 14.

Lo dó de llenguas es inferior al de profecia: se ha de usar dels dons pera edificació del prohisme: Deu es un Deu de pau: las donas deuen callar en l'iglesia.

SEGUIU la caritat, cobdiciau los dons espirituals, sobre tot lo de profecia.

2 Perqué aquell que parla en llengua *desconeguda*, no parla als homes, sinó á Deu, perqué ningun home l'enten. Y en esperit parla los misteris.

1 CORINTHIS, 14.

3 Mes aquell que profetisa, parla als homes per edificació, y exortació, y consol.

4 Aquell que parla una llengua *desconeguda*, s'edifica á si mateix; mes aquell que profetisa, edifica l'iglesia de Deu.

5 Y jo voldria que tots parlassen llenguas, emperó molt més que profetissasen; puix major es lo qui profetisa que'l que parla llenguas, á no ser que interpreti, peraqué l'iglesia rebi edificació.

6 Ara donchs, germans, si jo vinguéis á vosaltres parlant llenguas, ¿de qué us aprofitaré, á no ser que us parli ó en revelació, ó en ciencia, ó en profecia, ó en doctrina?

7 Y certament que fins las cosas inanimadas que donan sonido, com la flauta y l'harpa, si no forman diferencia de sons, ¿com se distingirà lo que's toca ab flauta, ó lo que ab harpa?

8 Puix si la trompeta dona un so incert, ¿qui's prepararà pera la batalla?

9 Així també vosaltres, si per la llengua no donau paraulas claras, ¿com se sabrà lo que's diu? Certament parlaréu al ayre.

10 Hi ha, per exemple, tantas clases de llenguas en lo mon, y no hi ha res sens ven.

11 Si jo donchs ignoro lo significat de las paraulas, seré bárbaro per'aquell á qui parlo, y'l que parla *será* bárbaro pera mi.

12 Així mateix vosaltres, ja que sou cobdiciosos de *dons* espirituals, procurau abundar en ells pera edificació de l'iglesia.

13 Per lo tant, aquell que parli una llengua *desconeguda*, demani la gracia d'interpretarla.

14 Perqué si jo fas oració en una llengua *desconeguda*, mon esperit ora; però mon enteniment es sens fruyt.

15 ¿Qué donchs? Pregaré ab l'esperit, pregaré també ab l'enteniment; cantaré ab l'esperit, y cantaré també ab l'enteniment.

16 D'altra manera, quant donis la benedicció ab l'esperit, ¿com aquell que está en la classe del poble sencill, dirá Amen al donar tu gracias, vehent no compren lo que tu dius?

17 Certament tu bé donas gracias; emperó l'altre no queda edificat.

18 Gracias dono á Deu, puix parlo todas las llenguas de tots vosaltres:

19 Emperó en l'iglesia preferech dir cinch paraulas ab inteligencia, á fi de instruhir també als altres, que no deu mil paraulas en llengua *desconeguda*.

20 Germans, no siau noys en lo seny, mes siau infants en la malicia, emperó homes en lo seny.

21 Está escrit en la lley: Ab *hombres* d'altras llenguas y d'altres llavis parlaré á est poble, y ni ab tot aixó me ohirán, diu lo Senyor.

22 Així las llenguas son pera senyal, no als fiels, sinó als infiels; mes la profecia *serveix*, no als infiels, sinó als fiels.

23 Si donchs tota l'iglesia se congrega en un lloch, y parlant tots ab llenguas, entran ignorants

1 CORINTHIS, 14, 15.

ó infels, ¿no dirán que haveu perdut lo judici?

24 Mes si tots profetisan, y entra un infiel, ó un ignorant, ell de tots es convençut, y de tots judicat.

25 Y així's fan manifestos los secrets de son cor; y postrat sobre'l rostro adorarà á Deu, y declarará que Deu verdaderament está en vosaltres.

26 ¿Donchs qué, germans? Quant vos congregueu, cada hu de vosaltres té salm, té doctrina, té llengua, té revelació, té interpretació: fassa's tot pera edificació.

27 Si algú parla en llengua desconeguda, parlin així dos, ó al més tres, y per torn, y un interpreti.

28 Y si no hi ha intérprete, guardi silenci en l'iglesia, y parli ab sí mateix y á Deu.

29 En quant als profetas, parlin dos ó tres, y'ls demés que judiquin.

30 Y si á altre que estiga sentat li fos revelada alguna cosa, calli lo primer.

31 Puix així poden profetisar tots un per un, á fi de que tots aprengan, y sian tots amonestats.

32 Y'ls esperits dels profetas están subjectes als profetas.

33 Perqué Deu no es autor de dissensió, sinó de pau, així com jo ensenyo en totes las iglesias dels sants.

34 Callin las donas en las iglesias, puix no'ls es donat lo parlar, ans bé estigan sumissas, com també ho diu la lley.

35 Y si ellas volen instruirse en alguna cosa, que ho preguntin á sos marits en casa; puix que es

indecorós á una dona lo parlar en l'iglesia.

36 ¿Per ventura la paraula de Deu isqué de vosaltres, ó vingué á vosaltres sols?

37 Si algú se té per profeta, ó espiritual, regonegui que las cosas que us escrich son manaments del Senyor.

38 Y'l que no conega, no será conegut.

39 Per lo tant, germans, cobdiçiau lo profetisar, y no impediui lo parlar en llenguas.

40 Fassa's tot ab decoro y ordre.

CAP. 15.

La fe y esperansa de nostra futura resurrecció se confirman per la resurrecció de Jesu-Christ: se descriu l'ordre y modo d'ella, y la naturalesa dels cossos ressuscitats.

VOS declaro emperó, germans, l'evangeli que us he predicat, lo que rebereu vosaltres, y en lo qual están fermes,

2 Per lo qual sou salvos també, si'l retenui com vos lo prediquí, si es que no haveu cregut en va.

3 Perqué en primer lloch vos he ensenyat lo mateix que havia après, á saber, que Christo morí per nostres pecats, segons las escripturas;

4 Y que fou sepultat, y que resuscitá al tercer dia, segons las escripturas:

5 Y que s'aparegué á Cefas, y després als onse:

6 Y que després fou vist per més de cinch cents germans junts, dels quals la major part viuen vuy dia, emperó alguns han ja finat:

7 Després s'aparegué á Jaume també, y després á tots los apóstols:

8 Y finalment se m'aparegué á mi també, com á un fill abortiu.

9 Puix jo so'l menor dels apóstols, lo qual no so digne de ser anomenat apóstol, perquè he perseguit l'iglesia de Deu.

10 Emperó, per la gracia de Deu, so lo que so; y sa gracia no ha estat vana en mi, ans bé he treballat méscopiosament que tots ells; empero no jo, sinó la gracia de Deu que era ab mi.

11 Per lo tant, sia jo; sian ells, així predicam, y així vosaltres haveu cregut.

12 Y si's predica que Christo ressuscitá d'entre'ls morts, ¿com es que diuen alguns d'entre vosaltres, que no hi ha resurrecció de morts?

13 Donchs si no hi ha resurrecció de morts, tampoch Christo ressuscitá.

14 Y si Christo no ressuscitá, es vana donchs nostra predicació, y també es vana vostra fe:

15 Y ademés resultam ser falsos testimonis envers Deu; perquè donarem testimoni contra Deu, *dihent* que havia ressuscitát á Christo, al qual no ressuscitá, si es que'ls morts no ressuscitan.

16 Perqué si'ls morts no ressuscitan, Christo tampoch ressuscitá;

17 Y si Christo no ressuscitá, vana es vostra fe, puix encara estau en vostres pecats.

18 Y per consegüent també los que dormiren en Christo son perduts.

19 Si en aquesta vida solament tenim esperansa en Christo, nosaltres som de tots los homes los més desdixats.

20 Emperó Christo ha ressuscitát d'entre'ls morts, y ha estat fet primicias d'aquells que dormen.

21 Perqué així com per home *vingué* la mort, per home *vingué* també la resurrecció dels morts.

22 Y així com en Adam moren tots, així en Christo també serán tots vivificats.

23 Emperó cada qual en son ordre: las primicias Christo; després los que son de Christo en sa vinguda.

24 Luego *vé'l* fi; quant ell haurá entregat lo regne al Deu y al Pare, quant haja destruit tot imperi, y tota autoritat, y tot poder.

25 Perqué es necessari que ell regni, fins que haja posat tots los enemichs sota sos peus.

26 Y l'últim enemich *que* será destruit, es la mort. Perqué totas las cosas las subjecta sota los peus d'ell. Y quant diu:

27 Tot está subjecte á ell; s'exceptúa, sens dubte, aquell que posá totas las cosas sota d'ell.

28 Y quant totas las cosas estigan subjectes á ell, llavors fins lo mateix Fill estará subjecte á aquell que someté á ell totas las cosas, peraqué Deu sia tot en tots.

29 D'altra manera, ¿qué farán aquells que's batejan pera'ls morts, si de ningun modo ressuscitan los morts? ¿Perqué's batejan donchs pera'ls morts?

30 ¿Y perquè nosaltres estam en perill á cada hora?

1 CORINTHIS, 15.

31 Cada dia, germans, moro pera gloria vostra, la qual tinch en Christo Jesús nostre Senyor.

32 Si, com home, vaitg jo combatrer ab las fieras en Efesi, ¿qué m'aprofita si no ressuscitan los morts? Menjem y bebem, que demá morirem.

33 No us deixeu seduhir: las malas companyías corrompen las bonas costums.

34 Vetllau justament, y no pequeu; puix alguns no tenen coneixement de Deu: *ho* dich pera confusió vostra.

35 Emperó algú dirá: ¿Com ressuscitarán los morts, ó ab quin cos vindrán?

36 Neci, lo que tu sembras, no's vivifica, si abans no mor.

37 Y al sembrar, no sembras lo cos que ha de naixer, sinó lo gra nu, ó de blat, ó d'altra llavor.

38 Mes Deu li dona lo cos com li plau, y á cada una de las llavors son propi cos.

39 No tota carn *es* una mateixa carn; mes una certament *es* la carn dels homes, altra la de las bestias, altra la dels aucells, y altra la dels peixos.

40 *Hi* ha així mateix cossos celestials, y cossos terrenals; emperó una *es* la gloria dels celestials, y altra la dels terrenals.

41 Una *es* la claredat del sol, altra la claredat de la lluna, y altra la claredat de las estrel·las. Y fins una estrella se diferencia d'altra estrella en claredat.

42 Així també *es* la resurrecció dels morts. Se sembra en corrup-

ció; ressuscitará en incorrupció:

43 Se sembra en vilesa; ressuscitará en gloria: se sembra en flaqueza; ressuscitará en vigor:

44 Se sembra cos animal; ressuscitará cos espiritual: perquè així com hi ha cos animal, així hi ha cos espiritual, com está escrit:

45 Lo primer home Adam fou format en ánima vivent; lo derrer Adam en esperit vivificant.

46 Mes no fou lo primer lo espiritual, sinó lo qu'es animal, y després lo qu'es espiritual.

47 Lo primer home de la terra, terrenal; lo segon home del cel, celestial.

48 Com *es* lo terrenal, així *son* també tots los *que son* terrenals; y com *es* lo celestial, així *son* tots los *que son* celestials.

49 Y així com havem portat l'imatge del terrenal, així portarem també l'imatge del celestial.

50 Emperó assó vos dich, germans, que la carn y la sanch no poden possehir lo regne de Deu, ni la corrupció possehir l'incorruptibilitat.

51 Veus aquí jo us declaro un misteri: Tots certament no dormirem, mes tots serem mudats,

52 En un moment, en un tancar y obrir d'ull, en la trompeta final; puix la trompeta sonará, y'ls morts ressuscitarán incorruptibles, y nosaltres serem mudats.

53 Perqué es precís que assó corruptible se vestesca d'incorruptibilitat, y assó qu'es mortal, se vestesca d'immortalitat.

54 Y quant assó qu'es corrup-

1 CORINTHIS, 15, 16.

tible, s'haja vestit d'incorruptibilitat, y lo qu'es mortal, s'haja vestit d'immortalitat, á las horas se cumplirá la paraula que está escrita: Engullida ha estat la mort en la victoria.

55 ¡O mort! ¿ahont es ta victoria? ¡O mort! ¿ahont es ton agulló?

56 Agulló de la mort es lo pecat, y la forsa del pecat es la lley.

57 Mes gracias á Deu, que'ns doná la victoria per nostre Senyor Jesu-Christ.

58 Així, amats germans meus, estigau fermes, y constants, abundant sempre en l'obra del Senyor, sabent que vostre treball no es en va en lo Senyor.

CAP. 16.

Exorta als Corinthis á que fassan la collecta de las almoynas pera'ls pobres de l'iglesia de Jerusalem; y los recomana á Timotéu, y á altres deixebles.

Y EN quant á las collectas que's fan pera'ls sants, feuhó també vosaltres així com ho ordení en las iglesias de Galacia.

2 Lo primer dia de la semana cada hu de vosaltres posi apart en sa casa guardant lo que gusti, á fi de que no's fassan las collectas quant jo vinga.

3 Y quant estiga jo present, aquells que vosaltres aprobaréu per cartas, á eixos enviaré peraqué portin á Jerusalem vostre socorro.

4 Y si la cosa meresqués que jo també hi vaja, vindrán ab mi.

5 Y jo vindré á vosaltres quant passi per la Macedonia; puix jo passaré per la Macedonia.

6 Y tal vegada me quedaré ab vosaltres, y hi passaré també l'hivern, peraqué m'acompanyeu allá ahont tinga d'anar.

7 Puix no us vull veurer de pas; ans bé espero detenirme algun temps ab vosaltres, si'l Senyor ho permet.

8 Però jo'm detindré en Efesi fins á Pentecostás.

9 Perqué se m'ha obert una porta gran y eficaz, y los adversaris son molts.

10 Y si Timotéu vingués, procurau que estiga sens recel entre vosaltres, puix treballa en l'obra del Senyor així com jo.

11 Per lo tant no'l desprecii ningú, ans bé acompanyaulo en pau, peraqué vinga á mi; puix lo espero ab los germans.

12 Y en quant al germá Apolo, vos fas á saber, que li preguí molt vingués á vosaltres ab los germans: emperó no tingué voluntat de venir ara á vosaltres; mes vindrá quant tinga oportunitat.

13 Vetllau, estáu fermes en la fe, conduhiuvos com á homes, y siau forts.

14 Sian fetas totas las vostras cosas ab caritat.

15 Vos prego, germans, (ja coneixeu la casa de Stephana, y de Fortunat, y d'Acháich; perquè son las primicias del Ácaya, y se consagraren al servey dels sants.)

16 Que siau obedients á eixos tals, y á tot aquell que'ns ajuda, y treballa.

17 Y m'alegro de la vinguda de Stephana, y de Fortunat, y d'A-

2 CORINTHIS, 1.

cháich: puix lo que us faltava á vosaltres, ho supliren ells:

18 Perqué referen mon esperit, y'l vostre. Teniu donchs consideració á tals personas.

19 Vos saludan las iglesias del Asia. Vos saludan molt en lo Senyor Aquila y Priscila, ab l'iglesia de sa casa, en la que'm trobo allotjat.

20 Vos saludan tots los germans.

Saludausvos los uns als altres ab bes sant.

21 La salutació de mi, Pau, ab ma propia má.

22 Si algú no ama á nostre Senyor Jesu-Christ, sia anatema: Maranatha.

23 La gracia de nostre Senyor Jesu-Christ sia ab vosaltres.

24 Mon amor sia ab tots vosaltres en Christo Jesús. Amen.

EPÍSTOLA SEGONA DE SANT PAU ALS CORINTHIS.

CAP. 1.

S'escusa l'apòstol de no haver anat avans á visitarlos, després de ferlos veurer la sinceritat de son cor y de sa doctrina.

PAU, apòstol de Jesu-Christ per la voluntat de Deu, y'l germá Timotéu, á l'iglesia de Deu que está en Corinthe, ab tots los sants que hi ha en tota la Acaya.

2 Gracia sia á vosaltres, y pau, de Deu nostre Pare, y del Senyor Jesu-Christ.

3 Benehit sia lo Deu y Pare de nostre Senyor Jesu-Christ, lo Pare de las misericordias, y Deu de tota consolació,

4 Lo qual nos consolá en tota nostra tribulació, peraqué pugam també nosaltres consolar á aquells que's troban en tot treball, ab lo consol ab que nosaltres som consolats de Deu.

5 Perqué á la manera ab que

abundan en nosaltres las aficcions de Christo, així abunda també nostra consolació per Christo.

6 Y si som atribulats, es pera vostra consolació y salvació; y si som consolats, es pera vostra consolació; si som confortats, pera vostra confortació es y salvació; la qual obra sufriment de las mateixas aficcions que patim nosaltres també:

7 De manera que nostra esperansa en vosaltres es ferma, sabent que així com sou participadors de las aficcions, ho seréu també de la consolació.

8 Perqué no volem, germans, que ignoreu las tribulacions que tinguerem en l'Asia; perqué nos oprimiren de una manera tant superior á nostras forsas, que arribarem á desesperar de la vida:

9 Mes nosaltres tinguerem en

2 CORINTHIS, 1, 2.

nosaltres mateixos la sentència de mort, peraqué no confiassem en nosaltres, sinó en Deu que ressuscita los morts:

10 Lo qual nos ha llibertat y lliberta de tant gran *perill* de mort, en qui esperam que encara nos deslliurará:

11 Ajudantnos vosaltres també en *vostras* oracions, peraqué per lo dó que se'ns ha *concedit* per medi de moltes personas, sian donadas gracies per molts á favor de nosaltres.

12 Perqué nostra gloria es aquesta: lo testimoni de nostra consciencia, que en simplicitat de cor y en santa sinceritat, no ab sabiduría carnal, sinó ab la gracia de Deu, havem procehit en aquest mon, y més abundantment ab vosaltres.

13 Puix no us escribim altrás cosas sinó las que havem llegit y regoneixeu, y espero que las regoneixeréu fins al fi:

14 Com també nos havem regonegut en part, que nosaltres som vostra gloria, així com vosaltres també la nostra en lo dia de nostre Senyor Jesu-Christ.

15 Y ab aquesta confiança pensava venir abans á vosaltres, peraqué tinguesseu un segon benefici;

16 Y *anar* á Macedonia, passant per vosaltres, y de Macedonia venir altra vegada á vosaltres, y ser conduhit per vosaltres á la Judéa.

17 Donchs quant jo'm proposava aixó, ¿usí acás de lleugeressa? ¿ó las cosas que jo proposo, las proposo segons la carn, de manera que hi haja en mi sí, y no?

18 Emperó Deu verdader *m'es testimoni*, que en aquella paraula que us he anunciat no hi ha sí y no.

19 Perqué lo Fill de Deu Jesu-Christ, que ha estat predicat entre vosaltres per nosaltres, *so es*, per mí, y per Silva, y Timotéu, no fou sí y no, sinó que'l sí fou en ell.

20 Perqué totes las promesas de Deu son en ell sí; y així també en ell Amen, á gloria de Deu per nosaltres.

21 Y com aquell que'ns confirmá junt ab vosaltres en Christo, y'l qui'ns ha ungit, *es* Deu:

22 Lo qual també nos sellá, y doná la penyora del Esperit en nostres cors.

23 Emperó jo crido á Deu per testimoni sobre ma ánima, de que per perdonarvos no he vingut encara á Corinthi: no que tingam domini sobre la vostra fe, sinó que contribuim á vostre goig: puix per la fe estáu fermes.

CAP. 2.

Mana que l'incestuós arrepenit sia readmés en la comunió de l'iglesia; y ab indulgencia paternal, y autoritat apostólica, en nom de Christo, li alsa la pena imposada.

MES jo he resolt en mi mateix, de no venir altra vegada á vosaltres ab tristesa:

2 Perqué si jo us entristech, ¿qui m'alegra á mi després, sinó aquell que ha estat contristat per mi?

3 Y aixó mateix vos he escrit; á fi de que quant vinga á vosaltres no tinga tristesa sobre tristesa, d'aquells de qui jo deuria tenir alegrí; confiant en tots vosaltres,

2 CORINTHIS, 2, 3.

de que mon goig es lo goig de tots vosaltres.

4 Perqué per la molta afficció y angustia de cor, vos escriguí ab moltes llágrimas, no peraqué us contristassen, ans bé peraqué coneguessen l'amor tant gran que us tinch.

5 Y si algú m'ha contristat, no m'ha contristat sinó en part, per no agoviarvos á tots vosaltres.

6 Bástali al qu'es tal aquesta reprehensió feta per molts:

7 De manera que al contrari, vosaltres *debeu* perdonarlo, y consolarlo; no sia que'l tal se perdi consumit de tristesa.

8 Per lo que vos prech que confirmeu *vostra* caritat envers ell.

9 Y peraqueix fi vos escriguí també, á fi de experimentar si vosaltres sou obedients en totes las cosas.

10 Aquell á qui vosaltres perdonau alguna cosa, també jo li *perdono*: puix jo si li he perdonat alguna cosa per amor de vosaltres, ho he fet en persona de Christo,

11 A fi de que no siam sorpresos de Satanás; puix no ignoram sas maquinacions.

12 Y quant vinguí á Troade á *predicar* l'evangeli de Christo, y'm fou oberta una porta en lo Senyor,

13 No tinguí repós en mon esperit, perqué no encontrei á mon germá Tito; y així despedintme d'ells me'n aní á Macedonia.

14 Emperó gracias á Deu que sempre nos fa triuñar en Christo Jesús, y manifesta per nosaltres en totes parts l'olor del coneixement d'ell mateix.

15 Puix nosaltres som envers Deu bon olor de Christo en aquells que's salvan y en los que's perden.

16 Pera uns *som* realment olor de mort pera mort; y per'altres olor de vida pera vida. ¿Y qui es idóneo pera aquestas cosas?

17 Perqué no som com molts, que adulteran la paraula de Deu, sinó que parlam en Christo ab sinceritat, com de part de Deu, devant de Deu.

CAP. 3.

Excellencia del evangeli comparada ab la llei escrita: lo vel que cubreix la inteligencia de las escripturas als Jueus solament se remou ab la fe en Jesu-Christ.

COMENSAM de nou á alabar-nos á nosaltres mateixos, ó tenim necessitat, com alguns, de cartas de recomendació pera vosaltres, ó de vosaltres?

2 Vosaltres carta nostra sou, escrita en nostres cors, coneguda y llegida de tots los homes:

3 Sent manifest, que vosaltres sou carta de Christo, ministrada per nosaltres, y escrita no ab tinta, sinó ab l'Esperit de Deu viu; no en taulas de pedra, sinó en taulas de carn del cor.

4 Y tenim tal confiança envers Deu per Christo:

5 No que siam suficients per nosaltres mateixos pera pensar res, com de nosaltres, sinó que nostra suficiencia vé de Deu:

6 Lo qual nos ha fet també ministres idóneos del Nou Testament: no de la lletra, sinó del esperit; perqué la lletra mata, emperó l'esperit dona vida.

2 CORINTHIS, 3, 4.

7 Y si'l ministeri de mort, gravat ab lletres sobre pedras, fou gloriós, de manera que'ls fills d'Israel no podían fixar la vista en la cara de Moysés, per la gloria de son rostre, que havia de desaparèixer;

8 ¿Com no será més gloriós lo ministeri del Esperit?

9 Perqué si'l ministeri de condemnació fou gloria, molt més deu abundar en gloria lo ministeri de justícia.

10 Perqué lo que resplandí en aquesta part, no fou gloriós comparat ab la gloria excellent.

11 Perqué si lo qu'es anulat es pera gloria, molt més gloriós será lo que subsisteix.

12 Així donchs tenint tal esperança, vos parlam ab molta confiança;

13 Y no com Moysés, que's posava un vel sobre'l rostre, perquè los fills d'Israel no fixassen la vista en sa cara, *la gloria de la qual* havia de desaparèixer:

14 Emperó sos sentits quedaren ofuscats: puix fins avuy permaneix en la lectura del Vell Testament lo mateix vel sens remoure, lo qual *vel* es remogut en Christo.

15 Y fins aquest dia, quant llegeixen á Moysés, lo vel está posat sobre'l cor d'ells.

16 Mes quant se convertescan al Senyor será remogut son vel.

17 Perqué'l Senyor es Esperit: y allà ahont *está* l'Esperit del Senyor, allí *hi ha* llibertat.

18 Y així tots nosaltres contemplant á cara descuberta, com en

un mirall, la gloria del Senyor, som transformats en la mateixa imatge, de claredat en claredat, com per l'Esperit del Senyor.

CAP. 4.

Conducta de Sant Pau plena de sinceritat: l'evangeli per'uns es llum, per'altres tenebras: los apòstols agoviats de treballs, però plens d'esperansa: los mals d'aquesta vida son de poca duració, los bens de l'altra eterns.

PER lo tant, tenint nosaltres aquest ministeri, segons la misericordia que havem alcansat, no desmayam;

2 Ans bé llansam fora de nosaltres las dissimulacions vergonyosas, no caminant en l'astucia, ni adulterant la paraula de Deu, sinó recomanantnos nosaltres mateixos á la consciencia de tots los homes devant de Deu per la manifestació de la veritat.

3 Y si'l nostre evangeli está encara encubert, per'aquells que's perden está encubert:

4 En los quals lo deu d'aquest mon ha cegat los enteniments dels incréduls, perquè no resplandesca en ells la llum del evangeli de la gloria de Christo, qu'es l'imatge de Deu.

5 Perqué no us predicam á nosaltres mateixos, sinó á Jesu-Christ Senyor nostre; y nosaltres som servos vostres per Jesús.

6 Perqué Deu, que digué que de las tenebras resplandís la llum, ell mateix resplandí en nostres cors, per'illuminació del coneixement de la gloria de Deu en la cara de Jesu-Christ.

2 CORINTHIS, 4, 5.

7 Emperó tenim aquest tresor en vasos de fanch, peraqué la grandesa del poder sia de Deu, y no de nosaltres.

8 En tot patim tribulacions, mes no'ns acongoixam; estam apurats, mes no destituïts:

9 Som perseguits, mes no abandonats; abatuts, mes no destruïts:

10 Portant sempre la mortificació del Senyor Jesús en nostre cos, á fi de que la vida de Jesús se manifesti també en nostres cossos.

11 Perqué nosaltres que vivim som continuament entregats á la mort per amor de Jesús, peraqué la vida de Jesús se manifesti també en nostra carn mortal.

12 Així donchs la mort obra en nosaltres, mes la vida en vosaltres.

13 Emperó tenint lo mateix esperit de fe, conforme está escrit: Creguí, y per aixó he parlat: nosaltres també crehem, y per aixó parlam:

14 Sabent qu'aquell que ressuscitá al Senyor Jesús, nos ressuscitará també á nosaltres ab Jesús, y'ns col·locará ab vosaltres.

15 Perqué tot es per amor de vosaltres, á fi de que la gracia, que abunda per l'acció de gracies de molts, redundi en gloria de Deu.

16 Per lo que no desmayam, ans bé encaraqué en nosaltres l'home exterior decayguí, emperó l'home interior se renova de dia en dia.

17 Perqué nostras afliccions lleugeras, que no duran més que un moment, operan en nosaltres un sobrebundant y etern pes de gloria;

18 Mentres contemplam no á las

cosas que's veuen, sinó á las que no's veuen. Perqué las cosas que's veuen son temporals; mes las que no's veuen son eternas.

CAP. 5.

*Desitja l'apòstol véurese llibre del des-
terro d'aquesta vida y agradar á Jesu-
Christ, jutge de tota: per ell som recon-
ciliats ab Deu: los apòstols son sos
embaixadors.*

PERQUÉ sabem que si nostra casa terrena d'esta habitació se dissolgués, tenim de Deu un edifici, una casa no feta de má, que *será eterna* en los cels.

2 Y per aixó gemegam nosaltres, desitjant ser revestits de nostra habitació qu'es del cel:

3 Si es que siam trobats vestits y no desnusos.

4 Perqué també los que estam en est tabernacle gemegam oprimits; perqué no volem esser despullats, sinó revestits; á fi de que lo qu'es mortal sia absorbit per la vida:

5 Emperó lo qui'ns ha preparat per aixó mateix, es Deu; qui'ns ha donat la penyora del Esperit.

6 Per aixó vivim sempre confiats, sabent que mentres estam en lo cos estam ausents del Senyor:

7 (Perqué caminam per fe, y no per visió:)

8 Emperó tenim confiança, y ans bé més ganas de ausentarnos del cos, y estar presents ab lo Senyor.

9 Y per aixó nos esforcam, ó siam presents, ó siam ausents, á serli acceptes.

10 Puix debem tots compareixer devant lo tribunal de Christo, peraqué cada qual rebi, segons lo

2 CORINTHIS, 5, 6.

que ha fet bó ó mal, *estant en son propi cos.*

11 Penetrats donchs del terror de Deu, persuadim als homes; puix á Deu li som manifestos, y espero que ho som també en vstras consciencias.

12 No'ns alabam de nou á vosaltres, sinó que us donam ocasió de gloriarvos per nosaltres; á fi de que tingau qué *respondrer* als que's glorian en l'apariencia, y no en lo cor.

13 Perqué si nosaltres estam com fora de sí, *es* pera Deu; y si estam en cabal seny, *es* pera vosaltres.

14 Perqué l'amor de Christo nos compelleix; considerant aixó, que si un morí per tots, tots per consegüent som morts:

15 Y *que* Christo morí per tots, peraqué los que viuen no viscan ja pera sí, sinó per aquell que morí per ells y ressuscitá.

16 Y així nosaltres de aquí en avant ja no coneixem á ningú segons la carn. Y encaraqué coneguerem á Christo segons la carn, ab tot ara ja no'l coneixem.

17 Per lo que si algú *está* en Christo, *es* ja una criatura nova: las cosas vellas ja passaren; veus aquí totas s'han tornat novas.

18 Y totas las cosas *son* de Deu, que'ns ha reconciliat á sí per Jesu-Christ, y'ns doná lo ministeri de la reconciliació.

19 Perqué certament Deu estava en Christo, reconciliant lo mon á sí, no imputantlos los pecats d'ells; y posá en nosaltres la paraula de la reconciliació.

20 Nosaltres donchs som embai-xadors en *nom* de Christo; com si fos Deu qui us amonesta per nosaltres: vos suplicam per Christo que us reconcilien ab Deu.

21 Lo qual per nosaltres feu peccat al que no havia conegut peccat, á fi de que nosaltres fossem fets justícia de Deu en ell.

CAP. 6.

Modo de procehir dels ministres del evangelí, y avis als fiels de no mesclarse ab los infiels.

Y AIXÍ nosaltres com á coo-peradors de Deu vos exortam á no rébrer la gracia de Deu en va; 2 (Perqué ell diu: T'oyguí en temps accepte, y't socorreguí en lo dia de salvació. Veus aquí ara *es* lo temps accepte, veus aquí ara *es* lo dia de salvació.)

3 No donem ocasió d'escándol á ningú, perquè no sia vituperat nostre ministeri.

4 Ans bé en totas las cosas con-duhimnos com á ministres de Deu en molta paciencia, en tribulacions, en necessitats, en angustias,

5 En assots, en presons, en sedicions, en treballs, en vigílias, en dejunis,

6 En puresa, en ciencia, en longanimitat, en mansuetut, en Esperit Sant, en caritat no fingida,

7 En paraula de veritat, en virtut de Deu, ab las armas de la justícia á dreta y esquerra:

8 Per honra y deshonra, per infamia y bona fama; com á seductors, encaraqué verdaders; com á desconeguts, encaraqué coneguts;

9 Com á moribundes, y veus

2 CORINTHIS, 6, 7.

aquí vivim; com á castigats, emperó no morts;

10 Com á tristos, emperó sempre alegres; com á pobres, mes enriquint á molts; com no tenint res, emperó possehintho tot.

11 ¡Oh Corinthis! Nostra boca está oberta pera vosaltres; nostre cor s'es dilatat.

12 No sou estrets en nosaltres, sinó que sou estrets en vostras entranyas.

13 Y per tenir la mateixa recompensa, (vos parlo com á fills;) dilatauvos també vosaltres.

14 No us uniu en lo mateix jou ab los infiels. Perqué ¿quina participació té la justícia ab l'injustícia? y ¿quina comunió té la llum ab las tenebras?

15 O ¿quina concordia té Christo ab Belial? ó ¿quina part té lo fíel ab l'infíel?

16 O ¿quina consonancia hi ha entre'l temple de Deu y'ls ídols? Perqué vosaltres sou lo temple de Deu viu, com diu Deu: Jo habitaré en ells, y caminaré entr'ells, y seré lo Deu d'ells, y ells serán mon poble:

17 Per lo tant eixiuvos del mitg d'ells, y apartauvos, diu lo Senyor, y no toqueu lo qu'es impur:

18 Y jo us rebré, y us seré Pare, y vosaltres seréu mos fills y fillas, diu lo Senyor Tot-poderós.

CAP. 7.

Mostras del gran amor entre Sant Pau y'ls Corinthis: la tristesa que'ls causá los fou molt saludable.

TENINT donchs, caríssims meus, aquestas promesas,

netejemnos de tota impuresa de carn y d'esperit, perfeccionant la santificació en lo temor de Deu.

2 Doneunos cabuda. A ningú hem injuriat, á ningú hem perversitat, á ningú hem enganyat.

3 No ho dich per condemnarvos. Puix jo us diguí abans, que vosaltres estáu en nostres cors pera morir y viurer junt ab *vosaltres*.

4 Gran confiança tinch envers vosaltres, y molts motius de gloriarme per vosaltres, estich plé de consol, y sobreabundant de goig en tota nostra tribulació.

5 Perqué quant nosaltres haguerem arribat á Macedonia, nostra carn no tingué repós algun, ans bé sufrirem moltas tribulacions, combats éxteriors y temors interiors.

6 Emperó Deu, que conforta als humils, nos ha consolat ab la vinguda de Tito;

7 Y no sols ab sa vinguda, sinó també ab lo consol que tingué en vosaltres, al referirnos vostre desitg, vostres plors, y vostre zel envers mi, de modo que jo tinguí gran plaher.

8 Perqué encaraqué jo us entristí ab una carta, no m'arrepentesch, encaraqué'm pesá; perqué veitg que aquella carta encaraqué per un poch de temps vos contristá;

9 Ara m'alegro, no de la tristesa que tingueren, sinó de que us entristireu per arrepentiment. Perqué vos contristareu segons Deu, de manera que ningun dany haveu sufert per nosaltres.

2 CORINTHIS, 7, 8.

10 Perqué la tristesa *qu'es* segons Deu, produheix arrepentiment durader pera salvació; emperó la tristesa del mon produheix mort.

11 Y veus aquí aqueix mateix contristarvos segons Deu quanta ansietat no produheix en vosaltres, sí, ¡qué purificació, qué indignació, qué temor, qué desitg, qué zel, qué venjansa! En tot vos haveu mostrats purs en aquest negoci.

12 Y així encaraqué us escriguí, no *ho feu* per causa d'aquell que feu l'agravi, ni per aquell que'l sufri, sinó pera manifestar la sollicitut que tenim per vosaltres

13 Devant de Deu. Y per aixó nos havem consolat. Emperó en nostre consol nos havem regositjat més en lo goig de Tito, per quant son esperit fou recreat de tots vosaltres.

14 Y si en alguna cosa m'he gloriat ab ell de vosaltres, no m'avergonyesch; ans bé com tot lo *que us parlarem fou* en veritat, així també lo havernos gloria tab Tito ha resultat ser veritat.

15 Y son entranyable amor creix més envers vosaltres, quant se recorda de la obediencia de tots vosaltres, de com lo rebereu ab temor y ab reverencia.

16 Me regositjo donchs de que en totes las cosas tinch confiansa en vosaltres.

CAP. 8.

Ab l'exemple dels Macedonis exorta Papòstol als Corinthis á que contribuïssan ab grans almoynas al socorro dels Christians pobres de Jerusalem.

AIXÍ mateix vos fem á saber, germans, la gracia de Deu que ha estat donada á las iglesias de Macedonia;

2 *So es*, com en la gran proba de tribulació tingueren ells abundancia de goig, y sa extremada pobresa abunda en las riquesas de sa simplicitat:

3 Perqué jo'ls so testimoni de que segons *sas* forsas, y encara sobre *sas* forsas, tingueren voluntat,

4 Demanant ab molts prechs que rebessem la gracia y la comunicació del ministeri que's dona als sants.

5 Y *ho feren*, no com nosaltres esperavam, sinó que s'entregaren primer al Senyor, y després á nosaltres per voluntat de Deu.

6 De manera que pregarem á Tito, que així com comensá, acabás en vosaltres també esta gracia;

7 A fi de que com en tot abundau en fe, y en paraula, y en ciencia, y en tota diligencia, y ademés en la caritat *que'ns tenu*, així també abundeu en aquesta gracia.

8 No ho dich com qui mana, sinó pera experimentar ab motiu dela sollicitut d'altres la sinceritat de vostra caritat.

9 Puix sabeu la gracia de nostre Senyor Jesu-Christ, que essent rich se feu pobre per amor de vosaltres, á fi de que vosaltres foseu richs per sa pobresa.

10 Y en aixó vos dono consell, perqué assó es lo que us es útil, suposat que no sols comensareu ja á ferho, sinó que formareu lo designi desde l'any passat.

11 Donchs ara cumpliuho, pera-
que així com la voluntat estigué
prompte pera desitjarho, així tam-
bé ho estiga pera cumplirho d'alló
que teniu.

12 Perqué si la voluntat está
prompte, es accepte segons lo que
té, no segons lo que no té.

13 No *vull dir* que los altres es-
tiguin aliviats, y vosaltres que-
deu oprimits, sinó que *hi haja*
igualtat.

14 Al present suplesca vostra
abundancia las sevas necessitats,
peraqué la seva abundancia su-
plesca també vostra necessitat, de
manera que hi haja igualtat, com
está escrit:

15 Al qui molt *recullí*, res li so-
brá; y al qui *arreglegá* poch, no
li faltá.

16 Y gracias á Deu que posá en
lo cor de Tito lo mateix zel pera
vosaltres.

17 Perqué verdaderament ell
acceptá l'exortació; emperó estant
ell molt solícit, de sa propia volun-
tat aná á vosaltres.

18 Y enviarem també junt ab
ell lo germá, l'alabansa del qual
está en l'evangeli per totas las
iglesias:

19 Y no solament *aixó*, sinó que
fou elegit de las iglesias pera com-
pany de nostra peregrinació ab
aquesta gracia, ministrada per no-
saltres á gloria del Senyor, y de-
claració de vostra prompta volun-
tat:

20 Evitant que ningú nos puga
vituperar en aquesta abundancia
ministrada per nosaltres:

21 Procurant lo honest, no sola-
ment devant de Deu, sinó també
devant dels homes.

22 Enviarem igualment ab ells
á nostre germá, á qui hem fre-
quentment experimentat diligent
en moltes cosas, y ara ho será
molt més per la gran confiansa
que *tenim* en vosaltres;

23 Y en quant á Tito, es mon
company y coadjutor envers vo-
saltres; y en quant als germans
nostres, *son* apóstols de las igle-
sias, gloria de Christo.

24 Mostrau donchs envers ells,
y á presencia de las iglesias, la
proba de vostra caritat y de nos-
tra gloria en vosaltres.

CAP. 9.

*Continúa la mateixa exortació ab novas
rahons, en las que dona l'apóstol alguns
avisos sobre l'almoina, y diu que s'ha
de donar ab alegría pera conseguir lo
fruit d'ella.*

PERQUÉ en quant al socorro
que's dona als sants, es per
demés que jo us escrigui;

2 Puix coneix *que* vostre ánimo
está prompte, per lo que me glo-
rió de vosaltres entre'ls Macedo-
nis, perqué Acaya está prompte
desde l'any passat, y vostre zel ha
incitat á molts.

3 No obstant he enviat als ger-
mans, peraqué no fos en va lo ha-
verme gloriat de vosaltres en esta
part, y estigau promptes, com
diguí:

4 No sia que quant vingan los
de Macedonia ab mi vos trobin
desprevinguts, y tingam que aver-
gonyirnos nosaltres (per no dir vo-

2 CORINTHIS, 9, 10.

saltres) d'aquesta gloriació atrevida.

5 Per lo tant he cregut necessari demanar als germans que vajan primer á vosaltres, y apromptin la vostra benedicció ja promesa, á fi de que estiga á punt com á benedicció, y no avaricia.

6 Y dich aixó: Qui escassament sembra, escassament segará; y qui abundantment sembra, abundantment segará.

7 *Doni* cada hu conforme se proposá en son cor, no ab racansa, ni com per forsa; perquè Deu ama al que dona alegrament.

8 Y poderós es Deu per fer abundant la gracia en vosaltres, á fi de que estant sempre provehits de tot, abundeu també pera tota obra bona;

9 (Així com está escrit: Ell ha derramat, ell ha donat als pobres; sa justícia permaneix pera sempre.

10 Y'l que dona llavor al sembrador vos doni també pá pera menjar, y multipliqui vostra llavor sembrada, y augmenti los fruyts de vostra justícia;)

11 A fi de que enriquits en totas cosas abundeu en tota beneficencia, la qual fa que per nosaltres *sian donadas* gracias á Deu.

12 Perqué la ministració d'aquest servey, no solament supleix lo que manca als sants, sinó qu'es abundant també en moltras accions de gracias al Senyor;

13 Mentre que per l'experiencia d'aquesta ministració donan gloria á Deu per la submissió que mostrau al evangeli de Christo, y

per la lliberalitat de vostra comunicació ab ells y ab tothom;

14 Y en sas oracions per vosaltres, vos demostran singular afecte per rahó de la gracia eminent de Deu en vosaltres.

15 Gracias *sian donadas* á Deu per son dó inefable.

CAP. 10.

Conducta de Sant Pau en contraposició á la dels falsos apóstols, los quals ab sas calumnias impedian lo fruyt de sa predicació.

MES jo mateix Pau vos suplico, per la mansuetut y benignitat de Christo, jo que en presencia vostra so humil, y ausent so atrevit envers vosaltres:

2 Vos suplico donchs, que quant sia present feu que no tingui de usar ab llibertat de la valentia que se'm atribueix contra alguns que judican de nosaltres, com si caminassen segons la carn:

3 Perqué encaraqué caminam en la carn, no militam segons la carn;

4 Perqué las armas de nostra milícia no son carnals, sinó poderosas en Deu, pera derrocar fortallesas y destruir consells,

5 Y tota altanería que s'alsa contra la ciencia de Deu, y reduhint á cautiveri tot enteniment en obediencia de Christo;

6 Y tenint á la má lo poder pera venjar tota desobediencia quant vostra obediencia sia cumplerta.

7 ¿Mirau vosaltres las cosas segons l'apariencia? Si algú está confiat que es de Christo, pensi també en son interior, que així

2 CORINTHIS, 10, 11.

com ell es de Christo, així també nosaltres som de Christo.

8 Perqué encaraqué jo'm gloriás algun tant més del poder que'l Senyor nos ha donat pera edificació, y no pera destrucció vostra, no deuria avergonyirme:

9 Emperó peraqué no pensen que jo us vull com aterrar ab cartas:

10 Perqué las cartas, diuhen ells, certament son graves y fortas, emperó *sa presencia corporal es flaca, y son parlar despreciable.*

11 Sapia lo qui pensi així, que tals quals som en la paraula per cartas estant ausents, lo mateix *serem* en fet estant presents.

12 Perqué no'ns atrevim á fer-nos del número, ó compararnos ab alguns que s'alaban á si mateixos: emperó ells medintse per si mateixos, y comparantse ab si mateixos, no tenen enteniment algun.

13 Nosaltres donchs no'ns gloriám fora de mida, sinó segons la mida de la regla ab que Deu nos ha midat, mida que arribá fins á vosaltres.

14 Perqué no'ns extenem ab excés, com si no arribassem á vosaltres; perqué fins á vosaltres havem arribat en l'evangeli de Christo:

15 No gloriantnos fora de mida en los treballs dels altres, sinó esperant que creixent vostra fe serem abundantment engrandits en vosaltres segons nostra regla,

16 Anunciant l'evangeli en los llocs que están més allá de vosaltres, no pera gloriarnos en la regla d'altre de las cosas que estavan aparelladas.

17 Emperó lo qui's gloriá, glori's en lo Senyor.

18 Puix no aquell que s'alaba á si mateix es aprobat, sinó aquell á qui Deu alaba.

CAP. 11.

Prosegueix contra los falsos profetas, gloriantse d'haver exercit son ministeri sens rébrer ningun auxili, y dels treballs que ha suferit.

PLAGUES á Deu que sufrissen un poch ma imprudencia; emperó sufrume:

2 Perqué vos zelo ab zel de Deu. Puix vos he desposat ab un Espós pera presentarvos com á verge pura á Christo.

3 Emperó temo, que així com la serpent seduhí á Èva ab sa astucia, no sian viciats vostres enteniments, y no degenerin de la simplicitat qu'es en Christo.

4 Perqué si aquell que vé predica altre Christo que nosaltres no havem predicat, ó si rebeu altre Esperit que vosaltres no havem rebut, ó altre evangeli que no havem abraçat, podriáu ab rahó sufrirlo.

5 Mes jo suposo que no he fet menos que'ls majors apóstols.

6 Perqué bé que tosch en lo parlar, encaraqué no en saber, en tot nos havem donat á coneixer á vosaltres.

7 ¿O per ventura he comés jo alguna ofensa, humiliantme jo mateix peraqué vosaltres fosseu exaltats, perqué vos prediqué de valde l'evangeli de Deu?

8 Jo he despullat altrás iglesias, prenent d'ellas assistencias pera servirvos á vosaltres.

2 CORINTHIS, 11.

9 Y quant era ab vosaltres, y'm trobí necessitat, á ningú vaitg esser gravós; perquè lo que'm faltava m'ho suplián los germans que vingueren de Macedonia, y en tot m'he guardat de servius de càrrega, y me'n guardaré.

10 Com la veritat de Christo es en mi, no se'm privará de tenir aquesta gloria en las regions del Acaya.

11 ¿Perqué? ¿Será perquè no us amo? Deu *ho* sab.

12 Emperó lo que faitg ho faré per'apartar l'ocasió á aquells que desitjan l'ocasió, pera esser trobats com nosaltres en alló de que's glorian.

13 Perqué los tals falsos apóstols, son operaris fraudulents, *que's* transforman en apóstols de Christo.

14 Y no es d'estranyar, perquè'l mateix Satanás se transforma en àngel de llum.

15 Y així no es molt que'ls seus ministres se transfigurin en ministres de justicia; lo fi dels quals será segons sas obras.

16 Altra vegada ho dich, (perqué ningú'm tinga per imprudent, ó sinó teniume enhorabona per imprudent,) á fi de que'm gloriï un poch encara.

17 Lo que dich per lo que toca á esta gloria, *ho* dich, no segons lo Senyor, sinó com per imprudencia.

18 Y ja que molts se glorian segons la carn, jo també me gloriaré.

19 Ja que sufriu de bon grat als necis, essent vosaltres sabis:

20 Puix sufriu al que us posa en servitut, al que *us* devora, al que *us* lleva, al que exalta, al que us fereix en la cara.

21 Ho dich per afront, com si nosaltres haguessem estat molt débils en aquesta part. En tot alló que altre tinga atreviment, (parlo ab imprudencia,) també tinch jo atreviment.

22 ¿Son Hebreus? Jo *so* també. ¿Son Israelitas? Jo *so* també. ¿Son del llinatge d'Abraham? També *ho* *so* jo.

23 ¿Son ministres de Christo? (parlo com un imprudent:) Jo *ho* *so* més; en moltíssims treballs, en presons moltes vegadas, en assots fora de mida, en perills de mort molt sovint.

24 Cinch vegadas he rebut dels Jueus quaranta *assots* menos hu;

25 Tres vegadas he estat assoatat ab vergas, una vegada apedregat, tres vegadas he naufragat, un dia y una nit estiguí en lo fondo del mar;

26 En viatges moltes vegadas, en perills d'aygua, en perills de lladres, en perills dels de *ma* nació, en perills dels Gentils, perills en la ciutat, perills en lo desert, perills en la mar, perills entre falsos germans;

27 En treballs y fatigas, en moltes vigílias, en fam y sed, en molts dejunis, en fret y desnuesa:

28 Además de las cosas que son de part de fora, carregan sobre mi diariament ocurrencias d'urgencia, la sollicitut que tinch de todas las iglesias.

2 CORINTHIS, 11, 12.

29 ¿Qui es débil, y no ho so jo? ¿Qui s'escandalisa, y no m'abraso jo?

30 Si es precís gloriarse *d'algu-na cosa*, me gloriaré en las cosas que son propias de ma flaqueza.

31 Lo Deu y'l Pare de nostre Senyor Jesu-Christ, que es pera sempre benehit, sab que jo no mento.

32 En Damasco lo governador de la gent del rey Aretas tenia posadas guardias en la ciutat dels Damascens pera pèndre'm;

33 Y per una finestra me baixaren en un cove desde la muralla, y així escapí de sas mans.

CAP. 12.

Relata Pau contra'ls falsos apòstols sas visions y revelacions, y conclou manifestant son amor als Corinthis.

SI es necessari gloriarse, (lo que no convé en veritat,) vindré á las visions y á las revelacions del Senyor.

2 Conech un home en Christo que catorse anys ha, fou arrebatat (si en lo cos, ó fora del cos, no ho sé; Deu ho sab,) fins al tercer cel.

3 Y sé que aquest tal home (si fou en lo cos, ó fora del cos, no ho sé; Deu ho sab,)

4 Fou arrebatat al paradís, y oygué paraulas inefables, que no li es lícit á un home proferirlas.

5 D'aquest tal me gloriaré; emperó de mi no'm gloriaré, sinó en mas flaquezas.

6 Emperó si volgués gloriarme, no seria neci, puix diria veritat; mes me continch, perquè ningú

pensi de mi més de lo que ven en mi, ú ou de mi.

7 Y peraqué la grandesa de las revelacions no m'exalti, me fou donada una espina en ma carn, l'àngel de Satanás que'm bofetegi, perquè jo no m'exaltás sobre manera.

8 Per lo qual supliquí al Senyor tres vegadas que fos apartat de mí.

9 Y'm digué: T'es bastant ma gracia, perquè la virtut se perfeciona en la flaqueza. Per lo tant, de bon grat me gloriaré en mas flaquezas, peraqué habiti en mi la virtut de Christo.

10 Per lo qual me complasch en mas flaquezas, en los afronts, en las necessitats, en las persecucions, y las congoixas per amor de Christo. Perqué quant enflaquesch, llavors so fort.

11 M'he tornat un neci en gloriarme: vosaltres m'hi haveu compellit. Perqué jo debía esser alabat de vosaltres, ja que en res so inferior als més grans apòstols, encaqué jo no sia res.

12 En veritat las senyals de mon apostolat obraren entre vosaltres en tota paciència, en miracles, en prodigis y virtuts.

13 Perqué ¿en qué haveu estat vosaltres inferiors á las demés iglesias, sinó en que jo no us vaitg esser de ninguna càrrega? Perdoname est agravi.

14 Veus aquí, tercera vegada estich aparellat pera venir á vosaltres, y no us seré gravós; perquè jo no cerco vostras cosas, sinó á vosaltres. Puix los fills no deuen

2 CORINTHIS, 12, 13.

atresorar pera los pares, sinó los pares pera'ls fills.

15 Y jo de mon bon grat despendré, y seré despés jo mateix pera vostras ánimas; encaraqué amantvos jo més sia menos amat de vosaltres.

16 Emperó sia així: jo no us he gravat; no obstant, essent astut, vos he sorprés dolosament.

17 ¿Per ventura m'he jo aprofitat de vosaltres per algú d'aquells que us vaitg enviar?

18 Ho demaní á Tito, y ab ell envihi un germá. ¿Per ventura Tito s'es aprofitat de vosaltres? ¿no caminarem ab un mateix esperit y per unas mateixas petjadas?

19 ¿O pensau encara que'ns escusam ab vosaltres? Devant de Deu parlam en Christo; y tot, caríssims, pera edificació vostra.

20 Perqué temo que tal vegada quant vinga á vosaltres no us trobaré tals quals vos voldria, y que vosaltres no'm troben á mi qual no'm voldrían; que no hi haja entre vosaltres disputas, envejas, quimeras, orgulls, dissensions, calumnias, murmuracions, presumpcions, sedicions, y partits:

21 Y no sia que quant jo vinga me humilii Deu altra vegada entre vosaltres, y que tinga que lamentarme de molts que han pecat ja, y no s'han arrepentit de l'impuressa, y fornicació, y deshonestetat que han comés.

CAP. 13.

Amenassa l'apòstol ab forts cástichs als que no s'haguessen esmenat, y conclou ab una exortació general.

MIRAU *que aquesta es la tercera vegada que vinch á vosaltres. En la boca de dos ó tres testimonis será confirmada tota paraula.*

2 Ja us diguí avans estant present, y ho dich ara ausent, que si vinch altra vegada no perdonaré als que pecaren abans, ni á tots los demás:

3 Ja que cercau una prova que Christo parla en mi, lo qual no es flach en vosaltres, ans bé poderós en vosaltres;

4 Perqué si bé fou crucificat per flaquesa, ab tot vin per virtut de Deu. Puix nosaltres som també flachs en ell; mes viurem ab ell per virtut de Deu en vosaltres.

5 Examinaus vosaltres mateixos si estáu en la fe, probanvos. ¿O no us coneixen vosaltres mateixos, que Jesu-Christ está en vosaltres, si es que ja no sou reprobats?

6 Emperó confio que coneixerén que nosaltres no som reprobats.

7 Y pregam á Deu que no fassau mal algun, no perqué nosaltres aparescam aprovats, sinó á fi de que vosaltres fassau lo qu'es bó, encaraqué nosaltres siam com reprobats.

8 Perqué nosaltres res podem contra la veritat, sinó per la veritat.

9 Puix nos regositjam quant nosaltres som flachs y vosaltres forts, y encara pregam per vostra perfecció.

10 Per lo tant vos escrich assó estant ausent, peraqué present no haja de obrar ab rigor, segons

GALATAS, 1.

l'autoritat que'm doná Deu pera edificació, y no pera destrucció.

11 Per lo demés, germans, ale-grauvos, siau perfets, exortauvos mutuament, siau d'un mateix áni-mo, viviu en pau, y será ab vosal-tres lo Deu de pau y caritat.

12 Saludaunos uns á altres ab lo sant bes. Tots los sants vos sa-ludan.

13 La gracia de nostre Senyor Jesu-Christ, y la caritat de Deu, y la comunió del Esperit Sant sia ab tots vosaltres. Amen.

EPÍSTOLA DE SANT PAU ALS GALATAS.

CAP. 1.

Repren als Galatas per haver donat oïdos á uns falsos apòstols, y per haver abandonat la doctrina que'ls havia ensenyat, y que ell rebé de Jesu-Christ: refereix lo que ell era abans y després de sa conversió.

PAU apòstol, no dels homes, ni per home, sinó per Jesu-Christ, y per Deu Pare que'l res-suscitá d'entre'ls morts;

2 Y tots los germans que son ab mi, á las iglesias de Galacia:

3 Gracia á vosaltres, y pau, de part de Deu Pare y de nostre Senyor Jesu-Christ,

4 Lo qual se doná á sí mateix per nostres pecats, pera deslliurarnos d'aquest present malvat sig-le, segons la voluntat de Deu y Pare nostre;

5 Lo qual haja gloria per los sig-les dels sigles. Amen.

6 Me maravello com així tant lleugerament vos apartau d'aquell que us cridá á la gracia de Christo á un altre evangeli;

7 Lo qual no es altre, sinó que

hi ha alguns que us perturban y volen trastornar l'evangeli de Christo.

8 Emperó encaraqué nosaltres mateixos, ó un àngel del cel, vos anunciás un altre evangeli dife-rent del que nosaltres vos havem predicat, sia anatema.

9 Així com abans diguerem, ara ho tornam á dir també: Si al-gú vos predica un altre evangeli diferent del que havem rebut, sia anatema.

10 Puix ¿persuadesch jo ara als homes, ó á Deu? ¿ó cerco jo agra-dar als homes? Perqué certament si jo agradás als homes, no seria servo de Christo.

11 Perqué vos faitg á saber, germans, que l'evangeli que jo us he predicat no es segons l'home;

12 Perqué ni jo l'he rebut d'ho-me, ni l'he après sinó per revela-ció de Jesu-Christ.

13 Perqué ja havem ohit de qui-na manera vivia jo en altre temps en lo judaisme, y ab quin excés

GALATAS, 1, 2.

persegua jo l'iglesia de Christo, y la desolava;

14 Y'm distinguia en lo judaisme més que molts contemporaris meus de ma nació, essent extremadament gelós de las tradicions de mos pares.

15 Mes quant plagué á Deu, que'm separá del ventre de la meva mare, y'm cridá ab sa gracia,

16 Pera revelar-me son Fill, á fi de que jo'l predicás entre'ls Gentils, desdeaquell instant nom'aconsellí ni ab la carn, ni ab la sanch:

17 Ni vinguí á Jerusalem á aquells que eran apóstols abans que jo, sinó que me'n aní al Arabia, y vaitg tornar altra vegada á Damasco:

18 Desde allí al cap de tres anys vinguí á Jerusalem á veurer á Pere, y estiguí ab ell quinze dias:

19 Mes no vegí á ningú altre dels apóstols, sinó á Jaume, lo germá del Senyor.

20 Y en aixó que us escrich, mirau que devant de Deu no mento.

21 Després vinguí á las regions de Syria y de Cilicia;

22 Y no era conegut de vista á las iglesias de Judéa que eran en Christo:

23 Solament havían ohit á dir: Aquell que abans nos perseguia, ara predica la fe que en altre temps impugnava:

24 Y glorificavan á Deu en mi.

CAP. 2.

Sant Pau predica ab valentia contra los falsos profetas y contra los que profesaban lo judaisme: resistencia que feu á Cefas en Antioquia sobre las ceremonias de la ley: ningú es justificat sinó per la fe en Jeshu-Christ.

nia

CATORSE anys després pugí altra vegada á Jerusalem ab Barnabé, prenent ab mi també á Tito.

2 Y pugí per revelació; y'ls vaitg comunicar l'evangeli que predico entre'ls Gentils, y privadament á aquells que parexian ser d'alguna reputació, per temor de que jo no corregués, ó no hagués corregut en va.

3 Mes ni Tito que era ab mi, essent Gentil, fou compellit á circumcidarse,

4 Per causa dels falsos germans que furtivament se ficaren entre nosaltres, pera espiar la llibertat que tenim en Christo Jesús, á fi de reduhirnos á la esclavitut:

5 Als quals ni una sola hora volguem sometre'ns, á fi de que permanesqui entre vosaltres la veritat de l'evangeli:

6 Mes d'aquells que semblavan ser alguna cosa, (ni importa res lo que hajan estat, Deu no fa accepció de personas,) aquells que semblavan ser alguna cosa, res me comunicaren;

7 Ans bé al contrari, vehent que m'havia estat confiat l'evangeli de l'incircumcisió, així com á Pere lo de la circumcisió;

8 (Perqué aquell que obrá eficazment en Pere per l'apostolat de la circumcisió, lo mateix obrá en mi també pera'ls Gentils;)

9 Y quant Jaume, Cefas, y Joan, que aparexian ser las columnas, conegueren la gracia qu' se

GALATAS, 2, 3.

m'havía donat, nos donaren la màdreta á Barnabé y á mi *en senyal* de companyia, peraqué nosaltres *anassem* als Gentils, y ells als circumcisos.

10 Solament *nos recomanaren* que'ns recordassem dels pobres, lo mateix que jo tenia ansia de fer.

11 Y quant Cefas vingué á Antioquia, li feu resistencia en sa cara, perquè era reprehensible.

12 Puix abans que vinguessen alguns de part de Jaume, menjava ab los Gentils; emperó després que vingueren se retirava y's separava, tement als que eran de la circumcisió.

13 Y'ls demés Jueus convingueren igualment en sa dissimulació, de manera que fins Barnabé fou induhit per ells en aquella dissimulació.

14 Emperó quant jo vegí que no anavan rectament conforme la veritat del evangeli, diguí á Cefas devant de tots: Si tu essent Jueu visus com los Gentils, y no com los Jueus, ¿perqué obligas als Gentils á que viscan com los Jueus?

15 Nosaltres Jueus per naturalesa, y no pecadors d'entre'ls Gentils,

16 Sabent que l'home no's justifica per las obras de la ley, sinó per la fe de Jesu-Christ, nosaltres crehem en Jesu-Christ, peraqué siam justificats per la fe de Christo, y no per las obras de la ley; perquè per las obras de la ley ninguna carn será justificada.

17 Emperó si mentres nosaltres cercam ser justificats en Christo,

som trobats també pecadors, ¿es per aixó Christo ministre de pecat? No, per cert.

18 Perqué si jo reedifico lo mateix que he destruit, me faitg jo mateix prevaricador.

19 Perqué jo per la ley so mort á la ley, á fi de viurer ab Deu. Jo so clavat á la creu junt ab Christo.

20 Y no obstant visch; mes no jo, sinó Christo viu en mi. Y la vida que ja jo visch en la carn, la visch en la fe del Fill de Deu, que me ama, y s'entregá á sí mateix per mi.

21 No desprecio la gracia de Deu, perquè si la justicia *es* per la ley, per conseguint morí en va Christo.

CAP. 3.

Ni avans ni després de la ley escrita pogué l'home ser justificat, sinó per la fe viva en Jesu-Christ.

O GALATAS insensats! ¿qui us ha hetxissat pera no obehir la veritat; devant los ulls dels quals ha estat representat Jesu-Christ, crucificat en mitg de vosaltres mateixos?

2 Assó solament desitjo saber de vosaltres: ¿Haveu rebut l'Esperit per las obras de la ley, ó per la predicació de la fe?

3 ¿Tant necis sou, que havent comensat en esperit acabeu en carn?

4 ¿Haveu suferit tantas cosas en va, si es que *sian* en va?

5 ¿Aquell donchs que us comunicá l'Esperit, y obrá miracles entre vosaltres, *ho fa* per las obras de la ley, ó per la predicació de la fe?

GALATAS, 3.

6 Així com està escrit: Abraham cregué á Deu, y li fou imputat á justícia.

7 Regoneixeu donchs que'ls que son de la fe, eixos son fills d'Abraham.

8 Y l'escriptura, prevehent que Deu havia de justificar als Gentils per la fe, anuncia primer á Abraham, *dihent*: En tu serán benehidas todas las gentes.

9 Així los que son de la fe serán benehits ab lo fiel Abraham.

10 Perqué tots quants son de las obras de la ley, están baix la maledicció; puix està escrit: Malehit tot aquell que no permanesca en todas las cosas que están escritas en lo llibre de la ley pera ferlas.

11 Y que ningú en la ley es justificat devant de Deu es manifest, Perqué'l just viu de la fe.

12 Y la ley no es de la fe: emperó lo qui fassa aquellias cosas viurá en ellas.

13 Christo nos redimí de la maledicció de la ley, essent fet maledicció per nosaltres; perqué està escrit: Malehit tot aquell que penja en un arbre:

14 Peraqué la benedicció de Abraham pugua venir sobre'ls Gentils per Jesu-Christ, á fi de que per la fe rebam la promesa del Esperit.

15 Germans, parlo com á home: un testament encaraqué sia de home, ab tal que sia confirmat, ningú l'anulla, ni l'adiciona.

16 Y las promesas foren fetas á Abraham y á sa progenie. No

parla de la progenie, com de molts, sinó com de un: Y á ta progenie, qu'es Christo.

17 Emperó jo dich assó: Que'l testament confirmat per Deu en Christo, la ley, donada quatre-cents y trenta anys després, no pot anullarlo pera fer vana la promesa.

18 Perqué si la herencia *es* per la ley, ja no *es* per la promesa. Y Deu feu la donació á Abraham per promesa.

19 ¿Peraqué donchs la ley? Per causa de las transgressions fou posada fins que vingués la progenie á qui era feta la promesa; ordenada per ángels en má d'un mediador.

20 Emperó lo mediador no es de un sol, y Deu es un.

21 ¿*Es* donchs la ley contra las promesas de Deu? No per cert. Perqué si s'hagués donat una ley que pogués vivificar, verdaderament la justícia seria per la ley.

22 Mes l'escriptura enclogué tot baix del pecat, peraqué la promesa fos donada per la fe en Jesu-Christ als que creuhen.

23 Emperó abans que la fe vingués, estavam baix la custodia de la ley, tancats en aquella fe que després havia de ser revelada.

24 Y així la ley fou lo preceptor *que'ns conduí* á Christo, peraqué fossem justificats per la fe.

25 Mes desde que vingué la fe, ja no estam baix lo preceptor.

26 Perqué tots sou fills de Deu per la fe que es en Christo Jesús.

27 Puix tots los que haveu estat

batejats en Christo, están revestits de Christo.

28 No hi ha Jueu, ni Grech; no hi ha servo, ni llibre; no hi ha mascle, ni fembra. Perqué tots vosaltres sou un en Christo Jesús.

29 Y essent de Christo, sou per consegüent de la progenie de Abraham, y hereus conforme á la promesa.

CAP. 4.

Tracta del bon us de las ceremonias de la llei, las que per Christo tingueren fi: Ismael nat d'Agar, figura de la llei antiga: Isaach nat de Sara, figura de la nova.

DICH donchs que l'hereu mentres es infant, no's diferencia en res del servo, encaraqué sia senyor de tot:

2 Sinó que está baix de tutors y curadors, fins al temps determinat pe'l pare.

3 Així mateix, quant eram infants, estavam posats en servitut baix los elements del mon:

4 Emperó quant vingué la plenitud del temps, enviá Deu á son Fill, format de dona, y fet subjecte á la llei,

5 Pera rescatar als que estavan baix la llei, á fi de que rebessen l'adopció de fills.

6 Y perqué vosaltres sou fills, ha enviat Deu á vostres cors l'Esperit de son Fill, que clama: Abba, Pare.

7 Per lo tant ja no ets servo, sinó fill. Y si fill, hereu també de Deu en Christo.

8 Emperó llavors quant no conexíau á Deu, servíau á aquells

que per naturalesa no son deus.

9 Mes ara, havent conegut á Deu, ó ans bé essent coneguts de Deu, ¿com es que tornau altra vegada als elements flachs y miserables, als quals volem servir de nou?

10 Vosaltres observau los dias, y'ls mesos, y'ls temps, y'ls anys.

11 Temo de vosaltres no sia que jo haja treballat en va en vosaltres.

12 Germans, vos suplico siau com jo, perqué jo també so com vosaltres: no m'haven agraviat en res.

13 Vosaltres sabeu que al principi ab flaqueza de carn vos prediquí l'evangeli.

14 Y ma tentació que estava en ma carn, no la despreciareu vosaltres, ni la rebutjareu; ans bé me rebereu com á un ángel de Deu, com á Christo Jesús.

15 ¿Ahont es donchs aquella felicitat de que parlau? Perqué jo testifico, que á poder ser, vos hauríau tret los ulls, y me'ls hauríau donat.

16 ¿M'he fet jo donchs enemich vostre, dihentvos la veritat?

17 Ells afectan zel per vosaltres, mes no ab bon fi; ans bé vos volen excloure perqué'ls seguiau.

18 *Siau* vosaltres gelosos del bé en bé sempre, y no tant solament quant jo estich ab vosaltres.

19 ¡Ay fillets meus! per qui altra vegada estich de part, fins que Christo sia format en vosaltres,

20 Voldria estar ara ab vosaltres, y cambiar ma veu; puix es-

ti ch en dubtes acerca de vosaltres.

21 Diheume, los que volem estar baix la ley, ¿no haveu llegit la ley?

22 Perqué escrit está: Que Abraham tingué dos fills, l'un de l'esclava, l'altre de la llibre.

23 Mes lo de l'esclava nasqué segons la carn, y'l de la llibre per la promesa:

24 Las quals cosas son una allegoria. Perqué aquestos son los dos testaments: l'un de la montanya de Sinaí, que engendra per'esclavitut, qual es Agar;

25 Perqué aqueix Agar es la montanya de Sinaí, en Arabia, y correspon á lo que ara es Jerusalem, la que está en esclavitut ab sos fills.

26 Mes la Jerusalem que está en lo alt es llibre, la qual es la mare de tots nosaltres.

27 Perqué escrit está: Alégra't tu la estéril que no pareixes; promp y clama la que no estás de part; perquè son molts més los fills de la qu'es deixada *per estéril*, que d'aquella que té marit.

28 Y nosaltres, germans, som fills de la promesa á la manera d'Isaach.

29 Emperó com llavors aquell que havia nat segons la carn, perseguía al que *era* segons l'Esperit; així també ara.

30 ¿Mes qué diu l'escriptura? Trau defora l'esclava y á son fill, perquè lo fill de l'esclava no será hereu ab lo fill de la llibre.

31 Y així, germans, nosaltres no som fills de l'esclava, sinó de la

llibre; ab qual llibertat Christonos ha fet llibres.

CAP. 5.

Dany de l'observancia de la ley, y bene de la fe de Jesu-Christ: quals sean los verdaders exercicis del Christiá.

MANTENIU VOS ferms, y no us subjecteu altra vegada al jou de l'esclavitut.

2 Mirau, jo Pau vos dich, que si us circumcidau, Christo no us aprofitará de res.

3 Y declaro de nou á tot home que es circumcisó, que está obligat á fer tota la ley.

4 O vosaltres que us justificau per la ley, Christo ja no té virtut alguna en vosaltres: haveu caygut de la gracia.

5 Perqué nosaltres per medi del Esperit aguardam l'esperansa de la justicia per la fe.

6 Puix en Jesu-Christ ni la circumcisió aprofita res, ni l'incircumcisió, sinó la fe que obra per caritat.

7 Vosaltres corríau bé: ¿qui us ha impedit que obehisseu á la veritat?

8 Aquesta persuasió no vé del que us crida.

9 Un poch de llevat fa llevar tota la pasta.

10 Y confio de vosaltres en lo Senyor, que no tindréu altre sentiment; mes aquell que us inquieta, sia qui's vulla, portará sobre sí la condemnnació.

11 Y jo, germans, si predico la circumcisió, ¿perqué sufresch persecució? S'ha acabat donchs l'escándol de la creu.

12 Valdament que fossen separats los que us inquietan.

13 Perqué vosaltres, germans, haven estat cridats á llibertat; solament no useu de la llibertat pera servir d'ocasió á la carn, ans bé servius los uns als altres per la caritat del Esperit.

14 Perqué tota la llei se resumeix en una paraula: Amarás á ton prohisme com á tu mateix.

15 Mes si us mossegau, y us devorau los uns als altres, teniu compte que no us consumiau los uns als altres.

16 Vos dich donchs: Caminau en l'Esperit, y no satisfaréu los apetits de la carn.

17 Perqué la carn té apetits contraris al Esperit, y l'Esperit los té contra la carn, com que son cosas oposadas entre sí, per lo que no podeu fer tot lo que voldríau.

18 Mes si sou guiats per l'Esperit, no estáu baix la llei.

19 Emperó las obras de la carn son manifestas, las quals son adulteri, fornicació, deshonestedat, luxuria,

20 Idolatria, bruxerías, enemistats, disputas, gelosías, iras, reninyas, dissensions, sectas,

21 Envejas, homicidis, embriaguesas, glotonerías, y altrás cosas com aquestas, sobre las quals vos denuncio, com ja us diguí abans: Que'ls que fan semblants cosas no alcanarán lo regne de Deu.

22 Mes lo fruyt del Esperit es caritat, goig, pau, paciència, benignitat, bondat, longanimitat,

23 Mansuetut, fe, modestia, con-

tinencia, castedat: contra aquestas cosas no hi ha lley.

24 Y'ls que son de Christo han crucificat la carn, junt ah sos afectes y concupiscencias.

25 Si vivim per l'Esperit, caminem també en l'Esperit.

26 No cobdiciem vana gloria, provocantnos los uns als altres, envejantnos los uns als altres.

CAP. 6.

Com deuen ajudar-se los uns als altres en l'exercici de las virtuts christianas: pera collir es necessari sembrar: la gloria del Christiá ha de ser únicament la creu de Jesu-Christ.

GERMANS, si algun home fos sorprés en alguna falta, vosaltres que sou espirituals amonestaulo ab esperit de mansuetut, considerante tu mateix, peraqué no sias tentat també.

2 Portau las cárregas uns á altres, y així cumpliréu la llei de Christo.

3 Perqué si algú se creu ser alguna cosa, no essent res, ell mateix s'enganya.

4 Emperó probi cada qual sa obra, y així tindrà gloria en sí mateix solament, y no en altre.

5 Puix cada hu portará sa càrrega.

6 Y aquell qu'es adoctrinat en la paraula, comunicui en tots los bens al que l'adoctrina.

7 No us enganyeu: Deu no pot ser burlat.

8 Perqué alló que l'home sembli, aixó també segará. Y així aquell que sembla pera sa carn, de la carn segará corrupció; empe-

EFESIOS, 1.

ró aquell que sembri pera l'Esperit, del Esperit segará vida eterna.

9 No'ns cansem donchs de fer bé; perquè á son temps segarem, si no desmayam.

10 Y així mentres tenim temps, fem bé á tothom, especialment als que son de la familia de la fe.

11 Mirau quina carta tant llarga vos he escrit de propria má.

12 Perqué tots aquells que volen agradar en la carn, vos impeleixen á circumcidarvos, solament per no patir ells la persecució de la creu de Christo.

13 Perqué ni'ls mateixos que se circumcidan guardan la llei, sinó que volen que vosaltres siau cir-

cumcidats, pera gloriarse en vostra carn.

14 Mes no permeti Deu que jo'm gloriï sinó en la creu de nostre Senyor Jesu-Christ, per lo qual lo mon es crucificat pera mi, y jo pera'l mon.

15 Puix en Christo Jesús ni la circumcisió val res, ni la incircumcisió, sinó la nova criatura.

16 Y sobre quants seguecan aquesta regla, *vinga* la pau y la misericordia, y sobre'l Israel de Deu.

17 De aquí en avant ningú me molesti, perquè jo porto en mon cos los senyals del Senyor Jesús.

18 La gracia de nostre Senyor Jesu-Christ *sia*, germans, ab vostre esperit. Amen.

EPÍSTOLA DE SANT PAU ALS EFESIOS.

CAP. 1.

Tots los bens de gracia y gloria nos son donats per Jesu-Christ, exaltat sobre totes las cosas, fet cap de tota l'iglesia.

PAU per voluntat de Deu apòstol de Jesu-Christ, á tots los sants que hi ha en Efeso, y als fiels en Christo Jesús.

2 Gracia *sia* á vosaltres, y pau, de Deu nostre Pare y del Senyor Jesu-Christ.

3 Benehit *sia* lo Deu y Pare de nostre Senyor Jesu-Christ, lo qual nos ha benehit ab tota bene-

dicció espiritual en *llocs* celestials en Christo:

4 Així com nos escullí en ell avans de la fundació del mon, peraqué fossem sants, y sens mácula devant d'ell en caritat;

5 Haventnos predestinat á la adopció de fills per Jesu-Christ, en ell mateix, segons lo beneplàcit de sa voluntat,

6 Per'alabansa de la gloria de sa gracia, per la qual nos feu acceptes en son amat Fill;

7 En lo qual tenim la redemp-

EFESIOS, 1, 2.

ció per sa sanch, la remissió dels pecats, segons las riquesas de sa gracia;

8 La qual ha derramat ab abundancia sobre nosaltres en tota sabiduría y intelligencia,

9 Haventnos fet conèixer lo misteri de sa voluntat, conforme á son beneplácit que s'havía proposat en sí mateix;

10 Lo qual es que en la dispensació de la plenitud dels temps ell instaurás en un totas las cosas en Christo, així las que hi ha en lo cel, com en la terra, en ell,

11 En qui forem també cridats per sort, essent predestinats, segons lo designi d'aquell que obra totas las cosas conforme al consell de sa voluntat;

12 Peraqué siam en alabansa de sa gloria, nosaltres que havíam los primers esperat en Christo:

13 En lo qual també vosaltres *esperareu* després que ohiren la paraula de la veritat, l'evangeli de vostra salvació; y havent cregut en ell foreu sellats ab lo sant Esperit de promesa,

14 Lo qual es la prenda de nostra herencia fins á la redempció de la possessió comprada, per'alabansa de la gloria d'ell mateix.

15 Per aixó jo també després de haver ohit la fe que teniu vosaltres en lo Senyor Jesús, y l'amor envers tots los sants,

16 No cesso de donar gracias per vosaltres, fent commemoració de vosaltres en mas oracions:

17 Peraque'l Deu de nostre Senyor Jesu-Christ, lo Pare de la

gloria, vos doni esperit de sabiduría y de revelació en lo coneixement d'ell,

18 Illuminant los ulls de vostre cor, peraqué sapiau qual es la esperança de sa vocació, y quals las riquesas de la gloria de sa herencia en los sants,

19 Y qual es aquella soberana grandesa de son poder envers nosaltres que crehem, segons la eficacia de sa poderosa virtut;

20 La qual efectuá en Christo, ressuscitantlo d'entre'ls morts, y colocalo á sa dreta en los llocs celestials,

21 Sobre tot principat, y potestat, y virtut, y dominació, y sobre tot nom que s'anomena no sols en aquest mon, sinó també en lo venider;

22 Y posá totas las cosas sota sos peus, y'l constituí cap de tota l'iglesia:

23 La qual es son cos, y la plenitud d'aquell que ho omple tot en tot.

CAP. 2.

Bens grans ja rebuts, y altres majors, de que gosam en esperança per la sanch de Jesu-Christ: per esta han entrat los Gentils en la herencia dels fills; y de tots, així Gentils com Jueus, forma Jesu-Christ sa iglesia.

YELL vos vivificá á vosaltres que erau morts per delictes y pecats,

2 En que visqueren en altre temps, conforme á la costum d'aquest mon, segons lo príncep de la potestat d'aquest ayre, qu'es l'esperit que ara obra en los fills de desobediencia,

3 Entré'ls quals visquerem també tots nosaltres en temps passat, segons nostres desitgs carnals, fent la voluntat de la carn y de sos pensaments, y eram per naturalesa fills d'ira com també los altres.

4 Emperó Deu, qu'es rich en misericordia, per l'extremada caritat ab que'ns amá,

5 Encaraqué eram morts per los pecats, nos vivificá juntament ab Christo, (per la gracia del qual sou salvos,)

6 Y'ns ressuscitá junt *ab ell*, y'ns feu sentar en los *llocs* celestials en Christo Jesús;

7 Pera mostrar en los sigles veniders las abundants riquesas de sa gracia *en sa* bondat envers nosaltres per Christo Jesús.

8 Perqué per gracia sou salvos mediant la fe, y aixó no *es* de vosaltres, sinó qu'es dó de Deu:

9 No per obras, perqué ningú se glorií.

10 Puix som obra d'ell mateix, criats en Christo Jesús pera obras bonas, las que abans ordená Deu peraqué caminassem en ellas.

11 Per lo tant recordaus, que *essent* vosaltres en altre temps Gentils en carn, que sou apellidats incircumcisió per la que's diu circumcisió en la carn feta per má,

12 Que en aquell temps erau sens Christo, separats de la comunicació d'Israel, y estranys als pactes de la promesa, no tenint esperansa, y sens Deu en aquest mon.

13 Mes ara en Christo Jesús, vosaltres que en altre temps estavau

lluny, vos haveu acercat per la sanch de Christo.

14 Perqué ell es nostra pau, lo qui ha fet dels dos un sol *poble*, y rompent la paret de separació *d'entre nosaltres*;

15 Ha abolit en sa carn la enemistat fins la lley dels preceptes *continguda* en los decrets, pera formar en sí mateix dels dos un sol home nou, fent la pau,

16 Y pera reconciliarlos ab Deu als dos en un cos per la creu, mantant las enemistats en sí mateix;

17 Y vingué, y predicá pau á vosaltres que estavau lluny, y pau als que estavan prop:

18 Perqué per ell los uns y altres tenim entrada al Pare en un Esperit.

19 De manera que ja no sou estranys ni forasters, sinó que sou conciutadans dels sants, y doméstichs de Deu;

20 Y sou edificats sobre'l funament dels apóstols y profetas, essent Jesu-Christ mateix la principal pedra cantonera;

21 En el qual tot l'edifici ben construït creix pera ser un temple sant en lo Senyor,

22 En qui vosaltres sou també edificats juntament pera ser habitació de Deu, per medi del Esperit.

CAP. 3.

Reconciliació dels Gentils revelada á Sant Pau, destinat especialment per Deu pera predicarlos l'evangeli.

PER esta causa, jo Pau, presoner de Jesu-Christ per amor de vosaltres los Gentils,

2 Si haveu ohit la dispensació de

EFESIOS, 3, 4.

la gracia de Deu que'm fou donada á mi envers vosaltres:

3 De quina manera, per revelació, se m'ha fet conèixer lo misteri, com escriguí abans en pocas paraulas:

4 D'ahont, si llegiu, podeu inferir ma intelligencia en lo misteri de Christo;

5 Lo qual en altrás generacions no fou donat á conèixer als fills dels homes, així com ara es revelat als seus sants apòstols y profetas en Esperit;

6 De que'ls Gentils son cohereus, y del mateix cos, y participant de sa promesa en Christo Jesús per l'evangeli;

7 Del qual jo he estat constituït ministre, segons lo dó de la gracia de Deu que m'ha estat donada per l'obra efíca de son poder.

8 A mi, que so'l menor de tots los sants, me ha estat donada aquesta gracia de predicar als Gentils las riquesas insondables de Christo,

9 Y de manifestar á tothom qual es la comunicació del misteri escondit desde'l principi dels sigles en Deu, que criá totas las cosas per Jesu-Christ:

10 Perqué la molt varia sabiduría de Deu sia ara notificada per l'iglesia als principats y potestats en los llocs celestials,

11 Conforme l'etern designi que ha cumplert en Christo Jesús nostre Senyor;

12 En qui tenim, mediant la fe d'ell, segura confiança y accés á Deu.

13 Per lo qual vos demano que no desmayeu en mas tribulacions per amor de vosaltres, que es vostra gloria.

14 Per aquesta causa doblo mos genolls al Pare de nostre Senyor Jesu-Christ,

15 Del qual pren lo nom tota la familia del cel y de la terra,

16 Peraqué segons las riquesas de sa gloria vos concedesca que siau corroborats en virtut per son Esperit en l'home interior;

17 Peraqué Christo habiti per la fe en vostres cors, arrelats y fundamentats en caritat,

18 Així que pugau compèndrer ab tots los sants qual es l'amplaria, y la llargaria, y l'altura, y la profunditat;

19 Y conèixer també l'amor de Christo, que supera tot enteniment, á fi de que siau plens de tota la plenitut de Deu.

20 Y á aquell qu'es poderós pera fer totas las cosas més abundantment que lo que demanam y comprenem, segons la virtut que obra en nosaltres,

21 A ell sia la gloria en l'iglesia per medi de Christo Jesús, per totas las generacions del sigle dels sigles. Amen.

CAP. 4.

Unió dels fiels en la unitat de l'iglesia, la perfecció de la qual deu cada hu procurar segons son grau: vida dels Gentils, y qual ha de ser la dels Christians.

PER aixó jo, presoner del Senyor, vos suplico que camineu dignament en la vocació á que sou cridats,

EFESIÓS, 4.

2 Ab tota humilitat y mansuetut, ab paciència, suportantvos uns á altres ab caritat,

3 Procurant mantenir l'unitat del Esperit en lo vincle de la pau.

4 Hi ha un cos, y un Esperit, així com sou eridats á una esperança de vostra vocació,

5 Un Senyor, una fe, un baptisme,

6 Un Deu y Pare de tots, qu'es sobre tots, y en totes las cosas, y en tots nosaltres.

7 Mes á cada un de nosaltres Phí ha estat donada la gracia conforme á la mida del dó de Christo.

8 Per lo qual diu: Quant pujá en lo alt se'n portá catiu lo captiveri, doná dons als homes.

9 (Y que ell pujá, ¿qué es sinó que havia baixat primer als paratges més baixos de la terra?)

10 Ell que baixá, es lo mateix també que pujá sobre tots los cels, peraqué umplís totes las cosas.)

11 Y ell mateix doná á uns apòstols, á altres profetas, á altres evangelistas, y á altres pastors y doctors,

12 Pera la perfecció dels sants, pera l'obra del ministeri, pera la edificació del cos de Christo;

13 Fins que tots arribem en la unitat de la fe y del coneixement del Fill de Deu, á varó perfet, á la mida de la edat madura de Christo;

14 Peraqué no siam ja més infants fluctuant, y'ns deixem portar aquí y allí de qualsevol vent de doctrina per la malignitat dels homes, que enganyan ab astucia per introduhir l'error;

15 Ans bé parlant la veritat en caritat, crescam en totes las cosas en aquell qu'es lo cap, se es, Christo;

16 De qui tot lo cos comença y unit per tota juntura, per la qual subministra aliment á proporció, segons l'obra eficaç de cada membre, preta increment pera edificar-se ell mateix en caritat.

17 Aixó demchs vos diuh, y testifico en lo Senyor, que no caminen com caminan los demás Gentils en la vanitat de son pensament,

18 Tenint l'enteniment obscurit en las tenebras, alienats de la vida de Deu per l'ignorancia que hi ha en ella, per rahó de la ceguedat de son cor;

19 Los quals desesperant, s'entregaren ells mateixos á la dissolució, á obras de tota impureza, á l'avaricia.

20 Mes vosaltres no havem après així á Christo,

21 Si es que l'hajan ohit, y hajan estat ensenyats per ell, com la veritat es en Jesús:

22 A despullarvos del home vell, segons lo qual fou vostra antiga conversació, qu'es corrompuda conforme á las enganyosas concupiscencias;

23 Renovaus en l'esperit de vostre ánimo,

24 Y vestiuvos del home nou, que fou criat segons Deu en justicia y en santedat de veritat.

25 Per lo tant deixant la mentida, parlau veritat cada qual ab son prohimse; puix som membres los uns dels altres.

EFESIOS, 4, 5.

26 Enfadau-vos, y no pequen: no's pongui lo sol sobre vostra ira.

27 Ni doneu entrada al dimoni.

28 No robi més aquell que robava, ans bé treballi, obrant ab sas mans lo qu'es bó, peraqué tinga de que donar al menesterós.

29 No isca paraula mala de vostra boca, sinó la qu'es bona pera edificació de la fe y doni gracia als oyents.

30 Y no contristen al Esperit Sant de Deu, en qui foreu sellats pera'l dia de la redempció.

31 Sia desterrada de vosaltres tota amargura, y ira, y indignació, y clamor, y blasfemia, ab tota malícia:

32 Ans bé siau benignes los uns als altres, misericordiosos, perdonantvos reciprocament, així com també vos ha perdonat Deu per Christo.

CAP. 5.

Exhorta als Efesios ab l'imitació de Jesu-Christ, á que s'apartin de tot vici, y s'emplehin en obras bonas, y tracta de la santedat del matrimoni.

SIAU donchs imitadors de Deu, com fills caríssims;

2 Y caminau en amor, així com Christo nos amá també, y s'entregá pera nosaltres oferta y hostia á Deu en olor de suavitat.

3 Mes fornicació, y tota impuresa, y avaricia, no's mencioní entre vosaltres, com es propi dels sants;

4 Ni paraulas deshonestas, ni necias, ni xanxas, que no convenen, sinó ans bé accions de gracias.

5 Perqué haveu de saber y en-

tendrer, que tot fornicari, ó dishonest, ó avaro, (lo qual es idolatria,) no té herencia en lo regne de Christo y de Deu.

6 No us deixeu enganyar ab paraulas vanas; perqué per aixó vé l'ira de Deu sobre los fills de la incredulitat.

7 No tingau donchs participació ab ells.

8 Perqué en algun temps erau tenebras; emperó ara sou llum en lo Senyor: procehiu com fills de la llum:

9 (Puix lo fruyt del Esperit es en tota bondat, y justicia, y veritat:)

10 Aprobant lo qu'es accepte á Deu.

11 Y no comuniquen ab las obras infructuosas de las tenebras, ans bé al contrari condemnaulas;

12 Perqué es vergonyós fins lo parlar de las cosas que ells fan en secret.

13 Emperó totas las que son reprehensibles son fetas manifestas per la llum; perqué tot quant se manifesta es llum.

14 Per lo tant diu ell: Desperta't tu que dorms, y álsa't d'entre'ls morts, y Christo t'illuminará.

15 Y així mirau, germans, que camineu ab circumspecció, no com uns necis,

16 Sinó com prudents, recobrant lo temps, porque los dias son mals.

17 Per lo tant no siau indiscrets, ans bé compreneu qual es la voluntat de Deu.

18 Y no us doneu en demasia al vi, de lo que naix luxuria, ans bé umplíus del Esperit Sant,

19 Parlantvos á vosaltres mateixos en salms, y himnes, y cantars espirituals, cantant y alabant al Senyor en vostre cor;

20 Donant gracias sempre al Deu y Pare per totes las cosas en nom de nostre Senyor Jesu-Christ;

21 Sometentvos los uns als altres en lo temor de Christo.

22 Las mullers estigan subjectas á sos marits com al Senyor;

23 Perqué lo marit es cap de la muller, així com Christo es cap de l'iglesia, y ell mateix es Salvador del cos.

24 Y així com l'iglesia està subjecta á Christo, així *estiganho* las mullers á sos marits en tot.

25 Vosaltres marits amau á vosstras mullers, així com Christo amá també á l'iglesia, y s'entregá á sí mateix per ella;

26 Pera santificarla, purificantla ab lo baptisme del aygua ab la paraula de vida,

27 Pera presentársela á sí mateix iglesia gloriosa que no tinga mácula, ni arruga, ni cosa semblant, sinó que sia santa y immaculada.

28 Així també los marits deuen amar á sas mullers, com á sos propis cossos. Lo qui ama á sa muller, s'ama á sí mateix.

29 Perqué ningú aborri may sa propia carn, ans bé la sustenta y cuida, així com també Christo á l'iglesia;

30 Perqué som membres de son cos, de sa carn, y de sos ossos.

31 Per aixó deixarà l'home á son

pare y á sa mare, y's juntará á sa muller, y serán dos en una carn.

32 Aquest es un gran misteri; mes jo parlo concernent á Christo y á l'iglesia.

33 Emperó ami cada hu de vosaltres á sa muller com á sí mateix; y la muller reverenci á son marit.

CAP. 6.

Obligacions respectives dels fills y dels pares, dels criats y dels amos: armas espirituals del Christiá: vigilancia y perseverancia en la oració.

FILLS, obehíu á vostres pares en lo Senyor, perqué aixó es just.

2 Honra á ton pare y á ta mare, que es lo primer manament ab promesa,

3 Pera que't vaja bé, y tingas llarga vida sobre la terra.

4 Y vosaltres, pares, no provoquen á vostres fills á l'ira, ans bé criaulos en instrucció y correcció del Senyor.

5 Criats, siau obedients als *que son* vostres senyors segons la carn, ab temor y tremolór, en simplicitat de cor, així com á Christo;

6 No servintlos al ull, com per'agradar als homes, sinó com á servos de Christo, fent de cor la voluntat de Deu,

7 Servint de bona voluntat, com al Senyor, y no com als homes;

8 Sabent que cada qual rebrá del Senyor lo bé que haurá fet, sia servo, sia llibre.

9 Y vosaltres, amos, feu aixó mateix ab ells, abstenintvos d'amenassas; sabent que'l Senyor

d'ells y de vosaltres está en lo cel, y que per ell no hi ha accepció de personas.

10 En lo demés, germans, afirmau vos en lo Senyor, y en lo poder de sa virtut.

11 Vestiu l'armadura de Deu, peraqué pugau resistir las tretas del diable;

12 Perqué nosaltres no peleam contra la carn y la sanch, sinó contra'ls principats y potestats, contra'ls governadors de las tenebras d'aquest mon, contra'ls esperits malignes en los ayres.

13 Per lo tant preneu tota la armadura de Deu, peraqué pugau resistir en lo dia fatal, y sostenirvos havent complert totas las cosas.

14 Estáu donchs fermes, cenyiu vostres lloms ab veritat, y armats de la llogira de la justícia,

15 Y vostres peus calats ab la preparació del evangeli de pau:

16 Sobre tot prenent l'escut de la fe, á fi de que pugau apagar totas las fletxas encesas del maligne.

17 Preneu també l'elm de la

salut, y l'espasa del Esperit, qu'es la paraula de Deu:

18 Orant en tot temps ab tota pregaria y súplica en l'Esperit, y vetllant en lo mateix ab tota perseverancia, y pregant per tots los sants,

19 Y per mi, á fi de que'm sia donat lo parlar, y peraqué pugau obrir los llavis ab confiansa, perafereir coneixer lo misteri del evangeli:

20 Del qual so embaixador en cadenas, peraqué parli ab valentia d'ell, com jo dech parlar.

21 Y peraqué pugau també saber l'estat de mas cosas, y lo que faitg: vos informaré de tot Tichich, germá nostre caríssim, y fiel ministre en lo Senyor;

22 A qui us he enviat per aqueix fi, peraqué sapiau lo qu'es de nosaltres, y consoli vostres cors.

23 Pau als germans, y caritat ab fe, de part de Deu Pare y del Senyor Jesu-Christ.

24 La gracia sia ab tots los que aman á nostre Senyor Jesu-Christ ab sinceritat. Amen.

EPÍSTOLA DE SANT PAU ALS FILIPIANS.

CAP. 1.

Afecte de Pau als Filipians, y fruyt de sas presons en los fiels: los exorta á sufrir treballs per Christo.

PAU y Timotéu, servos de Jesu-Christ, á tots los sants

en Christo Jesús que están en Filipos, ab los bisbes y diacas:

2 Gracia á vosaltres, y pau de Deu nostre Pare y del Senyor Jesu-Christ.

3 Gracias dono á mon Deu cada

vegada que'm recordo de vosaltres;

4 Pregant sempre ab goig per tots vosaltres en totes mas oracions;

5 Per vostra comunicació en l'evangelí de Christo, desde'l primer dia fins ara:

6 Tenint per cert aixó mateix, que aquell que comensá en vosaltres la bona obra, la perfeccionará fins al dia de Jesu-Christ:

7 Així com es just que jo pensi aixó de tots vosaltres, perquè us tinc en mon cor; y en mas cadenas, y en la defensa y confirmació del evangelí, tots vosaltres sou participants de mon goig.

8 Perqué Deu m'es testimoni de quina manera vos amo á tots vosaltres en las entranyas de Jesu-Christ.

9 Y lo que us demano *es*, que vostra caritat abundi més y més en ciencia y en tot coneixement;

10 Peraqué aprobeu lo millor, y siau sincers, y sens ofensa fins al dia de Christo,

11 Plens de fruyt de justicia per Jesu-Christ á gloria y alabansa de Deu.

12 Emperó, germans, voldria que sabessiu, que las cosas que m'han succehit han contribuít més al profit del evangelí:

13 De manera que mas cadenas s'han fet notorias en Christo en tot lo pretori, y en tots los demés llochs;

14 Y molts dels germans en lo Senyor, cobrant ánimo per mas cadenas, son més atrevits en par-

lar la paraula de Deu sens temor.

15 És veritat que alguns predicán á Christo per enveja, y com per tema; mes altres ho fan també de bona voluntat.

16 Uns per caritat, sabent que jo he estat posat pera la defensa del evangelí;

17 Mes altres predicán á Christo per contenció, no sincerament, crehent augmentar l'afflicció á mas cadenas.

18 ¿Y qué? Ab tal que Christo sia de totes maneres predicat, sia en pretext ó en veritat: y en aixó me regositjo, y encara me regositjaré.

19 Puix sé que aixó se'm convertirá en salvació, per vostra oració, y per l'auxili del Esperit de Jesu-Christ;

20 Segons ma viva expectació y esperansa *que tinc* de que en ninguna cosa seré confós, ans bé ab entera confiança, com sempre també será ara Christo glorificat en mon cos, sia per vida, sia per mort.

21 Perqué pera mi lo viurer es Christo, y lo morir *es* guany.

22 Mes si visch en la carn, aqueix es lo fruyt de mon treball: ab tot jo no sé lo que esculliré.

23 Perqué jo'm trobo apretat per dos costats: tinc desitg de ser deslligat *de la carn*, y de estar ab Christo, lo que es molt millor:

24 Ab tot, lo permaneixen en la carn *es* més necessari pera vosaltres.

25 Y confiat d'aixó, sé que permaneixaré y continuaré ab tots

FILIPPIANS, 1, 2.

vosaltres, pera profit vostre y goig de la fe:

26 A fi de que vostre regositg abundi per mi en Jesu-Christ, mediant lo meu retorn á vosaltres.

27 Procurau solament en que vostra conversació sia digna del evangeli de Christo, peraqué vaja á véure'us, ó estiga ausent, oyga de vosaltres que permaneixeu unànims en un mateix esperit, treballant units en la fe del evangeli:

28 Y en res vos fassan pór vostres contraris; lo qual per'ells es una senyal clara de perdició, però pera vosaltres *ho es* de salvació, y aixó de Deu:

29 Perqué á vosaltres vos es donat per Christo, no tant sols que cregau en ell, sinó que patiu també per amor d'ell:

30 Tenint lo mateix conflicte que vegereu en mi, y que ara ohíu *estar* en mi.

CAP. 2.

Los exorta á l'unió y caritat fraternal, á l'humilitat, y á l'obediencia ab l'exemple de Jesu-Christ: recomana y alaba á Timotéu y á Epafroditó.

PER lo tant, si hi ha alguna consolació en Christo, si algun refrigeri de caritat, si alguna comunicació d'Esperit, si algunas entranyas de compassió,

2 Feu complert mon goig, sentint tots una mateixa cosa, tenint una mateixa caritat, un mateix esperit, uns mateixos pensaments:

3 *Que* no's fassa res per tema, ni per vanagloria, sinó que ab humilitat d'esperit consideri cada qual per superior als altres;

4 No atenen sols á las cosas que son sevas propias, sinó á las dels altres;

5 Y'l mateix ánimo hi haja en vosaltres que hi hagué també en Christo Jesús;

6 Lo qual, essent en la forma de Deu, no tingué per usurpació lo ser ell igual á Deu,

7 Sinó que's reduhí á sí mateix á no res, prenent la figura de servo, fet á semblantsa dels homes: y trobat en la condició com á home,

8 Se humiliá á sí mateix, fet obedient fins á la mort, y mort de creu.

9 Per lo qual Deu també lo exaltá altament, y li doná un nom que es sobre tot nom;

10 A fi de que al nom de Jesús se dobli tot genoll *de las criaturas que están* en los cels, en la terra, y en los inferns;

11 Y tota llengua confessi que Jesu-Christ es lo Senyor, peragloria de Deu Pare.

12 Per lo tant, caríssims meus, aixís com foreu sempre obedients, treballau ab temor y tremolant en la obra de vostra salvació, no sols com en ma presència, sinó molt més ara en ma ausencia:

13 Puix Deu es lo qui obra en vosaltres, així lo voler com l'obrar, segons son beneplácit.

14 Y feu totas las cosas sens murmuració y disputas,

15 Peraqué siau irreprehensibles y sencills, fills de Deu sens mácula, en mitg d'una nació depravada y perversa; entre'ls qua'ls resplandiu com lluminars en lo mon.

FILIPIAN, 2, 3.

16 Conservant la paraula de vida, pera gloria meua en lo dia de Christo, de que jo no he corregut en va, ni he treballat en va.

17 Encaraqué jo sia immolat sobre'l sacrifici y víctima de vostra fe, me'n regositjo y me'n congratulo ab tots vosaltres.

18 Y d'aixó mateix regositjaus vosaltres, y congratulaus ab mi.

19 Y espero en lo Senyor Jesús que prompte vos enviaré á Timotéu, pera cobrar jo també bon ánimo al saber l'estat de vostras cosas.

20 Perqué no tinch ningú possehit de igual ánimo, qui ab un afecte sincer se interessi tant per vosaltres.

21 Perqué tots buscan sas propias cosas, y no las que son de Jesu-Christ.

22 Puix ja sabeu vosaltres per experiencia, que com un fill respecte de son pare, ell ha servit ab mi en l'evangeli.

23 A ell donchs espero enviarvos tant prest com jo haja vist l'estat dels meus negocis.

24 Y confio en lo Senyor que jo mateix vindré quant antes á vosaltres.

25 Y he judicat necessari enviarvos á Epaphrodito, germá, coadjutor, y company meu en milicia, y vostre messetger que m'ha assistit en mas necessitats:

26 Perqué ell ansiava estar entre tots vosaltres, y estava angustiat, perquè havíau sabut que havia estat malalt.

27 Y certament estigué malalt,

y casi á la mort; mes Deu tingué misericordia d'ell, y no sols d'ell, sinó també de mi, peraqué jo no tingués tristesa sobre tristesa.

28 Y així l'he enviat més prompte, á fi de que vehentlo vos regositjeu de nou, y jo estiga sens tristesa.

29 Rebeu donchs ab tota alegría en lo Senyor, y ab lo honor degut á semblants personas.

30 Perqué per l'obra de Christo estigné á la mort, exposant sa vida pera suplir la falta de vostres serveys envers mi.

CAP. 3.

Diferencia de la llei y de la fe: dels falsos apòstols, enemichs de la creu de Christo.

EN lo demés, germans meus, regositjaus en lo Senyor. A mi certament no m'es molest l'escriure'us las mateixas cosas, y á vosaltres vos es necessari.

2 Guardaus dels cans, guardaus dels mals operaris, guardaus de l'incisió.

3 Perqué nosaltres som la circumcisió, los que servim á Deu en esperit, y'ns gloriam en Christo Jesús, y no tenim confiansa en la carn:

4 Encaraqué jo podria tenir també confiansa en la carn. Si algú creu que té de que confiar en la carn, jo més,

5 *Que he estat circumcisat al vuyté dia, del llinatge d'Israel, de la tribu de Benjamí, Hebreu d'Hebreus; en quant á la llei, Fariséu;*

6 En quant á zel, pèrseguidor

FILIPPIANS, 3, 4.

de l'Esglesia de Deu; en quant á la justícia qu'es de la llei, he viscut irrepreensible.

7 Mes las cosas que'm foren guanyats, las he reputadas com perdudas per Christo.

8 Y en veritat tot ho tinch per perduda per l'excel·lencia del coneixement de Jesu-Christ Senyor meu; per amor del qual tot ho he perdut, y ho conto com fums, ab tal que guanyi á Christo,

9 Y sia trobat en ell, sens tenir ma propia justícia, qu'es de la llei, sinó la qu'es per la fe de Christo Jesús: la justícia, qu'es de Deu per la fe;

10 Peraqué puga coneixer á ell, y'l poder de sa resurrecció, y la comunicació de sos sufriments, essent conforme á sa mort;

11 Per si d'alguna manera puch arribar á la resurrecció qu'es dels morts:

12 No que l'haja alcansada ja, ni que sia ja perfet; emperó seguesch ma carrera, per veurer si d'alguna manera puch alcansar alló pera lo qual vaitg esser pres de Christo Jesús.

13 Germans, jo no considero haverho ja alcansat; mes jo faitg aixó, olvidant las cosas que quedan darrera, y avantsantme á las que estan devant,

14 Corro envers la marca per alcansar lo premi de la alta vocació de Deu en Christo Jesús.

15 Y així siam tots los que som perfets d'un mateix sentiment; y si en alguna cosa pensau d'altra manera, Deu també vos ho revelarà.

16 Mes en quant á lo que havem ja arribat, tingam uns mateixos sentiments, y permanescam en una mateixa regla.

17 Siau, germans, imitadors meus, y no perdeu de vista als que caminan així, segons l'exemple que teniu nostre.

18 Perqué molts caminan, (dels quals vos he dit altrats vegadas, y ara ho repetesch plorant) *que son enemichs de la creu de Christo;*

19 Lo fi dels quals es la perdicció; lo Deu dels quals es son ventre; y la gloria dels quals es en sa confusió, que gustan de cosas terrenals.

20 Emperó nostra conversació es en los cels, d'ahont esperam també al Salvador nostre Senyor Jesu-Christ,

21 Lo qual transformarà nostre vil cos, pera ferlo semblant á son cos gloriós, segons aquell poder ab que pot subjectar també á sí todas las cosas.

CAP. 4.

Última exortació del apòstol á la pràctica de todas las virtuts, y son agrahiment per lo socorro que li havian enviat.

PER lo tant, germans meus caríssims y molt desitjats, que sou mon goig y ma corona, perseverau així fermes en lo Senyor, amats meus.

2 Prego á Evodia, y suplico á Syntyque, que sian del mateix sentiment en lo Senyor.

3 Y també te demano, company fidel, que ajudis á aquellas que treballaren ab mi en l'evangelí ab

FILIPPIANS, 4.

Climent, y ab los demás que m'ajudaren, los noms dels quals están en lo libre de la vida.

4 Regositjaus sempre en lo Senyor; y altra vegada vos *ho* dich, Regositjaus.

5 Sia notoria vostra modestia á tots los homes. Lo Senyor está prop.

6 No tingau afany per cosa alguna; ans bé en totes las cosas, ab pregarias, y súplicas, ab acció de gracias, sian presentadas á Deu vostras peticions.

7 Y la pau de Deu, que sobrepuja á tot enteniment, guardi vostres cors, y vostres sentiments en Christo Jesús.

8 Per lo demás, germans, tot lo qu'es verdader, tot lo qu'es honest, tot lo qu'es just, tot lo qu'es sant, tot lo qu'es amable, tot lo qu'es de bona fama, si *hi ha* alguna virtut, si *hi ha* alguna alabansa, pensau en estas cosas.

9 Lo que haveu après, y rebut, y ohit, y vist en mi, aixó feu; y'l Deu de la pau será ab vosaltres.

10 Me he regositjat sobre manera en lo Senyor, del que ja per fi haja tornat á florir vostre cuydado envers mi; puix encaraqué'l teníau, emperó vos faltava l'opunitat.

11 No ho dich per rahó de necessitat; puix ja he après á acontentarme del estat en que'm trobo.

12 Y sé viurer humiliat, y sé viurer en abundancia; per totes parts,

y á totes las cosas estich avesat á estar saciat, y á sufrir fam, á tenir abundancia, y á patir miseria.

13 Tot ho puch en Christo que'm conforta.

14 Ab tot haveu fet bé en haver participat de ma tribulació.

15 Ja sabeu vosaltres, Filipians, que en lo principi del evangeli, quant vaitg partir de Macedonia, ninguna iglesia comunicá ab mi respecte de donar y rébrer, sinó vosaltres sols:

16 Puix una y dos vegadas m'enviareu á Tessalónica lo que jo necessitava.

17 No es que jo desitgia dádivas, sinó que cerco fruyt que abundi á vostre compte.

18 Així que tot ho tinch, y estich abundant y plé, havent rebut per Epaphrodito lo que m'enviareu com olor de suavitat, hostia accepta, agradable á Deu.

19 Però mon Deu suplirá totes vostras necessitats, segons sas riquesas en la gloria per Christo Jesús.

20 Y *sia* á Deu y nostre Pare gloria per los sigles dels sigles. Amen.

21 Saludau á tots los sants en Christo Jesús.

22 Los germans que están ab mi vos saludan. Vos saludan tots los sants, principalment los que son de casa de César.

23 La gracia de nostre Senyor Jesu-Christ *sia* ab tots vosaltres. Amen.

EPÍSTOLA DE SANT PAU ALS COLOSSIANS.

CAP. 1.

Alaba Sant Pau la fe dels Colossians, y prega per'ells: Jesu-Christ es l'imatge perfeta de Deu, lo Senyor de todas las cosas, lo Cap de l'iglesia, y'l Redemptor dels homes: Pau es ministre del evangelí per anunciar lo misteri de la vocació dels Gentils.

PAU, apóstol de Jesu-Christ per la voluntat de Deu, y Timotéu nostre germá,

2 Als sants y fiels germans en Christo Jesús que están en Colossi:

3 Gracia á vosaltres, y pau de part de Deu nostre Pare, y de nostre Senyor Jesu-Christ. Donam gracias á Deu y al Pare de nostre Senyor Jesu-Christ, pregant sempre pera vosaltres,

4 Desde que havem ohit vostra fe en Christo Jesús, y l'amor que teniu á tots los sants,

5 Per l'esperansa que us está reservada en los cels, de la que haveu ohit per la paraula de veritat del evangelí;

6 La qual ha arribat á vosaltres, com també á tot lo mon; y dona fruyt y creix, així com entre vosaltres, desde'l dia en que l'ohireu, y conegueru la gracia de Deu en veritat;

7 Y com també l'aprengueru d'Epaphras, nostre estimat consero, que es pera vosaltres un fiel ministre de Christo Jesús;

8 Lo qui'ns informá també de vostre amor en l'Esperit.

9 Per aqueix motiu nosaltres també, desde'l dia que ho oyguerem, no havem cessat de pregar pera vosaltres, y de demanar que siau plens del coneixement de sa voluntat, en tota sabiduría y intelligencia espiritual;

10 Peraqué camineu dignes del Senyor, agradantli en tot, fructificant en tota obra bona, y creixent en lo coneixement de Deu:

11 Fortificats ab tota virtut, segons lo poder de sa gloria, en tota paciencia y longanimitat ab goig,

12 Donant gracias á Deu lo Pare, que'ns feu dignes de participar de la herencia dels sants en la llum:

13 Lo qui nos ha llibertat del poder de las tenebras, y'ns ha traslladat al regne de son Fill caríssim;

14 En lo qual tenim la redempció per medi de sa sanch, y la remissió dels pecats:

15 Lo qual es imatge del Deu invisible, lo primogénit de tota criatura:

16 Perqué per ell foren criadas todas las cosas que hi ha en lo cel y en la terra, visibles y invisibles, ja sian tronos, ó dominacions, ó principats, ó potestats; todas foren criadas per ell mateix y en ell mateix:

EFESIOS, 4.

2 Ab tota humilitat y mansuetut, ab paciència, suportantvos uns á altres ab caritat,

3 Procurant mantenir l'unitat del Esperit en lo vincle de la pau.

4 *Hi ha* un cos, y un Esperit, així com sou cridats á una esperança de vostra vocació,

5 Un Senyor, una fe, un baptisme,

6 Un Deu y Pare de tots, qu'es sobre tots, y en totas las cosas, y en tots nosaltres.

7 Mes á cada hu de nosaltres l'hi ha estat donada la gracia conforme á la mida del dó de Christo.

8 Per lo qual diu: Quant pujá en lo alt se'n portá catiu lo captiveri, doná dons als homes.

9 (Y que ell pujá, ¿qué es sinó que havia baixat primer als paratges més baixos de la terra?)

10 Ell que baixá, es lo mateix també que pujá sobre tots los cels, peraqué umplís totas las cosas.)

11 Y ell mateix doná á uns apóstols, á altres profetas, á altres evangelistas, y á altres pastors y doctors,

12 Pera la perfecció dels sants, pera l'obra del ministeri, pera la edificació del cos de Christo;

13 Fins que tots arribem en la unitat de la fe y del coneixement del Fill de Deu, á varó perfet, á la mida de la edat madura de Christo;

14 Peraqué no siam ja més infants fluctuant, y'ns deixem portar aquí y allí de qualsevol vent de doctrina per la malignitat dels homes, que enganyan ab astucia per introduhir l'error;

15 Ans bé parlant la veritat en caritat, crescam en totas las cosas en aquell qu'es lo cap, *so es*, Christo;

16 De qui tot lo cos connexo y unit per tota juntura, per la qual subministra aliment á proporció, segons l'obra efícas de cada membre, pren increment pera edificar-se ell mateix en caritat.

17 Aixó donchs vos dich, y testifico en lo Senyor, que no camineu com caminan los demés Gentils en la vanitat de son pensament,

18 Tenint l'enteniment obscurit en las tenebras, alienats de la vida de Deu per l'ignorancia que hi ha en ells, per rahó de la ceguedat de son cor;

19 Los quals desesperant, s'entregaren ells mateixos á la dissolució, á obras de tota impuresa, á l'avaricia.

20 Mes vosaltres no haveu après així á Christo,

21 Si es que l'hajau ohit, y hajau estat ensenyats per ell, com la veritat es en Jesús:

22 A despullarvos del home vell, segons lo qual fou vostra antiga conversació, qu'es corrompuda conforme á las enganyosas concupiscencias;

23 Renovauvos en l'esperit de vostre ánimo,

24 Y vestiuvos del home nou, que fou criat segons Deu en justícia y en santedat de veritat.

25 Per lo tant deixant la mentida, parlau veritat cada qual ab son prohisme; puix som membres los uns dels altres.

EFESIOS, 4, 5.

26 Enfadau-vos, y no pequen: no's pongui lo sol sobre vostra ira.

27 Ni doneu entrada al dimoni.

28 No robi més aquell que robava, ans bé treballi, obrant ab sas mans lo qu'es bó, peraqué tinga de que donar al menesterós.

29 No isca paraula mala de vostra boca, sinó la qu'es bona pera edificació de la fe y doni gracia als oyents.

30 Y no contristeu al Esperit Sant de Deu, en qui foreu sellats pera'l dia de la redempció.

31 Sia desterrada de vosaltres tota amargura, y ira, y indignació, y clamor, y blasfemia, ab tota malícia:

32 Ans bé siau benignes los uns als altres, misericordiosos, perdonant-vos reciprocament, així com també vos ha perdonat Deu per Christo.

CAP. 5.

Exorta als Efesios ab l'imitació de Jesu-Christ, á que s'apartin de tot vici, y s'emplehin en obras bonas, y tracta de la santedat del matrimoni.

SIAU donchs imitadors de Deu, com fills caríssims;

2 Y caminau en amor, així com Christo nos amá també, y s'entregá pera nosaltres oferta y hostia á Deu en olor de suavitat.

3 Mes fornicació, y tota impuresa, y avaricia, no's mencionin entre vosaltres, com es propi dels sants;

4 Ni paraulas deshonestas, ni necias, ni xanxas, que no convenen, sinó ans bé accions de gracies.

5 Perqué haveu de saber y en-

tendre, que tot fornicari, ó des-honest, ó avaro, (lo qual es idolatria,) no té herencia en lo regne de Christo y de Deu.

6 No us deixeu enganyar ab paraulas vanas; perqué per aixó vé l'ira de Deu sobre los fills de la incredulitat.

7 No tingau donchs participació ab ells.

8 Perqué en algun temps erau tenebras; emperó ara sou llum en lo Senyor: procehiu com fills de la llum:

9 (Puix lo fruyt del Esperit es en tota bondat, y justicia, y veritat:)

10 Aprobant lo qu'es accepte á Deu.

11 Y no comuniquen ab las obras infructuosas de las tenebras, ans bé al contrari condemnaulas;

12 Perqué es vergonyós fins lo parlar de las cosas que ells fan en secret.

13 Emperó totas las que son reprehensibles son fetas manifestas per la llum; perqué tot quant se manifesta es llum.

14 Per lo tant diu ell: Desperta't tu que dorms, y ál'sa't d'entre'ls morts, y Christo t'illuminará.

15 Y així mirau, germans, que camineu ab circumspecció, no com uns necis,

16 Sinó com prudents, recobrant lo temps, perque los dias son mals.

17 Per lo tant no siau indiscrets, ans bé compreneu qual es la voluntat de Deu.

18 Y no us doneu en demasia al vi, de lo que naix luxuria, ans bé umplius del Esperit Sant,

19 Parlantvos á vosaltres mateixos en salms, y himnes, y cantars espirituals, cantant y alabant al Senyor en vostre cor;

20 Donant gracias sempre al Deu y Pare per totas las cosas en nom de nostre Senyor Jesu-Christ;

21 Sometentvos los uns als altres en lo temor de Christo.

22 Las mullers estigan subjectas á sos marits com al Senyor;

23 Perqué lo marit es cap de la muller, així com Christo es cap de l'iglesia, y ell mateix es Salvador del cos.

24 Y així com l'iglesia está subjecta á Christo, així *estíganho* las mullers á sos marits en tot.

25 Vosaltres marits amau á vosstras mullers, així com Christo amá també á l'iglesia, y s'entregá á sí mateix per ella;

26 Pera santificarla, purificantla ab lo baptisme del aygua ab la paraula de vida,

27 Pera presentársela á sí mateix iglesia gloriosa que no tinga mácula, ni arruga, ni cosa semblant, sinó que sia santa y immaculada.

28 Així també los marits deuen amar á sas mullers, com á sos propis cossos. Lo qui ama á sa muller, s'ama á sí mateix.

29 Perqué ningú aborri may sa propia carn, ans bé la sustenta y cuyda, així com també Christo á l'iglesia;

30 Perqué som membres de son cos, de sa carn, y de sos ossos.

31 Per aixó deixarà l'home á son

pare y á sa mare, y's juntará á sa muller, y serán dos en una carn.

32 Aquest es un gran misteri; mes jo parlo concernent á Christo y á l'iglesia.

33 Emperó ami cada hu de vosaltres á sa muller com á sí mateix; y la muller reverenci á son marit.

CAP. 6.

Obligacions respectivas dels fills y dels pares, dels criats y dels amos: armas espirituals del Christiá: vigilancia y perseverancia en la oració.

FILLS, obehíu á vostres pares en lo Senyor, perqué aixó es just.

2 Honra á ton pare y á ta mare, que es lo primer manament ab promesa,

3 Pera que't vaja bé, y tingas llarga vida sobre la terra.

4 Y vosaltres, pares, no provoquen á vostres fills á l'ira, ans bé criaulos en instrucció y correcció del Senyor.

5 Criats, siau obedients als *que son vostres senyors* segons la carn, ab temor y tremolór, en simplicitat de cor, així com á Christo;

6 No servintlos al ull, com per'agradar als homes, sinó com á servos de Christo, fent de cor la voluntat de Deu,

7 Servint de bona voluntat, com al Senyor, y no com als homes;

8 Sabent que cada qual rebrá del Senyor lo bé que haurá fet, sia servo, sia llibre.

9 Y vosaltres, amos, feu aixó mateix ab ells, abstenintvos d'amenassas; sabent que'l Senyor

FILIPPIANS, 1.

d'ells y de vosaltres está en lo cel, y que per ell no hi ha accepció de personas.

10 En lo demés, germans, afirmau-vos en lo Senyor, y en lo poder de sa virtut.

11 Vestiu l'armadura de Deu, peraqué pugau resistir las tretas del diable;

12 Perqué nosaltres no pelem contra la carn y la sanch, sinó contra'ls principats y potestats, contra'ls governadors de las tenebras d'aquest mon, contra'ls esperits malignes en los ayres.

13 Per lo tant preneu tota la armadura de Deu, peraqué pugau resistir en lo dia fatal, y sostenirvos havent cumplert totas las cosas.

14 Estáu donchs fermes, cenyiu vostres llocs ab veritat, y armats de la llogia de la justicia,

15 Y vostres peus calats ab la preparació del evangeli de pau:

16 Sobre tot prenent l'escut de la fe, á fi de que pugau apagar totas las fletxas encesas del maligne.

17 Preneu també l'elm de la

salut, y l'espasa del Esperit, qu'es la paraula de Deu:

18 Orant en tot temps ab tota pregaria y súplica en l'Esperit, y vetllant en lo mateix ab tota perseverancia, y pregant per tots los sants,

19 Y per mi, á fi de que'm sia donat lo parlar, y peraqué pugau obrir los llavis ab confiansa, perafereixer coneixer lo misteri del evangeli:

20 Del qual so embaixador en cadenas, peraqué parli ab valentia d'ell, com jo dech parlar.

21 Y peraqué pugau també saber l'estat de mas cosas, y lo que faitg: vos informaré de tot Tichich, germá nostre caríssim, y fiel ministre en lo Senyor;

22 A qui us he enviat per aqueix fi, peraqué sapiau lo qu'es de nosaltres, y consoli vostres cors.

23 Pau als germans, y caritat ab fe, de part de Deu Pare y del Senyor Jesu-Christ.

24 La gracia sia ab tots los que aman á nostre Senyor Jesu-Christ ab sinceritat. Amen.

EPÍSTOLA DE SANT PAU ALS FILIPIANS.

CAP. 1.

Afecte de Pau als Filipians, y fruyt de sas presons en los fiels: los exorta á sufrir treballs per Christo.

PAU y Timotén, servos de Jesu-Christ, á tots los sants

en Christo Jesús que están en Filipos, ab los bishes y diacas:

2 Gracia á vosaltres, y pau de Deu nostre Pare y del Senyor Jesu-Christ.

3 Gracias dono á mon Deu cada

FILIPPIANS, 1.

vegada que'm recordo de vosaltres;

4 Pregant sempre ab goig per tots vosaltres en totes mas oracions;

5 Per vostra comunicació en l'evangeli de Christo, desde'l primer dia fins ara:

6 Tenint per cert aixó mateix, que aquell que comensá en vosaltres la bona obra, la perfeccionará fins al dia de Jesu-Christ:

7 Així com es just que jo pensi aixó de tots vosaltres, perquè us tinc en mon cor; y en mas cadenas, y en la defensa y confirmació del evangeli, tots vosaltres sou participants de mon goig.

8 Perqué Deu m'es testimoni de quina manera vos amo á tots vosaltres en las entranyas de Jesu-Christ.

9 Y lo que us demano *es*, que vostra caritat abundi més y més en ciencia y en tot coneixement;

10 Peraqué aprobeu lo millor, y siau sincers, y sens ofensa fins al dia de Christo,

11 Plens de fruyt de justicia per Jesu-Christ á gloria y alabansa de Deu.

12 Emperó, germans, voldria que sabessu, que las cosas que m'han succehit han contribuit més al profit del evangeli:

13 De manera que mas cadenas s'han fet notorias en Christo en tot lo pretori, y en tots los demás llocs;

14 Y molts dels germans en lo Senyor, cobrant ánimo per mas cadenas, son més atrevits en par-

lar la paraula de Deu sens temor.

15 Es veritat que alguns predicán á Christo per enveja, y com per tema; mes altres ho fan també de bona voluntat.

16 Uns per caritat, sabent que jo he estat posat pera la defensa del evangeli;

17 Mes altres predicán á Christo per contenció, no sincerament, crehent augmentar l'afflicció á mas cadenas.

18 ¿Y qué? Ab tal que Christo sia de totes maneres predicat, sia en pretext ó en veritat: y en aixó me regositjo, y encara me regositjaré.

19 Puix sé que aixó se'm convertirá en salvació, per vostra oració, y per l'auxili del Esperit de Jesu-Christ;

20 Segons ma viva expectació y esperansa *que tinc* de que en ninguna cosa seré confós, ans bé ab entera confiança, com sempre també será ara Christo glorificat en mon cos, sia per vida, sia per mort.

21 Perqué pera mi lo viurer es Christo, y lo morir *es* guany.

22 Mes si visch en la carn, aqueix es lo fruyt de mon treball: ab tot jo no sé lo que esculliré.

23 Perqué jo'm trobo apretat per dos costats: tinc desitg de ser deslligat *de la carn*, y de estar ab Christo, lo que es molt millor:

24 Ab tot, lo permaneixen en la carn es més necessari pera vosaltres.

25 Y confiat d'aixó, sé que permaneixaré y continuaré ab tots

FILIPPIANS, 1, 2.

vosaltres, pera profit vostre y goig de la fe:

26 A fi de que vostre regositg abundi per mi en Jesu-Christ, mediant lo meu retorn á vosaltres.

27 Procurau solament en que vostra conversació sia digna del evangeli de Christo, peraqué vaja á véure'us, ó estiga ausent, oyga de vosaltres que permaneceu unànims en un mateix esperit, treballant units en la fe del evangeli:

28 Y en res vos fassan pór vostres contraris; lo qual per'ells es una senyal clara de perdició, però pera vosaltres *ho es* de salvació, y aixó de Deu:

29 Perqué á vosaltres vos es donat per Christo, no tant sols que cregau en ell, sinó que patiu també per amor d'ell:

30 Tenint lo mateix conflicte que vegereu en mi, y que ara ohíu *estar* en mi.

CAP. 2.

Los exorta á l'unió y caritat fraternal, á l'humilitat, y á l'obediencia ab l'exemple de Jesu-Christ: recomana y alaba á Timotéu y á Epaphrodito.

PER lo tant, si hi ha alguna consolació en Christo, si algun refrigeri de caritat, si alguna comunicació d'Esperit, si algunas entranyas de compassió,

2 Feu complert mon goig, sentint tots una mateixa cosa, tenint una mateixa caritat, un mateix esperit, uns mateixos pensaments:

3 *Que* no's fassa res per tema, ni per vanagloria, sinó que ab humilitat d'esperit consideri cada qual per superior als altres;

4 No atenen sols á las cosas que son sevas propias, sinó á las dels altres;

5 Y'l mateix ánimo hi haja en vosaltres que hi hagué també en Christo Jesús;

6 Lo qual, essent en la forma de Deu, no tingué per usurpació lo ser ell igual á Deu,

7 Sinó que's reduhí á sí mateix á no res, prenent la figura de servo, fet á semblantsa dels homes: y trobat en la condició com á home,

8 Se humiliá á sí mateix, fet obedient fins á la mort, y mort de creu.

9 Per lo qual Deu també lo exaltá altament, y li doná un nom que es sobre tot nom;

10 A fi de que al nom de Jesús se doblí tot genoll *de las criaturas que están* en los cels, en la terra, y en los inferns;

11 Y tota llengua confessi que Jesu-Christ es lo Senyor, peragloria de Deu Pare.

12 Per lo tant, caríssims meus, aixís com foreu sempre obedients, treballau ab temor y tremolant en la obra de vostra salvació, no sols com en ma presència, sinó molt més ara en ma ausència:

13 Puix Deu es lo qui obra en vosaltres, així lo voler com l'obrar, segons son beneplácit.

14 Y feu totas las cosas sens murmuració y disputas,

15 Peraqué siau irrepreensibles y sencills, fills de Deu sens mácula, en mitg d'una nació depravada y perversa; entre'ls qua'ls resplandiu com lluminars en lo mon.

16 Conservant la paraula de vida, pera gloria meva en lo dia de Christo, de que jo no he corregut en va, ni he treballat en va.

17 Encaraqué jo sia immolat sobre'l sacrifici y víctima de vostra fe, me'n regositjo y me'n congratulo ab tots vosaltres.

18 Y d'aixó mateix regositjaus vosaltres, y congratulaus ab mi.

19 Y espero en lo Senyor Jesús que prompte vos enviaré á Timotéu, pera cobrar jo també bon ánimo al saber l'estat de vostras cosas.

20 Perqué no tinch ningú possehit de igual ánimo, qui ab un afecte sincer se interessi tant per vosaltres.

21 Perqué tots buscan sas propias cosas, y no las que son de Jesu-Christ.

22 Puix ja sabeu vosaltres per experiencia, que com un fill respecte de son pare, ell ha servit ab mi en l'evangeli.

23 A ell donchs espero enviarvos tant prest com jo haja vist l'estat dels meus negocis.

24 Y confio en lo Senyor que jo mateix vindré quant antes á vosaltres.

25 Y he judicat necessari enviarvos á Epaphrodito, germá, coadjutor, y company meu en milicia, y vostre messetger que m'ha assistit en mas necessitats;

26 Perqué ell ansiava estar entre tots vosaltres, y estava angustiat, perqué havia sabut que havia estat malalt.

27 Y certament estigué malalt,

y casi á la mort; mes Deu tingué misericordia d'ell, y no sols d'ell, sinó també de mi, peraqué jo no tingué tristesa sobre tristesa.

28 Y així l'he enviat més prompte, á fi de que vehentlo vos regositjeu de nou, y jo estiga sens tristesa.

29 Rebeulo donchs ab tota alegria en lo Senyor, y ab lo honor degut á semblants personas.

30 Perqué per l'obra de Christo estigué á la mort, exposant sa vida pera suplir la falta de vostres serveys envers mi.

CAP. 3.

Diferencia de la ley y de la fe: dels falsos apòstols, enemichs de la creu de Christo.

EN lo demés, germans meus, regositjaus en lo Senyor. A mi certament no m'es molest l'escriure'us las mateixas cosas, y á vosaltres vos es necessari.

2 Guardaus dels cans, guardaus dels mals operaris, guardaus de l'incisió.

3 Perqué nosaltres som la circumcisió, los que servim á Deu en esperit, y'ns gloriam en Christo Jesús, y no tenim confiansa en la carn:

4 Encaraqué jo podria tenir també confiansa en la carn. Si algú creu que té de que confiar en la carn, jo més,

5 *Que he estat circumcisat al vuyté dia, del llinatge d'Israel, de la tribu de Benjamí, Hebreu d'Hebreus; en quant á la ley, Fariséu;*

6 En quant á zel, pèrseguidor

FILIPPIANS, 3, 4.

de l'iglesia de Deu; en quant á la justícia qu'es de la llei, he viscut irrepressible.

7 Mes las cosas que'm foren guanyas, las he reputadas com perdudas per Christo.

8 Y en veritat tot ho tinch per perduda per l'excel·lencia del coneixement de Jesu-Christ Senyor meu; per amor del qual tot ho he perdut, y ho conto com fems, ab tal que guanyi á Christo,

9 Y sia trobat en ell, sens tenir ma propia justícia, qu'es de la llei, sinó la qu'es per la fe de Christo Jesús: la justícia, qu'es de Deu per la fe;

10 Peraqué puga coneixer á ell, y'l poder de sa resurrecció, y la comunicació de sos sufriments, essent conforme á sa mort;

11 Per si d'alguna manera puch arribar á la resurrecció qu'es dels morts:

12 No que l'haja alcansada ja, ni que sia ja perfet; emperó se-guesch ma carrera, per veurer si d'alguna manera puch alcansar alló pera lo qual vaitg esser pres de Christo Jesús.

13 Germans, jo no considero haverho ja alcansat; mes jo faitg aixó, olvidant las cosas que quedan derrera, y avantsantme á las que están devant,

14 Corro envers la marca per'al-cansar lo premi de la alta vocació de Deu en Christo Jesús.

15 Y així siam tots los que som perfets d'un mateix sentiment; y si en alguna cosa pensau d'altra ma-niera, Deu també vos ho revelarà.

16 Mes en quant á lo que havem ja arribat, tingam uns mateixos sentiments, y permanescam en una mateixa regla.

17 Siau, germans, imitadors meus, y no perdu de vista als que caminan així, segons l'exemple que teniu nostre.

18 Perqué molts caminan, (dels quals vos he dit altrás vegadas, y ara ho repetesch plorant) *que son enemichs de la creu de Christo;*

19 Lo fi dels quals es la per-dició; lo Deu dels quals es son ventre; y la gloria *dels quals es en sa confusió, que gustan de cosas terrenals.*

20 Emperó nostra conversació es en los cels, d'ahont esperam també al Salvador nostre Senyor Jesu-Christ,

21 Lo qual transformarà nostre vil cos, pera ferlo semblant á son cos gloriós, segons aquell poder ab que pot subjectar també á si todas las cosas.

CAP. 4.

Última exortació del apóstol á la pràctica de todas las virtuts, y son agra-hi-ment per lo socorro que li havian en-viat.

PER lo tant, germans meus caríssims y molt desitjats, *que sou mon goig y ma corona, perseverau així fermes en lo Senyor, amats meus.*

2 Prego á Evodia, y suplico á Syntique, que sian del mateix sen-timent en lo Senyor.

3 Y també te demano, company fidel, que ajudis á aquellas que treballaren ab mi en l'evangelí ab

FILIPPIANS, 4.

Climent, y ab los demés que m'ajudaren, los noms dels quals están en lo llibre de la vida.

4 Regositjaus sempre en lo Senyor; y altra vegada vos *ho* dich, Regositjaus.

5 Sia notoria vostra modestia á tots los homes. Lo Senyor está prop.

6 No tingau afany per cosa alguna; ans bé en totas las cosas, ab pregarias, y súplicas, ab acció de gracias, sian presentadas á Deu vosstras peticions.

7 Y la pau de Deu, que sobrepuja á tot enteniment, guardi vostres cors, y vostres sentiments en Christo Jesús.

8 Per lo demés, germans, tot lo qu'es verdader, tot lo qu'es honest, tot lo qu'es just, tot lo qu'es sant, tot lo qu'es amable, tot lo qu'es de bona fama, si *hi ha* alguna virtut, si *hi ha* alguna alabansa, pensau en estas cosas.

9 Lo que haveu après, y rebut, y ohit, y vist en mi, aixó feu; y'l Deu de la pau será ab vosaltres.

10 Me he regositjat sobre manera en lo Senyor, del que ja per fi haja tornat á florir vostre cuydado envers mi; puix encaraqué'l teníau, emperó vos faltava l'oportunitat.

11 No ho dich per rahó de necessitat; puix ja he après á acontentarme del estat en que'm trobo.

12 Y sé viurer humiliat, y sé viurer en abundancia; per totas parts,

y á totas las cosas estich avesat á estar saciat, y á sufrir fam, á tenir abundancia, y á patir miseria.

13 Tot ho puch en Christo que'm conforta.

14 Ab tot haveu fet bé en haver participat de ma tribulació.

15 Ja sabeu vosaltres, Filipians, que en lo principi del evangeli, quant vaitg partir de Macedonia, ninguna iglesia comunicá ab mi respecte de donar y rébrer, sinó vosaltres sols:

16 Puix una y dos vegades m'enviaren á Tessalónica lo que jo necessitava.

17 No es que jo desitgia dádivas, sinó que cerco fruyt que abundi á vostre compte.

18 Així que tot ho tinch, y estich abundant y plé, havent rebut per Epaphrodito lo que m'enviaren com olor de suavitat, hostia accepta, agradable á Deu.

19 Però mon Deu suplirà totas vostras necessitats, segons sas riquesas en la gloria per Christo Jesús.

20 Y *sia* á Deu y nostre Pare gloria per los sigles dels sigles. Amen.

21 Saludau á tots los sants en Christo Jesús.

22 Los germans que están ab mi vos saludan. Vos saludan tots los sants, principalment los que son de casa de César.

23 La gracia de nostre Senyor Jesu-Christ *sia* ab tots vosaltres. Amen.

EPÍSTOLA DE SANT PAU

ALS COLOSSIANS.

CAP. 1.

Alaba Sant Pau la fe dels Colossians, y prega per'ells: Jesu-Christ es l'imatge perfeta de Deu, lo Senyor de totes las cosas, lo Cap de l'iglesia, y'l Redemptor dels homes: Pau es ministre del evangelí per anunciar lo misteri de la vocació dels Gentils.

PAU, apóstol de Jesu-Christ per la voluntat de Deu, y Timotéu nostre germá,

2 Als sants y fiels germans en Christo Jesús que están en Colossi:

3 Gracia á vosaltres, y pau de part de Deu nostre Pare, y de nostre Senyor Jesu-Christ. Donam gracias á Deu y al Pare de nostre Senyor Jesu-Christ, pregant sempre pera vosaltres,

4 Desde que havem ohit vostra fe en Christo Jesús, y l'amor que teniu á tots los sants,

5 Per l'esperansa que us está reservada en los cels, de la que havem ohit per la paraula de veritat del evangelí;

6 La qual ha arribat á vosaltres, com també á tot lo mon; y dona fruyt y creix, així com entre vosaltres, desde'l dia en que l'ohireu, y conegueren la gracia de Deu en veritat;

7 Y com també l'aprengueren d'Epaphras, nostre estimat consero, que es pera vosaltres un fiel ministre de Christo Jesús;

8 Lo qui'ns informá també de vostre amor en l'Esperit.

9 Per aqueix motiu nosaltres també, desde'l dia que ho oyguerem, no havem cessat de pregar pera vosaltres, y de demanar que siau plens del coneixement de sa voluntat, en tota sabiduría y intelligencia espiritual;

10 Peraqué camineu dignes del Senyor, agradantli en tot, fructificant en tota obra bona, y creixent en lo coneixement de Deu:

11 Fortificats ab tota virtut, segons lo poder de sa gloria, en tota paciencia y longanimitat ab goig,

12 Donant gracias á Deu lo Pare, que'ns feu dignes de participar de la herencia dels sants en la llum:

13 Lo qui nos ha llibertat del poder de las tenebras, y'ns ha traslladat al regne de son Fill caríssim;

14 En lo qual tenim la redempció per medi de sa sanch, y la remissió dels pecats:

15 Lo qual es imatge del Deu invisible, lo primogénit de tota criatura:

16 Perqué per ell foren criadas totes las cosas que hi ha en lo cel y en la terra, visibles y invisibles, ja sian tronos, ó dominacions, ó principats, ó potestats; totes foren criadas per ell mateix y en ell mateix:

COLOSSIANS, 1, 2.

17 Y ell es abans que tot, y to-
tas las cosas subsisteixen per ell.

18 Y ell mateix es lo cap del cos
de l'iglesia, que es lo principi, lo
primogénit dels morts, peraqué
ell tinga en tot la preminencia:

19 Puix plagué *al Pare* que en
ell habitás tota plenitut:

20 Y havent fet la pau per medi
de la sanch de sa creu, pera re-
conciliar per ell totes las cosas á
sí mateix; per ell *dich*, ja sian las
cosas que *hi ha* en la terra, ó las
que *hi ha* en lo cel.

21 Y vosaltres que algun temps
vos havíau extranyat de Deu, y
fet enemichs de cor per las malas
obras,

22 Ara ab tot vos ha reconciliat
en lo cos de sa carn per la mort,
á fi de presentarvos sants, y sens
mácula, y irreprehsibles devant
d'ell:

23 Si continuau fundamentats y
ferms en la fe, immobles en l'es-
peransa del evangeli que haveu
ohit, y que fou predicat á tota
criatura baix lo cel, del qual jo
Pau so fet ministre:

24 Lo qual ara me regositjo en
mas afliccions per vosaltres, y
cumplesch lo que resta dels sufrim-
ents de Christo en ma carn, per
amor de son cos, que es l'iglesia:

25 De la que jo so fet ministre,
segons la dispensació de Deu que
m'ha estat donada pera vosaltres,
á fi de cumplir la paraula de Deu.

26 Lo misteri que ha estat es-
condit dels sigles y de las gene-
racions, mes que ara ha estat ma-
nifestat á sos sants;

27 Als quals Deu ha volgut re-
velar las riquezas de la gloria
d'aquest misteri entre'ls Gentils,
que Christo es en vosaltres l'es-
peransa de la gloria;

28 A qui nosaltres anunciam,
amonestant á tothom, y ensenyant
á tothom en tota sabiduría, pera-
qué pugam presentar tot home
perfet en Christo Jesús:

29 En lo que encara treballa jo
també, combatint segons sa efica-
cia que obra en mi ab poder.

CAP. 2.

*Exorta als Colossians á que's guardin
dels sofismes dels filosofhs, de la super-
stició dels heretges, de las ceremonias de
la llei, y de las visions falsas.*

PERQUÉ desitjo que sapiau
quant gran es l'ansietat que
tinch per vosaltres, y per aquells
que están en Laodicéa, y per quants
no han vist mon rostro en carn:

2 A fi de que sos cors sian con-
solats, estant units en caritat, y
en totes riquezas de la plena cer-
tesa d'intelligencia, pera coneixer
lo misteri de Deu Pare y de Chris-
to Jesús:

3 En qui están escondits tots los
tresors de sabiduría y de ciencia.

4 Y aixó ho dich perquè no sia
que algú vos enganyi ab paraulas
sutils.

5 Perqué encaraqué estich au-
sent en la carn, mes estich ab vo-
saltres ab l'esperit, gosantme y
contemplant vostre *bon* ordre, y
la firmesa de vostra fe en Christo.

6 Així com donchs haveu rebut
Christo Jesús lo Senyor, caminau
en ell,

COLOSSIANS, 2, 3.

7 Arrelats, y sobredificats en ell, y fortificats en la fe, com ha-
ven après, creixent en ella ab
accions de gracies.

8 Estáu alerta peraqué ningú
vos enganyi ab filosofias y sofismes
vans, segons la tradició dels ho-
mes, segons los elements del mon,
y no segons Christo:

9 Perqué en ell habita tota la
plenitut de la Divinitat corporal-
ment.

10 Y vosaltres sou complerts en
ell, lo qual es lo cap de tot princi-
pat y potestat:

11 En qui estáu també circum-
cidats ab la circumcisió no feta de
má, despullant lo cos dels pecats
de la carn ab la circumcisió de
Christo:

12 *Essent* sepultats juntament
ab ell en lo baptisme, en lo que
ressuscitaren també mediant la fe
del poder de Deu, que'l ressuscitá
d'entre'ls morts.

13 Y á vosaltres, essent morts
en los pecats y en l'incircuncisió
de vostra carn, vos vivifica junta-
ment ab ell, perdonantvos tots los
pecats:

14 Esborrant l'escrit del decret
que era contra nosaltres, lo qual
nos era contrari, y'l tragué del
mitg, clavantlo en sa creu:

15 Y despullant los principats y
potestats, los exposá atrevida-
ment al publich, triumfant sobre
d'ells en sí mateix.

16 Per lo tant ningú vos judi-
qui per lo menjar, ó per lo beurer,
ó per respecte del dia de festa, ó
de novilluni, ó de dissaptes:

17 Que son sombra de las cosas
que han de venir; mes lo cos es de
Christo.

18 Ningú vos extravii, afec-
tant en humilitat y adoració dels
àngels, ficantse en cosas que may
vegé, anant vanament inflat en lo
sentit de son ánimo carnal,

19 Y no estant unit ab lo Cap,
del qual tot lo cos sustentat y or-
ganisat per junturas y lligaments,
creix en l'aument de Deu.

20 Per consegüent si sou morts
ab Christo als elements d'aquest
mon, ¿perqué us deixau governar
d'ordenansas com si visquesseu
pera'l mon,

21 (No menjeu, ni gasteu, ni
toqueu:

22 Totas las quals cosas portan
sa destrucció en l'us,) segons los
preceptes y doctrinas dels homes?

23 Y aquestas cosas en veritat
tenen una apariencia de sabiduría
en lo culto voluntari, en humili-
tat, en la negligencia del cos, no
en honra alguna pera sacietat de
la carn.

CAP. 3.

*De la renovació de las costums conforme
á la vida nova rebuda de Christo: va-
rios avisos als casats, als pares de fa-
mília, y als criats.*

SI heveu donchs ressuscitat ab
Christo, cercau las cosas que
son de dalt, ahont Christo está
sentat á la dreta de Deu.

2 Saborejau en las cosas de dalt,
no en las de la terra;

3 Perqué sou morts ja, y vostra
vida está escondida ab Christo en
Deu.

COLOSSIANS, 3.

4 Quant Christo, *qu'es* vostra vida, s'aparega, llavors també vosaltres apareixeréu ab ell en gloria.

5 Per lo tant mortificau vostres membres que están sobre la terra: fornicació, impuresa, luxuria, concupiscencia mala, y avaricia, *qu'es* idolatria:

6 Per las quals cosas vé l'ira de Deu sobre'ls fills de l'incrèdilitat:

7 En las quals caminareu també vosaltres algun temps quant viviau en ellas.

8 Emperó ara abandonau també totes aquestas cosas: ira, indignació, malícia, blasfemia, paraula torpe de vostra boca.

9 No mentiu los uns als altres, ja que us haveu despul·lat del home vell ab sos fets,

10 Y us haveu vestit lo nou, lo qual es renovat per lo coneixement, segons l'imatge d'aquell que'l criá:

11 Ahont no hi ha ni Grech, ni Jueu; circumcisió, ni incircumcisió; Bárbaro, ni Scita; llibert, ni servo; sinó que Christo es tot en tots.

12 Revestius donchs com elegits de Deu, sants y amats, entranyas de misericordia, de benignitat, humilitat d'esperit, modestia, paciència,

13 Sufrintvos los uns als altres, y perdonantvos mutuament, si algú té queixa contra del altre; així com lo Senyor vos perdona á vosaltres, així també vosaltres.

14 Mes sobretot *revestius* de caritat, *qu'es* lo vincle de la perfecció.

15 Y triunfi en vostres cors la pau de Christo, á la que foreu també cridats en un cos, y siau agrahts.

16 Habiti la paraula de Christo abundantment en vosaltres en tota sabiduria, ensenyantvos y amonestantvos los uns als altres ab salms, himnes, y cántichs espirituals, cantant de cor á Deu ab gracia.

17 Y qualsevol cosa que fassau, sia de paraula, sia d'obra, *feuho* tot en nom de nostre Senyor Jesu-Christ, donant gracias per ell á Deu y al Pare.

18 Casadas, están somesas á vostres marits, com convé en lo Senyor.

19 Marits, amau á vostras mullers, y no las tracteu ab asperesa.

20 Fills, obehiu á *vostres* pares en tot; puix aixó es del agrado del Senyor.

21 Pares, no provoquen á ira á vostres fills, peraqué no's tornin pusillànims.

22 Sirvents, obehiu en totes cosas á *vostres* amos segons la carn, no servint al ull com per'agradar als homes, sinó ab simplicitat de cor y temor de Deu.

23 Tot quant fassau, *feuho* de cor com pera'l Senyor, y no pera'ls homes:

24 Sabent que del Senyor rebréu lo gallardó de l'herencia, perquè vosaltres serviu al Senyor Christo.

25 Mes lo qui obra mal, rebrá per lo mal que ha fet: y en Deu no hi ha accepció de personas.

COLOSSIANS, 4.

CAP. 4.

Últims avisos del apòstol: recomana á Tichich y á Onéssim, y saluda á diferents.

AMOS, donau á vostres sirvents lo que es de justicia y equitativu, sabent que també vosaltres teniu Senyor en lo cel,

2 Perseverau en l'oració, vetllant en ella ab acció de gracies:

3 Orant juntament per nosaltres, peraqué Deu nos obri la porta de la paraula per'anunciar lo misteri de Christo, per amor del qual estich jo encara pres,

4 Y peraqué jo'l manifesti de la manera que dech parlarne.

5 Caminau ab sabiduría envers aquells que están fora, redimint lo temps.

6 Sia sempre vostra conversació assaborada ab gracia y sal, peraqué sapiau com haveu de responder á cada hu.

7 *Mon* caríssim germá Tichich, fiel ministre y conservo meu en lo Senyor, vos informará del estat de totes mas cosas;

8 Al qual he enviat á vosaltres per aixó mateix, á fi de que sapi l'estat de vostras cosas, y consoli vostres cors,

9 Juntament ab Onéssim, *mon* caríssim y fiel germá, lo qual es dels vostres. Ells vos contarán totes las cosas que aquí's fan.

10 Vos saluda Aristarco, mon

company en presó, y March, cusi de Barnabé, (tocant al qual ja rebereu mos encárrechs:) si vé á vosaltres rebeulo bé:

11 Y Jesús apellidat Just; los quals son de la circumcisió: aquestos son los únichs que m'ajudan en lo regne de Deu, y m'han servit de consol.

12 Vos saluda Epaphras, que es dels vostres y servo de Jesu-Christ, sempre solicit en pregar per vosaltres en sas oracions, peraqué siau perfets y cumplerts en tota la voluntat de Deu.

13 Puix jo li so testimoni de lo molt que treballa per vosaltres, y per los que están en Laodicéa, y per los de Hierápolis.

14 Vos saluda lo molt amat Lluch metge, y també Demas.

15 Saludau als germans que están en Laodicéa, y á Nimphas, y á l'iglesia que está en sa casa.

16 Y després que aquesta epístola sia llegida entre vosaltres, feu que sia llegida també en l'iglesia dels Laodiceans, y vosaltres llegiu també la dels Laodiceans.

17 Y diheu á Archip: Té compte en lo ministeri que has rebut en lo Senyor, peraqué'l cumplis.

18 Salutació de mi, Pau, ab ma propia má. Recordauvos de mas cadenas. La gracia sia ab vosaltres. Amen.

EPÍSTOLA PRIMERA DE SANT PAU ALS TESSALÓNICHES.

CAP. 1.

Alaba l'apòstol als Tessalònichs, per haver estat un exemple als demés fets en lo fervor de sa fe, esperança, y caritat en mitg de las tribulacions.

PAU, y Silva, y Timotéu, á l'iglesia dels Tessalònichs en Deu Pare y en lo Senyor Jesu-Christ:

2 Gracia á vosaltres, y pau de part de Deu nostre Pare y del Senyor Jesu-Christ. Donam sempre gracies á Deu per tots vosaltres, sent memoria sens cessar de vosaltres en nostras oracions,

3 Recordantnos de l'obra de vostra fe, y del treball, y de la caritat, y de la paciència de l'esperança en nostre Senyor Jesu-Christ devant de Deu y Pare nostre:

4 Sabent, amats germans, que vostra elecció es de Deu;

5 Perqué nostre evangeli no vingué á vosaltres solament en paraula, sinó també en virtut, y en l'Esperit Sant, y en gran plenitut, perqué sabeu quals forem entre vosaltres per amor vostre.

6 Y vosaltres vos haveu fet imitadors nostres y del Senyor, rebent la paraula en mitg de molta tribulació ab goig del Esperit Sant.

7 De manera que vosaltres haveu estat l'exemple á tots los que han cregut en Macedonia y en Acaya;

8 Perqué per vosaltres fou divulgada la paraula del Senyor, no sols en la Macedonia y en la Acaya, sinó que's propagá per totes parts la fe que tenia envers Deu, de modo que nosaltres no tenim necessitat de dir cosa alguna:

9 Perqué ells mateixos publican de nosaltres quina entrada tinguerem en vosaltres, y com vos convertiren dels ídols á Deu, pera servir al Deu viu y verdader,

10 Y pera esperar dels cels á son Fill Jesús, á qui ressuscitá d'entre's morts, lo qual nos deslliurá de l'ira que ha de venir.

CAP. 2.

Fa present l'apòstol als Tessalònichs la llibertat, desinterès, y zel ab que'ls predica l'evangeli; y també l'amor entrañable que'ls professa per rahó de sa constancia en la fe.

PERQUÉ vosaltres mateixos sabeu, germans, que nostra entrada en vosaltres no fou vana; 2 Ans bé havent primer patit y estat afrontats, com sabeu, en Filipos, tinguérem valor en nostre Deu pera predicarvos l'evangeli de Deu ab gran sollicitut.

3 Perqué nostra exortació no fou d'error, ni de inmundicia, ni ab engany.

4 Sinó que així com forem aprovats de Deu peraqué se'ns confiás l'evangeli, així parlarem, no

1 TESSALÓNICHS, 2, 3.

com per'agradar als homes, sinó á Deu que proba nostres cors.

5 Puix jamay lo nostre llenguatge fou d'adulació, com sabeu, ni un pretext d'avaricia: Deu es testimoni:

6 Ni cercarem la gloria dels homes, ni de vosaltres, ni de altres;

7 Podent com apóstols de Christo havervos estat gravosos; sinó que'ns ferem petits infants entre vosaltres com una dida que acaria als seus infants.

8 Y estant així apassionats á vosaltres, desitjavam ab ansia, no sols fervos participants del evangeli de Deu, sinó de nostras propias ánimas, perquè ja'ns erau vosaltres caríssims.

9 Puix ja us recordau, germans, de nostre treball y fatiga, treballant nit y dia, pera no ser gravosos á ningú de vosaltres, vos predicarem l'evangeli de Deu.

10 Vosaltres sou testimonis, y Deu *també*, de quant santa, y justa, y irrepremsiblement nos comportarem entre vosaltres que creheu:

11 Així com sabeu de quina manera á cada hu de vosaltres, com un pare á sos fills,

12 Vos amonestarem, y us consolarem, protestantvos que caminasseu dignes de Deu, que us cridá á son regne y gloria.

13 Per aixó donam també sens cessar gracias á Deu, perquè quant rebereu la paraula de Deu que haveu ohit de nosaltres, la rebereu no com paraula d'homes, sinó, segons ella es en veritat, com paraula de Deu, la qual obra efica-

ment en vosaltres que creheu.

14 Perqué vosaltres, germans, vos haveu fet imitadors de las iglesias de Deu que hi ha en la Judéa en Christo Jesús, per quant iguals cosas sufrireu també de vostres compatriotas, com ells dels Jueus;

15 Los quals mataren al Senyor Jesús y á sos propis profetas, y'ns han perseguit á nosaltres, y no son del agrado de Deu, y son contraris de tots los homes;

16 Prohibintnos de parlar als Gentils, peraqué fossen salvos, á fi de cumplir ells sempre sos pecats; perquè l'ira de Deu ha arribat sobre ells fins al extrem.

17 Mes nosaltres, germans, privats per un curt temps de vostra presencia, no de cor, ansiarem més abundantment veurer vostra cara ab gran desitg.

18 Per lo qual volguerem venir á vosaltres, especialment jo Pau, una y més vegadas; mes Satanás nos *ho* destorvó.

19 Perqué ¿qual es nostra esperansa, ó nostre goig, ó corona de gloria? ¿Per ventura no sou vosaltres en la presencia de nostre Senyor Jesu-Christ en sa vinguda?

20 Certament vosaltres sou nostra gloria y nostre goig.

CAP. 3.

Consol del apóstol al saber per Timotéu la constancia dels Tessalónichs en la fe de Jesu-Christ.

PER lo qual, no podent sufrir més, nos aparegué bé quedarnos sols en Atenas:

2 Y havem enviat á Timotéu nostre germá, y ministre de Deu,

1 TESSALÓNICHES, 3, 4.

y colaborador nostre en l'evangel·li de Christo, pera confirmarvos y esforsarvos en vostra fe;

3 A fi de que ningú's conturbi per aquestas tribulacions; puix vosaltres mateixos sabeu que per aixó havem estat destinats:

4 Perqué quant encara eram ab vosaltres, ja us prediguerem que havíam de passar tribulacions, com ha succehit, y saben.

5 Per aixó mateix, no podent jo sufrir més, envihi á informarme de vostra fe, tement que'l temptador no us hagués temptat, y que fos va nostre treball.

6 Mes ara que Timotéu ha retornat aquí de vosaltres, y'ns ha fet á saber vostra fe y caritat, y que sempre teniu bona recordansa de nosaltres, y que desitjau véure'ns, com nosaltres també á vosaltres:

7 Per aixó, germans, en mitg de totas nostras necessitats y tribulacions, tenim consol en vosaltres, per causa de vostra fe:

8 Per quant ara vivim, si vosaltres estáu fermes en lo Senyor.

9 Per lo tant, ¿quina acció de gracias podem donar á Deu per vosaltres, per tot lo goig ab que'ns regositjam, per amor de vosaltres, devant de nostre Deu;

10 Pregantli nit y dia ab lo major ardor, que pugam veurer vostra cara, y pugam cumplir lo que falta á vostra fe?

11 Y'l mateix Deu, y Pare nostre, y nostre Senyor Jesu-Christ, encamini nostres passos á vosaltres.

12 Y'l Senyor fassa que vosaltres creseu y abundeu en caritat los uns envers los altres, y envers tots, així com nosaltres *la tenim* envers vosaltres:

13 Peraqué confirmi vostres cors sens reprensió en santedat devant de Deu y Pare nostre, pera quant vinga nostre Senyor Jesu-Christ ab tots los sants. Amen.

CAP. 4.

Exorta l'apòstol á la virtut y al arreglo de costums: parla al fi de la resurrecció dels morts.

PER lo demés, germans, vos pregam y us exortam en lo Senyor Jesús, que com haveu rebut de nosaltres de quina manera vos convé comportarvos y agradar á Deu, així també procehiu per abundar més y més;

2 Perqué ja sabeu quins preceptes vos he donat per lo Senyor Jesús:

3 Puix aquesta es la voluntat de Deu, vostra santificació: que us abstingau de fornicació:

4 Que sapia cada hu de vosaltres possehir son vas en santificació y honra:

5 No ab afecte de concupiscencia, com los Gentils que no coneixen á Deu:

6 Y que ningú oprimesca ni enganyi en res á son germá, perquè'l Senyor es venjador de tot aixó, com ja abans vos ho havem dit y testificat;

7 Perqué no'ns cridá Deu pera inmundicie, sinó pera santificació.

8 Y així aquell que desprecia aixó, no desprecia al home, sinó

1 TESSALÓNICHES, 4, 5.

á Deu, que'ns ha donat també son Sant Esperit.

9 Y tocant á la caritat fraternal, no necessitau que jo us escriga; perquè vosaltres mateixos aprengeu de Deu lo amarvos uns á altres.

10 Y en veritat vosaltres ho feu ab tots los germans que hi ha en tota la Macedonia. Emperó vos suplicam que abundeu més y més;

11 Y que procureu viurer ab sossego; y que us ocupeu en vostres negocis; y que treballem de mans, com vos ho tenim manat;

12 Y que camineu honestament envers los que están fora; y no cobdieu res de ningú.

13 Tampoch volem, germans, que ignoreu respecte d'aquells que dormen, peraqué no us contristeu com los demés que no tenen esperansa.

14 Perqué si crehem que Jesús morí y ressuscitá, així també Deu portará ab Jesús á aquells que dormiren en ell.

15 Aixó donchs vos dihem en la paraula del Senyor, que nosaltres que vivim, y havem quedat aquí pera la vinguda del Senyor, no'ns adelantarem als que dormen.

16 Perqué'l mateix Senyor ab mandato, y ab veu del arcàngel, y ab trompeta de Deu, baixará del cel; y'ls que moriren en Christo, ressuscitarán los primers:

17 Després nosaltres, los que vivim, los que quedam aquí, serem arrebats juntament ab ells en los núbols á rébrer á Christo en

los ayres; y així estarem pera sempre ab lo Senyor.

18 Per lo tant consolauvos los uns als altres ab aquestas paraulas.

CAP. 5.

Los advierteix que la segona vinguda del Senyor será quant menos s'ho pensin: los exorta á preparar-se ab bonas obras; y'ls demana per últim que preguin á Deu per ell.

Y EN quant als temps y als moments no necessitau, germans, que us escrigam;

2 Perqué vosaltres mateixos sabeu bé que'l dia del Senyor vindrá com un lladre de nit:

3 Perqué quant dirán pau y seguretat, llavors la repentina destrucció vindrá sobre ells, com lo dolor de part á una dona prenyada, y no escaparán.

4 Mes vosaltres, germans, no están en tenebras, de manera que aquell dia vos sorprenga com un lladre:

5 Perqué tots vosaltres sou fills de la llum, y fills del dia; nosaltres no'n som de la nit, ni de las tenebras.

6 Per lo tant no dormim com altres, ans bé vetllem y viscam en temperancia;

7 Perqué los que dormen, dormen de nit; y'ls que s'embriagan, de nit s'embriagan.

8 Emperó nosaltres, que som del dia, vivim sobris, vestits ab la llogiga de la fe y de la caritat, y per elm, l'esperansa de la salut:

9 Perqué no'ns ha posat Deu pera ira, sinó pera alcansar la salut per nostre Senyor Jesu-Christ,

2 TESSALÓNICHES, 1.

10 Lo qual morí per vosaltres; perquè, sia que vetíem, sia que dormim, viem juntament ab ell.

11 Per lo tant consolans mutualment, y edificant los uns als altres, així com ja ho feu.

12 Y vos pregam, germans, que siau reconeguts als que treballan entre vosaltres, y us governan en lo Senyor, y us amonestan;

13 Y que'ls doneu majors mostres de caritat per sa obra: y teniu pau ab ells.

14 Vos pregam també, germans, que reprengau als inquilts, que aconsolen als pusillànims, que suporten als flachs, y que siau suferts ab tots.

15 Mirau que ningú torni á altre mal per mal; ans bé seguim sempre lo qu'es bó entre vosaltres, y pera tots.

16 Estáu sempre alegres.

17 Oran sens cessar.

18 En tot donan gracias, perquè

aquesta es la voluntat de Deu en Christo Jesús respecte de vosaltres.

19 No apagueu l'Esperit.

20 No desprecieu las profecías.

21 Examineuho tot, y abraçau lo qu'es bó.

22 Guardau de tota aparició de mal.

23 Y'l mateix Deu de pau vos santifiqui en tot; perquè tot vostre esperit, y l'ànima, y'l cos se conservin irrepremissibles pera la vinguda de nostre Senyor Jesu-Christ.

24 Fiel es aquell que us cridá, qui ho complirà també.

25 Germans, pregau per nosaltres.

26 Saludau á tots los germans ab bes sant.

27 Vos conjuro per lo Senyor que se llogesca esta carta á tots los sants germans.

28 La gracia de nostre Senyor Jesu-Christ sia ab vosaltres. Amen.

EPÍSTOLA SEGONA DE SANT PAU ALS TESSALÓNICHES.

CAP. 1.

Dono gracias á Deu per la fe dels Tessalónichs, y per sa paciència en las tribulacions.

PAU, y Silva, y Timotéu, á l'iglesia dels Tessalónichs en Deu nostre Pare y en lo Senyor Jesu-Christ:

2 Gracia sia á vosaltres, y pau

de part de Deu nostre Pare y del Senyor Jesu-Christ.

3 Debem, germans, donar gracias á Deu sens cessar per vosaltres, com es just; perquè vostra fe creix més y més, y abunda la caritat de cada hu de vosaltres entre vosaltres mateixos:

4 Tant que fins nosaltres matei-

2 TESSALÓNICHES, 1, 2.

CAP. 2.

xos nos gloriam en vosaltres en las iglesias de Deu, per vostra paciència y fe en totas las persecucions y tribulacions que sufrin:

5 *Lo qu'es un senyal manifest del just judici de Deu, peraqué sia contats dignes en lo regne de Deu, per amor del qual també patiu.*

6 Suposat qu'es just devant de Deu que ell doni en paga aflicció als que us afigeixen,

7 Y á vosaltres que sou atribulats descans, juntament ab nosaltres, quant lo Senyor Jesús apareixerá del cel ab los ángels de son poder,

8 En flamas de foch, prenent venjansa d'aquells que no coneixen á Deu, y dels que no obeheixen al evangeli de nostre Senyor Jesu-Christ:

9 Los quals sufrirán la pena de perdició eterna en la presencia del Senyor, y de la gloria de son poder,

10 Quant vindrá á ser glorificat en sos sants, y á ferse meravellós en tots los que cregueren, (perqué ha estat cregut entre vosaltres nostre testimoni,) en aquell dia.

11 Per lo que pregam també sens cessar per vosaltres, peraqué nostre Deu vos fassa dignes de *esta* vocació, y cumpli tot lo plaher de *sa* bondat, y l'obra de fe ab son poder;

12 Peraqué sia glorificat lo nom de nostre Senyor Jesu-Christ en vosaltres, y vosaltres en ell, segons la gracia de nostre Deu y del Senyor Jesu-Christ.

Descriu las senyals que precehirán á la vinguda de Christo y á la del Antichrist, y'ls exorta á permaneixen en la doctrina que'ls ha ensenyat.

Y VOS suplicam, germans, per l'adveniment de nostre Senyor Jesu-Christ, y de nostra reunió ab ell,

2 Que no us aparten fàcilment de vostres sentiments, ni us perturben, ni per esperit, ni per paraula, ni per carta com enviada per nosaltres, com si lo dia del Senyor estigués ja cerca.

3 No us deixeu seduhir de ningú en manera alguna, perquè *tal dia no será* sens que primer vinga l'apostasia, y sia manifestat l'home del pecat, lo fill de perdició:

4 Lo qual s'oposa y s'alsa sobre tot lo que s'anomena Deu, ó que s'adora; de manera que s'asentarà en lo temple de Deu, mostrantse com si fos Deu.

5 ¿No us recordau que quant jo era encara ab vosaltres vos deya aquestas cosas?

6 Y vosaltres sabeu ara lo que deté, que ell sia revelat en aquest temps.

7 Perqué ja está obrant lo misteri de l'iniquitat, solament que'l que ara reté, retindrà fins que ell sia tret del mitg.

8 Y llavors se descobrirá aquell Pervers, á qui lo Senyor Jesús consumirà ab l'alé de sa boca, y'l destruirá ab lo resplandor de sa vinguda.

9 *A ell*, la vinguda del qual es segons l'obra de Satanás ab tot

2 TESSALÓNICHS, 2, 3.

poder, y senyals, y ab maravellas de mentida,

10 Y ab tota seducció d'iniquitat en aquells que pereixen, perquè no reberen l'amor de la veritat pera ser salvos.

11 Per aixó los enviará Deu illusió d'error, peraqué cregan la mentida,

12 Y sian condemnats tots los que no cregueren la veritat, ans bé se complagueren en l'iniquitat.

13 Mes nosaltres debem donar sempre gracias á Deu per vosaltres, germans amats de Deu, perquè Deu desde'l principi vos escullí pera salvació, mediant la santificació del Esperit y la creencia de la veritat;

14 A la qual ell vos cridá per nostre evangeli, pera obtenir la gloria de nostre Senyor Jesu-Christ.

15 Y així, germans, estigan fermes, y manteniu las tradicions que aprengueren, ó per paraula, ó per carta nostra.

16 Y'l mateix Senyor nostre Jesu-Christ, y Deu, Pare nostre, lo qual nos ha amat, y'ns ha donat consol etern, y bonas esperansas per medi de la gracia,

17 Consoli vostres cors, y us confirmi en tota paraula y obra bona.

CAP. 3.

Les demana que preguin á Deu per ell: parla contra los ociosos, díscols y temeraris, y recomana l'amor al treball, y la correcció dels dolents.

PER lo demés, germans, pregau per nosaltres, peraqué la paraula de Deu se propagui, y

sia glorificada, com ho es entre vosaltres:

2 Y peraqué siam deslliurats d'homes impertinents y perversos: puix la fe no es de tots.

3 Emperó Deu es fiel, que us confirmará y guardará de mal.

4 Y confiam en lo Senyor per lo que toca á vosaltres, que feu y faréu lo que us manam.

5 Y'l Senyor encamini vostres cors en l'amor de Deu, y en esperar ab paciència á Christo.

6 Emperó vos intimam, germans, en nom de nostre Senyor Jesu-Christ, que us aparteu de qualsevol de vostres germans que camini desordenadament, y no segons la tradició que rebé de nosaltres;

7 Perqué vosaltres mateixos sabeu com deuen imitarnos: per quant no'ns portarem desordenadament entre vosaltres,

8 Ni menjarem lo pá de grat á costa de ningú, sinó ab treball y fatiga, treballant de nit y de dia, pera no ser gravosos á ningú de vosaltres:

9 Y no perquè no tinguessem potestat, sinó pera oferirvos en nosaltres mateixos un exemple que imitassen.

10 Perqué fins quant estavam ab vosaltres vos intimavam assó: Que'l que no vol treballar, no menji.

11 Perqué havem ohit que entre vosaltres hi ha alguns inquiets que van desordenats, que no treballan de ninguna manera, sinó que s'ocupan en lo que no'ls val res,

1 TIMOTÉU, 1.

12 A estos donchs que's conduheixen d'aquesta manera, los manam y exortam per nostre Senyor Jesu-Christ, que treballin quietament, y menjin son propi pá.

13 Y vosaltres, germans, no us cansen de fer bé.

14 Y si algú no obehís lo que ordenam per nostra carta, senyalaulo, y no tingau comunicació ab ell, á fi de que s'avergonyesca.

15 Ab tot no'l mireu com á ene-

mich, ans bé corretgiulo com á germá.

16 Y'l mateix Senyor de la pau vos doni pau sempre, y en totes parts. Lo Senyor sia ab tots vosaltres.

17 La salutació de mi, Pau, ab ma propia má, qu'es lo senyal en cada carta. Així escrich.

18 La gracia de nostre Senyor Jesu-Christ sia ab tots vosaltres. Amen.

EPÍSTOLA PRIMERA DE SANT PAU Á TIMOTÉU.

CAP. 1.

Encarrega l'apòstol á Timotéu que impedisca las doctrinas novas y questions inútils que no fomentan la caritat, que es lo fi de la ley: obligacions del ministeri episcopal.

PAU, apòstol de Jesu-Christ per manament de Deu, Salvador nostre, y del Senyor Jesu-Christ, esperança nostra:

2 A Timotéu caríssim fill en la fe: Gracia, misericordia, y pau de part de Deu Pare y de nostre Senyor Jesu-Christ.

3 Com jo't supliquí que't quedasses en Efeso, quant jo partí per la Macedonia, á fi de que amonestasses á alguns que no ensenyassen altra doctrina,

4 Ni s'ocupassen en faulas y genealogías interminables, las quals abans excitau disputas que edifi-

cació de Deu, que es en la fe.

5 Puix lo fi del manament es la caritat *procehint* de cor pur, y de bona conciencia, y de fe no fingida.

6 De la qual desviantse alguns, s'han entregat á parladurías vanas,

7 Volent ser doctors de la ley, sens entendre ni lo que diuen, ni lo que afirman.

8 Sabem donchs que la ley es bona per aquell que usa d'ella llegitimament:

9 Sabent assó que la ley no fou feta pera'l just, sinó pera'ls injustos y desobedients, pera'ls impíos y pecadors, pera'ls inichs y profans, pera'ls parricidas y matricidas, pera'ls homicidas,

10 Pera'ls fornicaris, pera'ls sodomitas, pera'ls robadors d'homes, pera'ls mentiders y'ls que juran en fals, y si hi ha alguna altra cosa

COLOSSIANS, 3.

4 Quant Christo, *qu'es* vostra vida, s'aparega, llavors també vosaltres apareixeréu ab ell en gloria.

5 Per lo tant mortificau vostres membres que están sobre la terra: fornicació, impuresa, luxuria, concupiscencia mala, y avaricia, *qu'es* idolatria:

6 Per las quals cosas vé l'ira de Deu sobre'ls fills de l'incredulitat:

7 En las quals caminaren també vosaltres algun temps quant viviau en ellas.

8 Emperó ara abandonau també totes aquestas cosas: ira, indignació, malicia, blasfemia, paraula torpe de vostra boca.

9 No mentiu los uns als altres, ja que us haveu despullat del home vell ab sos fets,

10 Y us haveu vestit lo nou, lo qual es renovat per lo coneixement, segons l'imatge d'aquell que'l criá:

11 Ahont no hi ha ni Grech, ni Jueu; circumcisió, ni incircumcisió; Bárbaro, ni Scita; llibert, ni servo; sinó que Christo es tot en tots.

12 Revestius donchs com elegits de Deu, sants y amats, entranyas de misericordia, de benignitat, humilitat d'esperit, modestia, paciència,

13 Sufrintvos los uns als altres, y perdonantvos mutuament, si algú té queixa contra del altre; així com lo Senyor vos perdona á vosaltres, així també vosaltres.

14 Mes sobretot *revestius* de caritat, *qu'es* lo vincle de la perfecció.

15 Y triunfi en vostres cors la pau de Christo, á la que foreu també cridats en un cos, y siau agrahits.

16 Habiti la paraula de Christo abundantment en vosaltres en tota sabiduria, ensenyantvos y amonestantvos los uns als altres ab salms, himnes, y cántichs espirituals, cantant de cor á Deu ab gracia.

17 Y qualsevol cosa que fassau, sia de paraula, sia d'obra, *feuho* tot en nom de nostre Senyor Jesu-Christ, donant gracias per ell á Deu y al Pare.

18 Casadas, estáu somesas á vostres marits, com convé en lo Senyor.

19 Marits, amau á vostras mullers, y no las tracteu ab asperesa.

20 Fills, obehiu á *vostres* pares en tot; puix aixó es del agrado del Senyor.

21 Pares, no provoquen á ira á vostres fills, peraqué no's tornin pusillánims.

22 Sirvents, obehiu en totes cosas á *vostres* amos segons la carn, no servint al ull com per'agradar als homes, sinó ab simplicitat de cor y temor de Deu.

23 Tot quant fassau, *feuho* de cor com pera'l Senyor, y no pera'ls homes:

24 Sabent que del Senyor rebréu lo gallardó de l'herencia, perquè vosaltres serviu al Senyor Christo.

25 Mes lo qui obra mal, rebrá per lo mal que ha fet: y en Deu no hi ha accepció de personas.

COLOSSIANS, 4.

CAP. 4.

Últims avisos del apòstol: recomana á Tichich y á Onéssim, y saluda á diferents.

AMOS, donau á vostres sirvents lo que es de justícia y equitatiu, sabent que també vosaltres teniu Senyor en lo cel,

2 Perseverau en l'oració, vetllant en ella ab acció de gràcias:

3 Orant juntament per nosaltres, peraqué Deu nos obri la porta de la paraula per'anunciar lo misteri de Christo, per amor del qual estich jo encara pres,

4 Y peraqué jo'l manifesti de la manera que dech parlarne.

5 Caminau ab sabiduría envers aquells que están fora, redimint lo temps.

6 Sia sempre vostra conversació assaborada ab gràcia y sal, peraqué sapiau com haveu de respondrer á cada hu.

7 *Mon* caríssim germá Tichich, fiel ministre y conseruo meu en lo Senyor, vos informaré del estat de totes mas cosas;

8 Al qual he enviat á vosaltres per aixó mateix, á fi de que sapi l'estat de vostras cosas, y consoli vostres cors,

9 Juntament ab Onéssim, *mon* caríssim y fiel germá, lo qual es dels vostres. Ells vos contarán totes las cosas que aquí's fan.

10 Vos saluda Aristarco, mon

company en presó, y March, cusi de Barnabé, (tocant al qual ja rebereu mos encárrechs:) si vé á vosaltres rebeulo bé:

11 Y Jesús apellidat Just; los quals son de la circumcisió: aquests son los únichs que m'ajudan en lo regne de Deu, y m'han servit de consol.

12 Vos saluda Epaphras, que es dels vostres y servo de Jesu-Christ, sempre sollicit en pregar per vosaltres en sas oracions, peraqué siau perfets y cumplerts en tota la voluntat de Deu.

13 Puix jo li so testimoni de lo molt que treballa per vosaltres, y per los que están en Laodicéa, y per los de Hierápolis.

14 Vos saluda lo molt amat Lluch metge, y també Demas.

15 Saluda als germans que están en Laodicéa, y á Nimphas, y á l'iglesia que está en sa casa.

16 Y després que aquesta epístola sia llegida entre vosaltres, feu que sia llegida també en l'iglesia dels Laodiceans, y vosaltres llegiu també la dels Laodiceans.

17 Y diheu á Archip: Té compte en lo ministeri que has rebut en lo Senyor, peraqué'l cumplis.

18 Salutació de mi, Pau, ab ma propia má. Recordauvos de mas cadenas. La gràcia sia ab vosaltres. Amen.

EPÍSTOLA PRIMERA DE SANT PAU ALS TESSALÓNICHES.

CAP. 1.

Alaba l'apòstol als Tessalònichs, per haver estat un exemple als demés fíels en lo fervor de sa fe, esperansa, y caritat en mitg de las tribulacions.

PAU, y Silva, y Timotéu, á l'Església dels Tessalònichs en Deu Pare y en lo Senyor Jesu-Christ:

2 Gràcia á vosaltres, y pau de part de Deu nostre Pare y del Senyor Jesu-Christ. Donam sempre gràcias á Deu per tots vosaltres, fent memoria sens cessar de vosaltres en nostras oracions,

3 Recordantnos de l'obra de vostra fe, y del treball, y de la caritat, y de la paciència de l'esperansa en nostre Senyor Jesu-Christ devant de Deu y Pare nostre:

4 Sabent, amats germans, que vostra elecció es de Deu;

5 Perqué nostre evangeli no vingué á vosaltres solament en paraula, sinó també en virtut, y en l'Esperit Sant, y en gran plenitut, perqué sabeu quals forem entre vosaltres per amor vostre.

6 Y vosaltres vos haveu fet imitadors nostres y del Senyor, rebent la paraula en mitg de molta tribulació ab goig del Esperit Sant.

7 De manera que vosaltres haveu estat l'exemple á tots los que han cregut en Macedonia y en Acaya;

8 Perqué per vosaltres fou divulgada la paraula del Senyor, no sols en la Macedonia y en la Acaya, sinó que's propagá per totas parts la fe que teniu envers Deu, de modo que nosaltres no tenim necessitat de dir cosa alguna:

9 Perqué ells mateixos publican de nosaltres quina entrada tingueren en vosaltres, y com vos convertireu dels ídols á Deu, pera servir al Deu viu y verdader,

10 Y pera esperar dels cels á son Fill Jesús, á qui ressuscitá d'entre'ls morts, lo qual nos deslliurá de l'ira que ha de venir.

CAP. 2.

Fa present l'apòstol als Tessalònichs la llibertat, desinterès, y zel ab que'ls predica l'evangeli; y també l'amor entrañable que'ls professa per rahó de sa constancia en la fe.

PERQUÉ vosaltres mateixos sabeu, germans, que nostra entrada en vosaltres no fou vana; 2 Ans bé havent primer patit y estat afrontats, com sabeu, en Filipos, tinguerem valor en nostre Deu pera predicarvos l'evangeli de Deu ab gran sollicitut.

3 Perqué nostra exortació no fou d'error, ni de inmundicia, ni ab engany.

4 Sinó que així com forem aprobats de Deu peraqué se'ns confiá l'evangeli, així parlarem, no

1 TESSALÓNICHs, 2, 3.

com per'agradar als homes, sinó á Deu que proba nostres cors.

5 Puix jamay lo nostre llenguatge fou d'adulació, com sabeu, ni un pretext d'avaricia: Deu es testimoni:

6 Ni cercarem la gloria dels homes, ni de vosaltres, ni de altres;

7 Podent com apóstols de Christo havervos estat gravosos; sinó que'ns ferem petits infants entre vosaltres com una dida que acaria als seus infants.

8 Y estant així apassionats á vosaltres, desitjavam ab ansia, no sols fervos participants del evangeli de Deu, sinó de nostras propias ánimas, perquè ja'ns erau vosaltres caríssims.

9 Puix ja us recordau, germans, de nostre treball y fatiga, treballant nit y dia, pera no ser gravosos á ningú de vosaltres, vos predicarem l'evangeli de Deu.

10 Vosaltres sou testimonis, y Deu *també*, de quant santa, y justa, y irreprensiblement nos comportarem entre vosaltres que creheu:

11 Així com sabeu de quina manera á cada hu de vosaltres, com un pare á sos fills,

12 Vos amonestarem, y us consolarem, protestantvos que caminasseu dignes de Deu, que us cridá á son regne y gloria.

13 Per aixó donam també sens cessar gracias á Deu, perquè quant rebereu la paraula de Deu que haveu ohit de nosaltres, la rebereu no com paraula d'homes, sinó, segons ella es en veritat, com paraula de Deu, la qual obra efica-

ment en vosaltres que creheu.

14 Perqué vosaltres, germans, vos haveu fet imitadors de las iglesias de Deu que hi ha en la Judéa en Christo Jesús, per quant iguals cosas sufrireu també de vostres compatriotas, com ells dels Jueus;

15 Los quals mataren al Senyor Jesús y á sos propis profetas, y'ns han perseguit á nosaltres, y no son del agrado de Deu, y son contraris de tots los homes;

16 Prohibintnos de parlar als Gentils, peraqué fossen salvos, á fi de cumplir ells sempre sos pecats; perquè l'ira de Deu ha arribat sobre ells fins al extrem.

17 Mes nosaltres, germans, privats per un curt temps de vostra presencia, no de cor, ansiarem més abundantment veurer vostra cara ab gran desitg.

18 Per lo qual volguerem venir á vosaltres, especialment jo Pau, una y més vegadas; mes Satanás nos *ho* destorvó.

19 Perqué ¿qual es nostra esperansa, ó nostre goig, ó corona de gloria? ¿Per ventura no sou vosaltres en la presencia de nostre Senyor Jesu-Christ en sa vinguda?

20 Certament vosaltres sou nostra gloria y nostre goig.

CAP. 3.

Consol del apóstol al saber per Timotéu la constancia dels Tessalónichs en la fe de Jesu-Christ.

PER lo qual, no podent sufrir més, nos aparegué bé quedarnos sols en Atenas:

2 Y havem enviat á Timotéu nostre germá, y ministre de Deu,

FILIPPIANS, 2, 3.

16 Conservant la paraula de vida, pera gloria meua en lo dia de Christo, de que jo no he corregut en va, ni he treballat en va.

17 Encaraqué jo sia immolat sobre'l sacrifici y víctima de vostra fe, me'n regositjo y me'n congratulo ab tots vosaltres.

18 Y d'aixó mateix regositjaus vosaltres, y congratulaus ab mi.

19 Y espero en lo Senyor Jesús que prompte vos enviaré á Timotéu, pera cobrar jo també bon ánimo al saber l'estat de vostres coses.

20 Perqué no tinch ningú possehit de igual ánimo, qui ab un afecte sincer se interessi tant per vosaltres.

21 Perqué tots buscan sas propias coses, y no las que son de Jesu-Christ.

22 Puix ja sabeu vosaltres per experiencia, que com un fill respecte de son pare, ell ha servit ab mi en l'evangeli.

23 A ell donchs espero enviarvos tant prest com jo haja vist l'estat dels meus negocis.

24 Y confio en lo Senyor que jo mateix vindré quant antes á vosaltres.

25 Y he judicat necessari enviarvos á Epaphrodito, germá, coadjutor, y company meu en milicia, y vostre messetger que m'ha assistit en mas necessitats;

26 Perqué ell ansiava estar entre tots vosaltres, y estava angustiat, perqué havian sabut que havia estat malalt.

27 Y certament estigué malalt,

y casi á la mort; mes Deu tingué misericordia d'ell, y no sols d'ell, sinó també de mi, peraqué jo no tinguéis tristesa sobre tristesa.

28 Y així l'he enviat més prompte, á fi de que vehentlo vos regositjeu de nou, y jo estiga sens tristesa.

29 Rebeulo donchs ab tota alegria en lo Senyor, y ab lo honor degut á semblants personas.

30 Perqué per l'obra de Christo estigné á la mort, exposant sa vida pera suplir la falta de vostres serveys envers mi.

CAP. 3.

Diferencia de la llei y de la fe: dels falsos apóstols, enemichs de la creu de Christo.

EN lo demés, germans meus, regositjaus en lo Senyor. A mi certament no m'es molest l'escriure'us las mateixas coses, y á vosaltres vos es necessari.

2 Guardaus dels cans, guardaus dels mals operaris, guardaus de l'incisió.

3 Perqué nosaltres som la circumcisió, los que servim á Deu en esperit, y'ns gloriam en Christo Jesús, y no tenim confiansa en la carn:

4 Encaraqué jo podria tenir també confiansa en la carn. Si algú creu que té de que confiar en la carn, jo més,

5 *Que he estat circumcisat al vuyté dia, del llinatge d'Israel, de la tribu de Benjamí, Hebreu d'Hebreus; en quant á la llei, Fariséu;*

6 En quant á zel, pèrseguidor

FILIPPIANS, 3, 4.

de l'iglesia de Deu; en quant á la justícia qu'es de la llei, he viscut irrepressible.

7 Mes las cosas que'm foren guanyans, las he reputadas com perdudas per Christo.

8 Y en veritat tot ho tinch per perduda per l'excellencia del coneixement de Jesu-Christ Senyor meu; per amor del qual tot ho he perdut, y ho conto com fems, ab tal que guanyi á Christo,

9 Y sia trobat en ell, sens tenir ma propia justícia, qu'es de la llei, sinó la qu'es per la fe de Christo Jesús: la justícia, qu'es de Deu per la fe;

10 Peraqué puga coneixer á ell, y'l poder de sa resurrecció, y la comunicació de sos sufriments, essent conforme á sa mort;

11 Per si d'alguna manera puch arribar á la resurrecció qu'es dels morts:

12 No que l'haja alcansada ja, ni que sia ja perfet; emperó seguesch ma carrera, per veurer si d'alguna manera puch alcansar alló pera lo qual vaitg esser pres de Christo Jesús.

13 Germans, jo no considero haverho ja alcansat; mes jo faitg aixó, olvidant las cosas que quedan derrera, y avantsantme á las que están devant,

14 Corro envers la marca per'alcançar lo premi de la alta vocació de Deu en Christo Jesús.

15 Y així siam tots los que som perfets d'un mateix sentiment; y si en alguna cosa pensau d'altra manera, Deu també vos ho revelarà.

16 Mes en quant á lo que havem ja arribat, tingam uns mateixos sentiments, y permanescam en una mateixa regla.

17 Siau, germans, imitadors meus, y no perdu de vista als que caminan així, segons l'exemple que teniu nostre.

18 Perqué molts caminan, (dels quals vos he dit altrás vegadas, y ara ho repetesch plorant) *que son enemichs de la creu de Christo;*

19 Lo fi dels quals *es la perdicció;* lo Deu dels quals *es son ventre;* y la gloria *dels quals es en sa confusió,* que gustan de cosas terrenals.

20 Emperó nostra conversació es en los cels, d'ahont esperam també al Salvador nostre Senyor Jesu-Christ,

21 Lo qual transformarà nostre vil cos, pera ferlo semblant á son cos gloriós, segons aquell poder ab que pot subjectar també á si todas las cosas.

CAP. 4.

Última exortació del apóstol á la práctica de todas las virtuts, y son agrahiment per lo socorro que li havian enviat.

PER lo tant, germans meus caríssims y molt desitjats, *que sou mon goig y ma corona,* perseverau així fermes en lo Senyor, amats meus.

2 Prego á Evodia, y suplico á Syntique, que sian del mateix sentiment en lo Senyor.

3 Y també te demano, company fidel, que ajudis á aquellas que treballaren ab mi en l'evangelí ab

FILIPPIANS, 4.

Climent, y ab los demés que m'ajudaren, los noms dels quals están en lo libre de la vida.

4 Regositjaus sempre en lo Senyor; y altra vegada vos *ho* dich, Regositjaus.

5 Sia notoria vostra modestia á tots los homes. Lo Senyor está prop.

6 No tingau afany per cosa alguna; ans bé en totas las cosas, ab pregarias, y súplicas, ab acció de gracias, sian presentadas á Deu vostras peticions.

7 Y la pau de Deu, que sobrepuja á tot enteniment, guardi vostres cors, y vostres sentiments en Christo Jesús.

8 Per lo demés, germans, tot lo qu'es verdader, tot lo qu'es honest, tot lo qu'es just, tot lo qu'es sant, tot lo qu'es amable, tot lo qu'es de bona fama, si *hi ha* alguna virtut, si *hi ha* alguna alabansa, pensau en estas cosas.

9 Lo que haveu après, y rebut, y ohit, y vist en mi, aixó feu; y'l Deu de la pau será ab vosaltres.

10 Me he regositjat sobre manera en lo Senyor, del que ja per fi haja tornat á florir vostre cuydado envers mi; puix encaraqu'el teniau, emperó vos faltava l'opunitat.

11 No ho dich per rahó de necessitat; puix ja he après á acontentarme del estat en que'm trobo.

12 Y sé viurer humiliat, y sé viurer en abundancia; per totas parts,

y á totas las cosas estich avesat á estar saciat, y á sufrir fam, á tenir abundancia, y á patir miseria.

13 Tot ho puch en Christo que'm conforta.

14 Ab tot haveu fet bé en haver participat de ma tribulació.

15 Ja sabeu vosaltres, Filipians, que en lo principi del evangeli, quant vaitg partir de Macedonia, ninguna iglesia comunicá ab mi respecte de donar y rébrer, sinó vosaltres sols:

16 Puix una y dos vegadas m'enviareu á Tessalónica lo que jo necessitava.

17 No es que jo desitgia dádivas, sinó que cerco fruyt que abundi á vostre compte.

18 Així que tot ho tinch, y estich abundant y plé, havent rebut per Epaphrodito lo que m'enviareu com olor de suavitat, hostia accepta, agradable á Deu.

19 Però mon Deu suplirá totas vostras necessitats, segons sas riquesas en la gloria per Christo Jesús.

20 Y *sia* á Deu y nostre Pare gloria per los sigles dels sigles. Amen.

21 Saludau á tots los sants en Christo Jesús.

22 Los germans que están ab mi vos saludan. Vos saludan tots los sants, principalment los que son de casa de César.

23 La gracia de nostre Senyor Jesu-Christ *sia* ab tots vosaltres. Amen.

EPÍSTOLA DE SANT PAU ALS COLOSSIANS.

CAP. 1.

Alaba Sant Pau la fe dels Colossians, y prega per'ells: Jesu-Christ es l'imatge perfeta de Deu, lo Senyor de todas las cosas, lo Cap de l'iglesia, y'l Redemptor dels homes: Pau es ministre del evangelí per anunciar lo misteri de la vocació dels Gentils.

PAU, apóstol de Jesu-Christ per la voluntat de Deu, y Timotéu nostre germá,

2 Als sants y fiels germans en Christo Jesús que están en Colossi:

3 Gracia á vosaltres, y pau de part de Deu nostre Pare, y de nostre Senyor Jesu-Christ. Donam gracias á Deu y al Pare de nostre Senyor Jesu-Christ, pregant sempre pera vosaltres,

4 Desde que havem ohit vostra fe en Christo Jesús, y l'amor que teniu á tots los sants,

5 Per l'esperansa que us está reservada en los cels, de la que haveu ohit per la paraula de veritat del evangelí;

6 La qual ha arribat á vosaltres, com també á tot lo mon; y dona fruyt y creix, així com entre vosaltres, desde'l dia en que l'ohireu, y conegueren la gracia de Deu en veritat;

7 Y com també l'aprengueren d'Epaphras, nostre estimat conservo, que es pera vosaltres un fiel ministre de Christo Jesús;

8 Lo qui'ns informá també de vostre amor en l'Esperit.

9 Per aqueix motiu nosaltres també, desde'l dia que ho oyguerem, no havem cessat de pregar pera vosaltres, y de demanar que siau plens del coneixement de sa voluntat, en tota sabiduría y intelligencia espiritual;

10 Peraqué camineu dignes del Senyor, agradantli en tot, fructificant en tota obra bona, y creixent en lo coneixement de Deu:

11 Fortificats ab tota virtut, segons lo poder de sa gloria, en tota paciència y longanimitat ab goig,

12 Donant gracias á Deu lo Pare, que'ns feu dignes de participar de la herencia dels sants en la llum:

13 Lo qui nos ha llibertat del poder de las tenebras, y'ns ha traslladat al regne de son Fill caríssim;

14 En lo qual tenim la redempció per medi de sa sanch, y la remissió dels pecats:

15 Lo qual es imatge del Deu invisible, lo primogénit de tota criatura:

16 Perqué per ell foren criadas todas las cosas que hi ha en lo cel y en la terra, visibles y invisibles, ja sian tronons, ó dominacions, ó principats, ó potestats; todas foren criadas per ell mateix y en ell mateix:

4 Quant Christo, *qu'es* vostra vida, s'aparega, llavors també vosaltres apareixeréu ab ell en gloria.

5 Per lo tant mortificau vostres membres que están sobre la terra: fornicació, impuresa, luxuria, concupiscencia mala, y avaricia, *qu'es* idolatria:

6 Per las quals cosas vé l'ira de Deu sobre'ls fills de l'incredulitat:

7 En las quals caminareu també vosaltres algun temps quant viviau en ellas.

8 Emperó ara abandonau també totas aquestas cosas: ira, indignació, malicia, blasfemia, paraula torpe de vostra boca.

9 No mentiu los uns als altres, ja que us haveu despullat del home vell ab sos fets,

10 Y us haveu vestit lo nou, lo qual es renovat per lo coneixement, segons l'imatge d'aquell que'l criá:

11 Ahont no hi ha ni Grech, ni Jueu; circumcisió, ni incircumcisió; Bárbaro, ni Scita; llibert, ni servo; sinó que Christo es tot en tots.

12 Revestius donchs com elegits de Deu, sants y amats, entranyas de misericordia, de benignitat, humilitat d'esperit, modestia, paciencia,

13 Sufrintvos los uns als altres, y perdonantvos mutuament, si algu té queixa contra del altre; així com lo Senyor vos perdona á vosaltres, així també vosaltres.

14 Mes sobretot *revestius* de caritat, *qu'es* lo vincle de la perfecció.

15 Y triunfi en vostres cors la pau de Christo, á la que foreu també cridats en un cos, y siau agrahts.

16 Habiti la paraula de Christo abundantment en vosaltres en tota sabiduría, ensenyantvos y amonestantvos los uns als altres ab salms, himnes, y cántichs espirituals, cantant de cor á Deu ab gracia.

17 Y qualsevol cosa que fassau, sia de paraula, sia d'obra, *feuho* tot en nom de nostre Senyor Jesu-Christ, donant gracias per ell á Deu y al Pare.

18 Casadas, están somesas á vostres marits, com convé en lo Senyor.

19 Marits, amau á vostras mullers, y no las tracteu ab asperesa.

20 Fills, obehiu á *vostres* pares en tot; puix aixó es del agrado del Senyor.

21 Pares, no provoquen á ira á vostres fills, peraqué no's tornin pusillánims.

22 Sirvents, obehiu en totas cosas á *vostres* amos segons la carn, no servint al ull com per'agradar als homes, sinó ab simplicitat de cor y temor de Deu.

23 Tot quant fassau, *feuho* de cor com pera'l Senyor, y no pera'ls homes:

24 Sabent que del Senyor rebréu lo gallardó de l'herencia, perqué vosaltres serviu al Senyor Christo.

25 Mes lo qui obra mal, rebrá per lo mal que ha fet: y en Deu no hi ha accepció de personas.

COLOSSIANS, 4.

CAP. 4.

Últims avisos del apòstol: recomana á Tichich y á Onéssim, y saluda á diferents.

AMOS, donau á vostres sirvents lo que es de justicia y equitativu, sabent que també vosaltres teniu Senyor en lo cel,

2 Perseverau en l'oració, vetllant en ella ab acció de gracias:

3 Orant juntament per nosaltres, peraqué Deu nos obri la porta de la paraula per'anunciar lo misteri de Christo, per amor del qual estich jo encara pres,

4 Y peraqué jo'l manifesti de la manera que dech parlarne.

5 Caminau ab sabiduría envers aquells que están fora, redimint lo temps.

6 Sia sempre vostra conversació assaborada ab gracia y sal, peraqué sapiau com haveu de responder á cada hu.

7 *Mon* caríssim germá Tichich, fiel ministre y conservo meu en lo Senyor, vos informaré del estat de totes mas cosas;

8 Al qual he enviat á vosaltres per aixó mateix, á fi de que sapi l'estat de vostras cosas, y consoli vostres cors,

9 Juntament ab Onéssim, *mon* caríssim y fiel germá, lo qual es dels vostres. Ells vos contarán totes las cosas que aquí's fan.

10 Vos saluda Aristarco, mon

company en presó, y March, cusi de Barnabé, (tocant al qual ja rebereu mos encàrrechs:) si vé á vosaltres rebeulo bé:

11 Y Jesús apellidat Just; los quals son de la circumcisió: aquests son los únichs que m'ajudan en lo regne de Deu, y m'han servit de consol.

12 Vos saluda Epaphras, que es dels vostres y servo de Jesu-Christ, sempre sollicit en pregar per vosaltres en sas oracions, peraqué siau perfets y cumplerts en tota la voluntat de Deu.

13 Puix jo li so testimoni de lo molt que treballa per vosaltres, y per los que están en Laodicéa, y per los de Hierápolis.

14 Vos saluda lo molt amat Lluch metge, y també Demas.

15 Saludau als germans que están en Laodicéa, y á Nimphas, y á l'iglesia que está en sa casa.

16 Y després que aquesta epístola sia llegida entre vosaltres, feu que sia llegida també en l'iglesia dels Laodiceans, y vosaltres llegiu també la dels Laodiceans.

17 Y diheu á Archip: Té compte en lo ministeri que has rebut en lo Senyor, peraqué'l cumplis.

18 Salutació de mi, Pau, ab ma propia má. Recordauvos de mas cadenas. La gracia sia ab vosaltres. Amen.

EPÍSTOLA PRIMERA DE SANT PAU ALS TESSALÓNICHES.

CAP. 1.

Alaba l'apòstol als Tessalònichs, per haver estat un exemple als demès fíels en lo fervor de sa fe, esperansa, y caritat en mitg de las tribulacions.

PAU, y Silva, y Timotéu, á l'iglesia dels Tessalònichs en Deu Pare y en lo Senyor Jesu-Christ:

2 Gracia á vosaltres, y pau de part de Deu nostre Pare y del Senyor Jesu-Christ. Donam sempre gracias á Deu per tots vosaltres, fent memoria sens cessar de vosaltres en nostras oracions,

3 Recordantnos de l'obra de vostra fe, y del treball, y de la caritat, y de la paciència de l'esperansa en nostre Senyor Jesu-Christ davant de Deu y Pare nostre:

4 Sabent, amats germans, que vostra elecció es de Deu;

5 Perqué nostre evangeli no vingué á vosaltres solament en paraula, sinó també en virtut, y en l'Esperit Sant, y en gran plenitut, perqué sabeu quals forem entre vosaltres per amor vostre.

6 Y vosaltres vos haveu fet imitadors nostres y del Senyor, rebent la paraula en mitg de molta tribulació ab goig del Esperit Sant.

7 De manera que vosaltres haveu estat l'exemple á tots los que han cregut en Macedonia y en Acaya;

8 Perqué per vosaltres fou divulgada la paraula del Senyor, no sols en la Macedonia y en la Acaya, sinó que's propagá per totas parts la fe que teniu envers Deu, de modo que nosaltres no tenim necessitat de dir cosa alguna:

9 Perqué ells mateixos publican de nosaltres quina entrada tinguerem en vosaltres, y com vos convertireu dels ídols á Deu, pera servir al Deu viu y verdader,

10 Y pera esperar dels cels á son Fill Jesús, á qui ressuscitá d'entre'ls morts, lo qual nos deslliurá de l'ira que ha de venir.

CAP. 2.

Fa present l'apòstol als Tessalònichs la llibertat, desinterés, y zel ab que'ls predica l'evangeli; y també l'amor entrañable que'ls professa per rahó de sa constancia en la fe.

PERQUÉ vosaltres mateixos sabeu, germans, que nostra entrada en vosaltres no fou vana; 2 Ans bé havent primer patit y estat afrontats, com sabeu, en Filipos, tinguerem valor en nostre Deu pera predicarvos l'evangeli de Deu ab gran sollicitut.

3 Perqué nostra exortació no fou d'error, ni de inmundicia, ni ab engany.

4 Sinó que així com forem aprobats de Deu peraqué se'ns confiás l'evangeli, així parlarem, no

1 TESSALÓNICHs, 2, 3.

com per'agradar als homes, sinó á Deu que proba nostres cors.

5 Puix jamay lo nostre llenguatge fou d'adulació, com saben, ni un pretext d'avaricia: Deu es testimoni:

6 Ni cercarem la gloria dels homes, ni de vosaltres, ni de altres;

7 Podent com apóstols de Christo havervos estat gravosos; sinó que'ns ferem petits infants entre vosaltres com una dida que acaria als seus infants.

8 Y estant així apassionats á vosaltres, desitjavam ab ansia, no sols fervos participants del evangeli de Deu, sinó de nostras propias ánimas, perquè ja'ns erau vosaltres caríssims.

9 Puix ja us recordau, germans, de nostre treball y fatiga, treballant nit y dia, pera no ser gravosos á ningú de vosaltres, vos predicarem l'evangeli de Deu.

10 Vosaltres sou testimoniis, y Deu *també*, de quant santa, y justa, y irreprensiblement nos comportarem entre vosaltres que creheu:

11 Així com sabeu de quina manera á cada hu de vosaltres, com un pare á sos fills,

12 Vos amonestarem, y us consolarem, protestantvos que caminasseu dignes de Deu, que us cridá á son regne y gloria.

13 Per aixó donam també sens cessar gracias á Deu, perquè quant rebereu la paraula de Deu que haveu ohit de nosaltres, la rebereu no com paraula d'homes, sinó, segons ella es en veritat, com paraula de Deu, la qual obra efica-

ment en vosaltres que creheu.

14 Perqué vosaltres, germans, vos haveu fet imitadors de las iglesias de Deu que hi ha en la Judéa en Christo Jesús, per quant iguals cosas sufriereu també de vostres compatriotas, com ells dels Jueus;

15 Los quals mataren al Senyor Jesús y á sos propis profetas, y'ns han perseguit á nosaltres, y no son del agrado de Deu, y son contraris de tots los homes;

16 Prohibintnos de parlar als Gentils, peraqué fossen salvos, á fi de cumplir ells sempre sos pecats; perquè l'ira de Deu ha arribat sobre ells fins al extrem.

17 Mes nosaltres, germans, privats per un curt temps de vostra presència, no de cor, ansiarem més abundantment veurer vostra cara ab gran desitg.

18 Per lo qual volguerem venir á vosaltres, especialment jo Pau, una y més vegadas; mes Satanás nos *ho* destorvó.

19 Perqué ¿qual es nostra esperansa, ó nostre goig, ó corona de gloria? ¿Per ventura no sou vosaltres en la presència de nostre Senyor Jesu-Christ en sa vinguda?

20 Certament vosaltres sou nostra gloria y nostre goig.

CAP. 3.

Consol del apóstol al saber per Timotéu la constancia dels Tessalónichs en la fe de Jesu-Christ.

PER lo qual, no podent sufrir més, nos aparegué bé quedarnos sols en Atenas:

2 Y havem enviat á Timotéu nostre germá, y ministre de Deu,

1 TESSALÓNICHES, 3, 4.

y col·laborador nostre en l'evange·li de Christo, pera confirmarvos y es·for·sarvos en vostra fe;

3 A fi de que ningú's conturbi per aquestas tribulacions; puix vosaltres mateixos sabeu que per aixó havem estat destinats:

4 Perqué quant encara eram ab vosaltres, ja us prediguerem que havíam de passar tribulacions, com ha succehit, y sabeu.

5 Per aixó mateix, no podent jo sufrir més, envihi á informarme de vostra fe, tement que'l temptador no us hagués temptat, y que fos va nostre treball.

6 Mes ara que Timotéu ha retornat aquí de vosaltres, y'ns ha fet á saber vostra fe y caritat, y que sempre teniu bona recordansa de nosaltres, y que desitjau véure'ns, com nosaltres també á vosaltres:

7 Per aixó, germans, en mitg de totas nostras necessitats y tribulacions, tenim consol en vosaltres, per causa de vostra fe:

8 Per quant ara vivim, si vosaltres estáu fermes en lo Senyor.

9 Per lo tant, ¿quina acció de gracias podem donar á Deu per vosaltres, per tot lo goig ab que'ns regositjam, per amor de vosaltres, devant de nostre Deu;

10 Pregantli nit y dia ab lo major ardor, que pugam veurer vostra cara, y pugam cumplir lo que falta á vostra fe?

11 Y'l mateix Deu, y Pare nostre, y nostre Senyor Jesu-Christ, encamini nostres passos á vosaltres.

12 Y'l Senyor fassa que vosaltres crescau y abundeu en caritat los uns envers los altres, y envers tots, així com nosaltres *la tenim* envers vosaltres:

13 Peraqué confirmi vostres cors sens reprensió en santedat devant de Deu y Pare nostre, pera quant vinga nostre Senyor Jesu-Christ ab tots los sants. Amen.

CAP. 4.

Exorta l'apòstol á la virtut y al arreiglo de costums: parla al fi de la resurrecció dels morts.

PER lo demés, germans, vos pregam y us exortam en lo Senyor Jesús, que com haveu rebut de nosaltres de quina manera vos convé comportarvos y agradar á Deu, així també procehiu per abundar més y més;

2 Perqué ja sabeu quins preceptes vos he donat per lo Senyor Jesús:

3 Puix aquesta es la voluntat de Deu, vostra santificació: que us abstingau de fornicació:

4 Que sapia cada hu de vosaltres possehir son vas en santificació y honra:

5 No ab afecte de concupiscencia, com los Gentils que no coneixen á Deu:

6 Y que ningú oprimesca ni enganyi en res á son germá, perquè'l Senyor es venjador de tot aixó, com ja abans vos ho havem dit y testificat;

7 Perqué no'ns cridá Deu pera imundície, sinó pera santificació.

8 Y així aquell que desprecia aixó, no desprecia al home, sinó

1 TESSALÓNICHES, 4, 5.

á Deu, que'ns ha donat també son Sant Esperit.

9 Y tocant á la caritat fraternal, no necessitau que jo us escriga; perquè vosaltres mateixos apren-guereu de Deu lo amarvos uns á altres.

10 Y en veritat vosaltres ho feu ab tots los germans que hi ha en tota la Macedonia. Emperó vos suplicam que abundeu més y més;

11 Y que procureu viurer ab sossego; y que us ocupeu en vostres negocis; y que treballem de mans, com vos ho tenim man-nat;

12 Y que camineu honestament envers los que están fora; y no cobdieu res de ningú.

13 Tampoch volem, germans, que ignoreu respecte d'aquells que dormen, peraqué no us contristeu com los demás que no tenen esperansa.

14 Perqué si crehem que Jesús morí y ressuscitá, així també Deu portará ab Jesús á aquells que dormiren en ell.

15 Aixó donchs vos dihem en la paraula del Senyor, que nosaltres que vivim, y havem quedat aquí pera la vinguda del Senyor, no'ns adelantarem als que dormen.

16 Perqué'l mateix Senyor ab mandato, y ab veu del arcàngel, y ab trompeta de Deu, baixará del cel; y'ls que moriren en Christo, ressuscitarán los primers:

17 Després nosaltres, los que vi-vim, los que quedam aquí, serem arrebatats juntament ab ells en los núbols á rébrer á Christo en

los ayres; y així estarem pera sem-pre ab lo Senyor.

18 Per lo tant consolauvos los uns als altres ab aquestas paraulas.

CAP. 5.

Los adverteix que la segona vinguda del Senyor será quant menos s'ho pensin: los exorta á preparar-se ab bonas obras; y'ls demana per últim que preguin á Deu per ell.

Y EN quant als temps y als moments no necessitau, germans, que us escrigam;

2 Perqué vosaltres mateixos sa-beu bé que'l dia del Senyor vindrá com un lladre de nit:

3 Perqué quant dirán pau y se-guretat, llavors la repentina des-trucció vindrá sobre ells, com lo dolor de part á una dona pren-ya-da, y no escaparán.

4 Mes vosaltres, germans, no estáu en tenebras, de manera que aquell dia vos sorprenga com un lladre:

5 Perqué tots vosaltres sou fills de la llum, y fills del dia; nosaltres no'n som de la nit, ni de las tene-bras.

6 Per lo tant no dormim com altres, ans bé vetllem y viscam en temperancia;

7 Perqué los que dormen, dor-men de nit; y'ls que s'embriagan, de nit s'embriagan.

8 Emperó nosaltres, que som del dia, vivim sobris, vestits ab la lloriga de la fe y de la caritat, y per elm, l'esperansa de la salut:

9 Perqué no'ns ha posat Deu pe-ra ira, sinó pera alcansar la salut per nostre Senyor Jesu-Christ,

2 TESSALÓNICHES, 1.

10 Lo qual morí per nosaltres; peraqué, sia que vetllem, sia que dormim, viscam juntament ab ell.

11 Per lo tant consolaus mutuament, y edificaus los uns als altres, així com ja ho feu.

12 Y vos pregam, germans, que siau regoneguts als que treballan entre vosaltres, y us governan en lo Senyor, y us amonestan;

13 Y que'ls doneu majors mostres de caritat per sa obra: y teniu pau ab ells.

14 Vos pregam també, germans, que reprengau als inquiets, que aconsoleu als pussillànims, que suporten als flachs, y que siau suferts ab tots.

15 Mirau que ningú torni á altre mal per mal; ans bé seguïu sempre lo qu'es bó entre vosaltres, y pera tots.

16 Estáu sempre alegres.

17 Orau sens cessar.

18 En tot donau gracias, perquè

aqueixa es la voluntat de Deu en Christo Jesús respecte de vosaltres.

19 No apaguen l'Esperit.

20 No desprecieu las profecías.

21 Examinauho tot, y abraçau lo qu'es bó.

22 Guardaus de tota apariencia de mal.

23 Y'l mateix Deu de pau vos santifiqui en tot; peraqué tot vostre esperit, y l'ànima, y'l cos se conservin irreprensibles pera la vinguda de nostre Senyor Jesu-Christ.

24 Fiel es aquell que us cridá, qui ho complirà també.

25 Germans, pregau per nosaltres.

26 Saludau á tots los germans ab bes sant.

27 Vos conjuro per lo Senyor que se llegendesca esta carta á tots los sants germans.

28 La gracia de nostre Senyor Jesu-Christ sia ab vosaltres. Amen.

EPÍSTOLA SEGONA DE SANT PAU ALS TESSALÓNICHES.

CAP. 1.

Dona gracias á Deu per la fe dels Tessalónichs, y per sa paciencia en las tribulacions.

PAU, y Silva, y Timotéu, á l'Eglesia dels Tessalónichs en Deu nostre Pare y en lo Senyor Jesu-Christ:

2 Gracia sia á vosaltres, y pau

de part de Deu nostre Pare y del Senyor Jesu-Christ.

3 Debem, germans, donar gracias á Deu sens cessar per vosaltres, com es just; perquè vostra fe creix més y més, y abunda la caritat de cada hu de vosaltres entre vosaltres mateixos:

4 Tant que fins nosaltres matei-

2 TESSALÓNICHES, 1, 2.

CAP. 2.

xos nos gloriam en vosaltres en las iglesias de Deu, per vostra paciència y fe en totas las persecucions y tribulacions que sufriu:

5 *Lo qu'es un senyal manifest del just judici de Deu, peraqué siau contats dignes en lo regne de Deu, per amor del qual també patiu.*

6 Suposat qu'es just devant de Deu que ell doni en paga aflicció als que us afigeixen,

7 Y á vosaltres que sou atribuïts descans, juntament ab nosaltres, quant lo Senyor Jesús apareixerá del cel ab los àngels de son poder,

8 En flamas de foch, prenent venjansa d'aquells que no coneixen á Deu, y dels que no obeheixen al evangeli de nostre Senyor Jesu-Christ:

9 Los quals sufriran la pena de perdició eterna en la presencia del Senyor, y de la gloria de son poder,

10 Quant vindrá á ser glorificat en sos sants, y á ferse meravellós en tots los que cregueren, (perqué ha estat cregut entre vosaltres nostre testimoni,) en aquell dia.

11 Per lo que pregam també sens cessar per vosaltres, peraqué nostre Deu vos fassa dignes de *esta* vocació, y compli tot lo plaher de *sa* bondat, y l'obra de fe ab son poder;

12 Peraqué sia glorificat lo nom de nostre Senyor Jesu-Christ en vosaltres, y vosaltres en ell, segons la gracia de nostre Deu y del Senyor Jesu-Christ.

Descriu las senyals que precehirán á la vinguda de Christo y á la del Antichrist, y'ls exorta á permaneixen en la doctrina que'ls ha ensenyat.

Y VOS suplicam, germans, per l'adveniment de nostre Senyor Jesu-Christ, y de nostra reunió ab ell,

2 Que no us aparteu fàcilment de vostres sentiments, ni us perturbeu, ni per esperit, ni per paraula, ni per carta com enviada per nosaltres, com si lo dia del Senyor estigués ja cerca.

3 No us deixeu seduhir de ningú en manera alguna, perquè *tal dia no será* sens que primer vinga l'apostasia, y sia manifestat l'home del pecat, lo fill de perdició:

4 Lo qual s'oposa y s'alsa sobre tot lo que s'anomena Deu, ó que s'adora; de manera que s'asentarà en lo temple de Deu, mostrantse com si fos Deu.

5 ¿No us recordau que quant jo era encara ab vosaltres vos deya aquestas cosas?

6 Y vosaltres sabeu ara lo que deté, que ell sia revelat en aquest temps.

7 Perqué ja está obrant lo misteri de l'iniquitat, solament que'l que ara reté, retindrà fins que ell sia tret del mitg.

8 Y llavors se descobrirá aquell Pervers, á qui lo Senyor Jesús consumirà ab l'alé de sa boca, y'l destruirá ab lo resplandor de sa vinguda.

9 *A ell*, la vinguda del qual es segons l'obra de Satanás ab tot

2 TESSALÓNICHES, 2, 3.

poder, y senyals, y ab maravellas de mentida,

10 Y ab tota seducció d'iniquitat en aquells que pereixen, perquè no reberen l'amor de la veritat pera ser salvos.

11 Per aixó los enviará Deu illusió d'error, peraqué cregan la mentida,

12 Y sian condemnats tots los que no cregueren la veritat, ans bé se complagueren en l'iniquitat.

13 Mes nosaltres debem donar sempre gracias á Deu per vosaltres, germans amats de Deu, perquè Deu desde'l principi vos escullí pera salvació, mediant la santificació del Esperit y la creencia de la veritat;

14 A la qual ell vos cridá per nostre evangeli, pera obtenir la gloria de nostre Senyor Jesu-Christ.

15 Y així, germans, estigan fermes, y manteniu las tradicions que aprengueren, ó per paraula, ó per carta nostra.

16 Y'l mateix Senyor nostre Jesu-Christ, y Deu, Pare nostre, lo qual nos ha amat, y'ns ha donat consol etern, y bonas esperansas per medi de la gracia,

17 Consoli vostres cors, y us confirmi en tota paraula y obra bona.

CAP. 3.

Les demana que preguin á Deu per ell: parla contra los ociosos, discòls y temeraris, y recomana l'amor al treball, y la correcció dels dolents.

PER lo demés, germans, pregau per nosaltres, peraqué la paraula de Deu se propagui, y

sia glorificada, com ho es entre vosaltres:

2 Y peraqué sian deslliurats d'homes impertinents y perversos: puix la fe no es de tots.

3 Emperó Deu es fiel, que us confirmará y guardará de mal.

4 Y confiam en lo Senyor per lo que toca á vosaltres, que feu y faréu lo que us manam.

5 Y'l Senyor encamini vostres cors en l'amor de Deu, y en esperar ab paciència á Christo.

6 Emperó vos intimam, germans, en nom de nostre Senyor Jesu-Christ, que us aparteu de qualsevol de vostres germans que camini desordenadament, y no segons la tradició que rebé de nosaltres;

7 Perqué vosaltres mateixos sabeu com debeu imitarnos: per quant no'ns portarem desordenadament entre vosaltres,

8 Ni menjarem lo pá de grat á costa de ningú, sinó ab treball y fatiga, treballant de nit y de dia, pera no ser gravosos á ningú de vosaltres:

9 Y no perquè no tinguessem potestat, sinó pera oferirvos en nosaltres mateixos un exemple que imitasseu.

10 Perqué fins quant estavam ab vosaltres vos intimavam assó: Que'l que no vol treballar, no menji.

11 Perqué havem ohit que entre vosaltres hi ha alguns inquiets que van desordenats, que no treballan de ninguna manera, sinó que s'ocupan en lo que no'ls val res,

1 TIMOTÉU, 1.

12 A estos donchs que's conduheixen d'aquesta manera, los manam y exortam per nostre Senyor Jesu-Christ, que treballin quietament, y menjin son propi pá.

13 Y vosaltres, germans, no us cansen de fer bé.

14 Y si algú no obehís lo que ordenam per nostra carta, senyalaulo, y no tingau comunicació ab ell, á fi de que s'avergonyesca.

15 Ab tot no'l mireu com á ene-

mich, ans bé corretgiulo com á germá.

16 Y'l mateix Senyor de la pau vos doni pau sempre, y en totas parts. Lo Senyor sia ab tots vosaltres.

17 La salutació de mi, Pau, ab ma propia má, qu'es lo senyal en cada carta. Així escrich.

18 La gracia de nostre Senyor Jesu-Christ sia ab tots vosaltres. Amen.

EPÍSTOLA PRIMERA DE SANT PAU Á TIMOTÉU.

CAP. 1.

Encarrega l'apóstol á Timotéu que impedeasca las doctrinas novas y questions inútils que no fomentan la caritat, que es lo fi de la lley: obligacions del ministeri episcopal.

PAU, apóstol de Jesu-Christ per manament de Deu, Salvador nostre, y del Senyor Jesu-Christ, esperansa nostra:

2 A Timotéu caríssim fill en la fe: Gracia, misericordia, y pau de part de Deu Pare y de nostre Senyor Jesu-Christ.

3 Com jo't supliquí que't quedasses en Efeso, quant jo partí per la Macedonia, á fi de que amonestasses á alguns que no ensenyassen altra doctrina,

4 Ni s'ocupassen en faulas y genealogías interminables, las quals abans excitau disputas que edifi-

cació de Deu, que es en la fe.

5 Puix lo fi del manament es la caritat *procehint* de cor pur, y de bona conciencia, y de fe no fingida.

6 De la qual desviantse alguns, s'han entregat á parladurías vanas,

7 Volent ser doctors de la lley, sens entendre ni lo que diuen, ni lo que afirman.

8 Sabem donchs que la lley es bona per aquell que usa d'ella llegalment:

9 Sabent assó que la lley no fou feta pera'l just, sinó pera'ls injustos y desobedients, pera'ls impijos y pecadors, pera'ls inichs y profans, pera'ls parricidas y matricidas, pera'ls homicidas,

10 Pera'ls fornicaris, pera'ls sodomitas, pera'ls robadors d'homes, pera'ls mentiders y'ls que juran en fals, y si hi ha alguna altra cosa

1 TIMOTÉU, 1, 2.

qu'es contraria á la sana doctrina,
11 Conforme al gloriós evangeli del Deu benehit, lo qual m'ha estat encarregat.

12 Y dono gracias á Jesu-Christ Senyor nostre, que m'ha confortat, perquè'm tingué per fiel, posantme en lo ministeri:

13 *A mi* que era abans blasfemo, y perseguidor, y injuriador; empero alcançi misericordia de Deu, perquè *ho* fiu per ignorancia en incredulitat.

14 Y la gracia de nostre Senyor sobreabunda en gran manera ab la fe y caritat qu'es en Christo Jesús.

15 Fiel *es* aquesta paraula, y digna de tota acceptació: Que Christo Jesús vingué á aquest mon pera salvar als pecadors, dels quals jo so'l principal.

16 Mes per aixó conseguí misericordia, peraqué en mi lo primer mostrás Jesu-Christ *sa* extremada paciència, per'exemple dels que havían de creurer en ell pera la vida eterna.

17 Al Rey donchs dels sigles, immortal y invisible, al Deu sol sabi, *sia* la honra y gloria per los sigles dels sigles. Amen.

18 Aquest manament t'encomano, fill Timotéu, segons las profecías que foren abans fetas de tu, peraqué per ellas militis bona milicia,

19 Tenint fe y bona conciencia, la qual per haver alguns apartat de sí, naufragaren respecte de la fe:

20 D'est número son Hymeneu y Alexandri, que he entregat á

Satanás, peraqué aprengan á no blasfemar.

CAP. 2.

Encarrega que's pregui pe'ls reys y magistrats: Jesu-Christ es l'únich Medianer y Redemptor de tots: debem orar en tot lloch: modestia de las donas, sa submissió y silenci.

RECOMANO donchs lo primer de tot, que's fassan peticions, oracions, pregarias, accions de gracias pera tots los homes,

2 Pe'ls reys, y per tots los que están constituhits en autoritat, á fi de que tingam una vida quieta y tranquila en tota pietat y honestat.

3 Perqué aixó es cosa bona, y accepte devant de Deu nostre Salvador;

4 Lo qual vol fer salvos á tots los homes, y que vingan al coneixement de la veritat.

5 Perqué un sol *es* Deu, y un sol també lo Medianer entre Deu y'ls homes, Jesu-Christ home:

6 Que's doná á sí mateix en rescat per tots, pera ser testimoni en degut temps:

7 Per lo qual jo he estat constituhit predicador y apóstol, (veritat dich, no enganyo,) doctor dels Gentils en fe y veritat.

8 Per lo tant desitjo que'ls homes preguin en tot lloch, alsant las mans puras sens ira ni discussió.

9 Així mateix *preguin* també las donas vestidas honestament, y adornantse ab modestia y simplicitat, y no ab los cabells rissats, ó ab or, ó perlas, ó vestits costosos;

10 Sinó, com correspon á donas

1 TIMOTÉU, 2, 3, 4.

que fan professió de pietat, ab bonas obras.

11 Aprenga la dona en silenci ab tota submissió.

12 Emperó jo no permeto á la dona que ensenyi, ni que usurpi l'autoritat sobre l'home, sinó que estiga en silenci;

13 Perqué Adam fou format primer; després Eva:

14 Y Adam no fou seduhit; mes la dona fou seduhida en prevaricació.

15 No obstant ella se salvará per los fills que portará al mon, si continua en fe, y caritat, y santedat, ab modestia.

CAP. 3.

Descriu com deuen ser los bisbes, los diacas, y las donas que serveixen á l'iglesia.

ES una paraula verdadera: Si algú desitja l'ofici de bisbe, desitja un bon treball.

2 Puix es necessari que'l bisbe sia irrepressible, espós d'una sola muller, sobri, prudent, respectable, modest, amant de l'hospitalitat, y apte pera ensenyar;

3 No donat al vi, ni violent, sinó moderat, no pledegista, no cobdiciós,

4 Sinó un que sapia governar bé sa casa; que tinga sos fills en subjecció ab tota honestetat.

5 Puix lo qui no sab governar sa casa, ¿com cuydará de l'iglesia de Deu?

6 No sia neófit; peraqué plé de superbia no cayga en la condemnaació del diable.

7 Además es menester que tinga

bona reputació entre aquells que son de fora, perquè no caygui en despreci y en las del diable.

8 De la mateixa manera los diacas *deuen ser* honrats y modestos, no de paraulas dobles, ni donats molt al vi, ni aficionats á l'usura;

9 Conservant lo ministeri de la fe en conciencia pura.

10 Y sian estos probats abans, y llavors exercescan lo ministeri si son *trobats* irrepressibles.

11 Las mullers *sian* igualment honestas, no maldihents, sobrias, fiels en totas las cosas.

12 Los diacas sian esposos d'una sola dona, y governin bé sos fills y sa casa.

13 Perqué los que haguessen exercit béson ministeri, adquiriran pera sí un bon grau, y molta confiança en la fe qu'es en Christo Jesús.

14 Aquestas cosas t'escrich, esperant que en breu te vindré á veurer.

15 Y si tardás, perquè sapias com has de conduhirte en la casa de Deu, qu'es l'iglesia del Deu viu, columna y funament de la veritat.

16 Y es gran sens dubte lo ministeri de la pietat, *en que* Deu se manifestá en carn, ha estat justificat en l'Esperit, vist dels àngels, predicat als Gentils, cregut en lo mon, y rebut dalt en la gloria.

CAP. 4.

Li adverteix que vindrán alguns que ensenyarán diferents errors; lo exorta á prevenirse contra d'ells, á que s'exerci-

1 TIMOTÉU, 4, 5.

ti en la pietat, y á que doni bon exemple als demés.

EMPERÓ l'Esperit Sant diu clarament, que en los derrers temps prevaricarán alguns de la fe, donant oïdos á esperits seductors, y á doctrinas de diables;

2 Mentint ab hipocresía, y tenint sa consciencia cauterisada;

3 Que prohibint casarse, y *manant* abstenirse de las viandas, que Deu criá á fi de que ab acció de gracias participassen d'ellas los fiels y'ls que conegueren la veritat.

4 Perqué tota criatura de Deu es bona, y no es de rebutjar res de lo que's participa ab acció de gracias;

5 Perqué se santifica per la paraula de Deu y per la oració.

6 Proposant aixó als germans serás bon ministre de Jesu-Christ, criat ab las paraulas de la fe, y de la bona doctrina que alcansares.

7 Emperó desprecia las faulas de vellas, y exercíta't en la pietat.

8 Perqué'ls exercicis corporals aprofitan poch; mes la pietat es útil pera tot, tenint la promesa de la vida que ara es, y de la que ha de ser.

9 Fiel paraula es aquesta, y digna de tota acceptació.

10 Puix per aixó treballam, y som vituperats, perqué confiam en lo Deu viu, lo qual es lo Salvador de tots los homes, especialment dels que creuhen.

11 Mana aquestas cosas, y ensényalas.

12 Ningú tinga en menos ta juventut: emperó sias modelo dels

fiels en paraula, en bona vida, en caritat, en fe, en puresa.

13 Fins que jo vinga, ocúpa't en la lectura, en l'exortació, y en la doctrina.

14 No menysprehis lo dó qu'es en tu, lo qual se t'ha donat per profecia ab l'imposició de mans dels presbíteros.

15 Medita aquestas cosas: ocúpa't en ellas, á fi de que ton avansament sia manifest á tots.

16 Vetlla sobre tu mateix, y sobre la doctrina; continua en aquestas cosas, puix fent aixó te salvarás á tu mateix, y als que t'oygan.

CAP. 5.

Adverteix á Timotéu com ha de portarse ab los fiels de totas edats: com han de ser las viudas que servezan en l'Esglesia: que han de ser premiats los presbíteros que cumplen bé son ministeri: que ha de corregir los pecats publichs; y mirar molt en qui imposa las mans per ordenarlo.

NO increpis al anciá: ans bé amonéstal com á pare; als joves com á germans;

2 A las ancianas com á mares; á las joves com á germanas, ab tota puresa.

3 Honra á las viudas que son verdaderament viudas.

4 Y si alguna viuda tinguéss fills, ó nets, aprenga primerament á ben governar sa casa, y á correspondrer á sos pares; puix aixó es accepte devant de Deu.

5 Emperó la que verdaderament es viuda, y desamparada, confi en Deu, y perseveri en súplicas y oracions nit y dia.

1 TIMOTÉU, 5, 6.

6 Mes la que viu en plaher, es morta mentres viu.

7 Y aquestas cosas mánalas, perquè ellas sian irrepressibles.

8 Emperó si algú no té cuydado dels seus, y majorment dels de sa família, lo tal ha negat la fe, y es pitjor que un infiel.

9 No sia posada en lo número ninguna viuda de menos de xixanta anys, ni que haja tingut més d'un marit,

10 Tenint lo testimoni de bonas obras; si ha criat bé á sos fills, si ha exercitat l'hospitalitat, si rentá los peus als sants, si acudí al alivi dels atribulats, si ha practicat tota bon'obra.

11 Viudas més joves no las admetis; perquè després d'haver viscut llicenciosament contra Christo volen casarse:

12 Tenint condemnació, perquè feren vana la primera fe.

13 Y estant además ociosas, s'acostuman á divagar de casa en casa; no solament ociosas, sinó parladoras, y curiosas, reportant lo que no deurían.

14 Desitjo donchs que las que son joves se casin, criïn fills, sian bonas mares de família, y que no donin ocasió de maledicencia al enemich.

15 Perqué algunas s'han ja pervertit pera seguir á Satanás.

16 Si algun dels fiels té viudas, mantínguilas, y no sia gravada l'iglesia, á fi de que hi haja lo que basti pera las que verdaderament son viudas.

17 Los presbíteros que governan

bé sian recompensats ab doble honor, especialment los que treballan en predicar y ensenyar.

18 Perqué diu l'escriptura: No posarás bos al bou que bat. Y'l jornal es digne de son jornal.

19 Contra'l presbítero no rebis acusació sinó devant de dos ó tres testimonis.

20 Als que pequin reprenlos devant de tothom, peraqué los demés també temin.

21 *Te conjuro* devant de Deu, y del Senyor Jesu-Christ, y dels àngels elegits, que guardis aquestas cosas, no fent res ab parcialitat.

22 No imosis de lleuger las mans sobre algú, ni't fassas participant dels pecats dels altres. Conserva't pur.

23 No beguis més aygua sola, sinó usa un poch de vi per causa de ton ventrell y de tas frequents dolencias.

24 Los pecats d'alguns homes son notoris d'ante má anant abans al judici; mes los d'altres segueixen després.

25 Així mateix las bonas obras d'alguns son manifestas d'ante má, y las que no ho son no poden estar escondidas.

CAP. 6.

Los sirvents obehescan als amos, sian ó no Christians: sobre los falsos mestres: danys que naixen de l'avaricia: deuen los richs evitar la superbia, y emplaarse en obras de caritat.

TOTS los sirvents que están baix lo jou, tingan á sos amos per dignes de tota honra, pera-

1 TIMOTÉU, 6.

qué'l nom de Deu y sa doctrina no sian blasfemats.

2 Y'ls que tenen per amos á fiels, no'ls menysprehin, puix son germans; ans bé servéscanlos millor perquè son fiels y amats, participants del benefici. Ensenya y amonestas aquestas cosas.

3 Si algú ensenya d'altra manera, y no abrassa las paraulas sanas de Jesu-Christ nostre Senyor, y la doctrina que es conforme á la pietat,

4 Es un superbo que no sab res, ans bé flaqueja sobre questions y disputas de paraulas; d'ahont s'originan envejas, renyinas, blasfemias, malas sospitas,

5 Altercats d'homes d'enteniement pervers y destituhits de veritat, suposant que la pietat es un guany: de semblant gent apàrtate'n.

6 Emperó la pietat ab contentament es un gran guany.

7 Perqué no duguerem res á aquest mon, y es cert que no podem portárnose'n res.

8 Y tenint ab que alimentarnos y cubrirnos, contentemnos ab aixó.

9 Puix los que volen ferse richs cauhen en tentació, y en llas del diable, y en molts desitgs inútils y perniciosos, que sumergeixen als homes en la mort y perdicíó.

10 Perqué arrel de tots mals es l'avaricia; ab la cobdicia de la qual alguns se desviaren de la fe, y's subjectaren á moltas penas.

11 Emperó tu, home de Den, fuitg d'aquestas cosas, y segueix la justícia, la pietat, la fe, la caritat, la paciència, y la mansuetut.

12 Pelea bona batalla de la fe, agáfa't de la vida eterna, á la que fores cridat, habent també fet bona confessió devant de molts testimonis.

13 Jo't mano devant de Deu, que vivifica totas las cosas, y de Christo Jesús, que devant de Pons Pilat testificá bona confessió,

14 Que guardis aquest manament sens mácula, irrepreensible, fins á la vinguda de nostre Senyor Jesu-Christ;

15 La qual farà manifesta en son temps, lo benaventurat y sol poderós, Rey de reys y Senyor de senyors;

16 Lo qui solament posseheix immortalitat, y habita en una llum inaccessible; al qui ningun home ha vist ni pot veurer; al qui sia honra y poder etern. Amen.

17 Als richs d'aquest mon mána'ls que no sian altius, ni confin en riquesas incertas, sinó en lo Deu viu, que'ns dona abundantment totas las cosas pera nostre us.

18 Que obrin lo bé, que's fassan richs en obras bonas, disposats á donar, y á repartir lliberalment;

19 Atresorant pera ells mateixos un bon fonament pera lo venider, á fi de que pugan alcansar la vida eterna.

20 ¡Oh Timotén! guarda lo deposit que se t'ha confiat, evitant las profanas y vanas parladurías, y las contradiccions de la que falsament s'apellida ciencia;

21 La qual professantla alguns se desviaren de la fe. La gracia sia ab tu. Amen.

EPÍSTOLA SEGONA DE SANT PAU À TIMOTÉU.

CAP. 1.

Exorta á Timotéu á predicar ab valentia l'evangeli pera manifestar millor sa fe: se condol d'alguns del Asia que l'abandonaren en Roma, y fa elogis de Onesiforo.

PAU, apóstol de Jesu-Christ per voluntat de Deu, segons la promesa de la vida qu'es en Christo Jesús,

2 A Timotéu, caríssim fill: Gracia, misericordia, y pau de part de Deu Pare y de nostre Senyor Jesu-Christ.

3 Gracias dono á Deu, á qui servesch desde *mos* antepassats ab conciencia pura, de que sens cessar me recordi de tu en mas pregaries nit y dia:

4 Desitjant molt lo véure't, recordantme de tas llágrimas, pera umplirme de goig;

5 Fent memoria d'aquella fe sens ficció que hi ha en tu, la qual habitá primer en ta avia Loide, y en ta mare Eunice, y estich cert que en tu també.

6 Per lo qual te amonesto que avisis la gracia de Deu, que habita en tu per l'imposició de mas mans:

7 Perqué no'ns ha donat Deu esperit de temor, sinó de fortaleza, y de caritat, y de temperancia.

8 Per lo tant no t'avergonyescas del testimoni de nostre Senyor, ni

de mi *que* so presoner seu; ans bé sias participant dels treballs del evangeli segons lo poder de Deu,

9 Que'ns ha salvat y cridat ab una santa vocació, no segons nostras obras, sinó conforme á son designi y gracia, la que nos ha estat donada en Christo Jesús antes del principi dels sigles:

10 Emperó ara ha estat feta manifesta per l'aparició de nostre Salvador Jesu-Christ, lo qui certament ha destruït la mort, y ha portat á llum la vida y la immortalitat per medi del evangeli;

11 En lo qual jo so constituït predicador, y apóstol, y doctor dels Gentils.

12 Per qual motiu sufresch jo també aquestas cosas; emperó no m'avergonyesch. Puix jo sé á qui he cregut, y estich cert de que ell es poderós pera guardar mon depósit fins á aquell dia.

13 Guarda la forma de las paraulas sanas, que has ohit de mi, en la fe y caritat que es en Christo Jesús.

14 Guarda lo bon depósit *que se t'ha confiat* per l'Esperit Sant que habita en nosaltres.

15 Tu saps que tots los que estan en l'Asia m'han abandonat, dels quals son Phigelo y Hermógenes.

16 Derrami lo Senyor *sas* mi-

2 TIMOTÉU, 1, 2.

sericordias sobre la casa de Onesíforo: perquè moltes vegades me consolá, y no s'avergoní de las mevas cadenas:

17 Ans bé quant vingué á Roma me cercá ab gran diligencia, y m'encontrá.

18 Vulla lo Senyor que trobi misericordia devant del Senyor en aquell dia. Y quants serveys ell me feu en Efeso tu ho sabs molt bé.

CAP. 2.

Parla á Timotéu de la fortaleza y prudencia ab que deu ensenyar las cosas de la fe, y com ha d'evitar las questions inútils: origen de discordias y de disputas agenas del Christiá.

DONCHS tu, fill meu, fortifica't en la gracia que es en Jesu-Christ:

2 Y las cosas que has ohit de mi devant de molts testimonis, confialas á homes fiels que sian capassos d'ensenyar també als demés.

3 Suporta donchs la fatiga com un bon soldat de Jesu-Christ.

4 Ningú que pelea per Deu se enreda en los negocis del sigle, á fi de que agradi á aquell que l'elegí per soldat.

5 Perqué també lo qui combat en la palestra, no es coronat si no pelea segons lley.

6 Lo pagés que treballa, deu ser lo primer que participi dels fruyts.

7 Reflexiona lo que dich; y'l Senyor te doni intelligencia en totes las cosas.

8 Recórda't que lo Senyor Jesu-Christ, del llinatge de David, resuscitá d'entre'ls morts, segons mon evangeli;

9 Per lo qual estich jo sufrint fins en cadenas, com un malfactor; mes la paraula de Deu no está lligada.

10 Per consegüent jo ho sufresch tot per amor dels elegits, peraqué ells alcansin també la salut qu'es en Christo Jesús ab la gloria celestial.

11 Fiel paraula: Perqué si nosaltres som morts ab ell, viurem també ab ell:

12 Si patim, regnarem també ab ell; si nosaltres lo negam, ell també nos negará á nosaltres:

13 Si nosaltres no crehem, ell no obstant se manté fiel: no pot negarse á sí mateix.

14 Amonesta estas cosas, donant testimoni devant del Senyor. Fuitg de disputas de paraulas, que no serveixen de res, mes sinó pera pervertir als que las ouhen.

15 Procura presentarte digne d'aprobació devant de Deu, operari que no té de que avergonyirse, dispensant justament la paraula de veritat.

16 Emperó evita las pláticas vanas y profanas, perquè ellas fomentan l'impietat.

17 Y la plática d'ells rosegará com lo cranch; dels quals son Hymenteu y Philet;

18 Que s'extraviaren de la veritat, dihent que la resurrecció está ja feta, y pervertiren la fe d'alguns.

19 Emperó lo funament de Deu se manté ferm, tenint aquest sello: Lo Senyor coneix als que son seus; y, aparti's de l'iniquitat tot aquell que invoca lo nom del Senyor.

2 TIMOTÉU, 2, 3.

20 Mes en una casa gran no sols hi ha vasos d'or y de plata, sinó també de fusta y de terra, y'ls uns son pera honor y'ls altres pera deshonor.

21 Si algú donchs se purificás d'aquestas cosas, será un vas d'honor, santificat y útil pera'l servey del Senyor, aparellat pera tota obra bona.

22 Fuitg també d'apetits juvenils, y segueix la justícia, la fe, l'esperansa, la caritat, y la pau ab aquells que invocan al Senyor ab un cor pur.

23 Las questions necias y que no contribueixen á l'instrucció, evítalas, sabent que engendran disputas.

24 Al servo del Senyor no li convé altercar, sinó ser mans ab tothom, apte pera ensenyar, sufert,

25 Corretgint ab suavitat als que resisteixen la veritat per si algun dia los dona Deu arrepentiment pera coneixer la veritat,

26 Y s'escapin dels llassos del diable que'ls té presos á son arbitre.

CAP. 3.

Carácter dels falsos apòstols, y en general dels incréduls y heretges: encarrega á Timotéu que guardi lo depòsit de la fe, y estudiï las sagradas escripturas.

MES has de saber assó, que en los derrers dias vindrán temps perillosos.

2 Perqué los homes serán amants de sí mateixos, cobdiciosos, altius, superbos, blasfemadors, desobedients á sos pares, desagrahits, malvats,

3 Desnaturalisats, inquiets, acriminadors, incontinentes, cruels, sens benignitat,

4 Traydors, protervos, orgullosos, y amants de plahers més que de Deu;

5 Tenint apariencia de pietat, però negant la virtut d'ella. Fuitg també d'aquestos tals;

6 Perqué d'estos son los que entraen en las casas y captivan á donas tontas carregadas de pecats, que son arrastradas de diferents passions,

7 Que sempre están aprenent, y may arriban á la ciencia de la veritat.

8 Y així com Janes y Mambres resistiren á Moysés, així aquestos resisteixen á la veritat, homes corromputs de cor, y réprobos tocant á la fe.

9 Mes no anirán més enllá; perqué sa necedat se farà manifesta á tothom, com també ho fou la d'aquells.

10 Emperó tu ja has comprés ma doctrina, mon modo de conduhir-me, intent, fe, longanimitat, caritat, paciencia,

11 Persecucions, afliccions que vingueren sobre mi en Antioquia, Iconi, y en Lystra; quals persecucions he sufert, emperó de totes ellas m'ha llibertat lo Senyor.

12 Y tots los que volen viurer piadosament en Jesu-Christ sufrirán persecucions.

13 Mes los homes dolents y impostors anirán de mal en pitjor, enganyant y sent enganyats.

14 Mes tu persevera en las cosas

2 TIMOTÉU, 3, 4.

que has après y que t'han estat encomanadas, sabent de qui las aprengueres;

15 Y que desde l'infancia has conegut las santas escripturas, que't poden instruhir pera la salvació, mediant la fe qu'es en Jesu-Christ.

16 Tota escriptura divinament inspirada de Deu es útil pera ensenyar, pera rependrer, pera corregir, y pera instruhir en la justícia.

17 Peraqué l'home de Deu sia perfet, y estiga previngut pera tota obra bona.

CAP. 4.

Lo exorta á que prediqui sens intermissió, pera fortificar los esperits dels fiels contra'ls errors que havian de naixer: li diu que está cerca lo fi de sa vida; y conclou ab las salutacions acostumadas.

TE protesto donchs devant de Deu y del Senyor Jesu-Christ, que ha de judicar vius y morts en sa vinguda y en son regne,

2 Que prediquis la paraula, que instis á temps y fora de temps; repren, prega, amonesta ab tota paciència y doctrina.

3 Perqué vindrá temps en que'ls homes no podrán sufrir la sana doctrina, sinó que conforme á sos apetits acumularán mestres, tenint pruitja d'orellas;

4 Y apartarán los oidos de la veritat, y'ls aplicarán á rondallas.

5 Tu emperó vetlla en totas las cosas, suporta las afliccions, fes l'obra d'un evangelista, cumple ton ministeri, sias temperat;

6 Perqué jo ja estich á punt de ser sacrificat, y prop está lo temps de ma mort.

7 He peleat bona batalla, he conclós ma carrera, he guardat la fe.

8 Per lo demés m'está reservada una corona de justícia que'l Senyor, Jutge just, me donará en aquell dia; y no solo á mi, sinó també á aquells que aman la sua vinguda. Dóna't pressa en venir prompte á mi;

9 Perqué Demas m'ha desamparat per l'amor d'aquest sigle, y se'n ha anat á Tessalónica;

10 Crescent á Galacia; Tito á Dalmacia.

11 Solament Lluch está ab mi. Pren á March y porta'l ab tu, puix m'es útil pera'l ministeri.

12 A Tichich lo he enviat á Efeso.

13 Quant vingas porta'm la capa que'm dexí en Troade en poder de Carpo, y'ls llibres, en particular los pergamins.

14 Alexandri lo calderer me feu molt mal: Deu lo pagui segons sas obras.

15 Guárda't tu també d'ell, perquè s'ha oposat molt á nostras paraulas.

16 En ma primera defensa ningú m'ajudá, ans bé tots me desampararen. *Prech á Deu que no'ls sia imputat.*

17 Emperó lo Senyor m'assistí, y'm confortá pera que jo complís la predicació, y l'ohíssen tots los Gentils, y vaitg esser deslliurat de la boca del lleó.

18 Y'l Senyor me deslliurará de tota obra mala, y'm preservará pera son regne celestial, á qui sia la gloria per los sigles dels sigles. Amen.

TITO, 1.

19 Saluda á Prisca, y á Aquila, y á la casa d'Onesíforo.

20 Erasto se quedá en Corinthi; y á Trophim lo dexí malalt en Milet.

21 Apressúra't á venir abans del

hivern. Te saludan Eubul, y Pudent, Lino, y Claudia, y tots los germans.

22 Lo Senyor Jesu-Christ sia ab ton esperit. La gracia sia ab vosaltres. Amen.

EPÍSTOLA DE SANT PAU Á TITO.

CAP. 1.

Després de saludar á Tito li recorda l'esperansa de la vida eterna, y li demostra las qualitats que han de tenir los presbíteros y'ls bisbes.

PPAU, servo de Deu y apóstol de Jesu-Christ, segons la fe dels elegits de Deu y'l coneixement de la veritat, qu'es segons la pietat,

2 En esperansa de la vida eterna, la qual Deu, que no pot enganyar, prometé abans dels temps dels sigles;

3 Pero manifestá en sos temps sa paraula per la predicació, que'm fou confiada segons lo precepte de Deu Salvador nostre:

4 A Tito, fill amat segon la fe que'ns es comuna, sia gracia, misericordia, y pau de Deu Pare y de Jesu-Christ Salvador nostre.

5 Jo't dexí en Creta, peraqué arreglasses las cosas que faltan, y ordenasses presbíteros en cada ciutat, com t'havía manat:

6 Lo qui sia sens nota, marit d'una muller, que tinga fills fiels,

sens ser acusats de disolució ni de desobediencia.

7 Perqué'l bisbe es necessari que sia sens mácula, com á dispensador de Deu; no superbo, ni colérich, ni donat al vi, ni violent, ni cobdiciós de torpes ganancias;

8 Sinó amich d'hospitalitat, benigne, temperat, just, sant, y contingut;

9 Que abrassi fermament la paraula de la fe conforme á lo que se li ha ensenyat; peraqué puga exortar segons la sana doctrina, y convencer als que la contradiuen,

10 Perqué encara hi ha molts desobedients, embaucadors, y parladors de vanitats, majorment dels que sons de la circumcisió;

11 Als quals es menester tapar la boca, perqué trastornan families enteras, ensenyant lo que no convé, per amor d'una torpe ganancia.

12 Digué un d'ells, propi profeta dels seus: Que'ls de Creta sempre son mentiders, malas bestias, y ventres peresosos.

TITO, 1, 2, 3.

13 Aquest testimoni es verdader. Per lo tant reprenlos ab duresa, peraqué sian sans en la fe;

14 No donant oïdos á faulas de Jueus, ni á manaments d'homes que s'apartan de la veritat.

15 Pera'ls nets totas las cosas son netas; mes pera'ls contaminats y infiels no hi ha res pur, ans bé están contaminats sos enteniments y sa conciencia.

16 Professan coneixer á Deu; emperó lo negan ab los fets, essent abominables, y desobedients, y reprobats pera tota obra bona.

CAP. 2.

Manifesta á Tito com s'ha de portar ab los fiels de tots estats, sexes, edats, y condicions, y l'obligació que té de donarlos bon exemple: explica los documents que'ns dona la gracia de Deu, y'ls beneficis que havem rebut de Jesu-Christ.

EMPERÓ tu ensenya'ls las cosas que convenen á la sana doctrina.

2 Que'ls ancians sian moderats, honestos, prudents, sans en fe, en caritat, y paciència.

3 Las ancianas del mateix modo, d'una conducta ajustada qual convé á la santedat, no calumniadoras, ni donadas al molt vi, mestras de lo bó;

4 Ensenyant prudencia á las joves, á que amin á sos marits, y estimin á sos fills,

5 A ser prudents, castas, temperadas, á tenir cuydado de casa, benignas, obedients á sos marits, peraqué no sia blasfemada la paraula de Deu.

6 Igualment amonesta als joves que sian temperats.

7 Mostrante tu mateix en totas las cosas l'exemple de bonas obras, en doctrina, en integritat, en gravetat,

8 En paraulas sanas y irreprehensibles; peraqué lo qui es contrari se confongui, no tenint res de mal que dir de nosaltres.

9 Exorta als sirvents á que sian obedients á sos amos, donantlos gust en tot sens ser resposters,

10 Que no'ls defraudin, ans bé mostrinlos lealtat en totas las cosas, peraqué adornin en tot la doctrina de Deu Salvador nostre.

11 Perqué la gracia de Deu que porta salvació s'ha manifestat á tots los homes,

12 Ensenyantnos que renunciant l'impietat y'ls desitgs mundans, viscam en aquest mon sobria, justa, y santament,

13 Aguardant l'esperansa benaventurada, y l'adveniment gloriós del gran Deu y Salvador nostre Jesu-Christ;

14 Lo qual se doná á sí mateix per nosaltres, pera redimirnos de tot pecat, y purificarnos pera sí com un poble peculiar, zelós de las bonas obras.

15 Predica aquestas cosas, exorta y repren ab tota autoritat. No't desprecii ningú.

CAP. 3.

Submissió als prínceps: efusió de la gracia de Jesu-Christ: aplicarse á las bonas obras: fugir de disputas y del tracte dels heretges declarats.

AMONÉSTA'LS que estigan submissos als prínceps y á las potestats, que'ls obehescan, que

FILEMON.

estigan apercebits pera tota obra bona,

2 Que no digan mal de ningú, que no sian pledegistas, ans bé modestos, mostrant tota mansuetut envers tots los homes;

3 Perqué nosaltres mateixos també algun temps forem necis, incréduls, desencaminats, esclaus de varios afectes y plahers, vivint en malicia y en enveja, aborribles y aborrintnos los uns als altres.

4 Emperó quant s'aparegué la bondat del Salvador nostre Deu, y son amor envers los homes,

5 No per obras de justicia que haguessem fet nosaltres, sinó segons sa misericordia, ell nos feu salvos, per lo baptisme de regeneració y renovació del Esperit Sant;

6 Lo qual derramá ell sobre nosaltres abundantment per Jesu-Christ Salvador nostre;

7 A fi de que justificats per sa gracia fossem fets hereus, conforme la esperansa de la vida eterna.

8 Paraula fiel *es aquesta*, y estas cosas vull que las afirmis constantment, peraqué los que han

cregut en Deu procurin conservar las obras bonas. Estas cosas son bonas y profitosas á tothom.

9 Emperó evita questions necias, y genealógicas, y disputas, y debats sobre la ley, perqué son inútils y vanas.

10 Fuitg del home heretge després de la primera y segona amonestació;

11 Sabent que'l que es tal está pervertit, y peca, essent condemnat per sa propia conciencia.

12 Quant jo t'envii Artemas ó á Tichich, dona't pressa á venir á mi á Nicopolis, perqué he determinat passar allí l'hivern.

13 Envia en devant ab diligencia á Zenas, doctor de la ley, y á Apolo, procurant que no'ls faltires.

14 Y aprengan també los nostres á exercitar los primers las bonas obras per las cosas que son necessarias, á fi de que no sian infructuosos.

15 Te saludan tots los que están ab mi. Saluda tu als que'ns aman en la fe. La gracia de Deu sia ab tots vosaltres. Amen.

EPÍSTOLA DE SANT PAU Á FILEMON.

Li demana ab la eloquencia divina de la caritat que's reconcilia ab Onéssim, son esclau fugitiu ja Christiá y arrepenit.

PAU, presoner de Jesu-Christ, y Timotéu germá nostre, á

Filemon amat y coadjutor nostre,

2 Y á Appia caríssima germana nostra, y á Archip company nostre en los combats de Christo, y á l'glesia que está en ta casa:

FILEMON.

3 Gracia á vosaltres, y pau de part de Deu nostre Pare y del Senyor Jesu-Christ.

4 Gracias dono á mon Deu fent sempre memoria de tu en mas oracions,

5 Ohint ta caritat, y la fe que tens en lo Senyor Jesús, y envers tots los sants;

6 Peraqué la comunicació de ta fe se torni efícas per lo regoneixement de tota obra bona que hi ha en vosaltres per Jesu-Christ.

7 Puix havem tingut gran goig y consol en ta caritat, per quant las entranyas dels sants han estat recreadas per tu, oh germá.

8 Per lo qual encaraqué jo tinga molta llibertat en Jesu-Christ pera manarte lo que't convé:

9 Emperó per caritat te suplico; mes essent tu ja com Pau, vell, y aratambé presoner en Jesu-Christ:

10 Te suplico per mon fill Onésim, á qui jo he engendrat estant en cadenas;

11 Lo qui en temps passat te fou inútil, mes ara es útil á tu y á mi,

12 A qui he tornat á enviar; re-blo com á mas entranyas propias.

13 Jo'l volia detenir ab mi, peraqué'm servís en lloch teu mentres estich en cadenas per l'evangeli;

14 Emperó sens ton consentiment no he volgut fer res, á fi de

que ton benefici no fos com per necessitat, sinó voluntari:

15 Perqué ell tal vegada no s'apartá de tu per algun temps, sinó pera que'l recobrasses pera sempre:

16 No ja com servo, sinó en lloch de servo per germá molt amat, especialment de mi; puix quant més de tu en la carn y en lo Senyor?

17 Per lo tant si'm consideras per company, reblo com á mi mateix.

18 Y si t'ha fet algun dany, ó te deu alguna cosa, posa ho en mon compte.

19 Jo Pau ho he escrit de ma propia má; jo ho pagaré, per no dirte que tu mateix te'm deus á mi.

20 Sí, germá. Déixa'm regositjar en tu per lo Senyor: recrea mas entranyas en lo Senyor.

21 Tenint jo confiança en ta obediencia t'he enviat esta carta meva; sabent que farás encara més de lo que't dich.

22 Y al mateix temps prepará'm allotjament, perqué espero per vostras oracions vosseré restituit.

23 Te saluda Epaphras, que está pres ab mi per Jesu-Christ,

24 March, Aristarco, Demas, y Lluch, col·laboradors meus.

25 La gracia de nostre Senyor Jesu-Christ sia ab vostre esperit. Amen.

EPÍSTOLA DE SANT PAU

ALS HEBREUS.

CAP. 1.

Jesu-Christ, verdader Deu y Home, es infinitament superior als àngels.

DEU, que en diferents ocasions y de diversas maneres parlà en altre temps á nostres pares per los profetas,

2 Ultimament en aquestos dias nos ha parlat per son Fill, al qual constituí hereu de tot, per qui feu també los sigles:

3 Lo qual, essent lo resplandor de sa gloria, y la figura de sa substancia, y sostenint totas las cosas per la paraula de son poder, després d'haver fet la purificació de nostres pecats per sí mateix, se sentà á la dreta de la Magestat en las alturas;

4 Essent fet tant més excellent que'ls àngels, quant per herencia obtingué un nom més excellent que ells.

5 Perqué já quin dels àngels digué jamay: Tu ets mon Fill, avuy jo t'he engendrat? Y altra vegada: ¿Jo li seré á ell Pare, y ell me serà á mi Fill?

6 Y altra vegada quant ell introduxeix son Primogénit en lo mon, diu: Y adórinlo tots los àngels de Deu.

7 Y en quant als àngels, diu: Lo qui fa á sos àngels esperits, y á sos ministres flama de foch.

8 Mes al Fill li diu: Ton trono,

oh Deu, es per los sigles dels sigles: ceptre d'equitat es lo ceptre de ton regne.

9 Tu has amat la justicia, y aborrit l'iniquitat; per aixó Deu, ton Deu, t'ha ungit ab oli d'alegría sobre tos companys.

10 Y tu Senyor, en lo principi fundares la terra, y los cels son la obra de tas mans.

11 Ells pereixerán; emperó tu permanexerás, y tots s'envellirán com vestit.

12 Y'ls mudarás com un manto, y serán mudats; emperó tu ets lo mateix, y tos anys no mimbarán.

13 Puix já quin dels àngels digué jamay en ningun temps: Senta't á ma dreta, fins que posi tos enemichs per peanya de tos peus?

14 ¿Per ventura no son tots esperits servidors, enviats pera ministeri en favor d'aquells que han de ser hereus de salvació?

CAP. 2.

Los transgressors de la llei nova serán castigats ab major rigor: gloria del Fill de Deu fet home, Senyor de totas las criaturas, Redemptor, Santificador, Salvador, y Pontífice dels homes.

PER lo tant es necessari, que observem més cumplidament las cosas que havem ohit, á fi de que en ningun temps las deixem xurriar com l'aygua.

2 Perqué si la paraula que fou dita per los àngels fou ferma, y tota transgressió y desobediencia rebé la justa paga que merexia,

3 ¿Com escaparem nosaltres si despreciam tant gran salvació? La qual havent comensat á ser anunciada per lo Senyor, ha estat després confirmada entre nosaltres per aquells que la ohiren,

4 Confirmantla Deu al mateix temps ab senyals y maravellas, y ab varios miracles, y ab dons del Esperit Sant, segons sa propia voluntat.

5 Perqué Deu no someté als àngels lo mon venider, de que parlam.

6 Y un en cert lloch doná testimoni, dihent: ¿Qu'es l'home que així te recordas d'ell? ¿ó lo Fill del home que així lo visitas?

7 Tu l'has fet un poch menor que'ls àngels; tu l'has coronat de gloria y honra, y l'has colocat sobre las obras de tas mans.

8 Todas las cosas posares en subjecció baix sos peus: perqué en aixó mateix d'haver subjectat á ell todas las cosas, no'n ha deixat una que no estiga subjecta á ell. Emperó ara no vehem todas las cosas encara subjectas á ell:

9 Mes vehem á Jesús que fou fet un poch menor que'ls àngels per la passió de mort, coronat de honra y gloria, peraqué per la gracia de Deu gustás ell la mort per tots.

10 Puix convenia que aquell per qui son todas las cosas, y pera qui son todas las cosas, havent de portar molts fills á la gloria, consu-

más al Autor de la salvació d'ells per medi de la passió.

11 Perqué lo qui santifica y los que son santificats, tots son d'un. Per qual causa no s'avergonyí d'apellidarlos germans, dihent:

12 Anunciaré ton nom á mos germans: En mitg de l'iglesia cantaré tas alabansas.

13 Y altra vegada: Jo posaré en ell ma confiansa. Y en altre lloch: Veheume aquí á mi y als fills que Deu m'ha donat.

14 Y per quant los fills participaren de carn y sanch, així ell també participá de lo mateix, á fi de destruir per sa mort á aquell que tenia poder de mort, so es, al diable;

15 Y llibertar als que per temor de mort estavan tota sa vida subjectes á esclavitut.

16 Perqué ell verdaderament no prengué sobre sí la naturalesa dels àngels, sinó que prengué la progenie d'Abraham.

17 Per lo que fou necessari que en todas las cosas fos fet semblant á sos germans, peraqué fos un Sumo Sacerdot piadós y fiel en las cosas pertanyents á Deu, á fi de fer la reconciliació per los pecats del poble.

18 Puix per lo mateix que ell sufri y fou tentat, es poderós pera socorrer als que son tentats.

CAP. 3.

Mostra l'excel·lencia de Jesu-Christ sobre Moysés, y per lo tant deu ser obehit sens contradicció, peraqué no siam castigats com los Hebreus incréduls.

PER lo qual, germans sants que sou participants de la

vocació celestial, considerau al Apóstol y Pontífice de nostra confessió, Jesu-Christ:

2 Lo qual es fiel al que'l constituí *tal*, així com ho fou Moysés en tota sa casa.

3 Perqué aquest fou reputat dig-ne de major gloria que Moysés, quant lo qui ha edificat la casa té major honra que la casa.

4 Perqué tota casa es edificada per algú; emperó lo qui ha criat totes las cosas es Deu.

5 Y certament Moysés fou fiel en tota sa casa com un sirvent, pera donar testimoni d'aquellas cosas que s'havían d'anunciar;

6 Mes Christo com Fill en sa propia casa; la qual casa som nosaltres, ab tal que mantingam ferma la confiança y la gloria de la esperansa fins al fi.

7 Per lo qual, com diu l'Esperit Sant: Si oyguessau avuy sa veu,

8 No vullau endurir vostres cors, com en la provocació, en lo dia de la tentació en lo desert,

9 Ahont vostres pares me tentaren, me probaren, y vegeren mas obras

10 Per *espay* de quaranta anys. Per lo qual jo m'indigní contra aquella generació, y diguí: Ells sempre erran en son cor, y ells no han conegut mos camins.

11 Y així jo jurí en ma ira: Ells no entrarán en mon repós.

12 Teniu compte, germans, no sia que hi haja entre vosaltres algun cor mal d'incredulitat, apartantse de Deu viu.

13 Ans bé amonestauvos tots los

dias los uns als altres, mentres que s'anomena avuy, peraqué ningú de vosaltres s'enduresca per l'engany del pecat.

14 Perqué nosaltres som fets participants de Christo, ab tal que conservem ferm fins al fi lo principi de la substancia d'ell.

15 Mentres que's diu: Si oyguessau avuy sa veu, no enduriu vostres cors com en la provocació.

16 Perqué alguns després que l'hagueren oida, lo provocaren: mes no tots aquells que havían eixit d'Egipte per Moysés.

17 ¿Y contra qui estigué irritat quaranta anys? ¿No fou contra aquells que pecaren, los cadàvers dels quals quedaren estesos en lo desert?

18 ¿Y á qui ell jurá que no entrarian en son descans, sinó á aquells que foren incréduls?

19 Així vehem que ells no pogueren entrar per causa de l'incredulitat.

CAP. 4.

De la verdadera terra de promissió, envers la qual caminan los Christians; y com debem acudir á Jesu-Christ pera poder entrar en ella: quant gran es la virtud y eficacia de la paraula de Deu.

TEMAM donchs que algú de vosaltres, haventvos estat deixada la promesa d'entrar en son descans, no aparega quedar exclós de ella;

2 Perqué se'ns anunciá á nosaltres, així com á ells, l'evangeli; mes no'ls aprofita la paraula anunciada per no anar acompanyada de la fe en los que la oygueren.

3 Perqué nosaltres que havem cregut entram en lo repós, com ell digné: Així com jurí en ma ira: No entrarán en mon repós, encaraqué sian ja acabadas las obras desde la creació del mon.

4 Perqué en cert lloch parlá així del dia seté: Y reposá Deu en lo seté dia de totas sas obras.

5 Y en aquest lloch altra vegada: No entrarán en mon repós.

6 Vehent donchs que resta que alguns deuen entrar, y que aquells á qui primer fou predicada, no entraren per causa de sa incredulitat;

7 Y altra vegada determina un cert dia, dihent per David: Avuy, després de tant temps, com sobre está dit: Avuy, si ohisseu sa veu, no enduriu vostres cors.

8 Perqué si Josué los hagués donat repós, ell no hauria parlat després d'altre dia.

9 Per consegüent queda un repós, ó dissapte, pera lo poble de Deu.

10 Perqué aquell que ha entrat en son repós, ell també ha cessat de sas obras, així com Deu cessá de las sevas.

11 Esforsemnos donchs á entrar en aquell repós, peraqué ningú cayga en igual exemple d'incredulitat.

12 Perqué la paraula de Deu es viva y eficaz, y més afilada que ninguna espasa de dos talls; penetrant fins á la divisió de l'ànima, y del esperit, y de las conjunturas, y del moll, y discerneix los pensaments y las intencions del cor.

13 Y no hi ha criatura alguna

invisible á sa vista, y totas las cosas están desnudas y patents als ulls d'aquell de qui nosaltres parlam.

14 Vehent donchs que nosaltres tenim al Pontífice que penetra fins als cels, Jesús Fill de Deu, mantingam nostra confessió.

15 Perqué no tenim un Pontífice que no puga compadéixerse de nostras dolencias, sinó que fou tentat en totas las cosas com nosaltres *ho som*, però sens pecat.

16 Acerquemnos donchs ab confiança al trono de gracia, peraqué pugam conseguir misericordia, y trobar gracia pera ser socorreguts en temps de necessitat.

CAP. 5.

Descriu l'apòstol qual es l'ofici del Sumo Pontífice, y demostra que Jesu-Christ ho es, y que intercedeix per nosaltres: repren als Hebreus per la poca disposició que tenen d'entendre aquestos misteris.

PERQUÉ tot pontífice pres d'entre'ls homes, es posat á favor dels homes en aquellas cosas pertanyents á Deu, peraqué ofresca dons y sacrificis per los pecats.

2 Lo qual se pot compadeixer dels que ignoran y dels que erran, per quant ell mateix está també rodejat de dolencias.

3 Y per aquesta rahó deu, tant per lo poble com per sí mateix, oferir sacrificis per los pecats.

4 Y ningú usurpa pera sí aquesta honra, sinó aquell qu'es cridat de Deu com Aaron.

5 Així també Christo no se glo-

rificá á sí mateix pera ferse Pontífice, sino aquell que li digué: Tu ets mon Fill, jo avuy t'he engendrat.

6 Com també digué en altre paratge: Tu ets Sacerdot perpetuament, segons l'ordre de Melchisedech.

7 Lo qual, en los dias de sa carn, quant ell hagué ofert plegarias y súplicas ab gran clamor y llágrimas á aquell que era poderós pera salvarlo de mort, fou ohit per la sua reverencia.

8 Y certament, encaraqué Fill de Deu, per las cosas que patí, aprengué obediencia.

9 Y així fet perfet, vingué á ser l'autor de salut eterna pera tots aquells que l'obeheixen,

10 Cridat per Deu, Pontífice, segons l'ordre de Melchisedech;

11 Del qual tenim moltras cosas que dir, y difícils de declarar, perquè sou flachs per ohir.

12 Puix quant vosaltres per lo temps deuriau ser mestres, encara teniu necessitat de que us ensenyi quals son los primers principis dels oracles de Deu, y us haveu tornat tals que necessitau de llet, y no d'aliment fort.

13 Perqué tot aquell que s'alimenta de llet es incapás de la paraula de justícia, per quant es un infant.

14 Emperó l'aliment fort pertany á aquells que son ja varons perfets, á aquells que per rahó del costum tenen ja los sentits exercitats pera discernir lo bé del mal.

CAP. 6.

Observa l'apóstol que solen ser incorregibles los que molt favorits de Deu perden la fe ó s'abandonan als vicis: parla contra la peresa, y del àncora segura que tenim en l'esperansa christiana.

PER lo tant, deixant los rudiments de la doctrina de Christo, passem á cosas més perfetas, no posant de nou lo fonament d'arrepentiment de las obras mortas y de la fe envers Deu:

2 De la doctrina del baptisme, y de l'imposició de mans, y de la resurrecció dels morts, y del judici perdurable.

3 Y aixó farem, si Deu ho permet.

4 Perqué es impossible que aquells que una vegada han estat illuminats, y gustaren del dó celestial, y foren fets participants del Esperit Sant,

5 Y han gustat igualment la bona paraula de Deu, y las virtuts del sigle venider,

6 Si després han caygut, que sian altra vegada renovats per l'arrepentiment, puix crucifican de nou en sí mateixos al Fill de Deu, y l'exposan al escarni.

7 Perqué la terra que's beu la pluja que cau molt sovint sobre ella, y produheix herbas profitosas á aquells que la cultivan, reb benedicció de Deu:

8 Emperó aquella que produheix espinas y abriulls, es refutjada, y está prop de maledicció; lo fi de la qual es ser cremada.

9 Mes, caríssims, de vosaltres esperam cosas millors, y que con-

duheixen á salvació, encaraqué us parlam d'aquesta manera.

10 Perqué no es Deu injust peraqué s'olvidi de vostras obras y treballs de caritat que haveu mostrat envers son nom, en lo que haveu ministrat y ministrau als sants.

11 Y nosaltres desitjam que cada hu de vosaltres manifesti lo mateix zel fins al fi, per la completa seguretat de l'esperansa;

12 Peraqué no us fassau peresos, sinó imitadors d'aquells que mediant la fe y la paciència heredan las promesas.

13 Perqué quant Deu feu la promesa á Abraham, com no pogués jurar per altre major, jurá per sí mateix,

14 Dihent: Certament benehint te benehiré, y multiplicant te multiplicaré.

15 Y així després d'haver suferit ab paciència conseguí la promesa.

16 Perqué'ls homes certament juran per qui es major que ells; y'l jurament fet en confirmació, es per ells lo terme de tota disputa.

17 Per lo qual Deu, volent mostrar més cumplidament als hereus de la promesa l'immutabilitat de son consell, lo confirmá ab jurament;

18 A fi de que per duas cosas immutables (en las que era imposible que Deu mentís) tinguessen nosaltres un poderós consol, nosaltres que havem volat pera refugi á agafarnos de l'esperansa que se'ns havia proposat:

19 La qual tenim com un áncora

ra ferma y segura de l'ánima, y que penetra fins en lo que está del vel pera dintre:

20 Ahont ha entrat, per nosaltres lo precursor Jesús, constituíh Pontífice pera sempre segons l'ordre de Melchisedech.

CAP. 7.

Jesu-Christ es verdader Sacerdot segons l'ordre de Melchisedech; y ab son sacerdoti, que es etern, queda abolit lo de Leví: Jesu-Christ es Pontífice soberá, y prega á son Etern Pare, no pera si, sinó pera nosaltres.

PERQUÉ est Melchisedech, rey de Salem, sacerdot de Deu altíssim, que isqué alencontre d'Abraham quant tornava de la derrota dels reys, y'l benehí,

2 A qui Abraham doná també lo delme de totas las cosas, essent primerament per interpretació rey de justicia, y després d'aixó rey de Salem, que es rey de pau;

3 Sens pare, sens mare, sens genealogía, no tenint principi de dias, ni fi de vida, fet emperó semblant al Fill de Deu, perma-neix sacerdot pera sempre.

4 Considerau donchs quant gran era aquest home, á qui fins lo patriarca Abraham doná lo delme de las cosas millors.

5 Y certament los que d'entre'ls fills de Leví reben lo sacerdoti, tenen lo manament de péndrer los delmes del poble, segons la lley, so es, de sos germans; encaraqué ells isqueren també dels llocs d'Abraham.

6 Mes aquell, lo llinatge del qual no es contat entr'ells, pren-

gué delmes d'Abraham, y benehí al que tenia las promesas.

7 Y sens contradicció, lo qui es menor reb la benedicció del major.

8 Aquí certament prenen delmes los homes que moren; emperó allí *los reb* aquell de qui's dona testimoni que viu.

9 Y (com jo puch dirho,) lo mateix Levi, que rebé los delmes, pagá delme en Abraham.

10 Perqué encara estava ell en los llocs de son pare, quant Melchisedech isqué al encontre d'Abraham.

11 Y si la perfecció fos pe'l sacerdocí levítich, (puix baix d'ell lo poble rebé la ley,) ¿quina necessitat hi havia de que s'alsás després altre sacerdocí, cridat segons l'ordre de Melchisedech y no segons l'ordre d'Aaron?

12 Puix mudat lo sacerdocí, es necessari que's mudi també la ley.

13 Perqué aquell de qui's diuen aquestas cosas pertany á altra tribu, de la qual ningú serví al altar.

14 Perqué es notori que del llinatge de Judá nasqué nostre Senyor: de qual tribu no parlá res Moysés tocant al sacerdocí.

15 Y encara se manifesta aixó més clarament; ja que s'alsa un altre sacerdot á semblansa de Melchisedech;

16 Lo quales fet no segons la ley del manament carnal, sinó segons la virtut d'una vida perdurable.

17 Perqué ell testifica: Tu ets sacerdot eternament, segons l'ordre de Melchisedech.

18 Lo manament primer es ab-

rogat verdaderament per causa de sa flaqueza y inutilitat:

19 Perqué la ley no porta res á perfecció, sinó que fou introducció á millor esperansa, per la qual nos acercam á Deu.

20 Y per quant *fou ell fet sacerdot*, no sens jurament, (perqué los altres sacerdots foren certament fets sens jurament;

21 Emperó aquest ab jurament per aquell que li digué á ell: Jurá lo Senyor, y no s'arrepentirà: Tu ets sacerdot eternament.)

22 Per lo tant Jesús fou fet fiansa d'un testament molt més perfet.

23 Y aquells verdaderament foren molts sacerdots, perqué la mort no permetia que durassen.

24 Emperó aquest com dura sempre, té un sacerdocí immutable.

25 Y per aixó pot salvar perpetuament als que per ell venen á Deu, vivint sempre per intercedir per nosaltres.

26 Perqué tal Pontífice convenia que tinguessen nosaltres, sant, innocent, immaculat, separat de pecadors, y exaltat sobre'ls cels;

27 Lo qual no té necessitat com aquells sacerdots d'oferir cada dia sacrifici, primerament per sos propis pecats y després per los del poble; perqué aixó ho feu una vegada oferintse á sí mateix.

28 Perqué la ley constitueix ja sacerdots á homes que tenen flaquezas: mes la paraula del jurament, que fou després de la ley, constitueix al Fill que es consagrat pera sempre més.

CAP. 8.

Jesu-Christ es mediador del Nou Pacte, lo qual es molt més excellent que l'antich.

LA suma donchs de tot lo que havem dit es aquesta: Tenim un tal Pontífice que está sentat á la dreta del trono de la Magestat en los cels,

2 Ministre del santuari, y del verdader tabernacle erigit per lo Senyor, y no per home algú.

3 Perqué tot pontífice es constituhit pera oferir dons y sacrificis; per lo qual es necessari que aquest tinga també alguna cosa que oferir.

4 Puix si ell estigués sobre la terra, ni sacerdot seria, haventhi sacerdots que ofereixen dons conforme á la llei;

5 Los quals serveixen de exemple y sombra de cosas celestials; així com Moysés fou anomenat de part de Deu quant estava per acabar lo tabernacle: Mira, diu, que fassas totas las cosas segons lo patró que't fou mostrat en la montanya.

6 Mes ara ell ha alcansat un ministeri tant més excellent, quant es mediador de millor pacte, lo qual fou establert sobre millors promesas.

7 Puix si aquell primer pacte hagués estat sens defecte, certament no s'hauria buscat lloch per lo segon.

8 Y així reprenentlos diu: Veus aquí vindrán dias, diu lo Senyor, en que faré á la casa d'Israel y á la casa de Judá un pacte nou.

9 No conforme al pacte que feu

ab sos pares en lo dia en que'ls prenguí per la má pera tráure'ls de la terra d'Egipte; perqué ells no continuaren en mon pacte, jo també los he menyspreat, diu lo Senyor,

10 Perqué aquest es lo pacte que jo faré ab la casa d'Israel, després d'aquells dias, diu lo Senyor: Imprimiré mas lleys en sos enteniments, y las escriuré en sos cors, y jo seré pera ells son Deu, y ells serán pera mi mon poble.

11 Y no ensenyará cada hu á son prohisme, ni cada qual á son germá, dihent: Coneix al Senyor; perqué tots me coneixerán desde'l més petit fins al més gran.

12 Perqué jo'ls perdonaré sas iniquitats, y no'm recordaré més de sos pecats.

13 Puix apellidantlo nou, doná per antiquat lo primer. Y'l que's fa antich y vell, está cerca de ser anullat.

CAP. 9.

Descripció de las ceremonies de la llei molt inferior á la dignitat y perfecció de la sanch y sacrifici del Unigénit: preeminencias del sacerdoti de Jesu-Christ sobre lo del antich pacte.

ES veritat que'l primer pacte tenia també reglaments del culto diví y un santuari temporal.

2 Perqué fou fabricat un primer tabernacle, en lo qual estavan lo candelero, y la taula, y'ls pans de la proposició, lo qual s'anomena Santuari.

3 Y després del segon vel lo tabernacle qu'es anomenat lo Sant dels sants;

HEBREUS, 9.

4 Lo qual contenia l'encenser d'or, l'arca del pacte cuberta d'or per totes parts, en la que estava l'urna d'or que contenia lo maná, y la vara de Aaron que havia florit, y las taulas del pacte.

5 Y sobre del arca estavan los querubins de gloria, fent sombra al propiciatori, de las quals cosas no podem ara parlar en particular,

6 Y estant las cosas disposadas d'aquesta manera, entravan sempre en lo primer tabernacle los sacerdots pera cumplir las funcions de son ministeri:

7 Emperó en lo segon entrava solament lo pontífice una vegada al any, no sens sanch, que ell oferia pera sí y per los errors del poble;

8 Significant ab aixó l'Esperit Sant que'l camí del santuari no estava encara manifest, mentres que estava en peu lo primer tabernacle.

9 Lo qual era figura de lo que passava en aquell temps, en que s'oferían dons y sacrificis, que no podían purificar la consciencia del que sacrificava, per medi solament de viandas y begudas,

10 Y de diferents lavatoris y ceremonias carnals, imposadas sobre ells fins al temps de la reformació.

11 Mes sobrevenint Christo, Pontífice dels bens veniders, per un tabernacle més gran y més perfet, no fet de má, so es, no d'esta fàbrica,

12 Ni per sanch de crestats, ni de badells, sinó per sa propia

sanch entrá una sola vegada en lo santuari, havent alcanat eterna redempció per nosaltres.

13 Perqué si la sanch dels crestats y dels toros, y la cendra de la badella espargida sobre los contaminats santifica pera la purificació de la carn,

14 ¿Quant més la sanch de Christo, que per medi del Esperit Sant s'oferí á sí mateix sens mácula á Deu, netejará vostra consciencia de las obras de mort pera servir á Deu viu?

15 Y per aixó ell es lo mediador del Nou Pacte, peraqué per medi de sa mort, pera l'expiació d'aquelles prevaricacions que eran baix del primer pacte rebin la promesa de la herencia eterna los que han estat cridats.

16 Perqué ahont hi ha testament es necessari que intervinga també la mort del testador.

17 Perqué lo testament no té forsa sinó després de la mort del que l'otorgá; d'altra manera no val mentres que viu lo testador.

18 Y per aixó ni'l primer testament fou celebrat sens sanch.

19 Perqué Moysés havent llegit tots los preceptes á tot lo poble, conforme á la llei, prengué la sanch de badells y de crestats ab aygua, y llana carmesina, y un hisop, y ne aspergí lo llibre y tot lo poble,

20 Dihent: Aquesta es la sanch del pacte que Deu vos ha ordenat.

21 Y així mateix aspergí ab sanch lo tabernacle, y tots los vasos del ministeri.

HEBREUS, 9, 10.

22 Y casi todas las cosas, segons la llei, se purifican ab sanch: y sens efusió de sanch no hi ha remissió.

23 Era per consegüent necessari que las figuras de las cosas celestials fossen purificadas ab aquestas cosas; mes las cosas mateixas celestials ab sacrificis millors que estos.

24 Perqué Christo no ha entrat en lo santuari fet de má, que era figura del verdader, sinó en lo mateix cel, pera presentarse á la presencia de Deu per nosaltres.

25 Y no ja pera oferirse moltes vegadas á sí mateix, com lo pontífice entra cada any en lo santuari ab sanch d'altre.

26 D'altra manera li hauria estat precis patir moltes vegadas desde la fundació del mon; emperó ara aparegué una sola vegada en lo fi del mon, pera traurer lo pecat ab lo sacrifici de sí mateix.

27 Y així com está senyalat als homes lo morir una sola vegada, y després lo judici:

28 Així Christo fou una sola vegada ofert pera borrar los pecats de molts; y á aquells que l'esperan apareixerá la segona vegada sens pecat pera salvació.

CAP. 10.

Jesu-Christ es la única víctima que pot expiar nostres pecats, y debem unirnos á ella per la fe, esperansa, caritat, y bonas obras: exorta als Hebreus á la paciència en los treballs.

PERQUÉ la llei, tenint la sombra dels bens veniders, y no la verdadera imatge de las

cosas, ja may pot ab aquells sacrificis que ells oferian sens cessar cada any fer perfets als que s'acercan.

2 D'altra manera haurían cessat d'oferirlos; perqué los sacrificadors, una vegada purificats, no haurían tingut més conciencia dels pecats.

3 Mes en los mateixos sacrificis se fa memoria dels pecats cada any.

4 Perqué es impossible que ab sanch de toros y de crestats se traguin los pecats.

5 Per lo qual al entrar en lo mon, diu: Sacrifici y oferta vos no volguereu; emperó un cos m'haueu apropiat á mi.

6 Holocaustos y sacrificis per lo pecat no us agradaren.

7 Llavors digué: Veheume, jo vinch, (en lo principi del llibre está escrit de mí,) pera fer vostra voluntat, joh Deu!

8 Dihent dalt: Sacrificis, y ofertas, y holocaustos per pecat vos no volguereu, ni us son agradables, (cosas que se us ofereixen per la llei;)

9 Llavors digué: Veheume aquí que vinch pera fer, oh Deu, vostra voluntat. Aparta lo primer pera poder establir lo segon.

10 Per qual voluntat som nosaltres santificats, mediant l'oferta del cos de Jesu-Christ feta una sola vegada.

11 Y així tot sacerdot se presenta cada dia á exercir son ministeri, y á oferir moltes vegadas los mateixos sacrificis que may poden traurer los pecats;

12 Emperó aquest, després que hagué ofert un sol sacrifici per los pecats, se assentá pera sempre á la dreta de Deu,

13 Aguardant *entre tant* lo que resta, fins que sos enemics sian posats per peanya de sos peus.

14 Perqué ab una sola oferta feu perfets pera sempre als que son santificats.

15 Y l'Esperit Sant també nos ho testifica. Perqué després d'haver dit:

16 Aquest es lo pacte que jo faré ab ells després d'aquells dias, diu lo Senyor: Imprimiré mas lleys en sos cors, y en sos enteniments las escriuré;

17 Y de sos pecats y de sas iniquitats no me'n recordaré may més.

18 Puix ahont hi ha remissió d'aquestos, ja no es menester oferta per lo pecat.

19 Per lo tant, germans, tenint confiança d'entrar en lo Sant dels sants per la sanch de Christo,

20 Per un camí nou y de vida que ell nos consagrà per lo vel, es dir, per sa carn,

21 Y tenint un grand Sacerdot sobre la casa de Deu:

22 Acerquemnos á ell ab cor verdader, ab fe cumplerta, purificats los cors d'una conciencia mala, y rentats los cossos ab aygua pura.

23 Conservem immoble la professió de nostra esperança, perquè fiel es lo qui feu la promesa;

24 Y consideremnos los uns als altres, per'estimularnos á caritat y á bonas obras;

25 No abandonant nostra congregació, com es costum d'alguns, ans bé alentantnos, y tant més quant veheu que s'acerca lo dia.

26 Perqué si pecam nosaltres voluntariament després d'haver regonegut la veritat, ja no resta més sacrifici per los pecats,

27 Sinó una horrible expectació del judici, y un foch abrasador que ha de devorar als enemics de Deu.

28 Lo qui prevarica contra la llei de Moysés, sentli probat ab dos ó tres testimonis, mor sens misericordia alguna.

29 ¿Puix de quant majors torments no creheu que será digne aquell que trapitji al Fill de Deu, tinga per vil la sanch del testament, en la qual fou santificat, y ultragi al Esperit de gracia?

30 Perqué coneixem al que digué: A mi'm toca la venjansa; jo recompensaré, diu lo Senyor. Y altra vegada: Lo Senyor judicará á son poble.

31 Cosa espantosa es lo caurer en mans del Deu viu.

32 Y feu memoria dels primers dias en que després que foreu illuminats, sufrireu gran combat de afliccions,

33 Per una part ab oprobis y tribulacions servireu d'expectacle, y per altra foreu fets companys dels que's trobavan en lo mateix estat.

34 Perqué vosaltres tingueren compassió dels que estavan entre cadenas, y sufrireu ab alegría la rapinya de vostres bens, coneixent

que teniu patrimoni més excellent y durader en lo cel.

35 No mallògreu donchs vostra confiança, la qual té un gran gallardó.

36 Perqué á vosaltres vos es necessaria la paciència, á fi de que fent la voluntat de Deu alcanseu la promesa.

37 Perqué encara un poquet de temps, y'l que ha de venir, vindrá, y no tardará.

38 Y'l just viu per la fe: emperó si s'aparta, m'ánima no's complaurá en ell.

39 Mes nosaltres no som d'aquells que s'aparten pera perdició, sinó dels que tenen fe pera salvació de l'ánima.

CAP. 11.

Descriu la forsa maravillosa de la fe per una inducció dels pares antichs que foren més senyalats en ella.

ES donchs la fe la substancia de las cosas que s'esperan, evidencia de las que no's veuhen.

2 Perqué per ella alcanbaren testimoni los antichs.

3 Per la fe comprenem que foren formats los sigles per la paraula de Deu; peraqué de las cosas invisibles fossen fetas las visibles.

4 Per la fe oferí Abel á Deu un sacrifici més excellent que Cain, per la que alcanzá testimoni de que era just, donant Deu testimoni de sos dons; y per ella essent ja mort encara parla.

5 Per la fe fou traslladat Enoch, peraqué no vegés la mort, y no fou trobat, perqué Deu l'havia traslladat; puix abans de la trasllació tin-

gué testimoni d'haver agradat á Deu.

6 Y així sens fe es impossible agradar á Deu. Perqué lo qui s'acerca á Deu, es precis que crega que hi ha Deu, y que es remunerador dels que'l cercan.

7 Per la fe Noé, després d'estar avisat de las cosas que encara no eran vistas, tement, aparellá un'arca pera salvament de sa casa; per la qual condemná al mon, y fou instituhit hereu de la justicia que es per fe.

8 Per la fe, quant Abraham fou cridat per anar á un lloch que ell després havia de rébrer en herencia, obehí, y partí sens saber ahont anava.

9 Per la fe habita en la terra de la promissió, com en una terra extranya, habitant en barracas ab Isaach y Jacob, cohereus de la mateixa promesa;

10 Perqué esperava la ciutat que té funament, l'arquitecte y fundador de la qual es Deu.

11 Per la fe també la mateixa Sara, que era estéril, rebé virtut pera concebir, per més que era fora del temps de la edat; perqué cregué que era fiel aquell que havia promés.

12 Per lo qual de un sol (y casi com mort) isqué una multitut tant numerosa com las estrellas del cel, y com las arenas innumerables de la bora del mar.

13 En fe moriren tots aquestos sens haver rebut las promesas; emperó mirantlas de lluny, y saludantlas, y confessant que ells

eran peregrins y hostes sobre la terra.

14 Perqué los que diuhen tals cosas declaran que cercan patria.

15 Y si algu d'ells s'hagués recordat d'aquella de que isqué, certament hauria tingut temps de tornar-se'n á ella.

16 Emperó ara ne apeteixen una de millor, so es, la celestial. Y per aixó Deu no's desdenya d'apellidarse Deu d'ells, perquè'ls havia aparellat ciutat.

17 Per la fe Abraham, quant oferí á Isaach, fou probat, y ell que havia rebut las promesas oferí son únich fill,

18 A qui s'havía dit: En Isaach te será cridada descendencia:

19 Considerant que Deu era poderós pera ressuscitar fins d'entre'ls morts; per lo qual lo rebé també en aquesta figura.

20 Per la fe benehí també á Isaach y á Esaú acerca las cosas que havían de venir.

21 Per la fe Jacob, quant estava per morir, benehí un y altre dels fills de Joseph; y adorá apoyantse en la punta de sa vara.

22 Per la fe Joseph, quant estava per morir, se recordá de la partida dels fills d'Israel, y doná disposició acerca de sos propis ossos.

23 Per la fe Moysés, quant nasqué, fou ocultat per sos pares durant tres mesos, perquè'l vegeren un noy hermós, y no tingueren temor del edicte del rey.

24 Per la fe Moysés, quant fou

crescut, refusá lo ser anomenat fill de la filla de Faraó,

25 Preferint ans bé ser afligit ab lo poble de Deu, que gosar los plahers temporals del pecat,

26 Tenint per major riquesa l'oprobí de Christo que'ls tresors del Egipte; perquè mirava la recompensa.

27 Per la fe deixá l'Egipte, no tement l'ira del rey; perquè ell sufrió ferm, com si vegés al invisible.

28 Per la fe celebrá la pasqua y'l derramament de la sanch; peraqué no'ls tocás aquell que mataba als primogénits.

29 Per la fe passaren la mar vermella com si per terra seca; y lo qual probant de fer los Egipcis foren anegats.

30 Per la fe caygueren las murallas de Jerichó després de ser rodejadas per espay de set dias.

31 Per la fe Rahab, prostituta, no fou destruida ab los incréduls, rebent als espías en pau.

32 ¿Y qué més diré encara? Perqué me faltarà temps per contar de Gedeon, de Barac, de Samsó, de Jephté, de David, de Samuel, y dels profetas;

33 Los quals per la fe conquistaren regnes, obraren justicia, alcansaren las promesas, taparen las bocas dels lleons,

34 Apagaren la violencia del foch, escaparen del fil de l'espasa, convallesqueren de las dolencias, foren valents en lo combat, y posaren en fuga los exércits dels extrangers.

35 Las mullers per resurrecció recobraren sos morts. Uns foren desconjuntats, no volent rescatar sa vida pera poder alcansar millor resurrecció;

36 Altres sufriren escarnis, y assots, y cadenas, y presons;

37 Foren apedregats, mitg partits, posats á proba, moriren mort d'espasa, anaren d'aquí per allí cuberts de pells d'ovella y de cabra, desamparats, angustiats y afligits:

38 Dels quals no era digne lo mon: anant errants per los deserts, per las montanyas, y per las covas, y per las cavernas de la terra.

39 Y tots aquestos probats per lo testimoni de la fe, no reberen la promesa;

40 Havent Deu disposat alguna cosa millor pera nosaltres, á fi de que ells sens nosaltres no fossen perfeccionats.

CAP. 12.

Los exorta ab l'exemple de Jesu-Christ á sufrir ab fortaleza las aflicciones y á ser obedients á la lley del Senyor.

Y PER aixó tenint posat també sobre nosaltres un núbol tant gran de testimonis, descarregantnos de tot pes y del pecat que'ns té rodejats, correm ab paciència la carrera que'ns está proposada.

2 Mirant á Jesús, autor y consumidor de la fe, lo qual per lo goig que li fou proposat sofrí creu, menyspreant la deshonra, y está sentat á la dreta del trono de Deu.

3 Considerau donchs atentament á aquell que sofrí tal contradicció

dels pecadors contra sa persona, peraqué no us fatiguen, desmayant en vostres ánimos.

4 Puix encara no havien resistit fins á la sanch, peleant contra'l pecat.

5 Y están olvidats d'aquella consolació que parla ab vosaltres com á fills, dihent: Fill meu, no despreciis la correcció del Senyor, ni desmahis quant te reprenha.

6 Perqué lo Senyor castiga al que ama, y assota al que reb per fill.

7 Perseverau en la correcció. Deu s'ofereix á vosaltres com á fills: ¿perqué quin es lo fill á qui no castiga lo pare?

8 Emperó si están fora de correcció de la qual tots han estat participants; llavors vosaltres sou bastards, y no fills.

9 Ademés d'aixó, si tinguerem á nostres pares carnals que'ns corretgiren, y'ls mirabam ab respecte, ¿no obehirem molt més al Pare dels esperits, y viurem?

10 Y aquells, á la veritat, per poch dias nos corretgían á son plaher; emperó aquest per nostre profit, á fi de que pugam ser participants de sa santedat.

11 Y ninguna correcció al present apar ser de goig, sinó de tristesia; emperó després donará fruyt molt apacible de justícia als que per ella han estat exercitats.

12 Per lo qual alsau vostras mans caygudas, y los genolls enflaquits;

13 Y donau passos drets ab vos-

tres peus, á fi de que lo qui es coix no's desvii, ans bé sia curat.

14 Seguiu la pau ab tots, y la santedat, sens la qual ningú veurá á Deu.

15 Mirant atentament á que ningú cayga de la gracia de Deu; no sia que broti alguna arrel d'amargura, vos incomodi, y per ella sian molts contaminats;

16 A fi de que no hi haja ningun fornicari, ó profá com Esaú, lo qual per un bossí vengué sa primogenitura.

17 Sapiau donchs que desitjant ell després heretar la benedicció, fou despreciat; perquè no encontrá lloch d'arrepentiment, encaraqué ell ho sollicitá ab llágrimas.

18 Perqué vosaltres no us haveu acercat encara á la montanya palpable, y al foch encés, y al torbellí, y á la obscuritat, y tempestat,

19 Y al so de la trompeta, y á la veu de las paraulas, las quals, los que las oygueren, suplicaren que no se'ls parlás més.

20 Perqué no podían sufrir lo que se'ls intimava: Que si una bestia toca á la montanya será apedregada.

21 Y era tant espantós lo que's veyá, que Moysés digué: Espavorid estich y tremolant.

22 Mes vosaltres haven vingut á la montanya de Sion y á la ciutat de Deu viu, la celestial Jerusalem, y á una companyia de molts mils d'àngels,

23 Y á la general assambléa de l'iglesia dels primogenits que es-

tán escrits en lo cel, y á Den jutge de tots, y als esperits dels justos ja perfets,

24 Y á Jesús medianer del Nou Testament, y á l'aspersió d'aquella sanch que parla millor que la d'Abel.

25 Mirau que no refuseu al que parla. Perqué si no escaparen aquells que despreciaren als que'ls parlava sobre la terra, molt menos nosaltres si refusam al que'ns parla desde'l cel.

26 La veu del qual commogué llavors la terra; emperó ara nos promet, dihent: Encara una vegada, y jo commouré no tant sols la terra, sinó també lo cel.

27 En aixó que diu: Encara una vegada, declara la mudansa de las cosas que's commouhen, com cosas fetas, peraqué permanesquin aquellas que no poden ser commogudas.

28 Y així rebent un regne immovible, tenim gracia, per la que agradant á Deu lo servim ab sant temor y reverencia.

29 Perqué nostre Deu es foch consumidor.

CAP. 13.

Los exorta al exercici de las virtuts christianas, com son caritat, hospitalitat, misericordia, castedat, y á la conformitat ab la voluntat de Deu.

CONTINUI entre vosaltres la caritat fraternal.

2 Y no olvideu l'hospitalitat; puix per ella alguns sens saberho hospedaren àngels.

3 Recordauvos dels presos, com si vosaltres fossen presos ab ells,

7 dels adiguts, com estan vocals
tres també en una.

8 Sia en tota honest lo marçima-
ni 7 lo lit immenstar: perquè Den
indicaix als fornicaris 7 als adúl-
terers.

9 Sian vostres costums sens avar-
ícia, contentant-vos ab lo present,
perquè ell digné: No't deixaré,
ni't desampararé.

10 De manera que pugam dir ab
confiança: Lo Senyor es mon aju-
da: no temeré ena que'm puga
fer home.

11 Recordant-vos de vostres supe-
riors, los quals vos han parlat la
paraula de Den; y la fe dels quals
havan d'imitar, considerant lo fi
de sa conversació,

12 Jean-Christ, lo mateix ahir, y
avny, y pera sempre.

13 No us deixen desencaminar per
doctrinas vanas y peregrinas: per-
què es molt hó fortificar lo cor ab
la gracia, no ab viandas, que no
aprofitan als que van detrás d'e-
llas.

14 Tenim un altar, del qual no
tenen facultat de menjar los que
serveixen al tabernacle.

15 Perquè los coscos d'aquells
animals, la sanch dels quals ofe-
reix lo pontífice per lo pecat en lo
santuari, son cremats fora del
campament.

16 Per lo qual també Jesús, pe-
ra santificar al poble per sa sanch,
patí fora del portal.

17 Eixim donchs fora del cam-
pament á ell, portant sos opro-
bis.

18 Perquè no tenim aquí ciutat

permanent, emperó cercam la que
està per venir.

19 Oferim donchs per ell á Den
sacrifici Palabram sens cessar,
que es lo fruyt dels lavis que con-
fession son nom.

20 Y no olvideu lo fer bé y co-
municar ab altres vostres bens,
puix Den s'agrada de tals ofertes.

21 Obelhiu á vostres superiors, y
estanolos somesos: perquè vetllan,
com que han de donar compte de
vostres ánimas, peraqué fassan
aixó ab goig, y no gemegant; per-
què aixó no es profitós pera vo-
altres.

22 Pregau per nosaltres: perquè
tenim confiança que en res nos
acusa la consciencia, desitjant per-
tarnos honestament en tot.

23 Y tant més vos prego que
fassan aixó, á fi de que jo més
prompte vos sia restituhit.

24 Y'l Den de la pau, que per
la sanch del testament etern res-
suscitá d'entre'ls morts al gran
Pastor de las ovelles, nostre Se-
nyor Jesu-Christ,

25 Vos fassa perfets en tota obra
bona, pera fer sa voluntat; obrant
en vosaltres lo que sia agradable
á sos ulls per Jesu-Christ, al qual
sia gloria pe'ls sigles dels sigles.
Amen.

26 Emperó vos suplico, ger-
mans, que sufriu aquesta paraula
d'exortació. Puix vos he escrit
breument.

27 Sabeu que nostre germá Ti-
motéu está en llibertat, ab qui si
jo vingúes prompte aniré á véu-
re'us.

24 Salut á tots vostres superiors
y á tots los sants. Vos saludan los
germans d'Italia.

25 Sia la gracia ab tots vosal-
tres. Amen.

EPÍSTOLA DE SANT JAUME.

CAP. 1.

*De l'utilitat de las tribulacions, y com la
paciencia deu ser obra perfeta: dels
fruyts de l'oració: ventatges de la po-
bresa: reprimir la llengua: assistir als
afligits: fugir del esperit del mon.*

JAUME, servo de Deu y de nos-
tre Senyor Jesu-Christ, á las
dotse tribus que están dispersas,
salut.

2 Germans meus, teniu per goig
cumplert quant caygau en diverses
tentacions:

3 Sabent que la proba de vostra
fe obra paciencia.

4 Mes vejau que la paciencia
tinga obra perfeta, perquè siau
perfets y cabals, sens faltar en res.

5 Y si algú de vosaltres té falta
de sabiduria, demánila á Deu que
la dona á tots copiosament, y no
impropera; y l'hi será donada.

6 Emperó demánila ab fe, sens
titubejar en res; perquè lo qui ti-
tubeja es semblant á l'ola del mar,
agitada del vent, y portada d'aquí
allí.

7 Y així no pensi aquell home
que rebrá cosa alguna del Senyor.

8 Lo varó d'ánimo doble es in-
constant en tots sos camins.

9 Lo germá qu'es humil glorií's
en sa exaltació,

10 Y'l rich en sa humilitat, per-
qué passarà com la flor del herba:

11 Perqué així com al eixir lo
sol ab ardor se seca l'herba, y cau
sa flor, y's pert sa vistosa hermo-
sura, així també lo rich s'enmus-
tuheix en sos camins.

12 Benaventurat l'home que su-
freix tentació; perquè després que
será probat rebrá la corona de vida
que Deu ha promés als que l'aman.

13 No diga ningú quant sia tentat
que es tentat de Deu; perquè
Deu no pot ser tentat dels mals,
y ell no tenta á ningú.

14 Sinó que cada qual es tentat
quant es arrastrat, y alhagat de sa
propia concupiscencia.

15 Llavors quant la concupis-
cencia ha concebut pareix lo pecat,
y'l pecat quant es consumat
engendra mort.

16 Donchs no vullau errar, ger-
mans meus caríssims.

17 Tota dádiva bona y tot dó
perfet es de dalt, y descendeix del
Pare de las llums, en qui no hi ha
mudansa ni sombra de cambi.

18 Perqué de sa propia voluntat

nos ha engendrat ab la paraula de veritat, peraqué nosaltres siam com primicias de sas criaturas.

19 Vosaltres ho sabeu, germans meus caríssims. Per aixó sia tot home prompte en ohir, però tard en parlar, y tard en irritarse.

20 Perqué l'ira del home no obra la justicia de Deu.

21 Per lo tant llasant tota im-mundicia y abundancia de malicia, rebeu ab mansuetut la paraula que ha estat empeltada en vosaltres, y que pot salvar vostras ánimas.

22 Siau donchs practicadors de la paraula, y no ohidors tant solament, enganyantvos á vosaltres mateixos.

23 Perqué si algú es ohidor de la paraula, y no la practica, ell es com un home que contempla en un mirall son natiu rostro;

24 Perqué's mirá á sí mateix, y se'n aná, y luego s'olvidá de quin home havia estat.

25 Emperó aquell que contem-ply en la lley perfeta de la llibertat, y perseveri en ella, no sent ohidor olvidadís, sinó practicador d'obra, aqueix será benaventurat en sa obra.

26 Si algú donchs se té per reli-giós, y no refrena sa llengua, sinó que enganya son cor, la religió d'est es vana.

27 La religió pura y sens mácula devant de Deu y del Pare es aques-ta: Visitar als hofans y á las viu-das en sas tribulacions, y preser-varse de la corrupció d'aquest mon.

CAP. 2.

Adverteix l'apóstol que l'accepció de per-

sonas no es conforme á la fe de Jesu-Christ, y que la fe sens obras es com un cos sens ánima.

GERMANS meus, no poseu la fe de nostre Senyor Jesu-Christ, Senyor de la gloria, en accepció de personas.

2 Perqué si entrásen vostra con-gregació algun varó, portant anell d'or, ab vestidura preciosa, y en-trás també un pobre ab un mal vestit,

3 Y atenental que vé vestit mag-níficament li diguessen: Sénta't tu en aquest bon lloch, y diguessen al pobre: Está't tu allí en peu, ó sénta't aquí devall la peanya de mos peus:

4 ¿No sou donchs parcials en vo-saltres mateixos? ¿y no sou jutges de pensaments inichs?

5 Ohíu, germans meus caríssims, ¿per ventura no ha elegit Deu als pobres d'aquest mon pera ser richs en fe, y hereus del regne que pro-meté Deu als que l'aman?

6 Vosaltres al contrari haveu afrontat al pobre. ¿No us opri-meixen los richs ab sa prepotencia, y no us arrastran als tribunals?

7 ¿No blasfeman ells aquell bon nom que fou invocat sobre vosal-tres?

8 Si cumpliu la lley real, confor-me á las escripturas: Amarás á ton prohisme com á tu mateix; feu bé.

9 Emperó si feu accepció de per-sonas, cometeu pecat, essent re-pressos per la lley com á trans-gressors.

10 Perqué qualsevol que guardi

tota la lley, com falti tant sols en un punt, s'ha fet culpable de tot.

11 Perqué lo qui digué: No cometrás adulteri, digué també: No matarás. Y si matas, encaraqué no hajas comés adulteri, ets transgressor de la lley.

12 Parlau així, y feu així com aquells que han de ser judicats per la lley de la llibertat.

13 Perqué's judicará sens misericordia al que no usá de misericordia, y la misericordia triumpfa sobre lo judici.

14 ¿Qué aprofitará, germans meus, á un que diu que té fe, si no té obras? ¿Per ventura pot la fe salvarlo?

15 Y si un germá ó una germana estiguessen desnudos y destituhits del aliment quotidiana,

16 Y'ls digués algú de vosaltres: Anaui en pau, escalfaui, y assaui, y no'ls donás lo que necessitan per lo cos, ¿qué aprofitaria?

17 Així també la fe, si no té obras, es morta, essent sola.

18 Emperó dirá algú: Tu tens la fe y jo tinch las obras. Mós-tra'm ta fe sens obras, y jo't mostraré ma fe per las obras.

19 Tu creus que Deu es un; fas bé. També los dimonis ho creuhen, y tremolan.

20 Emperó ¿vols saber, oh home va, que la fe sens las obras es morta?

21 ¿Per ventura Abraham, nostre pare, no fou justificat per las obras quant oferí son fill Isaach sobre l'altar?

22 ¿No veus com la fe acompa-

nyava á sas obras y que's feu perfecta per las obras?

23 Y's cumplí l'escriptura que diu: Abraham cregué á Deu, y li fou imputat á justicia, y fou anomenat amich de Deu.

24 ¿No veheu com per las obras es justificat l'home, y no per la fe solament?

25 Així mateix Rahab, essent una prostituta, ¿no fou justificada per obras, rebent los messatgers, y enviantlos per un altre camí?

26 Perqué així com lo cos sens l'esperit es mort, així també la fe sens obras es morta.

CAP. 3.

Viciis de la llengua desenfrenada, y diferencia entre la ciencia terrena y la celestial.

GERMANS meus, no us fassau molts mestres, sabent que nosaltres rebrem major condem-nació.

2 Perqué tots tropessam en mol-tas cosas. Lo qui no tropessa en paraula, aqueix tal es varó per-fet, y capás també de refrenar tot lo cos.

3 Y si posam fre en la boca dels caballs peraqué'ns obehescan, go-bernarn també tot lo cos d'ells.

4 Mirau també las barcas, enca-raqué sian grans y estigan impe-lidas per vents impetuosos, ab un petit timó se giran allá ahont vol lo qui las governa.

5 Així també la llengua es cer-tament un membre petit del cos, y's gloriá de grans cosas. ¡Mirau un poch de foch quant gran bosch incendia!

6 Y la llengua es foch, un mon de maldat. Així la llengua se conta entre nostres membres la que contamina tot lo cos, y inflama la roda de nostra vida, inflamada ella del foch infernal.

7 Perqué tota especie de bestias, y d'auells, y de serps, y d'altras cosas del mar se doma. Y la naturalesa del home las ha domadas totas.

8 Però ningun home pot domar la llengua, qu'es un mal que no cessa, y está plena de matsina mortal.

9 Ab alla benehim á Deu y al Pare, y ab ella malehim als homes que foren fets á semblansa de Deu.

10 D'una mateixa boca proceheix benedicció y maledicció. Germans meus, no convé que feu tal cosa.

11 ¿Por ventura una font per un mateix canal mana aygua dolça y amarga?

12 ¿Per ventura, germans meus, pot la figuera fer rahims, y la parra figas? Així la font salada no pot manar aygua dolça.

13 ¿Qui d'entre vosaltres es sabi y instruhit? Mostri per la bona conversació sas obras en mansuetut de sabiduría.

14 Emperó si teniu un zel amarch, y hi ha discordias en vos tres cors, no us glorieu, ni siau mentiders contra la veritat.

15 Perqué aquesta sabiduría no es la que baixa de dalt, sino terrena, sensual, diabólica.

16 Puix allá ahont hi ha enveja

y disputa, allí hi ha inconstancia y tota obra mala.

17 Emperó la sabiduría que baixa de dalt, primerament es casta, després pacífica, modesta, dócil, que s'acomoda á lo qu'es bó, plena de misericordia y de bons fruyts, no judicadora ni fingida.

18 Y'l fruyt de justicia se sembra en pau per aquells que fan pau.

CAP. 4.

Discordias y altres mals que causan las passions desenfrenadas: debem evitar la murmuració y sométre'ns á la divina providencia.

¿D'AHONT venen las disputas y plets entre vosaltres? ¿No venen d'aquí, de vostras concupiscencias que fan la guerra en vostres membres?

2 Cobdician, y no teniu; matau, y envejau, y no podeu conseguir vostres desitgs; pledejau y feu la guerra, y ab tot ne alcansau, perquè no demanau;

3 Demanau, y no rebeu; y aixó es perquè demanau mal, pera satisfes vostras passions.

4 Adúlteros, ¿no sabeu que l'amistat d'aquest mon es enemiga de Deu? Quiscun donchs que vulla ser amich d'aquest sigle se constituheix enemich de Deu.

5 ¿Pensau per ventura que l'escriptura diu en va: L'esperit que habita en vosaltres cobdicia ab enveja?

6 Emperó ell dona major gracia. Per aixó diu: Deu resisteix als superbos, y dona gracia als humils.

7 Someteuvos donchs á Deu; y

resistiu al diable, y fugirá de vosaltres.

8 Acercauvs á Deu, y ell s'acercará á vosaltres. Pecadors, netejau vostras mans; y'ls que sou d'ánimo doble, purificau los cors.

9 Afligiuvos, lamentauvos, y plorau: convertéusquis vostra rialla en plor, y vostre goig en tristesa.

10 Humiliauvs á la presencia del Senyor, y ell vos exaltarà.

11 Germans, no digau mal los uns dels altres. Lo qui diu mal de son germá, ó judica á son germá, diu mal de la ley, y judica la ley. Y si judicas la ley, ja no ets observador de la ley, sinó jutge.

12 Un sol es lo Legislador y'l Jutge de la ley, que pot salvar y perdre.

13 ¿Emperó tu qui ets que judicas á ton prohisme? Anau vosaltres que diheu: Avuy ó demá anirem á aquella ciutat, comprare, y vendrem, y obtindrem guany.

14 Y no sabeu lo que será en lo dia de demá.

15 Perqué ¿qu'es vostra vida? Es un vapor que apareix per un poch de temps y luego se dissipa. En lloch de dir: Si'l Senyor volgués, y si visquéssem, farem aixó, ó alló.

16 Emperó ara vos regositjau en vostras vanas presumpcions. Tota jactancia semblant es mala.

17 Aquell donchs que sab fer bé, y no'l fa, té pecat en ell.

CAP. 5.

Denuncia lo cástich que aguarda als richs que oprimeixen als pobres: exorta á la paciència en las tribulacions

y á no jurar: parla de l'unció dels malalts y de l'eficacia de l'oració.

ANEM donchs, richs, plorau, udolant per las miserias que vindrán sobre vosaltres.

2 Vostras riquesas s'han podrit, y vostras robas son menjadas de l'arna.

3 Vostre or y plata es rovellat; y'l rovell d'ells será contra vosaltres testimoni, y menjará vostras carns com si fos foch. Vos haveu atresorat ira per los derrers dias.

4 Mirau que'l jornal que haveu defraudat als treballadors que segaren vostres camps está clamant. Y'ls crits dels que han segat han penetrat los oídos del Senyor dels exércits.

5 Vosaltres haveu viscut deliciosament sobre la terra y en dissolucions; haveu engordit vostres cors per lo dia del sacrifici.

6 Condemnareu y matareu al just; y no feu resistencia contra vosaltres.

7 Teniu donchs paciència, germans, fins á la vinguda del Senyor. Mirau com lo pagés espera lo fruyt preciós de la terra, y l'aguarda ab molta paciència fins á rébrer la pluja primarenca y tardana.

8 Esperau donchs també vosaltres ab paciència, y fortificau vostres cors, puix s'acerca la vinguda del Senyor.

9 No us queixen, germans, uns contra altres, peraqué no siau judicats. Mirau que'l Jutge es devant de la porta.

10 Prenen, germans, als profetas que parlaren en nom del Se-

1 PERE, 1.

nyor per exemple de paciència y dels treballs en l'afflicció.

11 Mirau que tenim per benaventurats als que sofreixen. Oygueren lo sufriment de Job, y vegeren lo fi del Senyor, perquè'l Senyor es misericordiós y piadós.

12 Emperó abans de totas cosas, germans, no jureu, ni pe'l cel, ni per la terra, ni feu cap altre jurament. Emperó vostre parlar sia: Sí, sí; No, no; á fi de no caurer en condemnació.

13 ¿Hi ha algú trist entre vosaltres? Fassa oració. ¿Está alegre? Canti salms.

14 ¿Está malalt algú entre vosaltres? Cridi als ancians de l'iglesia, y preguin sobre ell, ungingtlo ab oli en nom del Senyor.

15 Y l'oració de la fe salvará al malalt, y'l Senyor l'aliviará, y si

estigués en pecats li serán perdonats.

16 Confessau donchs *vostres* pecats l'un al altre, y pregau los uns pe'ls altres, á fi de que siau salvos; puix val molt l'oració perseverant del just.

17 Elías era home semblant á nosaltres, subjecte á patir: feu oració peraqué no plogués sobre la terra, y per espay de tres anys y sis mesos no plogué.

18 Y pregá novament, y'l cel doná pluja, y la terra doná son fruyt.

19 Germans meus, si algú de vosaltres se desviás de la veritat, y algú lo convertís,

20 Sapia que lo qui fassa que un pecador se convertesca del error de son camí, salvará sa ánima de la mort, y cubrirá una multitud de pecats.

EPÍSTOLA PRIMERA DE SANT PERE.

CAP. 1.

Dona gracias á Deu per havernos cridat á la fe y á la vida eterna, á la qual se arriba per moltras tribulacions: exorta als fiels á la puresa de vida, recordantlos que han estat redimits ab la sanch de Jesu-Christ.

PERE, apóstol de Jesu-Christ, als estrangers que están espargits per lo Ponto, Galacia, Capadocia, Asia y Bitinia,

2 Elegits segons la presciència de Deu Pare per la santificació

del Esperit, pera obehir y ser aspergits ab la sanch de Jesu-Christ, gracia y pau vos sia multiplicada.

3 Benehit sia lo Deu y Pare de nostre Senyor Jesu-Christ, lo qual conforme á sa abundant misericordia nos ha reengendrat pera esperansa de vida, per la resurrecció de Jesu-Christ d'entre'ls morts,

4 Pera una herencia incorruptible, que no pot contaminarse ni

1 PERE, 1.

enmustuhirse, reservada en lo cel
pera vosaltres,

5 Que sou guardats per lo poder
de Deu per medi de la fe, pera la
salvació que está prompta pera ser
mostrada en l'últim temps.

6 En lo que vosaltres vos rego-
sitjareu molt, encaraqué al pre-
sent convé que siau afligits per
un poch de temps en varias ten-
tacions;

7 Peraqué la proba de vostra fe
sent més preciosa que l'or pereixedor,
(lo quales acrisolat ab foch,) sia
trobadra en alabansa, y honra,
y gloria en l'aparició de Jesu-
Christ:

8 Al qual amau, encaraqué no
l'havau vist, en qui creheu ara sens
véure'l; y crehent en ell vos rego-
sitjau ab goig inefable y plé de
gloria;

9 Alcansant lo fi de vostra fe,
que es la salvació de *vostras* áni-
mas.

10 De la qual salvació inquiri-
ren y indagaren ab diligencia los
profetas, que vaticinaren de la gra-
cia *que havia de venir* sobre vo-
saltres;

11 Escudrinyant quant ó en quin
punt de temps la significava l'Es-
perit de Christo que estava en ells,
anunciant los sufriments que ha-
vían de ser en Christo, y las glo-
rias que'ls seguirían.

12 Als quals fou revelat que no
pera sí mateixos, sinó pera vosal-
tres administraban las cosas que
ara vos son anunciadas per aquells
que us han predicat l'evangeli,
havent estat enviat del cel l'Es-

perit Sant, á las quals cosas desit-
jan mirar los ángels.

13 Per lo tant cenyius los llocs
de vostre enteniment, siau sobris,
y esperau fins al fi per aquella
gracia que us ha de ser presentada
en la revelació de Jesu-Christ:

14 Així com fills obedients, no
conformantvos ab los desitgs que
abans teniau en vostra ignorancia;

15 Sinó segons es sant aquell
que vos ha cridat, siau vosaltres
també sants en totas las accions;

16 Perqué escrit está: Seréu
sants, perquè jo so Sant.

17 Y si invocau com á pare á
aquell que sens accepció de per-
sonas judica segons l'obra de cada
hu, viviu en temor lo temps de
vostra peregrinació;

18 Sabent que haveu estat res-
catats de vostra vana conversació,
(que rebereu de vostres pares,) no
ab or ni plata, que son cosas
corruptibles;

19 Sinó ab la preciosa sanch de
Christo, com de un anyell imma-
culat y sens taca;

20 Predestinat ja en veritat avans
de la creació del mon, però ma-
nifestat en los últims temps per
amor de vosaltres,

21 Que per ell creheu en Deu
que lo ressuscitá d'entre'ls morts, y
li ha donat gloria, peraqué vostra
fe y vostra esperansa fossen en Deu.

22 Vehent que haveu purificat
vostras ánimas, obehint la veritat
per medi del Esperit en amor sin-
cer de fraternitat, amauvos uns
als altres fervorosament ab un
cor pur.

1 PERE, 1, 2.

23 Ja que haven renaſcut, no de llavor corruptible, ſinó de incorruptible, per la paraula de Deu viu, y que permaneix eternament.

24 Perqué tota carn es com l'herba, y tota ſa gloria com la flor de l'herba: ſe ſeca l'herba y cau la flor;

25 Mes la paraula del Senyor permaneix pera ſempre. Y aquesta es la paraula que us ha estat predicada per l'evangeli.

CAP. 2.

Amonesta als Christians á que ſian ſincers y ſens malicia, com los infants, y á que's conduheſcan ſegons exigeix la dignitat de reys y de ſacerdots de que goſan, exercitantſe en las virtuts propias dels deixebles de Christo.

DEIXANT donchs tota malicia, y tot engany, y hipocresia, y envejias, y tota claſſe de calumnias;

2 Com infants recent nats cobdiciau la llet pura de la paraula, peraqué ab ella creſcau en ſalut,

3 Si es que haven guſtat quant dols es lo Senyor;

4 Arrimantvos al qual com á pedra viva, refusada en veritat pe'ls homes, emperó eſcullida de Deu y apreciada.

5 Vosaltres també com pedras vivas ſou ſobredificats caſa eſpiritual, ſacerdoci ſant, pera oferir ſacrificis eſpirituals acceptes á Deu en Jesu-Christ.

6 Per lo qual ſe troba en la eſcriptura: Mirau, jo poſo en Sion la pedra principal cantonera, eſcullida, preciosa; y'l qui crega en ella no ſerá confundit.

7 Ella es donchs honra á vosaltres que creheu; emperó pe'ls incréduls, la pedra que refusaren los que edifican, aqueixa fou feta cap de cantó;

8 Y pedra d'ensopech, y pedra d'escándol pe'ls que ensopegan en la paraula, y no creuhen en alló, per lo qual foren ordenats.

9 Mes vosaltres ſou lo llinatge elegit, lo ſacerdoci real, la nació ſanta, lo poble d'adquisició; peraqué publiquen las alabansas d'aquell que us ha cridat de las tenebras á ſa maravelloſa llum:

10 Vosaltres que en altre temps no erau poble, mes ara ſou poble de Deu; que no haviau alcanſat misericordia, mes ara haveu alcanſat misericordia.

11 Vos ſuplico, caríſſims, com á eſtrangers y pelegrins, que us abſtingau dels deſitgs carnals que combaten contra l'ànima,

12 Tenint voſtra conducta honeſta entre'ls Gentils; peraqué així com ara murmuran de vosaltres com á malfactors, conſiderantvos per voſtras obras bonas que veurán, glorifiquin á Deu en lo dia de la visitació.

13 Someteuvos donchs á tota ordenansa d'humana criatura per amor del Senyor, ja ſia al rey, com á ſuperior,

14 O als governadors, com enviats per ell pera cáſtich dels malfactors, y per alabansa dels bons:

15 Perqué tal es la voluntat de Deu, que fent bé poſeu ſilenci á l'ignorancia dels homes imprudents:

1 PERE, 2, 3.

16 Com á llibres, y no usant la llibertat per capa de la malícia, sinó com servos de Deu.

17 Honrau á tothom. Amau la germandat. Temeu á Deu. Donau honra al rey.

18 Sirvents, siau obedients als amos ab tot temor, no tant sols als bons y moderats, sinó també als de geni impertinent.

19 Puix es digne de gracia, si algú per respecte á Deu sofreix molestias, patint injustament.

20 Perqué ¿quina gloria es, si quant sou abofetejats per vostras faltas, ho preneu ab paciència? Emperó si fent bé sufriu ab paciència, aqueixa es gracia devant de Deu.

21 Puix per aixó foreu cridats, ja que Christo sufri també per nosaltres, deixantnos un exemple pera que seguíssim sos passos;

22 Lo qual no pecá, ni fou trobat engany en sa boca;

23 Lo qual essent malehit, no malehía; patint, no amenassava, sinó que s'entregá á aquell que'l judicava injustament:

24 Lo mateix que portá nostres pecats en son cos sobre l'arbre; peraqué morts nosaltres als pecats visquéssim á la justícia, per las llagas del qual foreu vosaltres curats.

25 Puix vosaltres erau com ovellas esgarriadas; mes ara vos heveu retornat al Pastor y Bisbe de vostras ánimas.

CAP. 3.

Dona saludables avisos als casats en particular, y exorta á tots los fiels á

la caritat, y innocencia de vida, y á la paciència en la adversitat á imitació de Jesu-Christ.

AIXÍ mateix las mullers sian obedients á sos marits; á fi de que si alguns no obeheixen la paraula, pugan també sens la paraula per la conversació de sas mullers esser guanyats,

2 Quant considerin vostra santa conversació en temor,

3 L'adorno de las quals no sia exterior, ó cabells rissats, ó adornos d'or, ó gala en sos vestits.

4 Sinó sia l'home interior del cor en l'incorruptibilitat d'un esperit pacífich y modest, que es de gran valor á la presencia de Deu.

5 Puix d'aquest modo s'adornavan antiguament las santas donas que esperavan en Deu, estant somesas á sos propis marits.

6 Així com Sara obehía á Abraham apellidantlo Senyor; de la qual sou fillas mentres feu bé, y no temeu ninguna perturbació.

7 Així mateix, marits, cohabitau ab ellas segons ciencia, donant honra á la muller, com á un vas més flach, y com á coherevas que son ab vosaltres de la gracia de la vida, peraqué no trobin destorb vostras oracions.

8 Y finalmente siau tots d'un mateix ánimo, essent compassius, amants de la germandat, misericordiosos, modestos, humils:

9 No tornant mal per mal, ni maledicció per maledicció, ans bé al contrari benehint: Puix per aixó foreu cridats, peraqué possehiu benedicció per herencia.

1 PERE, 3, 4.

10 Perqué lo qui ami la vida y vulla veurer los dias bons, refreni sa llengua del mal, y sos llabis no parlin engany.

11 Desvii's del mal, y obri bé: busqui pau, y vaja detrás d'ella.

12 Puix lo Senyor té fixos los ulls sobre'ls justos, y sos oïdos á las pregarias d'ells; emperó lo rostro del Senyor está contr'aquells que obran mal.

13 ¿Y qui es lo qui podrá danyarvos, si abrassau lo bé?

14 Y també si patiu alguna cosa per amor de la justicia sou benaventurats. Per lo qual no temau de son terror, ni us turbeu.

15 Ans bé santificau al Senyor Deu en vostres cors, aparellats sempre pera respóndrer á tot aquell que us pregunti la rahó de l'esperansa qu'es en vosaltres:

16 Mes ab mansuetut y temor, tenint bona conciencia; peraqué en lo que diuhen mal de vosaltres sian confundits los que desacreditan vostra santa conversació en Christo.

17 Puix millor es, si es la voluntat de Deu, que sufríu per fer bé que per fer mal.

18 Perqué també Christo una vegada morí per nostres pecats, lo just per los injustos, pera oferirnos á Deu, essent á la veritat mort en la carn, però vivificat per l'Esperit.

19 En lo qual aná també á predicar als esperits que estavan en presó:

20 Los quals en altre temps havían estat incréduls, quant en los

dias de Noé los estava esperant la paciencia de Deu mentres que fabricava l'arca; en la qual pocas personas, so es, vuyt, se salvaren per aygua.

21 Lo que era figura del baptisme d'ara que us fa salvos: no la purificació de las immundicias de la carn, sinó la promesa de la bona conciencia envers Deu per la resurrecció de Jesu-Christ;

22 Lo qual se'n aná al cel, y está á la dreta de Deu, essentli somesos los ángels, las potestats, y las virtuts.

CAP. 4.

Exorta á fugir dels vicis antichs, y á la práctica de las virtuts per atraurer á la fe als Gentils, y diu que debem alegrarnos de patir per amor de Christo.

HAVENT donchs Christo patit per nosaltres en la carn, armauvos també vosaltres d'aquesta mateixa consideració; perqué aquell que ha suferit en la carn, ha cessat en lo pecat:

2 De manera que'l temps que li queda d'estar en la carn, no'l visca en las passions dels homes, sinó en la voluntat de Deu.

3 Puix basta per aquestos que en lo temps passat hajan complert la voluntat dels Gentils, vivint en luxurias, en concupiscencias, en glotonerías, en excessos de beurer, y en abominables idolatrias.

4 Per lo que extranyan molt que vosaltres no concorregau á la mateixa ignominia de luxuria, umplintvos de vituperis.

5 Los quals donarán compte á

aquell que está aparellat pera judicar á vius y á morts.

6 Perqué per aixó fou predicat l'evangeli també als morts, peraqué en veritat sian judicats segons homes en la carn, mes viscan segons Deu en l'Esperit.

7 Emperó lo fi de totas las cosas s'ha acercat. Per lo tant siau prudents, y vetllau en oracions.

8 Abans de tot tenint caritat fervorosa entre vosaltres; perqué la caritat cubrirá multitud de pecats.

9 Practicant l'hospitalitat uns ab altres sens murmurar.

10 Cada qual segons lo dó que ha rebut comuniqui'l als altres, com bons dispensadors de la gracia de Deu qu'es de moltras maneras.

11 Si algú parla, *parli* com los oracles de Deu; si algú ministra, *ministri* conforme á la virtut que Deu dona: peraqué en totas cosas sia Deu honrat per Jesu-Christ; lo qual té la gloria y l'imperi per los sigles dels sigles. Amen.

12 Caríssims, no us sorprengau en lo foch de la tribulació qu'es pera probarvos, com si us acontesqués alguna cosa estranya:

13 Ans bé alegrauvos en quant sou participants dels sufriments de Christo; peraqué vos regositjeu també ab goig en l'aparició de sa gloria.

14 Si sou vituperats per lo nom de Christo, seréu benaventurats; perqué l'Esperit de gloria y de Deu reposa en vosaltres: segons ells es blasfemat, mes segons vosaltres es glorificat.

15 Mes no patesca ningú de vosaltres com un homicida, ó un lladre, ó un maldient, ó un curiós en los negocis d'altre.

16 Emperó si patís com á Christia no s'avergonyesca; ans bé doni alabansa á Deu en esta part.

17 Puix ha arribat lo temps en que lo judici comensi per la casa de Deu. Y si primer comensa per nosaltres, gual será lo fi d'aquells que no creuhen l'evangeli de Deu?

18 Y si lo just apenas será salvo, l'impío y lo pecador, ahont compareixerán?

19 Y així aquells que sofreixen segons la voluntat de Deu, encomanin sas ánimas á son fiel Criador, obrant bé.

CAP. 5.

Exorta als ministres de l'eglesia que governin ab moderació: encarrega als joves l'obediencia y l'humilitat: amonesta á tots á que vetllin pera resistir las tentacions del dimoni.

SUPLICO donchs als ancians que hi ha entre vosaltres, jo que so anciá com ells, y testimoni de la passió de Christo, y participant de la gloria que s'ha de manifestar en lo venider:

2 Apasturau lo ramat de Deu qu'está entre vosaltres, tenint cuydado d'ell; no per forsa, sinó de voluntat segons Deu; no per amor de un vergonyós guany, sinó de grat;

3 Ni com que volguesseu tenir domini sobre l'herencia de Deu, sinó fentvos exemples del ramat.

4 Y quant aparega lo Príncep dels pastors, rebréu corona de gloria que no s'enmustuheix.

2 PERE, 1.

5 Així mateix, joves, someteus als ancians. Y inspirauevos humilitat los uns als altres; perquè Deu resisteix als superbos, y dona gracia als humils.

6 Humiliauevos donchs baix la má poderosa de Deu, peraqué vos exalti quant sia lo temps de sa visita;

7 Tirant sobre ell tota vostra sollicitut; puix ell té cuydado de vosaltres.

8 Siau moderats, y vetllau; perquè lo diable, vostre enemich, qual lleó rugint, vos rodeja, buscant á qui devorar.

9 Resistiulo, estant fermes en la fe, sabent que vostres germans espargits per lo mon sufren igual tribulació.

10 Mes lo Deu de tota gracia, lo qui'ns cridá en Jesu-Christ á sa eterna gloria, després que hajau patit un poch, vos perfeccioni, fortifiqui, y consolidi.

11 A ell sia la gloria y l'imperi per los sigles dels sigles. Amen.

12 Per Silva, fiel germá vostre, segons tinch entés, vos he escrit breument, amonestantvos y protestantvos que aquesta es la verdadera gracia de Deu, en la qual están fermes.

13 Vos saluda l'iglesia que está en Babilonia, juntament elegida ab vosaltres, y mon fill March.

14 Saludauevos los uns als altres ab bes de caritat. Sia pau á tots vosaltres los que sou en Jesu-Christ. Amen.

EPÍSTOLA SEGONA DE SANT PERE.

CAP. 1.

Los exorta á que tenint presents los dons rebuts de Deu adelantín en la virtud per poder tenir entrada abundant en lo regne del Senyor: dona á entendre que está prop sa mort, y mostrant la veritat del evangeli proposa lo medi d'aprofitarse d'ell.

SIMÓ Pere, servo y apóstol de Jesu-Christ, als que alcansaren igual fe ab nosaltres per medi de la justicia de nostre Deu y Salvador Jesu-Christ:

2 Gracia y pau cumplerta sia á vosaltres en lo coneixement de

Deu y de Jesu-Christ nostre Senyor.

3 Així com totas las cosas que pertanyen á la vida y á la pietat nos han estat donadas per la virtud de Deu, mediant lo coneixement d'aquell que'ns cridá per sa propia gloria y virtut.

4 Per lo qual nos han estat donadas moltas y preciosas promesas, peraqué per ellas siam fets participants de la naturalesa divina, fugint de la corrupció de la concupiscencia que hi ha en lo mon.

2 PERE, 1, 2.

5 Y además d'aixó vosaltres, aplicant tot cuydado, anyadiu á vostra fe virtut, y á la virtut ciencia,

6 Y á la ciencia templansa, y á la templansa paciencia, y á la paciencia pietat,

7 Y á la pietat amor fraternal, y al amor fraternal caritat.

8 Perqué si aquestas cosas se troban y abundan en vosaltres, no us deixarán estérils ni infructíferos en lo coneixement de nostre Senyor Jesu-Christ.

9 Emperó aquell á qui faltan estas cosas, es cego y va á palpentas, olvidant que ha estat purificat de sos antichs pecats.

10 Per lo tant, germans, siau abans solícits de fer segura vostra vocació y elecció, perquè fent aixó no cauréu may:

11 Puix així vos será donada abundantment la entrada en lo regne etern de nostre Senyor y Salvador Jesu-Christ.

12 Per lo qual no cessaré d'amonestarvos sempre sobre aquestas cosas, encaraqué estigau instruhits y confirmats en la present veritat.

13 Perqué tinch per just mentres estich en aquest tabernacle lo excitarvos ab amonestacions;

14 Estant cert de que luego tinch de deixar aquest mon tabernacle, segons també m'ho ha declarat nostre Senyor Jesu-Christ.

15 Además que jo procuraré que fins després de ma mort pugau vosaltres fer memoria d'aquestas cosas.

16 Perqué nosaltres no havem seguit faulas ingeniosas quant vos havem fet coneixer lo poder y la presencia de nostre Senyor Jesu-Christ, sinó com testimonis de vista de sa magestat.

17 Perqué ell rebé de Deu Pare honra y gloria, quant baixá á ell de la magnífica gloria una veu d'aquesta manera: Aquest es mon amat Fill, en qui jo m'he complascut; á ell ohíu.

18 Y aquesta veu que vingué del cel l'ohirem nosaltres, quant estavam ab ell en la montanya santa.

19 Y encara tenim més ferma la paraula dels profetas; á la qual feu bé d'atendre, com á un'antorxa que resplandeix en lloch obscur, fins que'l dia clareji, y l'estrella del matí nasqui en vostres cors:

20 Entenent primer assó, que ninguna profecia de l'escriptura es de interpretació particular.

21 Puix en lo temps antich no fou donada la profecia per voluntat d'home, sinó que los varons sants de Deu parlaren com inspirats del Esperit Sant.

CAP. 2.

Descriu las malas arts dels falsos doctors, y parla de sos deixebles, y del càstich terrible que vindrá sobre ells, y avisa als fiels que se'n guardin.

Y HAVIA també entre'l poble falsos profetas, així com hi haurá entre vosaltres falsos doctors que introduhirán sectas de perdició, y negarán á aquell Senyor que'ls comprá, atrahentse sobre sí prompta perdició.

2 Y molts seguirán sas dissolu-

cions; per los quals será blasfemat lo camí de la veritat:

3 Y per medi de l'avaricia ab paraulas fingidas farán tráfico de vosaltes: la condemnació dels quals ja fa temps que no para, y la perdició d'ells no dorm.

4 Y si Deu no perdoná als àngels que pecaren, sinó que'ls precipitá al profundo del infern, y'ls entregá á las cadenas de las tenebras pera ser atormentats y reservats pera'l dia del judici:

5 Y no perdoná al mon vell, sinó que preservá á Noé, vuytena persona, pregoner de justicia, portant lo diluvi sobre un mon d'impíos;

6 Y condemná á ruina las ciutats de Sodoma y Gomorra, reduhintlas á cendras, posantlas per escarment dels que visqueren en impietat;

7 Y llibertá al just Lot, afligit dels ultratges, y de la conversació impúdica d'aquells malvats;

8 Puix aqueix home just habitant entr'ells, de vista y oïdos atormentava cada dia sa ànima justa ab las obras detestables d'ells:

9 Lo Senyor sab com llibertar de tentació als justos, y reservar los malvats peraqué sian atormentats en lo dia del judici,

10 Y majorment aquells que seguint la carn caminan en desitgs impurs, y desprecian la potestat, son atrevits, presumptuosos, y no temen parlar mal de las autoritats superiors:

11 Mentre que'ls àngels, que son majors en fortaleza y en vir-

tut, no pronuncian contra aquells acusació devant del Senyor.

12 Mes aquestos, com bestias sens rahó, naturalment fets pera ser presa y pera perdició, blasfemant de las cosas que no entenen, pereixerán totalment en sa corrupció;

13 Y rebrán la recompensa de l'iniquitat, ells que reputan per un plaher las delicias del dia; que son contaminacions y vituperis; recreantse en sos errors mentres están en convits ab vosaltres;

14 Tenint los ulls plens d'adulteri y de pecat incessant; atrahent ab alhagos las ánimas inconstants, y tenint un cor exercitat en avaricia, com fills de maledicció:

15 Los quals deixant lo camí dret s'extraviaren, seguint lo camí de Balaam de Bosor, que amá lo premi de l'iniquitat.

16 Emperó fou représ per sa iniquitat: una somera muda en la que cavalgava, parlant veu d'home, refrená la locura del profeta.

17 Aquestas son fonts sens aygua, núbols agitats de torbellins, pera'ls quals está reservada l'obscuritat de las tenebras perpetua-

ment.

18 Perqué parlant paraulas entumidas de vanitat, atrauen per los desitgs impurs de la carn á aquells que poch antes havían fugit dels que viuen en error.

19 Prometentlos llibertat, quant ells mateixos son esclaus de la corrupció; perqué tot aquell que fou venut queda esclau del que'l vencé.

20 Y si després d'haverse apartat de las contaminacions del mon per medi del coneixement de Jesu-Christ Senyor y Salvador nostre, enredats en ellas son vensuts; lo derrer fou fet pera ells pitjor que'l primer.

21 Per lo qual millor los hauria estat no haver conegut lo camí de la justicia, que no després del coneixement girar las espatillas al sant manament que'ls fou donat.

22 Puix los ha succehit alló que diu lo refrá verdader: Lo ca se'n torná á lo que havia vomitat, y la porca rentada á revolcar-se en lo fanch.

CAP. 3.

Los amonesta de nou y'ls fortifica contra los falsos doctors: parla de la segona vinguda del Senyor, y encarrega que l'esperin previnguts: alaba los escrits de Sant Pau los quals eran adulterats per molts ignorants.

AQUESTA es, caríssims, la segona carta que us escrich, procurant en las dos avivar vostre ánimo sencill ab amonestacions;

2 Peraqué tingau presents las paraulas dels sants profetas de qui us parlí, y'ls manaments que us foren donats per los apóstols del Senyor y Salvador:

3 Sabent aixó primerament, que en los últims temps vindrán impostors artificiosos que caminarán segons sas propias concupiscencias,

4 Dihent: ¿Ahont es la promesa de son adveniment? perquè desde que'ls pares dormiren tot permaneceix així com en lo principi de la creació.

5 Y certament ells ignoran voluntariament que per la paraula de Deu los cels foren desde temps antich, y que la terra subsistia fora del aygua y en l'aygua:

6 Per lo qual lo mon d'aquell temps essent inundat per aygua fou destruit:

7 Emperó los cels, que son ara, y la terra, per la mateixa paraula, son guardats y reservats pera'l foch en lo dia del judici y del termini dels homes impíos.

8 Emperó, caríssims, no siau ignorants d'una cosa, que un dia respecte del Senyor es com mil anys, y mil anys com un dia.

9 No retarda donchs lo Senyor sa promesa com alguns pensan, sinó que espera ab paciencia per amor de vosaltres, no volent que ningú's perdi, sinó que tots se convertescan á penitencia.

10 Vindrà donchs com lladre de nit lo dia del Senyor; en lo qual passarán los cels ab gran soroll, y'ls elements se derretirán ab lo calor, y la terra y las obras que hi ha en ella serán abrasadas.

11 Donchs ja que totas estas cosas han de ser disoltas, ¿quina classe de gent haveu de ser vosaltres en santedat de vida y pietat;

12 Esperant y 'apressurantvos pera la vinguda del dia del Senyor, en lo qual los cels cremant serán disoltos, y'ls elements serán fosos ab l'ardor del foch?

13 No obstant aixó nosaltres, conforme sa promesa, esperam cels nous y terra nova, en los quals habita la justicia.

1 JOAN, 1.

14 Per lo tant, caríssims, esperant aquestas coses procurau ser tentats per ell en pau, sens mácula y irreprehensibles.

15 Y creheu que la longanimitat del Senyor es salvació, segons que també Pau, nostre caríssim germà, vos exhorta conforme la sabiduria que li fou donada;

16 Com també en totas sas epístolas, parlant en ellas d'aixó, en las quals hi ha algunas cosas difícil d'entendre, las quals adalte-

ran los indolentes y inconstantes, com també los altres escripturas, per ruina de sí mateixos.

17 Vosaltres donchs, germans, avinsats viviu alerta, peraqué no caygan de vostra firmeza engranyats pe'ls insensats.

18 Ans bé creixeu en la gracia y coneixement de nostre Senyor y Salvador Jesu-Christ. A ell sia la gloria ara y fins al dia de l'eternitat. Amen.

EPÍSTOLA PRIMERA 'DE SANT JOAN.

CAP. 1.

Anuncia Sant Joan la doctrina que oygue del mateix Jesu-Christ nostre Senyor, la qual es vida y llum que no purifica dels pecats.

LO que fou desde'l principi, lo que oyguerem, lo que vegerem ab nostres ulls, lo que mirarem y palparem nostras mans, del Verb de la vida:

2 (Perqué la vida fou manifestada, y la vegerem, y donarem d'ella testimoni, y nosaltres vos anunciam la vida eterna que era en lo Pare, y nos fou manifestada á nosaltres).

3 Lo que vegerem y oyguerem aixó vos anunciam, peraqué tingau també vosaltres comunió ab nosaltres; y nostra comunió certament es ab lo Pare y son Fill Jesu-Christ.

4 Y us escribim aquestas cosas, peraqué vos regositjeu, y vostre goig sia cumplert.

5 Aquest es lo anunci que havem ohit d'ell, y que us anunciam á vosaltres: Que Deu es llum, y no hi ha en ell tenebras algunas.

6 Si diguessem que tenim comunió ab ell y caminam en tenebras, mentim y no fem la veritat:

7 Emperó si caminam en la llum, com ell está també en la llum, tenim comunió mutua, y la sanch de Jesu-Christ son Fill nos neteja de tot pecat.

8 Si diguessem que no tenim pecat, nosaltres mateixos nos enganyam, y no hi ha veritat en nosaltres.

9 Si confessam nostres pecats, ell es fiel y just pera perdonarnos

nostres pecats, y pera limpiarnos de tota iniquitat.

10 Si diguessem que no havem pecat, lo fem á ell mentider, y sa paraula no está en nosaltres.

CAP. 2.

Nos exorta á no pecar, y á acullirnos á Jesu-Christ quant haguessem pecat: encarrega l'observancia dels manaments, especialment del primer: consola á tots, y amonesta que'ns apartem dels incréduls y heretges, als quals apellida anti-christs.

FILLETS meus, vos escrich assó peraqué no pequen. Emperó si algú pecás, tenim per advocat junt ab lo Pare, á Jesu-Christ lo just.

2 Y ell es propiciació per nostres pecats; y no tant solament pe'ls nostres, sinó també per los de tot lo mon.

3 Y en aixó sabem que l'havem conegut, si guardam sos manaments.

4 Lo qui diu que'l coneix, y no guarda sos manaments, es un mentider, y la veritat no está en ell.

5 Emperó lo qui guarda sa paraula, la caritat de Deu verdaderament está en ell perfeta; y per aixó sabem que som en ell.

6 Aquell que diu que está en ell, aqueix deu caminar com ell camina.

7 Caríssims, no us escrich manament nou, sinó manament antich que l'havem tingut desde'l principi. Lo manament antich es la paraula que vosaltres haveu ohit desde'l principi.

8 Emperó vos escrich un mana-

ment nou, lo qual es verdader en ell y en vosaltres; perquè las tenebras ja passaren, y la verdadera llum ara resplandeix.

9 Lo qui diu que está en llum, y aborreix á son germá, está en tenebras fins ara.

10 Lo qui ama á son germá habita en la llum, y no hi ha escándol en ell.

11 Emperó lo qui aborreix á son germá está en tenebras, y camina en tenebras, y no sab ahont va, perquè las tenebras cegaren sos ulls.

12 Vos escrich á vosaltres, fillets, perquè vostres pecats vos son perdonats per son nom.

13 Vos escrich á vosaltres, pares, perquè haveu conegut á aquell que es desde'l principi. Vos escrich á vosaltres, joves, perquè haveu vensut al maligne. Vos escrich á vosaltres, infants, perquè haveu conegut al Pare.

14 Vos escrich á vosaltres, pares, perquè haveu conegut á aquell que es desde'l principi. Vos escrich á vosaltres, joves, perquè sou forts, y la paraula de Deu permanece en vosaltres, y haveu vensut al maligne.

15 No ameu al mon ni las cosas que hi ha en lo mon. Si algú ama lo mon, la caritat del Pare no está en ell.

16 Perqué tot lo que hi ha en lo mon es concupiscencia de carn, y concupiscencia d'ulls, y superbia de vida, la qual no es del Pare, sinó del mon.

17 Y lo mon passa y sa concupiscencia. Mes lo qui fa la voluntat

de Deu permaneceix pera sempre.

18 Fillets, ja es l'última hora, y com haveu ohit que l'anticrist vindrà, així molts ara s'han fet anticrists, per lo qual coneixem qu'es l'última hora.

19 Isqueren d'entre nosaltres, mes no eran de nosaltres; perquè si haguessen estat de nosaltres haurian certament permanescut ab nosaltres: emperó pera qu'es veja clar que no tots son de nosaltres.

20 Però vosaltres teniu l'unció del Sant, y sabeu totas las cosas.

21 Jo no us he escrit á vosaltres com si ignorassen la veritat, ans bé com la sabeu, y perquè ninguna mentida proceheix jamay de la veritat.

22 ¿Qui es mentider sinó aquell que nega que Jesús es lo Christo? Aqueix tal es l'anticrist que nega al Pare y al Fill.

23 Qualsevol que nega al Fill no té al Pare. Lo qui confessa al Fill té també al Pare.

24 Permanesqui en vosaltres lo que ohireu desde'l principi. Si permaneceix en vosaltres lo que ohireu desde'l principi, vosaltres també permanexeréu en lo Fill y en lo Pare.

25 Y aquesta es la promesa que ell nos feu, la vida eterna.

26 Aquestas cosas vos he escrit respecte d'aquells que us seduheixen.

27 Y permanesqui en vosaltres l'unció que haveu rebut d'ell. Y no teniu necessitat que ningú vos ensenyi, sinó que sa unció vos ensenya en totas las cosas. Y es ve-

ritat y no es mentida. Y permaneceix en aixó que ella vos ha ensenyat.

28 Y ara, fillets, permaneceixen en aixó, peraqué quant aparega tingam confiansa y no siam confundits devant d'ell en son adveniment.

29 Si sabeu que ell es just, sabeu també que tot aquell que fa justícia es nat d'ell.

CAP. 3.

Del amor de Deu envers nosaltres: encarega de nou la caritat fraternal, y conclou exortant á l'observancia dels mandaments de Deu.

CONSIDERAU quina caritat nos ha donat lo Pare volent que tingam lo nom de fills de Deu, y ho siam. Per aixó lo mon no'ns coneix, perquè no'l coneix á ell.

2 Caríssims, ara som fills de Deu, y no apareix encara lo que havem de ser. Mes sabem que quant ell apareixerá serem semblants á ell, per quant nosaltres lo veurem així com ell es.

3 Y tot aquell que té aquesta esperansa en ell, se purifica á sí mateix així com ell es pur.

4 Tot aquell que fa pecat traspassa la llei, perquè lo pecat es transgressió de la llei.

5 Y sabeu que ell aparegué pera traurer nostres pecats; y no ni ha pecat en ell.

6 Tot aquell que permaneceix en ell no peca, y tot lo qui peca no l'ha vist ni conegut.

7 Fillets, no us enganyi ningú. Lo qui fa justícia es just, així com ell també es just.

1 JOAN, 3, 4.

8 Lo qui comet pecat es del diable, perquè'l diable desde'l principi pecá. Per aixó aparegué lo Fill de Deu pera destruir las obras del diable.

9 Tot aquell qu'es nat de Deu no fa pecat, perquè la llavor de Deu habita en ell, y no pot pecar perquè es nat de Deu.

10 En aixó son coneguts los fills de Deu y'ls fills del diable. Tot aquell que no practica la justicia no es de Deu, ni'l que no ama á son germá:

11 Perqué aquesta es la doctrina que havem ohit desde'l principi, que us ameu los uns als altres.

12 No així com Cain, que era del maligne, y matá á son germá. ¿Y peraqué'l matá? Perqué sas obras eran malas, y las de son germá bonas.

13 No extranyeu, germans, si us aborreix lo mon.

14 Nosaltres coneixem que havem passat de mort á vida en que amam als germans. Lo qui no ama á son germá está en la mort.

15 Qualsevol que aborreix á son germá es homicida. Y sabeu que ningun homicida té vida eterna que permanesca en ell mateix.

16 En aixó coneixem la caritat de Deu, en que posá ell sa vida per nosaltres; y nosaltres debem posar nostra vida per los germans.

17 Lo qui tinga riquesas d'aquest mon, y vegi á son germá que té necessitat, y li tanca sas entranyas de compassió, ¿com habita la caritat de Deu en ell?

18 Fillets meus, no amem de pa-

raula ni de llengua, sinó de obra y de veritat.

19 En aixó coneixem que som de la veritat, y així alentarem nostres cors devant de Deu.

20 Perqué si nostre cor nos repren, Deu es major que nostre cor, y sab totas las cosas.

21 Caríssims, si nostre cor no'ns repren, llavors tenim confiansa envers Deu:

22 Y quant li demanem rebrem d'ell, perquè guardam sos manaments, y fem las cosas que son agradables á sa vista.

23 Y aquest es son manament: Que cregam en lo nom de son Fill Jesu-Christ, y'ns amem los uns als altres, com nos ho ha manat.

24 Y'l qui guarda sos manaments está en Deu, y Deu en ell; y en aixó sabem que ell perma-neix en nosaltres, per l'Esperit que'ns ha donat.

CAP. 4.

Per la fe y la caritat se discerneixen los esperits que son de Deu dels que no ho son: nos exorta al amor de Deu y del próxim, y diu que la perfeta caritat exclou tot temor.

CARÍSSIMS, no cregau á tot esperit, emperó probau los esperits si son de Deu; perquè s'han alsat molts falsos profetas en lo mon.

2 En aixó se coneix l'Esperit de Deu: tot esperit que confessa que Jesu-Christ vingué en carn, es de Deu;

3 Y tot esperit que no confessa que Jesu-Christ vingué en carn, no es de Deu. Y aquest tal es

l'esperit del antichrist, de qui hav-
 ven ohit que vé, y que ara ja está
 en lo mon.

4 Vosaltres, fillets, sou de Deu,
 y venceréu á aquell: perquè lo qui
 está en vosaltres es major que'l
 que está en lo mon.

5 Ells son del mon: per aixó par-
 lan del mon, y'l mon los ou.

6 Nosaltres som de Deu. Qui
 coneix á Deu, nos ou; lo qui no es
 de Deu, no'ns ou: en aixó coneix-
 em l'esperit de veritat y l'esperit
 d'error.

7 Caríssims, amemnos los uns
 als altres, perquè la caritat vé de
 Deu. Y tot aquell que ama es nat
 de Deu, y coneix á Deu.

8 Lo qui no ama no coneix á
 Deu, perquè Deu es caritat.

9 En aixó se demostra la caritat
 de Deu envers nosaltres, en que
 Deu enviá al mon á son Fill uni-
 gènit peraqué viscam per ell.

10 En aixó consisteix la caritat;
 no en que nosaltres hajam amat á
 Deu, sinó que ell nos amá primer
 á nosaltres, y enviá son Fill en
 propiciació per nostres pecats.

11 Caríssims, si Deu nos amá
 d'aquesta manera, també debem
 amarnos los uns als altres.

12 Ningú vegé jamay á Deu.
 Si'ns amassem los uns als altres,
 Deu está en nosaltres, y sa caritat
 es perfeta en nosaltres.

13 En aixó coneixem que estam
 en ell, y ell en nosaltres, en que
 nos ha donat de son Esperit.

14 Y nosaltres lo vegerem, y do-
 narem testimoni que'l Pare enviá
 son Fill pera ser Salvador del mon.

15 Qualsevol que confessi que
 Jesús es Fill de Deu, Deu está en
 ell y ell en Deu.

16 Y nosaltres havem conegut
 y cregut á la caritat que Deu té
 per nosaltres. Deu es caritat, y qui
 permanenceix en caritat, en Deu per-
 maneix, y Deu en ell.

17 Per aixó fou perfeccionada la
 caritat de Deu ab nosaltres, pera-
 qué tinguéssim confiança en lo
 dia del judici; puix com ell es,
 així som nosaltres en aquest
 mon.

18 En la caritat no hi ha temor:
 emperó la caritat perfeta llansa
 fora lo temor; perquè lo temor té
 pena: y així lo qui tem no es per-
 fet en la caritat.

19 Donchs ameu á Deu, perquè
 Deu nos amá primer.

20 Si algú digués: Jo amo á Deu,
 y aborris á son germá, mentider
 es: perquè qui no ama á son ger-
 má al qual veu, ¿com pot amar á
 Deu á qui no veu?

21 Y aquest manament tenim
 d'ell. Que'l qui ama á Deu, ama
 també á son germá.

CAP. 5.

*Virtut admirable de la viva fe y de la ca-
 ritat: tres testimonis en la terra demost-
 ran que Christo es verdader Home, y
 altres tres en lo cel lo demostren ver-
 dader Fill de Deu, en qual fe troba
 l'home la vida eterna.*

TOT aquell que creu que Jesús
 es lo Christo, es nat de Deu;
 y tot lo qui ama al que ha engen-
 drat, ama també á aquell qui nas-
 qué d'ell.

2 En aixó coneixem que amam

1 JOAN, 5.

als fills de Deu, si amam á Deu y guardam sos manaments.

3 Perqué aquest es l'amor de Deu, que guardem sos manaments, y'ls manaments d'ell no son pesats.

4 Perqué tot lo que naix de Deu vens lo mon, y esta es la victoria que vens lo mon, nostra fe.

5 ¿Qui es lo que vens lo mon, sinó lo qui creu que Jesús es Fill de Deu?

6 Aquest es Jesu-Christ que vingué per aygua y per sanch: no en aygua tant solament, sinó en aygua y sanch. Y l'Esperit es lo qui dona testimoni, perqué l'Esperit es la veritat.

7 Perqué tres son los que donan testimoni en lo cel: lo Pare, lo Verb, y l'Esperit Sant. Y aquestos tres son una mateixa cosa.

8 Y tres son los que donan testimoni en la terra: l'Esperit, y l'aygua, y la sanch; y aquestas tres cosas convenen en una.

9 Si rebem lo testimoni dels homes, major es lo testimoni de Deu; puix aquestes lo testimonide Deu, qu'es lo major, perqué ell ha testificat de son Fill.

10 Lo qui creu en lo Fill de Deu, té en sí lo testimoni de Deu. Lo qui no creu al Fill, lo fa mentider; perqué no creu en lo testimoni que Deu ha donat de son Fill.

11 Y aquest es lo testimoni, que Deu nos ha donat vida eterna; y aquesta vida está en son Fill.

12 Lo qui té al Fill, té la vida: lo qui no té al Fill, no té la vida.

13 Aquestas cosas vos escrich, peraqué sapiau que teniu vida eterna los que creheu en lo nom del Fill de Deu.

14 Y aquesta es la confiansa que tenim en ell: Que ell nos ou tot quant li demanam, essent conforme á sa voluntat.

15 Y si sabem que'ns ou en tot lo qui li demanem, ho sabem perqué tenim las peticions que li havem suplicat.

16 Si algu sab que son germá comet un pecat que no es de mort, demani, y será donada vida á aquell que peca no de mort. Hi ha pecat de mort: no dich jo que pregui ningú per ell.

17 Tota iniquitat es pecat; y hi ha pecat que no es de mort.

18 Sabem que tot aquell qu'es nat de Deu no peca; sinó que aquell qu'es engendrat de Deu se guarda á sí mateix, y'l maligne no'l toca.

19 Y nosaltres sabem que som de Deu, y tot lo mon está posat en lo maligne.

20 Y sabem que vingué lo Fill de Deu, y que'ns doná enteniment, peraqué coneguéssem á aquell qu'es verdader; y nosaltres estam en aquell qu'es verdader, en son Fill Jesu-Christ. Aquest es lo verdader Deu y la vida eterna.

21 Fillets, guarda-vos dels ídols. Amen.

EPÍSTOLA SEGONA

DE SANT JOAN.

Exorta á una senyora y á sos fills, la virtut dels quals alaba, á perseverar constantment en la caritat, y á guardarse dels heretges, permaneixent en la doctrina rebuda.

L'ANCIÁ á la senyora electa y á sos fills, als quals jo amo de veras, y no jo sol, sinó també tots los que han conegut la veritat;

2 Per amor de la veritat que permaneceix en nosaltres y que estava sempre ab nosaltres.

3 Gracia sia ab vosaltres, misericordia y pau, de Deu Pare, y de Jesu-Christ Fill del Pare, en veritat y en caritat.

4 Molt m'he regositjat, perquè he trobat de tos fills que caminan en veritat, així com havem rebut lo manament del Pare.

5 Y ara vos demano, senyora, no com si us escrivés un nou manament, sinó lo que havem tingut desde'l principi, que'ns amem los uns als altres.

6 Y aquesta es la caritat, que caminem segons los seus manaments. Aquest es lo manament:

Que camineu en ell com l'havem ohit desde'l principi:

7 Perqué s'han alsat molts impostors en lo mon, que no confessan que Jesu-Christ vingué en carn; aqueix tal es impostor y antichrist.

8 Guardauvos á vosaltres mateixos, perquè no perdau lo que haveu obrat, sinó que rebau cumplert gallardó.

9 Tot aquell que s'aparta y no persevera en la doctrina de Christo, no té á Deu: lo qui persevera en la doctrina, aqueix té al Pare y al Fill.

10 Si algú vé á vosaltres y no fa professió de aquesta doctrina, no'l rebeu en casa, ni'l saludeu;

11 Perqué lo qui'l saluda comunica en sas malas obras.

12 Tenint moltes cosas que escriure'us, no ho he volgut fer ab paper y tinta, perquè espero anar á véure'us y parlarvos boca á boca, á fi de que vostre goig sia cumplert.

13 Los fills de ta germana electa te saludan.

EPÍSTOLA TERCERA

DE SANT JOAN.

Alaba á Gayo per sa constancia en la fe, y per sa beneficencia en hospedar als pelegrins: parla dels vicis de Diotrepthes y de la virtut de Demetri.

L'ANCIÀ al caríssim Gayo, á qui jo amo de veras.

2 Caríssim, prego al Senyor que't prosperi en tot, y que't conservi en salut, així com ta ànima prospera.

3 Gran ha estat mon goig per la vinguda dels germans y per lo testimoni que han donat de ta veritat, així com tu caminas en la veritat.

4 No tinch jo major goig que ohir que mos fills caminan en la veritat.

5 Caríssim, te portas ab fidelitat en tot lo que fas ab los germans, y particularment ab los pelegrins;

6 Los quals han donat testimoni deta caritat en presència de l'iglesia; als quals si encaminas, com convé segons Deu, farás bé;

7 Perqué per son nom se posaren en camí, no prenent res dels Gentils.

8 Nosaltres per consegüent de-

bem rébrer als tals, á fi de coope-
rar á la veritat.

9 Hauria jo escrit á l'iglesia; emperó Diotrepthes, que preten tenir la primacia entr'ells, no'ns vol rébrer.

10 Y per aixó si jo vingués allí donaré á entendre las obras que fa, espargint paraulas malignas contra de nosaltres; y com si aixó no li bastás, ni rébrer vol als nostres germans, y impedeix als que'ls voldrian rébrer, y'ls trau fora de l'iglesia.

11 Caríssim, no vullas seguir lo qu'es mal, sinó lo qu'es bó. Lo qui fa bé es de Deu; qui fa mal no vegé á Deu.

12 Tots donan testimoni de Demetri, fins la mateixa veritat; y nosaltres també lo donam, y tu sabs que nostre testimoni es verdader.

13 Moltes cosas tenia que escriure't; emperó no ho he volgut fer ab tinta y ab ploma:

14 Puix espero véure't en breu, y parlarem boca á boca. Sia pau ab tu. Te saludan los amichs. Saluda á nostres amichs, á cada hu en particular.

cions; per los quals será blasfemat lo camí de la veritat:

3 Y per medi de l'avaricia ab paraulas fingidas farán tráfico de vosaltes: la condemnació dels quals ja fa temps que no para, y la perdicció d'ells no dorm.

4 Y si Deu no perdoná als àngels que pecaren, sinó que'ls precipitá al profundo del infern, y'ls entregá á las cadenas de las tenebras pera ser atormentats y reservats pera'l dia del judici:

5 Y no perdoná al mon vell, sinó que preservá á Noé, vuytena persona, pregoner de justicia, portant lo diluvi sobre un mon d'impíos;

6 Y condemná á ruina las ciutats de Sodoma y Gomorra, reduhintlas á cendras, posantlas per escarment dels que visqueren en impietat;

7 Y llibertá al just Lot, affligit dels ultratges, y de la conversació impúdica d'aquells malvats;

8 Puix aqueix home just habitant entr'ells, de vista y oïdos atormentava cada dia sa ànima justa ab las obras detestables d'ells:

9 Lo Senyor sab com llibertar de tentació als justos, y reservar los malvats peraqué sian atormentats en lo dia del judici,

10 Y majorment aquells que seguint la carn caminan en desitgs impurs, y desprecian la potestat, son atrevits, presumptuosos, y no temen parlar mal de las autoritats superiors:

11 Mentre que'ls àngels, que son majors en fortaleza y en vir-

tut, no pronuncian contra aquells acusació devant del Senyor.

12 Mes aquestos, com bestias sens rahó, naturalment fets pera ser presa y pera perdicció, blasfemant de las cosas que no entenen, pereixerán totalment en sa corrupció;

13 Y rebrán la recompensa de l'iniquitat, ells que reputan per un plaher las delicias del dia; que son contaminacions y vituperis; recreantse en sos errors mentres están en convits ab vosaltres;

14 Tenint los ulls plens d'adulteri y de pecat incessant; atrahent ab alhagos las ànimas inconstants, y tenint un cor exercitat en avaricia, com fills de maledicció:

15 Los quals deixant lo camí dret s'extraviaren, seguint lo camí de Balaam de Bosor, que amá lo premi de l'iniquitat.

16 Emperó fou représ per sa iniquitat: una somera muda en la que cavalgava, parlant veu d'home, refrená la locura del profeta.

17 Aquestas son fonts sens aygua, núbols agitats de torbellins, pera'ls quals está reservada l'obscuritat de las tenebras perpetua-

ment. 18 Perqué parlant paraulas entumidas de vanitat, atrauen per los desitgs impurs de la carn á aquells que poch antes havían fugit dels que viuen en error.

19 Prometentlos llibertat, quant ells mateixos son esclaus de la corrupció; perqué tot aquell que fou vensut queda esclau del que'l vencé.

20 Y si després d'haverse apartat de las contaminacions del mon per medi del coneixement de Jesu-Christ Senyor y Salvador nostre, enredats en ellas son vensuts; lo derrer fou fet pera ells pitjor que'l primer.

21 Per lo qual millor los hauria estat no haver conegut lo camí de la justícia, que no després del coneixement girar las espatllas al sant manament que'ls fou donat.

22 Puix los ha succehit alló que diu lo refrá verdader: Lo ca se'n torná á lo que havia vomitat, y la porca rentada á revolcar-se en lo fanch.

CAP. 3.

Los amonesta de nou y'ls fortifica contra los falsos doctors: parla de la segona vinguda del Senyor, y encarrega que l'esperin previnguts: alaba los escrits de Sant Pau los quals eran adulterats per molts ignorants.

AQUESTA es, caríssims, la segona carta que us escrich, procurant en las dos avivar vostre ánimo sencill ab amonestacions;

2 Peraqué tingau presents las paraulas dels sants profetas de qui us parlí, y'ls manaments que us foren donats per los apóstols del Senyor y Salvador:

3 Sabent aixó primerament, que en los últims temps vindrán impostors artificiosos que caminarán segons sas propias concupiscencias,

4 Dihent: ¿Ahont es la promesa de son adveniment? perquè desde que'ls pares dormiren tot permaneceix així com en lo principi de la creació.

5 Y certament ells ignoran voluntariament que per la paraula de Deu los cels foren desde temps antich, y que la terra subsistia fora del aygua y en l'aygua:

6 Per lo qual lo mon d'aquell temps essent inundat per aygua fou destruit:

7 Emperó los cels, que son ara, y la terra, per la mateixa paraula, son guardats y reservats pera'l foch en lo dia del judici y del extermini dels homes ímpios.

8 Emperó, caríssims, no siau ignorants d'una cosa, que un dia respecte del Senyor es com mil anys, y mil anys com un dia.

9 No retarda donchs lo Senyor sa promesa com alguns pensan, sinó que espera ab paciència per amor de vosaltres, no volent que ningú's perdi, sinó que tots se convertescan á penitència.

10 Vindrà donchs com lladre de nit lo dia del Senyor; en lo qual passarán los cels ab gran soroll, y'ls elements se derritirán ab lo calor, y la terra y las obras que hi ha en ella serán abrasadas.

11 Donchs ja que totas estas cosas han de ser disoltas, ¿quina classe de gent haveu de ser vosaltres en santedat de vida y pietat;

12 Esperant y apressurantvos pera la vinguda del dia del Senyor, en lo qual los cels cremant serán disolts, y'ls elements serán fosos ab l'ardor del foch?

13 No obstant aixó nosaltres, conforme sa promesa, esperam cels nous y terra nova, en los quals habita la justícia.

1 JOAN, 1.

14 Per lo tant, caríssims, esperant aquestas cosas procurau ser trobats per ell en pau, sens mácula y irreprensibles:

15 Y creheu que la longanimitat del Senyor es salvació; segons que també Pau, nostre caríssim germá, vos escrigué conforme la sabiduría que li fou donada;

16 Com també en totas sas epístolas, parlant en ellas d'aixó; en las quals hi ha algunas cosas difícils d'entendre, las quals adulte-

ran los indoctes y inconstants, com també las altras escripturas, per ruina de sí mateixos.

17 Vosaltres donchs, germans, avisats viviu alerta, peraqué no caygau de vostra firmesa enganysats pe'ls insensats.

18 Ans bé creixeu en la gracia y coneixement de nostre Senyor y Salvador Jesu-Christ. A ell sia la gloria ara y fins al dia de l'eternitat. Amen.

EPÍSTOLA PRIMERA DE SANT JOAN.

CAP. 1.

Anuncia Sant Joan la doctrina que oygué del mateix Jesu-Christ nostre Senyor, la qual es vida y llum que'ns purifica dels pecats.

LO que fou desde'l principi, lo que oyguerem, lo que vegerem ab nostres ulls, lo que mirarem y palparem nostras mans, del Verb de la vida:

2 (Perqué la vida fou manifestada, y la vegerem, y donarem d'ella testimoni, y nosaltres vos anunciam la vida eterna que era en lo Pare, y nos fou manifestada á nosaltres).

3 Lo que vegerem y oyguerem aixó vos anunciam, peraqué tingau també vosaltres comunió ab nosaltres; y nostra comunió certament es ab lo Pare y son Fill Jesu-Christ.

4 Y us escribim aquestas cosas, peraqué vos regositjeu, y vostre goig sia cumplert.

5 Aquest es lo anunci que havem ohit d'ell, y que us anunciam á vosaltres: Que Deu es llum, y no hi ha en ell tenebras algunas.

6 Si diguessem que tenim comunió ab ell y caminam en tenebras, mentim y no fem la veritat:

7 Emperó si caminam en la llum, com ell está també en la llum, tenim comunió mutua, y la sanch de Jesu-Christ son Fill nos neteja de tot pecat.

8 Si diguessem que no tenim pecat, nosaltres mateixos nos enganyam, y no hi ha veritat en nosaltres.

9 Si confessam nostres pecats, ell es fiel y just pera perdonarnos

nostres pecats, y pera limpiarnos de tota iniquitat.

10 Si diguessem que no havem pecat, lo fem á ell mentider, y sa paraula no está en nosaltres.

CAP. 2.

Nos exorta á no pecar, y á acullirnos á Jesu-Christ quant haguessem pecat: encarrega l'observancia dels manaments, especialment del primer: consola á tots, y amonesta que'ns apartem dels incréduls y heretges, als quals apellida anti-christs.

FILLETS meus, vos escrich assó peraqué no pequeu. Emperó si algú pecás, tenim per advocat junt ab lo Pare, á Jesu-Christ lo just.

2 Y ell es propiciació per nostres pecats; y no tant solament pe'ls nostres, sinó també per los de tot lo mon.

3 Y en aixó sabem que l'havem conegut, si guardam sos manaments.

4 Lo qui diu que'l coneix, y no guarda sos manaments, es un mentider, y la veritat no está en ell.

5 Emperó lo qui guarda sa paraula, la caritat de Deu verdaderament está en ell perfeta; y per aixó sabem que som en ell.

6 Aquell que diu que está en ell, aqueix deu caminar com ell camina.

7 Caríssims, no us escrich manament nou, sinó manament antich que l'havem tingut desde'l principi. Lo manament antich es la paraula que vosaltres haveu ohit desde'l principi.

8 Emperó vos escrich un mana-

ment nou, lo qual es verdader en ell y en vosaltres; perquè las tenebras ja passaren, y la verdadera llum ara resplandeix.

9 Lo qui diu que está en llum, y aborreix á son germá, está en tenebras fins ara.

10 Lo qui ama á son germá habita en la llum, y no hi ha escándol en ell.

11 Emperó lo qui aborreix á son germá está en tenebras, y camina en tenebras, y no sab ahont va, perquè las tenebras cegaren sos ulls.

12 Vos escrich á vosaltres, fillets, perquè vostres pecats vos son perdonats per son nom.

13 Vos escrich á vosaltres, pares, perquè haveu conegut á aquell que es desde'l principi. Vos escrich á vosaltres, joves, perquè haveu vensut al maligne. Vos escrich á vosaltres, infants, perquè haveu conegut al Pare.

14 Vos escrich á vosaltres, pares, perquè haveu conegut á aquell que es desde'l principi. Vos escrich á vosaltres, joves, perquè sou forts, y la paraula de Deu permanece en vosaltres, y haveu vensut al maligne.

15 No ameu al mon ni las cosas que hi ha en lo mon. Si algú ama lo mon, la caritat del Pare no está en ell.

16 Perqué tot lo que hi ha en lo mon es concupiscencia de carn, y concupiscencia d'ulls, y superbia de vida, la qual no es del Pare, sinó del mon.

17 Y lo mon passa y sa concupiscencia. Mes lo qui fa la voluntat

de Deu permaneix pera sempre.

18 Fillets, ja es l'última hora, y com haveu ohit que l'anticrist vindrà, així molts ara s'han fet anticrists, per lo qual coneixem qu'es l'última hora.

19 Isqueren d'entre nosaltres, mes no eran de nosaltres; perquè si haguessen estat de nosaltres haurían certament permanescut ab nosaltres: emperó pera qués veja clar que no tots son de nosaltres.

20 Però vosaltres teniu l'unció del Sant, y sabeu totas las cosas.

21 Jo no us he escrit á vosaltres com si ignorasseu la veritat, ans bé com la sabeu, y perquè ninguna mentida proceheix jamay de la veritat.

22 ¿Qui es mentider sinó aquell que nega que Jesús es lo Christo? Aqueix tal es l'anticrist que nega al Pare y al Fill.

23 Qualsevol que nega al Fill no té al Pare. Lo qui confessa al Fill té també al Pare.

24 Permanesqui en vosaltres lo que ohireu desde'l principi. Si permanece en vosaltres lo que ohireu desde'l principi, vosaltres també permanexeréu en lo Fill y en lo Pare.

25 Y aquesta es la promesa que ell nos feu, la vida eterna.

26 Aquestas cosas vos he escrit respecte d'aquells que us seduheixen.

27 Y permanesqui en vosaltres l'unció que haveu rebut d'ell. Y no teniu necessitat que ningú vos ensenyi, sinó que sa unció vos ensenya en totas las cosas. Y es ve-

ritat y no es mentida. Y permaneceu en aixó que ella vos ha ensenyat.

28 Y ara, fillets, permaneceu en aixó, peraqué quant aparega tingam confiansa y no siam confundits devant d'ell en son adveniment.

29 Si sabeu que ell es just, sabeu també que tot aquell que fa justicia es nat d'ell.

CAP. 3.

Del amor de Deu envers nosaltres: encarega de nou la caritat fraternal, y conclou exortant á l'observancia dels mandaments de Deu.

CONSIDERAU quina caritat nos ha donat lo Pare volent que tingam lo nom de fills de Deu, y ho siam. Per aixó lo mon no'ns coneix, perquè no'l coneix á ell.

2 Caríssims, ara som fills de Deu, y no apareix encara lo que havem de ser. Mes sabem que quant ell apareixerá serem semblants á ell, per quant nosaltres lo veurem així com ell es.

3 Y tot aquell que té aquesta esperansa en ell, se purifica á sí mateix així com ell es pur.

4 Tot aquell que fa pecat traspasa la ley, perquè lo pecat es transgressió de la ley.

5 Y saben que ell aparegué pera traurer nostres pecats; y no ni ha pecat en ell.

6 Tot aquell que permanece en ell no peca, y tot lo qui peca no l'ha vist ni conegut.

7 Fillets, no us enganyi ningú. Lo qui fa justicia es just, així com ell també es just.

8 Lo qui comet pecat es del diable, perquè'l diable desde'l principi pecà. Per aixó aparegué lo Fill de Deu pera destruir las obras del diable.

9 Tot aquell qu'es nat de Deu no fa pecat, perquè la llavor de Deu habita en ell, y no pot pecar perquè es nat de Deu.

10 En aixó son coneguts los fills de Deu y'ls fills del diable. Tot aquell que no practica la justicia no es de Deu, ni'l que no ama á son germá:

11 Perqué aquesta es la doctrina que haveu ohit desde'l principi, que us ameu los uns als altres.

12 No així com Cain, que era del maligne, y matá á son germá. ¿Y peraqué'l matá? Perqué sas obras eran malas, y las de son germá bonas.

13 No extranyeu, germans, si us aborreix lo mon.

14 Nosaltres coneixem que havem passat de mort á vida en que amam als germans. Lo qui no ama á son germá está en la mort.

15 Qualsevol que aborreix á son germá es homicida. Y saben que ningun homicida té vida eterna que permanesca en ell mateix.

16 En aixó coneixem la caritat de Deu, en que posá ell sa vida per nosaltres; y nosaltres debem posar nostra vida per los germans.

17 Lo qui tinga riquesas d'aquest mon, y vegi á son germá que té necessitat, y li tanca sas entranyas de compassió, ¿com habita la caritat de Deu en ell?

18 Fillets meus, no amem de pa-

raula ni de llengua, sinó de obra y de veritat.

19 En aixó coneixem que som de la veritat, y així alentarem nos tres cors devant de Deu.

20 Perqué si nostre cor nos repren, Deu es major que nostre cor, y sab totas las cosas.

21 Caríssims, si nostre cor no'ns repren, llavors tenim confiansa envers Deu:

22 Y quant li demanem rebrem d'ell, perquè guardam sos manaments, y fem las cosas que son agradables á sa vista.

23 Y aquest es son manament: Que cregam en lo nom de son Fill Jesu-Christ, y'ns amem los uns als altres, com nos ho ha manat.

24 Y'l qui guarda sos manaments está en Deu, y Deu en ell; y en aixó sabem que ell perma-neix en nosaltres, per l'Esperit que'ns ha donat.

CAP. 4.

Per la fe y la caritat se discerneixen los esperits que son de Deu dels que no ho son: nos exorta al amor de Deu y del próxim, y diu que la perfeta caritat exclou tot temor.

CARÍSSIMS, no cregau á tot esperit, emperó probau los esperits si son de Deu; perquè s'han alsat molts falsos profetas en lo mon.

2 En aixó se coneix l'Esperit de Deu: tot esperit que confessa que Jesu-Christ vingué en carn, es de Deu;

3 Y tot esperit que no confessa que Jesu-Christ vingué en carn, no es de Deu. Y aquest tal es

l'esperit del antichrist, de qui haveu ohit que vé, y que ara ja está en lo mon.

4 Vosaltres, fillets, sou de Deu, y venceréu á aquell: perquè lo qui está en vosaltres es major que'l que está en lo mon.

5 Ells son del mon: per aixó parlan del mon, y'l mon los ou.

6 Nosaltres som de Deu. Qui coneix á Deu, nos ou; lo qui no es de Deu, no'ns ou: en aixó coneixem l'esperit de veritat y l'esperit d'error.

7 Caríssims, amemnos los uns als altres, perquè la caritat vé de Deu. Y tot aquell que ama es nat de Deu, y coneix á Deu.

8 Lo qui no ama no coneix á Deu, perquè Deu es caritat.

9 En aixó se demostra la caritat de Deu envers nosaltres, en que Deu enviá al mon á son Fill unigénit peraqué viscam per ell.

10 En aixó consisteix la caritat; no en que nosaltres hajam amat á Deu, sinó que ell nos amá primer á nosaltres, y enviá son Fill en propiciació per nostres pecats.

11 Caríssims, si Deu nos amá d'aquesta manera, també debem amarnos los uns als altres.

12 Ningú vegé jamay á Deu. Si'ns amassem los uns als altres, Deu está en nosaltres, y sa caritat es perfeta en nosaltres.

13 En aixó coneixem que estam en ell, y ell en nosaltres, en que nos ha donat de son Esperit.

14 Y nosaltres lo vegerem, y donarem testimoni que'l Pare enviá son Fill pera ser Salvador del mon.

15 Qualsevol que confessi que Jesús es Fill de Deu, Deu está en ell y ell en Deu.

16 Y nosaltres havem conegut y cregut á la caritat que Deu té per nosaltres. Deu es caritat, y qui permaneceix en caritat, en Deu permaneceix, y Deu en ell.

17 Per aixó fou perfeccionada la caritat de Deu ab nosaltres, peraqué tinguéssim confiansa en lo dia del judici; puix com ell es, així som nosaltres en aquest mon.

18 En la caritat no hi ha temor: emperó la caritat perfeta llansa fora lo temor; perquè lo temor té pena: y així lo qui tem no es perfet en la caritat.

19 Donchs ameu á Deu, perquè Deu nos amá primer.

20 Si algú digués: Jo amo á Deu, y aborris á son germá, mentider es: perquè qui no ama á son germá al qual veu, ¿com pot amar á Deu á qui no veu?

21 Y aquest manament tenim d'ell. Que'l qui ama á Deu, ama també á son germá.

CAP. 5.

Virtut admirable de la viva fe y de la caritat: tres testimonis en la terra demostran que Christo es verdader Home, y altres tres en lo cel lo demostran verdader Fill de Deu, en qual fe troba l'home la vida eterna.

TOT aquell que creu que Jesús es lo Christo, es nat de Deu; y tot lo qui ama al que ha engendrat, ama també á aquell qui nasqué d'ell.

2 En aixó coneixem que amam

1 JOAN, 5.

als fills de Deu, si amam á Deu y guardam sos manaments.

3 Perqué aquest es l'amor de Deu, que guardem sos manaments, y'ls manaments d'ell no son pesats.

4 Perqué tot lo que naix de Deu vens lo mon, y esta es la victoria que vens lo mon, nostra fe.

5 ¿Qui es lo que vens lo mon, sinó lo qui creu que Jesús es Fill de Deu?

6 Aquest es Jesu-Christ que vingué per aygua y per sanch: no en aygua tant solament, sinó en aygua y sanch. Y l'Esperit es lo qui dona testimoni, perqué l'Esperit es la veritat.

7 Perqué tres son los que donan testimoni en lo cel: lo Pare, lo Verb, y l'Esperit Sant. Y aquestos tres son una mateixa cosa.

8 Y tres son los que donan testimoni en la terra: l'Esperit, y l'aygua, y la sanch; y aquestas tres cosas convenen en una.

9 Si rebem lo testimoni dels homes, major es lo testimoni de Deu; puix aquest es lo testimoni de Deu, qu'es lo major, perqué ell ha testificat de son Fill.

10 Lo qui creu en lo Fill de Deu, té en sí lo testimoni de Deu. Lo qui no creu al Fill, lo fa mentider; perqué no creu en lo testimoni que Deu ha donat de son Fill.

11 Y aquest es lo testimoni, que Deu nos ha donat vida eterna; y aquesta vida está en son Fill.

12 Lo qui té al Fill, té la vida: lo qui no té al Fill, no té la vida.

13 Aquestas cosas vos escrich, peraqué sapiau que teniu vida eterna los que creheu en lo nom del Fill de Deu.

14 Y aquesta es la confiansa que tenim en ell: Que ell nos ou tot quant li demanam, essent conforme á sa voluntat.

15 Y si sabem que'ns ou en tot lo qui li demanem, ho sabem perqué tenim las peticions que li havem suplicat.

16 Si algu sab que son germá comet un pecat que no es de mort, demani, y será donada vida á aquell que peca no de mort. Hi ha pecat de mort: no dich jo que pregui ningú per ell.

17 Tota iniquitat es pecat; y hi ha pecat que no es de mort.

18 Sabem que tot aquell qu'es nat de Deu no peca; sinó que aquell qu'es engendrat de Deu se guarda á sí mateix, y'l maligne no'l toca.

19 Y nosaltres sabem que som de Deu, y tot lo mon está posat en lo maligne.

20 Y sabem que vingué lo Fill de Deu, y que'ns doná enteniment, peraqué coneguéssem á aquell qu'es verdader; y nosaltres estam en aquell qu'es verdader, en son Fill Jesu-Christ. Aquest es lo verdader Deu y la vida eterna.

21 Fillets, guarda vos dels ídols. Amen.

EPÍSTOLA SEGONA

DE SANT JOAN.

Exorta á una senyora y á sos fills, la virtut dels quals alaba, á perseverar constantment en la caritat, y á guardarse dels heretges, permaneixent en la doctrina rebuda.

L'ANCIÁ á la senyora electa y á sos fills, als quals jo amo de veras, y no jo sol, sinó també tots los que han conegut la veritat;

2 Per amor de la veritat que permaneceix en nosaltres y que estava sempre ab nosaltres.

3 Gracia sia ab vosaltres, misericordia y pau, de Deu Pare, y de Jesu-Christ Fill del Pare, en veritat y en caritat.

4 Molt m'he regositjat, perquè he trobat de tos fills que caminan en veritat, així com havem rebut lo manament del Pare.

5 Y ara vos demano, senyora, no com si us escriguéis un nou manament, sinó lo que havem tingut desde'l principi, que'ns amem los uns als altres.

6 Y aquesta es la caritat, que caminem segons los seus manaments. Aquest es lo manament:

Que camineu en ell com l'havem ohit desde'l principi:

7 Perqué s'han alsat molts impostors en lo mon, que no confessan que Jesu-Christ vingué en carn; aqueix tal es impostor y antichrist.

8 Guardauvos á vosaltres mateixos, perquè no perdau lo que haveu obrat, sinó que rebau cumplert gallardó.

9 Tot aquell que s'aparta y no persevera en la doctrina de Christo, no té á Deu: lo qui persevera en la doctrina, aqueix té al Pare y al Fill.

10 Si algú vé á vosaltres y no fa professió de aquesta doctrina, no'l rebeu en casa, ni'l saludeu;

11 Perqué lo qui'l saluda comunica en sas malas obras.

12 Tenint moltas cosas que escriure'us, no ho he volgut fer ab paper y tinta, perquè espero anar á véure'us y parlarvos boca á boca, á fi de que vostre goig sia cumplert.

13 Los fills de ta germana electa te saludan.

EPÍSTOLA TERCERA

DE SANT JOAN.

Alaba á Gayo per sa constancia en la fe, y per sa beneficencia en hospedar als pelegrins: parla dels vicios de Diotrepthes y de la virtut de Demetri.

L'ANCIÀ al caríssim Gayo, á qui jo amo de veras.

2 Caríssim, prego al Senyor que't prosperi en tot, y que't conservi en salut, així com ta ànima prospera.

3 Gran ha estat mon goig per la vinguda dels germans y per lo testimoni que han donat de ta veritat, així com tu caminas en la veritat.

4 No tinch jo major goig que ohir que mos fills caminan en la veritat.

5 Caríssim, te portas ab fidelitat en tot lo que fas ab los germans, y particularment ab los pelegrins;

6 Los quals han donat testimoni deta caritat en presencia de l'iglesia; als quals si encaminas, com convé segons Deu, farás bé;

7 Perqué per son nom se posaren en camí, no prenent res dels Gentils.

8 Nosaltres per consegüent de-

bem rébrer als tals, á fi de coopear á la veritat.

9 Hauria jo escrit á l'iglesia; emperó Diotrepthes, que preten tenir la primacia entr'ells, no'ns vol rébrer.

10 Y per aixó si jo vingués allí donaré á entendre las obras que fa, espargint paraulas malignas contra de nosaltres; y com si aixó no li bastás, ni rébrer vol als nostres germans, y impedeix als que'ls voldrian rébrer, y'ls trau fora de l'iglesia.

11 Caríssim, no vullas seguir lo qu'es mal, sinó lo qu'es bó. Lo qui fa bé es de Deu; qui fa mal no vegé á Deu.

12 Tots donan testimoni de Demetri, fins la mateixa veritat; y nosaltres també lo donam, y tu sabs que nostre testimoni es verdader.

13 Moltes cosas tenia que escriure't; emperó no ho he volgut fer ab tinta y ab ploma:

14 Puix espero véure't en breu, y parlarem boca á boca. Sia pau ab tu. Te saludan los amichs. Saluda á nostres amichs, á cada hu en particular.

EPÍSTOLA DE SANT JUDAS.

Exorta á la constancia en la fe, y á resistir los esfuerzos y ardits dels impiós: descriu son caràcter y'l terrible càstich que se'ls espera.

JUDAS, servo de Jesu-Christ y germá de Jaume, á aquells que son santificats en Deu Pare, y guardats y cridats en Jesu-Christ:

2 Misericordia, y pau, y caritat complerta, sia ab vosaltres.

3 Caríssims, desitjant jo ab ansia escriure'us acerca vostra comú salvació, m'ha estat precis ara ferho pera exortavos á que peleheu per la fe que fou donada als sants.

4 Perqué s'han introduhit ab dissimulo certs homes impiós que d'ante má estavan destinats per aquest judici, los quals cambian la gracia de nostre Deu en luxuria, y negan á Jesu-Christ nostre únic Soberá y Senyor.

5 Vull donchs fervos present, ja que havenu sabut tot assó, que Jesús salvant al poble de la terra d'Egipte destruhí després á aquells que no creyan.

6 Y que als àngels que no guardaren son primer estat, sinó que desampararen sa propia habitació, los té reservats ab cadenas eternas en tenebras pera'l judici del gran dia.

7 Així com Sodoma y Gomorra y las ciutats comarcanas, de la mateixa manera entregantse á la fornicació, y anant detrás d'altra carn, foren fetas exemple, sufrint pena de foch etern.

8 De la mateixa manera aquestos també contaminan sa carn, y desprecian la dominació, y blasfeman de la magestat.

9 Quant l'arcàngel Miquel, disputant ab lo diable, altercava sobre'l cos de Moysés, no s'atreví á fulminarli sentència de blasfemo, emperó digué: Reprimésca't lo Senyor.

10 Emperó aquestos blasfeman de las cosas que no entenen, y's perverteixen com bestias irracionals en aquellas cosas que saben naturalment.

11 ¡Ay d'aquells, que seguien lo camí de Cain, y pe'l interés se deixaren arrebatar del error de Balaam, y peresqueren en la sedició de Coré!

12 Aquestos son los que contaminan vostres convits de caritat, peixentse á sí mateixos sens rubor; núbols sens aygua que'ls vents fan correr d'aquí per allá, arbres de tardó, sens fruyt, dos vègades morts, y desarrelats;

13 Olas furiosas del mar que llansan la brumera de sa abominació, estrellas errants; pera'ls que está reservada la tempestat de las tenebras eternas.

14 Y Enoch que fou lo seté després d'Adam profetisá també d'aquestos, dihent: Veus aquí vingué lo Senyor entre mil de sos sants,

15 A fer judici contra tots, y á convencer á tots los impiós de las

L'APOCALIPSI, 1.

obras de sa impietat que feren impiament, y de totas las paraulas injuriosas que'ls pecadors impíos han parlat contra Deu.

16 Aquestos son uns murmura-dors malcontents que caminan se-gons sas passions, y sa boca parla cosas de superbia, admirant á certas personas per rahó d'interés.

17 Emperó vosaltres, caríssims, recordauvos de las paraulas que us foren ditas per los apóstols de nostre Senyor Jesu-Christ;

18 Los quals vos deyan, que en los últims temps vindrán impos-tors, que caminarán segons sos desitjs plens d'impietat.

19 Aquestos son los que se sepa-ran á sí mateixos, sensuals, que no tenen l'Esperit.

20 Mes vosaltres, caríssims, edi-ficantvos á vosaltres mateixos so-

bre'l fonament de vostra santíssi-ma fe, orant en l'Esperit Sant,

21 Conservaus á vosaltres ma-teixos en l'amor de Deu, esperant la misericordia de nostre Senyor Jesu-Christ pera vida eterna.

22 Y teniu compassió d'alguns, fent diferencia;

23 Y salvau á altres ab temor, arrebatantlos del foc, aborrint fins la roba que está contaminada per la carn.

24 Y á aquell qu'es poderós pera guardarvos sens pecats, y pera presentarvos sens mácula, y plens d'alegria á la presencia de sa gloria,

25 Al sol Deu, Sabi, Salvador nostre, per Jesu-Christ sia gloria, y magestat, imperi, y poder abans dels sigles, ara y per los sigles dels sigles. Amen.

L'APOCALIPSI,

Ó REVELACIÓ DE SANT JOAN.

CAP. 1.

Sant Joan desterrat en l'isla de Patmos, escriu per mandato de Deu la revelació que havia tingut á las set iglesias del Asia, representadas en set candeleros.

LA Revelació de Jesu-Christ que Deu li doná pera manifestar á sos servos las cosas que convé sian fetas luego, y las declarará enviantlas per son ángel á Joan servo seu;

2 Lo qual ha donat testimoni de la paraula de Deu, y testimoni de Jesu-Christ, y de totas las cosas que vegé.

3 Benaventurat aquell que lle-geix y ou las paraulas d'aquesta profecia, y guarda las cosas que en ella están escritas, perquè lo temps está cerca.

4 Joan á las set iglesias que hi ha en l'Asia: Gracia á vosaltres, y pau d'aquell que es, y que era,

L'APOCALIPSI, 1, 2.

y que ha de venir, y dels set esperits que están devant de son trono,

5 Y de Jesu-Christ, testimoni fiel, primogénit dels morts, y príncep dels reys de la terra, que'ns amá y'ns rentá de nostres pecats ab sa propia sanch,

6 Y'ns ha fet reys y sacerdots pera Deu y son Pare; á ell sia la gloria y l'imperi per los sigles dels sigles. Amen.

7 Veus aquí que vé ab núbols, y'l veurá tot ull, y'ls que'l traspasaren. Y's ferirán los pits al véure'l tots los llinatges de la terra. Així serà. Amen.

8 Jo so l'alfa y l'ómega, lo principi y'l fi, diu lo Senyor Deu, que es, y que era, y que ha de venir, lo Totpoderós.

9 Jo Joan, vostre germá y company en la tribulació, y en lo regne, y en la paciència en Jesu-Christ, estiguí en una isla que s'anomena Patmos, per la paraula de Deu y per lo testimoni de Jesús.

10 Jo fui en l'Esperit un dia del Senyor, y oyguí detrás de mi una gran veu, com de trompeta,

11 Que deya: Lo que veus escriuho en un llibre, y envía'l á las set iglesias que hi ha en l'Asia, á Efeso, y á Esmirna, y á Pergamo, y á Tiatira, y á Sardis, y á Filadelfia, y á Laodicéa,

12 Y'm vaitg girar pera veurer la veu del que parlava ab mi. Y girat vegí set candeleros d'or;

13 Y en mitg dels set candeleros d'or á un semblant al Fill del home, vestit d'una vestidura llarga, y cenyit en los pits ab una cinta d'or.

14 Y son cap y sos cabells eran blanchs, com llana blanca y com neu, y sos ulls com una flama de foch:

15 Y sos peus semblants al llautó fi quant está en una fornall ardent, y sa veu com lo rumor de moltes ayguas.

16 Y tenia á sa dreta set estrel·las; y eixia de sa boca una espasa aguda de dos talls; y sa cara resplandía com lo sol en son vigor.

17 Y així que'l vegí cayguí á sos peus com mort. Y posá sa mà dreta sobre de mi, dihent: No temis, Jo so'l primer y'l darrer:

18 Lo qui visch y he estat mort; y ve't aquí que visch en los sigles dels sigles, y tinch las claus de la mort y del infern.

19 Escriu donchs las cosas que has vist, y las que son, y las que han de ser després d'aquestas:

20 Lo misteri de las set estrel·las que has vist en ma dreta, y'ls set candeleros d'or. Las set estrel·las son los ángels de las set iglesias, y'ls set candeleros son las set iglesias.

CAP. 2.

Se li mana al apóstol que escriga varios avisos á las quatre iglesias primeras: alaba als que no havian abrassat la doctrina dels Nicolaitas, y convida á altres al arrepentiment: detesta al Christia tibi, y promet lo premi al vencedor.

ESCRIU al ángel de l'iglesia d'Efeso: Assó diu lo qui té las set estrel·las á sa dreta, y'l que camina en mitg dels set candeleros d'or:

L'APOCALIPSI, 2.

2 Sé tas obras, y ton treball, y ta paciència, y que no pots sufrir als mals; y que probares á aquells que diuhen son apóstols, y no ho son; y'ls has trobat mentiders.

3 Has sufert, tens paciència, has treballat per amor de mon nom, y no has desmayat.

4 Emperó tinch contra de tu que has deixat ta primera caritat.

5 Recórda't donchs d'ahont has caygut; y arrepen-teixte, y fes las primeras obras, perquè si no, vindré á tu promptament, y remouré ton candelero de son lloch, á no ser que t'arrepentescas.

6 Emperó tens assó que aborreixes los fets dels Nicolaitas, que jo també aborresch.

7 Lo qui té orella, oyga lo que l'Esperit diu á las iglesias: Al vencedor li donaré á menjar del arbre de la vida que está en mitg del paradís de Deu.

8 Y al ángel de l'iglesia d'Es-mirna escriu: Assó diu lo primer y'l derrer, que morí y viu:

9 Sé tas obras, y tribulació, y pobresa; (emperó tu ets rich,) y sé la blasfemia d'aquells que diuhen que son Jueus, y no ho son, mes son sinagoga de Satanás.

10 No temis ninguna d'aquestas cosas que has de patir. Ve't aquí lo diable ne ha de ficar alguns de vosaltres en la presó, peraqué sian probats; y tindréu tribulació deu dias. Sias fiel fins á la mort, y't donaré la corona de vida.

11 Lo qui té orella, oyga lo que l'Esperit diu á las iglesias: Lo qui

vensi no rebrá dany de la segona mort.

12 Y escriu al ángel de l'iglesia de Pergamo: Assó diu lo que té l'espasa aguda de dos talls:

13 Sé tas obras, ahont habitas, y ahont está lo siti de Satanás; y conservas mon nom, y no negares ma fe fins en aquells dias en que Antipas fou mon fiel mártir, y fou mort entre vosaltres ahont Satanás habita.

14 Emperó tinch contra tu algunas cosas, perquè tens allí als que segueixen la doctrina de Balaam, que ensenyava á Balac á posar tropés devant dels fills d'Israel, peraqué menjassen cosas sacrificadas als ídols, y cometessen fornicació.

15 Així també tens tu los que segueixen la doctrina dels Nicolaitas, lo que jo aborresch.

16 Donchs arrepen-teixte; perquè d'altra manera vindré á tu promptament, y pelearé contra ells ab l'espasa de ma boca.

17 Lo qui té orella, oyga lo que diu l'Esperit á las iglesias: Al vencedor daré jo manná escondit, y li donaré una pedreta blanca; y en la pedreta un nou nom escrit, que ningú'l sab, sinó aquell que'l reb.

18 Y escriu al ángel de l'iglesia de Tiatira: Lo Fill de Deu, que té los ulls com flama de foch y sos peus semblants á llautó fi, diu assó:

19 Jo sé tas obras, y ta fe, y caritat, y serveys, y ta paciència, y las derrerases obras que feres, que excedeixen á las primeras.

L'APOCALIPSI, 2, 3.

20 Però tinch algunas cosas contra tu, perquè tu permets á Jezabel, una dona que's diu profeta, predicar y enganyar á mos servos, cometre fornicació, y menjar de las cosas sacrificadas als ídols.

21 Y li he donat temps peraqué s'arrepentís; y de sa fornicació ella no s'ha arrepentit.

22 Veus aquí la postraré en un llit; y'ls que adulterin ab ella se veurán en gran tribulació, á menos que s'arrepentescan de sas obras.

23 Y entregaré á la mort á sos fills; y totas las iglesias sabrán que jo so lo qui escudrinyo las entranyas y'ls cors, y donaré á cada hu de vosaltres segon sas obras. Emperó vos dich á vosaltres,

24 Y als demás que están en Tiatira, á quants no segueixen aquesta doctrina, y no han conegut las profunditats de Satanás, com ells diuen: Jo no posaré sobre vosaltres ningun altra càrrega.

25 Emperó guardáu bé alló que teniu fins que jo vinga.

26 Y al que vensi y guardi mas obras fins al fi, jo li donaré potestat sobre las nacions;

27 Y las governará ab vara de ferro, y com vasos de terra serán fets micas,

28 Així com jo també ho tinch rebut de mon Pare: li donaré també l'estrella del matí.

29 Lo qui té orella, oyga lo que l'Esperit diu á las iglesias.

CAP. 3.

Dona avisos importants á las tres iglesias de Sardis, de Filadelfia y de Laodicéa.

Y ESCRIU al ángel de l'iglesia de Sardis: Assó diu lo qui té los set Esperits de Deu, y las set estrellas: Jo conech tas obras, que tens nom de que vius, y ets mort.

2 Sias vigilant, y fortifica las cosas que quedan y están promptas á morir, perquè jo no trobo tas obras perfetas devant de Deu.

3 Recórda't donchs de lo que has rebut y ohit, y guárda ho bé, y arrepenteixte. Perqué si no vigilas, jo vindré á tu com á lladre, y no sabrás l'hora en que jo vindré á tu.

4 Emperó tens encara alguns noms en Sardis que no han contaminat sas vestiduras; los quals anirán ab mi en vestiduras blancas, perquè son dignes.

5 Lo que vensi será vestit ab vestiduras blancas, y jo no esborraré son nom del llibre de la vida, ans bé confessaré son nom devant de mon Pare y devant de sos ángels.

6 Lo qui té orella, oyga lo que diu l'Esperit á las iglesias.

7 Y escriu al ángel de l'iglesia de Filadelfia: Assó diu aquell que es sant y verdader, lo qui té la clau de David, aquell que obra, y ningú tanca: y tanca, y ningú obra:

8 Jo conech tas obras. Ve't aquí, jo posí devant teu una porta oberta que ningú pot tancar; perquè tens un poch de virtut, y has guardat ma paraula, y no has negat mon nom.

9 Ve't aquí, los faré de la sinagoga de Satanás als que diuen que son Jueus, y no ho son, sinó que menteixen: ve't aquí los faré ve-

nir y adorar devant de tos peus; y sabrán que jo t'he amat.

10 Perqué tu has guardat la paraula de ma paciència, y jo't guardaré de l'hora de la tentació, que ha de venir sobre tot lo mon, pera probar als habitants de la terra.

11 Mira que vinch luego: guarda lo que tens, peraqué ningú pren-ga ta corona.

12 Al que vensi, lo faré columna en lo temple de mon Deu, y no eixirá may més fora; y escriuré sobre d'ell lo nom de mon Deu, y'l nom de la ciutat de mon Deu, la nova Jerusalem, que baixa del cel de mon Deu, y'l nom meu nou.

13 Qui té orella, oyga lo que l'Esperit diu á las iglesias.

14 Y escriu al ángel de l'iglesia de Laodicéa: Assó diu l'Amen, lo fiel y verdader Testimoni, lo Principi de la creació de Deu:

15 Conech tas obras, que no ets fret ni calent: Valdament fosses fret ó calent.

16 Emperó perquè ets tibi, que no ets fret ni calent, comensaré á vomitarte de ma boca.

17 Perqué tu dius: So rich, y estich plé de bens, y no necessito de res; y no coneixes que ets un des-graciat, y miserable, y pobre, y cego, y desnú.

18 Jo t'aconsello que compris de mon or refinat en lo foch, peraqué sias rich, y't vestescas de robas blanques, y no's descubri la vergonya de ta desnuesa; y ungeix tos ulls ab colliri, peraqué vejias.

19 A tots quants amo reprench

y castigo. Arma't donchs de zel, y arrepen-teixte.

20 Ve't aquí, estich á la porta y truco; si algú oygués ma ven, y m'obris la porta, entraré á ell, y soparé ab ell, y ell ab mi.

21 Al que vensi li concediré sen-tarse ab mi en lo meu trono; així com jo també he vensut, y estich sentat ab mon Pare en son trono.

22 Lo qui té orella, oyga lo que l'Esperit diu á las iglesias.

CAP. 4.

Veu l'apòstol en un èxtasis lo trono de Deu en lo cel, rodejat de vint y quatre ancians, y de quatre animals misterio-sos que'l glorifican.

DESPRES d'aixó mirí; y veus aquí una porta oberta en lo cel, y la primera veu que oyguí era com de trompeta que parlava ab mi, dihent: Puja aquí, y't mostraré las cosas qu'es necessari sian fetas després d'aquestas.

2 Y immediatament jo vaitg es-ser *arreatat* en esperit; y veus aquí un trono que estava posat en lo cel, y sobre'l trono estava un assentat.

3 Y'l que estava assentat, en l'aspecte era semblant á una pedra jaspe y de sardio; y al rodador del trono hi havia un arch iris, que á la vista parexia una esme-ralda.

4 Y al rodador del trono vint y quatre sitis, y sobre los sitis vint y quatre ancians assentats, vestits ab robas blanques, y en sos caps coronas d'or.

5 Y eixian del trono llamps, y veus, y trons; y devant del trono

L'APOCALIPSI, 4, 5.

set llantias que cremavan, las quals son los set Esperits de Deu.

6 Y devant del trono hi havia com un mar transparent de vidre, semblant al cristall; y en mitg del trono, y al rodador del trono, quatre animals plens d'ulls devant y darrera.

7 Y'l primer animal era com un lleó, y'l segon animal semblant á un badell, y'l tercer animal tenia la cara com un home, y'l quart animal era semblant á un'álga volant.

8 Y'ls quatre animals, cada hu d'ells tenia sis alas, y al rodador, y dintre estavan plens d'ulls, y no cessavan dia y nit de dir: Sant, Sant, Sant, Senyor Deu Totpoderós, lo qual era, es, y ha de venir.

9 Y quant aquells animals donavan gloria, y honor, y gracias al que estava sentat en lo trono, que viu per los sigles dels sigles,

10 Los vint y quatre ancians se postravan devant del que estava sentat en lo trono, y adoravan al que viu per los sigles dels sigles, y tiravan sas coronas devant del trono, dihent:

11 Digne sou, Senyor *Deu nostre*, de rébrer gloria, y honra, y virtut, perquè vos haveu criat totas las cosas, y per lo vostre plaher ellas son y foren criadas.

CAP. 5.

Mentres que Sant Joan plorava perquè ningú podia obrir lo llibre tancat ab set sellos, l'obrí l'Anyell de Deu que poch abans havia estat mort: per lo que totas las criaturas li tributaren cántichs d'alabansas.

DESPRÉS vegí en la má dreta del que estava sentat en lo trono un llibre escrit per dins y per fora, sellat ab set sellos.

2 Y vegí un ángel fort que proclamava en alta veu: ¿Qui es digne d'obrir lo llibre y de desfer sos sellos?

3 Y ningú podia, ni en lo cel, ni en la terra, ni devall la terra obrir lo llibre, ni mirarlo.

4 Y jo plorava molt, perquè no s'encontrá ningú digne d'obrir lo llibre, ni de mirarlo.

5 Y un dels ancians me digné: No ploris: ve't aquí lo Lleó de la tribu de Judá, l'Arrel de David, ha vensut per obrir lo llibre y desfer sos set sellos.

6 Y jo mirí, y vegí en mitg del trono, y dels quatre animals, y en mitg dels ancians, un Anyell dret, així com havia estat mort, que tenia set banyas y set ulls, que son los set Esperits de Deu enviats per tota la terra.

7 Y vingué y prengué'l llibre de la má dreta del que estava assentat en lo trono.

8 Y quant hagué obert lo llibre, los quatre animals y los vint y quatre ancians se postraren devant del Anyell, tenint cada hu harpas y copas d'or plenas de perfums, que son las oracions dels sants:

9 Y cantavan un nou cántich, dihent: Digne sou, *Senyor*, de pèndrer lo llibre, y d'obrir sos sellos, perquè foreu mort, y'ns haveu redimit pera Deu ab vostra sanch, de tota tribu, y llengua, y poble, y nació;

10 Y'ns havén fet reys y sacerdots envers nostre Deu; y regnaren sobre la terra.

11 Y vegí y oyguí veu de molts àngels al rodador del trono, y'ls animals, y'ls ancians; y'l número d'ells era millars de millars;

12 Que deyan en alta veu: Digne es l'Anyell, que fou mort, de rébrer virtut, y divinitat, y sabiduría, y fortaleza, y honra, y gloria, y benedicció.

13 Y á todas las criaturas que hi ha en lo cel, y sobre la terra, y devall la terra, y las que hi ha en lo mar, y todas quantas hi ha en ells, las oyguí dir: Al que está sentat en lo trono, y al Anyell, benedicció, y honra, y gloria, y poder per los siglos dels siglos.

14 Y'ls quatre animals deyan: Amen. Y'ls vint y quatre ancians caygueren postrats sobre sos rostros, y adoraren al que viu per los siglos dels siglos.

CAP. 6.

Senyals misteriosos que aná vehent l'apòstol, conforme anava obrint l'Anyell los sis primers sellos.

Y VEGÍ que l'Anyell obrí un dels set sellos, y oyguí que un dels quatre animals deya, com ab veu de tro: Vina, y veurás.

2 Y mirí, y vegí un cavall blanch, y'l que estava sobre ell tenia un arch, y li fou donada una corona, y isqué victoriós pera vencer.

3 Y quant ell hagué obert lo segon sello, oyguí al segon animal que deya: Vina, y veurás.

4 Y isqué un altre cavall vermell; y fou donat poder al que

estava sentat sobre ell, peraqué tragués la pau de la terra, y que's matassen los uns als altres, y li fou donada una gran espasa.

5 Y quant obrí lo tercer sello, oyguí al tercer animal que deya: Vina, y veurás. Y aparegué un cavall negre, y'l que estava sentat sobre ell tenia en sa mà unas balansas.

6 Y oyguí una veu en mitg dels quatre animals que deya: Dos mesures de blat per un diner, y sis mesures d'ordi per un diner; emperó no fassas dany al oli ni al vi.

7 Y quant obrí lo quart sello, oyguí la veu del quart animal que deya: Vina, y veurás.

8 Y mirí, y vegí un cavall esblaymat; y'l que estava sentat sobre ell tenia per nom Mort, y'l seguia l'infern; y li fou donat poder sobre la quarta part de la terra per matar ab espasa, ab fam, y ab mortaldat, y ab bestias de la terra.

9 Y quant hagué obert lo quint sello, vegí sota del altar las ánimas dels que havian estat morts per la paraula de Deu, y per lo testimoní que tenían;

10 Y clamavan en veu alta, dihent: ¿Fins á quant, Senyor sant y verdader, no judicau y no venjau nostra sanch dels que habitan en la terra?

11 Y foren donadas á cada hu d'ells unas robas blancas; y'ls fou dit que reposassen encara un poch de temps, fins que's cumplís lo número de sos co-servos y'l de sos germans, que també han de ser morts com ells.

L'APOCALIPSI, 6, 7.

12 Y mirí quant ell obrí lo sisé sello: y veus aquí hi hagué un gran terratrémol, y's torná lo sol negre com un sach de silici, y la lluna se torná com sanch:

13 Y las estrellas del cel caygueren sobre la terra, com la figuera deixa caurer sas figas quant es sacudida per un vent fort:

14 Y'l cel se retirá com un llibre que s'enrolla: y todas las montanyas y todas las islas foren remogudas de sos llochs:

15 Y'ls reys de la terra, y'ls prínceps, y'ls tribuns, y'ls richs, y'ls poderosos, y tot servo y llibre, s'escondiren en las covas, y entre las rocas de las montanyas;

16 Y deyan á las montanyas y á las rocas: Caheu sobre nosaltres, y ocultauos de la presencia del que está sentat sobre'l trono, y de l'ira del Anyell;

17 Perqué lo gran dia de sa ira es arribat: y aquí será capás de sostenirse en peu?

CAP. 7.

Se dona ordre als àngels que venen á destruir la terra, que no fassan dany als sellats, tant del poble d'Israel com de las demés nacions: quins son los que vegé Sant Joan vestits d'una vestidura blanca.

DESPRÉS d'aixó vegí quatre àngels que estavan drets en los quatre ànguls de la terra, y tenían los quatre vents de la terra, peraqué no bufassen sobre la terra, ni sobre'l mar, ni sobre ningun arbre.

2 Y vegí un altre àngel que pujava de la part ahont naix lo sol,

y tenía lo senyal de Deu viu; y clamá en alta veu als quatre àngels, als quals era donat poder de danyar á la terra y al mar,

3 Dihent: No danyeu á la terra, ni al mar, ni als arbres, fins que hajam senyalat als servos de nostre Deu en sos fronts.

4 Y oyguí lo número dels senyalats, que era cent y quaranta y quatre mil senyalats, de todas las tribus dels fills d'Israel.

5 De la tribu de Judá, dotse mil senyalats. De la tribu de Ruben, dotse mil senyalats. De la tribu de Gad, dotse mil senyalats.

6 De la tribu d'Aser, dotse mil senyalats. De la tribu de Nephtali, dotse mil senyalats. De la tribu de Manassés, dotse mil senyalats.

7 De la tribu de Simeon, dotse mil senyalats. De la tribu de Leví, dotse mil senyalats. De la tribu d'Isacar, dotse mil senyalats.

8 De la tribu de Zabulon, dotse mil senyalats. De la tribu de Joseph, dotse mil senyalats. Y de la tribu de Benjami, dotse mil senyalats.

9 Després d'aixó mirí, y veus aquí una gran multitut, que ningú podia contar, de todas nacions, y tribus, y pobles, y llenguas, que estavan drets devant del trono y devant del Anyell, cuberts de vestiduras blancas, y ab palmas en sas mans;

10 Y clamavan en alta veu, dihent: Salut á nostre Deu, que está sentat sobre'l trono, y al Anyell.

11 Y tots los àngels estavan drets al rodador del trono, y dels

L'APOCALIPSI, 7, 8.

ancians, y dels quatre animals; y caygueren sobre son rostre devant del trono, y adoraren á Deu,

12 Dihent: Amen; Benedicció, y gloria, y sabiduría, y acció de gracies, y honra, y poder, y fortaleza á nostre Deu en los sigles dels sigles. Amen.

13 Y prenent la paraula un dels ancians, me digué: Aquestos que están cuberts ab vestiduras blancas, ¿qui son? y ¿d'ahont vingueren?

14 Y li responguí: Senyor meu, vos ho sabeu. Y'm digué: Aquestos son los que vingueren d'una gran tribulació, y rentaren sas robas, y las blanquejaren ab la sanch del Anyell.

15 Per aixó están devant del trono de Deu, y'l serveixen dia y nit en son temple, y'l qui está sentat en lo trono habitará entr'ells.

16 Ells no tindrán may més fam, ni may més sed, ni'l sol caurá sobre ells, ni calor algun.

17 Perqué l'Anyell, que está en mitg del trono los guardará, y'ls portará á fonts d'aygua viva; y Deu aixugará á todas las llágrimas de sos ulls.

CAP. 8.

Obert ja lo seté sello s'apareixen set àngels ab set trompetas: tocan los quatre primers cada hu la seva, cau foch, la mar s'altera, las ayguas se tornan amargas, y las estrellas perden son resplendor.

Y QUANT ell obrí lo seté sello hi hagué un silenci en lo cel com de mitja hora.

2 Y vegí set àngels que estavan

en peu devant de Deu, y'ls foren donadas set trompetas.

3 Y vingué un altre àngel y's posá devant del altar, tenint un incenser d'or; y li donaren molts encens, perquè'ls oferís ab las oracions de tots los sants sobre l'altar d'or que estava devant del trono de Deu.

4 Y'l fum dels encens, ab las oracions dels sants, pujá de la mà del àngel devant de Deu.

5 Y l'àngel prengué l'encenser, y l'omplí de foch del altar, y'l llansá á terra, y hi hagué trons, clamors, llams, y gran terratrémol.

6 Y'ls set àngels que tenían las set trompetas s'aparellaren pera tocarlas.

7 Y'l primer àngel tocá la trompeta, y vingué calamarsa y foch barrejat ab sanch, lo qual caygué sobre la terra; y fou abrasada la tercera part de la terra, y fou abrasada la tercera part dels arbres, y cremada tota l'herba verda.

8 Y'l segon àngel tocá la trompeta, y fou llansada al mar com una gran montanya encesa de foch; y's torná sanch la tercera part del mar.

9 Y la tercera part de las criaturas que havia en lo mar, y tenia vida, morí; y fou destruïda la tercera part de las barcas.

10 Y'l tercer àngel tocá la trompeta; y caygué del cel una gran estrella, cremant como si fos una atxa, y caygué sobre la tercera part dels rius y sobre las fonts d'ayguas.

11 Y'l nom de l'estrella era Don-

sell; y la tercera part de las ayguas se convertí en donsell; y moriren molts homes per las ayguas, perquè's tornaren amargas.

12 Y'l quart ángel tocá la trompeta, y fou ferida la tercera part del sol, y la tercera part de la lluna, y la tercera part de las estrellas, de manera que s'obscurí la tercera part d'ells, y no resplandía la tercera part del dia, y lo mateix de la nit.

13 Y vegí y oyguí la veu d'un'àliga que volava per mitg del cel, dihent en gran veu: Ay, ay, ay dels habitants de la terra per causa de las altrás veus de las trompetas dels tres ángels, que havían de tocar encara.

CAP. 9.

Lo que esdevingué al tocar la quinta y sexta trompeta.

YL quint ángel tocá la trompeta; y vegí caurer una estrella del cel á la terra, y á ell li fou donada la clau del pou del abisme.

2 Y obrí lo pou del abisme; y pujá fum del pou, com un fum d'un gran forn, y s'obscurí lo sol y l'ayre ab lo fum del pou.

3 Y del fum del pou isqueren llagostas á la terra; á las quals los fou donat poder, com tenen los escorpins de la terra.

4 Y'ls fou manat que no fessen dany á l'herba de la terra, ni á cosa alguna verda, ni á ningun arbre; sinó solament als homes que no tenen en sos fronts lo sell de Deu.

5 Y'ls fou donat que no'ls matassen, sinó que'ls atormentassen per

espay de cinch mesos; y son torment era com torment del escorpi quant pica á un home.

6 Y en aquells dias buscarán los homes la mort, y no la trobarán, y desitjarán morir, y la mort fugirá d'ells.

7 Y las figuras de las llagostas eran semblants á cavalls aparellats per la batalla; y sobre sos caps tenían com coronas semblants al or; y sas caras eran com caras d'homes.

8 Y tenían cabells com cabells de dona; y sas dents eran com dents de lleó.

9 Y vestían corassas, com corassas de ferro; y'l soroll de sas alas com un soroll de carros de molts cavalls que corren al combat.

10 Y tenían cuas semblants á las dels escorpins, y havia agulló en sas cuas, y tenían poder pera atormentar als homes cinch mesos.

11 Y tenían sobre sí per rey un ángel del abisme, anomenat en hebreu Abaddon, en grech Apollion, y en llatí Exterminans.

12 Un ay ja passá; y veus aquí que venen dos ays després.

13 Y'l sisé ángel tocá la trompeta; y oyguí una veu dels quatre corns del altar d'or, que está devant dels ulls de Deu,

14 Lo qual deya al sisé ángel que tenia la trompeta: Deslliga los quatre ángels que están lligats en lo gran riu Eufrates.

15 Y foren deslligats los quatre ángels, que estavan aparellats per l'hora, y dia, y mes, y any, pera matar la tercera part dels homes.

L'APOCALIPSI, 9, 10.

16 Y'l número del exércit de á cavall era de doscents milions. Y jo oyguí lo número d'ells.

17 Y així jo vegí als cavalls en una visió; y als que cavalgavan, que vestían corassas de foch de color de jacintho, y de sofre; y'ls caps dels cavalls eran com caps de lleons, y eixia de sa boca foch, y fum, y sofre.

18 Y per aquestas tres plagas fou morta la tercera part dels homes, pe'l foch, pe'l fum, y pe'l sofre que eixia de sas bocas.

19 Perqué'l poder dels cavalls está en sa boca y en sas cuas: puix sas cuas eran semblants als serps, que tenen cap, y ab ellas fan dany.

20 Y'ls altres homes que no foren morts d'aquestas plagas, ab tot no s'arrepentiren de las obras de sas mans, peraqué no adorassen als diables y als ídols d'or, y de plata, y de coure, y de pedra, y de fusta, los quals no poden veurer, ni ohir, ni caminar,

21 Ni s'arrepentiren de sos homicidis, ni de sos malefics, ni de sa fornicació, ni de sos lladronicis.

CAP. 10.

Apareix un altre ángel rodejat d'un núbol ab un llibre en la mà: aquest ángel anuncia lo cumpliment de tot lo misteri, així que'l seté ángel haja tocat la trompeta: una veu del cel mana á Sant Joan que prenga aquell llibre y'l devori.

VEGÍ també un altre ángel poderós que baixava del cel cubert d'un núbol, y l'arch iris sobre son cap, y sa cara era com lo sol, y sos peus com columnas de foch:

2 Y tenia en sa mà un llibret obert; y posá son peu dret sobre'l mar, y l'esquerra sobre la terra:

3 Y clamá en alta veu, com un lleó quant rugeix. Y després que hagué cridat, set trons articularen sas veus.

4 Y quant los set trons hagueren articulat sas veus, anava jo á escriurur; y oyguí una veu del cel que'm deya: Sella las cosas que han parlat los set trons, y no las escriguis.

5 Y l'àngel que vegí estar sobre'l mar y sobre la terra alsá sa mà al cel;

6 Y jurá per aquell que viu en los sigles dels sigles, que criá lo cel, y las cosas que hi ha en ell, y la terra, y las cosas que hi ha en ella: Que no hi haurá més temps;

7 Mes en los dias de la veu del seté ángel, quant ell comensi á tocar la trompeta, será consumat lo misteri de Deu, com ell ha declarat á sos servos los profetas.

8 Y oyguí la veu del cel que parlava altra vegada ab mí, y deya: Vés, y pren lo llibre obert de má del ángel, que está sobre'l mar y sobre la terra.

9 Y me'n aní al ángel, y li diguí: Dóna'm lo llibret. Y ell me digué: Prenlo, y devóra'l; y farà amargar ton ventre, emperó en ta boca será dols com la mel.

10 Y prenguí lo llibre de má del ángel, y'l devorí: y era dols en ma boca com la mel; y tant prest com l'haguí devorat, se torná amarch mon ventre;

11 Y'm digué: Es necessari que

altra vegada profetisis á molts gents, y als pobles, y á llenguas, y á reys.

CAP. 11:

Senyals que hi haurá abans de tocar l'última trompeta: dos testimonis del Senyor serán despedassats per la bestia y ressuscitats per Deu: toca lo seté ángel la trompeta: se descriu la resurrecció dels morts y'l judici.

YM fou donada una canya semblant á una verga; y se'm digué: Alsa't, y amida lo temple de Deu, y l'altar, y als que adoran en ell.

2 Emperó lo pati que está fora del temple, deixa'l y no l'amidis; perquè ha estat donat als Gentils, y será trapitjada la ciutat quaranta y dos mesos.

3 Y donaré poder á mos dos testimonis, y profetisarán, vestits de sach, mil doscents y xixanta dias.

4 Aquestas son las dos oliveras y'ls dos candeleros que están devant del Deu de la terra.

5 Y si algú volgués danyarlos, eixirà foch de la boca d'ells, y tragará sos enemichs; y si algú volgués ferlos dany, es precis que ell mori també.

6 Aquestos tenen poder pera tancar lo cel, que no ploga en los dias de la profecia d'ells; y tenen poder sobre las ayguas pera convertir las en sanch, y pera ferir la terra ab tota mena de plagas tant sovint com vullan.

7 Y quant haurán acabat son testimoni, la bestia que pujá del abisme farà guerra contra ells, y'ls vencerá, y'ls matará.

8 Y'ls cossos morts d'ells jaurán en los carrers de la gran ciutat, que s'apellida espiritualmente Sodoma y Egipte, ahont nostre Senyor fou també crucificat.

9 Y'ls de las tribus, y pobles, y llenguas, y nacions veurán los cossos morts d'ells tres dias y mitg; y no permetrán que sos cossos sian posats en sepulcres.

10 Y'ls que habitan la terra se regositjarán sobre ells, y s'alegrarán, y s'enviarán regalos los uns als altres; perquè aquestos dos profetas atormentaren als que habitavan sobre la terra.

11 Y al cap de tres dias y mitg entrá en ells l'Esperit de vida enviat de Deu. Y s'alsaren sobre sos peus, y vingué gran temor sobre'ls que'ls vegeren.

12 Y oygueren una gran veu del cel que'ls deya: Pujáu aquí. Y pujaren al cel en un núbol; y'ls vegeren los enemichs d'ells.

13 Y en aquella hora vingué un gran terratrémol, y caygué la desena part de la ciutat: y ab lo terratrémol foren morts dels homes set mil; y'ls demás foren atemorissats, y donaren gloria á Deu del cel.

14 Passa lo segon ay; y veus aquí que'l tercer ay vindrá prest.

15 Y'l seté ángel tocá la trompeta; y hi hagué en lo cel grans veus, dihent: Los regnes d'aquest mon s'han tornat regnes de nostre Senyor y de son Christo, y ell regnarà per los sigles dels sigles. Amen.

16 Y'ls vint y quatre ancians

L'APOCALIPSI, 11, 12.

que estavan sentats en sas cadiras devant de Deu, caygueren sobre sos rostros, y adoraren á Deu, dihent:

17 Vos donam gracias, Senyor Deu Totpoderós, que sou, que erau, y que haveu de venir; perquè haveu rebut vostre gran poder, y haveu regnat.

18 Y'ls Gentils s'han irritat, y vostra ira ha arribat, y'l temps de ser judicats los morts, y de donar gallardó á tos servos los profetas, y als sants, y als que temen vostre nom, petits y grans, y d'exterminar als que han corromput la terra.

19 Y s'obrí lo temple de Deu en lo cel; y l'arca de son testament fou vista en son temple, y's formaren llams, y trons, y clamors, y gran pedregada.

CAP. 12.

De la guerra del diable y del antichrist contra l'iglesia, simbolisada en una dona misteriosa vestida del sol, que pareix un fill, y es perseguida del dragó infernal.

Y APAREGUÉ en lo cel un gran senyal; una dona vestida del sol, y la lluna sota sos peus, y en son cap una corona de dotse estrelles:

2 Y estant prenyada clamava ab dolors de part, y sufría dolors de parir.

3 Y fou vist un altre senyal en lo cel: y veus aquí un gran dragó vermell, que tenia set caps y deu banyas, y en sos caps set coronas:

4 Y la cua d'ell arrastrava la tercera part de las estrelles del

cel, y las feu caurer sobre la terra; y'l dragó se pará devant de la dona que estava de part, á fi de tra-garse lo fill luego que ella l'ha-gués parit.

5 Y parí un fill varó que havia de governar totas las nacions ab vara de ferro; y son fill fou arre-batat envers Deu y son trono.

6 Y la dona fugí al desert, ahont tenia un lloch aparellat de Deu, pera ser alimentada allí mil dos-cents y xixanta dias.

7 Y hi hagué una gran batalla en lo cel. Miguel y sos ángels pe-leavan contra'l dragó, y'l dragó pe-leava y sos ángels:

8 Y estos no venceren, y no fou trobat may més son lloch en lo cel.

9 Y fou llansat fora aquell gran dragó, aquella antigua serpent, anomenada diable y Satanás, que enganya á tot lo mon; y fou llan-sat á la terra, y sos ángels foren llansats ab ell.

10 Y oyguí un clamor en lo cel que deya: Ara es arribada la sal-vació, y la virtut, y'l regne de nostre Deu, y'l poder de son Christo: perquè ha estat llansat á terra el acusador de nostres ger-mans, que'ls acusava dia y nit de-vant de Deu.

11 Y ells lo venceren per la sanch del Anyell, y ab la paraula de son testimoni, y ells noamaren sas vidas fins á la mort.

12 Per lo tant regositjauvos, oh cels, y vosaltres que habitau en ells. Ay dels habitants de la terra y del mar, perquè'l diable ha bai-

L'APOCALIPSI, 12, 13.

xat á vosaltres ab gran cólera, perquè sab que té poch temps.

13 Y quant lo dragó vegé que havia estat tirat per terra, perseguí á la dona que parí lo fill varó:

14 Y foren donadas á la dona dos alas de gran áliga, peraqué volás al desert á son lloch, ahont es alimentada per un temps, y dos temps, y la meytat d'un temps, lluny de la presencia de la serpent.

15 Y la serpent llansá de sa boca aygua, com una riuhada, sobre la dona, peraqué la corrent se la'n pugués portar.

16 Y la terra ajudá á la dona: y la terra obrí sa boca, y se xuclá lo riu que havia llansat lo dragó de sa boca.

17 Y estava lo dragó contra la dona: y se'n aná á fer la guerra als demás de son llinatge, que guardan los manaments de Deu, y tenen lo testimoni de Jesu-Christ.

CAP. 13.

Una bestia monstruosa de set caps y deu banyas, ab deu coronas, ix del mar, y blasfema contra Deu y'ls sants, y es adorada dels homes: s'alsa en la terra altra bestia ab dos banyas que dona vigor á la primera.

YM parí á la bora del mar, y vegí pujar del mar una bestia que tenia set caps y deu banyas, y sobre sas banyas deu coronas, y sobre sos caps lo nom de blasfemia.

2 Y la bestia que vegí era com un lleopardo, y sas potas com potas d'un os, y sa boca com boca d'un lleó. Y'l dragó li doná son poder, y son siti, y gran potestat.

3 Y vegí un de sos caps com ferit de mort: y fou curada sa ferida mortal. Y's maravellava tota la terra detrás de la bestia.

4 Y adoraren al dragó que dona poder á la bestia, y adoraren á la bestia, dihent: ¿Qui hi ha semblant á la bestia? ¿Qui podrá baltallar ab ella?

5 Y li fou donada boca ab que parlava grans cosas y blasfemias: y li fou donat poder de continuar quaranta dos mesos.

6 Y obrí sa boca ab blasfemias contra Deu, pera blasfemar son nom, y son tabernacle, y als que habitan en lo cel.

7 Y li fou donat que fes guerra als sants, y que'ls vencés: y li fou donat poder sobre tota tribu, y poble, y llengua, y nació.

8 Y l'adoraren tots los habitants de la terra; aquells los noms dels quals no están escrits en lo llibre de la vida del Anyell, que fou mort desde'l principi del mon.

9 Si algú té orella, oygui.

10 Lo qui esclavisa á altres, serà esclavisat: lo qui mati á espasa, es precis que mori á espasa. Aquí está la paciència y la fe dels sants.

11 Y vegí un'altra bestia que eixia de la terra, y que tenia dos banyas semblants á las del Anyell, emperó parlava com un dragó,

12 Y exercia tot lo poder de la primera bestia en sa presencia, y feu que la terra, y tots los que habitavan en ella adorassen la primera bestia, la mortal ferida de la qual era curada.

13 Y feu grans maravellas; de

L'APOCALIPSI, 13, 14.

manera que fins foch feya baixar del cel á la terra á la vista dels homes.

14 Y enganyá als habitants de la terra ab los prodigis que se li permetían fer devant de la bestia, dihent als que habitan en la terra, que fessen una imatge de la bestia que tingué ferida de l'espasa, y visqué.

15 Y li fou donat que comunicás esperit á la figura de la bestia, y que la figura de la bestia parlás; y que fes que fossen morts tots los que no adorassen la figura de la bestia.

16 Y maná que tots los homes, grans y xichs, richs y pobres, llibres y servos, tinguessen un senyal en sa má dreta, ó en sos fronts.

17 Y que ningun home pogués comprar ó vendre, sinó aquell que té lo senyal, ó lo nom de la bestia, ó lo número de son nom.

18 Aquí hi ha sabiduría. Qui té intelligencia calculi lo número de la bestia, perquè es lo número d'un home, y son número es sis cents xixanta sis.

CAP. 14.

S'apareix l'Anyell de Deu sobre la montanya de Sion: es seguit dels justos: l'evangelí es predicat en tota la terra: s'annuncia lo judici final: vé Jesu-Christ; y's fa la misteriosa sega y la verema de sa hizenda.

Y MIRÍ; y veus aquí l'Anyell que estava en peus sobre la montanya Sion, y ab ell cent y quaranta quatre mil que tenian escrit en sos fronts lo nom d'ell, y'l nom de son Pare.

2 Y oyguí una veu del cel, com veu de moltas ayguas, y com la veu d'un gran tró; y la veu que oyguí era com de tocadors d'harpas, que tocavan sas harpas.

3 Y cantavan com un cántich nou, devant del trono, y devant dels quatre animals, y dels ancians; y ningú podia apéndrer aquell cántich, sinó aquells cent y quaranta y quatre mil que foren rescatats de la terra.

4 Aquestos son los que no se contaminaren ab donas; perquè son verges. Aquestos segueixen al Anyell ahont vulla que vaja. Aquestos foren rescatats d'entre'ls homes, essent las primicias pera Deu y pera l'Anyell.

5 Y en la boca d'ells no fou trobada mentida; perquè están sens mácula devant del trono de Deu.

6 Y vegí un altre ángel volant per mitg del cel, que tenia l'evangelí etern pera predicarlo als habitants de la terra, y á tota nació, y tribu, y llengua, y poble,

7 Dihent en alta veu: Temeu al Senyor, y donauli honra, perquè vingué l'hora de son judici; y adoraui á aquell que feu lo cel, y la terra, lo mar, y las fonts de las ayguas.

8 Y altre ángel lo seguí, dihent: Caygué, caygué Babilonia la gran ciutat, que doná á beurer á totas las nacions del vi de l'ira de sa fornicació.

9 Y'ls seguí lo tercer ángel, dihent en alta veu: Si algú adorás la bestia y sa imatge, y prengué lo senyal en son front ó en sa má,

L'APOCALIPSI, 14, 15.

10 Aquest beurá també del vi de l'ira de Deu, mesclat pur en la copa de sa indignació, y será atormentat ab foch y sofre devant dels sants àngels y devant del Anyell.

11 Y'l fum dels torments d'ells pujará per los sigles dels sigles; y no tenen repós de dia ni de nit los que adoraren la bestia, y sa imatge, y'l que prenga lo senyal de son nom.

12 Aquí está la paciència dels sants que guardan los manaments de Deu y la fe de Jesús.

13 Y oyguí una veu del cel que'm deya: Escriu: Benaventurats los morts que desd'aquí en avant moren en lo Senyor. Sí, diu l'Esperit, perquè ells descansan de sos treballs, y sas obras los segueixen.

14 Y mirí: y veus aquí un núbol blanch, y sobre'l núbol un assentat semblant al Fill del home, que tenia en son cap una corona d'or, y en sa mà una fals ben afilada.

15 Y isqué un altre àngel del temple, cridant en alta veu al que estava sentat sobre'l núbol: Tira ta fals, y sega, perquè ha arribat l'hora de segar, puix está ja seca la mess de la terra.

16 Y'l que estava sobre'l núbol tirá sa fals sobre la terra, y la terra fou segada.

17 Y isqué un altre àngel del temple que hi ha en lo cel, tenint també una fals ben afilada.

18 Y isqué un altre àngel que tenia poder sobre'l foch, y clamá en veu alta al que tenia la fals ben afilada, dihent: Planta ta fals afilada, y verema los rahims de la

vinya de la terra, perquè ja están madurs los grans d'ells.

19 Y posá l'àngel sa fals afilada en la terra, y veremá la vinya de la terra, y tirá la verema en lo gran cup de l'ira de Deu.

20 Y fou trepitjat lo cup fora de la ciutat, y isqué sanch del cup fins á las bridas dels caballs per l'espai de mil y sis cents estadis.

CAP. 15.

Cántich de Moysés y del Anyell, que cantan los que venseran la bestia: las set plagas derrereras figuradas en set copas de la cólera de Deu entregadas á set àngels.

Y VEGÍ un altre senyal en lo cel gran y maravellós, set àngels que tenian las set plagas derrereras, perquè en ellas está consumada l'ira de Deu.

2 Y vegí com una mar de cristall barrejat ab foch, y als que venseran la bestia, y sa figura, y'l número de son nom, que estavan sobre'l mar de vidre, tenint las harpas de Deu:

3 Y que cantavan lo cántich de Moysés, servo de Deu, y'l cántich del Anyell, dihent: Grans y maravellosas son vostras obras, Senyor Deu Totpoderós, justos y verdaers son vostres camins, oh Rey dels sants.

4 ¿Qui no us temerá, Senyor, y no glorificará vostre nom? Perquè vos sol sou sant; y totas las nacions vindrán, y adorarán devant de vos, puix vostres judicis s'han fet manifestos.

5 Y després d'aixó mirí; y veus aquí que s'obrí en lo cel lo tem-

ple del tabernacle del testimoni.

6 Y isqueren set àngels del temple que portavan set plagas, vestits d'una tela neta y blanca, y cenyits per lo pit de bandes d'or.

7 Y un dels quatre animals donà als set àngels set copas d'or, plenas de l'ira de Deu que viu per los sigles dels sigles.

8 Y'l temple s'umplí de fum per la magestat de Deu y de sa virtut; y no podia entrar ningú en lo temple, fins que fossen consumadas las set plagas dels set àngels.

CAP. 16.

Terribles efectes de las set copas d'or que'ls set àngels derraman sobre la terra.

Y OYGUÉ una gran ven del temple que deya als set àngels: Anau y derraman las set copas de l'ira de Deu sobre la terra.

2 Y anà lo primer, y derramà sa copa sobre la terra; y vingué una llaga cruel y maligna sobre'ls homes que tenian lo senyal de la bestia, y sobre aquells que adoraren sa imatge.

3 Y'l segon àngel derramà sa copa sobre'l mar, y's tornà sanch com de mort; y morí en la mar tota ànima vivent.

4 Y'l tercer derramà sa copa sobre'ls rius y sobre las fonts de las ayguas, y's convertiren en sanch.

5 Y oyguí á dir al àngel de las ayguas: Vos sou just, Senyor, que sou, que eran, y que seréu, perquè aixó haveu judicat.

6 Perqué derramaren la sanch dels sants y dels profetas, y vos los

haveu donat á beurer sanch, perquè ho mereixen.

7 Y oyguí que deya un altre desde l'altar: Certament, Senyor Deu Totpoderós, vostres judicis son justos y veraders.

8 Y'l quart àngel derramà sa copa sobre'l sol, y li fou donat lo abrasar als homes ab ardor y foch.

9 Y s'abrasaren los homes ab gran ardor, y blasfemaren lo nom de Deu que té poder sobre aquestas plagas, y no s'arrepentiren pera gloriificarlo.

10 Y'l quint àngel derramà sa copa sobre lo siti de la bestia; y's tornà plé de tenebras son regne, y's mossegaren sas llenguas de dolor.

11 Y blasfemaren al Deu del cel per sos dolors y sas feridas, y no s'arrepentiren de sas obras.

12 Y'l sisé àngel derramà sa copa sobre aquell gran riu Eufrates; y s'assecaren sas ayguas, peraqué s'aparellás lo camí pera'ls reys del Orient.

13 Y vegí eixir de la boca del dragó, y de la boca de la bestia, y de la boca del fals profeta, tres esperits immundos á manera de granotas.

14 Perqué son esperits de dimonis, que fan prodigis, y van als reys de la terra y de tot lo mon, pera juntarlos pera la batalla en lo gran dia del Deu Totpoderós.

15 Mirau que vinch com un lladre. Benaventurat lo qui vetlla, y guarda sas vestiduras, peraqué no vaja desnú, y vejan sa vergonya.

16 Y'ls reunirà tots plegats en

un lloch que en Hebreu s'apellida Armagedon.

17 Y'l seté ángel derramá sa copa al ayre, y isqué un gran veu del temple desde'l trono, que deya: Está fet.

18 Y vingueren llams, y trons, y clamors, y hi hagué un gran terratrémol; tal y tan gran, qual no hi ha hagut may desde que'ls homes están sobre la terra.

19 Y la gran ciutat fou partida en tres parts; y caygueren las ciutats de las nacions; y la gran Babilonia vingué en memoria devant de Deu, pera donarli la copa del vi de l'indignació de sa ira.

20 Y tota isla fugí, y las montanyas no foren trobadas.

21 Y caygué del cel una gran pedregada sobre'ls homes: cada pedra gran com un talent; y'ls homes blasfemaren de Deu per rahó de la plaga de la pedregada, que fou excessivament gran.

CAP. 17.

Descripció de la gran prostituta: so es, Babilonia, que s'embriagá ab la sanch dels mártirs, y's vegé sentada sobre la bestia dels set caps y las deu banyas.

Y VINGUÉ un dels set ángels que tenian las set copas, y'm parlá dihent: Vina aquí, y't mostraré la condemnació de la gran prostituta que está sentada sobre moltas ayguas;

2 Ab qui cometeren fornicació los reys de la terra, y s'embriagaren los habitants de la terra ab lo vi de sa prostitució.

3 Y m'arreatá en esperit al desert; y vegí una dona sentada

sobre una bestia vermella, plena de noms de blasfemia, que tenía set caps y deu banyas.

4 Y la dona estava rodejada de púrpura, y d'escarlata, y adornada d'or, y de pedras preciosas, y de perlas, y tenía un vas d'or en sa mà, plé de abominació y de la imundicia de sa fornicació.

5 Y en son front escrit un nom: MISTERI, BABILONIA LA GRAN, LA MARE DE PROSTITUTAS, Y ABO MINACIONS DE LA TERRA.

6 Y vegí aquella dona embriagada de la sanch dels sants y de la sanch dels mártirs de Jesús. Y quant la vegí quedí maravellat de gran admiració.

7 Y'm digué l'àngel: ¿Perqué't maravellas? Jo't diré lo misteri de la dona, y de la bestia que la porta, la qual té set caps y deu banyas.

8 La bestia que has vist, fou, y no es, y eixirá del abisme, y anirá á la perdició; y's maravellarán los habitants de la terra, aquells, los noms dels quals no están escrits en lo llibre de vida desde la creació del mon, quant vejan la bestia que era, y no es, y ab tot es.

9 Y aquí está lo sentit que té sabiduría. Los set caps son set montanyas, sobre los quals está sentada la dona; y també son set reys.

10 Los cinch caygueren, l'un es, y l'altre no ha vingut encara; y quant vinga deu durar poch temps.

11 Y la bestia que era, y no es, y ell es la octava, y es dels set, y va á la perdició.

12 Y las deu banyas que has vist

L'APOCALIPSI, 17, 18.

son deu reys, que encara no reberen regne; emperó rebrán poder com reys per un'hora després de la bestia.

13 Aquestos tenen un mateix designi, y donarán sa forsa y poder á la bestia.

14 Aquestos batallarán contra l'Anyell, y l'Anyell los vencerá, perquè ell es lo Senyor dels senyors y'l Rey dels reys; y'ls que están ab ell son cridats, escullits, y fiels.

15 Y'm digué: Las ayguas que vegeres ahont la prostituta está sentada, son pobles, y multituds, nacions, y llenguas.

16 Y las deu banyas que vegeres en la bestia, aqueixas aburirán la prostituta, y la reduhirán á desolació, y la deixarán desnusa, y menjarán sas carns, y á ella la cremarán ab foch.

17 Perqué Deu ha posat en sos cors que fassan la voluntat d'ell; y donat son regne á la bestia, fins que estigan cumplertas las paraulas de Deu.

18 Y la dona que vegeres es la gran ciutat, que té imperi sobre los reys de la terra.

CAP. 18.

Ruina, judici y cástich de Babilonia, sobre la qual ploran amargament los que sequiren son partit, mes los sants del cel cantan la victoria.

Y DESPRÉS d'aixó vegí baixar del cel un altre ángel que tenia gran poder, y la terra fou illuminada ab sa gloria.

2 Y exclamá poderosament, dihent: Caygué, caygué Babilonia

la gran; y s'ha convertit en habitació de dimonis, y en guarita de tot esperit impur, y en gavia de tot auell asquerós y abominable.

3 Perqué totas las gentes han begut del vi de l'ira de sa fornicació; y'ls reys de la terra han comés fornicació ab ella; y'ls mercaders de la terra s'han enriquit ab lo poder de sas delicias.

4 Y oyguí un altra veu del cel que deya: Eixiu d'ella, poble meu, peraqué no tingau part en sos pecats, y no queden ferits de sas plagas.

5 Perqué sos pecats han arribat fins al cel, y'l Senyor s'ha recordat de sas maldats.

6 Tornaui á donar, així com ella vos ha donat á vosaltres; y pagauli al doble segons sas obras: en la copa en que ella vos dona á beurer, donauli beurer al doble.

7 Tant quant ella s'ha glorificat y ha viscut en plahers, tant donauli de torments y plor; perquè diu en son cor: Jo estich sentada com reyna, y no so viuda, ni veuré plors.

8 Per aixó en un dia vindrán sas plagas, mort, y plor, y fam, y será cremada ab foch; perquè es fort lo Deu que la judicará.

9 Y plorarán, y's ferirán los pits sobre ella los reys de la terra que cometeren fornicació ab ella y visqueren en plaher, quant veurán lo fum de sa crema,

10 Estant lluny por temor dels torments d'ella, dirán: Ay, ay, ay de la gran ciutat de Babilonia, aquella ciutat poderosa; puix en una

L'APOCALIPSI, 18, 19.

hora ha vingut ta condemna-
ció.

11 Y'ls mercaders de la terra
plorarán y's lamentarán sobre ella;
perqué ningú comprarà may més
sas mercaderias,

12 Mercaderias d'or, y de plata,
y de pedras preciosas, y de perlas,
y de tela fina, y d'escarlata, y de
seda, y de grana, y de tota fusta
olorosa, y de tota mena de vasos
de marfil, y tota sort de vasos de
fusta preciosissima, y de coure, de
ferro, y de marbre,

13 Y de canyella, y de perfums,
y d'unguents, y encens, y de vi,
y d'oli, y de flor de farina, y de
forment, y de bestias de càrrega,
y de cavalls, y d'ovellas, y de ca-
rrossas, y d'esclaus, y d'ànimas
d'homes.

14 Y las fruytas que t'ànima an-
siava se retiraren de tu, y todas
las cosas substanciosas y hermo-
sas están perdudas per tu, y no
las trobarás may més.

15 Los mercaders d'aquestas
cosas, que s'enriqueiren, estarán
lluny d'ella per temor de sos tor-
ments, plorant y gemegant,

16 Y dihent: Ay, ay d'aquella
gran ciutat que estava cuberta de
tela finíssima, y d'escarlata, y de
grana, y adornada d'or, y de pe-
dras preciosas, y perlas:

17 Que en una hora han desapa-
regut tant grans riquesas. Y tot
capità de barco, y tots los que na-
vegan en la mar, y'ls mariners, y
quants trafican per mar se para-
ren lluny,

18 Y quant vegeren lo fum de

son incendi, clamavan dihent:
¿Quina ciutat hi havia semblant
á esta gran ciutat?

19 Y's tiraren pols sobre sos
caps, y prorromperen en alarits, y
plorant, y lamentantse deyan: Ay,
ay d'aquella gran ciutat, en la
que s'enriqueiren tots los que te-
nían barcos en la mar per causa
de sa ostentació; puix en un dia
ha quedat desolada.

20 Regositjauvos sobre ella, cels,
y vosaltres sants apóstols y profe-
tas, perqué Deu vos ha venjat en
ella.

21 Y un ángel fort alsá una pe-
dra com una gran mola de molí,
y la tirá al mar, dihent: Ab tanta
furia será derribada Babilonia,
aquella gran ciutat, y may més
será trobada.

22 Ni may més s'ohirá en tu la
veu dels tocadors d'harpas, ni de
musichs, ni de tocadors de flautas
y trompetas; ni may més se tro-
bará en tu ningun artista; ni tam-
poch s'ohirá lo soroll de ninguna
mola de molí:

23 Y llum d'antorxa may més
resplandirá en tu: y veu d'espós y
esposa may més será ohida en tu;
perqué tos mercaders eran los
principals homes de la terra, per-
qué en tos malefics foren enga-
nyadas todas las naciones.

24 Y en ella ha estat trobada la
sanch dels profetas, y dels sants,
y de tots los que foren morts so-
bre la terra.

CAP. 19.

*Triunfo y cántich dels sants per la ruina
de Babilonia, per lo regne de Deu, y*

L'APOCALIPSI, 19.

per las bodas del Anyell: Jesu-Christ lo Verb de Deu triunfa de sos enemichs.

DESPRÉS d'aixó oyguí una gran veu com de molta gent en lo cel, que deyan: Alleluya; salvació, y gloria, y honra, y poder al Senyor nostre Deu.

2 Perqué sos judicis son justos y verdaders, perqué ell ha condemnat á la gran prostituta que pervertia la terra ab sa prostitució, y ha venjat la sanch de sos servos de las mans d'ella.

3 Y altra vegada digueren: Alleluya; y'l fum d'ella pujá per los sigles dels sigles.

4 Y's postraren los vint y quatre ancians y las quatre bestias, y adoraren á Deu que estava sentat sobre'l trono, y deyan: Amen: Alleluya.

5 Y isqué del trono una veu, que deya: Alabau á nostre Deu, tots vosaltres servos d'ell, y'ls que'l temen, xich y grans.

6 Y oyguí com una veu de molta gent, y com soroll de moltes ayguas, y com una veu de grans trons, que deyan: Alleluya; perqué regná lo Senyor nostre Deu Totpoderós.

7 Regositjemnos, y alegremnos, y donemli gloria; perqué han arribat las bodas del Anyell, y sa esposa está aparellada.

8 Y á ella fou donat cubrirse de finissima tela, resplendent, y blanca. Y aquesta tela fina es la justicia dels sants.

9 Y'm digué: Escriu: Ditxosos los que han estat cridats á la cena de las bodas del Anyell. Y'm diu:

Aquestas paraulas de Deu son verdaderas.

10 Y'm postrí á sos peus per adorarlo. Y'm diu: Mira no ho fasas; jo so co-servo teu, y de tos germans que tenen lo testimoni de Jesús. Adora á Deu; perquè'l testimoni de Jesús es esperit de profecia.

11 Y vegí lo cel obert, y aparegué un cavall blanch; y'l que estava sentat sobre ell, era apellidat Fiel y Verdader, lo qual en justicia judica y fa la guerra.

12 Y sos ulls eran com flama de foch; y tenia en son cap moltas coronas, y un nom escrit que ningú comprenia, sinó ell mateix.

13 Y anava vestit d'una roba tenyida de sanch; y son nom es apellidat: Lo Verb de Deu.

14 Y'l seguían los exércits que hi ha en lo cel en caballs blanchs, vestits tots de tela finissima, blanca, y pura.

15 Y eixia de sa boca una espasa de dos talls, pera ferir ab ella las nacions. Y ell mateix las governará ab vara de ferro: y ell trapitja lo cup del vi del furor de l'ira de Deu Totpoderós.

16 Y té escrit en sa vestidura y en sa cuixa lo nom: Rey de reys, y Senyor de senyors.

17 Y vegí un ángel que estava en lo sol, y clamava en veu alta, dihent á tots los aucells que volavan per mitg del cel: Veniu, y juntauvos á la gran cena de Deu;

18 Pera menjar carns de reys, y carns de tribuns, y carns de poderosos, y carns de cavalls, y dels

L'APOCALIPSI, 19, 20.

que cavalgavan en ells, y carns de tots, llibres, y esclaus, y xichs, y grans.

19 Y vegí la bestia, y'ls reys de la terra, y sos exércits reunits, pera batallar ab lo que estava sobre'l cavall y ab son exércit.

20 Y fou presa la bestia, y ab ella lo profeta fals que feu prodigis devant d'ell, ab los quals enganyá als que reberen lo senyal de la bestia, y á aquells que adoraren sa imatge. Aquestos dos foren llansats vius en un estany de foch ardent y sofre.

21 Y'ls altres foren morts ab l'espasa que ix de la boca d'aquell que seya sobre'l cavall: y's saciaren ab sas carns tots los aucells.

CAP. 20.

L'àngel encadena á Satanás en l'abisme per mil anys, durant los quals las ánimas dels mártirs regnan ab Christo en la primera resurrecció: deslligat després Satanás mou á Gog y á Magog contra la ciutat santa; emperó lo cel enviará foch, que'ls devorará: després Jesu-Christ judicará á tots los morts.

Y VEGÍ baixar del cel un ángel que tenia la clau del abisme, y una gran cadena en sa mà.

2 Y prengué al dragó, la serpent antigua, qu'es lo diable y Satanás; y'l lligá per mil anys,

3 Y'l ficá en l'abisme, y'l tancá, y posá un sello sobre ell, peraqué no enganyás més á las nacions, fins que s'hajan cumplerts los mil anys; y després d'aixó convé que sia deslligat per un poch de temps.

4 Y vegí cadiras, y s'assentaren sobre ellas, y'ls fou donat lo judicar; y vegí las ánimas d'aquells

que foren degollats per lo testimoni de Jesús y per la paraula de Deu, y'ls que no adoraren la bestia, ni á sa imatge, ni reberen sa marca en sos fronts, ó en sas mans; y visqueren y regnaren ab Christo per espay de mil anys.

5 Emperó los altres morts no entraren en vida fins que hagueren passat los mil anys. Aquesta es la primera resurrecció.

6 Benaventurat y sant lo qui té part en la primera resurrecció: en aquestos no té poder la segona mort; ans bé serán sacerdots de Deu y de Christo, y regnarán ab ell mil anys.

7 Y quant sian acabats los mil anys, será deslligat Satanás de sa presó.

8 Y eixirá per'enganyar á las nacions que están en los quatre cantons de la terra, á Gog y á Magog, y'ls reunirá pera combatre; lo número dels quals es com l'arena del mar.

9 Y pujaren sobre l'amplaria de la terra, y cercaren los reals dels sants, y la ciutat amada; y baixá foch del cel enviat per Deu, y'ls devorá.

10 Y'l diable que'ls enganyava fou ficat en un estany de foch y de sofre, ahont están la bestia y'l fals profeta; y serán atormentats dia y nit per los sigles dels sigles.

11 Y vegí un gran trono blanch, y á un que estava assentat sobre ell, á la vista del qual fugí lo cel, y la terra, y no fou trobat lo lloch d'ells.

12 Y vegí als morts, grans y

xichs, que estavan en peu devant del trono, y foren oberts los llibres; y fou obert un altre llibre, qu'es lo llibre de vida; y foren judicats los morts per las cosas que estavan escrites en los llibres, segons sas obras.

13 Y'l mar doná los morts que estavan en ell; y la mort y l'infern donaren los morts que estavan en ells; y fou fet judici de cada hu d'ells segons sas obras.

14 Y l'infern y la mort foren llansats al estany de foch. Aquesta es la segona mort.

15 Y'l que no fou trobat escrit en lo llibre de la vida fou llansat en l'estany del foch.

CAP. 21.

Fi y estat ditxós dels justos després del judici, y desastrosa sort dels pecadors: descripció de la ciutat celestial de Jerusalem, mística esposa del Anyell de Deu.

Y VEGÍ un cel nou y una terra nova. Perqué lo primer cel y la primera terra desaparegueren, y la mar ja no existeix.

2 Y jo Joan vegí la ciutat santa, la nova Jerusalem, que de part de Deu baixava del cel, y estava ataviada com una esposa adornada pera son espós.

3 Y oyguí una gran veu del trono, que deya: Veus aquí lo tabernacle de Deu es ab los homes, y habitará ab ells. Y ells serán son poble, y'l mateix Deu en mitg d'ells será son Deu.

4 Y aixugará Deu tota llágrima dels ulls d'ells; y ja no hi haurá més mort, y no hi haurá més

plors, ni clamors, ni penas; perquè las primeras cosas passaren.

5 Y digné lo que estava assentat en lo trono: Veus aquí jo faitg novas totas las cosas. Y'm digué: Escriu, perquè aquestas paraulas son molt fiels y verdaderas.

6 Y'm digué: Está fet. Jo so l'alfa y l'ómega, lo principi y lo fi. Jo donaré beurer de grat al que tinga sed de la font de l'aygua de vida.

7 Lo qui vensi possehirá aquestas cosas, y jo seré son Deu, y ell será mon fill.

8 Mes respecte los cobards, y incréduls, y malehits, y homicidas, y fornicaris, y etxisers, y idolatras, y tots los mentiders, sa sort será en l'estany que crema ab foch y sofre, que es la segona mort.

9 Y vingué un dels set àngels, que tenían las set copas plenas de las set plagas derreras, y parlá ab mi, dihent: Vina aquí, y't mostraré l'esposa que té l'Anyell per Espós.

10 Y'm portá en esperit á una montanya gran y elevada, y'm mostrá la ciutat santa de Jerusalem, que baixava del cel de la presencia de Deu,

11 Que tenía la claredat de Deu, y sa llum era semblant á una pedra preciosa de jaspé á manera de cristall.

12 Y tenía una muralla gran y alta ab dotse portas; y en las portas dotse àngels, y'ls noms escrits, que son los noms de las dotse tribus dels fills d'Israel.

13 Al orient tenía tres portas, á

